ព្រះ
ត្រៃបិដកបាឡី
និង
សេចក្តីប្រែជាភាសាខ្មែរ
វិនយបិដក ចុល្លវគ្គ
តតិយភាគ
១១

សង្ឃភេទក្ខន្ធកៈ វត្តក្ខន្ធកៈ
បាតិមោក្ខដ្ឋបនក្ខន្ធកៈ ភិក្ខុនីខន្ធកៈ
បញ្ចសតិកក្ខន្ធកៈ និង សត្តសតិកក្ខន្ធកៈ

ផ្សព្វផ្សាយដោយសម្តេចព្រះអភិសិរីសុគន្ធាមហាសង្ឃរាជាធិបតី បួរ គ្រី
សម្តេចព្រះមហាសង្ឃរាជនៃគណៈធម្មយុត្តិកនិកាយ
នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ព. ស. ២៥៥៣

Vinayapiṭaka

Cullavagga tatiyabhāga

11

Saṅghabhedakkhandhaka

Vattakkhandhaka

Pātimokkhaṭṭhapanakkhandhaka

Bhikkhunīkhandhaka

Pañcasatikakkhandhaka

&

Sattasatikakkhandhaka

សម្តេចព្រះអភិសិរីសុគន្ធាមហាសង្ឃរាជាធិបតី បួរ គ្រី

សម្តេចព្រះមហាសង្ឃរាជ នៃគណៈធម្មយុត្តិកនិកាយ នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

និយមវចនៈ

ព្រះត្រៃបិដកត្រូវបានបង្កើតឡើង ប្រមាណ៥០០ឆ្នាំថ្វាយ ក្រោយអំពីការរំលត់ព្រះខន្ធចូលកាន់ព្រះបរមនិព្វានរបស់សម្តេចព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធព្រះបរមគ្រូជាអម្ចាស់នៃយើងគ្រប់គ្នា ។ គ្រប់ប្រទេសអ្នកកាន់ព្រះពុទ្ធសាសនា និងប្រទេសខ្លះមួយចំនួនមិនមែនអ្នកកាន់ព្រះពុទ្ធសាសនា គ្រប់អង្គការពុទ្ធិកសមាគម និងតាមបណ្ណាល័យជាតិធំ ៗ តែងតែបានទទួលយកមកតម្កល់ទុកធ្វើជាគ្រឹះ ដើម្បីធ្វើការស្រាវជ្រាវសិក្សាស្វែងយល់ តាមអ្វីដែលហៅថាព្រះពុទ្ធវាចា (ពុទ្ធធម៌) ។ កាលដើមឡើយគេនាំគ្នាកត់ត្រាលើស្លឹករឹត ព្រមទាំងសរសេរចារឹកលើផែនថ្ម និងលើផែនលោហៈក៏មាន លុះចំណេរតមកក៏បាននាំគ្នាបោះពុម្ពលើក្រដាសចងក្រងជាសៀវភៅ (គម្ពីរ) រហូតបច្ចុប្បន្ននេះ បច្ចេកវិជ្ជាកាន់តែចម្រើនឡើង គេបានវាយបញ្ចូលក្នុងកុំព្យូទ័រ តែទោះបីជាបច្ចេកទេសម៉ាស៊ីនចម្រើនឡើងយ៉ាងណាក៏នៅមិនអាចបោះបង់សៀវភៅចោលបានឡើយ ដូច្នេះហើយទើបយើងខ្ញុំបានខិតខំធ្វើឲ្យកើតមានឡើងនូវក្រុមអក្សរព្រះត្រៃបិដក ដើម្បីជួយធ្វើឲ្យអក្ខរៈខ្លះដែលរលុបមិនអាចអានច្បាស់បាន ឲ្យមានការច្បាស់តាមតួអក្ខរៈឡើងវិញ ។

ដោយសទ្ធាជ្រះថ្លាដ៏មុតមាំដែលមានចំពោះព្រះពុទ្ធសាសនា ហើយក៏ជាកាតព្វកិច្ចមួយដ៏ធំក្នុងតួនាទីជាពុទ្ធបរិស័ទ ដែលបានប្រគល់កាយថ្វាយជីវិត អ្នកធ្វើដំណើរតាមស្នាមព្រះបាទសម្តេចព្រះពុទ្ធអង្គ រួមកម្លាំងទ្រទ្រង់ បានធ្វើការលះបង់កម្លាំងកាយ វាចា ចិត្ត ទ្រព្យធនផ្ទាល់ ព្រមទាំងបបួលពុទ្ធបរិស័ទ ញាតិមិត្តជិតឆ្ងាយ ក្នុងនិងក្រៅប្រទេសធ្វើឡើង ដើម្បីជាពុទ្ធបូជា ធម្មបូជា សង្ឃបូជា ។

សូមសេចក្តីឧស្សាហ៍ក្នុងការជាកុសលនេះ សម្រេចប្រយោជន៍ជូនដល់ព្រះពុទ្ធសាសនាជូនដល់ពុទ្ធបរិស័ទ សូមបានប្រកបតែនឹងសេចក្តីសុខចម្រើនរុងរឿង ក្នុងលោកនេះផង និងលោកដទៃខាងមុខទៀតផង ជាកិយ្យោភាពតរៀងទៅ ។

វត្តបទុមឌ. ថ្ងៃទី ០៨ ខែមិថុនា ឆ្នាំ ២០០៩

បួរ-គ្រី

VATT Botum Dhammavutt Sangkat Chatumuk Khan Daun Penh P.Penh

Printed and donated for free distribution by

The Corporate Body of the Buddha Educational Foundation

11F., 55 Hang Chow South Road Sec 1, Taipei, Taiwan, R.O.C.

Tel: 886-2-23951198 , Fax: 886-2-23913415

Email: overseas@budaedu.org

Website:http://www.budaedu.org

This book is strictly for free distribution, it is not for sale.

សំរាប់ជាធម្មទានតែប៉ុណ្ណោះ

សេចក្តីណែនាំក្នុងការអាន

១ ប្រសិនបើលោកអ្នកអាន បានឃើញពាក្យទាំងឡាយណា ដែលមានសញ្ញាលេខបូកនៅពីខាងក្រោម ហើយបន្ទាប់មកបានឃើញព្យញ្ជនៈមួយតួទៀតនៅខាងចុងពាក្យនោះ សូមមេត្តាកត់សម្គាល់ថា ព្យញ្ជនៈដែលនៅខាងចុងនោះ គឺជាជើងរបស់ព្យញ្ជនៈដែលមានសញ្ញាលេខបូកនៅពីខាងក្រោម ដោយកំហុសបច្ចេកទេសកុំព្យូទ័រ ។

ឧទាហរណ៍

-ពាក្យខ្មែរ: **សម្ល** ក្នុងពាក្យនេះ ព្យញ្ជនៈ **ល** គឺជាជើងរបស់ព្យញ្ជនៈ **ម** ដូច្នេះពាក្យនេះគឺ **សម្ល** ។

-ពាក្យបាលី: **តស្ស** គឺ **តស្ស** ។

២ ចំពោះពាក្យខ្មែរ យើងសម្រេចយកតាមវចនានុក្រមខ្មែរ របស់សម្តេចព្រះសង្ឃរាជជោតញ្ញាណោ (**ជួន-ណាត**) ជាគោល ។ ប៉ុន្តែបើពាក្យទាំងឡាយណា ដែលអាចសរសេរតាមបែបបុរាណក៏ត្រឹមត្រូវដែរនោះ យើងខ្ញុំសូមរក្សានូវពាក្យទាំងនោះទុកដដែល ។

៣ ចំពោះ **សង្កឹកាច្បាប់ពាក្យខុស-ត្រូវ** ដែលមាននៅផ្នែកខាងចុងនៃព្រះត្រៃបិដកច្បាប់ដើម ក្រុមយើងខ្ញុំសូមមិនដាក់ទៀតទេ ព្រោះក្រុមការងារយើងបានកែតម្រូវតាមនោះរួចរាល់ហើយ ។

វិនយបិដក ចុល្លវគ្គ

តតិយភាគ

១១

សង្ឃភេទក្ខន្ធកៈ វត្តក្ខន្ធកៈ ចាតិមោក្ខដ្ឋបនក្ខន្ធកៈ

ភិក្ខុនីខន្ធកៈ បញ្ចសតិកក្ខន្ធកៈ

និង

សត្តសតិកក្ខន្ធកៈ

តតិយោ ភាគោ

សង្ឃភេទក្ខន្ធកំ

[១] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា អនុបិយាយំ វិហរតិ អនុបិយំ នាម មល្លានំ និគមោ ។ តេន ខោ បន សមយេន អភិញ្ញាតា អភិញ្ញាតា សក្យកុមារា ភគវន្តំ បព្វជិតំ អនុប្បព្វជន្តិ ។

[២] តេន ខោ បន សមយេន មហានាមោ ច សក្កោ អនុរុទ្ធោ ច សក្កោ ទ្វេ ភាតុកា ហោន្តិ ។ អនុរុទ្ធោ សក្កោ សុខុមាលោ ហោតិ ។ តស្ស តយោ បាសាទា ហោន្តិ ឯកោ ហេមន្តិកោ ឯកោ គិម្ហិកោ ឯកោ វស្សិកោ ។ សោ វស្សិកេ បាសាទេ ចត្តារោ មាសេ និប្បុរិសេហិ តុរិយេហិ បរិចារិយមានោ ន ហេដ្ឋា បាសាទា[១] ឱរោហតិ ។ អថខោ មហានាមស្ស សក្កស្ស

១ ម. ហេដ្ឋាបាសាទំ ។

តតិយភាគ

សង្ឃភេទក្ខន្ធកៈ

[១] *សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធមានព្រះភាគ គង់នៅក្នុងនិគម ឈ្មោះអនុបិយា ជានិគមរបស់មល្លក្សត្រ ទៀបព្រៃអនុបិយា ។ ក៏សម័យនោះឯង ពួកសក្យកុមារ សុទ្ធតែជាអ្នកមាននាមល្បីល្បាញ ចេញបួសតាមព្រះមានព្រះភាគ ដែលទ្រង់ព្រះផ្នួសហើយ ។*

[២] *សម័យនោះ មានសក្យៈជាបងប្អូន ២ អង្គ ឈ្មោះ មហានាមសក្កៈ ១ ឈ្មោះអនុរុទ្ធសក្កៈ ១ ។ ឯអនុរុទ្ធសក្កៈ ជាស្តេចសុខុមាលជាតិ*[១] *។ អនុរុទ្ធសក្កៈនោះ មានប្រាសាទ ៣ ខ្នង ប្រាសាទមួយសម្រាប់រដូវរងា ប្រាសាទមួយសម្រាប់រដូវក្តៅ ប្រាសាទមួយសម្រាប់រដូវភ្លៀង ។ អនុរុទ្ធសក្កៈនោះ* (*គង់នៅ*) *លើប្រាសាទសម្រាប់រដូវភ្លៀងអស់បួនខែ មានតន្ត្រីនៅចាំគាល់បម្រើ មិនមានមនុស្សប្រុស* (*នៅលាយ*) *មិនដែលយាងចុះអំពីប្រាសាទមកខាងក្រោមឡើយ ។ គ្រានោះឯង មហានាមសក្កៈ*

---

១ ជាក្សត្រធ្លាប់បានសេចក្តីសុខ មិនដែលបានសេចក្តីលំបាកដោយខ្យល់ និងកំដៅថ្ងៃជាដើម ។

ឯតទហោសិ ឯតរហិ ខោ អភិញ្ញាតា អភិញ្ញាតា សក្យកុមារា ភគវន្តំ បព្វជិតំ អនុបព្វជន្តិ អម្ហាកញ្ច បន[១] កុលា នត្ថិ កោចិ អគារស្មា អនគារិយំ បព្វជិតោ យន្នូនាហំ វា បព្វជេយ្យំ អនុរុទ្ធោ វាតិ ។ អថខោ មហានាមោ សក្កោ យេន អនុរុទ្ធោ សក្កោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា អនុរុទ្ធំ សក្កំ ឯតទវោច ឯតរហិ តាត អនុរុទ្ធ អភិញ្ញាតា អភិញ្ញាតា សក្យកុមារា ភគវន្តំ បព្វជិតំ អនុបព្វជន្តិ អម្ហាកញ្ច បន កុលា នត្ថិ កោចិ អគារស្មា អនគារិយំ បព្វជិតោ តេនហិ ត្វំ វា បព្វជ អហំ វា បព្វជិស្សាមីតិ ។ អហំ ខោ សុខុមាលោ នាហំ សក្កោមិ អគារស្មា អនគារិយំ បព្វជិតុំ ត្វំ បព្វជាហីតិ ។ ឯហិ ខោ តេ តាត អនុរុទ្ធ ឃរាវាសត្ថំ អនុសាសិស្សាមិ បឋមំ ខេត្តំ កសាបេតព្វំ កសាបេត្វា វបាបេតព្វំ វបាបេត្វា ឧទកំ អភិនេតព្វំ ឧទកំ អភិនេត្វា ឧទកំ និន្នេតព្វំ ឧទកំ និន្នេត្វា និទ្ធាបេតព្វំ[២]

១ ឱ. ម. បោត្ថកេសុ បនសទ្ទោ ន ទិស្សតិ ។ ២ ឱ. និឌ្ឍាបេតព្វំ ។

មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា ឥឡូវនេះពួកសក្យកុមារសុទ្ធតែជាអ្នកមាននាមល្បីល្បាញ បានចេញបួសតាមព្រះមានព្រះភាគ ដែលទ្រង់ព្រះផ្នួសហើយ ចំណែកខាងត្រកូលរបស់យើងគ្មាននរណាមួយ ចេញចាកផ្ទះទៅបួសក្នុងសាសនាសោះ បើដូច្នោះ គួរតែអាត្មាអញឬអនុរុទ្ធបួសកុំខានចុះ ។ ទើបមហានាមសក្កៈ ចូលទៅរកអនុរុទ្ធសក្កៈ លុះចូលទៅដល់ហើយ បាននិយាយរឿងនុ៎ះចំពោះអនុរុទ្ធសក្កៈថា ម្នាលអនុរុទ្ធជាអនុជ ឥឡូវនេះ ពួកសក្យកុមារ សុទ្ធតែជាអ្នកមាននាមល្បីល្បាញ បានចេញបួសតាមព្រះមានព្រះភាគ ដែលទ្រង់ព្រះផ្នួសហើយ ចំណែកខាងត្រកូលរបស់យើងគ្មាននរណាមួយ ចេញចាកផ្ទះទៅបួសក្នុងសាសនាសោះ បើដូច្នោះ ចូរឯងបួស ឬអញនឹងបួសក៏បាន ។ អនុរុទ្ធឆ្លើយថា ខ្ញុំជាមនុស្សសុខុមាលជាតិ ខ្ញុំមិនអាចនឹងចេញចាកផ្ទះ ទៅបួសក្នុងសាសនាបានទេ សូមទ្រង់ស្តេចបួសចុះ ។ មហានាមសក្កៈនិយាយថា ម្នាលអនុរុទ្ធជាអនុជ ចូរប្អូនមកអាយ បងនឹងពន្យល់ប្រយោជន៍របស់ឃរាវាសដល់ប្អូនថា ការធ្វើស្រែនោះ មុនដំបូងត្រូវភ្ជួរ ភ្ជួររួចហើយ ត្រូវព្រោះ ព្រោះរួចហើយ ត្រូវបញ្ចូលទឹក បញ្ចូលទឹករួចហើយ ត្រូវបញ្ចេញទឹក បញ្ចេញទឹករួចហើយ ត្រូវដំរះស្មៅ

និទ្ធាបេត្វា លវាបេតព្វំ លវាបេត្វា ឧព្វាហាបេតព្វំ ឧព្វាហាបេត្វា[១] បុញ្ជំ ការាបេតព្វំ បុញ្ជំ ការាបេត្វា មទ្ទាបេតព្វំ មទ្ទាបេត្វា បលាលានិ ឧទ្ធរាបេតព្វានិ បលាលានិ ឧទ្ធរាបេត្វា ភុសិកា ឧទ្ធរាបេតព្វា ភុសិកំ ឧទ្ធរាបេត្វា ឱផុណាបេតព្វំ ឱផុណាបេត្វា[២] អតិហរាបេតព្វំ អតិហរាបេត្វា អាយតិម្បិ វស្សំ ឯវមេវ កាតព្វំ អាយតិម្បិ វស្សំ ឯវមេវ កាតព្វន្តិ ។ ន កម្មា ខីយន្តិ ន កម្មានំ អន្តោ បញ្ញាយតិ កទា កម្មា ខីយិស្សន្តិ កទា កម្មានំ អន្តោ បញ្ញាយិស្សតិ កទា មយំ អប្បោស្សុក្កា បញ្ចហិ កាមគុណេហិ សមប្បិតា សមង្គីភូតា បរិចារេស្សាមាតិ ។ ន ហិ តាត អនុរុទ្ធ កម្មា ខីយន្តិ ន កម្មានំ អន្តោ បញ្ញាយតិ អក្ខីណេ វ[៣] កម្មេ មាតាបិតរោ[៤] ច បិតាមហា ច កាលកតាតិ ។ តេនហិ ត្វញ្ញេវ ឃរាវាសត្ថេន ឧបជានាហិ អហំ អគារស្មា អនគារិយំ បព្វជិស្សាមីតិ ។

---

១ ឱ. ឧព្វហាបេត្វា ។ ២ ឱ. ម. ឱបុនាបេតព្វំ ឱបុនាបេត្វា ។ ៣ ឱ. អក្ខីណេយេវ ។ ៤ ឱ. ម. បិតរោ ។

ជំរះស្មៅរួចហើយ ត្រូវច្រូតស្រូវ ច្រូតស្រូវហើយ ត្រូវចងកណ្តាប់ ចងជាកណ្តាប់ហើយ ត្រូវធ្វើឲ្យជាគំនរ ធ្វើឲ្យជាគំនរហើយ ត្រូវបោកឬបញ្ជាន់ បញ្ជាន់ហើយ ត្រូវជជុះយកចំបើង ជជុះយកចំបើងហើយ ត្រូវជជុះយកកំទេចចេញ ជជុះយកកំទេចចេញហើយ ត្រូវរោយ រោយហើយ ត្រូវជញ្ជូនយកមកទុក ជញ្ជូនយកមកទុកហើយ ត្រូវចាប់ធ្វើតែយ៉ាងនេះតទៅទៀតរាល់ ៗ ឆ្នាំ ត្រូវចាប់ធ្វើ (សាពីដើម) តាមទំនងនេះទៀត តែរាល់ ៗ ឆ្នាំ ។ អនុរុទ្ធសក្កៈនិយាយថា ការងារមិនចេះអស់ទេ ទីបំផុតនៃការងារមិនប្រាកដទេ កាលណានឹងអស់ការងារ កាលណានឹងប្រាកដជាផុតការងារបាន កាលណាយើងនឹងថយខ្វល់ខ្វាយឆ្អែតឆ្អន់ នឹងស្កប់ស្កល់បម្រើដោយកាមគុណ ៥ ។ ម្នាលអនុរុទ្ធជាអនុជ ការងារមិនចេះអស់ទេ ទីបំផុតការងារក៏មិនប្រាកដ មាតាបិតាក្តី ជីតាក្តី ធ្វើមរណភាព (ទៅអស់) ឯការងារមិនចេះអស់ទេ ។ បើដូច្នោះ អនុជឯង ចូរជ្រាបអំពីប្រយោជន៍របស់ឃរាវាសចុះ បងមុខជានឹងចេញចាកផ្ទះ ទៅបួសក្នុងសាសនា (មិនខាន) ។

[៣] អថខោ អនុរុទ្ធោ សក្កោ យេន មាតា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា មាតរំ ឯតទវោច ឥច្ឆាមហំ អម្ម អគារស្មា អនគារិយំ បព្វជិតុំ អនុជានាហិ មំ អម្ម[១] អគារស្មា អនគារិយំ បព្វជ្ជាយាតិ ។ ឯវំ វុត្តេ អនុរុទ្ធស្ស សក្កស្ស មាតា អនុរុទ្ធំ សក្កំ ឯតទវោច តុម្ហេ ខោ មេ តាត អនុរុទ្ធ ទ្វេ បុត្តា បិយា មនាបា អប្បដិកូលា មរណេនបិ វោ អកាមកា វិនា ភវិស្សាមិ កឹ បនាហំ តុម្ហេ ជីវន្តេ អនុជានិស្សាមិ អគារស្មា អនគារិយំ បព្វជ្ជាយាតិ ។ ទុតិយម្បិ ខោ ។ បេ ។ តតិយម្បិ ខោ អនុរុទ្ធោ សក្កោ មាតរំ ឯតទវោច ឥច្ឆាមហំ អម្ម អគារស្មា អនគារិយំ បព្វជិតុំ អនុជានាហិ មំ អម្ម អគារស្មា អនគារិយំ បព្វជ្ជាយាតិ[២] ។

[៤] តេន ខោ បន សមយេន ភទ្ទិយោ សក្យរាជា សក្យានំ រជ្ជំ ការេតិ ។ សោ ច[៣] អនុរុទ្ធស្ស សក្កស្ស សហាយោ ហោតិ ។

---

១ ឱ. ម. បោត្ថកេសុ អម្មាតិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ឥតោ បរំ ឯវំ វុត្តេ អនុរុទ្ធស្ស សក្កស្ស មាតា ឯវមាហ ។ សចេ តាត អនុរុទ្ធ ភទ្ទិយោ សក្យមហារាជា សក្យានំ រជ្ជំ ការេតិ អគារស្មា អនគារិយំ បព្វជតិ ។ ឯវំ បព្វជាហីតិ ឥមេ បាឋា មរម្មបោត្ថកេ ទិស្សន្តិ ។ ៣ ឱ. ម. បោត្ថកេសុ សោ ច សទ្ទោ ន ទិស្សតិ ។

[៣] ក្នុងគ្រានោះ អនុរុទ្ធសក្កៈ ចូលទៅរកព្រះមាតា លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏និយាយនឹងព្រះមាតាយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះមាតា ខ្ញុំចង់ចេញចាកផ្ទះទៅបួសក្នុងសាសនា បពិត្រព្រះមាតា សូមព្រះមាតាអនុញ្ញាត ឲ្យខ្ញុំចេញចាកផ្ទះទៅបួសក្នុងសាសនា ។ កាលបើអនុរុទ្ធសក្កៈនិយាយយ៉ាងនេះហើយ ព្រះមាតានៃអនុរុទ្ធសក្កៈនិយាយយ៉ាងនេះថា ម្នាលអនុរុទ្ធកូនអ្នកជាបុត្រប្រុសទាំងពីររបស់យើង រមែងជាទីស្រឡាញ់ពេញចិត្ត ឥតមានស្អប់ខ្ពើមទេ សូម្បីដល់មរណភាព យើងក៏ពុំចង់ព្រាត់ប្រាសនិរាសចាកអ្នកឡើយ កាលបើអ្នករស់នៅ ៗ ឡើយ យើងធ្វើម្ដេចនឹងយល់ព្រមឲ្យអ្នកចេញចាកផ្ទះទៅបួសក្នុងសាសនាបាន ។ អនុរុទ្ធសក្កៈនិយាយនឹងព្រះមាតាយ៉ាងនេះអស់វារៈពីរដងផង ។ បេ ។ អស់វារៈបីដងផងថា បពិត្រព្រះមាតា ខ្ញុំចង់ចេញចាកផ្ទះទៅបួសក្នុងសាសនា បពិត្រព្រះមាតា សូមព្រះមាតាអនុញ្ញាត ឲ្យខ្ញុំចេញចាកផ្ទះទៅបួសក្នុងសាសនា ។

[៤] សម័យនោះឯង ភទ្ទិយសក្យរាជសោយរាជ្យជាស្ដេចរបស់សក្យៈទាំងឡាយ ។ ឯភទ្ទិយសក្យរាជនោះត្រូវជាសំឡាញ់នឹងអនុរុទ្ធសក្កៈ ។

៤

អថខោ អនុរុទ្ធស្ស សក្កស្ស មាតា អយំ ខោ ភទ្ទិយោ សក្យរាជា សក្យានំ រជ្ជំ ការេតិ អនុរុទ្ធស្ស សក្កស្ស សហាយោ សោ ន ឧស្សហតិ អគារស្មា អនគារិយំ បព្វជិតុន្តិ អនុរុទ្ធំ សក្កំ ឯតទវោច សចេ តាត អនុរុទ្ធ ភទ្ទិយោ សក្យរាជា អគារស្មា អនគារិយំ បព្វជតិ ឯវំ ត្វម្បិ បព្វជាហីតិ ។ អថខោ អនុរុទ្ធោ សក្កោ យេន ភទ្ទិយោ សក្យរាជា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្ក-មិត្វា ភទ្ទិយំ សក្យរាជានំ ឯតទវោច មម ខោ សម្ម បព្វជ្ជា តវ បដិពទ្ធាតិ ។ សចេ តេ សម្ម បព្វជ្ជា មម បដិពទ្ធា វា[១] អប្បដិពទ្ធា វា សា ហោតុ អហំ តយា យថាសុខំ បព្វជាមីតិ ។ ឯហិ សម្ម ឧភោ អគារស្មា អនគារិយំ បព្វជិស្សាមាតិ ។ ណាហំ សម្ម សក្កោមិ អគារស្មា អនគារិយំ បព្វជិតុំ យំ តេ សក្កា អញ្ញំ មយា កាតុំ ត្យាហំ ករិស្សាមិ ត្វំ បព្វជាហីតិ ។ មាតា ខោ មំ សម្ម ឯវមាហ

១ ឱ. ម. បោត្ថកេសុ វាសទ្ទោ ន ទិស្សតិ ។

គ្រានោះឯង ព្រះមាតារបស់អនុរុទ្ធសក្កៈទ្រង់ព្រះចិន្តាថា ព្រះភទ្ទិយសក្យ-រាជនេះ ទ្រង់សោយរាជ្យជាស្តេចរបស់ពួកសក្យៈ ស្តេចនោះជាសំឡាញ់នឹងអនុរុទ្ធសក្កៈ គង់មិនអាចចេញចាកអគារដ្ឋាន ទៅបួសក្នុងសាសនាទេ (លុះទ្រង់ព្រះចិន្តាដូច្នេះហើយ) ទើបមានព្រះសវនីយទៅនឹងអនុរុទ្ធសក្កៈទៀតថា ម្នាលអនុរុទ្ធកូន ប្រសិនបើ ភទ្ទិយសក្យរាជ ចេញចាកផ្ទះទៅបួសក្នុងសាសនា កាលបើដូច្នេះ សឹមកូនឯងទៅបួសចុះ ។ លំ-ដាប់នោះ អនុរុទ្ធសក្កៈចូលទៅរកព្រះភទ្ទិយសក្យរាជ លុះចូលទៅដល់ហើយ ទើបថ្លែងសេចក្តីនុ៎ះទៅនឹងភទ្ទិយសក្យរាជថា ម្នាលសំឡាញ់ ការបួសរបស់ខ្ញុំជាប់ទាក់ទងគ្នានឹងអ្នក ។ ភទ្ទិយសក្យរាជ ក៏ឆ្លើយតបថា ម្នាលសំឡាញ់ បើបព្វជ្ជារបស់អ្នក ជាប់ទាក់ទងគ្នានឹងខ្ញុំក្តី មិនជាប់ក្តី បព្វជ្ជានោះចូលលើកទុកចុះ យើងគង់តែនឹងបួសជាមួយអ្នកតាមសប្បាយដែរ ។ អនុរុទ្ធសក្កៈបបួលទៀតថា ម្នាលសំឡាញ់ អ្នកចូរមក យើងទាំងពីរនាក់ នឹងចេញចាកផ្ទះទៅបួសក្នុងសាសនា ។ ព្រះភទ្ទិយសក្យរាជតបថា ម្នាលសំឡាញ់ ខ្ញុំមិនអាចចេញចាកផ្ទះទៅបួសក្នុងសាសនាបានទេ កិច្ចឯទៀតដែលខ្ញុំល្មមធ្វើជំនួសអ្នកបាន ខ្ញុំនឹងធ្វើជំនួសអ្នក អ្នកចូរបួសចុះ ។ អនុរុទ្ធសក្កៈនិយាយថា ម្នាលសំឡាញ់ ព្រះមាតានិយាយនឹងខ្ញុំយ៉ាងនេះថា

៦

សចេ តាត អនុរុទ្ធ ភទ្ទិយោ សក្យរាជា អគារស្មា អនគារិយំ បព្វជតិ ឯវំ ត្វំបិ បព្វជាហីតិ ។ ភាសិតា ខោ បន តេ សម្ម ឯសា វាចា សចេ តេ សម្ម បព្វជ្ជា មម បដិពទ្ធា វា អប្បដិពទ្ធា វា សា ហោតុ អហំ តយា យថាសុខំ បព្វជាមីតិ ។ ឯហិ សម្ម ឧភោ អគារស្មា អនគារិយំ បព្វជិស្សាមាតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន មនុស្សា សច្ចវាទិនោ ហោន្តិ សច្ចប្បដិញ្ញាតា[1] ។ អថខោ ភទ្ទិយោ សក្យរាជា អនុរុទ្ធំ សក្យំ ឯតទវោច អាគមេហិ សម្ម សត្ត វស្សានិ សត្តន្នំ វស្សានំ អច្ចយេន ឧភោបិ អគារស្មា អនគារិយំ បព្វជិស្សាមាតិ ។ អតិចិរំ សម្ម សត្ត វស្សានិ នាហំ សក្កោមិ សត្ត វស្សានិ អាគមេតុន្តិ ។ អាគមេហិ សម្ម ឆ វស្សានិ ។ បេ ។ បញ្ច វស្សានិ ចត្តារិ វស្សានិ តីណិ វស្សានិ ទ្វេ វស្សានិ ឯកំ វស្សំ ឯកស្ស វស្សស្ស អច្ចយេន ឧភោបិ អគារស្មា អនគារិយំ បព្វជិស្សាមាតិ ។ អតិចិរំ សម្ម ឯកំ វស្សំ នាហំ សក្កោមិ

១ ឱ. ម. សច្ចបដិញ្ញា ។

ម្នាលអនុរុទ្ធ បើភទ្ទិយសក្យរាជចេញចាកផ្ទះទៅបួស ក្នុងសាសនា កាល បើដូច្នោះ អ្នកឯង ចូរបួសចុះ ។ ភទ្ទិយសក្យរាជ ឆ្លើយថា ម្នាលសំឡាញ់ ខ្ញុំបាននិយាយវាចានុ៎ះ ចំពោះអ្នកមែនថា ម្នាលសំឡាញ់ បើបព្វជ្ជារបស់អ្នកជាប់ទាក់ទងនឹងខ្ញុំក្តី មិនជាប់ក្តី បព្វជ្ជានោះលើកទុកទៅចុះ ខ្ញុំគង់តែនឹងបួសជាមួយនឹងអ្នកតាមសប្បាយដែរ ។ អនុរុទ្ធបបួលថា ម្នាលសំឡាញ់ អ្នកចូរមក យើងទាំងពីរនាក់នឹងចេញចាកផ្ទះទៅបួស ក្នុងសាសនា ។ ក្នុងសម័យនោះ ពួកមនុស្ស ច្រើននិយាយពាក្យសច្ចៈ ប្តេជ្ញាគ្នាដោយពាក្យសច្ចៈ ។ លំដាប់នោះ ព្រះភទ្ទិយសក្យរាជតបនឹងអនុរុទ្ធសក្កៈយ៉ាងនេះថា ម្នាលសំឡាញ់ អ្នកចូរបង្អង់ ៧ ឆ្នាំសិន លុះអំណើះ ៧ ឆ្នាំទៅ យើងទាំងពីរនាក់នឹងចេញចាកផ្ទះ ទៅបួសក្នុងសាសនា ។ អនុរុទ្ធសក្កៈឆ្លើយតបថា ម្នាលសំឡាញ់ ៧ ឆ្នាំនោះយូរណាស់ ខ្ញុំមិនអាចនឹងបង្អង់ចាំដល់ ៧ ឆ្នាំទេ ។ ព្រះភទ្ទិយសក្យរាជឆ្លើយថា ម្នាលសំឡាញ់ អ្នកចូររង់ចាំ ៦ ឆ្នាំចុះ ។ បេ ។ ៥ ឆ្នាំ ៤ ឆ្នាំ ៣ ឆ្នាំ ២ ឆ្នាំ ១ ឆ្នាំចុះ លុះអំណើះ ១ ឆ្នាំទៅ យើងទាំងពីរនាក់នឹងចេញចាកផ្ទះទៅបួសក្នុងសាសនា ។ អនុរុទ្ធសក្កៈបបួលទៀតថា ម្នាលសំឡាញ់ ១ ឆ្នាំ នោះយូរពេកណាស់ខ្ញុំមិនអាច

ឯកំ វស្សំ អាគមេតុន្តិ ។ អាគមេហិ សម្ម សត្ត មាសេ សត្តន្នំ មាសានំ អច្ចយេន ឧភោបិ អគារស្មា អនគារិយំ បព្វជិស្សាមាតិ ។ អតិចិរំ សម្ម សត្ត មាសា នាហំ សក្កោមិ សត្ត មាសេ អាគមេតុន្តិ ។ អាគមេហិ សម្ម ឆ មាសេ ។ បេ ។ បញ្ច មាសេ ចត្តារោ មា-សេ តយោ មាសេ ទ្វេ មាសេ ឯកំ មាសំ អឌ្ឍមាសំ អឌ្ឍមាសស្ស អច្ចយេន ឧភោបិ អគារស្មា អនគារិយំ បព្វជិស្សាមាតិ ។ អតិចិរំ សម្ម អឌ្ឍមាសោ នាហំ សក្កោមិ អឌ្ឍមាសំ អាគមេតុន្តិ ។ អាគមេហិ សម្ម សត្តាហំ យាវាហំ បុត្តេ ច ភាតរោ ច រជ្ជំ និយ្យា-ទេស្សាមីតិ[១] ។ ន ចិរំ សម្ម សត្តាហោ អាគមេ-ស្សាមីតិ ។

[៤] អថខោ ភទ្ទិយោ ច សក្យរាជា អនុរុទ្ធោ ច អានន្ទោ ច ភគុ ច កិមិលោ ច[២] ទេវទត្តោ ច ឧបាលិកប្បកេន សត្តមា យថា បុរេ ច ចតុរង្គិនិយា សេនាយ ឧយ្យានភូមឹ និយ្យន្តិ ឯវមេវ ចតុរង្គិនិយា

---

១ ឱ. ម. និយ្យាទេមីតិ ។ ២ ឱ. ភគុ ច កិម្ពិលោ ច ។

នឹងរង់ចាំទៅដល់ ១ ឆ្នាំបានទេ ។ ព្រះភទ្ទិយសក្យរាជអង្វរទៀតថា ម្នាលសំឡាញ់ អ្នកចូរបង្អង់ ៧ ខែចុះ លុះអំណើះ ៧ ខែទៅ យើងទាំងពីរនាក់នឹងចេញចាកផ្ទះទៅបួសក្នុងសាសនា ។ អនុរុទ្ធសក្កៈតបថា ម្នាលសំឡាញ់ ៧ ខែនោះយូរណាស់ ខ្ញុំមិនអាចនឹងរង់ចាំដល់ទៅ ៧ ខែបានទេ ។ ព្រះភទ្ទិយសក្យរាជអង្វរថា ម្នាលសំឡាញ់ អ្នកចូរបង្អង់ដល់ ៦ ខែ ។ បេ ។ ៥ ខែ ៤ ខែ ៣ ខែ ២ ខែ ១ ខែ កន្លះខែចុះ លុះអំណើះកន្លះខែទៅ សឹមយើងទាំងពីរនាក់ ចេញចាកផ្ទះទៅបួសក្នុងសាសនា ។ អនុរុទ្ធសក្កៈតបទៀតថា ម្នាលសំឡាញ់ កន្លះខែយូរពេកណាស់ ខ្ញុំមិនអាចនឹងរង់ចាំដល់កន្លះខែបានទេ ។ ព្រះភទ្ទិយសក្យរាជអង្វរចុះមកទៀតថា ម្នាលសំឡាញ់ អ្នកចូរបង្អង់ ៧ ថ្ងៃសិន ទម្រាំតែខ្ញុំនឹងប្រគល់រាជ្យសម្បត្តិឲ្យកូន ឬបងប្អូន ។ អនុរុទ្ធសក្កៈទទួលព្រមថា ម្នាលសំឡាញ់ ៧ ថ្ងៃនោះមិនជាយូរប៉ុន្មានទេ ខ្ញុំនឹងរង់ចាំបាន ។

[៥] គ្រានោះឯង (ពួកសក្យៈទាំង ៦ អង្គ) គឺភទ្ទិយសក្យរាជ ១ អនុរុទ្ធ ១ អានន្ទ ១ ភគ្គុ ១ កិមិល ១ ទេវទត្ត ១ ជាគម្រប់ ៧ នាក់ នឹងខ្នាន់ព្រះកេសឈ្មោះឧបាលិ ចេញទៅកាន់ឧទ្យាន មួយអន្លើដោយសេនាមានអង្គ ៤ ក្នុងកាលពីដើមយ៉ាងណា សក្យរាជទាំងនោះ យាងចេញទៅ

សេណាយ និយ្យឹសុ ។ តេ ទូរំ កន្ត្វា សេនំ និវត្តាបេត្វា បរវិសយំ ឱក្កមិត្វា អាភរណំ ឱមុញ្ចិត្វា ឧត្តរាសង្គេន ភណ្ឌិកំ ពន្ធិត្វា ឧចាលឹ កប្បកំ ឯតទវោចុំ ហន្ទ ភណេ ឧចាលិ និវត្តស្សុ អលង្តេ ឯត្តកំ ជីវិតាយាតិ ។

[៦] អថខោ ឧចាលិស្ស កប្បកស្ស និវត្តន្តស្ស ឯតទហោសិ ចណ្ឌា ខោ សាកិយា ឥមិនា កុមារា និប្បាតិតាតិ ឃាតាបេយ្យុំបិ មំ ឥមេ ហិ ណាម សក្យ-កុមារា អគារស្មា អនគារិយំ បព្វជិស្សន្តិ កិមង្គំ បណាហន្តិ ។ សោ ភណ្ឌិកំ មុញ្ចិត្វា តំ ភណ្ឌំ រុក្ខេ អាលគ្គេត្វា យោ បស្សតិ ទិន្នំយេវ ហរតូតិ វត្វា យេន តេ សក្យកុមារា តេនុបសង្កមិ ។ អទ្ទសំសុ ខោ តេ សក្យកុមារា ឧចាលឹ កប្បកំ ទូរតោ វ អាគច្ឆន្តំ ទិស្វាន ឧចាលឹ កប្បកំ ឯតទវោចុំ កិស្ស ភណេ ឧចាលិ និវត្តោសីតិ ។ ឥធ មេ អយ្យបុត្តា និវត្តន្តស្ស

(ដើម្បីបព្វជ្ជាមួយអន្ទើ) ដោយសេនាមានអង្គ ៤ ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។ សក្យៈទាំងនោះ លុះយាងទៅដល់ទីឆ្ងាយ ទើបឲ្យសេនាវិលមកវិញ លុះចូលទៅដល់ដែនដទៃហើយ ទើបដោះគ្រឿងប្រដាប់វេចជាបង្វេច ដោយព្រះពស្ត្រសម្រាប់ពានា រួចហើយទើបមានព្រះបន្ទូលទៅនឹងខ្ទាន់ព្រះកេសឈ្មោះឧបាលិថា នែនាយឧបាលិ ណ្ហើយនាយឧបាលិ ចូរអ្នកឯងវិលទៅវិញចុះ ទ្រព្យប៉ុណ្ណោះ ក៏ល្មមនឹងចិញ្ចឹមជីវិតរបស់អ្នកបានហើយ ។

[៦] គ្រានោះឯង កាលឧបាលិកប្បកៈកំពុងតែដើរវិលមកវិញ ក៏មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ពួកសក្យៈសុទ្ធតែជាអ្នកកាច ៗ នឹងសម្លាប់អញក៏បាន ព្រោះគិតថា ឧបាលិកប្បកៈនេះហើយ សម្លាប់ព្រះរាជកុមារអម្បាលសក្យកុមារទាំងឡាយ ម្តេចគង់ចេញចាកអគារដ្ឋាន ទៅបួសក្នុងសាសនាបាន ចំណង់បើអញនឹងបាច់និយាយទៅថ្វី ។ ឧបាលិកប្បកៈនោះក៏ស្រាយបង្វេចចេញ ហើយព្យួររបស់នោះលើដើមឈើ ទើបនិយាយថា បើអ្នកណាឃើញ ចូររើសយករបស់ដែលអញឲ្យហើយចុះ ហើយដើរចូលទៅរកពួកសក្យកុមារវិញ ។ ពួកសក្យកុមារទាំងនោះបានឃើញឧបាលិ-កប្បកៈកំពុងដើរមកអំពីចម្ងាយហើយ ទើបនិយាយទៅនឹងឧបាលិកប្បកៈយ៉ាងនេះថា នែនាយឧបាលិ ហេតុដូចម្តេចបានជាអ្នកវិលមកវិញ ។ ឧបាលិកប្បកៈក៏ក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអយ្យបុត្ត កាលដែលខ្ញុំព្រះអង្គ

៩

សង្ឃភេទក្ខន្ធកេ សក្យកុមារានំ ភគវតោ ឧបសង្កមនំ

ឯតទហោសិ ចណ្ឌា ខោ សាកិយា ឥមិនា កុមារា និប្បាតិតាតិ ឃាតាបេយ្យុំបិ មំ ឥមេ ហិ នាម សក្យកុមារា អគារស្មា អនគារិយំ បព្វជិស្សន្តិ កិមង្គំ បនាហន្តិ សោ ខោ អហំ អយ្យបុត្តា ភណ្ឌិកំ មុញ្ចិត្វា តំ ភណ្ឌំ រុក្ខេ អាលគ្គេត្វា យោ បស្សតិ ទិន្នំយេវ ហរតូតិ វត្វា តតោម្ហិ[1] បដិនិវត្តោតិ ។ សុដ្ឋុ ភណេ ឧបាលិ អកាសិ យំ បន និវត្តោ[2] ចណ្ឌា ខោ[3] សាកិយា ឥមិនា កុមារា និប្បាតិតាតិ ឃាតាបេយ្យុំបិ តន្តិ ។

[៧] អថខោ តេ សក្យកុមារា ឧបាលឹ កប្បកំ អាទាយ យេន ភគវា តេនុបសង្កមឹសុ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទឹសុ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នា ខោ តេ សក្យកុមារា ភគវន្តំ ឯតទវោចុំ មយំ ភន្តេ សាកិយា នាម មានស្សិនោ អយំ ភន្តេ ឧបាលិ កប្បកោ អម្ហាកំ ទីឃរត្តំ បរិចារកោ ឥមំ ភគវា

១ ម. អាគតោម្ហិ ។ ២ ឱ. ម. យំបិ ន និវត្តោ ។ ៣ ឱ. បោត្ថកេ ខោសទ្ទោ ន ទិស្សតិ ។

វិលអំពីទីនេះទៅ ក៏ភ្នកមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា ពួកសក្យរាជសុទ្ធតែកាច ៗ នឹងសម្លាប់ខ្ញុំព្រះអង្គចោលក៏បាន ព្រោះគិតថា ខ្ញុំព្រះអង្គនេះហើយដែលសម្លាប់ព្រះរាជកុមារ អម្បាលពួកសក្យកុមារនេះ (ម្តេចក៏) ចេញចាកអគារដ្ឋាន ទៅបួសក្នុងសាសនា ចុះនឹងចាំស្តីទៅថ្វីដល់ខ្លួនខ្ញុំព្រះអង្គ បពិត្រព្រះអយ្យបុត្ត ខ្ញុំព្រះអង្គស្រាយបង្វេចចេញហើយ ព្យួររបស់នោះលើដើមឈើហើយនិយាយថា បើអ្នកណាឃើញ ចូររើសយករបស់ដែលអញឲ្យហើយចុះ ខ្ញុំព្រះអង្គក៏វិលអំពីទីនោះមកវិញ ។ ពួកសក្យ-កុមារនិយាយថា នែនាយឧបាលិ ដែលអ្នកត្រឡប់មកវិញនោះឈ្មោះថាបានធ្វើប្រពៃហើយ ដ្បិតពួកសក្យៈកាច ៗ ណាស់ នឹងសម្លាប់អ្នកចោលក៏បាន ព្រោះគិតថា អ្នកនេះហើយជាអ្នកសម្លាប់ព្រះរាជកុមារទាំងឡាយ ។

[៧] គ្រានោះ ពួកសក្យកុមារទាំងនោះ នាំឧបាលិកប្បកៈចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំចំពោះព្រះមានព្រះភាគ រួចអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ ពួកសក្យកុមារទាំងនោះលុះអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ទើបក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន យើងខ្ញុំជាសក្យរាជ តែងមានមានះ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ឧបាលិកប្បកៈនេះជាអ្នកធ្លាប់បម្រើយើងខ្ញុំអស់កាលជាអង្វែងមកហើយ សូមព្រះមានព្រះភាគបំបួសឧបាលិកប្បកៈ

បឋមំ បញ្ញាជេតុ ឥមស្ស មយំ អភិវាទនំ បច្ចុដ្ឋានំ អញ្ជលិកម្មំ សាមីចិកម្មំ ករិស្សាម ឯវំ អម្ហាកំ សាកិយានំ សាកិយមានោ និម្មានយិស្សតីតិ(១) ។ អថខោ ភគវា ឧបាលឹ កប្បកំ បឋមំ បញ្ញាជេសិ បច្ឆា តេ សក្យកុមារេ ។

[៨] អថខោ អាយស្មា ភទ្ទិយោ តេនេវ អន្តរវស្សេន តិស្សោ វិជ្ជា សច្ឆាកាសិ ។ អាយស្មា អនុរុទ្ធោ ទិព្វចក្ខុំ ឧប្បាទេសិ ។ អាយស្មា អានន្ទោ សោតាបត្តិផលំ សច្ឆាកាសិ ។ ទេវទត្តោ បោថុជ្ជនិកំ ឥទ្ធឹ អភិនិប្ផាទេតិ(២) ។

[៩] តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា ភទ្ទិយោ អរញ្ញគតោបិ រុក្ខមូលគតោបិ សុញ្ញាគារគតោបិ អភិក្ខណំ ឧទានំ ឧទានេតិ អហោ សុខំ អហោ សុខន្តិ ។ អថខោ សម្ពហុលា ភិក្ខូ យេន ភគវា តេនុបសង្កមឹសុ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទឹសុ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នា ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវន្តំ ឯតទវោចុំ

១ ឱ. ម. និម្មានិយិស្សតីតិ ។ ២ ឱ. ម. អភិនិប្ផាទេសិ ។

នេះមុន យើងខ្ញុំនឹងធ្វើនូវអភិវាទនកម្ម បច្ចុដ្ឋានកម្ម អញ្ជលីកម្ម និង សាមីចិកម្ម ចំពោះឧបាលិកប្បក:នេះ កាលបើយើងខ្ញុំបានធ្វើយ៉ាងនេះហើយ សេចក្តីប្រកាន់ថា ខ្លួនយើងខ្ញុំជាសក្យ:នោះ នឹងថយចុះទៅ ។ លំដាប់នោះឯង ព្រះមានព្រះភាគ បានបំបួសឧបាលិកប្បក:មុនហើយ ទើបបំបួសពួកសក្យកុមារទាំងនោះក្រោយ ។

[៨] គ្រានោះ ព្រះភទ្ទិយ:ដ៏មានអាយុ បានសម្រេចនូវវិជ្ជាបីយ៉ាង ខាងក្នុងនៃវស្សានោះឯង ។ ព្រះអនុរុទ្ធដ៏មានអាយុ បានសម្រេចទិព្វចក្ខុ ។ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ បានសម្រេចសោតាបត្តិផល ។ ឯទេវទត្ត បានសម្រេចនូវឫទ្ធិជារបស់បុថុជ្ជន ។

[៩] សម័យនោះឯង ព្រះភទ្ទិយ:ដ៏មានអាយុទៅក្នុងព្រៃក្តី នៅក្រោមម្លប់ឈើក្តី នៅក្នុងផ្ទះស្ងាត់ក្តី បន្លឺនូវឧទានជារឿយ ៗ ថា ឱសុខអ្វីម៉្លេះ ឱសុខអ្វីម៉្លេះ ។ លំដាប់នោះ ពួកភិក្ខុច្រើនរូបចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ទើបថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ ហើយអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ ពួកភិក្ខុទាំងនោះ លុះអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ បានក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគថា

សង្ឃភេទក្ខន្ធកេ ភទ្ទិយភិក្ខុវត្ថុ

អាយស្មា ភន្តេ ភទ្ទិយោ អរញ្ញគតោបិ រុក្ខមូលគតោបិ សុញ្ញាគារគតោបិ អភិក្ខណំ ឧទានំ ឧទានេសិ អហោ សុខំ អហោ សុខន្តិ និស្សំសយំ ខោ ភន្តេ អាយស្មា ភទ្ទិយោ អនភិរតោ វ ព្រហ្មចរិយំ ចរតិ តំយេវ វា បុរិមំ រជ្ជសុខំ សមនុស្សរន្តោ អរញ្ញគតោបិ រុក្ខមូលគតោបិ សុញ្ញាគារគតោបិ អភិក្ខណំ ឧទានំ ឧទានេសិ អហោ សុខំ អហោ សុខន្តិ ។ អថខោ ភគវា អញ្ញតរំ ភិក្ខុំ អាមន្តេសិ ឯហិ ត្វំ ភិក្ខុ មម វចនេន ភទ្ទិយំ ភិក្ខុំ អាមន្តេហិ សត្ថា តំ អាវុសោ ភទ្ទិយ អាមន្តេតីតិ ។ ឯវំ ភន្តេតិ ខោ សោ ភិក្ខុ ភគវតោ បដិស្សុត្វា យេ-នាយស្មា ភទ្ទិយោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា អាយ-ស្មន្តំ ភទ្ទិយំ ឯតទវោច សត្ថា តំ អាវុសោ ភទ្ទិយ អាមន្តេតីតិ ។

[១០] ឯវមាវុសោតិ ខោ អាយស្មា ភទ្ទិយោ តស្ស ភិក្ខុនោ បដិស្សុត្វា យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧ-បសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។

បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះភទ្ទិយៈដ៏មានអាយុទៅក្នុងព្រៃក្តី នៅក្រោមម្លប់ឈើក្តី នៅក្នុងផ្ទះស្ងាត់ក្តី តែងបន្លឺនូវឧទានជារឿយ ៗ ថា ឱសុខអ្វីម៉្លេះ ឱសុខអ្វីម៉្លេះ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះភទ្ទិយៈដ៏មានអាយុ ប្រាកដជាអផ្សុកនឹងប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ដោយពិត ពុំនោះសោត លោករលឹកនូវសេចក្តីសុខក្នុងរាជសម្បត្តិពីមុននោះឯង បានជាទៅក្នុងព្រៃក្តី នៅក្រោមម្លប់ឈើក្តី នៅក្នុងផ្ទះស្ងាត់ក្តី តែងបន្លឺនូវឧទានជារឿយ ៗ ថា ឱសុខអ្វីម៉្លេះ ឱសុខអ្វីម៉្លេះ ។ គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុ ១ រូបមកហើយបង្គាប់ថា ម្នាលភិក្ខុ អ្នកចូរមក ចូរអ្នកទៅហៅភទ្ទិយភិក្ខុតាមពាក្យតថាគតថា ម្នាលអាវុសោភទ្ទិយៈ ព្រះសាស្តាទ្រង់ឲ្យហៅអ្នក ។ ភិក្ខុនោះទទួលស្តាប់ព្រះពុទ្ធដីកានៃព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន យ៉ាងនេះហើយ ក៏ចូលទៅរកភទ្ទិយភិក្ខុដ៏មានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយ ទើបនិយាយពាក្យនេះនឹងភទ្ទិយភិក្ខុដ៏មានអាយុថា ម្នាលអាវុសោភទ្ទិយៈ ព្រះសាស្តាត្រាស់ហៅអ្នក ។

[១០] ព្រះភទ្ទិយៈដ៏មានអាយុ ទទួលស្តាប់ពាក្យរបស់ភិក្ខុនោះថា ម្នាលអាវុសោ ដូច្នេះហើយ ក៏ចូលទៅរកព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ រួចអង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។

ឯកមន្តំ និសិន្នំ ខោ អាយស្មន្តំ ភទ្ទិយំ ភគវា ឯតទវោច សច្ចំ កិរ ត្វំ ភទ្ទិយ អរញ្ញគតោបិ រុក្ខមូលគតោបិ សុញ្ញាគារគតោបិ អភិក្ខណំ ឧទានំ ឧទានេសិ អហោ សុខំ អហោ សុខន្តិ ។ ឯវម្ភន្តេតិ ។ កឹ បន ត្វំ ភទ្ទិយ អត្ថវសំ សម្បស្សមានោ អរញ្ញគតោបិ រុក្ខមូលគតោបិ សុញ្ញាគារគតោបិ អភិក្ខណំ ឧទានំ ឧទានេសិ អហោ សុខំ អហោ សុខន្តិ ។ បុព្វេ មេ ភន្តេ រញ្ញោ សតោបិ(១) អន្តោបិ អន្តេបុរេ រក្ខា សុសំវិហិតា ហោតិ ពហិបិ អន្តេបុរេ រក្ខា សុសំវិហិតា ហោតិ អន្តោបិ នគរេ រក្ខា សុសំវិហិតា ហោតិ ពហិបិ នគរេ រក្ខា សុសំវិហិតា ហោតិ អន្តោបិ ជនបទេ រក្ខា សុសំវិហិតា ហោតិ ពហិបិ ជនបទេ រក្ខា សុសំវិហិតា ហោតិ សោ ខោ អហំ ភន្តេ ឯវំ រក្ខិតោបិ គោបិតោបិ សន្តោ ភីតោ ឧព្វិគ្គោ ឧស្សង្កី ឧត្រស្តោ វិហរាមិ ឯតរហិ ខោ បនាហំ ឯកោ(២) ភន្តេ អរញ្ញគតោបិ រុក្ខមូលគតោបិ សុញ្ញាគារគតោបិ

១ ឱ. ម. រញ្ញោ សតោ ។ ២ ឱ. ម. បោត្ថកេសុ អយំ សទ្ទោ នត្ថិ ។

ព្រះមានព្រះភាគ បានត្រាស់ព្រះតម្រាស់នេះនឹងព្រះភទ្ទិយៈដ៏មានអាយុ ដែលអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរថា ម្នាលភទ្ទិយៈ បានឮថា អ្នកទៅក្នុងព្រៃក្តី នៅក្រោមម្លប់ឈើក្តី នៅក្នុងផ្ទះស្ងាត់ក្តី តែងបន្លឺឧទានជារឿយ ៗ ថា ឱសុខអ្វីម៉្លេះ ឱសុខអ្វីម៉្លេះ ពិតមែនឬ ។ ភទ្ទិយភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ពិតមែន ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្នាលភទ្ទិយៈ ចុះអ្នកពិចារណាឃើញអំណាចប្រយោជន៍យ៉ាងណា បានជាអ្នកទៅក្នុងព្រៃក្តី នៅក្រោមម្លប់ឈើក្តី នៅក្នុងផ្ទះស្ងាត់ក្តី តែងបន្លឺឧទានជារឿយ ៗ ថា ឱសុខអ្វីម៉្លេះ ឱសុខអ្វីម៉្លេះ ដូច្នេះ ។ ភទ្ទិយភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កាលពីដើមខ្ញុំព្រះអង្គនៅជាស្តេច ការរក្សាខាងក្នុងព្រះរាជវាំង គេបានចាត់ចែងល្អ ការរក្សាខាងក្រៅព្រះរាជវាំង គេបានចាត់ចែងល្អ ការរក្សាខាងក្នុងនគរ គេបានចាត់ចែងល្អ ការរក្សាខាងក្រៅនគរ គេបានចាត់ចែងល្អ ការរក្សាខាងក្នុងជនបទ គេបានចាត់ចែងល្អ ការរក្សាខាងក្រៅជនបទ គេក៏បានចាត់ចែងល្អ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គនោះឯង ជាមនុស្សដែលគេរក្សាមកយ៉ាងនេះផង គ្រប់គ្រងយ៉ាងនេះផង គង់នៅមានខ្លាច ញាប់ញ័រ រន្ធត់ តក់ស្លុត បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ឥឡូវនេះ ខ្ញុំព្រះអង្គតែម្នាក់ឯង ទៅក្នុងព្រៃក្តី នៅក្រោមម្លប់ឈើក្តី នៅក្នុងផ្ទះស្ងាត់ក្តី

អភីតោ អនុព្វិគ្គោ អនុស្សង្កី អនុត្រស្តោ អប្បោស្សុក្កោ បន្នលោមោ បរទត្តវុត្តោ មិគភូតេន ចេតសា វិហរាមីតិ[១] ឥមំ ខោ អហំ ភន្តេ អត្ថវសំ សម្បស្សមានោ អរញ្ញគតោ ។ បេ ។ អភិក្ខណំ ឧទានំ ឧទានេមិ អហោ សុខំ អហោ សុខន្តិ ។ អថខោ ភគវា ឯតមត្ថំ វិទិត្វា តាយំ វេលាយំ ឥមំ ឧទានំ ឧទានេសិ

[១១] យស្សន្តរតោ ន សន្តិ កោបា
ឥតិភវាភវតញ្ច វីតិវត្តោ
តំ វិគតភយំ សុខំ អសោកំ
ទេវា នានុភវន្តិ ទស្សនាយាតិ ។

[១២] អថខោ ភគវា អនុបិយាយំ យថាភិរន្តំ វិហរិត្វា យេន កោសម្ពី តេន ចារិកំ បក្កាមិ អនុបុព្វេន ចារិកំ ចរមានោ យេន កោសម្ពី តទវសរិ ។ តត្រ សុទំ ភគវា កោសម្ពិយំ វិហរតិ ឃោសិតារាមេ ។

---

១ ឱ. ម. បោត្ថកេសុ ឥតិសទ្ទោ នត្ថិ ។

ក៏ឥតខ្លាច ឥតញាប់ញ័រ ឥតរន្ធត់តក់ស្លុតឡើយ ជាអ្នកមានសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយតិច ជាមនុស្សសម្បរោម ចិញ្ចឹមជីវិតដោយចតុប្បច្ច័យដែលបុគ្គលដទៃឲ្យ មានចិត្តដូចជាពួកសត្វម្រឹគ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គពិចារណាឃើញនូវអំណាចប្រយោជន៍យ៉ាងនេះហើយ ទើបបានទៅក្នុងព្រៃក្តី ។ បេ ។ តែងបន្លឺឧទានជារឿយ ៗ ថា ឱសុខអ្វីម្ល៉េះ ឱសុខអ្វីម្ល៉េះ ដូច្នេះ ។ លំដាប់នោះ ព្រះមានព្រះភាគ ជ្រាបច្បាស់នូវសេចក្តីនុ៎ះហើយ ទ្រង់បន្លឺនូវឧទាននេះ ក្នុងវេលានោះថា

[១១] សេចក្តីក្រោធមិនមានក្នុងចិត្តរបស់អ្នកណា អ្នកនោះឈ្មោះថា កន្លងផុតនូវសេចក្តីចម្រើននិងសេចក្តីវិនាស ច្រើនប្រការ ទេវតាទាំងឡាយ ក៏កម្រនឹងបានឃើញនូវអ្នកដែលមានភ័យកន្លងផុតហើយ បានប្រកបដោយសេចក្តីសុខ ឥតមានសេចក្តីសោកនោះឡើយ ។

[១២] គ្រានោះឯង ព្រះមានព្រះភាគ ព្រះអង្គគង់នៅក្នុងព្រៃអនុបិយា គួរដល់ពុទ្ធអធ្យាស្រ័យ ហើយទ្រង់យាងសំដៅទៅកាន់ចារិកនគរកោសម្ពី ត្រាច់ទៅកាន់ចារិកតាមលំដាប់ ឆ្ពោះទៅនគរកោសម្ពី ។ បានឮថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សម្រេចព្រះឥរិយាបថ ក្នុងឃោសិតារាមទៀបនគរកោសម្ពីនោះ ។

[១៣] អថខោ ទេវទត្តស្ស រហោគតស្ស បដិសល្លី-នស្ស ឯវញ្ចេតសោ បរិវិតក្កោ ឧទបាទិ កំ នុ ខោ អហំ បសាទេយ្យំ យស្មឹ មេ បសន្នេ ពហុ លាភសក្ការោ ឧប្បជ្ជេយ្យាតិ ។ អថខោ ទេវទត្តស្ស ឯតទហោសិ អយំ ខោ អជាតសត្តុ កុមារោ តរុណោ ចេវ អាយតឹ ភទ្រោ ច យន្នូនាហំ អជាតសត្តុំ កុមារំ បសាទេយ្យំ តស្មឹ មេ បសន្នេ ពហុ លាភសក្ការោ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ អថខោ ទេវទត្តោ សេនាសនំ សំសាមេត្វា បត្តចីវរមា-ទាយ យេន រាជគហំ តេន បក្កាមិ អនុបុព្វេន យេន រាជគហំ តទវសរិ ។ អថខោ ទេវទត្តោ សកវណ្ណំ ប-ដិសំហរិត្វា កុមារកវណ្ណំ អភិនិម្មិត្វា អហិមេខលិកាយ អជាតសត្តុស្ស កុមារស្ស ឧច្ចង្គេ[១] បាតុរហោសិ ។ អថខោ អជាតសត្តុ កុមារោ ភីតោ អហោសិ ឧព្វិគ្គោ ឧស្សង្កី ឧត្រស្តោ ។ អថខោ ទេវទត្តោ អជាតសត្តុំ កុមារំ ឯតទវោច ភាយសិ មំ ត្វំ កុមារាតិ ។ អាម ភាយាមិ កោសិ ត្វន្តិ ។ អហំ ទេវទត្តោតិ ។

១ ឱ. ម. ឧច្ឆង្គេ ។

[១៣] គ្រានោះ ទេវទត្តទៅក្នុងទីស្ងាត់ សម្ងំនៅក្នុងទីស្ងាត់ កើតសេចក្តីត្រិះរិះក្នុងចិត្តយ៉ាងនេះថា អញនឹងឲ្យអ្នកណាជ្រះថ្លាហ្ន៎ កាលបើអ្នកណាកើតចិត្តជ្រះថ្លាចំពោះអញ លាភសក្ការៈច្រើន មុខជានឹងកើតដល់អញពុំខាន ។ គ្រានោះ ទេវទត្តមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា អជាតសត្តុកុមារនេះនៅក្មេងផង មានសេចក្តីចម្រើនតទៅទៀតផង បើដូច្នោះ គួរអញឲ្យអជាតសត្តុកុមារជ្រះថ្លា កាលបើអជាតសត្តុកុមារនោះ មានចិត្តជ្រះថ្លាចំពោះអញហើយ លាភសក្ការៈច្រើន មុខជានឹងកើតឡើងដល់អញ ។ លំដាប់នោះ ទេវទត្តរៀបចំអាសនៈប្រដាប់បាត្រនិងចីវរ សំដៅទៅនគររាជគ្រឹះតាមលំដាប់លំដោយ ឆ្ពោះទៅនគររាជគ្រឹះនោះ ។ គ្រានោះ ទេវទត្តដំណែងភេទខ្លួននិម្មិតធ្វើជាក្មេងតូចពាក់សង្វារពស់ ស្រាប់តែទៅអង្គុយលើភ្លៅអជាតសត្តុកុមារភ្លាម ។ គ្រានោះ អជាតសត្តុកុមារក៏ខ្លាចញាប់ញ័ររន្ធត់តក់ស្លុត ។ លំដាប់នោះ ទេវទត្តបាននិយាយពាក្យនេះនឹងអជាតសត្តុកុមារថា បពិត្រកុមារ ព្រះអង្គខ្លាចអាត្មាឬ ។ អជាតសត្តុកុមារឆ្លើយថា អើខ្ញុំខ្លាច ចុះអ្នកជាអ្វី ។ ទេវទត្តថា អាត្មានេះជាភិក្ខុឈ្មោះទេវទត្ត ។

សចេ ខោ ត្វំ ភន្តេ អយ្យោ ទេវទត្តោ ឥជ្ឈិ សកោនេវ វណ្ណេន ចាតុកវស្សូតិ ។ អថខោ ទេវទត្តោ កុមារកវណ្ណំ បដិសំហរិត្វា សង្ឃាដិបត្តចីវរធរោ អជាតសត្តុស្ស កុមារស្ស បុរតោ អដ្ឋាសិ ។ អថខោ អជាតសត្តុ កុមារោ ទេវទត្តស្ស ឥមិនា ឥទ្ធិប្បាដិហារិយេន អភិប្បសន្នោ បញ្ចហិ រថសតេហិ សាយំ ចាតំ ឧបដ្ឋានំ គច្ឆតិ បញ្ច ច ថាលិចាកសតានិ ភត្តាភិហារោ អភិហរិយ្យតិ ។ អថខោ ទេវទត្តស្ស លាភសក្ការសិលោកេន អភិភូតស្ស បរិយាទិន្នចិត្តស្ស ឯវរូបំ ឥច្ឆាគតំ ឧប្បជ្ជិ អហំ ភិក្ខុសង្ឃំ បរិហរិស្សាមីតិ សហ ចិត្តុប្បាទា វ ទេវទត្តោ តស្សា ឥទ្ធិយា បរិហាយិ ។

[១៤] តេន ខោ បន សមយេន កក្កុធោ[១] នាម កោឡិយបុត្តោ អាយស្មតោ មហាមោគ្គល្លានស្ស ឧបដ្ឋាកោ អធុនា កាលកតោ អញ្ញតរំ មនោមយំ កាយំ ឧបបន្នោ ។ តស្ស ឯវរូបោ អត្តភាវប្បដិលាភោ ហោតិ សេយ្យថាបិ នាម ទ្វេ វា តីណិ វា មាគធិកានិ គាមក្ខេត្តានិ ។ សោ តេន អត្តភាវប្បដិលាភេន នេវ

១ ឱ. ម. កកុធោ ។

អជាតសត្តុកុមារថា បពិត្រលោកម្ចាស់ បើលោកម្ចាស់ឈ្មោះទេវទត្ត មែន សូមផ្លាស់មកជាភេទរបស់ខ្លួនវិញមើល ។ គ្រានោះ ទេវទត្តផ្លាស់ ភេទក្មេងតូចចេញហើយ ត្រឡប់មកជាភិក្ខុ ទ្រទ្រង់សង្ឃាដិ បាត្រ និងចីវរ ឈរពីខាងមុខអជាតសត្តុកុមារ ។ លំដាប់នោះ អជាតសត្តុកុមារមានចិត្ត ជ្រះថ្លាពេក ដោយឥទ្ធិប្បាដិហារ្យនេះរបស់ទេវទត្ត ហើយតែងទៅដោយ រថប្រាំរយ បម្រើទាំងល្ងាចទាំងព្រឹក ទាំងឲ្យអ្នកនាំសម្រាប់ យកសម្រាប់ ប្រាំរយថាសទៅផង ។ គ្រានោះ ទេវទត្តដែលលាភសក្ការៈនិងសេចក្តី សរសើរគ្របសង្កត់ហើយ ក៏មានចិត្តប្រែប្រួល កើតមានសេចក្តីប្រាថ្នា មានសភាពយ៉ាងនេះថា អញនឹងគ្រប់គ្រងនូវភិក្ខុសង្ឃដូច្នេះ ទេវទត្តក៏ សាបសូន្យចាកឫទ្ធិនោះ ក្នុងពេលជាមួយនឹងអកុសលចិត្តកើតឡើង ។

[១៤] សម័យនោះឯង មានកូនអ្នកស្រុកកោឡិយៈម្នាក់ឈ្មោះកក្កុធៈជា ឧបដ្ឋាករបស់ព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុ ទើបនឹងស្លាប់ក្លាមហើយបាន ទៅកើតជាទេវកាយដែលសម្រេចដោយចិត្តមួយអង្គ ។ ទេវបុត្តនោះបាន នូវអត្តភាពមានសភាពយ៉ាងនេះ ដូចជាបានគាមក្ខេត្តរបស់អ្នកស្រុកមគធៈ ពីរឬបី ។ លោកមិនដែលបៀតបៀនខ្លួនឯងនិងអ្នកដទៃ ដោយអាងបាន

អត្តានំ ន បរំ ព្យាពាធេតិ ។ អថខោ កក្កុធោ ទេវ-
បុត្តោ យេនាយស្មា មហាមោគ្គល្លានោ តេនុបសង្កមិ
ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ មហាមោគ្គល្លានំ អភិវាទេត្វា
ឯកមន្តំ អដ្ឋាសិ ។ ឯកមន្តំ ឋិតោ ខោ កក្កុធោ
ទេវបុត្តោ អាយស្មន្តំ មហាមោគ្គល្លានំ ឯតទវោច ទេវ-
ទត្តស្ស ភន្តេ លាភសក្ការសិលោកេន អភិភូតស្ស បរិ-
យាទិន្នចិត្តស្ស ឯវរូបំ ឥច្ឆាគតំ ឧប្បជ្ជិ អហំ ភិក្ខុសង្ឃំ
បរិហរិស្សាមីតិ សហ ចិត្តុប្បាទា វ ភន្តេ ទេវទត្តោ
តស្សា ឥទ្ធិយា បរិហីនោតិ ។ ឥទមវោច កក្កុធោ
ទេវបុត្តោ ឥទំ វត្វា អាយស្មន្តំ មហាមោគ្គល្លានំ
អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា តត្ថេវ អន្តរធាយិ ។

[១៨] អថខោ អាយស្មា មហាមោគ្គល្លានោ យេន
ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា
ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា
មហាមោគ្គល្លានោ ភគវន្តំ ឯតទវោច កក្កុធោ នាម
ភន្តេ កោឡិយបុត្តោ មម ឧបដ្ឋាកោ អធុនា កាល-
កតោ អញ្ញតរំ មនោមយំ កាយំ ឧបបន្នោ តស្ស

អត្តភាពនោះទេ ។ គ្រានោះ កក្កុធទេវបុត្ត ចូលទៅរកព្រះមហាមោគ្គល្លាន ដ៏មានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយ ថ្វាយបង្គំព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មាន អាយុ ហើយទើបឈរក្នុងទីសមគួរ ។ លុះកក្កុធទេវបុត្តឈរក្នុងទីសមគួរ ហើយ បានថ្លែងពាក្យនេះនឹងព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុថា បពិត្រ លោកម្ចាស់ (ឥឡូវ) ទេវទត្តត្រូវលាភសក្ការៈ និងសេចក្ដីសរសើរគ្របសង្កត់ ហើយ មានចិត្តប្រែប្រួល កើតមានសេចក្ដីប្រាថ្នាមានសភាពយ៉ាងនេះថា អញនឹងរក្សានូវភិក្ខុសង្ឃ បពិត្រលោកម្ចាស់ ទេវទត្តសាបសូន្យ ចាកឫទ្ធិនោះ ក្នុងវេលាជាមួយនឹងអកុសលចិត្តកើតឡើង ។ កក្កុធទេវបុត្ត បានថ្លែងពាក្យនេះ លុះថ្លែងពាក្យនេះហើយ ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំលាព្រះមហា-មោគ្គល្លានដ៏មានអាយុ ធ្វើប្រទក្សិណហើយស្រាប់តែបាត់ពីទីនោះទៅ ។

[១៥] គ្រានោះ ព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុ ចូលទៅគាល់ ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះ ភាគ ហើយអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុ អង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ទើបក្រាបបង្គំទូលពាក្យនេះនឹងព្រះមាន ព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កូនអ្នកស្រុកកោឡិយៈម្នាក់ឈ្មោះកក្កុធៈ ជាឧបដ្ឋាករបស់ខ្ញុំព្រះអង្គ ទើបនឹងស្លាប់អំបាញ់មិញ បានទៅកើតជាទេវ-កាយដែលសម្រេចដោយចិត្តមួយអង្គ ទេវបុត្តនោះ បានអត្តភាពយ៉ាងនេះ

១៧

សង្ឃភេទក្ខន្ធកេ កក្កុធទេវបុត្តវត្ថុ

ឯវរូបោ អត្តភាវប្បដិលាភោ សេយ្យថាបិ នាម ទ្វេ វា តីណិ វា មាគធិកានិ គាមក្ខេត្តានិ សោ តេន អត្តភាវប្បដិលាភេន នេវ អត្តានំ ន បរំ ព្យាពាធេតិ អថខោ ភន្តេ កក្កុធោ ទេវបុត្តោ យេនាហំ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា មំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋាសិ ឯកមន្តំ ឋិតោ ខោ ភន្តេ កក្កុធោ ទេវបុត្តោ មំ ឯតទវោច ទេវទត្តស្ស ភន្តេ លាភសក្ការសិលោកេន អភិភូតស្ស បរិយាទិន្នចិត្តស្ស ឯវរូបំ ឥច្ឆាគតំ ឧប្បជ្ជិ អហំ ភិក្ខុសង្ឃំ បរិហរិស្សាមីតិ សហ ចិត្តុប្បាទា ច ភន្តេ ទេវទត្តោ តស្សា ឥទ្ធិយា បរិហីនោតិ ឥទមវោច ភន្តេ កក្កុធោ ទេវបុត្តោ ឥទំ វត្វា មំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា តត្ថេវ អន្តរធាយីតិ ។ កឹ បន តេ មោគ្គល្លាន កក្កុធោ ទេវបុត្តោ ចេតសា ចេតោ បរិច្ច វិទិតោ យង្កិញ្ចិ កក្កុធោ ទេវបុត្តោ ភាសតិ សព្វន្តំ តថេវ ហោតិ នោ អញ្ញថាតិ ។ ចេតសា ចេតោ បរិច្ច វិទិតោ ច មេ ភន្តេ កក្កុធោ ទេវបុត្តោ យង្កិញ្ចិ កក្កុធោ ទេវបុត្តោ ភាសតិ សព្វន្តំ តថេវ ហោតិ នោ អញ្ញថាតិ ។ រក្ខស្សេតំ មោគ្គល្លាន

ដូចជាបានគាមក្ខេត្តរបស់អ្នកស្រុកមគធៈពីរ ឬបី ទេវបុត្តនោះមិនដែលបៀត-បៀនខ្លួនឯងនិងអ្នកដទៃ ដោយអាងបានអត្តភាពនោះទេ បពិត្រព្រះអង្គដ៏-ចម្រើន គ្រានោះ កក្កុធទេវបុត្តចូលមករកខ្ញុំព្រះអង្គ លុះមកដល់ហើយថ្វាយបង្គំចំពោះខ្ញុំព្រះអង្គ រួចស្រេចក៏ឈរក្នុងទីដ៏សមគួរ លុះឈរក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ បានថ្លែងពាក្យនេះនឹងខ្ញុំព្រះអង្គថា បពិត្រលោកម្ចាស់ (ឥឡូវនេះ) ទេវទត្តត្រូវលាភសក្ការៈនិងសេចក្តីសរសើរគ្របសង្កត់ហើយ មានចិត្តប្រែ-ប្រួល កើតមានសេចក្តីប្រាថ្នាមានសភាពយ៉ាងនេះថា អញនឹងគ្រប់គ្រងនូវភិក្ខុសង្ឃ បពិត្រលោកម្ចាស់ ទេវទត្តសាបសូន្យចាកឫទ្ធិនោះ ក្នុងវេលាជាមួយនឹងអកុសលចិត្តកើតឡើង បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កក្កុធទេវ-បុត្តបានថ្លែងពាក្យនេះ លុះថ្លែងពាក្យនេះហើយ ទើបក្រាបថ្វាយបង្គំលាខ្ញុំព្រះអង្គ ធ្វើប្រទក្សិណហើយក៏បាត់ពីទីនោះទៅ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្នាលមោគ្គល្លាន កក្កុធទេវបុត្ត អ្នកបានកំណត់ដឹងចិត្តដោយចិត្តច្បាស់ហើយឬ កក្កុធទេវបុត្តនិយាយពាក្យណាមួយ ពាក្យនោះ ជាពាក្យពិតឬជាពាក្យក្លែងទេ ។ ព្រះមហាមោគ្គល្លានក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គកំណត់ដឹងចិត្តដោយចិត្តច្បាស់ថា កក្កុធទេវបុត្តនិយាយពាក្យណាមួយ ពាក្យទាំងនោះជាពាក្យពិតហើយ មិនមែនជាពាក្យក្លែងទេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលមោគ្គល្លាន ចូរអ្នករក្សាទុកនូវសំដីនេះចុះ

វាចំ រក្ខស្សេតំ មោគ្គល្លាន វាចំ ឥទានិ សោ មោឃ-បុរិសោ អត្តនា វ អត្តានំ បាតុករិស្សតិ ។

[១៦] បញ្ចិមេ មោគ្គល្លាន សត្ថារោ សន្តោ សំវិជ្ជ-មានា លោកស្មឹ ។ កតមេ បញ្ច ។ ឥធ មោគ្គល្លាន ឯកច្ចោ សត្ថា អបរិសុទ្ធសីលោ សមានោ បរិសុទ្ធសី-លោម្ហីតិ បដិជានាតិ បរិសុទ្ធំ មេ សីលំ បរិយោទាតំ អសង្កិលិដ្ឋន្តិ ច[១] ។ តមេនំ សាវកា ឯវំ ជានន្តិ អយំ ខោ ភវំ សត្ថា អបរិសុទ្ធសីលោ សមានោ បរិសុទ្ធសី-លោម្ហីតិ បដិជានាតិ បរិសុទ្ធំ មេ សីលំ បរិយោទាតំ អសង្កិលិដ្ឋន្តិ ច[២] មយំ ចេវ ខោ បន គិហីនំ អារោ-ចេយ្យាម នាស្សស្ស មនាបំ យំ ខោ បនស្ស អមនាបំ កថន្តំ[៣] មយំ តេន សមុទាចរេយ្យាម សម្មន្នតិ ខោ បន ចីវរបិណ្ឌបាតសេនាសនគិលានប្បច្ចយភេសជ្ជប-រិក្ខារេន យំ តុមោ[៤] ករិស្សតិ តុមោ[៥] វ តេន បញ្ញា-យិស្សតីតិ ។ ឯវរូបំ ខោ មោគ្គល្លាន សត្ថារំ សាវកា សីលតោ រក្ខន្តិ ។ ឯវរូបោ ច បន សត្ថា សាវកេហិ សីលតោ រក្ខំ បច្ចាសីសតិ ។

១-២ ឱ. ម. បោត្ថកេសុ ច សទ្ទោ ន បញ្ញាយតិ ។ ៣ ឱ. កថំ នំ ។ ៤-៥ ម. តុម្ហោ ។

ម្នាលមោគ្គល្លាន ចូរអ្នករក្សាទុកនូវសំដីនេះចុះ ដ្បិតឥឡូវនេះ មោឃបុរស នោះ ធ្វើខ្លួនឲ្យល្បីដោយខ្លួនឯង ។

[១៦] ម្នាលមោគ្គល្លាន គ្រូក្នុងលោកនេះមាន ៥ ពួក ។ គ្រូទាំង ៥ ពួកនោះ គឺគ្រូណាខ្លះ ។ ម្នាលមោគ្គល្លាន គ្រូពួកមួយ ក្នុងលោកនេះ មានសីលមិនបរិសុទ្ធ តែប្ដេជ្ញាថា អញមានសីលបរិសុទ្ធខ្លះ ថាសីលរបស់អញបរិសុទ្ធផូរផង់ ឥតមានសៅហ្មងខ្លះ ។ សាវ័កទាំងឡាយតែងដឹងគ្រូនោះយ៉ាងនេះថា គ្រូដ៏ចម្រើននេះ មានសីលមិនបរិសុទ្ធ តែប្ដេជ្ញាថា អញមានសីលបរិសុទ្ធខ្លះ ថា សីលរបស់អញបរិសុទ្ធផូរផង់ ឥតមានសៅហ្មងខ្លះ ដូច្នេះ តែថាបើយើងប្រាប់ (រឿងនោះ) ដល់ពួកគ្រហស្ថ គង់លោកមិនគាប់ចិត្តទេ ក៏រឿងណាមិនគាប់ចិត្តដល់លោក យើងនឹងសើរើរឿងលោកនោះដូចម្ដេចបាន ព្រោះលោកកំពុងរាប់អាន (យើង) ដោយចីវរ បិណ្ឌបាត សេនាសនៈនិងគិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារ លោកនឹងធ្វើកម្មណា លោកគង់នឹងប្រាកដដោយកម្មនោះមិនខាន ។ ម្នាលមោគ្គល្លាន សាវ័កទាំងឡាយតែងរក្សាគ្រូបែបនេះដោយសីល ។ ឯគ្រូមានសភាពយ៉ាងនេះ តែងនឹកសង្ឃឹមនូវការរក្សា អំពីពួកសាវ័កដោយសីល ។

១៩

សង្ឃភេទក្ខន្ធកេ បញ្ចសត្ថុកថា

[១៧] បុន ចបរំ មោគ្គល្លាន ឥធេកច្ចោ សត្ថា អបរិសុទ្ធាជីវោ សមានោ បរិសុទ្ធាជីវោម្ហីតិ បដិជានាតិ បរិសុទ្ធោ មេ អាជីវោ បរិយោទាតោ អសង្កិលិដ្ឋោតិ ច ។ តមេនំ សាវកា ឯវំ ជានន្តិ អយំ ខោ ភវំ សត្ថា អបរិសុទ្ធាជីវោ សមានោ បរិសុទ្ធាជីវោម្ហីតិ បដិជានាតិ បរិសុទ្ធោ មេ អាជីវោ បរិយោទាតោ អសង្កិលិដ្ឋោតិ ច មយំ ចេវ ខោ បន គិហីនំ អារោចេយ្យាម នាស្សស្ស មនាបំ យំ ខោ បនស្ស អមនាបំ កថន្តំ មយំ តេន សមុទាចរេយ្យាម សម្មន្នតិ ខោ បន ចីវរបិណ្ឌបាតសេ-នាសនគិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារេន យំ តុមោ ករិ-ស្សតិ តុមោ វ តេន បញ្ញាយិស្សតីតិ ។ ឯវរូបំ ខោ មោគ្គ-ល្លាន សត្ថារំ សាវកា អាជីវតោ រក្ខន្តិ ។ ឯវរូបោ ច បន សត្ថា សាវកេហិ អាជីវតោ រក្ខំ បច្ចាសីសតិ ។

[១៨] បុន ចបរំ មោគ្គល្លាន ឥធេកច្ចោ សត្ថា អបរិសុទ្ធធម្មទេសនោ សមានោ បរិសុទ្ធធម្មទេសនោ-ម្ហីតិ បដិជានាតិ បរិសុទ្ធា មេ ធម្មទេសនា បរិយោទាតា

សង្ឃភេទក្ខន្ធកៈ និយាយអំពីគ្រូ ៥ ពួក

[១៧] ម្នាលមោគ្គល្លាន ពាក្យដទៃនៅមានទៀត គ្រូពួកមួយក្នុងលោកនេះ មានអាជីវៈមិនបរិសុទ្ធ តែប្តេជ្ញាថា អញមានអាជីវៈបរិសុទ្ធខ្លះ ថា អាជីវៈរបស់អញបរិសុទ្ធផូរផង់ឥតមានសៅហ្មងខ្លះ ។ ពួកសាវ័កដឹងគ្រូនោះយ៉ាងនេះថា គ្រូដ៏ចម្រើននេះ មានអាជីវៈមិនបរិសុទ្ធ តែប្តេជ្ញាថា អញមានអាជីវៈបរិសុទ្ធខ្លះ ថាអាជីវៈរបស់អញបរិសុទ្ធផូរផង់ឥតមានសៅហ្មងខ្លះ ដូច្នេះ តែថាបើយើងប្រាប់ (រឿងនោះ) ដល់ពួកគ្រហស្ថ គង់លោកមិនគាប់ចិត្តទេ ក៏រឿងណាមិនគាប់ចិត្តដល់លោក យើងនឹងសើរើរឿងលោកនោះដូចម្តេចបាន ព្រោះលោកកំពុងរាប់អាន (យើង) ដោយចីវរ បិណ្ឌបាត សេនាសនៈ និងគិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារ លោកនឹងធ្វើកម្មណា គង់លោកនឹងប្រាកដដោយកម្មនោះមិនខាន ។ ម្នាលមោគ្គល្លាន សាវ័កទាំងឡាយតែងរក្សាគ្រូបែបនោះដោយអាជីវៈ ។ ឯគ្រូមានសភាពយ៉ាងនេះ តែងនឹកសង្ឃឹមនូវការរក្សាអំពីពួកសាវ័កដោយអាជីវៈ ។

[១៨] ម្នាលមោគ្គល្លាន ពាក្យដទៃនៅមានទៀត គ្រូពួកមួយក្នុងលោកនេះ មានធម្មទេសនាមិនបរិសុទ្ធ តែប្តេជ្ញាថា អញមានធម្មទេសនាបរិសុទ្ធខ្លះ ថាធម្មទេសនារបស់អញ បរិសុទ្ធផូរផង់ ឥតមាន

អសង្កិលិដ្ឋាតិ ច ។ តមេនំ សាវកា ឯវំ ជានន្តិ អយំ ខោ ភវំ សត្ថា អបរិសុទ្ធធម្មទេសនោ សមានោ បរិសុទ្ធធម្មទេសនោម្ហីតិ បដិជានាតិ បរិសុទ្ធា មេ ធម្មទេសនា បរិយោទាតា អសង្កិលិដ្ឋាតិ ច មយំ ចេវ ខោ បន គិហីនំ អារោចេយ្យាម នាស្សស្ស មនាបំ យំ ខោ បនស្ស អមនាបំ កថន្តំ មយំ តេន សមុទាចរេយ្យាម សម្មន្នតិ ខោ បន ចីវរបិណ្ឌបាតសេនាសនគិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារេន យំ តុមោ ករិស្សតិ តុមោ វ តេន បញ្ញាយិស្សតីតិ ។ ឯវរូបំ ខោ មោគ្គល្លាន សត្ថារំ សាវកា ធម្មទេសនតោ រក្ខន្តិ ។ ឯវរូបោ ច បន សត្ថា សាវកេហិ ធម្មទេសនតោ រក្ខំ បច្ចាសីសតិ ។

[១៩] បុន ចបរំ មោគ្គល្លាន ឥធេកច្ចោ សត្ថា អបរិសុទ្ធវេយ្យាករណោ សមានោ បរិសុទ្ធវេយ្យាករណោម្ហីតិ បដិជានាតិ បរិសុទ្ធំ មេ វេយ្យាករណំ បរិយោទាតំ អសង្កិលិដ្ឋន្តិ ច ។ តមេនំ សាវកា ឯវំ ជានន្តិ អយំ ខោ ភវំ សត្ថា អបរិសុទ្ធវេយ្យាករណោ

សៅហ្មង៍ខ្លះ ។ ពួកសាវ័កតែង៍ដឹង៍គ្រូនោះយ៉ាង៍នេះថា គ្រូដ៏ចម្រើននេះ មានធម្មទេសនាមិនបរិសុទ្ធ តែប្តេជ្ញាថា អញមានធម្មទេសនាបរិសុទ្ធខ្លះ ថាធម្មទេសនារបស់អញបរិសុទ្ធផូរផង់ ឥតមានសៅហ្មង៍ខ្លះ ដូច្នេះ តែថាបើយើង៍ប្រាប់ (រឿង៍នោះ) ដល់ពួកគ្រហស្ថ គង់លោកមិនគាប់ចិត្ត ក៏រឿង៍ណា មិនគាប់ចិត្តដល់លោក យើង៍នឹង៍សើរើរឿង៍លោកនោះ ដូចម្តេចបាន ព្រោះលោកកំពុង៍រាប់អាន (យើង៍) ដោយចីវរ បិណ្ឌបាត សេនាសនៈ និង៍គិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារ លោកនឹង៍ធ្វើកម្មណា គង់លោកនឹង៍ប្រាកដដោយកម្មនោះមិនខាន ។ ម្នាលមោគ្គល្លាន ពួកសាវ័កតែង៍រក្សាគ្រូបែបនេះ ដោយធម្មទេសនា ។ ឯគ្រូបែបនេះសោត តែង៍នឹកសង្ឃឹមនូវការរក្សាអំពីពួកសាវ័កដោយធម្មទេសនា ។

[១៩] ម្នាលមោគ្គល្លាន ពាក្យដទៃនៅមានទៀត គ្រូពួកមួយក្នុង៍លោកនេះ មានវេយ្យាករណ៍មិនបរិសុទ្ធ តែប្តេជ្ញាថា អញមានវេយ្យាករណ៍បរិសុទ្ធខ្លះ ថាវេយ្យាករណ៍របស់អញបរិសុទ្ធផូរផង់ ឥតមានសៅហ្មង៍ខ្លះ ។ ពួកសាវ័កតែង៍ដឹង៍គ្រូនោះយ៉ាង៍នេះថា គ្រូដ៏ចម្រើននេះ មានវេយ្យាករណ៍មិន

សមានោ បរិសុទ្ធវេយ្យាករណោម្ហីតិ បដិជានាតិ បរិសុទ្ធំ មេ វេយ្យាករណំ បរិយោទាតំ អសង្កិលិដ្ឋន្តិ ច មយំ ចេវ ខោ បន គិហីនំ អារោចេយ្យាម នាស្សស្ស មនាបំ យំ ខោ បនស្ស អមនាបំ កថន្តំ មយំ តេន សមុទាចរេយ្យាម សម្មន្នតិ ខោ បន ចីវរបិណ្ឌបាតសេនាសនគិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារេន យំ តុមោ ករិស្សតិ តុមោវ តេន បញ្ញាយិស្សតីតិ ។ ឯវរូបំ ខោ មោគ្គល្លាន សត្ថារំ សាវកា វេយ្យាករណតោ រក្ខន្តិ ។ ឯវរូបោ ច បន សត្ថា សាវកេហិ វេយ្យាករណតោ រក្ខំ បច្ចាសីសតិ ។

[២០] បុន ចបរំ មោគ្គល្លាន ឥធេកច្ចោ សត្ថា អបរិសុទ្ធញាណទស្សនោ សមានោ បរិសុទ្ធញាណទស្សនោម្ហីតិ បដិជានាតិ បរិសុទ្ធំ មេ ញាណទស្សនំ បរិយោទាតំ អសង្កិលិដ្ឋន្តិ ច ។ តមេនំ សាវកា ឯវំ ជានន្តិ អយំ ខោ ភវំ សត្ថា អបរិសុទ្ធញាណទស្សនោ សមានោ បរិសុទ្ធញាណទស្សនោម្ហីតិ បដិជានាតិ បរិសុទ្ធំ មេ ញាណទស្សនំ បរិយោទាតំ អសង្កិលិដ្ឋន្តិ ច

បរិសុទ្ធ តែប្ដេជ្ញាថា អញមានវេយ្យាករណ៍បរិសុទ្ធខ្លះ ថាវេយ្យាករណ៍របស់អញបរិសុទ្ធផូរផង់ ឥតមានសៅហ្មងខ្លះ ដូច្នេះ បើយើងប្រាប់ (រឿងនោះ) ដល់ពួកគ្រហស្ថ គង់លោកមិនគាប់ចិត្តទេ ក៏រឿងណាមិនគាប់ចិត្តដល់លោក យើងនឹងសើរើរឿងលោកនោះ ដូចម្ដេចបាន ព្រោះលោកកំពុងរាប់អាន (យើង) ដោយចីវរ បិណ្ឌបាត សេនាសនៈ និងគិលានប្បច្ចយ-ភេសជ្ជបរិក្ខារ លោកនឹងធ្វើកម្មណា គង់លោកនឹងប្រាកដឡើងព្រោះកម្មនោះមិនខាន ។ ម្នាលមោគ្គល្លាន ពួកសាវ័កតែងរក្សាគ្រូបែបនេះ ដោយវេយ្យាករណ៍ ។ ចំណែកខាងគ្រូនោះ តែងនឹកសង្ឃឹមនូវការរក្សាអំពីពួកសាវ័កដោយវេយ្យាករណ៍ ។

[២០] ម្នាលមោគ្គល្លាន ពាក្យដទៃនៅមានទៀត គ្រូពួកមួយក្នុងលោកនេះ មានញាណទស្សនៈមិនបរិសុទ្ធ តែប្ដេជ្ញាថា អញមានញាណទស្សនៈបរិសុទ្ធខ្លះ ថាញាណទស្សនៈរបស់អញបរិសុទ្ធផូរផង់ ឥតមានសៅហ្មងខ្លះ ។ សាវ័កតែងដឹងគ្រូនោះយ៉ាងនេះថា គ្រូដ៏ចម្រើននេះមានញាណទស្សនៈមិនបរិសុទ្ធ តែប្ដេជ្ញាថា អញមានញាណទស្សនៈបរិសុទ្ធខ្លះ ថាញាណទស្សនៈរបស់អញបរិសុទ្ធផូរផង់ ឥតមានសៅហ្មងខ្លះ ដូច្នេះ

មយំ ចេវ ខោ គិហីនំ អារោចេយ្យាម នាស្សស្ស មនាបំ យំ ខោ បនស្ស អមនាបំ កថន្តំ មយំ តេន សមុទាចរេយ្យាម សម្មន្នតិ ខោ បន ចីវរបិណ្ឌបាតសេនាសនគិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារេន យំ តុមោ ករិស្សតិ តុមោ វ តេន បញ្ញាយិស្សតីតិ ។ ឯវរូបំ ខោ មោគ្គល្លាន សត្ថារំ សាវកា ញាណទស្សនតោ រក្ខន្តិ ។ ឯវរូបោ ច បន សត្ថា សាវកេហិ ញាណទស្សនតោ រក្ខំ បច្ចាសីសតិ ។ ឥមេ ខោ មោគ្គល្លាន បញ្ច សត្ថារោ សន្តោ សំវិជ្ជមានា លោកស្មឹ ។

[២១] អហំ ខោ បន មោគ្គល្លាន បរិសុទ្ធសីលោ សមានោ បរិសុទ្ធសីលោម្ហីតិ បដិជានាមិ បរិសុទ្ធំ មេ សីលំ បរិយោទាតំ អសង្កិលិដ្ឋន្តិ ច ន ច មំ សាវកា សីលតោ រក្ខន្តិ ន ចាហំ សាវកេហិ សីលតោ រក្ខំ បច្ចាសីសាមិ ។ បរិសុទ្ធាជីវោ សមានោ ។ បេ ។ បរិសុទ្ធធម្មទេសនោ ។ បេ ។ បរិសុទ្ធវេយ្យាករណោ សមានោ ។ បេ ។ បរិសុទ្ធញាណទស្សនោ សមានោ បរិសុទ្ធញាណទស្សនោម្ហីតិ បដិជានាមិ បរិសុទ្ធំ មេ ញាណទស្សនំ

បើយើងប្រាប់ (រឿងនោះ) ដល់ពួកគ្រហស្ថ គង់លោកមិនគាប់ចិត្តទេ ក៏រឿងណាមិនគាប់ចិត្តដល់លោក យើងនឹងសើរើរឿងលោកនោះដូចម្ដេចបាន ព្រោះលោកកំពុងរាប់អាន (យើង) ដោយចីវរ បិណ្ឌបាត សេនាសនៈនិងគិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារ លោកនឹងធ្វើកម្មណា គង់លោកនឹងប្រាកដឡើងព្រោះកម្មនោះមិនខាន ។ ម្នាលមោគ្គល្លាន ពួកសាវ័កតែងរក្សាគ្រូបែបនេះ ដោយញាណទស្សនៈ ។ ក៏ឯគ្រូមានសភាពយ៉ាងនេះ តែងនឹកសង្ឃឹមនូវការរក្សា អំពីពួកសាវ័កដោយញាណទស្សនៈ ។ ម្នាលមោគ្គល្លាន គ្រូ ៥ ពួកនេះឯង តែងមានក្នុងលោក ។

[២១] ម្នាលមោគ្គល្លាន ចំណែកខាងតថាគត ជាបុគ្គលមានសីលបរិសុទ្ធ ប្ដេជ្ញាថា តថាគតមានសីលបរិសុទ្ធខ្លះ ថាសីលរបស់តថាគតបរិសុទ្ធផូរផង់ ឥតមានសៅហ្មងខ្លះ ។ ពួកសាវ័កមិនបានរក្សាតថាគតដោយសីលឡើយ តថាគតសោត ក៏មិននឹកសង្ឃឹមនូវការរក្សាអំពីពួកសាវ័កដោយសីលទេ ។ (តថាគត) មានអាជីវៈបរិសុទ្ធ ។ បេ ។ មានធម្មទេសនាបរិសុទ្ធ ។ បេ ។ មានវេយ្យាករណ៍បរិសុទ្ធ ។ បេ ។ មានញាណទស្សនៈបរិសុទ្ធ ប្ដេជ្ញាថា តថាគតមានញាណទស្សនៈបរិសុទ្ធខ្លះ ថាញាណទស្សនៈ

បរិយោទាតំ អសង្កិលិដ្ឋន្តិ ច ន ច មំ សាវកា ញាណទស្សនតោ រក្ខន្តិ ន ចាហំ សាវកេហិ ញាណទស្សនតោ រក្ខំ បច្ចាសីសាមីតិ ។

[២២] អថខោ ភគវា កោសម្ពិយំ យថាភិរន្តំ វិហរិត្វា យេន រាជគហំ តេន ចារិកំ បក្កាមិ អនុបុព្វេន ចារិកញ្ចរមានោ យេន រាជគហំ តទវសរិ ។ តត្រ សុទំ ភគវា រាជគហេ វិហរតិ វេឡុវនេ កលន្ទកនិវាបេ ។

[២៣] អថខោ សម្ពហុលា ភិក្ខូ យេន ភគវា តេនុបសង្កមឹសុ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទឹសុ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នា ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវន្តំ ឯតទវោចុំ ទេវទត្តស្ស ភន្តេ អជាតសត្តុ កុមារោ បញ្ចហិ រថសតេហិ សាយំ បាតំ ឧបដ្ឋានំ គច្ឆតិ បញ្ច ច ថាលិបាកសតានិ ភត្តាភិហារោ អភិហរិយ្យតីតិ ។ មា ភិក្ខវេ ទេវទត្តស្ស លាភសក្ការសិលោកំ បិហយិត្ថ យាវកីវញ្ច ភិក្ខវេ ទេវទត្តស្ស អជាតសត្តុ កុមារោ បញ្ចហិ រថសតេហិ សាយំ បាតំ ឧបដ្ឋានំ គមិស្សតិ បញ្ច ច ថាលិបាកសតានិ ភត្តាភិហារោ អភិហរិយ្យិស្សតិ

របស់តថាគតបរិសុទ្ធផូរផង់ ឥតមានសៅហ្មងខ្វះ សាវ័កមិនរក្សាតថាគតដោយញាណទស្សនៈទេ តថាគតសោត មិននឹកសង្ឃឹមនូវការរក្សាអំពីពួកសាវ័កដោយញាណទស្សនៈឡើយ ។

[២២] គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅក្នុងនគរកោសម្ពីគួរតាមពុទ្ធអធ្យាស្រ័យហើយ ស្តេចទៅកាន់ចារិកនគររាជគ្រឹះ ត្រាច់ទៅកាន់ចារិកតាមលំដាប់ ឆ្ពោះទៅនគររាជគ្រឹះ ។ បានឮថា ព្រះមានព្រះភាគគង់នៅក្នុងវត្តវេឡុវន ជាកលន្ទកនិវាបស្ថាន ទៀបនគររាជគ្រឹះ ។

[២៣] លំដាប់នោះ ភិក្ខុច្រើនរូប នាំគ្នាចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ រួចទើបអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ លុះអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយបានក្រាបបង្គំទូលពាក្យនេះនឹងព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើនអជាតសត្តុកុមារតែងទៅដោយរថ ៥ រយ បម្រើទេវទត្ត ទាំងល្ងាច ទាំងព្រឹកទាំងឲ្យអ្នកនាំសម្រាប់ យកសម្រាប់ ៥ រយថាសទៅប្រគេន (ទេវទត្តផង) ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់តបថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកកុំស្ញើចលាភសក្ការៈ និងសេចក្តីសរសើររបស់ទេវទត្តឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អជាតសត្តុកុមារដែលទៅដោយរថ ៥ រយ ទៅបម្រើទេវទត្ត ទាំងល្ងាច ទាំងព្រឹក ទាំងឲ្យអ្នកនាំសម្រាប់ យកសម្រាប់ ៥ រយថាសទៅប្រគេន (ទេវទត្ត) ដរាបណា

ហានិយេវ ភិក្ខវេ ទេវទត្តស្ស ចាដិកង្ខា កុសលេសុ ធម្មេសុ នោ វុឌ្ឍិ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ ចណ្ឌស្ស កុក្កុ-រស្ស នាសាយ បិត្តំ ភិន្ទេយ្យុំ ឯវំ ហិ សោ ភិក្ខវេ កុក្កុរោ ភិយ្យោសោ មត្តាយ ចណ្ឌតរោ អស្ស ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ យាវកីវញ្ច ទេវទត្តស្ស អជាតសត្តុ កុមារោ បញ្ចហិ រថសតេហិ សាយំ ចាតំ ឧបដ្ឋានំ គមិស្សតិ បញ្ច ច ថាលិចាកសតានិ ភត្តាភិហារោ អភិហរិយិស្សតិ ហានិយេវ ភិក្ខវេ ទេវទត្តស្ស ចាដិកង្ខា កុសលេសុ ធម្មេសុ នោ វុឌ្ឍិ ។ អត្តវធាយ ភិក្ខវេ ទេវទត្តស្ស លាភសក្ការសិលោកោ ឧទចាទិ បរាភវាយ ទេវ-ទត្តស្ស លាភសក្ការសិលោកោ ឧទចាទិ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ កទលី អត្តវធាយ ផលំ ទេតិ បរាភវាយ ផលំ ទេតិ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ អត្តវធាយ ទេវទត្តស្ស លាភ-សក្ការសិលោកោ ឧទចាទិ បរាភវាយ ទេវទត្តស្ស លាភសក្ការសិលោកោ ឧទចាទិ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ វេឡុ អត្តវធាយ ផលំ ទេតិ បរាភវាយ ផលំ ទេតិ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីសាបសូន្យ មុខជានឹងកើតមានដល់ទេវទត្ត (ជាពបនោះ) មិនខាន ឯការចម្រើនក្នុងកុសលធម៌មិនមានឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចគេប្រាប់ទឹកប្រម៉ាត់ (ត្រីឬខ្លាឃ្មុំ) ដាក់ក្នុងច្រមុះឆ្កែកាច ឆ្កែនោះរឹតតែកាចឡើងជាងដើម យ៉ាងណាមិញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ដូចជាអជាតសត្តុកុមារទៅដោយរថ ៥ រយ បម្រើទេវទត្ត ទាំងល្ងាចទាំងព្រឹក ទាំងឲ្យអ្នកនាំសម្រាប់ យកសម្រាប់ ៥ រយថាសទៅប្រគេន (ទេវទត្ត) ជាពបណា សេចក្តីសាបសូន្យមុខជានឹងកើតមានដល់ទេវទត្ត (ជាពបនោះ) ពុំខាន ការចម្រើនក្នុងកុសលធម៌ មិនមានឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ លាភសក្ការៈនិងសេចក្តីសរសើរកើតឡើងហើយដល់ទេវទត្ត ដើម្បីសម្លាប់ខ្លួន លាភសក្ការៈនិងសេចក្តីសរសើរកើតឡើងហើយដល់ទេវទត្ត ដើម្បីសេចក្តីវិនាស ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដើមចេកចេញផ្លែដើម្បីសម្លាប់ដើម ចេញផ្លែដើម្បីវិនាស យ៉ាងណាមិញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ លាភសក្ការៈ និងសេចក្តីសរសើរកើតឡើងហើយ ដល់ទេវទត្ត ដើម្បីសម្លាប់ខ្លួន លាភសក្ការៈនិងសេចក្តីសរសើរ កើតឡើងហើយដល់ទេវទត្ត ដើម្បីសេចក្តីវិនាសក៏ដូច្នោះដែរ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឫស្សីចេញផ្លែ ដើម្បីសម្លាប់ដើម ចេញផ្លែ ដើម្បីសេចក្តីវិនាសយ៉ាងណា

២៤

សង្ឃភេទក្ខន្ធកេ និគមគាថា

ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ អត្តវធាយ ទេវទត្តស្ស លាភសក្ការសិលោកោ ឧទបាទិ បរាភវាយ ទេវទត្តស្ស លាភសក្ការសិលោកោ ឧទបាទិ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ នឡោ អត្តវធាយ ផលំ ទេតិ បរាភវាយ ផលំ ទេតិ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ អត្តវធាយ ទេវទត្តស្ស លាភសក្ការសិលោកោ ឧទបាទិ បរាភវាយ ទេវទត្តស្ស លាភសក្ការសិលោកោ ឧទបាទិ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ អស្សតរី អត្តវធាយ គព្ភំ គណ្ហាតិ បរាភវាយ គព្ភំ គណ្ហាតិ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ អត្តវធាយ ទេវទត្តស្ស លាភសក្ការសិលោកោ ឧទបាទិ បរាភវាយ ទេវទត្តស្ស លាភសក្ការសិលោកោ ឧទបាទីតិ ។

[២៦] ផលំ វេ កទលឹ ហន្តិ
ផលំ វេឡុំ ផលំ នឡំ
សក្ការោ កាបុរិសំ ហន្តិ
គព្ភោ អស្សតរឹ យថាតិ ។

បឋមភាណវារំ និដ្ឋិតំ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ លាភសក្ការៈ និងសេចក្តីសរសើរ កើតឡើងហើយដល់ទេវទត្ត ដើម្បីសម្លាប់ខ្លួន លាភសក្ការៈ និងសេចក្តីសរសើរកើតឡើងហើយដល់ទេវទត្ត ដើម្បីបំផ្លាញខ្លួន ក៏ដូច្នោះដែរ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចដើមបបុសចេញផ្លែ ដើម្បីសម្លាប់ដើម ចេញផ្លែ ដើម្បីសេចក្តីវិនាសយ៉ាងណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ លាភសក្ការៈនិងសេចក្តីសរសើរកើតឡើងដល់ទេវទត្ត ដើម្បីសម្លាប់ខ្លួន លាភសក្ការៈនិងសេចក្តីសរសើរកើតឡើងដល់ទេវទត្ត ដើម្បីបំផ្លាញខ្លួន ក៏ដូច្នោះដែរ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចមេសេះអស្សតរ មានផ្ទៃដើម្បីសម្លាប់ខ្លួន មានផ្ទៃដើម្បីវិនាសខ្លួនយ៉ាងណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ លាភសក្ការៈនិងសេចក្តីសរសើរកើតឡើងដល់ទេវទត្ត ដើម្បីសម្លាប់ខ្លួន លាភសក្ការៈនិងសេចក្តីសរសើរកើតឡើងដល់ទេវទត្តដើម្បីបំផ្លាញខ្លួន ក៏ដូច្នោះដែរ ។

[២៤] ផ្លែចេកតែងសម្លាប់ដើមចេក ផ្លែឫស្សីតែងសម្លាប់
ដើមឫស្សី ផ្លែបបុសតែងសម្លាប់ដើមបបុស សក្ការៈតែង
សម្លាប់បុរសអាក្រក់ ដូចជាគភ៌តែងសម្លាប់មេសេះអស្សតរ ។

ចប់ ភាណវារៈ ទី ១ ។

[២៥] តេន ខោ បន សមយេន ភគវា មហតិ-
យា បរិសាយ បរិវុតោ ធម្មំ ទេសេន្តោ និសិន្នោ
ហោតិ សព្វាវតិកាយ[១] ។ អថខោ ទេវទត្តោ ឧដ្ឋាយាស-
នា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា យេន ភគវា តេនញ្ជ-
លឹ បណាមេត្វា ភគវន្តំ ឯតទវោច ជិណ្ណោ ទានិ ភន្តេ
ភគវា វុឌ្ឍោ មហល្លកោ អទ្ធគតោ វយោអនុប្បត្តោ
អប្បោស្សុក្កោ ទានិ ភន្តេ ភគវា ទិដ្ឋធម្មសុខវិហារមនុ-
យុត្តោ វិហរតុ មម ភិក្ខុសង្ឃំ និស្សជ្ជតុ អហំ ភិក្ខុ-
សង្ឃំ បរិហរិស្សាមីតិ ។ អលំ ទេវទត្ត មា តេ រុច្ចិ
ភិក្ខុសង្ឃំ បរិហរិតុន្តិ ។ ទុតិយម្បិ ខោ ។ បេ ។ ត-
តិយម្បិ ខោ ទេវទត្តោ ភគវន្តំ ឯតទវោច ជិណ្ណោ ទានិ
ភន្តេ ភគវា វុឌ្ឍោ មហល្លកោ អទ្ធគតោ វយោ-
អនុប្បត្តោ អប្បោស្សុក្កោ ទានិ ភន្តេ ភគវា ទិដ្ឋធម្មសុខ-
វិហារមនុយុត្តោ វិហរតុ មម ភិក្ខុសង្ឃំ និស្សជ្ជតុ

១ ឥតោ បរំ បោត្ថកេសុ បរិសាយាតិ បាឋោ ទិស្សតិ ។

[២៥] សម័យនោះឯង ព្រះមានព្រះភាគមានបរិសទ្យច្រើន ព្រមទាំងស្តេចចោមរោមជុំវិញ ព្រះអង្គកំពុងគង់សំដែងធម៌ ។ គ្រានោះ ទេវទត្តក្រោកចាកទីអង្គុយ ធ្វើចីពរឆៀងស្មាម្ខាង ប្រណម្យអញ្ជលីឆ្ពោះទៅរកព្រះមានព្រះភាគ ហើយក្រាបបង្គំទូលពាក្យនេះនឹងព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ឥឡូវនេះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ព្រះជរា មានព្រះជន្មចម្រើនហើយ ចាស់ព្រះអង្គហើយ ទ្រង់ព្រះជន្មយូរឆ្នាំមកហើយ មានព្រះជន្មជ្រុលចូលមកក្នុងបច្ឆិមវ័យហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ឥឡូវនេះ សូមព្រះមានព្រះភាគកុំខ្វល់ខ្វាយពេក សូមសម្រាកព្រះអង្គឲ្យបានសុខស្រួលក្នុងបច្ចុប្បន្ននេះចុះ សូមព្រះអង្គប្រគល់ភិក្ខុសង្ឃឲ្យមកខ្ញុំព្រះអង្គ ខ្ញុំព្រះអង្គនឹងទទួលគ្រប់គ្រងភិក្ខុសង្ឃ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់តបថា ម្នាលទេវទត្ត ណ្ហើយ អ្នកកុំពេញចិត្តនឹងការគ្រប់គ្រងភិក្ខុសង្ឃឡើយ ។ ទេវទត្តបានក្រាបទូលពាក្យនេះនឹងព្រះមានព្រះភាគអស់វារៈពីរដងផង ។ បេ ។ អស់វារៈបីដងផងថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ឥឡូវនេះ ព្រះអង្គទ្រង់ព្រះជរា មានព្រះជន្មចម្រើនហើយ ចាស់ព្រះអង្គហើយ ទ្រង់ព្រះជន្មយូរឆ្នាំមកហើយ មានព្រះជន្មជ្រុលចូលក្នុងបច្ឆិមវ័យហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ឥឡូវនេះ សូមព្រះមានព្រះភាគកុំខ្វល់ខ្វាយពេក សូមសម្រាកព្រះអង្គឲ្យបានសុខស្រួលក្នុងបច្ចុប្បន្ននេះចុះ សូមព្រះអង្គប្រគល់ភិក្ខុសង្ឃឲ្យមកខ្ញុំព្រះអង្គ

អហំ ភិក្ខុសង្ឃំ បរិហរិស្សាមីតិ ។ សារីបុត្តមោគ្គល្លានានំបិ ខោ អហំ ទេវទត្ត ភិក្ខុសង្ឃំ ន និស្សជ្ជេយ្យំ កឹ បន តុយ្ហំ ឆវស្ស ខេឡាសកស្សាតិ(១) ។ អថខោ ទេវទត្តោ សរាជិកាយបិ មំ ភគវា បរិសាយ ខេឡាសកវាទេន(២) អបសាទេតិ សារីបុត្តមោគ្គល្លានេ ច ឧក្កំសតីតិ កុបិតោ អនត្តមនោ ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា បក្កាមិ ។ អយញ្ច ចរហិ(៣) ទេវទត្តស្ស ភគវតិ បឋមោ អាឃាតោ អហោសិ ។

[២៦] អថខោ ភគវា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ តេនហិ ភិក្ខវេ សង្ឃោ ទេវទត្តស្ស រាជគហេ បកាសនីយកម្មំ ករោតុ បុព្វេ ទេវទត្តស្ស អញ្ញា បកតិ អហោសិ ឥទានិ អញ្ញា បកតិ យំ ទេវទត្តោ ករេយ្យ កាយេន វាចាយ ន តេន ពុទ្ធោ វា ធម្មោ វា សង្ឃោ វា ទដ្ឋព្វោ ទេវទត្តោ វ តេន ទដ្ឋព្វោតិ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ កាតព្វំ ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ

---

១ ឱ. ម. ខេឡាបកស្សាតិ ។ ២ ឱ. ម. ខេឡាបកវាទេន ។ ៣ ឱ. តរហិ ។

ខ្ញុំព្រះអង្គនឹងគ្រប់គ្រងភិក្ខុសង្ឃ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់តបថា ម្នាលទេវទត្ត អម្បាលយ៉ាងសារីបុត្តនិងមោគ្គល្លាន ម្ដេច តថាគតមិនប្រគល់ភិក្ខុសង្ឃឲ្យ ចំណង់បើអ្នកជាមនុស្សជួជាតិអាក្រក់ ជាមនុស្សបរិភោគបច្ចុប្បច្ច័យដែលកើតអំពីអនេសនៈ ដូចជាដុំទឹកមាត់ តថាគតនឹងប្រគល់ឲ្យដូចម្ដេចបាន ។ លំដាប់នោះ ទេវទត្តមានសេចក្ដីក្រោធ អាក់អន់ចិត្តថា ព្រះមានព្រះភាគ ធ្វើអញឲ្យអាប់មុខក្នុងកណ្ដាលបរិសទ្យព្រមទាំងស្ដេច ដោយពាក្យថា (ទេវទត្តនេះ) បរិភោគបច្ចុប្បច្ច័យដែលកើតអំពីអនេសនៈ ដូចជាដុំទឹកមាត់ ហើយបែរទៅលើកតម្កើងសារីបុត្តនិងមោគ្គល្លានវិញ ហើយក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ ធ្វើប្រទក្សិណចៀសចេញទៅ ។ នេះជាគំនុំដំបូង របស់ទេវទត្តចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។

[២៦] លំដាប់នោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ ត្រូវសង្ឃធ្វើបកាសនីយកម្មដល់ទេវទត្តក្នុងនគររាជគ្រឹះ (ដឹ្បិត) កាលពីដើមទេវទត្តមានប្រក្រតីផ្សេង ឥឡូវនេះ មានប្រក្រតីផ្សេង ទេវទត្តធ្វើអំពើណាដោយកាយ វាចា អំពើនោះ នាំគាត់ឲ្យលែងបានឃើញព្រះពុទ្ធ ព្រះធម៌ ព្រះសង្ឃហើយ ទេវទត្តត្រូវគេឃើញដោយកម្មនោះតែម្យ៉ាង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បកាសនីយកម្មសង្ឃគប្បីធ្វើយ៉ាងនេះ ។ គប្បីឲ្យភិក្ខុដែលឈ្លាសប្រតិពលប្រកាសសង្ឃ

ញាបេតព្វោ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ សង្ឃោ ទេវទត្តស្ស រាជគហេ បកាសនីយកម្មំ ករេយ្យ បុព្វេ ទេវទត្តស្ស អញ្ញា បកតិ អហោសិ ឥទានិ អញ្ញា បកតិ យំ ទេវទត្តោ ករេយ្យ កាយេន វាចាយ ន តេន ពុទ្ធោ វា ធម្មោ វា សង្ឃោ វា ទដ្ឋព្វោ ទេវទត្តោ វ តេន ទដ្ឋព្វោតិ ។ ឯសា ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ សង្ឃោ ទេវទត្តស្ស រាជគហេ បកាសនីយកម្មំ ករោតិ បុព្វេ ទេវទត្តស្ស អញ្ញា បកតិ អហោសិ ឥទានិ អញ្ញា បកតិ យំ ទេវទត្តោ ករេយ្យ កាយេន វាចាយ ន តេន ពុទ្ធោ វា ធម្មោ វា សង្ឃោ វា ទដ្ឋព្វោ ទេវទត្តោ វ តេន ទដ្ឋព្វោតិ ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ទេវទត្តស្ស រាជគហេ បកាសនីយកម្មស្ស ករណំ បុព្វេ ទេវទត្តស្ស អញ្ញា បកតិ អហោសិ ឥទានិ អញ្ញា បកតិ យំ ទេវទត្តោ ករេយ្យ កាយេន វាចាយ ន តេន ពុទ្ធោ វា ធម្មោ វា សង្ឃោ វា ទដ្ឋព្វោ ទេវទត្តោ វ តេន ទដ្ឋព្វោតិ សោ តុណ្ហស្ស យស្ស នក្ខមតិ

ឲ្យដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីធ្វើបកាសនីយកម្មដល់ទេវទត្តក្នុងនគររាជគ្រឹះ (ដ្បិត) ពីដើមទេវទត្តមានប្រក្រតីផ្សេង ឥឡូវនេះមានប្រក្រតីផ្សេង ទេវទត្តធ្វើអំពើណាដោយកាយវាចា អំពើនោះ នាំគាត់ឲ្យលែងបានឃើញព្រះពុទ្ធ ព្រះធម៌ ព្រះសង្ឃហើយ ទេវទត្តត្រូវគេឃើញដោយកម្មនោះតែម្យ៉ាង ។ នេះជាញត្តិ ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ សង្ឃធ្វើបកាសនីយកម្មដល់ទេវទត្តក្នុងនគររាជគ្រឹះ (ដ្បិត) ពីដើមទេវទត្តមានប្រក្រតីផ្សេង ឥឡូវនេះ មានប្រក្រតីផ្សេង ទេវទត្តធ្វើអំពើណាដោយកាយវាចា អំពើនោះ នាំគាត់ឲ្យលែងបានឃើញព្រះពុទ្ធ ព្រះធម៌ ព្រះសង្ឃហើយ ទេវទត្តត្រូវគេឃើញដោយកម្មនោះតែម្យ៉ាង ។ ការធ្វើបកាសនីយកម្មដល់ទេវទត្តក្នុងនគររាជគ្រឹះថា កាលពីដើមទេវទត្តមានប្រក្រតីផ្សេង ឥឡូវនេះ មានប្រក្រតីផ្សេង ទេវទត្តធ្វើអំពើណាដោយកាយវាចា អំពើនោះ នាំគាត់ឲ្យលែងបានឃើញព្រះពុទ្ធ ព្រះធម៌ ព្រះសង្ឃហើយ ទេវទត្តត្រូវគេឃើញដោយកម្មនោះតែម្យ៉ាង ដូច្នេះ គួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ គប្បីស្ងៀម មិនគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា

សោ ភាសេយ្យ ។ កាតំ សង្ឃេន ទេវទត្តស្ស រាជគហេ បកាសនីយកម្មំ បុព្វេ ទេវទត្តស្ស អញ្ញា បកតិ អហោសិ ឥទានិ អញ្ញា បកតិ យំ ទេវទត្តោ ករេយ្យ កាយេន វាចាយ ន តេន ពុទ្ធោ វា ធម្មោ វា សង្ឃោ វា ទដ្ឋព្វោ ទេវទត្តោ វ តេន ទដ្ឋព្វោតិ ខមតិ សង្ឃស្ស តស្មា តុណ្ហី ។ ឯវមេតំ ធារយាមីតិ ។

[២៧] អថខោ ភគវា អាយស្មន្តំ សារីបុត្តំ អាមន្តេសិ តេនហិ ត្វំ សារីបុត្ត ទេវទត្តំ រាជគហេ បកាសេហីតិ ។ បុព្វេ មយា ភន្តេ ទេវទត្តស្ស រាជគហេ វណ្ណោ ភាសិតោ មហិទ្ធិកោ គោធិបុត្តោ មហានុភាវោ គោធិបុត្តោតិ កថាហំ ភន្តេ ទេវទត្តំ រាជគហេ បកាសេមីតិ ។ ននុ តយា សារីបុត្ត ភូតោយេវ ទេវទត្តស្ស រាជគហេ វណ្ណោ ភាសិតោ មហិទ្ធិកោ គោធិបុត្តោ មហានុភាវោ គោធិបុត្តោតិ ។

លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះគប្បីធ្វើយឡើង ។ សង្ឃបានធ្វើបកាសនីយកម្ម ដល់ទេវទត្តក្នុងនគររាជគ្រឹះថា ពីដើមទេវទត្តមានប្រក្រតីផ្សេង ឥឡូវនេះ មានប្រក្រតីផ្សេង ទេវទត្តធ្វើអំពើណាដោយកាយវាចា អំពើនោះនាំគាត់ ឲ្យលែងបានឃើញព្រះពុទ្ធ ព្រះធម៌ ព្រះសង្ឃហើយ ទេវទត្ត ត្រូវគេ ឃើញដោយកម្មនោះតែម្យ៉ាង ការធ្វើបកាសនីយកម្មនោះ គួរដល់សង្ឃ ហើយ ព្រោះហេតុនោះបានជាសង្ឃស្ងៀម ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវសេចក្ដីនេះ ដោយអាការស្ងៀមយ៉ាងនេះ ។

[២៧] លំដាប់នោះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅព្រះ សារីបុត្តដ៏មានអាយុមកថា ម្នាលសារីបុត្ត បើដូច្នោះ ចូរអ្នកប្រកាស (ទោស) ទេវទត្តក្នុងនគររាជគ្រឹះ ។ ព្រះសារីបុត្តក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រ ព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កាលពីមុនខ្ញុំព្រះអង្គបានប្រកាសគុណទេវទត្ត ក្នុងនគររាជ-គ្រឹះថា ទេវទត្តជាគោធិបុត្តមានឫទ្ធិច្រើន ជាគោធិបុត្តមានអានុភាពច្រើន បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន (ឥឡូវនេះ) ខ្ញុំព្រះអង្គនឹងប្រកាស (ទោស) ទេវទត្តដូចម្ដេចបាន ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលសារីបុត្ត អ្នក បានប្រកាសគុណពិតរបស់ទេវទត្ត ក្នុងនគររាជគ្រឹះថា ទេវទត្តជាគោធិបុត្ត មានឫទ្ធិច្រើន ជាគោធិបុត្តមានអានុភាពច្រើន ដូច្នោះហើយឬ ។

ឯវំ ភន្តេតិ ឯវមេវ ខោ ត្វំ សារីបុត្ត ភូតញ្ញេវ ទេវទត្តំ រាជគហេ បកាសេហីតិ ។ ឯវំ ភន្តេតិ ខោ អាយស្មា សារីបុត្តោ ភគវតោ បច្ចស្សោសិ ។

[២៨] អថខោ ភគវា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ តេនហិ ភិក្ខវេ សង្ឃោ សារីបុត្តំ សម្មន្នតុ ទេវទត្តំ រាជគហេ បកាសេតុំ បុព្វេ ទេវទត្តស្ស អញ្ញា បកតិ អហោសិ ឥទានិ អញ្ញា បកតិ យំ ទេវទត្តោ ករេយ្យ កាយេន វាចាយ ន តេន ពុទ្ធោ វា ធម្មោ វា សង្ឃោ វា ទដ្ឋព្វោ ទេវទត្តោវ តេន ទដ្ឋព្វោតិ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ សម្មន្និតព្វោ ។ បឋមំ សារីបុត្តោ យាចិតព្វោ ។ យាចិត្វា ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្វោ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ សង្ឃោ អាយស្មន្តំ សារីបុត្តំ សម្មន្នេយ្យ ទេវទត្តំ រាជគហេ បកាសេតុំ បុព្វេ ទេវទត្តស្ស អញ្ញា បកតិ អហោសិ ឥទានិ អញ្ញា បកតិ យំ ទេវទត្តោ ករេយ្យ កាយេន វាចាយ ន តេន ពុទ្ធោ វា ធម្មោ វា សង្ឃោ

ព្រះសារីបុត្ត ក្រាបបង្គំទូលថា ករុណាព្រះអង្គ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលសារីបុត្ត ចូរអ្នកប្រកាស (ទោស) ទេវទត្តឲ្យពិតយ៉ាងនោះចុះ ។ ព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុក្រាបបង្គំទូលថា ករុណាព្រះអង្គ ។

[២៨] គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ សង្ឃចូរសន្មតសារីបុត្ត ដើម្បីឲ្យប្រកាស (ទោស) ទេវទត្តក្នុងនគររាជគ្រឹះថា ពីដើមទេវទត្តមានប្រក្រតីផ្សេង ឥឡូវនេះមានប្រក្រតីផ្សេង ទេវទត្តធ្វើអំពើណាដោយកាយវាចា អំពើនោះនាំគាត់ឲ្យលែងបានឃើញព្រះពុទ្ធ ព្រះធម៌ ព្រះសង្ឃហើយ ទេវទត្តត្រូវគេឃើញដោយអំពើនោះតែម្យ៉ាង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវសន្មតយ៉ាងនេះ ។ សង្ឃត្រូវសូមសារីបុត្តជាដំបូងសិន ។ លុះសូមរួចហើយ ត្រូវឲ្យភិក្ខុជាអ្នកឆ្លាសប្រតិពលប្រកាសសង្ឃឲ្យដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីសន្មតព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុ ដើម្បីឲ្យប្រកាស (ទោស) ទេវទត្តក្នុងនគររាជគ្រឹះថា (ដូ្បិត) ពីដើមទេវទត្តមានប្រក្រតីផ្សេង ឥឡូវនេះមានប្រក្រតីផ្សេង ទេវទត្តធ្វើអំពើណាដោយកាយវាចា អំពើនោះនាំគាត់ឲ្យលែងបានឃើញព្រះពុទ្ធ ព្រះធម៌ ព្រះសង្ឃហើយ

៣១

សង្ឃភេទក្ខន្ធកេ ទេវទត្តវត្ថុ បកាសនីយកម្មំ

វា ទដ្ឋព្វោ ទេវទត្តោ វ តេន ទដ្ឋព្វោ ។ ឯសា ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ សង្ឃោ អាយស្មន្តំ សារី-បុត្តំ សម្មន្នតិ ទេវទត្តំ រាជគហេ បកាសេតុំ បុព្វេ ទេវទត្តស្ស អញ្ញា បកតិ អហោសិ ឥទានិ អញ្ញា បកតិ យំ ទេវទត្តោ ករេយ្យ កាយេន វាចាយ ន តេន ពុទ្ធោ វា ធម្មោ វា សង្ឃោ វា ទដ្ឋព្វោ ទេវទត្តោ វ តេន ទដ្ឋព្វោ-តិ ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ អាយស្មតោ សារីបុត្តស្ស សម្មតិ ទេវទត្តំ រាជគហេ បកាសេតុំ បុព្វេ ទេវទត្តស្ស អញ្ញា បកតិ អហោសិ ឥទានិ អញ្ញា បកតិ យំ ទេវ-ទត្តោ ករេយ្យ កាយេន វាចាយ ន តេន ពុទ្ធោ វា ធម្មោ វា សង្ឃោ វា ទដ្ឋព្វោ ទេវទត្តោ វ តេន ទដ្ឋព្វោតិ សោ តុណ្ហស្ស យស្ស នក្ខមតិ សោ ភាសេយ្យ ។ សម្មតោ សង្ឃេន អាយស្មា សារីបុត្តោ ទេវទត្តំ រាជគហេ បកា-សេតុំ បុព្វេ ទេវទត្តស្ស អញ្ញា បកតិ អហោសិ ឥទានិ អញ្ញា បកតិ យំ ទេវទត្តោ ករេយ្យ កាយេន វាចាយ

សង្ឃភេទក្ខន្ធកៈ រឿងទេវទត្តភិក្ខុ និងបកាសនីយកម្ម

ទេវទត្តត្រូវគេឃើញដោយអំពើនោះតែម្យ៉ាង ។ នេះជាញត្តិ ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ សង្ឃសន្មតព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុ ឲ្យជាអ្នកប្រកាស (ទោស) ទេវទត្តក្នុងនគររាជគ្រឹះថា កាលពីដើមទេវទត្តមានប្រក្រតីផ្សេង ឥឡូវនេះមានប្រក្រតីផ្សេង ទេវទត្តធ្វើអំពើណាដោយកាយវាចា អំពើនោះនាំគាត់ឲ្យលែងបានឃើញព្រះពុទ្ធ ព្រះធម៌ ព្រះសង្ឃហើយ ទេវទត្តត្រូវគេឃើញដោយអំពើនោះតែម្យ៉ាង ។ ការសន្មតព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុឲ្យជាអ្នកប្រកាស (ទោស) ទេវទត្តក្នុងនគររាជគ្រឹះថា កាលពីដើមទេវទត្តមានប្រក្រតីផ្សេង ឥឡូវនេះមានប្រក្រតីផ្សេង ទេវទត្តធ្វើអំពើណាដោយកាយវាចា អំពើនោះនាំគាត់ឲ្យលែងបានឃើញព្រះពុទ្ធ ព្រះធម៌ ព្រះសង្ឃហើយ ទេវទត្តត្រូវគេឃើញដោយអំពើនោះ តែម្យ៉ាង ដូច្នេះ គួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ គប្បីស្ងៀម មិនគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ គប្បីនិយាយឡើង ។ សង្ឃបានសន្មតព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុ ឲ្យជាអ្នកប្រកាស (ទោស) ទេវទត្តក្នុងនគររាជគ្រឹះថា ពីដើមទេវទត្តមានប្រក្រតីផ្សេង ឥឡូវនេះមានប្រក្រតីផ្សេង ទេវទត្តធ្វើអំពើណាដោយកាយវាចា

ន តេន ពុទ្ធោ វា ធម្មោ វា សង្ឃោ វា ទដ្ឋព្វោ ទេវទត្តោវ តេន ទដ្ឋព្វោតិ ខមតិ សង្ឃស្ស តស្មា តុណ្ហី ។ ឯវមេតំ ធារយាមីតិ ។

[២៩] សម្មតោ ចាយស្មា សារីបុត្តោ សម្ពហុលេហិ ភិក្ខូហិ សទ្ធឹ រាជគហំ បវិសិត្វា ទេវទត្តំ រាជគហេ បកាសេសិ បុព្វេ ទេវទត្តស្ស អញ្ញា បកតិ អហោសិ ឥទានិ អញ្ញា បកតិ យំ ទេវទត្តោ ករេយ្យ កាយេន វាចាយ ន តេន ពុទ្ធោ វា ធម្មោ វា សង្ឃោ វា ទដ្ឋព្វោ ទេវទត្តោវ តេន ទដ្ឋព្វោតិ ។ តត្ថ យេ តេ មនុស្សា អស្សទ្ធា អប្បសន្នា ទុព្ពុទ្ធិនោ តេ ឯវមាហំសុ ឧស្សុយ្យកា ឥមេ សមណា សក្យបុត្តិយា ទេវទត្តស្ស លាភសក្ការំ ឧស្សុយ្យន្តីតិ ។ យេ បន តេ មនុស្សា សទ្ធា បសន្នា បណ្ឌិតា សុពុទ្ធិមន្តោ[១] តេ ឯវមាហំសុ ន ខោ ឥទំ ឱរកំ ភវិស្សតិ យថា ភគវា ទេវទត្តំ រាជគហេ បកាសាបេតីតិ[២] ។

១ ឱ. ម. ពុទ្ធិមន្តោ ។ ២ ឱ. ឥតិសទ្ទោ ន បញ្ញាយតិ ។

អំពើនោះនាំគាត់ឲ្យលែងបានឃើញព្រះពុទ្ធ ព្រះធម៌ ព្រះសង្ឃហើយ ទេវទត្ត ត្រូវគេឃើញដោយអំពើនោះតែម្យ៉ាង ការសន្មតនោះគួរដល់សង្ឃ ហើយ ព្រោះហេតុនោះ បានជាសង្ឃស្មៀម ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកសេចក្តីនេះ ដោយអាការស្មៀមយ៉ាងនេះ ។

[២៩] ព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុ ដែលសង្ឃបានសន្មតរួចហើយ ក៏ចូលទៅនគររាជគ្រឹះជាមួយនឹងភិក្ខុច្រើនរូប បានប្រកាស (ទោស) ទេវទត្ត ក្នុងនគររាជគ្រឹះថា កាលពីដើម ទេវទត្តមានប្រក្រតីផ្សេង ឥឡូវនេះ មានប្រក្រតីផ្សេង ទេវទត្តធ្វើអំពើណាដោយកាយវាចា អំពើនោះនាំគាត់ ឲ្យលែងបានឃើញព្រះពុទ្ធ ព្រះធម៌ ព្រះសង្ឃហើយ ទេវទត្តត្រូវគេ ឃើញដោយកម្មនោះតែម្យ៉ាង ។ ក្នុងនគររាជគ្រឹះនោះ មនុស្សពួកណាដែល មិនមានសទ្ធា មិនជ្រះថ្លា ជាអ្នកឥតប្រាជ្ញា មនុស្សពួកនោះនិយាយគ្នាយ៉ាង នេះថា សមណសក្យបុត្តិយ៍ទាំងនេះ ជាអ្នកច្រណែនឈ្នានីសលាភសក្ការៈ របស់ទេវទត្ត ។ ចំណែកមនុស្សពួកណា ដែលមានសទ្ធាជ្រះថ្លា មាន ប្រាជ្ញាវាងវៃ មនុស្សពួកនោះនិយាយគ្នាថា ព្រះមានព្រះភាគឲ្យភិក្ខុសង្ឃ ប្រកាស (ទោស) ទេវទត្តក្នុងនគររាជគ្រឹះដោយកិច្ចណា កិច្ចនេះមិនមែន ជាការថោកទាបទេ ។

[៣០] អថខោ ទេវទត្តោ យេន អជាតសត្តុ កុមារោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា អជាតសត្តុំ កុមារំ ឯតទវោច បុព្វេ ខោ កុមារ មនុស្សា ទីឃាយុកា ឯតរហិ អប្បាយុកា ឋានំ ខោ បនេតំ វិជ្ជតិ យំ ត្វំ កុមារោ វ សមានោ កាលំ ករេយ្យាសិ តេនហិ ត្វំ កុមារ បិតរំ ហន្ត្វា រាជា ហោហិ អហំ ភគវន្តំ ហន្ត្វា ពុទ្ធោ ភវិស្សាមីតិ ។ អថខោ អជាតសត្តុ កុមារោ អយ្យោ ខោ ទេវទត្តោ មហិទ្ធិកោ មហានុភាវោ ជានេយ្យាមិ[១] អយ្យោ ទេវទត្តោតិ ឩរុយា បោត្ថនិកំ ពន្ធិត្វា ទិវា ទិវស្ស ភីតោ ឧព្វិគ្គោ ឧស្សង្កី ឧត្រស្តោ សហសា អន្តេបុរំ បាវិសិ ។ អទ្ទសំសុ[២] ខោ អន្តេបុរបាលកា មហាមត្តា អជាតសត្តុំ កុមារំ ទិវា ទិវស្ស ភីតំ ឧព្វិគ្គំ ឧស្សង្កឹ ឧត្រស្តំ សហសា អន្តេបុរំ បវិសន្តំ ទិស្វាន អគ្គហេសុំ ។ តេ វិចិនន្តា ឩរុយា បោត្ថនិកំ ពទ្ធំ ទិស្វា អជាតសត្តុំ កុមារំ ឯតទវោចុំ កិំ ត្វំ កុមារ កត្តុកាមោសីតិ ។ បិតរំ ហន្តុកាមោម្ហីតិ[៣] ។ កេនាសិ ឧស្សាហិតោតិ ។

---

១ ឱ. ជានេយ្យាតិ ។ ម. ជានេយ្យាសិ ។ ២ ឱ.ម. អទ្ទសាសុំ ។ ៣ ឱ. បិតរំ ហិហន្តុកាមោតិ ។ ម. បិតរម្ហិ លន្តុកាមោតិ ។

[៣០] លំដាប់នោះ ទេវទត្តចូលទៅរកអជាតសត្តុកុមារ លុះចូលទៅដល់ហើយ ទើបនិយាយពាក្យនេះនឹងអជាតសត្តុកុមារថា ម្នាលកុមារ កាលពីដើម មនុស្សមានអាយុវែងមែន ឥឡូវនេះមានអាយុខ្លីណាស់ ព្រះអង្គនៅក្មេងក៏ពិត តែគង់ធ្វើមរណកាលដោយហេតុណា ហេតុនុ៎ះតែងតែមានជាប្រាកដ ម្នាលកុមារ បើដូច្នោះ ចូរព្រះអង្គសម្លាប់បិតា ហើយព្រះអង្គនឹងបានជាស្តេចទ្រង់រាជ្យ ឯអាត្មាក៏សម្លាប់ព្រះមានព្រះភាគ ហើយនឹងបានជាព្រះពុទ្ធដែរ ។ គ្រានោះ អជាតសត្តុកុមារគិតថា លោកម្ចាស់ទេវទត្តមានឫទ្ធិច្រើនផង មានអានុភាពច្រើនផង លោកម្ចាស់ទេវទត្តដឹង (ការនេះ) លុះគិតដូច្នោះហើយ ក៏សៀតកាំបិតស្នៀតបណ្តោយភ្លៅ មានសេចក្តីខ្លាច ញាប់ញ័ររន្ធត់ តក់ស្លុត ចូលទៅកាន់ព្រះរាជវាំង ដោយរួសរាន់ទាំងថ្ងៃត្រង់ ។ ពួកមហាមាត្រ ជាអ្នករក្សាព្រះរាជវាំង បានឃើញអជាតសត្តុកុមារមានសេចក្តីខ្លាច ញាប់ញ័រ រន្ធត់ តក់ស្លុត ចូលទៅព្រះរាជវាំងដោយរួសរាន់ទាំងថ្ងៃត្រង់ ក៏នាំគ្នាចាប់ ។ ពួកមហាមាត្យទាំងនោះ ពិនិត្យមើលទៅឃើញមានសៀតកាំបិតស្នៀត បណ្តោយភ្លៅ ក៏ក្រាបទូលសួររឿងនុ៎ះនឹងអជាតសត្តុកុមារថា បពិត្រព្រះរាជកុមារ ព្រះអង្គចង់ធ្វើការអ្វី ។ អជាតសត្តុកុមារឆ្លើយថា យើងត្រូវការសម្លាប់បិតា ។ មហាមាត្រក្រាបទូលសួរថា អ្នកណាបញ្ជោះព្រះអង្គ ។

អយ្យេន ទេវទត្តេនាតិ ។ ឯកច្ចេ មហាមត្តា ឯវំ មតឹ អកំសុ កុមារោ ច ហន្តព្វោ ទេវទត្តោ ច សព្វេ ច ភិក្ខូ ហន្តព្វាតិ ។ ឯកច្ចេ មហាមត្តា ឯវំ មតឹ អកំ-សុ ន ភិក្ខូ ហន្តព្វា ន ភិក្ខូ កិញ្ចិ អបរជ្ឈន្តិ កុ-មារោ ច ហន្តព្វោ ទេវទត្តោ ចាតិ ។ ឯកច្ចេ មហាមត្តា ឯវំ មតឹ អកំសុ ន កុមារោ ហន្តព្វោ ន ទេវទត្តោ ន ភិក្ខូ ហន្តព្វា រញ្ញោ អារោចេតព្វំ យថា រាជា វក្ខតិ តថា ករិស្សាមាតិ ។

[៣១] អថខោ តេ មហាមត្តា អជាតសត្តុំ កុមារំ អាទាយ យេន រាជា មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ តេនុបសង្កមឹសុ ឧបសង្កមិត្វា រញ្ញោ មាគធស្ស សេនិ-យស្ស ពិម្ពិសារស្ស ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ កថំ ភណេ មហាមត្តេហិ មតិ កតាតិ ។ ឯកច្ចេ ទេវ មហាមត្តា ឯវំ មតឹ អកំសុ កុមារោ ច ហន្តព្វោ ទេវទត្តោ ច សព្វេ ច ភិក្ខូ ហន្តព្វាតិ ឯកច្ចេ មហាមត្តា ឯវំ មតឹ អកំសុ ន ភិក្ខូ ហន្តព្វា ន ភិក្ខូ កិញ្ចិ អបរជ្ឈន្តិ កុមារោ ច ហន្តព្វោ ទេវទត្តោ ចាតិ ឯកច្ចេ មហាមត្តា ឯវំ មតឹ

អជាតសត្តុកុមារឆ្លើយថា លោកម្ចាស់ទេវទត្ត (ពន្យល់យើង) ។ មហាមាត្រពួកខ្លះ វិនិច្ឆ័យយ៉ាងនេះថា ព្រះរាជកុមារ យើងត្រូវសម្លាប់ ទាំងទេវទត្តនិងភិក្ខុទាំងពួង ក៏យើងត្រូវសម្លាប់ ។ មហាមាត្រពួកខ្លះវិនិច្ឆ័យ យ៉ាងនេះថា យើងមិនត្រូវសម្លាប់ពួកភិក្ខុឡើយ ដ្បិតភិក្ខុទាំងនោះ មិនបានប្រទូស្តអ្វីទេ យើងត្រូវសម្លាប់តែព្រះរាជកុមារនិងទេវទត្ត ។ មហា-មាត្រពួកខ្លះវិនិច្ឆ័យថា កុមារក្តី ទេវទត្តក្តី ភិក្ខុទាំងឡាយក្តី យើងមិនត្រូវ សម្លាប់ទេ (រឿងនេះ) គួរយើងក្រាបទូលដល់ព្រះរាជាសិន បើព្រះរាជា មានព្រះរាជឱង្ការយ៉ាងណា សឹមយើងធ្វើយ៉ាងនោះ ។

[៣១] លំដាប់នោះ ពួកមហាមាត្រទាំងនោះ នាំអជាតសត្តុកុមារចូល ទៅគាល់ព្រះបាទពិម្ពិសារមាគធសេនិយរាជ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ ក្រាបទូលរឿងនុ៎ះចំពោះព្រះបាទពិម្ពិសារមាគធសេនិយរាជ ។ ព្រះរាជា ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្នាលនាយ ពួកមហាមាត្រវិនិច្ឆ័យដូចម្តេចខ្លះ ។ ពួក មហាមាត្រក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះសម្មតិទេព មហាមាត្រពួកខ្លះវិនិច្ឆ័យ យ៉ាងនេះថា យើងត្រូវសម្លាប់ព្រះរាជកុមារផង ត្រូវសម្លាប់ទេវទត្តនិងភិក្ខុ ទាំងអស់ផង មហាមាត្រពួកខ្លះវិនិច្ឆ័យយ៉ាងនេះថា យើងមិនត្រូវសម្លាប់ ពួកភិក្ខុឡើយ ព្រោះភិក្ខុទាំងនោះមិនបានប្រទូស្តអ្វីទេ យើងត្រូវ សម្លាប់តែព្រះរាជកុមារនិងទេវទត្ត មហាមាត្រពួកខ្លះវិនិច្ឆ័យយ៉ាងនេះថា

អកំសុ ន កុមារោ ហន្តព្វោ ន ទេវទត្តោ ន ភិក្ខូ ហន្តព្វា រញ្ញោ អារោចេតព្វំ យថា រាជា វក្ខតិ តថា ករិស្សាមាតិ ។ កឹ ភណេ ករិស្សតិ ពុទ្ធោ វា ធម្មោ វា សង្ឃោ វា ននុ ភគវតា បដិកច្ចេវ ទេវទត្តោ រាជគហេ បកាសាបិតោ បុព្វេ ទេវទត្តស្ស អញ្ញា បកតិ អហោសិ ឥទានិ អញ្ញា បកតិ យំ ទេវទត្តោ ករេយ្យ កាយេន វាចាយ ន តេន ពុទ្ធោ វា ធម្មោ វា សង្ឃោ វា ទដ្ឋព្វោ ទេវទត្តោវ តេន ទដ្ឋព្វោតិ ។ តត្ថ យេ តេ មហាមត្តា ឯវំ មតឹ អកំសុ កុមារោ ច ហន្តព្វោ ទេវទត្តោ ច សព្វេ ច ភិក្ខូ ហន្តព្វាតិ តេ អដ្ឋានេ[១] អកាសិ ។ យេ តេ មហាមត្តា ឯវំ មតឹ អកំសុ ន ភិក្ខូ ហន្តព្វា ន ភិក្ខូ កិញ្ចិ អបរជ្ឈន្តិ កុមារោ ច ហន្តព្វោ ទេវទត្តោ ចាតិ តេ នីចេ ឋានេ ឋបេសិ ។ យេ តេ មហាមត្តា ឯវំ មតឹ អកំសុ ន កុមារោ ហន្តព្វោ ន ទេវទត្តោ ន ភិក្ខូ ហន្តព្វា រញ្ញោ អារោចេតព្វំ យថា រាជា វក្ខតិ តថា ករិស្សាមាតិ តេ

១ ឱ. អភព្វេ ។ ម. អភដេ ។

កុមារក្តី ទេវទត្តក្តី ពួកភិក្ខុក្តី យើងមិនត្រូវសម្លាប់ (រឿងនេះ) គួរយើងក្រាបទូល ដល់ព្រះរាជាសិន បើព្រះរាជាមានព្រះរាជឱង្ការយ៉ាងណា សឹមយើងធ្វើយ៉ាងនោះ ។ ព្រះរាជាទ្រង់មានព្រះឱង្ការថា ម្នាលនាយ ព្រះពុទ្ធក្តី ព្រះធម៌ក្តី ព្រះសង្ឃក្តី នឹងធ្វើអ្វី ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ចាត់ឲ្យភិក្ខុសង្ឃប្រកាសទោសទេវទត្តក្នុងនគររាជគ្រឹះថា កាលពីដើមទេវទត្តមានប្រក្រតីផ្សេង ឥឡូវនេះ មានប្រក្រតីផ្សេង ទេវទត្តធ្វើអំពើណាដោយកាយវាចា អំពើនោះនាំគាត់ឲ្យលែងបានឃើញព្រះពុទ្ធ ព្រះធម៌ ព្រះសង្ឃហើយ ទេវទត្តត្រូវគេឃើញដោយកម្មនោះតែម្យ៉ាង ជាមុនរួចហើយ មិនដូច្នោះឬ ។ បណ្តាពួកមហាមាត្រទាំងនោះ មហាមាត្រពួកណា វិនិច្ឆ័យសេចក្តីថា យើងត្រូវសម្លាប់ទាំងកុមារ ទាំងទេវទត្ត ទាំងពួកភិក្ខុ (ព្រះរាជា) ទ្រង់ហូតងាររមហាមាត្រទាំងនោះ ។ មហាមាត្រពួកណាវិនិច្ឆ័យថា យើងមិនត្រូវសម្លាប់ពួកភិក្ខុ ព្រោះពួកភិក្ខុមិនបានប្រទូស្តអ្វីទេ យើងត្រូវសម្លាប់តែព្រះរាជកុមារនិងទេវទត្ត (ព្រះរាជា) ក៏បន្ថយឋានន្តរមហាមាត្រទាំងនោះក្នុងថ្នាក់ទាបវិញ ។ មហាមាត្យពួកណាវិនិច្ឆ័យថា កុមារក្តី ទេវទត្តក្តី ភិក្ខុទាំងឡាយក្តី យើងមិនត្រូវសម្លាប់ គួរយើងក្រាបទូលដល់ព្រះរាជាសិន បើព្រះរាជាមានព្រះរាជឱង្ការយ៉ាងណា សឹមយើងធ្វើយ៉ាងនោះ (ព្រះរាជា) ក៏តាំងមហាមាត្រទាំងនោះ

ឧច្ចេ ហានេ ឋបេសិ ។ អថខោ រាជា មាគធោ សេនិ-
យោ ពិម្ពិសារោ អជាតសត្តុំ កុមារំ ឯតទវោច កិស្ស
មំ ត្វំ កុមារ ហន្តុកាមោសីតិ ។ រជ្ជេនម្ហិ ទេវ អត្ថិ-
កោតិ ។ សចេ ខោ ត្វំ កុមារ រជ្ជេន អត្ថិកោ ឯតំ
តេ រជ្ជន្តិ អជាតសត្តុស្ស កុមារស្ស រជ្ជំ និយ្យាតេសិ ។

[៣២] អថខោ ទេវទត្តោ យេន អជាតសត្តុ កុ-
មារោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា អជាតសត្តុំ កុមារំ
ឯតទវោច បុរិសេ មហារាជ អាណាបេហិ យេ សមណំ
គោតមំ ជីវិតា វោរោបេស្សន្តីតិ ។ អថខោ អជាតសត្តុ
កុមារោ មនុស្សេ អាណាបេសិ យថា ភណេ អយ្យោ
ទេវទត្តោ អាហ តថា ករោថាតិ ។ អថខោ ទេវទត្តោ
ឯកំ បុរិសំ អាណាបេសិ គច្ឆាវុសោ អមុកស្មឹ ឱកា-
សេ សមណោ គោតមោ វិហរតិ តំ ជីវិតា វោរោបេត្វា
ឥមិនា មគ្គេន អាគច្ឆាតិ តស្មឹ មគ្គេ ទ្វេ បុរិសេ ឋបេ-
សិ យោ ឥមិនា មគ្គេន ឯកោ បុរិសោ អាគច្ឆតិ
តំ ជីវិតា វោរោបេត្វា ឥមិនា មគ្គេន អាគច្ឆថាតិ

ឲ្យឡើងឋានន្តរខ្ពស់ ។ លំដាប់នោះ ព្រះបាទពិម្ពិសារមាគធសេនិយ-រាជ បានត្រាស់ព្រះតម្រាស់នេះនឹងអជាតសត្តុកុមារថា ម្នាលកុមារ អ្នកចង់សម្លាប់យើងដើម្បីអ្វី ។ អជាតសត្តុកុមារក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះសម្មតិទេព ខ្ញុំព្រះអង្គត្រូវការដោយរាជសម្បត្តិ ។ ព្រះរាជាប្រគល់រាជ-សម្បត្តិដល់អជាតសត្តុកុមារថា ម្នាលកុមារ បើអ្នកត្រូវការដោយរាជសម្បត្តិ រាជសម្បត្តិនេះ ជារបស់អ្នកឯងហើយ ។

[៣២] គ្រានោះ ទេវទត្តចូលទៅរកអជាតសត្តុកុមារ លុះចូលទៅដល់ហើយ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងអជាតសត្តុកុមារថា បពិត្រមហារាជ សូមព្រះអង្គប្រើបុរសឲ្យទៅសម្លាប់ព្រះសមណគោតម ។ អជាតសត្តុកុមារបង្គាប់មនុស្សទាំងឡាយថា ម្នាលនាយ លោកម្ចាស់ទេវទត្ត មានថេរវាចាយ៉ាងណា ចូរអ្នកទាំងអស់គ្នា ធ្វើយ៉ាងនោះចុះ ។ គ្រានោះ ទេវទត្តបង្គាប់បុរសម្នាក់ថា ម្នាលនាយ ចូរអ្នកទៅសម្លាប់ព្រះសមណ-គោតមដែលគង់នៅក្នុងឱកាសឯណោះ ហើយសឹមមកតាមផ្លូវនេះ បង្គាប់បុរសពីរនាក់ឲ្យឈរចាំទៀបផ្លូវនោះថា បុរសណាដែលមកតែម្នាក់ឯងតាមផ្លូវនេះ ចូរអ្នកទាំងពីរនាក់សម្លាប់បុរសនោះហើយសឹមដើរមកតាមផ្លូវនេះ

តស្មឹ មគ្គេ ចត្តារោ បុរិសេ ឋបេសិ យេ ឥមិនា មគ្គេន ទ្វេ បុរិសា អាគច្ឆន្តិ តេ ជីវិតា វោរោបេត្វា ឥមិនា មគ្គេន អាគច្ឆថាតិ តស្មឹ មគ្គេ អដ្ឋ បុរិសេ ឋបេសិ យេ ឥមិនា មគ្គេន ចត្តារោ បុរិសា អាគច្ឆន្តិ តេ ជីវិតា វោរោបេត្វា ឥមិនា មគ្គេន អាគច្ឆថាតិ តស្មឹ មគ្គេ សោឡស បុរិសេ ឋបេសិ យេ ឥមិនា មគ្គេន អដ្ឋ បុរិសា អាគច្ឆន្តិ តេ ជីវិតា វោរោបេត្វា អាគច្ឆថាតិ ។

[៣៣] អថខោ សោ ឯកោ បុរិសោ អសិចម្មំ គហេត្វា ធនុកលាបំ សន្នយ្ហិត្វា យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវតោ អវិទូរេ ភីតោ ឧព្វិគ្គោ ឧស្សង្កី ឧត្រស្តោ បត្ថទ្ធេន កាយេន អដ្ឋាសិ ។ អទ្ទសា ខោ ភគវា តំ បុរិសំ ភីតំ ឧព្វិគ្គំ ឧស្សង្កឹ ឧត្រស្តំ បត្ថទ្ធេន កាយេន ឋិតំ ទិស្វាន តំ បុរិសំ ឯតទវោច ឯហាវុសោ មា ភាយីតិ ។ អថខោ សោ បុរិសោ អសិចម្មំ ឯកមន្តំ ករិត្វា ធនុកលាបំ និក្ខិបិត្វា យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវតោ បាទេសុ សិរសា និបតិត្វា ភគវន្តំ ឯតទវោច

បង្គាប់បុរស ៤ នាក់ឲ្យឈរចាំទៀបផ្លូវនោះថា (បើ) បុរសពីរនាក់ណាមក តាមផ្លូវនេះ ចូរអ្នកសម្លាប់បុរសទាំងពីរនាក់នោះ ហើយសឹមដើរមកតាមផ្លូវនេះ បង្គាប់បុរស ៨ នាក់ឲ្យឈរចាំទៀបផ្លូវនោះថា (បើ) បុរស ៤ នាក់ណា ដើរមកតាមផ្លូវនេះ ចូរអ្នកសម្លាប់បុរសទាំង ៤ នាក់នោះ ហើយសឹមដើរមក តាមផ្លូវនេះ បង្គាប់បុរស ១៦ នាក់ឲ្យឈរចាំទៀបផ្លូវនោះថា (បើ) បុរស ៨ នាក់ណា ដើរមកតាមផ្លូវនេះ ចូរអ្នកសម្លាប់បុរសទាំង ៨ នាក់នោះ ហើយសឹមដើរមក (តាមផ្លូវនេះ) ។

[៣៣] គ្រានោះ បុរសម្នាក់នោះ កាន់ដាវនិងខែលស្ពាយធ្នូ និងបំពង់ព្រួញ ដើរសំដៅទៅរកព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ភ័យញាប់ញ័ររន្ធត់ តក់ស្លុត ឈររឹងខ្លួនជិតព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះមានព្រះភាគទតឃើញបុរសនោះ កំពុងភ័យញាប់ញ័ររន្ធត់ តក់ស្លុត ឈរគាំងខ្លួនដូច្នោះ លុះទតឃើញហើយ ទើបត្រាស់ទៅនឹងបុរសនោះថា ម្នាលអ្នកដ៏មានអាយុ អ្នកឯងចូលមកចុះ កុំខ្លាចឡើយ ។ លំដាប់នោះ បុរសនោះទុកដាវនិងខែលក្នុងទីដ៏សមគួរ ហើយដាក់ធ្នូនិងបំពង់ព្រួញ ទើបដើរចូលទៅរកព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបចុះទៀបព្រះបាទារបស់ព្រះមានព្រះភាគដោយត្បូង ហើយក្រាបបង្គំទូលរឿងនេះ

អច្ចយោ មំ ភន្តេ អច្ចគមា យថាពាលំ យថាមូឡ្ហំ យថាអកុសលំ យ្វាហំ ទុដ្ឋចិត្តោ វធកចិត្តោ ឥធុបសង្កន្តោ តស្ស មេ ភន្តេ ភគវា អច្ចយំ អច្ចយតោ បដិគ្គណ្ហាតុ អាយតឹ សំវរាយាតិ ។ ឥង្ឃ[១] ត្វំ អាវុសោ អច្ចយោ អច្ចគមា យថាពាលំ យថាមូឡ្ហំ យថាអកុសលំ យំ ត្វំ ទុដ្ឋចិត្តោ វធកចិត្តោ ឥធុបសង្កន្តោ យតោ ច ខោ ត្វំ អាវុសោ អច្ចយំ អច្ចយតោ ទិស្វា យថាធម្មំ បដិករោសិ តន្តេ មយំ បដិគ្គណ្ហាម វុឌ្ឍិ ហេសា អាវុសោ អរិយស្ស វិនយេ យោ អច្ចយំ អច្ចយតោ ទិស្វា យថាធម្មំ បដិករោតិ អាយតឹ សំវរំ អាបជ្ជតីតិ ។ អថខោ ភគវា តស្ស បុរិសស្ស អនុបុព្វីកថំ កថេសិ សេយ្យថីទំ ទានកថំ សីលកថំ សគ្គកថំ កាមានំ អាទីនវំ ឱការំ សង្កិលេសំ

---

១ ឱ. ម. តគ្ឃ ។

ចំពោះព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កំហុសគ្របសង្កត់ហើយនូវខ្ញុំព្រះអង្គ តាមដោយខ្ញុំព្រះអង្គ ជាមនុស្សល្ងង់ខ្លៅ ជាមនុស្សវង្វេង ជាមនុស្សមិនឈ្លាស ខ្ញុំព្រះអង្គដែលមានចិត្តប្រទូស្ត មានចិត្តចង់សម្លាប់ ហើយដើរចូលមកដល់ទីនេះ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះមានព្រះភាគ អត់នូវកំហុសតាមទោសរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គនោះ ដើម្បីនឹងសង្រួមតទៅទៀត ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលអ្នកដ៏មានអាយុណ្ហើយចុះ អ្នកមានកំហុសគ្របសង្កត់ហើយ ព្រោះអ្នកឯងជាមនុស្សល្ងង់ខ្លៅ ជាមនុស្សវង្វេង ជាមនុស្សមិនឈ្លាស អ្នកមានចិត្តប្រទូស្ត មានចិត្តចង់សម្លាប់ (តថាគត) ហើយដើរចូលមកដល់ទីនេះ ម្នាលអ្នកដ៏មានអាយុបើអ្នកបានឃើញកំហុសតាមទោសខុសណាហើយ ចូរធ្វើឲ្យសមគួរតាមធម៌ តថាគតនឹងទទួលអត់ទោសរបស់អ្នកនោះ ម្នាលអ្នកដ៏មានអាយុ (បើ) អ្នកណាមួយបានឃើញកំហុសតាមទោសខុសពិត ហើយសំដែង (ទោសនោះ) តាមធម៌ ដល់នូវសេចក្តីសង្រួមតទៅ នេះជាសេចក្តីចម្រើនរបស់អ្នកនោះក្នុងអរិយវិន័យ ។ គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សំដែងនូវអនុបុព្វីកថាដល់បុរសនោះ អនុបុព្វីកថានោះដូចម្តេច ព្រះអង្គទ្រង់សំដែងទានកថា សីលកថា សគ្គកថា និងទោសនៃកាមដែលថោកទាបសៅហ្មង

៣៩

សង្ឃភេទក្ខន្ធកេ ទេវទត្តវត្ថុ អនុបុព្វីកថា

នេក្ខម្មេ អានិសំសំ បកាសេសិ ។ យទា តំ ភគវា អញ្ញាសិ កល្លចិត្តំ មុទុចិត្តំ វិនីវរណចិត្តំ ឧទគ្គចិត្តំ បសន្នចិត្តំ អថ យា ពុទ្ធានំ សាមុក្កំសិកា ធម្មទេសនា តំ បកាសេសិ ទុក្ខំ សមុទយំ និរោធំ មគ្គំ ។ សេយ្យថាបិ នាម សុទ្ធំ វត្ថំ អបគតកាឡកំ សម្មទេវ រជនំ បដិគ្គណ្ហេយ្យ[១] ឯវមេវ តស្ស បុរិសស្ស តស្មឹយេវ អាសនេ វិរជំ វីតមលំ ធម្មចក្ខុំ ឧទបាទិ យង្កិញ្ចិ សមុទយធម្មំ សព្វន្តំ និរោធធម្មន្តិ ។ អថខោ សោ បុរិសោ ទិដ្ឋធម្មោ បត្តធម្មោ វិទិតធម្មោ បរិយោគាឡ្ហធម្មោ តិណ្ណវិចិកិច្ឆោ វិគតកថំកថោ វេសារជ្ជប្បត្តោ អបរប្បច្ចយោ សត្ថុសាសនេ ភគវន្តំ ឯតទវោច អភិក្កន្តំ ភន្តេ អភិក្កន្តំ ភន្តេ សេយ្យថាបិ ភន្តេ

---

១ ម. បដិគ្គហេយ្យ ។

អានិសង្សក្នុងការចេញបួស ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ជ្រាបថា បុរសនោះ មានចិត្តស្រួល មានចិត្តទន់ មានចិត្តប្រាសចាកនីវរណធម៌ មានចិត្តរីករាយ មានចិត្តជ្រះថ្លា ក្នុងកាលណាហើយ ធម្មទេសនាណាជារបស់ព្រះពុទ្ធទាំងឡាយ ដែលទ្រង់លើកឡើងសំដែងដោយព្រះអង្គឯង ព្រះអង្គក៏ប្រកាសនូវធម្មទេសនានោះ គឺទុក្ខ ១ សមុទ័យ ១ និរោធ ១ មគ្គ ១ ក្នុងកាលនោះ ។ សំពត់ស្អាតឥតមានពណ៌ខ្មៅ គួរទទួលនូវគ្រឿងជ្រលក់ដោយល្អយ៉ាងណាមិញ បុរសនោះអង្គុយលើអាសនៈនោះ កើតធម្មចក្ខុគឺសោតាបត្តិ-មគ្គ ប្រាសចាកធូលី ប្រាសចាកមន្ទិលថា ធម្មជាតណាមួយ តែងកើតឡើងជាធម្មតា ធម្មជាតទាំងអស់នោះ រមែងរលត់ទៅវិញជាធម្មតា ដូច្នោះដែរ ។ លំដាប់នោះ បុរសនោះឃើញធម៌ច្បាស់ហើយ បានលុះធម៌ហើយ ដឹងធម៌ច្បាស់ហើយ មានចិត្តចុះកាន់ធម៌ស៊ប់ហើយ ឆ្លងផុតសេចក្តីសង្ស័យហើយ ប្រាសចាកសេចក្តីងឿងឆ្ងល់ហើយ ដល់នូវសេចក្តីក្លៀវក្លា មិនជឿបុគ្គលដទៃ ក្នុងសាសនារបស់ព្រះសាស្តា ក៏ក្រាបបង្គំទូលព្រះមានព្រះភាគយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភាសិតរបស់ព្រះអង្គពីរោះណាស់ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភាសិតរបស់ព្រះអង្គពីរោះណាស់

និក្កុជ្ជិតំ វា ឧក្កុជ្ជេយ្យ បដិច្ឆន្នំ វា វិវរេយ្យ មូឡ្ហស្ស វា មគ្គំ អាចិក្ខេយ្យ អន្ធការេ វា តេលបជ្ជោតំ ធារេយ្យ ចក្ខុមន្តោ រូបានិ ទក្ខន្តីតិ ឯវមេវំ ភគវតា អនេកបរិយាយេន ធម្មោ បកាសិតោ ឯសាហំ ភន្តេ ភគវន្តំ សរណំ គច្ឆាមិ ធម្មញ្ច ភិក្ខុសង្ឃញ្ច ឧបាសកំ មំ ភគវា ធារេតុ អជ្ជតគ្គេ បាណុបេតំ សរណំ គតន្តិ ។ អថខោ ភគវា តំ បុរិសំ ឯតទវោច មា ខោ ត្វំ អាវុសោ ឥមិនា មគ្គេន គច្ឆ ឥមិនា មគ្គេន គច្ឆាហីតិ អញ្ញេន មគ្គេន ឧយ្យោជេសិ ។

[៣៤] អថខោ តេ ទ្វេ បុរិសា កិំ នុ ខោ សោ ឯកោ បុរិសោ ចិរេន អាគច្ឆតីតិ បដិបថំ គច្ឆន្តា អទ្ទសំសុ ភគវន្តំ អញ្ញតរស្មឹ រុក្ខមូលេ និសិន្នំ ទិស្វាន យេន ភគវា តេនុបសង្កមឹសុ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទឹសុ ។ តេសំ ភគវា អនុបុព្វីកថំ កថេសិ ។ បេ ។ អបរប្បច្ចយា សត្ថុសាសនេ

បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ធម៌ដែលព្រះអង្គបានសំដែងហើយ ដោយអនេកបរិ-យាយ (យ៉ាងនេះ) គួរនាដូចជាគេបើករបស់ដែលផ្កាប់ឲ្យផ្ងារឡើង ពុំនោះដូចជាមនុស្សបើកបង្ហាញរបស់ដែលគេបិទបាំងទុក ពុំនោះសោត ដូចគេប្រាប់ផ្លូវដល់អ្នកវង្វេងផ្លូវ ឬក៏ដូចគេទ្រោលប្រទីបក្នុងទីងងឹត ឲ្យមនុស្សដែលមានភ្នែកមើលឃើញរូបបាន បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គសូមដល់នូវព្រះមានព្រះភាគផង ព្រះធម៌ផង ព្រះភិក្ខុសង្ឃផង ជាទីពឹងទីរលឹក សូមព្រះមានព្រះភាគ ចាំទុកនូវខ្ញុំព្រះអង្គថាជាឧបាសក អ្នកដល់ហើយនូវព្រះរត្នត្រ័យ ជាទីពឹងទីរលឹកស្មើដោយជីវិត តាំងអំពីថ្ងៃនេះទៅ ។ លំដាប់នោះ ព្រះមានព្រះភាគ បានត្រាស់ព្រះតម្រាស់នេះនឹងបុរសនោះថា ម្នាលអ្នកដ៏មានអាយុ អ្នកកុំទៅតាមផ្លូវនេះ ចូលទៅតាមផ្លូវនេះវិញ ហើយក៏បញ្ជូនបុរសនោះទៅតាមផ្លូវដទៃទៅ ។

[៣៤] គ្រានោះ បុរសទាំងពីរនាក់នោះគិតគ្នាថា បុរសម្នាក់នោះដូចម្តេចក៏ក្រមកម៉្លេះ ហើយក៏នាំគ្នាទៅកាន់ផ្លូវជួបគ្នា ស្រាប់តែបានឃើញព្រះមានព្រះភាគ គង់ទៀបគល់ឈើមួយ លុះឃើញហើយ ក៏ចូលទៅរកព្រះមានព្រះភាគ លុះទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបអភិវាទចំពោះព្រះមានព្រះភាគហើយអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សំដែងនូវអនុបុព្វីកថាដល់បុរសទាំងពីរនាក់នោះ ។ បេ ។ បុរសទាំងពីរនាក់នោះ

៤១

សង្ឃភេទក្ខន្ធកេ ទេវទត្តវត្ថុ អនុបុព្វីកថា

ភគវន្តំ ឯតទវោចុំ អភិក្កន្តំ ភន្តេ អភិក្កន្តំ ភន្តេ ។ បេ ។ ឧបាសកេ នោ ភគវា ធារេតុ អជ្ជតគ្គេ បាណុបេតេ សរណំ គតេតិ ។ អថខោ ភគវា តេ បុរិសេ ឯតទវោច មា ខោ តុម្ហេ អាវុសោ ឥមិនា មគ្គេន គច្ឆថ ឥមិនា មគ្គេន គច្ឆថាតិ អញ្ញេន មគ្គេន ឧយ្យោជេសិ ។

[៣៩] អថខោ តេ ចត្តារោ បុរិសា ។ បេ ។ អថខោ តេ អដ្ឋ បុរិសា ។ បេ ។ អថខោ តេ សោឡស បុរិសា កឹ នុ ខោ តេ អដ្ឋ បុរិសា ចិរេន អាគច្ឆន្តីតិ បដិបថំ គច្ឆន្តា អទ្ទសំសុ ភគវន្តំ អញ្ញតរស្មឹ រុក្ខមូលេ និសិន្នំ ទិស្វាន យេន ភគវា តេនុបសង្កមឹសុ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទឹសុ ។ តេសំ ភគវា អនុបុព្វីកថំ កថេសិ សេយ្យថីទំ ទានកថំ សីលកថំ ។ បេ ។ អបរប្បច្ចយា សត្ថុសាសនេ

ក៏មិនជឿបុគ្គលដទៃ ក្នុងសាសនារបស់ព្រះសាស្តា ក៏បានក្រាបបង្គំទូលព្រះមានព្រះភាគយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភាសិតរបស់ព្រះអង្គពីរោះណាស់ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភាសិតរបស់ព្រះអង្គពីរោះណាស់ ។ បេ ។ សូមព្រះមានព្រះភាគចាំទុកនូវយើងខ្ញុំទាំងឡាយថាជាឧបាសកអ្នកដល់ហើយនូវព្រះរត្នត្រ័យ ជាទីពឹងទីរលឹកស្មើដោយជីវិត ចាប់ដើមតាំងអំពីថ្ងៃនេះទៅ ។ លំដាប់នោះ ព្រះមានព្រះភាគ បានត្រាស់ព្រះតម្រាស់នេះនឹងបុរសទាំងពីរនាក់នោះថា ម្នាលអ្នកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ ចូរអ្នកកុំដើរទៅតាមផ្លូវនេះ ចូរអ្នកដើរទៅតាមផ្លូវនេះវិញ ហើយក៏បញ្ជូនទៅតាមផ្លូវដទៃទៅ ។

[៣៥] គ្រានោះ បុរស ៤ នាក់ ។ បេ ។ គ្រានោះ បុរស ៨ នាក់ ។ បេ ។ គ្រានោះ បុរស ១៦ នាក់គិតគ្នាថា បុរស ៨ នាក់ ដូចម្តេចក៏ក្រមកម៉្លេះ ហើយទៅកាន់ផ្លូវជួបគ្នា ស្រាប់តែបានឃើញព្រះមានព្រះភាគគង់នៅទៀបគល់ឈើមួយ លុះឃើញហើយ ក៏ចូលទៅរកព្រះមានព្រះភាគ ក្រាបអភិវាទចំពោះព្រះមានព្រះភាគហើយអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់សំដែងអនុបុព្វីកថាដល់បុរសទាំង ១៦ នាក់នោះ អនុបុព្វីកថានោះដូចម្តេច គឺទានកថា សីលកថា ។ បេ ។ បុរសទាំង ១៦ នាក់នោះមិនជឿបុគ្គលដទៃក្នុងសាសនារបស់ព្រះសាស្តា ហើយបាន

ភគវន្តំ ឯតទវោចុំ អភិក្កន្តំ ភន្តេ អភិក្កន្តំ ភន្តេ ។ បេ ។ ឧបាសកោ ដោ ភគវា ធារេតុ អជ្ជតគ្គេ បាណុបេតេ សរណំ គតេតិ ។ អថខោ សោ ឯកោ បុរិសោ យេន ទេវទត្តោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ទេវទត្តំ ឯតទវោច នាហំ ភន្តេ សក្កោមិ តំ ភគវន្តំ ជីវិតា វោរោបេតុំ មហិទ្ធិកោ សោ ភគវា មហានុភាវោតិ ។ អលំ អាវុសោ មា ត្វំ សមណំ គោតមំ ជីវិតា វោរោបេសិ អហមេវ សមណំ គោតមំ ជីវិតា វោរោបេស្សាមីតិ ។

[៣៦] តេន ខោ បន សមយេន ភគវា គិជ្ឈកូដស្ស បព្វតស្ស ឆាយាយំ[១] ចង្កមតិ ។ អថខោ ទេវទត្តោ គិជ្ឈកូដំ បព្វតំ អភិរុយ្ហិត្វា[២] មហតឹ[៣] សិលំ បវិជ្ឈិ ឥមាយ សមណំ គោតមំ ជីវិតា វោរោបេស្សាមីតិ ។ ទ្វេ បព្វតកូដា សមាគន្ត្វា តំ សិលំ សម្បដិច្ឆឹសុ ។ តតោ បបដិកា ឧប្បតិត្វា ភគវតោ បាទេ រុហិរំ ឧប្បាទេសិ ។ អថខោ ភគវា ឧទ្ធំ ឧល្លោកេត្វា ទេវទត្តំ ឯតទវោច ពហុំ តយា មោឃបុរិស

១ ឱ. បច្ឆាយាយំ ។ ២ ឱ. អភិរូហិត្វា ។ ម. អារហិត្វា ។ ៣ ឱ. មហន្តំ ។

ក្រាបបង្គំទូលព្រះមានព្រះភាគយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភាសិតរបស់ព្រះអង្គពីរោះណាស់ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភាសិតរបស់ព្រះអង្គពីរោះណាស់ ។ បេ ។ សូមព្រះមានព្រះភាគចាំទុកនូវយើងខ្ញុំថាជាឧបាសក អ្នកដល់ហើយនូវព្រះរត្នត្រ័យ ជាទីពឹងស្មើដោយជីវិត ចាប់ដើមពីថ្ងៃនេះទៅ ។ លំដាប់នោះឯង មានបុរសម្នាក់ចូលទៅរកទេវទត្ត លុះចូលទៅដល់ហើយបាននិយាយពាក្យនេះនឹងទេវទត្តថា បពិត្រលោកម្ចាស់ ខ្ញុំព្រះករុណា មិនអាចនឹងសម្លាប់ព្រះមានព្រះភាគនោះទេ ដ្បិតព្រះមានព្រះភាគនោះ មានឫទ្ធិច្រើន មានអានុភាពច្រើនណាស់ ។ ទេវទត្តនិយាយថា ណ្ហើយ អ្នកដ៏មានអាយុ បើអ្នកមិនអាចនឹងសម្លាប់ព្រះសមណគោតមបានទេ ទុកឲ្យយើងឯងនឹងសម្លាប់ព្រះសមណគោតមវិញ ។

[៣៦] សម័យនោះឯង ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ចង្រ្កម ក្នុងម្លប់ភ្នំគិជ្ឈកូដ ។ លំដាប់នោះ ទេវទត្តឡើងទៅលើ (កំពូល) ភ្នំគិជ្ឈកូដ ហើយប្រមៀលដុំថ្មធំដោយបំណងថា អញនឹងសម្លាប់ព្រះសមណគោតម ដោយដុំថ្មនេះ ។ ឯកំពូលភ្នំទាំងពីរក៏មកប្រជុំគ្នារងដុំថ្មនោះ ។ គ្រានោះ បំណែកថ្មក៏ខ្ទាតឡើងទង្គិចធ្វើព្រះលោហិត ក្នុងព្រះបាទព្រះមានព្រះភាគ ឲ្យពុរពងឡើង ។ លំដាប់នោះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ទតព្រះនេត្រទៅខាងលើ ហើយមានព្រះពុទ្ធដីកាទៅរកទេវទត្តថា នែមោឃបុរស

៤៣

សង្ឃភេទក្ខន្ធកេ ទេវទត្តវត្ថុ តថាគតស្ស រុហិរុប្បាទោ

អបុញ្ញំ បសុតំ យំ ត្វំ ទុដ្ឋចិត្តោ វធកចិត្តោ តថាគតស្ស រុហិរំ ឧប្បាទេសីតិ ។ អថខោ ភគវា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ ឥទំ ភិក្ខវេ ទេវទត្តេន បឋមំ អនន្តរិកកម្មំ ឧបចិតំ យំ ទុដ្ឋចិត្តេន វធកចិត្តេន តថាគតស្ស រុហិរំ ឧប្បាទិតន្តិ ។ អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខូ ទេវទត្តេន កិរ ភគវតោ វធោ បយុត្តោតិ ។ តេ ច ភិក្ខូ ភគវតោ វិហារស្ស បរិតោ បរិតោ ចង្កមន្តិ ឧច្ចាសទ្ទា មហាសទ្ទា សជ្ឈាយំ ករោន្តា ភគវតោ រក្ខាវរណគុត្តិយា ។ អស្សោសិ ខោ ភគវា ឧច្ចាសទ្ទំ មហាសទ្ទំ សជ្ឈាយសទ្ទំ សុត្វាន អាយស្មន្តំ អានន្ទំ អាមន្តេសិ កិន្នុ ខោ សោ អានន្ទ ឧច្ចាសទ្ទោ មហាសទ្ទោ សជ្ឈាយសទ្ទោតិ ។ អស្សោសុំ ខោ ភន្តេ ភិក្ខូ ទេវទត្តេន កិរ ភគវតោ វធោ បយុត្តោតិ តេ ច[១] ភន្តេ ភិក្ខូ ភគវតោ វិហារស្ស បរិតោ បរិតោ ចង្កមន្តិ ឧច្ចាសទ្ទា មហាសទ្ទា សជ្ឈាយំ ករោន្តា ភគវតោ រក្ខាវរណគុត្តិយា សោ ឯសោ ភគវា ឧច្ចា-

១ ឱ. តេធ ។

អ្នកឯងមានចិត្តប្រទូស្ត មានចិត្តចង់សម្លាប់ ហើយធ្វើលោហិតរបស់តថាគតឲ្យពុរពងឡើងដោយអំពើណា អំពើនោះអ្នកនឹងរងអកុសលកម្មច្រើន[១] ។ លំដាប់នោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទេវទត្តមានចិត្តប្រទូស្ត មានចិត្តចង់សម្លាប់ បានធ្វើលោហិតរបស់តថាគតឲ្យពុរពងឡើង ដោយអំពើណា អំពើនេះឈ្មោះថា អនន្តរិយកម្មដែលទេវទត្តសន្សំមកជាដំបូង ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮដំណឹងថា ទេវទត្តព្យាយាមសម្លាប់ព្រះមានព្រះភាគហើយ ។ ពួកភិក្ខុទាំងនោះចង្រ្កមព័ទ្ធជុំវិញវិហារ របស់ព្រះមានព្រះភាគ នាំគ្នាស្រែកធ្វើសំឡេងគឹកកងខ្លាំង ធ្វើស្វាធ្យាយ ដើម្បីរក្សាការពារគ្រប់គ្រងព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះមានព្រះភាគបានឮសំឡេងគឹកកង សំឡេងខ្លាំង សំឡេងស្វាធ្យាយ លុះទ្រង់ឮហើយត្រាស់ហៅព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុមកថា ម្នាលអានន្ទ សំឡេងគឹកកង សំឡេងខ្លាំង សំឡេងស្វាធ្យាយនោះ តើជាសំឡេងអ្វី ។ ព្រះអានន្ទក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮដំណឹងថា ទេវទត្តព្យាយាមសម្លាប់ព្រះមានព្រះភាគ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុទាំងនោះក៏ចង្រ្កមព័ទ្ធជុំវិញវិហារ របស់ព្រះមានព្រះភាគ នាំគ្នាស្រែកធ្វើសំឡេងគឹកកង សំឡេងខ្លាំង ធ្វើស្វាធ្យាយ ដើម្បីរក្សាការពារគ្រប់គ្រងព្រះមានព្រះភាគ បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ សំឡេងគឹកកង

សទ្ទោ មហាសទ្ទោ សជ្ឈាយសទ្ទោតិ ។ តេនហានន្ទ មម វចនេន តេ ភិក្ខូ អាមន្តេហិ[១] សត្ថា អាយស្មន្តេ អាមន្តេតីតិ ។ ឯវំ ភន្តេតិ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ ភគវតោ បដិស្សុត្វា យេន តេ ភិក្ខូ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា តេ ភិក្ខូ ឯតទវោច សត្ថា អាយស្មន្តេ អាមន្តេតីតិ ឯវមាវុសោតិ ខោ តេ ភិក្ខូ អាយស្មតោ អានន្ទស្ស បដិស្សុត្វា យេន ភគវា តេនុបសង្កមឹសុ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទឹសុ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នេ ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវា ឯតទវោច អដ្ឋានមេតំ ភិក្ខវេ អនវកាសោ យោ បរុបក្កមេន តថាគតំ ជីវិតា វោរោបេយ្យ ន បរុបក្កមេន ភិក្ខវេ តថាគតា បរិនិព្វាយន្តិ[២] ។ បញ្ចិមេ ភិក្ខវេ សត្ថារោ សន្តោ សំវិជ្ជមានា លោកស្មឹ កតមេ បញ្ច ឥធ ភិក្ខវេ ឯកច្ចោ សត្ថា អបរិសុទ្ធសីលោ សមានោ បរិសុទ្ធសីលោម្ហីតិ បដិជានាតិ បរិសុទ្ធំ មេ សីលំ

១ ម. អាមន្តេសិ ។ ២ ឱ. ម. អនុបក្កមេន ភិក្ខវេ តថាគតោ បរិនិព្វាយតិ ។

សំឡេងខ្លាំង សំឡេងស្វាធ្យាយនោះ គឺជាសំឡេងនោះឯង ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលអានន្ទ បើដូច្នោះចូរអ្នកហៅភិក្ខុទាំងនោះមកតាមពាក្យតថាគតថា ព្រះសាស្តាឲ្យហៅលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ ។ ព្រះអា-នន្ទដ៏មានអាយុ ទទួលពុទ្ធដីការបស់ព្រះមានព្រះភាគថា ករុណាព្រះអង្គរួចហើយក៏ចូលសំដៅទៅរកភិក្ខុទាំងឡាយ លុះចូលទៅដល់ហើយ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងភិក្ខុទាំងនោះថា ព្រះសាស្តាត្រាស់ឲ្យហៅលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ទទួលស្តាប់ពាក្យអានន្ទដ៏មានអាយុថា យ៉ាងនេះហើយអាវុសោ រួចហើយក៏ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ទើបក្រាបបង្គំចំពោះព្រះមានព្រះភាគហើយអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះភិក្ខុទាំងនោះអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយព្រះមានព្រះភាគ បានត្រាស់តម្រាស់នេះថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកណា ព្យាយាមសម្លាប់តថាគត សេចក្តីព្យាយាមសម្លាប់របស់អ្នកនោះ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាឱកាស (គួរធ្វើបានឡើយ) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយព្រោះព្រះតថាគតទាំងឡាយ មិនដែលបរិនិព្វាន ដោយសេចក្តីព្យាយាមរបស់អ្នកដទៃទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គ្រូក្នុងលោកនេះមាន ៥ ពួក គ្រូទាំង ៥ ពួកនោះគឺគ្រូណាខ្លះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គ្រូ ១ ពួកក្នុងលោកនេះមានសីលមិនបរិសុទ្ធ តែប្តេជ្ញាថា អញមានសីលបរិសុទ្ធខ្វះ ថាសីល

បរិយោទាតំ អសង្កិលិដ្ឋន្តិ ច ។ តមេនំ សាវកា ឯវំ ជានន្តិ អយំ ខោ ភវំ សត្ថា អបរិសុទ្ធសីលោ សមានោ បរិសុទ្ធសីលោម្ហីតិ បដិជានាតិ បរិសុទ្ធំ មេ សីលំ បរិយោទាតំ អសង្កិលិដ្ឋន្តិ ច មយញ្ចេវ ខោ បន គិហីនំ អារោចេយ្យាម នាស្សស្ស មនាបំ យំ ខោ បនស្ស អមនាបំ កថន្តំ[១] មយន្តេន សមុទាចរេយ្យាម សម្មន្នតិ ខោ បន ចីវរបិណ្ឌបាតសេនាសនគិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារេន យំ តុមោ[២] ករិស្សតិ តុមោ[៣] វ តេន បញ្ញាយិស្សតីតិ ។ ឯវរូបំ ខោ ភិក្ខវេ សត្ថារំ សាវកា សីលតោ រក្ខន្តិ ។ ឯវរូបោ ច បន សត្ថា សាវកេហិ សីលតោ រក្ខំ បច្ចាសីសតិ ។

[៣៧] បុន ចបរំ ភិក្ខវេ ឥធេកច្ចោ សត្ថា អបរិសុទ្ធាជីវោ សមានោ បរិសុទ្ធាជីវោម្ហីតិ បដិជានាតិ ។ បេ ។ ឯវរូបំ ខោ ភិក្ខវេ សត្ថារំ សាវកា អាជីវតោ រក្ខន្តិ ។ ឯវរូបោ ច បន សត្ថា សាវកេហិ អាជីវតោ រក្ខំ បច្ចាសីសតិ ។

---

១ ម. កថំ នំ ។ ២-៣ ម. តុម្ហោ ។

របស់អញបរិសុទ្ធផូរផង់ ឥតមានសៅហ្មងខ្វះ ។ ពួកសាវ័កតែងដឹងគ្រូនោះយ៉ាងនេះថា គ្រូដ៏ចម្រើននេះ មានសីលមិនបរិសុទ្ធ តែប្តេជ្ញាថា អញមានសីលបរិសុទ្ធខ្វះ ថាសីលរបស់អញបរិសុទ្ធផូរផង់ ឥតមានសៅហ្មងខ្វះ ដូច្នេះ បើយើងប្រាប់(រឿងនោះ)ដល់ពួកគ្រហស្ថ គង់លោកមិនគាប់ចិត្តទេ ក៏រឿងណាមិនគាប់ចិត្តដល់លោក យើងនឹងសើរើរឿងលោកនោះ ដូចម្តេចបាន ព្រោះលោកកំពុងរាប់អាន(យើង)ដោយចីវរ បិណ្ឌបាត សេនាសនៈ និងគិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារ លោកនឹងធ្វើកម្មណា គង់លោកនឹងប្រាកដឡើង ព្រោះកម្មនោះមិនខាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកសាវ័កតែងរក្សាគ្រូបែបនេះ ដោយសីល ។ ឯគ្រូបែបនេះ តែងនឹកសង្ឃឹមនូវការរក្សាអំពីពួកសាវ័កដោយសីល ។

[៣៧] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពាក្យដទៃនៅមានទៀត គ្រូ ១ ពួកក្នុងលោកនេះមានអាជីវៈមិនបរិសុទ្ធ តែប្តេជ្ញាខ្លួនថា អញមានអាជីវៈបរិសុទ្ធខ្វះ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកសាវ័កតែងរក្សាគ្រូបែបនេះ ដោយអាជីវៈ ។ ឯគ្រូបែបនេះ តែងនឹកសង្ឃឹមនូវការរក្សាអំពីពួកសាវ័កដោយអាជីវៈ ។

[៣៨] បុន ចបរំ ភិក្ខវេ ឥធេកច្ចោ សត្ថា អបរិសុទ្ធធម្មទេសនោ សមានោ បរិសុទ្ធធម្មទេសនោម្ហីតិ បដិជានាតិ ។ បេ ។ ឯវរូបំ ខោ ភិក្ខវេ សត្ថារំ សាវកា ធម្មទេសនតោ រក្ខន្តិ ។ ឯវរូបោ ច បន សត្ថា សាវកេហិ ធម្មទេសនតោ រក្ខំ បច្ចាសីសតិ ។

[៣៩] បុន ចបរំ ភិក្ខវេ ឥធេកច្ចោ សត្ថា អបរិសុទ្ធវេយ្យាករណោ សមានោ បរិសុទ្ធវេយ្យាករណោម្ហីតិ បដិជានាតិ ។ បេ ។ ឯវរូបំ ខោ ភិក្ខវេ សត្ថារំ សាវកា វេយ្យាករណតោ រក្ខន្តិ ។ ឯវរូបោ ច បន សត្ថា សាវកេហិ វេយ្យាករណតោ រក្ខំ បច្ចាសីសតិ ។

[៤០] បុន ចបរំ ភិក្ខវេ ឥធេកច្ចោ សត្ថា អបរិសុទ្ធញ្ញាណទស្សនោ សមានោ បរិសុទ្ធញ្ញាណទស្សនោម្ហីតិ បដិជានាតិ បរិសុទ្ធំ មេ ញាណទស្សនំ បរិយោទាតំ អសង្កិលិដ្ឋន្តិ ច ។ តមេនំ សាវកា ឯវំ ជានន្តិ អយំ ខោ ភវំ សត្ថា អបរិសុទ្ធញ្ញាណទស្សនោ បរិសុទ្ធញ្ញាណទស្សនោម្ហីតិ បដិជានាតិ បរិសុទ្ធំ មេ ញាណទស្សនំ បរិយោទាតំ អសង្កិលិដ្ឋន្តិ ច

[៣៨] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពាក្យដទៃទៅមានទៀត គ្រូ ១ ពួកក្នុងលោកនេះ មានធម្មទេសនាមិនបរិសុទ្ធ តែប្តេជ្ញាថា អញមានធម្មទេសនាបរិសុទ្ធខ្ទះ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សាវ័កតែងរក្សាគ្រូបែបនេះដោយធម្មទេសនា ។ ឯគ្រូបែបនេះតែងនឹកសង្ឃឹមនូវការរក្សាអំពីពួកសាវ័កដោយធម្មទេសនា ។

[៣៩] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពាក្យដទៃទៅមានទៀត គ្រូ ១ ពួកក្នុងលោកនេះ មានវេយ្យាករណ៍មិនបរិសុទ្ធ តែប្តេជ្ញាថា អញមានវេយ្យាករណ៍បរិសុទ្ធខ្ទះ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកសាវ័កតែងរក្សាគ្រូបែបនេះដោយវេយ្យាករណ៍ ។ ឯគ្រូបែបនេះតែងនឹកសង្ឃឹមនូវការរក្សាអំពីពួកសាវ័កដោយវេយ្យាករណ៍ ។

[៤០] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពាក្យដទៃទៅមានទៀត គ្រូ ១ ពួកក្នុងលោកនេះ មានញាណទស្សនៈមិនបរិសុទ្ធ តែប្តេជ្ញាថា អញមានញាណទស្សនៈបរិសុទ្ធខ្ទះ ថាញាណទស្សនៈរបស់អញបរិសុទ្ធផូរផង់ ឥតមានសៅហ្មងខ្ទះ ។ សាវ័កទាំងឡាយតែងដឹងគ្រូនោះយ៉ាងនេះថា គ្រូដ៏ចម្រើននេះមានញាណទស្សនៈមិនបរិសុទ្ធ តែប្តេជ្ញាថា អញមានញាណទស្សនៈបរិសុទ្ធខ្ទះ ថាញាណទស្សនៈរបស់អញបរិសុទ្ធផូរផង់ ឥតមានសៅហ្មងខ្ទះ ដូច្នេះ

មយញ្ចេវ ខោ បន គិហីនំ អារោចេយ្យាម នាស្សស្ស មនាបំ យំ ខោ បនស្ស អមនាបំ កថន្តំ មយន្តេន សមុទាចរេយ្យាម សម្មន្នន្តិ ខោ បន ចីវរបិណ្ឌបាតសេនាសនគិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារេន យំ តុមោ ករិស្សតិ តុមោ វ តេន បញ្ញាយិស្សតីតិ ។ ឯវរូបំ ខោ ភិក្ខវេ សត្ថារំ សាវកា ញាណទស្សនតោ រក្ខន្តិ ។ ឯវរូបោ ច បន សត្ថា សាវកេហិ ញាណទស្សនតោ រក្ខំ បច្ចាសីសតិ ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ច សត្ថារោ សន្តោ សំវិជ្ជមានា លោកស្មឹ ។ អហំ ខោ បន ភិក្ខវេ បរិសុទ្ធសីលោ សមានោ បរិសុទ្ធសីលោម្ហីតិ បដិជានាមិ បរិសុទ្ធំ មេ សីលំ បរិយោទាតំ អសង្កិលិដ្ឋន្តិ ច ។ ន ច មំ សាវកា សីលតោ រក្ខន្តិ ។ ន ចាហំ សាវកេហិ សីលតោ រក្ខំ បច្ចាសីសាមិ ។ អហំ ខោ បន ភិក្ខវេ បរិសុទ្ធាជីវោ សមានោ ។ បេ ។ បរិសុទ្ធធម្មទេសនោ សមានោ ។ បេ ។ បរិសុទ្ធវេយ្យាករណោ ។ បេ ។ បរិសុទ្ធញាណទស្សនោ សមានោ បរិសុទ្ធញាណទស្សនោម្ហីតិ បដិជានាមិ បរិសុទ្ធំ មេ ញាណទស្សនំ

បើយើងប្រាប់ (រឿងនោះ) ដល់ពួកគ្រហស្ថ គង់លោកមិនគាប់ចិត្តទេ ក៏រឿងណា មិនគាប់ចិត្តដល់លោក យើងនឹងសើរើរឿងលោកនោះដូចម្តេចបាន ព្រោះលោកកំពុងរាប់អានយើង ដោយចីវរ បិណ្ឌបាត សេនាសនៈ និងគិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារ លោកនឹងធ្វើកម្មណា គង់លោកនឹងប្រាកដឡើង ព្រោះកម្មនោះមិនខាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកសាវ័ករមែងរក្សាគ្រូបែបនេះដោយញាណទស្សនៈ ។ ក៏គ្រូបែបនេះតែងនឹកសង្ឃឹមនូវការរក្សាអំពីពួកសាវ័កដោយញាណទស្សនៈ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គ្រូទាំង ៥ ពួកនេះឯង តែងមានក្នុងលោកនេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចំណែកតថាគត ជាអ្នកមានសីលបរិសុទ្ធ ទើបប្តេជ្ញាថា តថាគតមានសីលបរិសុទ្ធខ្ជះ ថាសីលរបស់តថាគតបរិសុទ្ធផូរផង់ ឥតមានសៅហ្មងខ្ជះ ។ ឯសាវ័កទាំងឡាយមិនបានរក្សាតថាគតដោយសីលទេ ។ ចំណែកតថាគតក៏មិននឹកសង្ឃឹមនូវការរក្សាអំពីពួកសាវ័កទាំងឡាយដោយសីលឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ម៉្យាងទៀត តថាគតជាអ្នកមានអាជីវៈបរិសុទ្ធ ។ បេ ។ មានធម្មទេសនាបរិសុទ្ធ ។ បេ ។ មានវេយ្យាករណ៍បរិសុទ្ធ ។ បេ ។ មានញាណទស្សនៈបរិសុទ្ធ ទើបប្តេជ្ញាថា តថាគតមានញាណទស្សនៈបរិសុទ្ធខ្ជះ ថាញាណទស្សនៈរបស់តថាគតបរិសុទ្ធ

បរិយោទាតំ អសង្កិលិដ្ឋន្តិ ច ។ ន ច មំ សាវកា ញាណទស្សនតោ រក្ខន្តិ ។ ន ចាហំ សាវកេហិ ញាណទស្សនតោ រក្ខំ បច្ចាសីសាមិ ។ អដ្ឋានមេតំ ភិក្ខវេ អនវកាសោ យោ បរុបក្កមេន តថាគតំ ជីវិតា វោរោបេយ្យ ន បរុបក្កមេន[១] ភិក្ខវេ តថាគតា បរិនិព្វាយន្តិ ។ គច្ឆថ តុម្ហេ ភិក្ខវេ យថាវិហារំ អរក្ខិយា ភិក្ខវេ តថាគតាតិ ។

[៤១] តេន ខោ បន សមយេន រាជគហេ នាឡាគិរិ នាម ហត្ថី ចណ្ឌោ ហោតិ មនុស្សឃាតកោ ។ អថខោ ទេវទត្តោ រាជគហំ បវិសិត្វា ហត្ថិសាលំ គន្ត្វា ហត្ថិភណ្ឌេ ឯតទវោច មយំ ខោ ភណេ រាជញាតកា នាម បដិពលា នីចដ្ឋានិយំ ឧច្ចដ្ឋានេ ឋបេតុំ ភត្តំបិ វេតនំបិ វឌ្ឍាបេតុំ តេនហិ ភណេ យទា សមណោ គោតមោ ឥមំ រច្ឆំ បដិបន្នោ ហោតិ

១ ឱ. ម. អនុបក្កមេន ។

ផូរផង់ ឥតមានសៅហ្មង៍ខ្ទះ ។ ឯសាវ័កទាំងឡាយមិនបានរក្សាតថាគត ដោយញាណទស្សនៈឡើយ ។ ចំណែកតថាគត ក៏មិនទឹកសង្ឃឹមនូវការរក្សាអំពីពួកសាវ័កដោយញាណទស្សនៈដែរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកណាព្យាយាមសម្លាប់តថាគត សេចក្តីព្យាយាមសម្លាប់របស់អ្នកនោះ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាឱកាស(គួរឲ្យធ្វើបានឡើយ) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះព្រះតថាគតទាំងឡាយ មិនដែលបរិនិព្វានដោយសេចក្តីព្យាយាមរបស់បុគ្គលដទៃទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចូរអ្នកទៅកាន់វិហាររៀងខ្លួនចុះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះព្រះតថាគតទាំងឡាយ មិនបាច់មានបុគ្គលរក្សាទេ ។

[៤១] ក៏សម័យនោះឯង ក្នុងនគររាជគ្រឹះ មានដំរី ១ ឈ្មោះនាឡាគិរី ជាសត្វកាចសាហាវតែងសម្លាប់មនុស្ស ។ លំដាប់នោះ ទេវទត្តចូលទៅកាន់នគររាជគ្រឹះ ហួសទៅដល់រោងដំរី ហើយបាននិយាយពាក្យនេះនឹងពួកអ្នករក្សាដំរីថា នៃនាយ យើងនេះជាព្រះញាតិនឹងស្តេច អាចតាំងអ្នកដែលនៅក្នុងតំណែងទាបឲ្យនៅក្នុងតំណែងខ្ពស់ក៏បាន អាចបង្កើនភត្តនិងបៀវត្សក៏បាន ម្នាលនាយ បើដូច្នោះ ព្រះសមណគោតមដើរមកកាន់ច្រកនេះ

តទា ឥមំ នាឡាគិរឹ ហត្ថឹ មុញ្ចិត្វា ឥមំ រច្ឆំ បដិបាទេថាតិ ។ ឯវំ ភន្តេតិ ខោ តេ ហត្ថិភណ្ឌា ទេវទត្តស្ស បច្ចស្សោសុំ ។ អថខោ ភគវា បុព្វណ្ហសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ សម្ពហុលេហិ ភិក្ខូហិ សទ្ធឹ រាជគហំ បាវិសិ ។ អថខោ ភគវា តំ រច្ឆំ បដិបជ្ជិ ។ អទ្ទសំសុ ខោ តេ ហត្ថិភណ្ឌា ភគវន្តំ តំ រច្ឆំ បដិបន្នំ ទិស្វាន នាឡាគិរឹ ហត្ថឹ មុញ្ចិត្វា តំ រច្ឆំ បដិបាទេសុំ ។ អទ្ទសា ខោ នាឡាគិរិ ហត្ថី ភគវន្តំ ទូរតោវ អាគច្ឆន្តំ ទិស្វាន សោណ្ឌំ ឧស្សាបេត្វា បហដ្ឋកណ្ណវាលោ យេន ភគវា តេន អភិធាវិ ។ អទ្ទសំសុ ខោ តេ ភិក្ខូ នាឡាគិរឹ ហត្ថឹ ទូរតោវ អាគច្ឆន្តំ ទិស្វាន ភគវន្តំ ឯតទវោចុំ អយំ ភន្តេ នាឡាគិរិ ហត្ថី ចណ្ឌោ ផរុសោ[១] មនុស្សឃាតកោ ឥមំ រច្ឆំ បដិបន្នោ បដិក្កមតុ ភន្តេ ភគវា បដិក្កមតុ សុគតោតិ ។ អាគច្ឆថ ភិក្ខវេ មា ភាយិត្ថ អដ្ឋានមេតំ ភិក្ខវេ អនវកាសោ យំ បរូបក្កមេន តថាគតំ ជីវិតា វោរោបេយ្យ ន បរូបក្កមេន ភិក្ខវេ តថាគតា បរិនិព្វា-

១ ឱ. ម. បោត្ថកេសុ ផរុសោតិ ន បញ្ញាយតិ ។

ពេលណា ចូរអ្នកលែងដំរីនាឡាគិរីនេះ ឲ្យដើរទៅកាន់ច្រកនេះក្នុងពេលនោះ ។ ពួកអ្នករក្សាដំរីទាំងនោះទទួលស្តាប់ពាក្យទេវទត្តថា ករុណាលោកម្ចាស់ ។ គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ស្បង់ប្រដាប់បាត្រនិងចីវរក្នុងបុព្វ-ណ្ហសម័យ ចូលទៅកាន់នគររាជគ្រឹះជាមួយនឹងភិក្ខុទាំងឡាយជាច្រើនរូប ។ លំដាប់នោះ ព្រះមានព្រះភាគស្តេចទៅកាន់ច្រកនោះ ។ ឯពួកអ្នករក្សាដំរីទាំងនោះ បានឃើញព្រះមានព្រះភាគស្តេចទៅកាន់ច្រកនោះ លុះឃើញហើយ ក៏លែងដំរីនាឡាគិរីឲ្យដើរទៅកាន់ច្រកនោះ ។ ដំរីនាឡាគិរីបានឃើញព្រះមានព្រះភាគស្តេចមកអំពីចម្ងាយលឹម ៗ លុះឃើញហើយក៏លើកប្រមោយ សម្រឹងត្រចៀកនិងកន្ទុយ ស្ទុះទៅរកព្រះមានព្រះភាគ ។ ពួកភិក្ខុទាំងនោះ បានឃើញដំរីនាឡាគិរីមកអំពីចម្ងាយលឹម ៗ លុះឃើញហើយ បានក្រាបបង្គំទូលព្រះមានព្រះភាគយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ដំរីនាឡាគិរីនេះកាចអាក្រក់ ជាសត្វសម្លាប់មនុស្ស (ឥឡូវ) ដើរមកកាន់ច្រកនេះហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះមានព្រះភាគថយចេញ សូមព្រះសុគតស្តេចថយចេញ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចូរអ្នកមកចុះ កុំខ្លាចឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកណាព្យាយាមសម្លាប់តថាគត សេចក្តីព្យាយាមសម្លាប់របស់អ្នកនោះ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាឱកាស (គួរធ្វើបានឡើយ) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ

យន្តីតិ ។ ទុតិយម្បិ ខោ តេ ភិក្ខូ ។ បេ ។ តតិយម្បិ ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវន្តំ ឯតទវោចុំ អយំ ភន្តេ ធានបាលិកោ ហត្ថី ចណ្ឌោ ផរុសោ មនុស្សឃាតកោ ឥមំ រច្ឆំ បដិបន្នោ បដិក្កមតុ ភន្តេ ភគវា បដិក្កមតុ សុគតោតិ ។ អាគច្ឆថ ភិក្ខវេ មា ភាយិត្ថ អដ្ឋានមេតំ ភិក្ខវេ អនវកាសោ យោ បរូបក្កមេន តថាគតំ ជីវិតា វោរោបេយ្យ ន បរូបក្កមេន ភិក្ខវេ តថាគតា បរិនិព្វាយន្តីតិ ។

[៤២] តេន ខោ បន សមយេន មនុស្សា បាសាទេសុបិ ហម្មិយេសុបិ ឆទនេសុបិ អារូឡ្ហា អច្ឆន្តិ ។ តត្ថ យេ តេ មនុស្សា អស្សទ្ធា អប្បសន្នា ទុព្វុទ្ធិនោ តេ ឯវមាហំសុ អភិរូបោ វត ភោ គោតមោ[១] មហាសមណោ ធាតេន វិហេឋិយិស្សតីតិ ។ យេ បន តេ មនុស្សា សទ្ធា បសន្នា បណ្ឌិតា ពុទ្ធិមន្តោ

១ អយំ គោតមោតិ ឱរោបិយបោត្ថកេ នត្ថិ ។

ព្រោះព្រះតថាគតទាំងឡាយ មិនដែលបរិនិព្វាន ដោយសេចក្តីព្យាយាមរបស់អ្នកដទៃទេ ។ ពួកភិក្ខុទាំងនោះ បានក្រាបបង្គំទូលព្រះមានព្រះភាគអស់វារៈពីរដងផង ។ បេ ។ ពួកភិក្ខុទាំងនោះបានក្រាបបង្គំទូលព្រះមានព្រះភាគអស់វារៈបីដងផងថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ដំរីនាឡាគិរីនេះកាចអាក្រក់ ជាសត្វសម្លាប់មនុស្ស (ឥឡូវ) ដើរមកកាន់ច្រកនេះហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះមានព្រះភាគថយចេញ សូមព្រះសុគតស្តេចថយចេញ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចូរអ្នកមកចុះ កុំខ្លាចឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកណាព្យាយាមសម្លាប់តថាគត សេចក្តីព្យាយាមសម្លាប់របស់អ្នកនោះ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាឱកាស ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះព្រះតថាគតទាំងឡាយ មិនដែលបរិនិព្វាន ដោយសេចក្តីព្យាយាមរបស់បុគ្គលដទៃទេ ។

[៤២] សម័យនោះឯង មនុស្សទាំងឡាយនាំគ្នាឡើងទៅនៅលើប្រាសាទខ្លះ លើប្រាសាទមានដំបូលត្រឯលខ្លះ លើដំបូលផ្ទះខ្លះ ។ បណ្តាពួកមនុស្សទាំងនោះ មនុស្សពួកណា មិនទាន់មានសទ្ធា មិនទាន់ជ្រះថ្លា ឥតប្រាជ្ញា មនុស្សពួកនោះនិយាយគ្នាយ៉ាងនេះថា ម្នាលគ្នាយើង មហាសមណៈឈ្មោះគោតមមានរូបល្អណាស់ ប៉ុន្តែមុខជាត្រូវដំរីបៀតបៀន ។ ចំណែកខាងមនុស្សពួកណា មានសទ្ធាជ្រះថ្លា ជាបណ្ឌិត មានប្រាជ្ញា

តេ ឯវមាហំសុ នចិរស្ស[១] វត ភោ នាគោ នាគេន សង្គាមេស្សតីតិ ។ អថខោ ភគវា នាឡាគិរឹ ហត្ថឹ មេត្តេន ចិត្តេន ផរិ ។ អថខោ នាឡាគិរិ ហត្ថី ភគវតោ មេត្តេន ចិត្តេន ផុដ្ឋោ សោណ្ឌំ ឱរោបេត្វា យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវតោ បុរតោ អដ្ឋាសិ ។ អថខោ ភគវា ទក្ខិណេន ហត្ថេន នាឡាគិរិស្ស ហត្ថិស្ស កុម្ភំ បរាមសន្តោ នាឡាគិរឹ ហត្ថឹ គាថាហិ អជ្ឈភាសិ

[៤៣] មា កុញ្ជរ នាគមាសទោ
ទុក្ខំ ហិ កុញ្ជរ នាគមាសទោ ។
ន ហិ នាគហតស្ស កុញ្ជរ
សុគតិ ហោតិ ឥតោ បរំ យតោ ។
មា ច មទោ មា ច បមាទោ
ន ហិ បមត្តា សុគតឹ វជន្តិ តេ ។
ត្វញ្ញេវ[២] តថា ករិស្សសិ
យេន ត្វំ សុគតឹ គមិស្សសីតិ ។

---

១ ឱ. នសទ្ធោ នត្ថិ ។ ២ ម. តេន ត្វញ្ញេវ ។

មនុស្សពួកនោះនិយាយគ្នាយ៉ាងនេះថា ម្នាលគ្នាយើង មិនយូរប៉ុន្មានឡើយ មុខជាព្រះពុទ្ធនាគនឹងធ្វើសង្គ្រាមជាមួយនឹងហត្ថិនាគ (នេះ) ។ លំដាប់នោះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ផ្សាយមេត្តាចិត្តទៅកាន់ដំរីនាឡាគិរី ។ គ្រានោះ ដំរីនាឡាគិរីដែលមេត្តាចិត្តរបស់ព្រះមានព្រះភាគពាល់ត្រូវហើយ ក៏ដាក់ប្រមោយចុះ ចូលទៅជិតព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ បានឈរនៅចំពោះព្រះភក្ត្រព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះមានព្រះភាគ យកព្រះហស្តខាងស្តាំស្ទាបពោងដំរីនាឡាគិរី ហើយសំដែងគាថាចំពោះដំរីនាឡាគិរីនោះថា

[៤៣] ម្នាលកុញ្ជរ អ្នកកុំចូលមកប៉ុនប៉ងសម្លាប់ព្រះពុទ្ធនាគឡើយ ម្នាលកុញ្ជរ ព្រោះថា ការចូលមកប៉ុនប៉ងសម្លាប់ព្រះពុទ្ធនាគ ជាហេតុឲ្យកើតទុក្ខ ។ ម្នាលកុញ្ជរ កាលបើអ្នកសម្លាប់ព្រះពុទ្ធនាគហើយ ទៅអំពីជាតិនេះទៅកាន់លោកខាងមុខ (អ្នក) មិនបានទៅកើតក្នុងសុគតិទេ ។ ចូរអ្នកលែងស្រវឹង លែងប្រមាទទៅ ព្រោះថា សត្វទាំងឡាយដែលប្រមាទហើយ តែងមិនបានទៅកាន់សុគតិភូមិឡើយ ។ អ្នកនឹងទៅកាន់សុគតិ ដោយប្រការដែលអ្នកធ្វើខ្លួនឯង ។

[៤៤] អថខោ ធនបាលកោ ហត្ថី សោណ្ឌំ ឱរោបេត្វា ឧបហារំ ឧទ្ធរិត្វា បដិក្កមិតោ បដិសក្កិ យាវ ភគវន្តំ អនត្ថិ ។ អថខោ ធនបាលកោ ហត្ថី ហត្ថិសាលំ គន្ត្វា សកដ្ឋានេ អដ្ឋាសិ ។ តថាគតោ ច បន ធនបាលកោ ហត្ថី អហោសិ ។

[៤៥] តេន ខោ បន សមយេន មនុស្សា ឥមំ គាថំ គាយន្តិ

ទណ្ឌេនេកេ ទមយន្តិ
អង្កុសេហិ កសាហិ ច
អទណ្ឌេន អសត្ថេន
នាគោ ទន្តោ មហេសិនាតិ ។

មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ យាវ បាបោ អយំ ទេវទត្តោ អលក្ខិកោ យត្រ ហិ នាម សមណស្ស គោតមស្ស ឯវំមហិទ្ធិកស្ស ឯវំមហានុភាវស្ស វធាយ បរក្កមិស្សតីតិ ។ ទេវទត្តស្ស លាភសក្ការោ បរិហាយិ ។ ភគវតោ ច លាភសក្ការោ អភិវឌ្ឍិ ។

១ ម. បដិកុដិយោ ។

[៤៤] លំដាប់នោះ ដំរីនាឡាគិរីចាប់ល្អងធូលីដែលជាប់នឹងព្រះបាទព្រះមានព្រះភាគ ដោយប្រមោយ យកមករោយរាយលើក្បាល ហើយបែរមុខចំព្រះមានព្រះភាគ អង្គុញជើងមុខថយក្រោយ ដរាបទាល់តែលែងឃើញព្រះមានព្រះភាគ ។ លំដាប់នោះ ដំរីនាឡាគិរីដើរទៅកាន់រោងដំរី ក៏បានឈរនៅក្នុងកន្លែងរបស់ខ្លួនដដែល ។ ព្រះមានព្រះភាគបានទូន្មានដំរីនាឡាគិរី ដោយប្រការដូច្នេះឯង ។

[៤៥] សម័យនោះឯង មនុស្សទាំងឡាយ នាំគ្នាច្រៀងគាថានេះថា

ជនពួក ១ តែងទូន្មាន (ដំរី) ដោយដំបងខ្លះ ដោយកង្វេរ
ខ្លះ ដោយរំពាត់ខ្លះ (ចំណែក) ព្រះពុទ្ធដែលព្រះអង្គស្វែង
រកនូវគុណធំ ឥតមានដំបង ឥតមានគ្រឿងសស្ត្រាអ្វីទេ តែ
អាចទូន្មានហត្ថិនាគបាន ។

មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ទេវទត្តនេះជាមនុស្សអាក្រក់ ជាអ្នកឥតបុណ្យសោះ មិនសមបើនឹងព្យាយាមសម្លាប់ព្រះសមណគោតម ដែលមានឫទ្ធិច្រើន មានអានុភាពច្រើនយ៉ាងនេះឡើយ ។ ទេវទត្តក៏សាបសូន្យលាភសក្ការៈទៅ ។ ឯលាភសក្ការៈក៏រឹតតែចម្រើនឡើង ដល់ព្រះមានព្រះភាគ ។

សង្ឃភេទក្ខន្ធកេ ទេវទត្តវត្ថុ តិកភោជនំ

[៤៦] តេន ខោ បន សមយេន ទេវទត្តោ បរិហីនលាភសក្ការោ សបរិសោ កុលេសុ វិញ្ញាបេត្វា វិញ្ញាបេត្វា ភុញ្ជតិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម សមណា សក្យបុត្តិយា កុលេសុ វិញ្ញាបេត្វា វិញ្ញាបេត្វា ភុញ្ជិស្សន្តិ កស្ស សម្បន្នំ ន មនាបំ កស្ស សាទុំ ន រុច្ចតីតិ ។ អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខូ តេសំ មនុស្សានំ ឧជ្ឈាយន្តានំ ខីយន្តានំ វិបាចេន្តានំ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម ទេវទត្តោ សបរិសោ កុលេសុ វិញ្ញាបេត្វា វិញ្ញាបេត្វា ភុញ្ជិស្សតីតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ សច្ចំ កិរ ត្វំ ទេវទត្ត សបរិសោ កុលេសុ វិញ្ញាបេត្វា វិញ្ញាបេត្វា ភុញ្ជសីតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ បេ ។ វិគរហិត្វា ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ តេនហិ ភិក្ខវេ ភិក្ខូនំ កុលេសុ តិកភោជនំ បញ្ញាបេស្សាមិ តយោ អត្ថវសេ បដិច្ច

សង្ឃភេទក្ខន្ធកៈ រឿងទេវទត្តភិក្ខុ និងតិកភោជន

[៤៦] សម័យនោះឯង ទេវទត្តព្រមទាំងបរិសទ្យសាបសូន្យលាភសក្ការៈ ហើយក៏នាំគ្នាវែអង្គាសគ្រប់ត្រកូលមកបរិភោគ ។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា មិនសមបើសមណៈទាំងឡាយជាសក្យបុត្តិយ៍នាំគ្នាវែអង្គាសគ្រប់ត្រកូលយកមកឆាន់សោះ អ្នកណាមិនពេញចិត្តនឹងរបស់សម្ងួណ៌ អ្នកណាមិនគាប់ចិត្តនឹងរបស់ឆ្ងាញ់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮមនុស្សទាំងនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ហើយ ។ ភិក្ខុណាដែលមានសេចក្ដីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ទេវទត្តព្រមទាំងបរិសទ្យមិនសមបើនឹងវែអង្គាសគ្រប់ត្រកូលយកមកឆាន់សោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលទេវទត្ត បានឮថាអ្នកព្រមទាំងបរិសទ្យវែអង្គាសគ្រប់ត្រកូលយកមកបរិភោគ ពិតមែនឬ ។ ទេវទត្តក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះមានព្រះភាគពិតមែន ។ បេ ។ ព្រះពុទ្ធមានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសហើយ ធ្វើនូវធម្មីកថាត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយបើដូច្នោះ តថាគតនឹងអនុញ្ញាតតិកភោជន[១] គ្រប់ត្រកូលដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះអាស្រ័យអំណាចប្រយោជន៍ ៣ យ៉ាង (គឺ) ដើម្បីនឹងផ្ចាញ់ផ្ចាល់

---

១ ភោជនដែលឆាន់បានត្រឹមបីរូប បើភិក្ខុតាំងពី ៤ រូបឡើងទៅឆាន់មិនបាន ។

ទុម្មង្កូនំ បុគ្គលានំ និគ្គហាយ បេសលានំ ភិក្ខូនំ ផាសុវិហារាយ មា ភិក្ខូ បាបិច្ឆា បក្ខំ និស្សាយ សង្ឃំ ភិន្ទេយ្យុន្តិ[១] កុលានុទយតាយ[២] ច គណភោជនេ យថាធម្មោ ការេតព្វោតិ ។

[៤៧] អថខោ ទេវទត្តោ យេន កោកាលិកោ កដមោរកតិស្សកោ ខណ្ឌទេវិយាបុត្តោ សមុទ្ទទត្តោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា កោកាលិកំ កដមោរកតិស្សកំ ខណ្ឌទេវិយាបុត្តំ សមុទ្ទទត្តំ ឯតទវោច ឯថ មយំ អាវុសោ សមណស្ស គោតមស្ស សង្ឃភេទំ ករិស្សាម ចក្កភេទន្តិ ។ ឯវំ វុត្តេ កោកាលិកោ ទេវទត្តំ ឯតទវោច សមណោ ខោ អាវុសោ គោតមោ មហិទ្ធិកោ មហានុភាវោ កថំ មយំ សមណស្ស គោតមស្ស សង្ឃភេទំ ករិស្សាម ចក្កភេទន្តិ ។ ឯថ មយំ អាវុសោ សមណំ គោតមំ ឧបសង្កមិត្វា បញ្ច វត្ថូនិ យាចិស្សាម ភគវា ភន្តេ អនេកបរិយាយេន អប្បិច្ឆស្ស សន្តុដ្ឋស្ស សល្លេ-

១ ឱ. ម. មា បាបិច្ឆា បក្ខំ និស្សាយ សង្ឃំ ភិន្ទេយ្យុំ ។ ២ ឱ. ម. កុលានុទ្ទយាយ ។

នូវបុគ្គលទាំងឡាយដែលមិនមានអៀនខ្មាស ១ ដើម្បីកិរិយានៅជាសុខស្រួលដល់ភិក្ខុទាំងឡាយដែលមានសីលជាទីស្រឡាញ់ ថាកុំឲ្យពួកភិក្ខុមានសេចក្តីប្រាថ្នាដ៏លាមក អាស្រ័យបក្ខពួកហើយនាំគ្នាបំបែកសង្ឃ ១ ដើម្បីសេចក្តីអាណិតដល់ត្រកូល ១ (វិនយធរ) ត្រូវកាត់សេចក្តីតាមអាបត្តិក្នុងគណភោជនសិក្ខាបទចុះ ។

[៤៧] គ្រានោះ ទេវទត្តដើរចូលទៅរកកោកាលិកភិក្ខុ កដមោរកតិស្សកភិក្ខុ ខណ្ឌទេវិយាបុត្តភិក្ខុ និងសមុទ្ទទត្តភិក្ខុ លុះចូលទៅដល់ហើយបាននិយាយពាក្យនេះទៅនឹងកោកាលិកភិក្ខុ កដមោរកតិស្សកភិក្ខុ ខណ្ឌទេវិយាបុត្តភិក្ខុ និងសមុទ្ទទត្តភិក្ខុថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ អ្នកចូរមកពួកយើងនឹងធ្វើការបំបែកសង្ឃនិងទំលាយចក្ររបស់ព្រះសមណគោតម ។ កាលបើទេវទត្ត និយាយយ៉ាងនេះហើយ កោកាលិកភិក្ខុក៏បាននិយាយពាក្យនេះទៅនឹងទេវទត្តថា ម្នាលអាវុសោ ព្រះសមណគោតម មានឫទ្ធិច្រើន មានអានុភាពច្រើនណាស់ ពួកយើងនឹងធ្វើការបំបែកសង្ឃ និងទំលាយចក្ររបស់ព្រះសមណគោតមដូចម្តេចបាន ។ ទេវទត្តឆ្លើយថា ម្នាលអាវុសោ ចូរអ្នកទាំងឡាយមក ពួកយើងនឹងនាំគ្នាចូលទៅគាល់ព្រះសមណគោតមហើយទូលសុំវត្ថុ ៥ ប្រការថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះមានព្រះភាគតែងសរសើរគុណ នៃបុគ្គលអ្នកមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច អ្នកសន្តោស

ខស្ស ធុតស្ស បាសាទិកស្ស អបចយស្ស វីរិយារម្ភស្ស វណ្ណវាទី ឥមានិ ភន្តេ បញ្ច វត្ថូនិ អនេកបរិយាយេន អប្បិច្ឆតាយ សន្តុដ្ឋតាយ[១] សល្លេខាយ ធុតាយ[២] បាសាទិកតាយ អបចយាយ វីរិយារម្ភាយ សំវត្តន្តិ សាធុ ភន្តេ ភិក្ខូ យាវជីវំ អារញ្ញកា អស្សុ យោ គាមន្តំ ឱសរេយ្យ វជ្ជំ នំ ផុសេយ្យ យាវជីវំ បិណ្ឌបាតិកា អស្សុ យោ និមន្តនំ សាទិយេយ្យ វជ្ជំ នំ ផុសេយ្យ យាវជីវំ បំសុកូលិកា អស្សុ យោ គហបតិចីវរំ សាទិយេយ្យ វជ្ជំ នំ ផុសេយ្យ យាវជីវំ រុក្ខមូលិកា អស្សុ យោ ឆន្នំ ឧបគច្ឆេយ្យ វជ្ជំ នំ ផុសេយ្យ យាវជីវំ មច្ឆមំសំ ន ខាទេយ្យុំ យោ មច្ឆមំសំ ខាទេយ្យ វជ្ជំ នំ ផុសេយ្យាតិ ឥមានិ បញ្ច វត្ថូនិ[៣] សមណោ គោតមោ នានុជានិស្សតិ តេ ច[៤] មយំ ឥមេហិ បញ្ចហិ វត្ថូហិ ជនំ សញ្ញាបេស្សាមាតិ ។

---

១ ឱ. ម. សន្តុដ្ឋិយា ។ ២ ឱ. ម. ធុតតាយ ។ ៣ ឱ. ម. បោត្ថកេសុ ឥទំ បទទ្វយំ ន ទិស្សតិ ។ ៤ ឱ. ម. បោត្ថកេសុ ចសទ្ទោ ន ទិស្សតិ ។

ជុសខាត់ចិត្ត ទ្រទ្រង់ធុតង្គវត្ត គួរជាទីជ្រះថ្លា មិនសន្សំកិលេសវដ្ដៈ ប្រារព្ធសេចក្ដីព្យាយាមដោយបរិយាយជាច្រើន បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន វត្ថុ ៥ ប្រការទាំងនេះ រមែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្ដីប្រាថ្នាតិច ដើម្បីសន្ដោស ដើម្បីជុសខាត់ចិត្ត ដើម្បីធុតង្គវត្ត ដើម្បីសេចក្ដីជ្រះថ្លា ដើម្បីមិនសន្សំកិលេសវដ្ដៈ ដើម្បីប្រារព្ធសេចក្ដីព្យាយាម ដោយបរិយាយជាច្រើន បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស សូមឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយនៅតែក្នុងព្រៃជាវត្តអស់មួយជីវិត ភិក្ខុណានៅក្នុងស្រុក ភិក្ខុនោះនឹងត្រូវទោស សូមឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយកាន់បិណ្ឌបាតជាវត្តអស់មួយជីវិត ភិក្ខុណាត្រេកអរដោយការនិមន្តន៍ ភិក្ខុនោះនឹងត្រូវទោស សូមឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយប្រើប្រាស់តែសំពត់បង្សុកូលអស់មួយជីវិត ភិក្ខុណាត្រេកអរចំពោះគហបតិចីវរ ភិក្ខុនោះនឹងត្រូវទោស សូមឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយនៅទៀបគល់ឈើជាវត្តអស់មួយជីវិត ភិក្ខុណាចូលទៅនៅក្នុងទីប្រក់ទីបាំង ភិក្ខុនោះនឹងត្រូវទោស សូមកុំឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយឆាន់ត្រីនិងសាច់អស់មួយជីវិត ភិក្ខុណាឆាន់ត្រីនិងសាច់ ភិក្ខុនោះនឹងត្រូវទោស ព្រះសមណគោតមមុខជាមិនអនុញ្ញាតវត្ថុ ៥ ប្រការនេះឲ្យទេ ហើយពួកយើងឯងនឹងពន្យល់ជន (ឲ្យត្រេកអរនឹងយើង) ដោយវត្ថុ ៥ ប្រការនេះ ។

សត្ថា ខោ អាវុសោ ឥមេហិ បញ្ចហិ វត្ថូហិ សមណស្ស គោតមស្ស សង្ឃភេទោ កាតុំ ចក្កភេទោ លូខប្បសន្នា ហិ អាវុសោ មនុស្សាតិ ។

[៤៨] អថខោ ទេវទត្តោ សបរិសោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ ទេវទត្តោ ភគវន្តំ ឯតទវោច ភគវា ភន្តេ អនេកបរិយាយេន អប្បិច្ឆស្ស សន្តុដ្ឋស្ស សល្លេខស្ស ធុតស្ស បាសាទិកស្ស អបចយស្ស វីរិយារម្ភស្ស វណ្ណវាទី ឥមានិ ភន្តេ បញ្ច វត្ថូនិ អនេកបរិយាយេន អប្បិច្ឆតាយ សន្តុដ្ឋតាយ សល្លេខាយ ធុតាយ បាសាទិកតាយ អបចយាយ វីរិយារម្ភាយ សំវត្តន្តិ សាធុ ភន្តេ ភិក្ខូ យាវជីវំ អារញ្ញកា អស្សុ យោ គាមន្តំ ឱសរេយ្យ វជ្ជំ នំ ផុសេយ្យ យាវជីវំ

កោកាលិកភិក្ខុនិយាយថា ម្នាលអាវុសោ ពួកយើងអាចនឹងធ្វើការទំលាយសង្ឃ ទំលាយចក្ររបស់ព្រះសមណគោតម ដោយវត្ថុ ៥ ប្រការនេះបាន ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ដ្បិតមនុស្សទាំងឡាយដែលជ្រះថ្លាដោយវត្ថុសៅហ្មង (មានច្រើន) ។

[៤៨] គ្រានោះ ទេវទត្តព្រមទាំងបរិសទ្យ ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគជាម្ចាស់ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក្រាបថ្វាយបង្គំចំពោះព្រះមានព្រះភាគ រួចអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះទេវទត្តអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលពាក្យនេះនឹងព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះទ្រង់យសតែងសរសើរគុណនៃបុគ្គលអ្នកមានសេចក្ដីប្រាថ្នាតិច ជាអ្នកសន្ដោស ជុសខាត់ចិត្ត ទ្រទ្រង់ធុតង្គវត្ត គួរជាទីជ្រះថ្លា មិនសន្សំកិលេសវដ្ដៈ ប្រារព្ធសេចក្ដីព្យាយាម ដោយបរិយាយជាច្រើន បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន វត្ថុ ៥ ប្រការទាំងនេះ រមែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសេចក្ដីប្រាថ្នាតិច ដើម្បីសន្ដោស ដើម្បីជុសខាត់ចិត្ត ដើម្បីធុតង្គវត្ត ដើម្បីសេចក្ដីជ្រះថ្លា ដើម្បីមិនសន្សំកិលេសវដ្ដៈ ដើម្បីប្រារព្ធសេចក្ដីព្យាយាម ដោយបរិយាយជាច្រើន បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស សូមឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយនៅតែក្នុងព្រៃជាវត្តអស់មួយជីវិត ភិក្ខុណានៅក្នុងស្រុក ភិក្ខុនោះនឹងត្រូវទោស សូមឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយកាន់

៤៧

បិណ្ឌបាតិកា អស្សុ យោ និមន្តនំ សាទិយេយ្យ វជ្ជំ នំ ផុសេយ្យ យាវជីវំ បំសុកូលិកា អស្សុ យោ គហបតិចីវរំ សាទិយេយ្យ វជ្ជំ នំ ផុសេយ្យ យាវជីវំ រុក្ខមូលិកា អស្សុ យោ ឆន្នំ ឧបគច្ឆេយ្យ វជ្ជំ នំ ផុសេយ្យ យាវជីវំ មច្ឆមំសំ ន ខាទេយ្យុំ យោ មច្ឆមំសំ ខាទេយ្យ វជ្ជំ នំ ផុសេយ្យាតិ ។ អលំ ទេវទត្ត យោ ឥច្ឆតិ អារញ្ញកោ ហោតុ យោ ឥច្ឆតិ គាមន្តេ វិហរតុ យោ ឥច្ឆតិ បិណ្ឌបាតិកោ ហោតុ យោ ឥច្ឆតិ និមន្តនំ សាទិយតុ យោ ឥច្ឆតិ បំសុកូលិកោ ហោតុ យោ ឥច្ឆតិ គហបតិចីវរំ សាទិយតុ អដ្ឋ មាសេ ខោ មយា ទេវទត្ត រុក្ខមូលសេនាសនំ អនុញ្ញាតំ តិកោដិបរិសុទ្ធំ មច្ឆមំសំ អទិដ្ឋំ អសុតំ អបរិសង្កិតន្តិ ។ អថខោ ទេវទត្តោ ន ភគវា ឥមានិ បញ្ច វត្ថូនិ អនុជានាតីតិ ហដ្ឋោ ឧទគ្គោ សបរិសោ ឧដ្ឋាយាសនា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា បក្កាមិ ។

បិណ្ឌបាតអស់មួយជីវិត ភិក្ខុណាត្រេកអរដោយការនិមន្តន៍ ភិក្ខុនោះនឹងត្រូវទោស សូមឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយទ្រទ្រង់សំពត់បង្សុកូលអស់មួយជីវិត ភិក្ខុណាត្រេកអរចំពោះគហបតិចីវរ ភិក្ខុនោះនឹងត្រូវទោស សូមឲ្យភិក្ខុទាំង-ឡាយនៅទៀបគល់ឈើជាវត្តអស់មួយជីវិត ភិក្ខុណាចូលទៅនៅក្នុងទីប្រក់ទីបាំង ភិក្ខុនោះនឹងត្រូវទោស សូមកុំឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយឆាន់ត្រីនិងសាច់អស់មួយជីវិត ភិក្ខុណាឆាន់ត្រីនិងសាច់ ភិក្ខុនោះនឹងត្រូវទោស ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា កុំទេវទត្ត ភិក្ខុណាចង់នៅក្នុងព្រៃ ចូរឲ្យភិក្ខុនោះនៅចុះ ភិក្ខុណាចង់នៅក្នុងស្រុក ចូរឲ្យភិក្ខុនោះនៅចុះ ភិក្ខុណាចង់ប្រ-ព្រឹត្តបិណ្ឌបាតជាវត្ត ចូរឲ្យភិក្ខុនោះប្រព្រឹត្តចុះ ភិក្ខុណាចង់ត្រេកអរដោយការនិមន្តន៍ ចូរឲ្យភិក្ខុនោះត្រេកអរចុះ ភិក្ខុណាចង់ត្រេកអរនឹងគហបតិចីវរ ចូរឲ្យភិក្ខុនោះត្រេកអរចុះ ម្នាលទេវទត្ត ដ្បិតតថាគតអនុញ្ញាតសេនាសនៈទៀបគល់ឈើអស់កាល ៨ ខែហើយ ទាំងបានអនុញ្ញាតត្រីសាច់ ដែលបរិសុទ្ធដោយទីបំផុត ៣ ប្រការ គឺមិនបានឃើញ ១ មិនបានឮ ១ មិនបានរង្កៀស ១ (ឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយឆាន់បាន) ។ លំដាប់នោះ ទេវទត្តត្រេកអររីករាយថា ព្រះមានព្រះភាគ មិនព្រមអនុញ្ញាតវត្ថុ ៥ ប្រការនេះទេ បានក្រាបថ្វាយបង្គំលាព្រះមានព្រះភាគ ព្រមទាំងបរិសទ្យ ក្រោកចាកអាសនៈធ្វើប្រទក្សិណហើយចៀសចេញទៅ ។

[៤៩] អថខោ ទេវទត្តោ សបរិសោ រាជគហំ បវិ-សិត្វា បញ្ចហិ វត្ថុហិ ជនំ សញ្ញាបេសិ មយំ អាវុសោ សមណំ គោតមំ ឧបសង្កមិត្វា បញ្ច វត្ថូនិ យាចិម្ហា ភគវា ភន្តេ អនេកបរិយាយេន អប្បិច្ឆស្ស ។ បេ ។ វីរិយារម្ភស្ស វណ្ណវាទី ឥមានិ ភន្តេ បញ្ច វត្ថូនិ អនេក-បរិយាយេន អប្បិច្ឆតាយ ។ បេ ។ វីរិយារម្ភាយ សំវត្តន្តិ សាធុ ភន្តេ ភិក្ខូ យាវជីវំ អារញ្ញកា អស្សុ យោ គាមន្តំ ឱសរេយ្យ វជ្ជំ នំ ផុសេយ្យ ។ បេ ។ យាវជីវំ មច្ឆមំសំ ន ខាទេយ្យុំ យោ មច្ឆមំសំ ខាទេយ្យ វជ្ជំ នំ ផុសេយ្យាតិ ឥមានិ បញ្ច វត្ថូនិ សមណោ គោតមោ នានុជានាតិ តេ ច[១] មយំ ឥមេហិ បញ្ចហិ វត្ថូហិ សមាទាយ វត្តាមាតិ ។

[៥០] តត្ថ យេ តេ មនុស្សា អស្សទ្ធា អប្ប-សន្នា ទុព្ពុទ្ធិនោ តេ ឯវមាហំសុ ឥមេ ខោ សមណា

---

១ ឱ. ម. ចសទ្ទោ ន បញ្ញាយតិ ។

[៤៩] គ្រានោះ ទេវទត្តព្រមទាំងបរិសទ្យ ចូលទៅកាន់ក្រុងរាជគ្រឹះ ពន្យល់អ្នកផងឲ្យយល់ដោយវត្ថុ ៥ ប្រការហើយនិយាយថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ពួកយើងបានចូលទៅគាល់ព្រះសមណគោតម ហើយទូលសុំវត្ថុ ៥ ប្រការថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះមានព្រះភាគតែងសរសើរគុណរបស់បុគ្គល ជាអ្នកមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ប្រារព្ធសេចក្តីព្យាយាម ដោយបរិយាយដាច្រើន បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន វត្ថុ ៥ ប្រការទាំងនេះ រមែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ដើម្បីប្រារព្ធសេចក្តីព្យាយាម ដោយបរិយាយដាច្រើន បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស សូមឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយនៅតែក្នុងព្រៃជាវត្តអស់មួយជីវិត ភិក្ខុណានៅក្នុងស្រុក ភិក្ខុនោះនឹងត្រូវទោស ។ បេ ។ សូមកុំឲ្យភិក្ខុឆាន់ត្រីនិងសាច់អស់មួយជីវិត ភិក្ខុណាឆាន់ត្រីនិងសាច់ ភិក្ខុនោះនឹងត្រូវទោស (ឥឡូវ) វត្ថុ ៥ ប្រការទាំងនេះ ព្រះសមណគោតម មិនព្រមអនុញ្ញាតឲ្យទេ ពួកយើងទាំងអស់គ្នានោះនឹងសមាទានប្រព្រឹត្តវត្ថុទាំង ៥ ប្រការនេះ ។

[៥០] បណ្តាមនុស្សទាំងនោះ មនុស្សពួកណាដែលឥតសទ្ធា មិនជ្រះថ្លា ឥតប្រាជ្ញា មនុស្សពួកនោះនិយាយគ្នាយ៉ាងនេះថា ពួកសមណៈ

សង្ឃភេទក្ខន្ធកេ ទេវទត្តស្ស សង្ឃភេទចក្កភេទាយ បរក្កមនំ

សក្យបុត្តិយា ធុតា សល្លេខវុត្តិនោ សមណោ បន គោតមោ ពាហុល្លិកោ ពាហុល្លាយ ចេតេតីតិ ។ យេ បន តេ មនុស្សា សទ្ធា បសន្នា បណ្ឌិតា ពុទ្ធិមន្តោ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម ទេវទត្តោ សង្ឃភេទាយ បរក្កមិស្សតិ ចក្កភេទាយាតិ ។ អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខូ តេសំ មនុស្សានំ ឧជ្ឈាយន្តានំ ខីយន្តានំ វិបាចេន្តានំ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម ទេវទត្តោ សង្ឃភេទាយ បរក្កមិស្សតិ ចក្កភេទាយាតិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ សច្ចំ កិរ ត្វំ ទេវទត្ត សង្ឃភេទាយ បរក្កមសិ ចក្កភេទាយាតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ អលំ ទេវទត្ត មា តេ រុច្ចិ សង្ឃភេទោ គរុកោ ខោ ទេវទត្ត សង្ឃភេទោ យោ ខោ ទេវទត្ត សមគ្គំ សង្ឃំ ភិន្ទតិ កប្បដ្ឋិតិកំ កិព្វិសំ បសវតិ កប្បំ និរយម្ហិ បច្ចតិ យោ ច ខោ ទេវទត្ត

ជាសក្យបុត្តទាំងនេះ ជាអ្នកកំចាត់បង់នូវកិលេស ជាអ្នកប្រព្រឹត្តដុស ខាត់ចិត្ត ចំណែកព្រះសមណគោតម ជាអ្នកល្មោភ (ដោយបច្ច័យមាន ចីវរជាដើម) តែងត្រិះរិះដើម្បីសេចក្តីល្មោភ (ចីវរជាដើម) ។ ចំណែក មនុស្សពួកណា ដែលមានសទ្ធាជ្រះថ្លា ជាបណ្ឌិត មានប្រាជ្ញា មនុស្សពួក នោះនាំគ្នាពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ទេវទត្តមិនសមបើ នឹងខំប្រឹងទំលាយសង្ឃ និងទំលាយចក្រសោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបាន ឮដំណឹងមនុស្សទាំងនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ហើយ ។ ភិក្ខុពួកណា ដែលមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុពួកនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា មិនសមបើទេវទត្ត ខំប្រឹងទំលាយសង្ឃ និង ទំលាយចក្រសោះ ។ ទើបភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះ ព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលទេវទត្ត ឮថាអ្នកខំ ប្រឹងបំបែកសង្ឃនិងបំបែកចក្រមែនឬ ។ ទេវទត្តឆ្លើយថា បពិត្រព្រះ មានព្រះភាគ ពិតមែន ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា កុំទេវទត្ត អ្នកកុំចូលចិត្ត នឹងការបំបែកសង្ឃឡើយ ម្នាលទេវទត្ត ដ្បិតការបំបែកសង្ឃមានទោសជា ទម្ងន់ណាស់ ម្នាលទេវទត្ត ប្រសិនបើអ្នកណាមួយបំបែកសង្ឃដែលកំពុង ព្រមព្រៀងគ្នា (អ្នកនោះ) រមែងទទួលទោសលាមកអាក្រក់ តាំងនៅ អស់ ១ កប្ប ឆេះនៅក្នុងនរកអស់ ១ កប្ប ម្នាលទេវទត្ត បើអ្នកណាមួយ

កិន្នុ សង្ឃំ សមគ្គំ ករោតិ ព្រហ្មបុញ្ញំ បសវតិ កប្បំ សគ្គម្ហិ មោទតិ អលំ ទេវទត្ត មា តេ រុច្ចិ សង្ឃភេទោ គរុកោ ខោ ទេវទត្ត សង្ឃភេទោតិ ។

[៥១] អថខោ អាយស្មា អានន្ទោ បុព្វណ្ហសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ រាជគហំ បិណ្ឌាយ បាវិសិ ។ អទ្ទសា ខោ ទេវទត្តោ អាយស្មន្តំ អានន្ទំ រាជគហេ បិណ្ឌាយ ចរន្តំ ទិស្វាន យេនាយស្មា អានន្ទោ តេនុប-សង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ អានន្ទំ ឯតទវោច អជ្ជតគ្គេទាហំ អាវុសោ អានន្ទ អញ្ញត្រេវ ភគវតា អញ្ញត្រេវ ភិក្ខុសង្ឃា ឧបោសថំ ករិស្សាមិ សង្ឃកម្មំ ករិស្សាមីតិ ។ អថខោ អាយស្មា អានន្ទោ រាជគហេ បិណ្ឌាយ ចរិត្វា បច្ឆាភត្តំ បិណ្ឌបាតប្បដិក្កន្តោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវា-ទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ

ធ្វើសង្ឃដែលបែកគ្នាហើយឲ្យព្រមព្រៀងគ្នាទៅវិញ (អ្នកនោះ) តែង ទទួលនូវបុណ្យដ៏ប្រសើរ ហើយនឹងរីករាយក្នុងឋានសួគ៌អស់ ១ កប្ប ណ្ហើយទេវទត្ត អ្នកកុំចូលចិត្តនឹងការបំបែកសង្ឃឡើយ ម្នាលទេវទត្ត ដ្បិតការបំបែកសង្ឃ មានទោសធ្ងន់ណាស់ ។

[៤១] គ្រានោះ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ ស្លៀកស្បង់ ប្រដាប់ បាត្រនិងចីវរ ក្នុងបុព្វណ្ហសម័យ ចូលទៅបិណ្ឌបាត ក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ ។ ទេវទត្តបានឃើញព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ កំពុងត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាត ក្នុងនគរ រាជគ្រឹះ លុះឃើញហើយ ក៏ចូលទៅជិតព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ លុះចូល ទៅដល់ហើយ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុថា ម្នាល អានន្ទដ៏មានអាយុ ឥឡូវនេះ ខ្ញុំនឹងធ្វើឧបោសថកម្មនឹងធ្វើសង្ឃកម្ម បែក ចេញចាកព្រះមានព្រះភាគ បែកចេញចាកភិក្ខុសង្ឃ ចាប់ដើមពីថ្ងៃនេះ រៀងទៅ ។ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ ត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាតក្នុងនគររាជគ្រឹះ បានត្រឡប់មកពីបិណ្ឌបាត ក្នុងខាងក្រោយភត្តហើយ ក៏ចូលទៅរកព្រះ មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ទើបក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះ ភាគ ហើយអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ

សង្ឃភេទក្ខន្ធកេ ទេវទត្តវត្ថុ ឧទានគាថា

អាយស្មា អានន្ទោ ភគវន្តំ ឯតទវោច ឥធាហំ ភន្តេ បុព្វណ្ហសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ រាជគហំ បិណ្ឌាយ បាវិសឹ អទ្ទសា ខោ មំ ភន្តេ ទេវទត្តោ រាជគហេ បិណ្ឌាយ ចរន្តំ ទិស្វាន យេនាហំ តេនុ-បសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា មំ ឯតទវោច អជ្ជតគ្គេទានាហំ អាវុសោ អានន្ទ អញ្ញត្រេវ ភគវតា អញ្ញត្រេវ ភិក្ខុសង្ឃា ឧបោសថំ ករិស្សាមិ សង្ឃកម្មំ ករិស្សាមីតិ អជ្ជ ភន្តេ ទេវទត្តោ សង្ឃំ ភិន្ទិស្សតីតិ ។ អថខោ ភគវា ឯតមត្ថំ វិទិត្វា តាយំ វេលាយំ ឥមំ ឧទានំ ឧទានេសិ ។

[៤២] សុករំ សាធុនា សាធុ

សាធុ បាបេន ទុក្ករំ ។

បាបំ បាបេន សុករំ

បាបមរិយេហិ ទុក្ករន្តិ

ទុតិយភាណវារំ និដ្ឋិតំ ។

ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ បានក្រាបបង្គំទូល ព្រះមានព្រះភាគយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ក្នុងបុព្វណ្ហសម័យថ្ងៃនេះ ខ្ញុំព្រះអង្គស្លៀកស្បង់ ប្រដាប់បាត្រនិងចីវរ ចូលទៅបិណ្ឌបាតក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ ទេវទត្តបានឃើញខ្ញុំព្រះអង្គកំពុងត្រាច់បិណ្ឌបាត ក្នុងនគររាជគ្រឹះ លុះឃើញហើយចូលមករកខ្ញុំព្រះអង្គ លុះមកដល់ហើយបាននិយាយពាក្យនេះនឹងខ្ញុំព្រះអង្គថា នែអាវុសោអានន្ទ ឥឡូវនេះ ខ្ញុំនឹងធ្វើឧបោសថកម្ម នឹងធ្វើសង្ឃកម្មបែកចេញចាកព្រះមានព្រះភាគ បែកចេញចាកភិក្ខុសង្ឃ ចាប់ដើមពីថ្ងៃនេះរៀងទៅហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ថ្ងៃនេះទំនងជាទេវទត្តបំបែកសង្ឃហើយ ។ លំដាប់នោះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ជ្រាបច្បាស់នូវដំណើរនេះហើយ ទើបទ្រង់បន្លឺនូវឧទានវាចានេះ ក្នុងវេលានោះថា

[៥២] អំពើល្អ មនុស្សសប្បុរសធ្វើបានដោយងាយ អំពើល្អ មនុស្សបាប ធ្វើបានដោយក្រ ។ អំពើបាប មនុស្សបាប ធ្វើបានដោយងាយ អំពើបាប ព្រះអរិយៈទាំងឡាយ ធ្វើបានដោយក្រ ។

ចប់ ភាណវារៈទី ២ ។

[៤៣] អថខោ ទេវទត្តោ តទហុបោសថេ ឧដ្ឋាយាសនា សលាកំ គាហេសិ មយំ អាវុសោ សមណំ គោតមំ ឧបសង្កមិត្វា បញ្ច វត្ថូនិ យាចិម្ហា ភគវា ភន្តេ អនេកបរិយាយេន អប្បិច្ឆស្ស ។ បេ ។ វីរិយារម្ភស្ស វណ្ណវាទី ឥមានិ ភន្តេ បញ្ច វត្ថូនិ អនេកបរិយាយេន អប្បិច្ឆតាយ ។ បេ ។ វីរិយារម្ភាយ សំវត្តន្តិ សាធុ ភន្តេ ភិក្ខូ យាវជីវំ អារញ្ញកា អស្សុ យោ គាមន្តំ ឱសរេយ្យ វជ្ជំ នំ ផុសេយ្យ ។ បេ ។ យាវជីវំ មច្ឆមំសំ ន ខាទេយ្យុំ យោ មច្ឆមំសំ ខាទេយ្យ វជ្ជំ នំ ផុសេយ្យាតិ ឥមានិ បញ្ច វត្ថូនិ សមណោ គោតមោ នានុជានាតិ តេ ច[១] មយំ ឥមេហិ បញ្ចហិ វត្ថូហិ សមាទាយ វត្តាម យស្សាយស្មតោ ឥមានិ បញ្ច វត្ថូនិ ខមន្តិ សោ សលាកំ គណ្ហាតូតិ ។

[៤៤] តេន ខោ បន សមយេន វេសាលិកា វជ្ជីបុត្តកា បញ្ចមត្តានិ ភិក្ខុសតានិ នវកា ចេវ ហោន្តិ អប្បកតញ្ញុនោ ច ។ តេ ច[២] អយំ ធម្មោ អយំ វិនយោ

១-២ ឱ. ម. បោត្ថកេសុ ចសទ្ទោ ន ទិស្សតិ ។

[៥៣] គ្រានោះ ទេវទត្តក្រោកចាកអាសនៈ ក្នុងថ្ងៃឧបោសថនោះ ហើយបង្គាប់ភិក្ខុឲ្យចាប់ស្លាកដោយពាក្យថា ម្នាលអាវុសោ ពួកយើងបាន នាំគ្នាចូលទៅគាល់ព្រះសមណគោតម ទូលសុំវត្ថុ ៥ ប្រការថា បពិត្រ ព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សរសើរគុណ របស់បុគ្គលអ្នកប្រា- ថ្នាតិច ។ បេ ។ ប្រារព្ធសេចក្តីព្យាយាម ដោយបរិយាយជាច្រើន បពិត្រ ព្រះអង្គដ៏ចម្រើន វត្ថុ ៥ ប្រការទាំងនេះ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្តីប្រាថ្នា តិច ។ បេ ។ ដើម្បីប្រារព្ធសេចក្តីព្យាយាម ដោយបរិយាយជាច្រើន បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស សូមឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយនៅ តែក្នុងព្រៃជាវត្តអស់ ១ ជីវិត ភិក្ខុណានៅក្នុងស្រុក ភិក្ខុនោះនឹងត្រូវទោស ។ បេ ។ សូមកុំឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយឆាន់ត្រីនិងសាច់អស់ ១ ជីវិត ភិក្ខុណា ឆាន់ត្រីនិងសាច់ ភិក្ខុនោះនឹងត្រូវទោស ព្រះសមណគោតម មិនទ្រង់ អនុញ្ញាតវត្ថុ ៥ ប្រការនេះទេ តែពួកយើងទាំងនោះ នឹងនាំគ្នាសមាទាន ប្រព្រឹត្តវត្ថុ ៥ ប្រការនេះវិញ វត្ថុ ៥ ប្រការនេះ គួរដល់លោកដ៏មានអាយុ អង្គណា សូមលោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ ចាប់ស្លាកចុះ ។

[៥៤] សម័យនោះឯង វជ្ជីបុត្តកភិក្ខុនៅក្នុងនគរវេសាលី ប្រមាណ ៥០០ រូប ជាអ្នកទើបនឹងបួសថ្មីផង ជាអ្នកមិនដឹងប្រក្រតី (មិនចេះវិន័យ) ផង ។ ភិក្ខុទាំងនោះគិតគ្នាថា នេះជាធម៌ នេះជាវិន័យ នេះជាពាក្យ

៦៣

ឥទំ សត្ថុសាសនន្តិ សលាកំ គណ្ហឹសុ ។ អថខោ ទេវទត្តោ សង្ឃំ ភិន្ទិត្វា បញ្ចមត្តានិ ភិក្ខុសតានិ អាទាយ យេន គយាសីសំ តេន បក្កាមិ ។

[៥៥] អថខោ សារីបុត្តមោគ្គល្លានា យេន ភគវា តេនុបសង្កមឹសុ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទឹសុ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា សារីបុត្តោ ភគវន្តំ ឯតទវោច ទេវទត្តោ ភន្តេ សង្ឃំ ភិន្ទិត្វា បញ្ចមត្តានិ ភិក្ខុសតានិ អាទាយ យេន គយាសីសំ តេន បក្កន្តោតិ ។ ននុ ហិ[១] នាម តុម្ហាកំ សារីបុត្តា តេសុ នវកេសុ ភិក្ខូសុ ការុញ្ញម្បិ ភវិស្សតិ គច្ឆថ តុម្ហេ សារីបុត្តា បុរា តេ ភិក្ខូ អនយព្យសនំ អាបជ្ជន្តីតិ ។ ឯវំ ភន្តេតិ ខោ សារីបុត្តមោគ្គល្លានា ភគវតោ បដិស្សុត្វា ឧដ្ឋាយាសនា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា យេន គយាសីសំ តេនុបសង្កមឹសុ ។

---

១ ឱ. ម. ន ហិ ។

ប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តា ហើយក៏នាំគ្នាចាប់ស្លាក ។ លំដាប់នោះ ទេវទត្តបំបែកសង្ឃ ហើយនាំភិក្ខុទាំង ៥០០ រូប (នោះ) ឆ្ពោះទៅកាន់គយាសីសប្រទេស ។

[៥៥] គ្រានោះ ព្រះសារីបុត្តនិងព្រះមោគ្គល្លាន ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក្រាបអភិវាទ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ រួចអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុអង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ បានក្រាបបង្គំទូលព្រះមានព្រះភាគ យ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ទេវទត្តបំបែកសង្ឃ ហើយនាំភិក្ខុប្រមាណ ៥០០ រូបឆ្ពោះទៅកាន់គយាសីសប្រទេសទៅហើយ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលសារីបុត្តនិងមោគ្គល្លាន អ្នកទាំងឡាយទំនងជាមានសេចក្តីអាណិតភិក្ខុដែលទើបនឹងបួសថ្មីទាំងនោះទេដឹង ម្នាលសារីបុត្តនិងមោគ្គល្លាន ចូរអ្នកទាំងឡាយនាំគ្នាទៅចុះ ភិក្ខុទាំងនោះគង់ដល់នូវសេចក្តីវិនាស ក្នុងកាលជាអនាគត ។ ព្រះសារីបុត្តនិងព្រះមោគ្គល្លាន ទទួលស្តាប់ព្រះពុទ្ធដីការបស់ព្រះមានព្រះភាគថា ករុណាព្រះអង្គ ហើយក្រោកចាកអាសនៈ ក្រាបបង្គំលាព្រះមានព្រះភាគធ្វើប្រទក្សិណ ហើយដើរសំដៅទៅគយា-សីសប្រទេស ។

[៤៦] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ ភគវតោ អវិទូរេ ឋិតោ រោទិតោ ហោតិ[១] ។ អថខោ ភគវា តំ ភិក្ខុំ ឯតទវោច កិស្ស ត្វំ ភិក្ខុ រោទសីតិ ។ យេបិ តេ ភន្តេ ភគវតោ អគ្គស្សាវកា សារីបុត្តមោគ្គល្លានា តេបិ ទេវទត្តស្ស សន្តិកេ គច្ឆន្តិ ទេវទត្តស្ស ធម្មំ រោចេន្តាតិ ។ អដ្ឋានមេតំ ភិក្ខុ អនវកាសោ យំ សារីបុត្តមោគ្គល្លានា ទេវទត្តស្ស ធម្មំ រោចេយ្យុំ អបិច តេ គតា ភិក្ខុសញ្ញត្តិយាតិ ។

[៤៧] តេន ខោ បន សមយេន ទេវទត្តោ មហតិយា បរិសាយ បរិវុតោ ធម្មំ ទេសេន្តោ និសិន្នោ ហោតិ ។ អទ្ទសា ខោ ទេវទត្តោ សារីបុត្តមោគ្គល្លានេ ទូរតោ វ អាគច្ឆន្តេ ទិស្វាន ភិក្ខូ អាមន្តេសិ បស្សថ ភិក្ខវេ យាវ ស្វាក្ខាតោ មយា ធម្មោ យេបិ តេ សមណស្ស គោតមស្ស អគ្គស្សាវកា សារីបុត្តមោគ្គល្លានា តេបិ មម សន្តិកេ អាគច្ឆន្តិ មម ធម្មំ រោចេន្តាតិ ។ ឯវំ វុត្តេ កោកាលិកោ

---

១ ឱ. ម. បោត្ថកេសុ ភគវតោ អវិទូរេ រោទមានោ ឋិតោ ហោតីតិ បាឋោ អាគតោ ។

[៩៦] សម័យនោះ មានភិក្ខុមួយរូបឈរយំ នៅជិតព្រះមានព្រះភាគ ។ លំដាប់នោះ ព្រះមានព្រះភាគ បានត្រាស់តម្រាស់នេះនឹងភិក្ខុនោះថា ម្នាលភិក្ខុ ហេតុអ្វី ក៏អ្នកយំ ។ ភិក្ខុនោះក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន អគ្គសាវ័ករបស់ព្រះមានព្រះភាគ គឺ ព្រះសារីបុត្ត និងព្រះមោគ្គល្លានទាំងនោះ ពេញចិត្តនឹងធម៌ទេវទត្តហើយ បានជាទៅកាន់សំ-ណាក់ទេវទត្ត ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុ សារីបុត្តនិងមោគ្គល្លានពេញចិត្តនឹងធម៌ទេវទត្តដោយឧបាយណា ឧបាយនោះ មិនមែនជាហេតុមិនមែនជាឱកាសឡើយ ឯសារីបុត្តនិងមោគ្គល្លានទៅនោះ ដើម្បីពន្យល់ភិក្ខុផងគ្នាទេតើ ។

[៩៧] ចួនសម័យនោះឯង ទេវទត្តមានបរិសទ្យជាច្រើនចោមរោមត្រៀបត្រា កំពុងអង្គុយសំដែងធម៌ ។ ទេវទត្តបានឃើញព្រះសារីបុត្តនិងព្រះមោគ្គល្លានដើរមកអំពីចម្ងាយលឹម ៗ លុះឃើញហើយ ក៏ហៅភិក្ខុទាំង-ឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចូរអ្នកមើលចុះ ធម៌យើងសំដែងហើយដោយល្អ ទាល់តែអគ្គសាវ័ករបស់ព្រះសមណគោតម គឺសារីបុត្តនិងមោគ្គ-ល្លាន (ពេញចិត្តនឹងធម៌យើងហើយបានជា) មកកាន់សំណាក់យើង ។ កាលបើទេវទត្តនិយាយយ៉ាងនេះហើយ កោកាលិកភិក្ខុក៏បាននិយាយពាក្យនេះ

ទេវទត្តំ ឯតទវោច មា អាវុសោ ទេវទត្ត សារីបុត្តមោគ្គ-ល្លានេហិ[១] វិស្សាសិ ចាបិច្ឆា សារីបុត្តមោគ្គល្លានា ចាបិកានំ ឥច្ឆានំ វសំ គតាតិ ។ អលំ អាវុសោ ស្វាគតំ តេសំ យតោ មេ ធម្មំ រោចេន្តីតិ ។ អថខោ ទេវទត្តោ អាយស្មន្តំ សារីបុត្តំ ឧបឌ្ឍាសនេន និមន្តេសិ ឯហាវុសោ សារីបុត្ត ឥធ និសីទាហីតិ ។ អលំ អាវុសោតិ ខោ អាយស្មា សារីបុត្តោ អញ្ញតរំ អាសនំ គហេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ អាយស្មាបិ ខោ មហាមោគ្គល្លានោ អញ្ញតរំ អាសនំ គហេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ អថខោ ទេវទត្តោ ពហុទេវ រត្តឹ ភិក្ខូ ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សេត្វា សមាទបេត្វា សមុត្តេជេត្វា សម្បហំសេត្វា អាយស្មន្តំ សារីបុត្តំ អជ្ឈេសិ វិគតថីនមិទ្ធោ ខោ អាវុសោ សារីបុត្ត ភិក្ខុសង្ឃោ បដិភាតុ តំ អាវុសោ សារីបុត្ត ភិក្ខូនំ ធម្មី-កថា បិដ្ឋិ មេ អាគិលាយតិ តមហំ អាយមិស្សាមីតិ ។ ឯវមាវុសោតិ ខោ អាយស្មា សារីបុត្តោ ទេវទត្តស្ស បច្ចស្សោសិ ។ អថខោ ទេវទត្តោ ចតុគ្គុណំ សង្ឃាដឹ បញ្ញាបេត្វា ទក្ខិណេន បស្សេន សេយ្យំ កប្បេសិ ។

១ ឱ. ម. សារីបុត្តមោគ្គល្លានេ ។

នឹងទេវទត្តថា នែអាវុសោទេវទត្ត អ្នកកុំទុកចិត្តសារីបុត្តនិងមោគ្គល្លានឡើយ (ព្រោះ) សារីបុត្តនិងមោគ្គល្លាន (នេះ) ជាអ្នកប្រាថ្នាលាមក លុះក្នុងអំណាចសេចក្តីប្រាថ្នាអាក្រក់ ។ ទេវទត្តឆ្លើយថា មិនអ្វីទេ អាវុសោ សារីបុត្តនិងមោគ្គល្លាននោះមកដោយស្រួលទេ ព្រោះហេតុតែពេញចិត្តនឹងធម៌របស់យើងហើយ ។ ទេវទត្តនិមន្តព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុ ដោយអាសនៈពាក់កណ្តាលថា នែអាវុសោ សារីបុត្ត សូមលោកនិមន្តមកគង់លើអាសនៈនេះចុះ ។ ព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុនិយាយថា ល្មើយអាវុសោដូច្នេះ រួចកាន់យកអាសនៈមួយ ហើយអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ ឯព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុ ក៏កាន់យកអាសនៈមួយហើយអង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ គ្រានោះទេវទត្តបានពន្យល់ភិក្ខុទាំងឡាយច្រើនឲ្យយល់ព្រម ឲ្យកាន់យកព្រម ឲ្យអាចហាន ឲ្យត្រេកអររីករាយដោយធម្មីកថា ទាល់តែយប់ជ្រៅទើបនិមន្តព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុថា នែអាវុសោសារីបុត្ត ភិក្ខុសង្ឃប្រាសចាកថីនមិទ្ធហើយ ម្នាលអាវុសោ សារីបុត្ត ចូរអ្នកជួយបំភ្លឺធម្មីកថា ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយផងចុះ ព្រោះខ្ញុំឈឺខ្នងណាស់ ខ្ញុំនឹងសម្រាកបន្តិច ។ ព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុ ទទួលពាក្យទេវទត្តថា អើអាវុសោ ។ ទេវទត្តក៏ក្រាលសង្ឃាដី ៤ ជាន់ សម្រេចនូវសេយ្យា (សិង) ផ្អៀងទៅខាងស្តាំ ។

តស្ស ភិលន្ទស្ស មុជ្ជស្សេតិស្ស អសម្បជានស្ស មុហុត្តកោនេវ និទ្ទំ ឱក្កមិ ។

[៤៨] អថខោ អាយស្មា សារីបុត្តោ អាទេសនាចាដិហារិយានុសាសនិយា ភិក្ខូ ធម្មិយា កថាយ ឱវទិ អនុសាសិ ។ អាយស្មា មហាមោគ្គល្លានោ ឥទ្ធិប្បាដិហារិយានុសាសនិយា ភិក្ខូ ធម្មិយា កថាយ ឱវទិ អនុសាសិ ។ អថខោ តេសំ ភិក្ខូនំ អាយស្មតា សារីបុត្តេន អាទេសនាចាដិហារិយានុសាសនិយា អាយស្មតា ច[១] មហាមោគ្គល្លានេន ឥទ្ធិប្បាដិហារិយានុសាសនិយា ឱវទិយមានានំ អនុសាសិយមានានំ វិរជំ វីតមលំ ធម្មចក្ខុំ ឧទបាទិ យង្កិញ្ចិ សមុទយធម្មំ សព្វន្តំ និរោធធម្មន្តិ ។ អថខោ អាយស្មា សារីបុត្តោ ភិក្ខូ អាមន្តេសិ គច្ឆាម មយំ អាវុសោ ភគវតោ សន្តិកេ

១ ឱ. ម. ចសទ្ទោ ន បញ្ញាយតិ ។

ទេវទត្តនោះ ក៏ចួនជាអស់កំឡាំង ភ្លេចភ្លាំងស្មារតី មិនដឹងខ្លួនប្រាណ ក៏ដេកលក់មួយរំពេចទៅ ។

[៥៨] គ្រានោះ ព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុ បានទូន្មានប្រៀនប្រដៅភិក្ខុទាំងឡាយដោយធម្មីកថា ជាអាទេសនាបាដិហារ្យ[១] និងអនុសាសនីបាដិហារ្យ[២] ចំណែកខាងព្រះមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុក៏ទូន្មានប្រៀនប្រដៅភិក្ខុទាំងឡាយ ដោយធម្មីកថា ជាឥទ្ធិប្បាដិហារ្យ[៣] និងអនុសាសនីបាដិហារ្យ ។ លំដាប់នោះ ពួកភិក្ខុទាំងនោះដែលព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុទូន្មានប្រៀនប្រដៅ (ដោយធម្មីកថា) ជាអាទេសនាបាដិហារ្យ និងអនុសាសនីបាដិហារ្យ ដែលព្រះមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុទូន្មានប្រៀនប្រដៅ (ដោយធម្មីកថា) ជាឥទ្ធិប្បាដិហារ្យ និងអនុសាសនីបាដិហារ្យ ក៏កើតធម្មចក្ខុគឺសោតាបត្តិមគ្គ ប្រាសចាកធូលី ប្រាសចាកមន្ទិល (ដោយបញ្ញាថា) ធម្មជាតណាមួយមានកិរិយាកើតឡើងជាធម្មតា ធម្មជាតទាំងអស់នោះ រមែងរលត់ទៅវិញជាធម្មតា ។ ព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុ ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលអាវុសោ ពួកយើងនាំគ្នាទៅកាន់សំណាក់ព្រះមានព្រះភាគ

---

១ សំដែងដឹងចិត្តរបស់បុគ្គលដទៃ ហៅថា អាទេសនាបាដិហារ្យ ។ ២ ធមិទេសនាទាំងអស់ហៅថា អនុសាសនីបាដិហារ្យ ។ ៣ ប្រៀនប្រដៅដោយរិទ្ធិជាអស្ចារ្យហៅថា ឥទ្ធិប្បាដិហារ្យ (ដីកា) ។

យោ តស្ស ភគវតោ ធម្មំ រោចេតិ សោ អាគច្ឆតូតិ ។ អថខោ សារីបុត្តមោគ្គល្លានា តានិ បញ្ច ភិក្ខុសតានិ អាទាយ យេន វេឡុវនំ តេនុបសង្កមឹសុ ។ អថខោ កោកាលិកោ ទេវទត្តំ ឧដ្ឋាបេសិ ឧដ្ឋេហិ អាវុសោ ទេវទត្ត នីតា តេ ភិក្ខូ សារីបុត្តមោគ្គល្លានេហិ ននុ ត្វំ អាវុសោ ទេវទត្ត មយា វុត្តោ មា អាវុសោ ទេវទត្ត សារីបុត្តមោគ្គល្លានេហិ វិស្សាសិ បាបិច្ឆា សារីបុត្ត-មោគ្គល្លានា បាបិកានំ ឥច្ឆានំ វសំ គតាតិ ។ អថខោ ទេវទត្តស្ស តត្ថេវ ឧណ្ហំ លោហិតំ មុខតោ ឧគ្គញ្ឆិ ។

[៤៩] អថខោ សារីបុត្តមោគ្គល្លានា យេន ភគវា តេនុបសង្កមឹសុ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯក-មន្តំ និសីទឹសុ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា សារីបុត្តោ ភគវន្តំ ឯតទវោច សាធុ ភន្តេ ភេទកានុ-វត្តកា ភិក្ខូ បុន ឧបសម្បជ្ជេយ្យុន្តិ ។ អលំ សារីបុត្ត មា តេ រុច្ចិ ភេទកានុវត្តកានំ ភិក្ខូនំ បុន ឧបសម្បទា

លោកអង្គណា ចូលចិត្តនឹងធម៌របស់ព្រះមានព្រះភាគនោះ ចូរលោកអង្គនោះនិមន្តមក ។ ទើបព្រះសារីបុត្តនិងព្រះមោគ្គល្លាននាំភិក្ខុទាំង ៥០០ រូបនោះ ចូលសំដៅទៅវត្តវេឡុវន ។ លំដាប់នោះ កោកាលិកភិក្ខុដាស់ទេវទត្តឲ្យក្រោកឡើងថា នែអាវុសោ ទេវទត្ត ចូរអ្នកក្រោកឡើង ដ្បិតសារីបុត្តនិងមោគ្គល្លាននាំភិក្ខុទាំងនោះទៅហើយ ម្នាលអាវុសោ ទេវទត្ត យើងបាននិយាយប្រាប់អ្នកថា នែទេវទត្តដ៏មានអាយុ អ្នកកុំទុកចិត្តសារីបុត្តនិងមោគ្គល្លានឡើយ ដ្បិតសារីបុត្តនិងមោគ្គល្លាន (នោះ) ជាមនុស្សប្រាថ្នាលាមក លុះក្នុងអំណាចសេចក្តីប្រាថ្នាអាក្រក់ ឥឡូវឃើញទេហ៎ ។ លំដាប់នោះ ទេវទត្តក៏ស្រោប់តែក្អួតឈាមក្តៅចេញមកពីមាត់ក្នុងទីនោះ ។

[៥៩] គ្រានោះ ព្រះសារីបុត្តនិងមោគ្គល្លាន ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ ហើយអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ទើបព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុ ក្រាបបង្គំទូលព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស សូមឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយដែលជាអ្នកប្រព្រឹត្តតាមភិក្ខុ ដែលបំបែកសង្ឃឧបសម្បទាជាថ្មីទៀត ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ណ្ហើយសារីបុត្ត អ្នកកុំចូលចិត្តនឹងការឲ្យពួកភិក្ខុ ជាអ្នកប្រព្រឹត្តតាមភិក្ខុ ដែលបំបែកសង្ឃ ទទួលឧបសម្បទាជាថ្មីទៀតឡើយ

តេនហិ ត្វំ សារីបុត្ត ភេទកានុវត្តកេ ភិក្ខូ ថុល្លច្ចយំ ទេសាបេហិ កថំ បន តេ សារីបុត្ត ទេវទត្តោ បដិបជ្ជីតិ ។ យថេវ ភន្តេ ភគវា ពហុទេវ រត្តឹ ភិក្ខូ ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សេត្វា សមាទបេត្វា សមុត្តេជេត្វា សម្បហំសេត្វា មំ អជ្ឈេសិ វិគតថីនមិទ្ធោ ខោ សារីបុត្ត ភិក្ខុសង្ឃោ បដិភាតុ តំ សារីបុត្ត ភិក្ខូនំ ធម្មីកថា បិដ្ឋិ មេ អាគិលាយតិ តមហំ អាយមិស្សាមីតិ ឯវមេវ ខោ ភន្តេ ទេវទត្តោ បដិបជ្ជីតិ ។

[៦០] អថខោ ភគវា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ ភូតបុព្វំ ភិក្ខវេ អរញ្ញាយតនេ មហាសរសី តំ នាគា ឧបនិស្សាយ វិហរឹសុ ។ តេ ច[១] តំ សរសឹ ឱគ្គាហេត្វា សោណ្ឌាយ ភឹសមុឡាលំ អព្វុហិត្វា[២] សុវិក្ខាលិតំ វិក្ខាលេត្វា អកទ្ទមំ សង្ខាទិត្វា អជ្ឈោហរន្តិ ។ តេសំ តំ វណ្ណាយ ចេវ ហោតិ ពលាយ ច ។ ន ច តតោនិទានំ មរណំ វា និគ្គច្ឆន្តិ

---

១ ឱ. ម. បោត្ថកេសុ ចសទ្ទោ ន ទិស្សតិ ។ ២ ឱ. អព្វាហិត្វា ។

ម្នាលសារីបុត្ត បើដូច្នោះ ចូរអ្នកឲ្យភិក្ខុដែលប្រព្រឹត្តតាមភិក្ខុ ដែលបំបែកសង្ឃ (នោះ) សម្តែងអាបត្តិថុល្លច្ច័យចេញចុះ ម្នាលសារីបុត្ត ចុះទេវទត្តប្រតិបត្តិចំពោះអ្នកដូចម្តេច ។ ព្រះសារីបុត្តក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះមានព្រះភាគបានពន្យល់ភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យយល់ប្រយោជន៍ ឲ្យកាន់យកព្រម ឲ្យអាចហាន ឲ្យត្រេកអរ ឲ្យរីករាយដោយធម្មីកថាទាល់តែយប់ជ្រៅ ទើបបានអារាធនាខ្ញុំព្រះអង្គថា ម្នាលសារីបុត្ត ភិក្ខុសង្ឃប្រាសចាកសេចក្តីងុយងោកអស់ហើយ ម្នាលសារីបុត្ត ចូរអ្នកបំភ្លឺធម្មីកថាចំពោះភិក្ខុទាំងឡាយនោះផងចុះ ដ្បិតតថាគតឈឺខ្នង តថាគតនឹងឈប់សម្រាកបន្តិច រឿងនេះយ៉ាងណា បពិត្រព្រះអង្គចម្រើន ទេវទត្តក៏ប្រតិបត្តិយ៉ាងនោះដែរ ។

[៦០] លំដាប់នោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំង-ឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ រឿងធ្លាប់មានមកហើយ មានដំរីច្រើននៅអាស្រ័យនឹងស្រះធំ ១ ជិតព្រៃរំលោង ។ ដំរីទាំងនោះ ចុះកាន់ស្រះនោះដកយកក្រអៅឈូកដោយប្រមោយលាងសំអាត ហើយទំពាលេបរបស់ដែលគ្មានភក់នោះទៅ ។ ក្រអៅឈូកនោះ ក៏នាំឲ្យមានពណ៌សម្បុរ និងកំ-ឡាំងដល់ដំរីទាំងនោះ ។ ដំរីទាំងនោះ ក៏មិនបានដល់នូវសេចក្តីស្លាប់ផង

មរណាមត្តំ វា ទុក្ខំ ។ តេសំយេវ ខោ បន ភិក្ខវេ មហា-
ជាតានំ អនុសិក្ខមានា តរុណា ជាតា[១] ភិង្កច្ឆាបា
តេ តំ សរសឹ ឱគ្គាហេត្វា សោណ្ឌាយ ភិសមុឡាលំ
អព្វុហិត្វា ន សុវិក្ខាលិតំ វិក្ខាលេត្វា សកទ្ទមំ សង្ខា-
ទិត្វា អជ្ឈោហរន្តិ ។ តេសំ តំ នេវ វណ្ណាយ ហោតិ ន
ពលាយ ។ តតោនិទានំ ច មរណំ វា និគច្ឆន្តិ មរណមត្តំ
វា ទុក្ខំ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ទេវទត្តោ មមានុកុព្វំ
កបណោ មរិស្សតីតិ ។

[៦១] មហាវរាហស្ស មហឹ វិកុព្វតោ
ភិសំ ឃសានស្ស[២] នទីសុ ជគ្គតោ
ភិង្កោវ បង្កំ អភិភក្ខយិត្វា
មមានុកុព្វំ កបណោ មរិស្សតីតិ ។

[៦២] អដ្ឋហិ ភិក្ខវេ អង្គេហិ សមន្នាគតោ ភិក្ខុ
ទូតេយ្យំ គន្តុមរហតិ ។ កតមេហិ អដ្ឋហិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ

---

១ ឱ. ម. បោត្ថកេសុ នាគាតិវចនំ ន ទិស្សតិ ។ ២ ឱ. ឃសមានស្ស ។ ម. ឃាសមានស្ស ។

នូវសេចក្ដីទុក្ខជិតនឹងស្លាប់ផង ព្រោះការទំពាស៊ីក្រអៅឈូកនោះទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចំណែកខាងពួកដំរីក្មេង គឺដំរីស្ទាវនិងកូនដំរីតែង យកតម្រាប់ដំរីធំទាំងនោះ ក៏នាំគ្នាចុះកាន់ស្រះនោះហើយដកក្រអៅឈូក ដោយប្រមោយ តែមិនបានលាងទឹកឲ្យស្អាតហើយក៏ទំពាលេបទាំងភក់ទៅ ។ ក្រអៅឈូកនោះ ក៏មិននាំឲ្យកើតសម្បុរនិងកំឡាំងដល់ដំរីទាំងនោះឡើយ ។ (ដំរីស្ទាវនិងកូនដំរីទាំងឡាយ) តែងដល់នូវសេចក្ដីស្លាប់ ឬសេចក្ដីទុក្ខជិតនឹងស្លាប់ ព្រោះការទំពាស៊ីរបស់មិនស្អាតនោះ ជាហេតុ (យ៉ាងណាមិញ) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទេវទត្តដែលធ្វើតាមតថាគត នឹងដល់សេចក្ដីលំបាក ស្លាប់អសារឥតការ យ៉ាងនោះដែរ ។

[៦១] កាលដំរីធំរក្សាហ្វូង គាស់រំលើងផែនដីទំពាស៊ីក្រអៅ
ឈូកក្នុងស្រះ កូនដំរីធ្វើតាមដំរីធំនោះ ក៏ទំពាស៊ីក្រអៅឈូក
ទាំងភក់ ដល់នូវសេចក្ដីស្លាប់ យ៉ាងណាមិញ ទេវទត្តដែល
ធ្វើតាមតថាគត ក៏ដល់សេចក្ដីលំបាកហើយនឹងស្លាប់ យ៉ាង
នោះដែរ ។

[៦២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៨ ប្រការ ទើបគួរដល់នូវទូតកម្មបាន ។ អង្គ ៨ ប្រការនោះគឺអ្វីខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុ

ភិក្ខុ សោតា ច ហោតិ សាវេតា ច ឧគ្គហេតា ច ធារេតា ច វិញ្ញាតា ច វិញ្ញាបេតា ច កុសលោ ច សហិតាសហិតស្ស ទោ ច កលហការកោ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ អដ្ឋហង្គេហិ សមន្នាគតោ ភិក្ខុ ទូតេយ្យំ គន្តុមរហតិ ។

[៦៣] អដ្ឋហិ ភិក្ខវេ អង្គេហិ សមន្នាគតោ សារីបុត្តោ ទូតេយ្យំ គន្តុមរហតិ ។ កតមេហិ អដ្ឋហិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ សារីបុត្តោ សោតា ច ហោតិ សាវេតា ច ឧគ្គហេតា ច ធារេតា ច វិញ្ញាតា ច វិញ្ញាបេតា ច កុសលោ ច សហិតាសហិតស្ស ទោ ច កលហការកោ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ អដ្ឋហង្គេហិ សមន្នាគតោ សារីបុត្តោ ទូតេយ្យំ គន្តុមរហតីតិ ។

[៦៤] យោ វេ ន ព្យាធតិ បត្វា បរិសំ ឧគ្គវាទិនឹ[១]
ន ច ហាបេតិ វចនំ ន ច ឆាទេតិ សាសនំ
អសន្ទិទ្ធោ ច អក្ខាតិ បុច្ឆិតោ ន ច កុប្បតិ[២]
សវេ តាទិសកោ ភិក្ខុ ទូតេយ្យំ គន្តុមរហតីតិ ។

១ ម. ឧគ្គតវាទិនឹ ។ ២ ឱ. ម. បុច្ឆិតោ ច ន កុប្បតិ ។

ទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកស្តាប់បានដោយខ្លួនឯង ១ ញុំាងបុគ្គលដទៃឲ្យស្តាប់បាន ១ បានរៀនយក ១ ចេះចាំទុកស្ទាត់ ១ ដឹងសេចក្តីដោយខ្លួនឯង ១ ញុំាងបុគ្គលដទៃឲ្យដឹងសេចក្តីនោះ ១ ឈ្លាសវៃក្នុងហេតុដែលគួរនិងមិនគួរ ១ ជាអ្នកមិនធ្វើនូវជម្លោះ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំង-ឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៨ ប្រការនេះឯង ទើបគួរដល់នូវទូតកម្មបាន ។

[៦៣] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សារីបុត្តប្រកបដោយអង្គ ៨ ប្រការ ទើបគួរដល់នូវទូតកម្មបាន ។ អង្គ ៨ ប្រការនោះ គឺអ្វីខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ សារីបុត្តជាអ្នកស្តាប់បានដោយខ្លួនឯង ១ ញុំាងបុគ្គលដទៃឲ្យស្តាប់បាន ១ បានរៀនយក ១ ចេះចាំទុកស្ទាត់ ១ ដឹងសេចក្តីដោយខ្លួនឯង ១ ញុំាងបុគ្គលដទៃឲ្យដឹងសេចក្តី ១ ឈ្លាសវាងវៃក្នុងហេតុដែលគួរនិងមិនគួរ ១ ជាអ្នកមិនធ្វើនូវជម្លោះ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំង-ឡាយ សារីបុត្តប្រកបដោយអង្គ ៨ ប្រការនេះឯង ទើបគួរដល់នូវទូត-កម្មបាន ។

[៦៤] ភិក្ខុណា ទៅដល់បរិសទ្យដែលពោលពាក្យបង្រ្គប
ហើយមិនញាប់ញ័រ ១ មិនបំភ្លេចពាក្យ ១ មិនលាក់ពាក្យ
បណ្តាំគេ ១ ប្រាប់មិនឲ្យច្រឡំពាក្យ ១ គេសួរមកហើយមិន
ខឹង ១ ភិក្ខុប្រាកដដូច្នោះនោះឯង ទើបគួរដល់ទូតកម្មបាន ។

៧១

សង្ឃភេទក្ខន្ធកេ ទេវទត្តវត្ថុ អដ្ឋ អសទ្ធម្មា

[៦៨] អដ្ឋហិ ភិក្ខវេ អសទ្ធម្មេហិ អភិភូតោ បរិយាទិន្នចិត្តោ ទេវទត្តោ អាបាយិកោ នេរយិកោ កប្បដ្ឋោ អតេកិច្ឆោ ។ កតមេហិ អដ្ឋហិ ។ លាភេន ភិក្ខវេ អភិភូតោ បរិយាទិន្នចិត្តោ ទេវទត្តោ អាបាយិកោ នេរយិកោ កប្បដ្ឋោ អតេកិច្ឆោ អលាភេន ភិក្ខវេ ។ បេ ។ យសេន ភិក្ខវេ ។ បេ ។ អយសេន ភិក្ខវេ ។ បេ ។ សក្ការេន ភិក្ខវេ ។ បេ ។ អសក្ការេន ភិក្ខវេ ។ បេ ។ បាបិច្ឆតាយ ភិក្ខវេ ។ បេ ។ បាបមិត្តតាយ ភិក្ខវេ អភិភូតោ បរិយាទិន្នចិត្តោ ទេវទត្តោ អាបាយិកោ នេរយិកោ កប្បដ្ឋោ អតេកិច្ឆោ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ អដ្ឋហិ អសទ្ធម្មេហិ អភិភូតោ បរិយាទិន្នចិត្តោ ទេវទត្តោ អាបាយិកោ នេរយិកោ កប្បដ្ឋោ អតេកិច្ឆោ ។ សាធុ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ឧប្បន្នំ លាភំ អភិភុយ្យ អភិភុយ្យ វិហរេយ្យ ឧប្បន្នំ អលាភំ ។ បេ ។ ឧប្បន្នំ យសំ ឧប្បន្នំ

សង្ឃភេទក្ខន្ធកៈ រឿងទេវទត្ត និងអសទ្ធម្ម ៨ ប្រការ

[៦៩] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទេវទត្តត្រូវអសទ្ធម្ម (លោកធម៌) ទាំង ៨ ប្រការ គ្របសង្កត់ មានចិត្តប្រែប្រួល ជាអ្នកទៅកើតក្នុងអបាយ ទៅកើតក្នុងនរក ឋិតនៅអស់មួយកប្ប កែខ្លួនលែងបាន ។ អសទ្ធម្ម ៨ ប្រការ តើដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទេវទត្តត្រូវលាភគ្របសង្កត់ មានចិត្តប្រែប្រួល ជាអ្នកទៅកើតក្នុងអបាយ ទៅកើតក្នុងនរក ឋិតនៅអស់មួយកប្ប កែខ្លួនលែងបាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះមិនមានលាភ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះយស ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះមិនមានយស ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះសក្ការៈ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះមិនមានសក្ការៈ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះខ្លួនមានសេចក្តីប្រាថ្នាអាក្រក់ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទេវទត្តត្រូវភាវៈជាបាបមិត្តគ្របសង្កត់ មានចិត្តប្រែប្រួល ជាអ្នកទៅកើតក្នុងអបាយ ទៅកើតក្នុងនរក ឋិតនៅអស់មួយកប្ប កែខ្លួនលែងបាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទេវទត្តត្រូវអសទ្ធម្មទាំង ៨ ប្រការនេះគ្របសង្កត់ មានចិត្តប្រែប្រួល ជាអ្នកទៅកើតក្នុងអបាយ ទៅកើតក្នុងនរក ឋិតនៅអស់មួយកប្ប កែខ្លួនលែងបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុគប្បីសង្កត់សង្កិនញាំញី នូវលាភដែលកើតឡើងហើយ នូវអលាភដែលកើតឡើងហើយ ។ បេ ។ នូវយសដែលកើតឡើងហើយ នូវអយសដែលកើតឡើងហើយ

អយសំ ឧប្បន្នំ សក្ការំ ឧប្បន្នំ អសក្ការំ ឧប្បន្នំ ចាបិច្ឆតំ ។ បេ ។ ឧប្បន្នំ ចាបមិត្តតំ អភិភុយ្យ អភិភុយ្យ វិហរេយ្យ កាញ្ច[1] ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អត្តវសំ បដិច្ច ឧប្បន្នំ លាភំ អភិភុយ្យ អភិភុយ្យ វិហរេយ្យ ឧប្បន្នំ អលាភំ ។ បេ ។ ឧប្បន្នំ យសំ ឧប្បន្នំ អយសំ ឧប្បន្នំ សក្ការំ ឧប្បន្នំ អសក្ការំ ឧប្បន្នំ ចាបិច្ឆតំ ។ បេ ។ ឧប្បន្នំ ចាបមិត្តតំ អភិភុយ្យ អភិភុយ្យ វិហរេយ្យ យំ ហិស្ស ភិក្ខវេ ឧប្បន្នំ លាភំ អនភិភុយ្យ វិហរតោ ឧប្បជ្ជេយ្យុំ អាសវា វិឃាតបរិឡាហា ឧប្បន្នំ លាភំ អភិភុយ្យ អភិភុយ្យ វិហរតោ ឯវំស តេ អាសវា វិឃាតបរិឡាហា ន ហោន្តិ យំ ហិស្ស ភិក្ខវេ ឧប្បន្នំ អលាភំ ។ បេ ។ ឧប្បន្នំ យសំ ឧប្បន្នំ អយសំ ឧប្បន្នំ សក្ការំ ឧប្បន្នំ អសក្ការំ

---

១ ឱ. កិញ្ច ។ សព្វត្ថ កថញ្ច ទិស្សតិ ។

នូវសក្ការៈដែលកើតឡើងហើយ នូវអសក្ការៈដែលកើតឡើងហើយ នូវសេចក្តីប្រាថ្នាអាក្រក់ដែលកើតឡើងហើយ ។ បេ ។ គ្របសង្កត់នូវភាវៈជាបាបមិត្តដែលកើតឡើងហើយ ជាការប្រពៃ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុគប្បីសង្កត់សង្កិន នូវលាភដែលកើតឡើងហើយ នូវអលាភដែលកើតឡើងហើយ ។ បេ ។ នូវយសដែលកើតឡើងហើយ នូវអយសដែលកើតឡើងហើយ នូវសក្ការៈដែលកើតឡើងហើយ នូវអសក្ការៈដែលកើតឡើងហើយ នូវសេចក្តីប្រាថ្នាអាក្រក់ដែលកើតឡើងហើយ ។ បេ ។ គ្របសង្កត់នូវភាវៈជាបាបមិត្ត ដែលកើតឡើងហើយ ព្រោះអាស្រ័យប្រយោជន៍ដូចម្តេច ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះថា បើភិក្ខុមិនបានសង្កត់សង្កិននូវលាភណា ដែលកើតឡើងហើយ អាសវក្កិលេសទាំងឡាយ គឺសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ និងសេចក្តីក្តៅក្រហាយគប្បីកើតឡើង (ដល់ភិក្ខុនោះ) កាលបើភិក្ខុបានសង្កត់សង្កិនញាំញី នូវលាភដែលកើតឡើងហើយយ៉ាងនេះ អាសវក្កិលេសទាំងនោះ គឺសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ និងសេចក្តីក្តៅក្រហាយ រមែងមិនមានដល់ (ភិក្ខុនោះ) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះថា បើភិក្ខុនោះមិនសង្កត់សង្កិន នូវអលាភណាដែលកើតឡើងហើយ ។ បេ ។ នូវយសដែលកើតឡើងហើយ នូវអយសដែលកើតឡើងហើយ នូវសក្ការៈដែលកើតឡើងហើយ នូវអសក្ការៈដែលកើតឡើងហើយ

៧៣

ឧប្បន្នំ បាបិច្ឆតំ ។ បេ ។ ឧប្បន្នំ បាបមិត្តតំ អឯភិភុយ្យ វិហរតោ ឧប្បជ្ជេយ្យុំ អាសវា វិឃាតបរិឡាហា ឧប្បន្នំ អលាភំ ឧប្បន្នំ បាបមិត្តតំ អភិភុយ្យ អភិភុយ្យ វិហរតោ ឯវំស តេ អាសវា វិឃាតបរិឡាហា ន ហោន្តិ ឥមំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អត្ថវសំ បដិច្ច ឧប្បន្នំ លាភំ អភិភុយ្យ អភិ-កុយ្យ វិហរេយ្យ ឧប្បន្នំ អលាភំ ។ បេ ។ ឧប្បន្នំ យសំ ឧប្បន្នំ អយសំ ឧប្បន្នំ សក្ការំ ឧប្បន្នំ អសក្ការំ ឧប្បន្នំ បាបិច្ឆតំ ។ បេ ។ ឧប្បន្នំ បាបមិត្តតំ អភិភុយ្យ អភិភុយ្យ វិហរេយ្យ ។ តស្មាតិហ ភិក្ខវេ ឧប្បន្នំ លាភំ អភិភុយ្យ អភិភុយ្យ វិហរិស្សាម ។ ឧប្បន្នំ អលាភំ ។ បេ ។ ឧប្បន្នំ យសំ ឧប្បន្នំ អយសំ ឧប្បន្នំ សក្ការំ ឧប្បន្នំ អសក្ការំ

សេចក្តីប្រាថ្នាអាក្រក់ ដែលកើតឡើងហើយ ។ បេ ។ កាលភិក្ខុមិនសង្កត់សង្កិន នូវភាវៈជាបាបមិត្តដែលកើតឡើងហើយទេ អាសវកិលេសទាំងឡាយ គឺសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់និងសេចក្តីក្តៅក្រហាយ គប្បីកើតឡើងដល់ភិក្ខុនោះ កាលបើភិក្ខុបានសង្កត់សង្កិនញាំញី នូវអលាភដែលកើតឡើងហើយ នូវភាវៈជាបាបមិត្តដែលកើតឡើងហើយ អាសវកិលេសទាំងនោះ គឺសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ និងសេចក្តីក្តៅក្រហាយ រមែងមិនមាន (ដល់ភិក្ខុនោះ) យ៉ាងនេះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុគប្បីសង្កត់សង្កិន នូវលាភដែលកើតឡើងហើយ នូវអលាភដែលកើតឡើងហើយ ។ បេ ។ នូវយសដែលកើតឡើងហើយ នូវអយសដែលកើតឡើងហើយ នូវសក្ការៈដែលកើតឡើងហើយ នូវអសក្ការៈដែលកើតឡើងហើយ នូវសេចក្តីប្រាថ្នាអាក្រក់ដែលកើតឡើងហើយ ។ បេ ។ គ្របសង្កត់ នូវភាវៈជាបាបមិត្តដែលកើតឡើងហើយ ព្រោះអាស្រ័យអំណាចប្រយោជន៍នេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះហេតុដូច្នេះ ក្នុងសាសនានេះ គួរយើងទាំងឡាយសង្កត់សង្កិនញាំញី នូវលាភដែលកើតឡើងហើយ ។ គួរយើងទាំងឡាយសង្កត់សង្កិនញាំញី នូវអលាភដែលកើតឡើងហើយ ។ បេ ។ នូវយសដែលកើតឡើងហើយ នូវអយសដែលកើតឡើងហើយ នូវសក្ការៈដែលកើតឡើងហើយ នូវអសក្ការៈដែលកើតឡើងហើយ

ឧប្បន្នំ ចាបិច្ឆតំ ។ បេ ។ ឧប្បន្នំ ចាបមិត្តតំ អភិភុយ្យ អភិភុយ្យ វិហរិស្សាមាតិ ឯវញ្ហិ វោ ភិក្ខវេ សិក្ខិតព្វន្តិ ។

[៦៦] តីហិ ភិក្ខវេ អសទ្ធម្មេហិ អភិភូតោ បរិយាទិន្នចិត្តោ ទេវទត្តោ អាបាយិកោ នេរយិកោ កប្បដ្ឋោ អតេកិច្ឆោ ។ កតមេហិ តីហិ ។ បាបិច្ឆតា បាបមិត្តតា ឱរមត្តកេន វិសេសាធិគមេន អន្តរា វោសានំ អាបាទិ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ តីហិ អសទ្ធម្មេហិ អភិភូតោ បរិយាទិន្នចិត្តោ ទេវទត្តោ អាបាយិកោ នេរយិកោ កប្បដ្ឋោតិ[១] ។

[៦៧] មា ជាតុ កោចិ លោកស្មឹ
បាបិច្ឆោ ឧបបជ្ជថ[២]
តទិមិនាបិ ជានាថ
បាបិច្ឆានំ យថា គតិ ។
បណ្ឌិតោតិ សមញ្ញាតោ
ភាវិតត្តោតិ សម្មតោ
ជលំ វ យសសា អដ្ឋា
ទេវទត្តោតិ មេ សុតំ ។

១ ឱ. ម. កប្បដ្ឋោ អតេកិច្ឆោតិ ។ ២ ឱ. ឧទបជ្ជថ ។

នូវសេចក្ដីប្រាថ្នាអាក្រក់ដែលកើតឡើងហើយ ។ បេ ។ គ្របសង្កត់នូវភាវៈជាបាបមិត្តដែលកើតឡើងហើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសិក្សាយ៉ាងនេះចុះ ។

[៦៦] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទេវទត្តត្រូវអសទ្ធម្ម ៣ ប្រការគ្របសង្កត់ មានចិត្តប្រែប្រួល ជាបុគ្គលទៅកើតក្នុងអបាយ ទៅកើតក្នុងនរកឋិតនៅអស់ ១ កប្ប កែខ្លួនលែងបាន ។ អសទ្ធម្ម ៣ ប្រការ តើដូចម្ដេចខ្លះ ។ (អសទ្ធម្ម ៣ ប្រការនោះគឺ) សេចក្ដីប្រាថ្នាអាក្រក់ ១ ភាវៈជាបាបមិត្ត ១ ដល់នូវសេចក្ដីរាយមាយ ក្នុងពាក់កណ្ដាល ដោយកិរិយាបាននូវគុណវិសេសគឺត្រឹមតែឈានដ៏ថោកទាប ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទេវទត្តត្រូវអសទ្ធម្មទាំង ៣ ប្រការនេះគ្របសង្កត់ហើយ មានចិត្តប្រែប្រួល ជាអ្នកទៅកើតក្នុងអបាយ កើតក្នុងនរក ឋិតនៅអស់ ១ កប្ប ។

[៦៧] បុគ្គលណាមួយជាអ្នកប្រាថ្នាលាមក សូមកុំកើតក្នុង
លោកឡើយ ដំណើរនៃបុគ្គលមានសេចក្ដីប្រាថ្នាលាមកទាំង
ឡាយ យ៉ាងណា អ្នកទាំងឡាយ ចូរដឹងដំណើរនោះដោយ
ហេតុនេះចុះ ។ តថាគតបានឮថា ទេវទត្តអ្នកផងឲ្យឈ្មោះ
ថា ជាបណ្ឌិត អ្នកផងសន្មតថា ជាអ្នកមានចិត្តបន្ទំអប់រំហើយ
ទេវទត្តហាក់ដូចជាកាលរុងរឿង ដោយយសឋិតនៅ ។

សង្ឃភេទក្ខន្ធកេ ទេវទត្តវត្ថុ ឧទានគាថា

សោ បមាទំ អនុចិណ្ណោ
អាសជ្ជ នំ តថាគតំ
អវីចិនិរយំ បត្តោ
ចតុទ្វារំ ភយានកំ ។
អទុដ្ឋស្ស ហិ យោ ទុព្ភេ[១]
បាបកម្មំ អកុព្វតោ
តមេវ បាបំ ផុសតិ
ទុដ្ឋចិត្តំ អនាទរំ ។
សមុទ្ទំ វិសកុម្ភេន
យោ មញ្ញេយ្យ បទូសិតុំ
ន សោ តេន បទូសេយ្យ
ភេស្មា ហិ ឧទធី មហា
ឯវមេវ តថាគតំ
យោ វាទេនូបហឹសតិ
សមគតំ[២] សន្តចិត្តំ
វាទោ តម្ហិ ន រូហតិ ។

១ ឱ. ទុព្ភោ ។ ២ ឱ. សម្មាគតំ ។ ម. សមគ្គតំ ។

ទេវទត្តនោះឯង តែងសន្សំសេចក្ដីប្រមាទរឿយ ៗ ហើយបៀតបៀនតថាគតនោះ ក៏ធ្លាក់ទៅរង់ទុក្ខក្នុងនរកអវីចិ មានទ្វារ ៤ ដែលគួរខ្លាច ។ សេចក្ដីពិតថា នរណាប្រទូស្ដចំពោះបុគ្គលដែលមិនបានប្រទូស្ដ មិនបានធ្វើអំពើអាក្រក់ បាបតែងពាល់ត្រូវនូវបុគ្គលដែលមានចិត្តប្រទូស្ដអ្នកមិនអើពើនោះវិញ ។ អ្នកណាប៉ង់ប្រទូស្ដនូវសមុទ្រដោយថ្នាំពិស ១ ក្អម អ្នកនោះឯង មិនអាចនឹងប្រទូស្ដដោយថ្នាំពិស ១ ក្អមនោះបានឡើយ ព្រោះថា សមុទ្រធំទូលាយគួរឲ្យស្ញប់ស្ញែង (សេចក្ដីនេះ) មានឧបមាយ៉ាងណា មានឧបមេយ្យដូចជានរណាប្រទូស្ដនឹងតថាគត ដែលមានចិត្តស្មើ មានចិត្តស្ងប់ ដោយពាក្យពោលទោស ពាក្យជាទោសនោះមិនបានលូតលាស់ចម្រើនឡើងក្នុងតថាគតនោះឡើយ ។

តាទិសំ មិត្តំ កុព្វេថ
តញ្ច សេវេយ្យ[1] បណ្ឌិតោ
យស្ស មគ្គានុគោ ភិក្ខុ
ខយំ ទុក្ខស្ស បាបុណេតិ ។

[៦៨] អថខោ អាយស្មា ឧបាលិ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា ឧបាលិ ភគវន្តំ ឯតទវោច សង្ឃរាជិ សង្ឃរាជីតិ ភន្តេ វុច្ចតិ កិត្តាវតា នុ ខោ ភន្តេ សង្ឃរាជិ ហោតិ នោ ច សង្ឃភេទោ កិត្តាវតា ច បន សង្ឃរាជិ ចេវ ហោតិ សង្ឃភេទោ ចាតិ ។ ឯកតោ ឧបាលិ ឯកោ ហោតិ ឯកតោ ទ្វេ ចតុត្ថោ អនុស្សាវេតិ សលាកំ គាហេតិ អយំ ធម្មោ អយំ វិនយោ ឥទំ សត្ថុសាសនំ ឥមំ គណ្ហថ ឥមំ រោចេថាតិ ឯវម្បិ ខោ ឧបាលិ សង្ឃរាជិ ហោតិ នោ ច សង្ឃភេទោ ។ ឯកតោ ឧបាលិ ទ្វេ ហោន្តិ

១ ឱ. ម. សេវេថ ។

ភិក្ខុដើរទៅតាមតម្រាយ នៃមិត្តណា គប្បីដល់នូវកិរិយាក្ស ័យទៅនៃទុក្ខបាន ភិក្ខុជាបណ្ឌិត គប្បីធ្វើនូវសេចក្ដីស្និទ្ធស្នាលនឹងមិត្តដូច្នោះផង គប្បីសេពគប់នឹងមិត្តនោះផង ។

[៦៨] គ្រានោះ ព្រះឧបាលិដ៏មានអាយុ ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគរួចអង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ លុះព្រះឧបាលិដ៏មានអាយុ អង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សេចក្ដីប្រេះឆានៃសង្ឃ ដែលហៅថា សង្ឃរាជិ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សេចក្ដីប្រេះឆានៃសង្ឃ ដែលមិនមែនជាសង្ឃភេទ ដោយហេតុប៉ុន្មានយ៉ាង សេចក្ដីប្រេះឆានៃសង្ឃផង សង្ឃភេទផង ដោយហេតុប៉ុន្មានយ៉ាង ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុប៉ែកម្ខាង[១] មួយរូប ភិក្ខុប៉ែកម្ខាង[២] ពីររូប ឯភិក្ខុគម្រប់ ៤[៣] សូត្រឲ្យភិក្ខុចាប់ស្លាកដោយពាក្យថា នេះជាធម៌ នេះជាវិន័យ នេះជាពាក្យប្រដៅរបស់ព្រះសាស្ដា អ្នកទាំងឡាយ ចូរចាប់ស្លាកនេះចុះ ចូរពេញចិត្តនឹងស្លាកនេះចុះ ម្នាលឧបាលិ ហេតុយ៉ាងនេះឯង ហៅថា សេចក្ដីប្រេះឆានៃសង្ឃ មិនមែនជាសង្ឃភេទទេ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុប៉ែកម្ខាងពីររូប

១ ប៉ែកខាងធម្មវាទី ។ ២ ប៉ែកខាងធម្មវាទី ។ ៣ ជាអធម្មវាទី ។ (អដ្ឋកថា) ។

សង្ឃភេទក្ខន្ធកេ ឧបាលិត្ថេរវត្ថុ សង្ឃរាជិ សង្ឃភេទោ

ឯកតោ ទ្វេ បញ្ចមោ អនុស្សាវេតិ សលាកំ គាហេតិ អយំ ធម្មោ អយំ វិនយោ ឥទំ សត្ថុសាសនំ ឥមំ គណ្ហថ ឥមំ រោចេថាតិ ឯវម្បិ ខោ ឧបាលិ សង្ឃរាជិ ហោតិ នោ ច សង្ឃភេទោ ។ ឯកតោ ឧបាលិ ទ្វេ ហោន្តិ ឯកតោ តយោ ឆដ្ឋោ អនុស្សាវេតិ សលាកំ គាហេតិ អយំ ធម្មោ អយំ វិនយោ ឥទំ សត្ថុសាស-នំ ឥមំ គណ្ហថ ឥមំ រោចេថាតិ ឯវម្បិ ខោ ឧបាលិ សង្ឃរាជិ ហោតិ នោ ច សង្ឃភេទោ ។ ឯកតោ ឧបាលិ តយោ ហោន្តិ ឯកតោ តយោ សត្តមោ អនុស្សាវេតិ សលាកំ គាហេតិ អយំ ធម្មោ អយំ វិនយោ ឥទំ សត្ថុសាសនំ ឥមំ គណ្ហថ ឥមំ រោចេ-ថាតិ ឯវម្បិ ខោ ឧបាលិ សង្ឃរាជិ ហោតិ នោ ច សង្ឃភេទោ ។ ឯកតោ ឧបាលិ តយោ ហោន្តិ ឯ-កតោ ចត្តារោ អដ្ឋមោ អនុស្សាវេតិ សលាកំ គាហេតិ អយំ ធម្មោ អយំ វិនយោ ឥទំ សត្ថុសាសនំ ឥមំ គណ្ហថ ឥមំ រោចេថាតិ ឯវម្បិ ខោ ឧបាលិ

ភិក្ខុប៉ែកម្ខាងពីររូប ឯភិក្ខុជាគម្រប់ ៥ សូត្រឲ្យភិក្ខុចាប់ស្លាកដោយពាក្យថា នេះជាធម៌ នេះជាវិន័យ នេះពាក្យប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តា អ្នកទាំងឡាយ ចូរចាប់ស្លាកនេះចុះ ចូរពេញចិត្តនឹងស្លាកនេះចុះ ម្នាលឧបាលិ ហេតុយ៉ាងនេះឯង ហៅថា សេចក្តីប្រេះឆានៃសង្ឃ មិនមែនជាសង្ឃភេទ ។ បេ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុប៉ែកម្ខាងពីររូប ភិក្ខុប៉ែកម្ខាងបីរូប ឯភិក្ខុជាគំរប់ ៦ សូត្រឲ្យភិក្ខុចាប់ស្លាកដោយពាក្យថា នេះជាធម៌ នេះជាវិន័យ នេះជាពាក្យប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តា អ្នកទាំងឡាយចូរចាប់ស្លាកនេះចុះ ចូរពេញចិត្តនឹងស្លាកនេះចុះ ម្នាលឧបាលិ ហេតុយ៉ាងនេះឯង ហៅថា សេចក្តីប្រេះ-ឆានៃសង្ឃ មិនមែនជាសង្ឃភេទទេ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុប៉ែកម្ខាង ៣ រូប ភិក្ខុប៉ែកម្ខាង ៣ រូប ឯភិក្ខុជាគម្រប់ ៧ សូត្រឲ្យភិក្ខុចាប់ស្លាកដោយពាក្យថា នេះជាធម៌ នេះជាវិន័យ នេះជាពាក្យប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តា អ្នកទាំងឡាយ ចូរចាប់ស្លាកនេះចុះ ចូរពេញចិត្តនឹងស្លាកនេះចុះ ម្នាលឧបាលិ ហេតុយ៉ាងនេះឯង ហៅថា សេចក្តីប្រេះឆានៃសង្ឃ មិនមែនជាសង្ឃ-ភេទទេ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុប៉ែកម្ខាង ៣ រូប ភិក្ខុប៉ែកម្ខាង ៤ រូប ឯភិក្ខុជាគម្រប់ ៨ សូត្រឲ្យភិក្ខុចាប់ស្លាកដោយពាក្យថា នេះជាធម៌ នេះជាវិន័យ នេះជាពាក្យប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តា អ្នកទាំងឡាយ ចូរចាប់ស្លាកនេះចុះ ចូរពេញចិត្តនឹងស្លាកនេះចុះ ម្នាលឧបាលិ ហេតុយ៉ាងនេះឯង

សង្ឃរាជិ ហោតិ នោ ច សង្ឃភេទោ ។ ឯកតោ ឧបាលិ ចត្តារោ ហោន្តិ ឯកតោ ចត្តារោ នវមោ អនុស្សាវេតិ សលាកំ គាហេតិ អយំ ធម្មោ អយំ វិនយោ ឥទំ សត្ថុសាសនំ ឥមំ គណ្ហថ ឥមំ រោចេថាតិ ឯវម្បិ ខោ ឧបាលិ សង្ឃរាជិ ចេវ ហោតិ សង្ឃភេទោ ច ។ នវន្នំ វា ឧបាលិ អតិរេកនវន្នំ វា សង្ឃរាជិ ចេវ ហោតិ សង្ឃភេទោ ច ។ ន ខោ ឧបាលិ ភិក្ខុនី សង្ឃំ ភិន្ទតិ អបិច ភេទាយ បរក្កមតិ ។ ន សិក្ខមានា សង្ឃំ ភិន្ទតិ ន សាមណេរោ សង្ឃំ ភិន្ទតិ ន សាមណេរី សង្ឃំ ភិន្ទតិ ន ឧបាសកោ សង្ឃំ ភិន្ទតិ ន ឧបាសិកា សង្ឃំ ភិន្ទតិ អបិច ភេទាយ បរក្កមតិ ។ ភិក្ខុ ខោ ឧបាលិ បកតត្តោ សមានសំវាសកោ សមានសីមាយំ ឋិតោ សង្ឃំ ភិន្ទតីតិ ។

ហៅថា សេចក្ដីប្រេះឆានៃសង្ឃ មិនមែនជាសង្ឃភេទទេ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុប៉ែកម្ខាង ៤ រូប ភិក្ខុប៉ែកម្ខាង ៤ រូប ឯភិក្ខុជាគម្រប់ ៩ សូត្រឲ្យភិក្ខុចាប់ស្លាកដោយពាក្យថា នេះជាធម៌ នេះជាវិន័យ នេះជាពាក្យប្រដៅរបស់ព្រះសាស្ដា អ្នកទាំងឡាយ ចូរចាប់ស្លាកនេះចុះ ចូរពេញចិត្តនឹងស្លាកនេះចុះ ម្នាលឧបាលិ ហេតុយ៉ាងនេះឯង ហៅថា សេចក្ដីប្រេះឆានៃសង្ឃផង ហៅថា សង្ឃភេទផង ។ ម្នាលឧបាលិ សេចក្ដីប្រេះឆានៃសង្ឃ និងសង្ឃភេទ រមែងមានដល់ភិក្ខុ ៩ រូបក៏មាន ដល់ភិក្ខុច្រើនជាង ៩ រូបទៅក៏មាន ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុនីមិនឈ្មោះថា បំបែកសង្ឃទេ តែបានឈ្មោះថា ព្យាយាមដើម្បីបំបែក (សង្ឃ) សិក្ខមានាក៏មិនឈ្មោះថា បំបែកសង្ឃ សាមណេរក៏មិនឈ្មោះថា បំបែកសង្ឃ សាមណេរីក៏មិនឈ្មោះថា បំបែកសង្ឃ ឧបាសកក៏មិនឈ្មោះថា បំបែកសង្ឃ ឧបាសិកាក៏មិនឈ្មោះថា បំបែកសង្ឃ តែបានឈ្មោះថា ព្យាយាមដើម្បីបំបែកសង្ឃ ។ ម្នាលឧបាលិ លុះតែភិក្ខុដែលមានខ្លួនជាប្រក្រតី[១] មានសំវាសស្មើគ្នា ឋិតនៅក្នុងសីមាជាមួយគ្នា ទើបឈ្មោះថា បំបែកសង្ឃ ។

---

១ ភិក្ខុដែលមានខ្លួនជាប្រក្រតី គឺភិក្ខុដែលសង្ឃមិនបានលើកវត្ត ឬភិក្ខុដែលបរិសុទ្ធ ឥតមានត្រូវគរុកាបត្តិណាមួយ ។

៧៩

សង្ឃភេទក្ខន្ធកេ ឧបាលិត្ថេរវត្ថុ សង្ឃភេទោ

[៦៩] សង្ឃភេទោ សង្ឃភេទោតិ ភន្តេ វុច្ចតិ កិត្តាវតា នុ ខោ ភន្តេ សង្ឃោ ភិន្នោ ហោតីតិ ។ ឥធុបាលិ ភិក្ខូ អធម្មំ ធម្មោតិ ទីបេន្តិ ធម្មំ អធម្មោតិ ទីបេន្តិ អវិនយំ វិនយោតិ ទីបេន្តិ វិនយំ អវិនយោតិ ទីបេន្តិ អភាសិតំ អលបិតំ តថាគតេន ភាសិតំ លបិតំ តថាគតេនាតិ ទីបេន្តិ ភាសិតំ លបិតំ តថាគតេន អភាសិតំ អលបិតំ តថាគតេនាតិ ទីបេន្តិ អនាចិណ្ណំ តថាគតេន អាចិណ្ណំ តថាគតេនាតិ ទីបេន្តិ អាចិណ្ណំ តថាគតេន អនាចិណ្ណំ តថាគតេនាតិ ទីបេន្តិ អប្បញ្ញត្តំ តថាគតេន បញ្ញត្តំ តថាគតេនាតិ ទីបេន្តិ បញ្ញត្តំ តថាគតេន អប្បញ្ញត្តំ តថាគតេនាតិ ទីបេន្តិ អនាបត្តឹ អាបត្តីតិ ទីបេន្តិ អាបត្តឹ អនាបត្តីតិ ទីបេន្តិ លហុកំ អាបត្តឹ គរុកា អាបត្តីតិ ទីបេន្តិ គរុកំ អាបត្តឹ

សង្ឃភេទក្ខន្ធកៈ រឿងព្រះឧបាលិត្ថេរ និងសង្ឃភេទ

[៦៩] ព្រះឧបាលិត្ថេរក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ការបំបែកសង្ឃ ព្រះអង្គត្រាស់ថា សង្ឃភេទ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ចុះសង្ឃដែលបែកធ្លាយ ដោយហេតុប៉ុន្មានយ៉ាង ។ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់តបថា ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុទាំងឡាយក្នុងសាសនានេះ សំដែងសភាពមិនមែនធម៌ថាជាធម៌ សំដែងធម៌ថាមិនមែនជាធម៌ សំដែងសភាពដែលមិនមែនវិន័យថាជាវិន័យ សំដែងវិន័យថាមិនមែនជាវិន័យ សំដែងធម៌វិន័យដែលតថាគតមិនបានសំដែង មិនបានពោល ថាតថាគតបានសំដែងបានពោល សំដែងធម៌វិន័យដែលតថាគតបានសំដែងបានពោល ថាតថាគតមិនបានសំដែង មិនបានពោលវិញ សំដែងវត្តដែលតថាគតមិនបានសន្សំមកហើយ ថាជាវត្តដែលតថាគតសន្សំមកហើយ សំដែងវត្តដែលតថាគតបានសន្សំមកហើយ ថាជាវត្តដែលតថាគតមិនបានសន្សំមកទេ សំដែងសិក្ខាបទ ដែលតថាគតមិនបានបញ្ញត្ត ថាតថាគតបានបញ្ញត្ត សំដែងសិក្ខាបទ ដែលតថាគតបានបញ្ញត្តហើយ ថាតថាគតមិនបានបញ្ញត្តទេ សំដែងអនាបត្តិ ថាជាអាបត្តិ សំដែងអាបត្តិថាជាអនាបត្តិ សំដែងលហុកាបត្តិ ថាជាគរុកាបត្តិ សំដែងគរុកាបត្តិ

លហុកា អាបត្តីតិ ធីបេន្តិ សាវសេសំ អាបត្តឹ អនវសេសា អាបត្តីតិ ធីបេន្តិ អនវសេសំ អាបត្តឹ សាវសេសា អាបត្តីតិ ធីបេន្តិ ទុដ្ឋុល្លំ អាបត្តឹ អទុដ្ឋុល្លា អាបត្តីតិ ធីបេន្តិ អទុដ្ឋុល្លំ អាបត្តឹ ទុដ្ឋុល្លា អាបត្តីតិ ធីបេន្តិ តេ ឥមេហិ អដ្ឋារសហិ វត្ថូហិ អបកស្សន្តិ[១] អវបកាសន្តិ អាវេណិកំ ឧបោសថំ[២] ករោន្តិ អាវេណិកំ បវារណំ ករោន្តិ អាវេណិកំ សង្ឃកម្មំ ករោន្តិ ឯត្តាវតា ខោ ឧបាលិ សង្ឃោ ភិន្នោ ហោតីតិ ។

[៧០] សង្ឃសាមគ្គី សង្ឃសាមគ្គីតិ ភន្តេ វុច្ចតិ កិត្តាវតា នុ ខោ ភន្តេ សង្ឃោ សមគ្គោ ហោតីតិ ។ ឥធុបាលិ ភិក្ខូ អធម្មំ អធម្មោតិ ធីបេន្តិ ធម្មំ ធម្មោតិ ធីបេន្តិ អវិនយំ អវិនយោតិ ធីបេន្តិ វិនយំ វិនយោតិ ធីបេន្តិ អភាសិតំ អលបិតំ តថាគតេន អភាសិតំ អលបិតំ តថាគតេនាតិ ធីបេន្តិ

១ ឱ. អបកាសន្តិ ។ ២ ឱ. អាវេណិឧបោសថំ ។ ម. អវបេកស្សន្តិ អាវេនឹ ឧបោសថំ ។

ថាជាលហុកាបត្តិ សំដែងសាវសេសាបត្តិ[១] ថាជាអនវសេសាបត្តិ[២] សំដែងអនវសេសាបត្តិ ថាជាសាវសេសាបត្តិ សំដែងទុដ្ឋុល្លាបត្តិ ថាជាអទុដ្ឋុល្លាបត្តិ សំដែងអទុដ្ឋុល្លាបត្តិ ថាជាទុដ្ឋុល្លាបត្តិ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ទង់ទាញកៀរគរ (បរិសទ្យ) ហើយធ្វើឧបោសថផ្សេងពីគ្នា ធ្វើបវារណាផ្សេងពីគ្នា ធ្វើសង្ឃកម្មផ្សេងពីគ្នា ដោយវត្ថុ ១៨ ប្រការនេះឯង ម្នាលឧបាលិ សង្ឃដែលបែកធ្លាយ ដោយហេតុប៉ុណ្ណោះឯង ។

[៧០] ព្រះឧបាលិក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សេចក្តីព្រមព្រៀងនៃសង្ឃ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា សង្ឃសាមគ្គី បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សង្ឃដែលព្រមព្រៀងគ្នា ដោយហេតុប៉ុន្មានយ៉ាង ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់តបថា ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុទាំងឡាយក្នុងសាសនានេះ សំដែងសភាពមិនមែនធម៌ ថាមិនមែនធម៌ សំដែងធម៌ ថាជាធម៌ សំដែងសភាពមិនមែនជាវិន័យ ថាមិនមែនជាវិន័យ សំដែងវិន័យ ថាជាវិន័យ សំដែងធម៌វិន័យ ដែលតថាគតមិនបានសំដែង មិនបានពោលថា តថាគតមិនបានសំដែង មិនបានពោលទេ

---

១ សំដៅយកអាបត្តិ ៦ កង គឺសង្ឃាទិសេស ១ ថុល្លច្ច័យ ១ បាចិត្តិយ ១ បាដិទេសនីយៈ ១ ទុក្កដ ១ ទុព្ភាសិត ១ ។ ២ សំដៅយកបារាជិកាបត្តិ (អដ្ឋកថា) ។

ភាសិតំ លបិតំ តថាគតេន ភាសិតំ លបិតំ តថាគតេនាតិ ទីបេន្តិ អនាចិណ្ណំ តថាគតេន អនាចិណ្ណំ តថាគតេនាតិ ទីបេន្តិ អាចិណ្ណំ តថាគតេន អាចិណ្ណំ តថាគតេនាតិ ទីបេន្តិ អប្បញ្ញត្តំ តថាគតេន អប្បញ្ញត្តំ តថាគតេនាតិ ទីបេន្តិ បញ្ញត្តំ តថាគតេន បញ្ញត្តំ តថាគតេនាតិ ទីបេន្តិ អនាបត្តឹ អនាបត្តីតិ ទីបេន្តិ អាបត្តឹ អាបត្តីតិ ទីបេន្តិ លហុកំ អាបត្តឹ លហុកា អាបត្តីតិ ទីបេន្តិ គរុកំ អាបត្តឹ គរុកា អាបត្តីតិ ទីបេន្តិ សាវសេសំ អាបត្តឹ សាវសេសា អាបត្តីតិ ទីបេន្តិ អនវសេសំ អាបត្តឹ អនវសេសា អាបត្តីតិ ទីបេន្តិ ទុដ្ឋុល្លំ អាបត្តឹ ទុដ្ឋុល្លា អាបត្តីតិ ទីបេន្តិ អទុដ្ឋុល្លំ អាបត្តឹ អទុដ្ឋុល្លា អាបត្តីតិ ទីបេន្តិ តេ ឥមេហិ អដ្ឋារសហិ វត្ថូហិ ន អបកស្សន្តិ ន អវបកាសន្តិ ន អាវេណិកំ ឧបោសថំ ករោន្តិ ន អាវេណិកំ បវារណំ ករោន្តិ ន អាវេណិកំ សង្ឃកម្មំ ករោន្តិ ឯត្តាវតា ខោ ឧបាលិ សង្ឃោ សមគ្គោ ហោតីតិ ។

សំដែងធម៌វិន័យដែលតថាគតបានសំដែង បានពោលថា តថាគតបាន សំដែង បានពោល សំដែងវត្តដែលតថាគតមិនធ្លាប់សន្សំមក ថាជាវត្ត ដែលតថាគតមិនធ្លាប់សន្សំមកទេ សំដែងវត្ត ដែលតថាគតធ្លាប់សន្សំ មក ថាជាវត្តដែលតថាគតធ្លាប់សន្សំមក សំដែងសិក្ខាបទដែលតថា-គតមិនបានបញ្ញត្ត ថាតថាគតមិនបានបញ្ញត្តទេ សំដែងសិក្ខាបទដែល តថាគតបានបញ្ញត្ត ថាតថាគតបានបញ្ញត្ត សំដែងអនាបត្តិ ថាជាអនា-បត្តិ សំដែងអាបត្តិ ថាជាអាបត្តិ សំដែងលហុកាបត្តិ ថាជាលហុកាបត្តិ សំដែងគរុកាបត្តិ ថាជាគរុកាបត្តិ សំដែងសាវសេសាបត្តិ ថាជាសាវ-សេសាបត្តិ សំដែងអនវសេសាបត្តិ ថាជាអនវសេសាបត្តិ សំដែងទុដ្ឋុ-ល្លាបត្តិ (អាបត្តិបារាជិក ឬសង្ឃាទិសេស) ថាជាទុដ្ឋុល្លាបត្តិ សំដែង អទុដ្ឋុល្លាបត្តិ (អាបត្តិ ៥ កង) ថាជាអទុដ្ឋុល្លាបត្តិ ភិក្ខុទាំងនោះមិនទង់ ទាញ មិនកៀរគរយក (បរិសទ្យ) ហើយមិនធ្វើឧបោសថផ្សេងគ្នា មិន ធ្វើបវារណាផ្សេងគ្នា មិនធ្វើសង្ឃកម្មផ្សេងគ្នា ដោយវត្ថុទាំង ១៨ នេះ ម្នាលឧបាលិ សង្ឃឈ្មោះថា ព្រមព្រៀងគ្នាដោយហេតុប៉ុណ្ណោះឯង ។

[៧១] សមគ្គំ បន ភន្តេ សង្ឃំ ភិន្ទិត្វា កឹ សោ បសវតីតិ ។ សមគ្គំ ខោ ឧបាលិ សង្ឃំ ភិន្ទិត្វា កប្បដ្ឋិតិកំ[១] កិព្ពិសំ បសវតិ កប្បំ និរយម្ហិ បច្ចតីតិ ។

[៧២] អាបាយិកោ នេរយិកោ
កប្បដ្ឋោ សង្ឃភេទកោ
វគ្គរតោ អធម្មដ្ឋោ
យោគក្ខេមា បធំសតិ ។
សង្ឃំ សមគ្គំ ភិន្ទិត្វា
កប្បំ និរយម្ហិ បច្ចតីតិ ។

[៧៣] ភិន្នំ បន ភន្តេ សង្ឃំ សមគ្គំ កត្វា កឹ សោ បសវតីតិ ។ ភិន្នំ ខោ ឧបាលិ សង្ឃំ សមគ្គំ កត្វា ព្រហ្មបុញ្ញំ បសវតិ កប្បំ សគ្គម្ហិ មោទតីតិ ។

១ ឱ. ម. កប្បដ្ឋិកំ ។

[៧១] ព្រះឧបាលិត្ថេរក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ចុះភិក្ខុបំបែកសង្ឃដែលកំពុងព្រមព្រៀងគ្នា ភិក្ខុនោះរមែងបានទូវផលដូចម្តេចខ្លះ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់តបថា ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុបំបែកសង្ឃដែលកំពុងព្រមព្រៀងគ្នា រមែងបានទូវផលដ៏ខ្លោចផ្សា តាំងនៅអស់ ១ កប្ប ឆេះនៅក្នុងនរកអស់ ១ កប្ប ។

[៧២] ភិក្ខុអ្នកបំបែកសង្ឃ ត្រេកអរក្នុងពួក មិនតម្កល់ខ្លួននៅ
ក្នុងធម៌ តែងទៅកើតក្នុងអបាយ ទៅកើតក្នុងនរក តាំងនៅ
អស់ ១ កប្ប រមែងឃ្លាតចាកធម៌ជាគ្រឿងក្សេមចាកយោគៈ ។
ភិក្ខុបំបែកសង្ឃដែលកំពុងព្រមព្រៀងគ្នា រមែងឆេះនៅក្នុងនរក
អស់ ១ កប្ប ។

[៧៣] ព្រះឧបាលិត្ថេរក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ចុះភិក្ខុជាអ្នកសង្រួបសង្រួមសង្ឃដែលបែកគ្នាហើយ ឲ្យបានព្រមព្រៀងគ្នាទៅវិញ រមែងបានទូវផលដូចម្តេចខ្លះ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់តបថា ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុអ្នកសង្រួបសង្រួមសង្ឃដែលបែកគ្នាហើយ ឲ្យបានព្រមព្រៀងគ្នាទៅវិញ រមែងបានទូវបុណ្យដ៏ប្រសើរ រីករាយក្នុងឋានសួគ៌អស់ ១ កប្ប ។

[៧៤] សុខា សង្ឃស្ស សាមគ្គី
សមគ្គានញ្ចនុគ្គហោ
សមគ្គរតោ ធម្មដ្ឋោ
យោគក្ខេមា ន ធំសតិ ។
សង្ឃំ សមគ្គំ កត្វាន
កប្បំ សគ្គម្ហិ មោទតីតិ ។

[៧៥] សិយា នុ ខោ ភន្តេ សង្ឃភេទកោ អាបាយិកោ នេរយិកោ កប្បដ្ឋោ អតេកិច្ឆោតិ ។ សិយា ឧបាលិ សង្ឃភេទកោ អាបាយិកោ នេរយិកោ កប្បដ្ឋោ អតេកិច្ឆោតិ ។ សិយា នុ ខោ បន ភន្តេ សង្ឃភេទកោ ន អាបាយិកោ ន នេរយិកោ ន កប្បដ្ឋោ ន អតេកិច្ឆោតិ ។ សិយា ឧបាលិ សង្ឃភេទកោ ន អាបាយិកោ ន នេរយិកោ ន កប្បដ្ឋោ ន

[៧៤] សេចក្តីព្រមព្រៀងនៃពួក តែងនាំសេចក្តីសុខមក ឲ្យភិក្ខុអ្នកអនុគ្រោះ ដល់បុគ្គលមានសេចក្តីព្រមព្រៀងគ្នាទាំងឡាយក្តី ជាអ្នកត្រេកអរក្នុងសេចក្តីព្រមព្រៀងក្តី បានតម្កល់ខ្លួនក្នុងធម៌ក្តី (ភិក្ខុនោះ) មិនឃ្លាតចាកធម៌ជាគ្រឿងក្សេមចាកយោគៈឡើយ ។ ភិក្ខុអ្នកសង្រួបសង្រួមសង្ឃឲ្យបានព្រមព្រៀងគ្នា តែងរីករាយក្នុងឋានសួគ៌ អស់ ១ កប្ប ។

[៧៥] ព្រះឧបាលិត្ថេរក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុអ្នកបំបែកសង្ឃ ជាអ្នកទៅកើតក្នុងអបាយ ទៅកើតក្នុងនរក ឋិតនៅអស់ ១ កប្ប កែខ្លួនលែងបាន មានឬទេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុអ្នកបំបែកសង្ឃតែងទៅកើតក្នុងអបាយ ទៅកើតក្នុងនរក ឋិតនៅអស់ ១ កប្ប កែខ្លួនលែងបាននោះមាន ។ ព្រះឧបាលិ ក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ចុះភិក្ខុអ្នកបំបែកសង្ឃ មិនទៅកើតក្នុងអបាយ មិនទៅកើតក្នុងនរក មិនឋិតនៅអស់ ១ កប្ប នៅកែខ្លួនបាន មានដែរឬ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់តបថា ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុអ្នកបំបែកសង្ឃ មិនទៅកើតក្នុងអបាយ មិនទៅកើតក្នុងនរក មិនឋិតនៅអស់ ១ កប្ប

អតេកិច្ឆោតិ ។ កតមោ បន ភន្តេ សង្ឃភេទកោ អាចាយិកោ នេរយិកោ កប្បដ្ឋោ អតេកិច្ឆោតិ ។ ឥធុចាលិ ភិក្ខុ អធម្មំ ធម្មោតិ ទីបេតិ តស្មឹ អធម្មទិដ្ឋិ ភេទេ អធម្មទិដ្ឋិ វិនិធាយ ទិដ្ឋឹ វិនិធាយ ខន្តឹ វិនិធាយ រុចឹ វិនិធាយ ភាវំ អនុស្សាវេតិ សលាកំ គាហេតិ អយំ ធម្មោ អយំ វិនយោ ឥទំ សត្ថុសាសនំ ឥមំ គណ្ហថ ឥមំ រោចេថាតិ អយម្បិ ខោ ឧចាលិ សង្ឃភេទកោ អាចា-យិកោ នេរយិកោ កប្បដ្ឋោ អតេកិច្ឆោ ។ បុន ចបរំ ឧចាលិ ភិក្ខុ អធម្មំ ធម្មោតិ ទីបេតិ តស្មឹ អធម្មទិដ្ឋិ ភេទេ ធម្មទិដ្ឋិ វិនិធាយ ទិដ្ឋឹ វិនិធាយ ខន្តឹ វិនិធាយ រុចឹ វិនិធាយ ភាវំ អនុស្សាវេតិ សលាកំ គាហេតិ អយំ ធម្មោ អយំ វិនយោ ឥទំ សត្ថុសាសនំ ឥមំ គណ្ហថ

នៅកែខ្លួនបានក៏មានដែរ ។ ព្រះឧបាលិក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ចុះភិក្ខុអ្នកបំបែកសង្ឃ ទៅកើតក្នុងអបាយ ទៅកើតក្នុងនរក ឋិតនៅអស់ ១ កប្ប លែងកែខ្លួនបានដូចម្តេចខ្លះ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់តបថា ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ សំដែងសភាពមិនមែនជាធម៌ថាជាធម៌ មានសេចក្តីយល់ឃើញក្នុងធម៌នោះ ថាមិនមែនជាធម៌ មានសេចក្តីយល់ឃើញក្នុងការបំបែក ថាមិនមែនជាធម៌ បិទបាំងទិដ្ឋិ បិទបាំងសេចក្តីគាប់ចិត្ត បិទបាំងសេចក្តីពេញចិត្ត បិទបាំងសេចក្តីពិតត្រង់ ហើយសូត្រឲ្យភិក្ខុចាប់ស្លាកដោយពាក្យថា នេះជាធម៌ នេះជាវិន័យ នេះជាពាក្យប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តា អ្នកទាំងឡាយ ចូរចាប់ស្លាកនេះចុះ ចូរពេញចិត្តនឹងស្លាកនេះចុះ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុអ្នកបំបែកសង្ឃនេះឯង តែងកើតក្នុងអបាយ ទៅកើតក្នុងនរក ឋិតនៅអស់ ១ កប្ប កែខ្លួនលែងបាន ។ ម្នាលឧបាលិ ពាក្យដទៃនៅមានទៀត ភិក្ខុសំដែងសភាពមិនមែនធម៌ថាជាធម៌ មានសេចក្តីយល់ឃើញក្នុងធម៌នោះ ថាមិនមែនជាធម៌ មានសេចក្តីយល់ឃើញក្នុងការបំបែកសង្ឃ ថាជាធម៌ បិទបាំងទិដ្ឋិ បិទបាំងសេចក្តីគាប់ចិត្ត បិទបាំងសេចក្តីពេញចិត្ត បិទបាំងសេចក្តីពិតត្រង់ ហើយសូត្រឲ្យភិក្ខុចាប់ស្លាកដោយពាក្យថា នេះជាធម៌ នេះជាវិន័យ នេះជាពាក្យប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តា អ្នកទាំងឡាយ ចូរចាប់ស្លាកនេះចុះ

ឥមំ រោចេថាតិ អយម្បិ ខោ ឧបាលិ សង្ឃភេទកោ អាបាយិកោ នេរយិកោ កប្បដ្ឋោ អតេកិច្ឆោ ។ បុន ចបរំ ឧបាលិ ភិក្ខុ អធម្មំ ធម្មោតិ ទីបេតិ តស្មឹ អធម្មទិដ្ឋិ ភេទេ វេមតិកោ វិនិធាយ ទិដ្ឋឹ វិនិធាយ ខន្តឹ វិនិធាយ រុចឹ វិនិធាយ ភាវំ អនុស្សាវេតិ សលាកំ គាហេតិ អយំ ធម្មោ អយំ វិនយោ ឥទំ សត្ថុសាសនំ ឥទំ គណ្ហថ ឥទំ រោចេថាតិ អយម្បិ ខោ ឧបាលិ សង្ឃភេទកោ អាបាយិកោ នេរយិកោ កប្បដ្ឋោ អតេកិច្ឆោ ។ បុន ចបរំ ឧបាលិ ភិក្ខុ អធម្មំ ធម្មោតិ ទីបេតិ តស្មឹ ធម្មទិដ្ឋិ ភេទេ អធម្មទិដ្ឋិ ។ បេ ។ តស្មឹ ធម្មទិដ្ឋិ ភេទេ វេមតិកោ ។ បេ ។ តស្មឹ វេមតិកោ ភេទេ អធម្មទិដ្ឋិ តស្មឹ វេមតិកោ ភេទេ ធម្មទិដ្ឋិ តស្មឹ វេមតិកោ

សង្ឃភេទក្ខន្ធកៈ រឿងព្រះឧបាលិត្ថេរ ភិក្ខុអ្នកបំបែកសង្ឃទៅកើតក្នុងអបាយ

ចូរពេញចិត្តនឹងស្វាកនេះចុះ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុអ្នកបំបែកសង្ឃនេះឯង តែងទៅកើតក្នុងអបាយ ទៅកើតក្នុងនរក ឋិតនៅអស់ ១ កប្ប កែខ្លួនលែងបាន ។ ម្នាលឧបាលិ ពាក្យដទៃនៅមានទៀត ភិក្ខុសំដែងសភាពមិនមែនធម៌ ថាជាធម៌ មានសេចក្ដីយល់ឃើញក្នុងធម៌នោះ ថាមិនមែនជាធម៌ មានសេចក្ដីសង្ស័យក្នុងការបំបែកហើយបិទបាំងទិដ្ឋិ បិទបាំងសេចក្ដីគាប់ចិត្ត បិទបាំងសេចក្ដីពេញចិត្ត បិទបាំងសេចក្ដីពិតត្រង់ ហើយសូត្រឲ្យភិក្ខុចាប់ស្វាកដោយពាក្យថា នេះជាធម៌ នេះជាវិន័យ នេះជាពាក្យប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះសាស្ដា លោកទាំងឡាយចូរចាប់ស្វាកនេះចុះ ចូរពេញចិត្តនឹងស្វាកនេះចុះ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុអ្នកបំបែកសង្ឃនេះឯង តែងទៅកើតក្នុងអបាយ ទៅកើតក្នុងនរក ឋិតនៅអស់ ១ កប្ប កែខ្លួនលែងបាន ។ ម្នាលឧបាលិ ពាក្យដទៃនៅមានទៀត ភិក្ខុសំដែងសភាពមិនមែនធម៌ ថាជាធម៌ មានសេចក្ដីយល់ឃើញក្នុងធម៌នោះ ថាជាធម៌ មានសេចក្ដីយល់ឃើញ ក្នុងការបំបែកថា មិនមែនជាធម៌ ។ បេ ។ មានសេចក្ដីយល់ឃើញក្នុងធម៌នោះ មានសេចក្ដីសង្ស័យក្នុងការបំបែក ។ បេ ។ មានសេចក្ដីសង្ស័យក្នុងធម៌នោះ មានសេចក្ដីយល់ឃើញក្នុងការបំបែកថា មិនមែនជាធម៌ មានសេចក្ដីសង្ស័យក្នុងធម៌នោះ មានសេចក្ដីយល់ឃើញក្នុងការបំបែកថាជាធម៌ មានសេចក្ដីសង្ស័យក្នុងធម៌នោះ

ភេទេ វេមតិកោ វិនិធាយ ទិដ្ឋឹ វិនិធាយ ខន្តឹ វិនិធាយ
រុចឹ វិនិធាយ ភាវំ អនុស្សាវេតិ សលាកំ គាហេតិ
អយំ ធម្មោ អយំ វិនយោ ឥទំ សត្ថុសាសនំ ឥមំ
គណ្ហថ ឥមំ រោចេថាតិ អយម្បិ ខោ ឧបាលិ សង្ឃ-
ភេទកោ អាបាយិកោ នេរយិកោ កប្បដ្ឋោ អតេ-
កិច្ឆោ ។ បុន ចបរំ ឧបាលិ ភិក្ខុ ធម្មំ អធម្មោតិ ទីបេតិ
។ បេ ។ អវិនយំ វិនយោតិ ទីបេតិ វិនយំ អវិនយោតិ
ទីបេតិ អភាសិតំ អលបិតំ តថាគតេន ភាសិតំ លបិតំ
តថាគតេនាតិ ទីបេតិ ភាសិតំ លបិតំ តថាគតេន អភា-
សិតំ អលបិតំ តថាគតេនាតិ ទីបេតិ អនាចិណ្ណំ តថាគ-
តេន អាចិណ្ណំ តថាគតេនាតិ ទីបេតិ អាចិណ្ណំ តថាគតេន
អនាចិណ្ណំ តថាគតេនាតិ ទីបេតិ អប្បញ្ញត្តំ តថាគ-
តេន បញ្ញត្តំ តថាគតេនាតិ ទីបេតិ បញ្ញត្តំ តថាគតេន

មានសេចក្តីសង្ស័យ ក្នុងការបំបែក ហើយបិទបាំងទិដ្ឋិ បិទបាំងសេចក្តីគាប់ចិត្ត បិទបាំងសេចក្តីពេញចិត្ត បិទបាំងសេចក្តីពិតត្រង់ ហើយសូត្រឲ្យភិក្ខុចាប់ស្លាក ដោយពាក្យថា នេះជាធម៌ នេះជាវិន័យ នេះជាពាក្យប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តា លោកទាំងឡាយ ចូរចាប់ស្លាកនេះចុះ ចូរពេញចិត្តនឹងស្លាកនេះចុះ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុអ្នកបំបែកសង្ឃនេះឯង ជាអ្នកទៅកើតក្នុងអបាយ ទៅកើតក្នុងនរក បិតនៅអស់ ១ កប្ប កែខ្លួនលែងបាន ។ ម្នាលឧបាលិ ពាក្យដទៃនៅមានទៀត ភិក្ខុសំដែងធម៌ថា មិនមែនធម៌ ។ បេ ។ សំដែងសភាវៈមិនមែនវិន័យ ថាជាវិន័យ សំដែងវិន័យថា មិនមែនវិន័យ សំដែងធម៌វិន័យដែលតថាគតមិនបានសំដែង មិនបានពោល ថាតថាគតបានសំដែង បានពោល សំដែងធម៌វិន័យដែលតថាគតបានសំដែង បានពោល ថាតថាគតមិនបានសំដែង មិនបានពោលទេ សំដែងវត្តដែលតថាគតមិនបានសន្សំមក ថាជាវត្តដែលតថាគតបានសន្សំមក សំដែងវត្តដែលតថាគតបានសន្សំមក ថាជាវត្តដែលតថាគតមិនបានសន្សំមកទេ សំដែងសិក្ខាបទ ដែលតថាគតមិនបានបញ្ញត្ត ថាតថាគតបានបញ្ញត្ត សំដែងសិក្ខាបទ ដែលតថាគតបានបញ្ញត្ត

សង្ឃភេទក្ខន្ធកេ ឧបាលិត្ថេរវត្ថុ សង្ឃភេទកោ អាបាយិកោ

អប្បញ្ញត្តំ តថាគតេនាតិ ទីបេតិ អនាបត្តឹ អាបត្តីតិ ទីបេតិ អាបត្តឹ អនាបត្តីតិ ទីបេតិ លហុកំ អាបត្តឹ គរុកា អាបត្តីតិ ទីបេតិ គរុកំ អាបត្តឹ លហុកា អាបត្តីតិ ទីបេតិ សាវសេសំ អាបត្តឹ អនវសេសា អាបត្តីតិ ទីបេតិ អនវសេសំ អាបត្តឹ សាវសេសា អាបត្តីតិ ទីបេតិ ទុដ្ឋុល្លំ អាបត្តឹ អទុដ្ឋុល្លា អាបត្តីតិ ទីបេតិ អទុដ្ឋុល្លំ អាបត្តឹ ទុដ្ឋុល្លា អាបត្តីតិ ទីបេតិ តស្មឹ អធម្មទិដ្ឋិ ភេទេ អធម្មទិដ្ឋិ តស្មឹ អធម្មទិដ្ឋិ ភេទេ ធម្មទិដ្ឋិ តស្មឹ អធម្មទិដ្ឋិ ភេទេ វេមតិកោ តស្មឹ ធម្មទិដ្ឋិ ភេទេ អធម្មទិដ្ឋិ តស្មឹ ធម្មទិដ្ឋិ ភេទេ វេមតិកោ តស្មឹ វេមតិកោ ភេទេ អធម្មទិដ្ឋិ តស្មឹ វេមតិកោ ភេទេ ធម្មទិដ្ឋិ តស្មឹ វេមតិកោ ភេទេ វេមតិកោ វិនិធាយ ទិដ្ឋឹ

ថាតថាគតមិនបានបញ្ញត្តទេ សំដែងអនាបត្តិ ថាជាអាបត្តិ សំដែងអា-បត្តិថាជាអនាបត្តិ សំដែងលហុកាបត្តិ ថាជាគរុកាបត្តិ សំដែងគរុកាបត្តិថាជាលហុកាបត្តិ សំដែងសាវសេសាបត្តិ ថាជាអនវសេសាបត្តិ សំដែងអនវសេសាបត្តិ ថាជាសាវសេសាបត្តិ សំដែងទុដ្ឋុល្លាបត្តិ ថាមិនមែនជាទុដ្ឋុល្លាបត្តិ សំដែងអទុដ្ឋុល្លាបត្តិ ថាជាទុដ្ឋុល្លាបត្តិ មានសេចក្តីយល់ឃើញធម៌នោះ ថាមិនមែនធម៌ មានសេចក្តីយល់ឃើញក្នុងការបំបែកថា មិនមែនធម៌ មានសេចក្តីយល់ឃើញក្នុងធម៌នោះ ថាមិនមែនធម៌ មានសេចក្តីយល់ឃើញក្នុងការបំបែក ថាជាធម៌ មានសេចក្តីយល់ឃើញក្នុងធម៌នោះ ថាមិនមែនធម៌ មានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងការបំបែក មានសេចក្តីយល់ឃើញក្នុងធម៌នោះ ថាជាធម៌ មានសេចក្តីយល់ឃើញក្នុងការបំបែកថា មិនមែនធម៌ មានសេចក្តីយល់ឃើញក្នុងធម៌នោះ ថាជាធម៌ មានសេចក្តីសង្ស័យ ក្នុងការបំបែក មានសេចក្តីសង្ស័យ ក្នុងធម៌នោះ មានសេចក្តីយល់ឃើញក្នុងការបំបែក ថាមិនមែនធម៌ មានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងធម៌នោះ មានសេចក្តីយល់ឃើញក្នុងការបំបែក ថាជាធម៌ មានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងធម៌នោះ មានសេចក្តីសង្ស័យ ក្នុងការបំបែក ហើយបិទបាំងទិដ្ឋិ

វិនិធាយ ខន្តឹ វិនិធាយ រុចឹ វិនិធាយ ភាវំ អនុស្សាវេតិ សលាកំ គាហេតិ អយំ ធម្មោ អយំ វិនយោ ឥទំ សត្ថុសាសនំ ឥមំ គណ្ហថ ឥមំ រោចេថាតិ អយម្បិ ខោ ឧបាលិ សង្ឃភេទកោ អាបាយិកោ នេរយិកោ កប្បដ្ឋោ អតេកិច្ឆោតិ ។

[៧៦] កតមោ បន ភន្តេ សង្ឃភេទកោ ន អាបាយិកោ ន នេរយិកោ ន កប្បដ្ឋោ ន អតេកិច្ឆោតិ ។ ឥធុបាលិ ភិក្ខុ អធម្មំ ធម្មោតិ ទីបេតិ តស្មឹ ធម្មទិដ្ឋិ ភេទេ ធម្មទិដ្ឋិ អវិនិធាយ ទិដ្ឋឹ អវិនិធាយ ខន្តឹ អវិនិធាយ រុចឹ អវិនិធាយ ភាវំ អនុស្សាវេតិ សលាកំ គាហេតិ អយំ ធម្មោ អយំ វិនយោ ឥទំ សត្ថុសាសនំ ឥមំ

បិទបាំងសេចក្តីគាប់ចិត្ត បិទបាំងសេចក្តីពេញចិត្ត បិទបាំងសេចក្តីពិតត្រង់ ហើយសូត្រឲ្យភិក្ខុចាប់ស្លាកដោយពាក្យថា នេះជាធម៌ នេះជាវិន័យ នេះជាពាក្យប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តា លោកទាំងឡាយចូរចាប់ស្លាកនេះចុះ ចូរពេញចិត្តនឹងស្លាកនេះចុះ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុអ្នកបំបែកសង្ឃនេះឯង តែងទៅកើតក្នុងអបាយ ទៅកើតក្នុងនរក ឋិតនៅអស់ ១ កប្ប កែខ្លួនលែងបាន ។

[៧៦] ព្រះឧបាលិត្ថេរក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ចុះភិក្ខុអ្នកបំបែកសង្ឃមិនទៅកើតក្នុងអបាយ មិនទៅកើតក្នុងនរក មិនឋិតនៅអស់ ១ កប្ប នៅកែខ្លួនបាននោះ ដូចម្តេចខ្លះ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់តបថា ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ សំដែងសភាពមិនមែនធម៌ថា ជាធម៌ មានសេចក្តីយល់ឃើញក្នុងធម៌នោះថាជាធម៌ មានសេចក្តីយល់ឃើញក្នុងការបំបែកថាជាធម៌ ហើយមិនបិទបាំងទិដ្ឋិ មិនបិទបាំងសេចក្តីគាប់ចិត្ត មិនបិទបាំងសេចក្តីពេញចិត្ត មិនបិទបាំងសេចក្តីពិតត្រង់ ហើយសូត្រឲ្យភិក្ខុចាប់ស្លាកដោយពាក្យថា នេះជាធម៌ នេះជាវិន័យ នេះជាពាក្យប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តា លោកទាំងឡាយចូរចាប់ស្លាកនេះចុះ

៨៩

សង្ឃភេទក្ខន្ធកេ ឧបាលិត្ថេរវត្ថុ សង្ឃភេទកោ អាបាយិកោ

គណ្ហថ ឥមំ រោចេថាតិ អយម្បិ ខោ ឧបាលិ សង្ឃភេទកោ ន អាបាយិកោ ន នេរយិកោ ន កប្បដ្ឋោ ន អតេកិច្ឆោ ។ បុន ចបរំ ឧបាលិ ភិក្ខុ ធម្មំ អធម្មោតិ ទីបេតិ ។ បេ ។ ទុដ្ឋុល្លំ អាបត្តឹ អទុដ្ឋុល្លា អាបត្តីតិ ទីបេតិ តស្មឹ ធម្មទិដ្ឋិ ភេទេ ធម្មទិដ្ឋិ អវិនិធាយ ទិដ្ឋឹ អវិនិធាយ ខន្តឹ អវិនិធាយ រុចឹ អវិនិធាយ ភាវំ អនុស្សាវេតិ សលាកំ គាហេតិ អយំ ធម្មោ អយំ វិនយោ ឥទំ សត្ថុសាសនំ ឥមំ គណ្ហថ ឥមំ រោចេថាតិ អយម្បិ ខោ ឧបាលិ សង្ឃភេទកោ ន អាបាយិកោ ន នេរយិកោ ន កប្បដ្ឋោ ន អតេកិច្ឆោតិ ។

តតិយភាណវារំ និដ្ឋិតំ ។

សង្ឃភេទក្ខន្ធកំ និដ្ឋិតំ សត្តមំ ។

ចូរពេញចិត្តនឹងស្វាកនេះចុះ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុអ្នកបំបែកសង្ឃនេះឯង មិនទៅកើតក្នុងអបាយ មិនទៅកើតក្នុងនរក មិនឋិតនៅអស់ ១ កប្ប គួរដល់កិរិយារក្សាបាន ។ ម្នាលឧបាលិ ពាក្យខាងមុខនៅមានទៀត ភិក្ខុសំដែងធម៌ថា មិនមែនធម៌ ។ បេ ។ សំដែងទុដ្ឋុល្លាបត្តិថា ជាអទុដ្ឋុល្លាបត្តិ មានសេចក្តីយល់ឃើញ ក្នុងអធម៌នោះថាជាធម៌ មានសេចក្តីយល់ឃើញ ក្នុងការបំបែកថាជាធម៌ ហើយមិនបិទបាំងទិដ្ឋិ មិនបិទបាំងសេចក្តីគាប់ចិត្ត មិនបិទបាំងសេចក្តីពេញចិត្ត មិនបិទបាំងសេចក្តីពិតត្រង់ ហើយសូត្រឲ្យភិក្ខុចាប់ស្លាកដោយពាក្យថា នេះជាធម៌ នេះជាវិន័យ នេះជាពាក្យប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តា លោកទាំងឡាយ ចូរចាប់ស្លាកនេះចុះ ចូរពេញចិត្តនឹងស្លាកនេះចុះ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុអ្នកបំបែកសង្ឃនេះឯង មិនទៅកើតក្នុងអបាយ មិនទៅកើតក្នុងនរក មិនឋិតនៅអស់ ១ កប្ប ជាបុគ្គលនៅកែខ្លួនបាន ។

ចប់ ភាណវារៈទី ៣ ។

ចប់ សង្ឃភេទក្ខន្ធកៈទី ៧ តែប៉ុណ្ណោះ ។

តស្សុទ្ទានំ

[៧៧] អនុបិយេ អភិញ្ញាតា
សុខុមាលោ ន ឥច្ឆតិ
កសា វបា អតិនិន្នេ
និទ្ធា លាវេ ច ឧព្ពហេ
បុញ្ជមទ្ទបលាលញ្ច
ភុសឱផុននីហរេ[១]
អាយតឹបិ ន ទីយន្តិ
បិតរោ ច បិតាមហា
ភទ្ទិយោ អនុរុទ្ធោ ច
អានន្ទោ ភគុ កិមិលោ
សក្យមានោ វ កោសម្ពិ[២]
បរិហាយិ កក្កុធេន ច
បកាសេសិ បិតុនោ ច

១ ឱ. ភុសឱបុននីហរេ ។ ម. ភុសឱធុននីហរេ ។ ២ ម. សក្យមានោ ច កោសម្ពឹ ។

ឧទ្ទាន

(បញ្ជីរឿងនៃសង្ឃភេទក្ខន្ធកៈគឺ)

[៧៧] រឿងព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធគង់ក្នុងអនុបិយនិគម ១ រឿងពួកសក្យកុមារមានឈ្មោះល្បីល្បាញ ១ រឿងអនុរុទ្ធសក្យៈជាសុខុមាលជាតិ មិនចង់ចេញសាងផ្នួស ១ រឿងមហានាមពន្យល់អនុរុទ្ធថាការធ្វើស្រែ មុនដំបូងត្រូវភ្ជួររាស់ ៗ រួចសាបព្រោះ ៗ រួចបញ្ចូលទឹក ៗ រួចជំរះស្មៅ ៗ រួចច្រូត ៗ រួចចងជាកណ្តាប់ ៗ រួចគរកណ្តាប់ជាគំនរ ៗ រួចបញ្ជាន់ឬបែនបោក ៗ រួចជជុះចំបើង ៗ រួចជជុះកំទេច ៗ រួចរោយស្រូវ ៗ រួចជញ្ជូនមកទុក ទាំងពន្យល់ថា ស្រែត្រូវតែធ្វើយ៉ាងនេះ រាល់ឆ្នាំតទៅថាមាតាបិតានិងជីដូនជីតា ទោះបីអនិច្ចកម្មទៅអស់ ឯការងារក៏នៅតែមិនចេះអស់ ១ រឿងភទ្ទិយៈ អនុរុទ្ធ អានន្ទ ភគ្គុ និងកិមិលៈចេញបួស ១ រឿងពួកសក្យរាជកុមារបន្ថយនូវមានះ ១ រឿងព្រះអង្គគង់នៅ (ក្នុងឃោសិតារាម) ទៀបក្រុងកោសម្ពី ១ រឿងទេវទត្តសាបសូន្យ (លាភសក្ការៈ) ១ រឿងកក្កុធទេវបុត្ត ១ រឿងព្រះសារីបុត្តត្ថេរប្រកាស នូវ (ទោសទេវទត្ត) ១ រឿងទេវទត្តដឹកនាំអជាតសត្តុកុមារឲ្យសម្លាប់បិតា ១

៩១

សង្ឃភេទក្ខន្ធកេ ឧទ្ទានគាថា

បុរិសេ សេលា ឆាឡ្បាតិរិ[១]

តិកាបញ្ច តរុកោ ខោ

កិដ្ឋិ ថុល្ហច្ចយេន ច

តយោ អដ្ឋ បុន តីណិ

ភជិភេទា សិយា នុ ខោតិ ។

---

១ ម. បុរិសេន នាឡ្បាគិរឹ ។

បញ្ជូនបុរសទាំងឡាយ ឲ្យទៅសម្លាប់ព្រះពុទ្ធអង្គ ១ ប្រមៀលថ្ម ១ លែងដំរីនាឡាគិរិ ១ រឿងព្រះពុទ្ធអង្គអនុញ្ញាតតិកភោជន ១ រឿងទេវទត្តសូមវត្ថុ ៥ ប្រការ ១ រឿងព្រះពុទ្ធ-អង្គសំដែងថា បុគ្គលដែលបំបែកសង្ឃមានទោសជាទម្ងន់ ១ រឿងទេវទត្តបំបែកសង្ឃ ១ រឿងព្រះពុទ្ធអង្គទ្រង់បង្គាប់ឲ្យភេទានុវត្តកភិក្ខុសំដែងថុល្លច្ចយាបត្តិចេញ ១ រឿងព្រះពុទ្ធអង្គ ទ្រង់សំដែងពីភិក្ខុដែលគួរធ្វើទូតបាន លុះតែប្រកបដោយអង្គ ៨ ប្រការបីលើក ១ រឿងព្រះពុទ្ធអង្គទ្រង់សំដែងអសទ្ធម្ម ៣ ប្រការ ១ រឿងព្រះឧបាលិត្ថេរទូលសួរព្រះពុទ្ធអង្គពីសេចក្តីប្រេះឆានៃសង្ឃ និងការបែកធ្លាយនៃសង្ឃ ១ ពីភិក្ខុអ្នកបំបែកសង្ឃ ដែលទៅកើតក្នុងអបាយមានឬទេ ១ ។

វត្តក្ខន្ធកំ

[៧៨] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន ខោ បន សមយេន អាគន្តុកា ភិក្ខូ សឧបាហនាបិ អារាមំ បវិសន្តិ ឆត្តបគ្គហិតាបិ អារាមំ បវិសន្តិ ឱគុណ្ឋិ-តាបិ អារាមំ បវិសន្តិ សីសេបិ ចីវរំ ករិត្វា អារាមំ ប-វិសន្តិ បានីយេនបិ បាទេ ធោវន្តិ វុឌ្ឍតរេបិ អាវាសិកេ ភិក្ខូ ន អភិវាទេន្តិ នបិ[១] សេនាសនំ បុច្ឆន្តិ ។ អញ្ញ-តរោបិ អាគន្តុកោ ភិក្ខុ អនជ្ឈាវុត្ថំ វិហារំ ឃដិកំ ឧគ្ឃាដេត្វា កវាដំ បណាមេត្វា សហសា បាវិសិ ។ តស្ស ឧបរិបិដ្ឋិតោ អហិ ខន្ធេ បបតិ ។ សោ ភីតោ វិស្សរមកាសិ ។ ភិក្ខូ ឧបធាវិត្វា តំ ភិក្ខុំ ឯតទវោចុំ កិស្ស ត្វំ អាវុសោ វិស្សរមកាសីតិ ។ អថខោ សោ ភិក្ខុ ភិក្ខូនំ ឯតមត្ថំ អារោចេសិ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម

---

១ ឱ. ម. បោត្ថកេសុ បិសទ្ទោ ន បញ្ញាយតិ ។

វត្តក្ខន្ធកៈ

[៧៨] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅក្នុងវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកគហបតិ ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ សម័យនោះឯង អាគន្តុកភិក្ខុទាំងឡាយ ពាក់ស្បែកជើងដើរចូលទៅកាន់អារាមខ្លះ បាំងឆត្រដើរចូលទៅកាន់អារាមខ្លះ ទទូរក្បាលដើរចូលទៅកាន់អារាមខ្លះ ទូលចីវរលើក្បាលដើរចូលទៅកាន់អារាមខ្លះ លាងជើងដោយទឹកសម្រាប់ផឹកខ្លះ មិនថ្វាយបង្គំអាវាសិកភិក្ខុ[១] ទាំងឡាយដែលចាស់ជាងខ្លួនខ្លះ មិនសួររកសេនាសនៈខ្លះ ។ មានអាគន្តុកភិក្ខុមួយរូបទៀត បើកគន្លឹះប្រានសន្ទះទ្វារ ហើយចូលទៅកាន់វិហារដែលមិនមានអ្នកណានៅ ដោយប្រញាប់ប្រញាល់ ។ មានពស់ធ្លាក់ពីខាងលើក្របទ្វារមកត្រូវត្រង់កភិក្ខុនោះ ។ ភិក្ខុនោះខ្លាច ក៏ស្រែកភ្ញាត់សម្លេង ។ ភិក្ខុទាំងឡាយស្ទុះចូលទៅសួរភិក្ខុនោះថា ម្នាលអាវុសោ ហេតុអ្វី បានជាលោកស្រែកភ្ញាត់សម្លេងម៉្លេះ ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុនោះបានប្រាប់ដំណើរនោះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា មានសេចក្ដីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ថា មិនគួរបើ

១ ភិក្ខុអ្នកនៅក្នុងអាវាស ។

វត្តក្ខន្ធកេ អាគន្តុកវត្តប្បញ្ញត្តិនិទានំ

អាគន្តុកា ភិក្ខូ សឧចាហនាបិ អារាមំ បវិសិស្សន្តិ ឆត្តបក្កហិតាបិ អារាមំ បវិសិស្សន្តិ ឱគុណ្ឋិតាបិ អារាមំ បវិសិស្សន្តិ សីសេបិ ចីវរំ ករិត្វា អារាមំ បវិសិស្សន្តិ ចានីយេនបិ ចាទេ ធោវិស្សន្តិ វុឌ្ឍតរេបិ អាវាសិកេ ភិក្ខូ ន អភិវាទេស្សន្តិ នបិ សេនាសនំ បុច្ឆិស្សន្តីតិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ សច្ចំ កិរ ភិក្ខវេ អាគន្តុកា ភិក្ខូ សឧចាហនាបិ អារាមំ បវិសន្តិ ឆត្តបក្កហិតាបិ អារាមំ បវិសន្តិ ឱគុណ្ឋិតាបិ អារាមំ បវិសន្តិ សីសេបិ ចីវរំ ករិត្វា អារាមំ បវិសន្តិ ចានីយេនបិ ចាទេ ធោវន្តិ វុឌ្ឍតរេបិ អាវាសិកេ ភិក្ខូ ន អភិវាទេន្តិ នបិ សេនាសនំ បុច្ឆន្តីតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា កថំ ហិ នាម ភិក្ខវេ អាគន្តុកា ភិក្ខូ សឧចាហនាបិ អារាមំ បវិសិស្សន្តិ ឆត្តបក្កហិតាបិ អារាមំ បវិសិស្សន្តិ ឱគុណ្ឋិតាបិ អារាមំ បវិសិស្សន្តិ សីសេបិ ចីវរំ ករិត្វា អារាមំ បវិសិស្សន្តិ ចានីយេនបិ ចាទេ ធោវិស្សន្តិ វុឌ្ឍតរេបិ អាវាសិកេ ភិក្ខូ ន អភិវា-

វត្តក្ខន្ធកៈ អាគន្តុកបញ្ញត្តិនិទាន

អាគន្តុកភិក្ខុទាំងឡាយពាក់ស្បែកជើងដើរចូលទៅកាន់អារាមខ្លះ បាំងឆត្រដើរចូលទៅកាន់អារាមខ្លះ ទទូរក្បាលដើរចូលទៅកាន់អារាមខ្លះ ទូលចីវរលើក្បាលដើរចូលទៅកាន់អារាមខ្លះ លាងជើងដោយទឹកសម្រាប់ផឹកខ្លះ មិនថ្វាយបង្គំអាវាសិកភិក្ខុទាំងឡាយដែលចាស់ជាងខ្លួនខ្លះ មិនសួររកសេនាសនៈខ្លះសោះ ។ គ្រានោះឯង ភិក្ខុទាំងនោះបានក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ទើបព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បានឮថា អាគន្តុកភិក្ខុទាំងឡាយពាក់ស្បែកជើងដើរចូលទៅកាន់អារាមខ្លះ បាំងឆត្រដើរចូលទៅកាន់អារាមខ្លះ ទទូរក្បាលដើរចូលទៅកាន់អារាមខ្លះ ទូលចីវរលើក្បាលដើរចូលទៅកាន់អារាមខ្លះ លាងជើងដោយទឹកសម្រាប់ផឹកខ្លះ មិនថ្វាយបង្គំអាវាសិកភិក្ខុទាំងឡាយដែលចាស់ជាងខ្លួនខ្លះ មិនសួររកសេនាសនៈខ្លះ ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធមានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មិនសមបើអាគន្តុកភិក្ខុទាំងឡាយ ហ៊ានពាក់ស្បែកជើង ដើរចូលទៅកាន់អារាមខ្លះ បាំងឆត្រដើរចូលទៅកាន់អារាមខ្លះ ទទូរក្បាលដើរចូលទៅកាន់អារាមខ្លះ ទូលចីវរលើក្បាលដើរចូលទៅកាន់អារាមខ្លះ លាងជើងដោយទឹកសម្រាប់ផឹកខ្លះ មិនថ្វាយបង្គំអាវាសិកភិក្ខុទាំងឡាយដែលចាស់ជាងខ្លួនខ្លះ

ទេស្សន្តិ ឧបិ សេនាសនំ បុច្ឆិស្សន្តិ នេតំ ភិក្ខវេ អប្ប-សន្នានំ វា បសាទាយ ។ បេ ។ វិគរហិត្វា ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ តេនហិ ភិក្ខវេ អាគន្តុកានំ ភិក្ខូនំ វត្តំ បញ្ញាបេស្សាមិ យថា អាគន្តុកេហិ ភិក្ខូហិ សម្មា[១] វត្តិតព្វំ ។

[៧៩] អាគន្តុកេន ភិក្ខវេ ភិក្ខុនា ឥទានិ អារាមំ បវិសិស្សាមីតិ ឧបាហនា ឱមុញ្ចិត្វា នីចំ កត្វា បប្ផោ-ដេត្វា[២] គហេត្វា ឆត្តំ អបនាមេត្វា សីសំ វិវរិត្វា សីសេ[៣] ចីវរំ ខន្ធេ ករិត្វា សាធុកំ អតរមានេន អារាមោ បវិសិតព្វោ អារាមំ បវិសន្តេន សល្លក្ខេតព្វំ កត្ថ អាវាសិកា ភិក្ខូ បដិក្កមន្តីតិ យត្ថ អាវាសិកា ភិក្ខូ បដិក្កមន្តិ ឧបដ្ឋានសាលាយំ វា មណ្ឌបេ វា រុក្ខមូលេ វា តត្ថ គន្ត្វា ឯកមន្តំ បត្តោ និក្ខិបិតព្វោ ឯ-កមន្តំ ចីវរំ និក្ខិបិតព្វំ បដិរូបំ អាសនំ គហេត្វា និសី-ទិតព្វំ បានីយំ បុច្ឆិតព្វំ បរិភោជនីយំ បុច្ឆិតព្វំ កតមំ បានីយំ កតមំ បរិភោជនីយន្តិ សចេ បានីយេន អត្ថោ

---

១ ឱ. ម. បោត្ថកេសុ សម្មាតិ បាឋោ សកលេ វត្តក្ខន្ធកេ ន ទិស្សតិ ។ ២ ឱ. បប្ផោដេត្វា ។ ៣ ឱ. ម. បោត្ថកេសុ សីសេតិ បាឋោ ន ទិស្សតិ ។

មិនសួររកសេនាសនៈខ្វះ (ដូច្នោះ) សោះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះមិននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជន ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ។ បេ ។ លុះទ្រង់បន្ទោសហើយ ទើបទ្រង់ធ្វើធម្មីកថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ តថាគតនឹងបញ្ញត្តវត្តដល់អាគន្តុកភិក្ខុទាំងឡាយ តាមទំនងដែលអាគន្តុកភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ ។

[៧៩] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អាគន្តុកភិក្ខុគិតថា អាត្មាអញនឹងចូលទៅកាន់អារាមក្នុងកាលឥឡូវនេះ ហើយត្រូវដោះស្បែកជើង ធ្វើឲ្យទាបហើយគោះចេញ កាន់យកទៅ ហើយដម្រោះឆត្រ បើកក្បាល ដាក់ចីវរពីលើក្បាលមកលើ-កវិញ ហើយត្រូវដើរសន្សឹម ៗ ចូលទៅកាន់អារាមដោយស្រួល កាលនឹងដើរចូលទៅកាន់អារាម ត្រូវកំណត់ទុកក្នុងចិត្តថា អាវាសិកភិក្ខុទាំងឡាយប្រជុំគ្នាក្នុងទីណា (បើ) អាវាសិកភិក្ខុទាំងឡាយប្រជុំគ្នាក្នុងទីណា ត្រូវទៅក្នុងទីនោះ គឺក្នុងឧបដ្ឋានសាលាក្តី ក្នុងមណ្ឌបក្តី ទៀបគល់ឈើក្តី ហើយទុកដាក់បាត្រក្នុងទីដ៏សមគួរ ទុកដាក់ចីវរក្នុងទីដ៏សមគួរ កាន់យកអាសនៈដ៏សមគួរ ហើយអង្គុយ គប្បីសួររកទឹកសម្រាប់ឆាន់ គប្បីសួររកទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ថា ណាទឹកសម្រាប់ឆាន់ ណាទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ បើមានសេចក្តីត្រូវការដោយទឹកសម្រាប់ឆាន់

ហោតិ បានីយំ គហេត្វា បាតព្វំ សចេ បរិភោជនីយេន អត្ថោ ហោតិ បរិភោជនីយំ គហេត្វា បាទា ធោវិតព្វា បាទេ ធោវន្តេន ឯកេន ហត្ថេន ឧទកំ អាសិញ្ចិតព្វំ ឯកេន ហត្ថេន បាទា ធោវិតព្វា យេន ហត្ថេន ឧទកំ អាសិញ្ចិតព្វំ ន តេនេវ ហត្ថេន បាទា ធោវិតព្វា[១] ឧបាហនបុញ្ឆនចោឡកំ បុច្ឆិត្វា ឧបាហនា បុញ្ឆិតព្វា ឧបាហនា បុញ្ឆន្តេន បឋមំ សុក្ខេន ចោឡកេន បុញ្ឆិតព្វា បច្ឆា អល្លេន ឧបាហនបុញ្ឆនចោឡកំ ធោវិត្វា បីឡេត្វា[២] ឯកមន្តំ វិស្សជ្ជេតព្វំ សចេ អាវាសិកោ ភិក្ខុ វុឌ្ឍោ ហោតិ អភិវាទេតព្វោ សចេ នវកោ ហោតិ អភិវាទាបេតព្វោ សេនាសនំ បុច្ឆិតព្វំ កតមំ មេ សេនាសនំ[៣] បាបុណាតីតិ អជ្ឈាវុត្ថំ វា អនជ្ឈាវុត្ថំ វា បុច្ឆិតព្វំ គោចរោ បុច្ឆិតព្វោ អគោចរោ បុច្ឆិតព្វោ សេក្ខសម្មតានិ កុលានិ បុច្ឆិតព្វានិ វច្ចដ្ឋានំ បុច្ឆិតព្វំ

---

១ ឱ. ម. ន តេនេវ ហត្ថេន ឧទកំ អាសិញ្ចិតព្វំ ។ ន តេនេវ ហត្ថេន បាទា ធោវិតព្វា ។ ២ ឱ. ម. បោត្ថកេសុ បីឡេត្វាតិ បាឋោ ន ទិស្សតិ ។ ៣ ម. កឹ សេនាសនំ ។

ត្រូវយកទឹកសម្រាប់ឆាន់ ហើយឆាន់ចុះ បើមានសេចក្ដីត្រូវការដោយទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ ត្រូវយកទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់លាងជើងចុះ កាលនឹងលាងជើង ត្រូវស្រោចទឹកដោយដៃម្ខាង លាងជើងដោយដៃម្ខាង បើស្រោចទឹកដោយដៃណា មិនត្រូវលាងជើងដោយដៃនោះទេ ត្រូវសួររកកំណាត់សំពត់សម្រាប់ជូតស្បែកជើង រួចជូតស្បែកជើងទាំងឡាយចុះ កាលដែលនឹងជូតស្បែកជើង (នោះ) មុនដំបូង ជូតដោយកំណាត់ស្ងួត ខាងក្រោយមក ត្រូវជូតដោយកំណាត់សំពត់ទទឹក ត្រូវលាងកំណាត់សំពត់សម្រាប់ជូតស្បែកជើង ហើយពូតហាលទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ បើអាវាសិកភិក្ខុចាស់វស្សាជាង អាគន្តុកភិក្ខុត្រូវថ្វាយបង្គំ បើខ្ចីវស្សា អាគន្តុកភិក្ខុ ត្រូវឲ្យថ្វាយបង្គំខ្លួនវិញ អាគន្តុកភិក្ខុត្រូវសួររកសេនាសនៈថា សេនាសនៈដូចម្ដេច សម្រាប់ខ្ញុំព្រះករុណា ត្រូវសួរអំពីសេនាសនៈ ដែលគេនៅហើយឬ ។ គ្មានគេនៅទេ ត្រូវសួររកគោចរគ្រាម[១] ត្រូវសួររកអគោចរគ្រាម[២] ត្រូវសួររកសេក្ខសម្មតត្រកូល ត្រូវសួររកទីសម្រាប់បន្ទោបង់វច្ចៈ

---

១ អដ្ឋកថា ថា អាគន្តុកភិក្ខុត្រូវសួររកទីភិក្ខាចារយ៉ាងនេះថា គោចរគ្រាមនោះនៅជិតឬនៅឆ្ងាយ ត្រូវចេញទៅបិណ្ឌបាតអំពីពេលព្រឹក ឬពេលថ្ងៃ ។ ២ អគោចរគ្រាម បានដល់ភូមិ ឬស្រុករបស់ពួកមិច្ឆាទិដ្ឋិ ឬទីដែលគេឈប់ដាក់បិណ្ឌបាតហើយ ។

បស្សាវដ្ឋានំ បុច្ឆិតព្ពំ ចាដីយំ បុច្ឆិតព្ពំ បរិភោជនីយំ បុច្ឆិតព្ពំ កត្តរទណ្ឌោ បុច្ឆិតព្ពោ សង្ឃស្ស កតិ-កសណ្ឋានំ បុច្ឆិតព្ពំ កំ កាលំ បរិសិតព្ពំ កំ កាលំ និក្ខមិតព្ពន្តិ សចេ វិហារោ អនជ្ឈាវុត្ថោ ហោតិ កវាដំ អាកោដេត្វា មុហុត្តំ អាគមេត្វា ឃដិកំ ឧគ្ឃាដេត្វា កវាដំ បណាមេត្វា ពហិ ឋិតេន និល្លោកេតព្ពោ សចេ វិហារោ ឧក្លាបោ ហោតិ មញ្ចេ វា មញ្ចោ អារោបិតោ ហោតិ បីឋេ វា បីឋំ អារោបិតំ ហោតិ សេនាសនំ ឧបរិបុញ្ជីកតំ[១] ហោតិ សចេ ឧស្សហតិ សោធេតព្ពោ វិហារំ សោធេន្តេន បឋមំ ភុម្មត្ថរណំ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្ពំ មញ្ចប្បដិបាទកា នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្ពា ភិសិពិម្ពោហនំ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្ពំ និសីទនប្បច្ចត្ថរណំ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្ពំ មញ្ចោ នីចំ កត្វា សាធុកំ អប្បដិឃំសន្តេន អសង្ឃដ្ដេន្តេន កវាដបិដ្ឋំ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្ពោ បីឋំ នីចំ កត្វា សាធុកំ អប្បដិឃំសន្តេន អសង្ឃដ្ដេន្តេន កវាដបិដ្ឋំ នីហរិត្វា

---

១ ឧបរិបំសុកិតន្តិបិ បាឋោ ភវតិ ។ ឱ. ម. ឧបរិបុញ្ជកិតំ ។

ត្រូវសួររកទីសម្រាប់បន្ទោបង់បស្សាវៈ ត្រូវសួររកទឹកសម្រាប់ឆាន់ ត្រូវសួររកឈើច្រត់ ត្រូវសួររករបៀបនៃកតិកា គឺសេចក្តីប្តេជ្ញារបស់សង្ឃថា គួរចូលទៅក្នុងពេលណា គួរចេញមកវិញក្នុងពេលណា បើវិហារគ្មានភិក្ខុណានៅទេ អាគន្តុកភិក្ខុត្រូវគោះសន្ទះទ្វារ ហើយរង់ចាំមួយស្របក់ ដកគន្លឹះហើយច្រានសន្ទះទ្វារ ហើយឈរខាងក្រៅពិនិត្យឲ្យគ្រប់សព្វ បើវិហារមានសំរាមក្តី គេតម្រួតគ្រែលើគ្រែក្តី គេតម្រួតតាំងលើតាំងក្តី គេបានតម្រួតសេនាសនៈគរទុកលើគ្នាក្តី បើអាគន្តុកភិក្ខុអាច (ដើម្បីសំអាតបាន) ត្រូវសំអាតចេញ កាលសំអាតវិហារ មុនដំបូង ត្រូវជញ្ជូនកម្រាលផ្ទាល់ផែនដីទៅទុកដាក់ក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវយកទ្រនាប់គ្រែទាំងឡាយទៅទុកដាក់ក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវជញ្ជូនយកពូកនិងខ្នើយទៅទុកដាក់ក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវជញ្ជូនយកកម្រាលសម្រាប់អង្គុយទៅទុកដាក់ក្នុងទីដ៏សមគួរ អាគន្តុកភិក្ខុត្រូវលើកគ្រែបន្ទាប កុំឲ្យទង្គិច កុំឲ្យប៉ះនឹងសន្ទះទ្វារ និងក្របទ្វារ ហើយជញ្ជូនឲ្យស្រួលយកទៅទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវលើកតាំងបន្ទាបកុំឲ្យទង្គិច កុំឲ្យប៉ះនឹងសន្ទះទ្វារនិងក្របទ្វារ ហើយជញ្ជូនឲ្យស្រួល

៩៧

ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វំ ខេឡមល្លកោ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វោ អបស្សេនផលកំ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វំ សចេ វិហារេ សន្តានកំ ហោតិ ឧល្លោកា បឋមំ ឱហារេតព្វំ អាលោកសន្ធិកណ្ណភាគា បមជ្ជិតព្វា សចេ គេរុកបរិកម្មកតា ភិត្តិ កណ្ណកិតា ហោតិ ចោឡកំ តេមេត្វា បីឡេត្វា បមជ្ជិតព្វា សចេ កាឡវណ្ណកតា ភូមិ កណ្ណកិតា ហោតិ ចោឡកំ តេមេត្វា បីឡេត្វា បមជ្ជិតព្វា សចេ អកតា ហោតិ ភូមិ ឧទកេន បរិប្ផោសិត្វា[១] សម្មជ្ជិតព្វា មា វិហារោ រជេន ឧហញ្ញីតិ សង្ការំ វិចិនិត្វា ឯកមន្តំ ឆឌ្ឌេតព្វំ ភុម្មត្ថរណំ ឱតាបេត្វា សោធេត្វា បប្ផោដេត្វា[២] អតិហរិត្វា យថាបញ្ញត្តំ[៣] បញ្ញាបេតព្វំ មញ្ចប្បដិបាទកា ឱតាបេត្វា បមជ្ជិត្វា អតិហរិត្វា យថាភាគំ[៤] ឋបេតព្វា មញ្ចោ ឱតាបេត្វា សោធេត្វា បប្ផោដេត្វា នីចំ កត្វា សាធុកំ អប្បដិឃំសន្តេន អសង្ឃដ្ដេន្តេន កវាដបិដ្ឋំ អតិហរិត្វា យថាភាគំ

១ ឱ. បរិប្បោសិត្វា ។ ២ ឱ. បប្បោដេត្វា ។ ម. បប្ផោដេត្វា ។ ៣ ឱ. យថាភាគំ ។ ម. យថាឋានេ ។ ៤ ម. យថាឋានេ ។

យកទៅទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវនាំយកកន្ធោរ សម្រាប់ស្តោះទឹកមាត់ទៅទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវនាំយកផែនក្តារ សម្រាប់ផ្អែកទៅទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ បើគ្រឿងស្មុគស្មាញ (មានសំបុកកណ្តូប និងសរសៃពីងពាងជាដើម) មាននៅក្នុងវិហារ អាគន្តុកភិក្ខុត្រូវបោសតាំងពីពិតានមកជាមុន ចំណែកជ្រុងសន្ទះបង្អួច ត្រូវជូតសំអាត បើជញ្ជាំងដែលគេលាបដោយរង់ មានសៅហ្មងពណ៌សម្បុរ ត្រូវជ្រលក់កំណាត់សំពត់ពូតហើយសឹមជូត បើផ្ទៃគេធ្វើដោយវត្ថុមានពណ៌ខ្មៅ មានសៅហ្មងពណ៌សម្បុរ ត្រូវជ្រលក់កំណាត់សំពត់ពូតហើយសឹមជូត បើទីផ្ទៃគេមិនបានធ្វើទេ ត្រូវប្រោះដោយទឹករួចហើយសឹមជូត ដោយគិតថា កុំឲ្យវិហាររាយខ្ចាំដោយធូលីឡើយ គប្បីប្រមូលសំរាមយកទៅចោល ក្នុងទីដ៏សមគួរ លុះហាលកម្រាលផ្ទាល់ផែនដីហើយ ត្រូវបោសឲ្យស្អាត គោះឲ្យល្អ រួចនាំយកមកក្រាលដូចដើមវិញ លុះហាលទ្រនាប់គ្រែហើយ ត្រូវបោសឲ្យស្អាត នាំយកមកទុកដូចដើមវិញ លុះហាលគ្រែហើយ ត្រូវបោសឲ្យស្អាត គោះឲ្យល្អ លើកបន្ទាបកុំឲ្យទង្គិចកុំឲ្យប៉ះសន្ទះទ្វារនិងក្របទ្វារ ហើយនាំឲ្យស្រួល យកទៅទុកដូចដែលវិញ

បញ្ញាបេតព្វោ បីឋំ ឱតាបេត្វា សោធេត្វា បប្ផោដេត្វា នីចំ កត្វា សាធុកំ អបរិឃំសន្តេន អសង្ឃដ្ដេន្តេន កវាដបិដ្ឋំ អតិហរិត្វា យថាភាគំ បញ្ញាបេតព្វំ ភិសិពិម្ពោហនំ ឱតាបេត្វា សោធេត្វា បប្ផោដេត្វា អតិហរិត្វា យថាភាគំ បញ្ញាបេតព្វំ និសីទនប្បច្ចត្ថរណំ ឱតាបេត្វា សោធេត្វា បប្ផោដេត្វា អតិហរិត្វា យថាភាគំ បញ្ញាបេតព្វំ ខេឡមល្លកោ ឱតាបេត្វា បមជ្ជិត្វា អតិហរិត្វា យថាភាគំ ឋបេតព្វោ អបស្សេនផលកំ ឱតាបេត្វា បមជ្ជិត្វា អតិហរិត្វា យថាភាគំ ឋបេតព្វំ បត្តចីវរំ និក្ខិបិតព្វំ បត្តំ និក្ខិបន្តេន ឯកេន ហត្ថេន បត្តំ គហេត្វា ឯកេន ហត្ថេន ហេដ្ឋាមញ្ចំ វា ហេដ្ឋាបីឋំ វា បរាមសិត្វា បត្តោ និក្ខិបិតព្វោ ន ច អនន្តរហិតាយ ភូមិយា បត្តោ និក្ខិបិតព្វោ ចីវរំ និក្ខិបន្តេន ឯកេន ហត្ថេន ចីវរំ គហេត្វា ឯកេន ហត្ថេន ចីវរវំសំ វា ចីវររជ្ជុំ វា បមជ្ជិត្វា បារតោ អន្តំ ឱរតោ ភោគំ កត្វា ចីវរំ និក្ខិបិតព្វំ សចេ បុរត្ថិមា សរជា វាតា វាយន្តិ បុរត្ថិមា វាតបានា ថកេតព្វា សចេ បច្ឆិមា សរជា វាតា វាយន្តិ

លុះហាលតាំងហើយ ត្រូវបោសឲ្យស្អាត គោះឲ្យល្អ លើកបន្ទាបកុំឲ្យទង្គិច កុំឲ្យប៉ះសន្ទះទ្វារនិងក្របទ្វារ ហើយនាំឲ្យស្រួលយកទៅទុកដូចដែលវិញ លុះហាលពូកខ្នើយហើយ ត្រូវបោសឲ្យស្អាត គោះឲ្យល្អ រួចយកទៅរៀប-ចំទុកដូចដែលវិញ លុះហាលកម្រាលសម្រាប់អង្គុយហើយ ត្រូវបោសឲ្យស្អាត គោះឲ្យល្អ យកទៅក្រាលទុកដូចដើមវិញ លុះហាលកន្ថោរសម្រាប់ស្តោះទឹកមាត់ហើយ ត្រូវជូតឲ្យស្អាត រួចយកទៅទុកដូចដែលវិញ លុះហាលផែនក្តារសម្រាប់ផ្អែកហើយ ត្រូវជូតឲ្យស្អាត រួចយកទៅទុកដូចដែលវិញ ត្រូវរៀបចំទុកដាក់បាត្រនិងចីវរ កាលនឹងទុកដាក់បាត្រ ត្រូវកាន់បាត្រដៃម្ខាង ស្ទាបក្រោមគ្រែ ឬក្រោមតាំងដៃម្ខាង ហើយទុកដាក់បាត្រចុះ តែមិនត្រូវទុកដាក់បាត្រ លើផ្ទៃដែលមិនស្អាតទេ កាលនឹងទុកចីវរ ត្រូវចាប់ចីវរដៃម្ខាង ជូតស្នួរចីវរ ឬខ្សែស្នៀងដៃម្ខាង ធ្វើជាយខាងនាយឲ្យជាផ្នត់មកខាងអាយ ហើយទុកចីវរចុះ បើខ្យល់ប្រកបដោយធូលី បក់មកអំពីទិសខាងកើត អាគន្តុកភិក្ខុត្រូវបិទបង្អួចទិសខាងកើត បើខ្យល់ប្រកបដោយធូលី បក់មកអំពីទិសខាងលិច

៩៩

វត្តក្ខន្ធកេ អាគន្តុកវត្តប្បញ្ញត្តិ

បច្ឆិមា វាតបានា ថកេតព្វា សចេ ឧត្តរា សរជា វាតា វាយន្តិ ឧត្តរា វាតបានា ថកេតព្វា សចេ ទក្ខិណា សរជា វាតា វាយន្តិ ទក្ខិណា វាតបានា ថកេតព្វា សចេ សីតកាលោ ហោតិ ទិវា វាតបានា វិវរិតព្វា រត្តឹ ថកេតព្វា សចេ ឧណ្ហកាលោ ហោតិ ទិវា វាតបានា ថកេតព្វា រត្តឹ វិវរិតព្វា សចេ បរិវេណំ ឧក្លាបំ ហោតិ បរិវេណំ សម្មជ្ជិតព្វំ សចេ កោដ្ឋកោ ឧក្លាបោ ហោតិ កោដ្ឋកោ សម្មជ្ជិតព្វោ សចេ ឧបដ្ឋានសាលា ឧក្លាបា ហោតិ ឧបដ្ឋានសាលា សម្មជ្ជិតព្វា សចេ អគ្គិសាលា ឧក្លាបា ហោតិ អគ្គិសាលា សម្មជ្ជិតព្វា សចេ វច្ចកុដិ ឧក្លាបា ហោតិ វច្ចកុដិ សម្មជ្ជិតព្វា សចេ បានីយំ ន ហោតិ បានីយំ ឧបដ្ឋាបេតព្វំ សចេ បរិភោជនីយំ ន ហោតិ បរិភោជនីយំ ឧបដ្ឋាបេតព្វំ សចេ អាចមនកុម្ភិយា ឧទកំ ន ហោតិ អាចមនកុម្ភិយា ឧទកំ អាសិញ្ចិតព្វំ ឥទំ ខោ ភិក្ខវេ អាគន្តុកានំ ភិក្ខូនំ វត្តំ យថា អាគន្តុកេហិ ភិក្ខូហិ សម្មា វត្តិតព្វន្តិ ។

ត្រូវបិទបង្អួចទិសខាងលិច បើខ្យល់ប្រកបដោយធូលី បក់មកពីទិសខាងជើង ត្រូវបិទបង្អួចទិសខាងជើង បើខ្យល់ប្រកបដោយធូលី បក់មកអំពីទិសខាងត្បូង ត្រូវបិទបង្អួចទិសខាងត្បូង បើរដូវត្រជាក់ ត្រូវបើកបង្អួចក្នុងវេលាថ្ងៃ ត្រូវបិទបង្អួចក្នុងវេលាយប់ បើរដូវក្តៅ ត្រូវបិទបង្អួចក្នុងវេលាថ្ងៃ ត្រូវបើកក្នុងវេលាយប់ បើបរិវេណមានសំរាមត្រូវបោសបរិវេណចេញ បើបន្ទប់ទឹកមានសំរាមត្រូវបោសបន្ទប់ទឹកចេញ បើឧបដ្ឋានសាលា (រោងឆាន់) មានសំរាមត្រូវបោសឧបដ្ឋានសាលាចេញ បើរោងភ្លើងមានសំរាមត្រូវបោសរោងភ្លើងចេញ បើបង្គន់មានសំរាមត្រូវបោសបង្គន់ចេញ បើទឹកឆាន់មិនមាន ត្រូវតម្កល់ទឹកឆាន់ទុក បើទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់មិនមាន ត្រូវតម្កល់ទុកនូវទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ បើទឹកក្នុងផ្តាំងសម្រាប់ជម្រះមិនមាន ត្រូវចាក់ទឹកដាក់ទៅក្នុងផ្តាំងសម្រាប់ជម្រះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាវត្តរបស់អាគន្តុកភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលអាគន្តុកភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ ។

[៨០] តេន ខោ បន សមយេន អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគន្តុកេ ភិក្ខូ ទិស្វា នេវ អាសនំ បញ្ញាបេន្តិ ន បាទោទកំ បាទបីឋំ បាទកឋលិកំ ឧបនិក្ខិបន្តិ ន បច្ចុគ្គន្ត្វា បត្តចីវរំ បដិគ្គណ្ហន្តិ ន បានីយេន បុច្ឆន្តិ ន បរិភោជនីយេន បុច្ឆន្តិ[១] វុឌ្ឍតរេបិ អាគន្តុកេ ភិក្ខូ ន អភិវាទេន្តិ ន សេនាសនំ បញ្ញាបេន្តិ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគន្តុកេ ភិក្ខូ ទិស្វា នេវ អាសនំ បញ្ញាបេស្សន្តិ ន បាទោទកំ បាទបីឋំ បាទកឋលិកំ ឧបនិក្ខិបិស្សន្តិ ន បច្ចុគ្គន្ត្វា បត្តចីវរំ បដិគ្គហេស្សន្តិ ន បានីយេន បុច្ឆិស្សន្តិ ន បរិភោជនីយេន បុច្ឆិស្សន្តិ វុឌ្ឍតរេបិ អាគន្តុកេ ភិក្ខូ ន អភិវាទេស្សន្តិ ន សេនាសនំ បញ្ញាបេស្សន្តីតិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ សច្ចំ កិរ ភិក្ខវេ ។ បេ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ បេ ។ វិគរហិត្វា ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ តេនហិ ភិក្ខវេ

១ ឱ. ម. បោត្ថកេសុ ន បរិភោជនីយេន បុច្ឆន្តីតិ បាឋោ ន ទិស្សតិ ។

[៨០] សម័យនោះឯង ពួកអាវាសិកភិក្ខុ ឃើញអាគន្តុកភិក្ខុទាំងឡាយហើយ មិននាំគ្នាក្រាលអាសនៈ មិនបានតម្កល់ទឹកសម្រាប់លាងជើង តាំងសម្រាប់ទ្រាប់ជើងដែលលាងហើយ ទ្រនាប់សម្រាប់ជូតជើងដែលមិនទាន់លាង មិនក្រោកទៅទទួលបាត្រនិងចីវរ មិនសួរទឹកសម្រាប់ផឹក មិនសួរទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ មិនថ្វាយបង្គំពួកអាគន្តុកភិក្ខុដែលចាស់ជាងខ្លួន មិនរៀបចំសេនាសនៈ ។ ពួកភិក្ខុណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា មិនគួរបើពួកអាវាសិកភិក្ខុ ឃើញអាគន្តុកភិក្ខុទាំងឡាយហើយ មិននាំគ្នាក្រាលអាសនៈទទួល មិនតម្កល់ទឹកលាងជើង តាំងសម្រាប់ទ្រាប់ជើងដែលលាងហើយ ទ្រនាប់សម្រាប់ជូតជើងដែលមិនទាន់បានលាង មិនក្រោកទៅទទួលបាត្រនិងចីវរ មិនសួរទឹកសម្រាប់ផឹក មិនសួរទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ មិនថ្វាយបង្គំពួកអាគន្តុកភិក្ខុដែលចាស់ជាងខ្លួន មិនរៀបចំសេនាសនៈសោះ ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា ដំណើរនោះ ពិតមែនឬ ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ពិតមែន ។ បេ ។ លុះទ្រង់បន្ទោសហើយទ្រង់ធ្វើធម្មីកថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ

អាវាសិកានំ ភិក្ខូនំ វត្តំ បញ្ញាបេស្សាមិ យថា អាវាសិកេហិ ភិក្ខូហិ សម្មា វត្តិតព្វំ ។

[៨១] អាវាសិកេន ភិក្ខវេ ភិក្ខុនា អាគន្តុកំ ភិក្ខុំ វុឌ្ឍតរំ ទិស្វា អាសនំ បញ្ញាបេតព្វំ បាទោទកំ បាទបីឋំ បាទកឋលិកំ ឧបនិក្ខិបិតព្វំ បច្ចុគ្គន្ត្វា បត្តចីវរំ បដិគ្គហិតព្វំ បានីយេន បុច្ឆិតព្វោ បរិភោជនីយេន បុច្ឆិតព្វោ[១] សចេ ឧស្សហតិ ឧបាហនា បុច្ឆិតព្វា ឧបាហនា បុញ្ឆន្តេន បឋមំ សុក្ខេន ចោឡកេន បុញ្ឆិតព្វា បច្ឆា អល្លេន ឧបាហនបុញ្ឆនចោឡកំ ធោវិត្វា បីឡេត្វា ឯកមន្តំ វិស្សជ្ជេតព្វំ អាគន្តុកោ វុឌ្ឍោ[២] ភិក្ខុ អភិវាទេតព្វោ សេនាសនំ បញ្ញាបេតព្វំ ឯតំ តុម្ហាកំ សេនាសនំ បាបុណាតីតិ អជ្ឈាវុត្ថំ វា អនជ្ឈាវុត្ថំ វា អាចិក្ខិតព្វំ គោចរោ អាចិក្ខិតព្វោ អគោចរោ អាចិក្ខិតព្វោ សេក្ខសម្មតានិ កុលានិ អាចិក្ខិតព្វានិ វច្ចដ្ឋានំ អាចិក្ខិតព្វំ

១ ឱ. ម. បោត្ថកេសុ បរិភោជនីយេន បុច្ឆិតព្វោតិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ឱ. បោត្ថកេ វុឌ្ឍោតិ បាឋោ ន ទិស្សតិ ។ ម. អាគន្តុកោ ភិក្ខុ វុឌ្ឍតរោ ។

បើដូច្នោះ តថាគតនឹងបញ្ញត្តវត្ត ដល់អាវាសិកភិក្ខុទាំងឡាយ តាមទំនង ដែលអាវាសិកភិក្ខុទាំងឡាយត្រូវប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ ។

[៨១] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អាវាសិកភិក្ខុ ឃើញអាគន្តុកភិក្ខុ ដែលចាស់ជាងខ្លួនហើយ ត្រូវក្រាលអាសនៈ ត្រូវតម្កល់ទុកនូវទឹកលាង ជើង តាំងសម្រាប់ទ្រាប់ជើងដែលលាងហើយ ទ្រនាប់សម្រាប់ជូតជើង ដែលមិនទាន់បានលាង ត្រូវក្រោកទៅទទួលយកបាត្រនិងចីវរ ត្រូវសួរ ទឹកសម្រាប់ផឹក ត្រូវសួរទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ បើអាវាសិក-ភិក្ខុមានសេចក្តីឧស្សាហ៍ ត្រូវជូតស្បែកជើង កាលនឹងជូតស្បែកជើង មុនដំបូង ត្រូវជូតដោយសំពត់ស្ងួត បន្ទាប់មក ត្រូវជូតដោយសំពត់ ទទឹក ត្រូវលាងកំណាត់សំពត់សម្រាប់ជូតស្បែកជើង ហើយពូតហាលទុក ក្នុងទីដ៏សមគួរ (បើ) អាគន្តុកភិក្ខុចាស់វស្សាជាង អាវាសិកភិក្ខុត្រូវ ថ្វាយបង្គំ ត្រូវរៀបចំសេនាសនៈដោយពាក្យថា សេនាសនៈនេះសម្រាប់ លោកម្ចាស់ ត្រូវប្រាប់សេនាសនៈដែលមានគេនៅក្តី ឥតមានគេនៅ ក្តី ត្រូវប្រាប់គោចរគ្រាម ត្រូវប្រាប់អគោចរគ្រាម ត្រូវប្រាប់ត្រកូល ទាំងឡាយដែលសង្ឃសន្មតថាជាសេក្ខៈ ត្រូវប្រាប់ទីសម្រាប់បន្ទោបង់វច្ចៈ

បស្សាវដ្ឋានំ អាចិក្ខិតព្វំ បានីយំ អាចិក្ខិតព្វំ បរិភោជនីយំ អាចិក្ខិតព្វំ កត្តរទណ្ឌោ អាចិក្ខិតព្វោ សង្ឃស្ស កតិកសណ្ឋានំ អាចិក្ខិតព្វំ ឥមំ កាលំ បវិសិតព្វំ ឥមំ កាលំ និក្ខមិតព្វន្តិ សចេ នវកោ ហោតិ និសិន្នកេនេវ អាចិក្ខិតព្វំ អត្រ បត្តំ និក្ខិបាហិ អត្រ ចីវរំ និក្ខិបាហិ ឥទំ អាសនំ និសីទាហីតិ បានីយំ អាចិក្ខិតព្វំ បរិភោជនីយំ អាចិក្ខិតព្វំ ឧបាហនបុញ្ឆនចោឡកំ អាចិក្ខិតព្វំ អាគន្តុកោ នវកោ[១] ភិក្ខុ អភិវាទាបេតព្វោ សេនាសនំ អាចិក្ខិតព្វំ ឯតន្តេ សេនាសនំ បាបុណាតីតិ អជ្ឈាវុត្ថំ វា អនជ្ឈាវុត្ថំ វា អាចិក្ខិតព្វំ គោចរោ អាចិក្ខិតព្វោ អគោចរោ អាចិក្ខិតព្វោ សេក្ខសម្មតានិ កុលានិ អាចិក្ខិតព្វានិ វច្ចដ្ឋានំ អាចិក្ខិតព្វំ បស្សាវដ្ឋានំ អាចិក្ខិតព្វំ បានីយំ អាចិក្ខិតព្វំ បរិភោជនីយំ អាចិក្ខិតព្វំ កត្តរទណ្ឌោ អាចិក្ខិតព្វោ សង្ឃស្ស កតិកសណ្ឋានំ អាចិក្ខិតព្វំ ឥមំ កាលំ បវិសិតព្វំ ឥមំ កាលំ និក្ខមិតព្វន្តិ

១ ឱ. ម. បោត្ថកេសុ នវកោតិ បាឋោ ន ទិស្សតិ ។

ត្រូវប្រាប់ទីសម្រាប់បន្ទោបង់បស្សាវៈ ត្រូវប្រាប់ទឹកសម្រាប់ឆាន់ ត្រូវប្រាប់ទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ ត្រូវប្រាប់ឈើច្រត់ ត្រូវប្រាប់របៀបកតិការបស់សង្ឃថា លោកម្ចាស់ត្រូវចូលមកក្នុងពេលនេះ ត្រូវចេញទៅក្នុងពេលនេះ បើអាគន្តុកភិក្ខុខ្ចីវស្សាជាង អាវាសិកភិក្ខុត្រូវអង្គុយប្រាប់វិញថា ចូរលោកទុកបាត្រត្រង់ទីនេះ ចូរទុកចីវរត្រង់នេះចុះ ចូរអង្គុយលើអាសនៈនេះចុះ អាវាសិកភិក្ខុត្រូវប្រាប់ទឹកសម្រាប់ឆាន់ ត្រូវប្រាប់ទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ ត្រូវប្រាប់សំពត់សម្រាប់ជូតស្បែកជើង បើអាគន្តុកភិក្ខុខ្ចីវស្សាជាង អាវាសិកភិក្ខុត្រូវបង្គាប់ឲ្យថ្វាយបង្គំខ្លួន ត្រូវប្រាប់សេនាសនៈថា សេនាសនៈនុ៎ះសម្រាប់លោក ត្រូវប្រាប់សេនាសនៈដែលមានគេនៅក្តី ឥតមានគេនៅក្តី ត្រូវប្រាប់គោចរគ្រាម ត្រូវប្រាប់អគោចរគ្រាម ត្រូវប្រាប់ត្រកូលទាំងឡាយ ដែលសង្ឃសន្មតថាជាសេក្ខៈ ត្រូវប្រាប់ទីសម្រាប់បន្ទោបង់វច្ចៈ ត្រូវប្រាប់ទីសម្រាប់បន្ទោបង់បស្សាវៈ ត្រូវប្រាប់ទឹកសម្រាប់ឆាន់ ត្រូវប្រាប់ទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ ត្រូវប្រាប់ឈើច្រត់ ត្រូវប្រាប់របៀបកតិការបស់សង្ឃថា លោកត្រូវចូលមកក្នុងពេលនេះ ត្រូវចេញទៅវិញក្នុងពេលនេះ

ឥទំ ខោ ភិក្ខវេ អាវាសិកានំ ភិក្ខូនំ វត្តំ យថា អាវាសិកេហិ ភិក្ខូហិ សម្មា វត្តិតព្វន្តិ ។

[៨២] តេន ខោ បន សមយេន គមិកា ភិក្ខូ ទារុភណ្ឌំ មត្តិកាភណ្ឌំ អប្បដិសាមេត្វា ទ្វារវាតបានំ វិវរិត្វា សេនាសនំ អនាបុច្ឆា បក្កមន្តិ ។ ទារុភណ្ឌំ មត្តិកាភណ្ឌំ នស្សតិ ។ សេនាសនំ អគុត្តំ ភវតិ[១] ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម គមិកា ភិក្ខូ ទារុភណ្ឌំ មត្តិកាភណ្ឌំ អប្បដិសាមេត្វា ទ្វារវាតបានំ វិវរិត្វា សេនាសនំ អនាបុច្ឆា បក្កមិស្សន្តិ ទារុភណ្ឌំ មត្តិកាភណ្ឌំ នស្សតិ សេនាសនំ អគុត្តំ ភវតីតិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ សច្ចំ កិរ ភិក្ខវេ ។ បេ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ បេ ។ វិគរហិត្វា ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ តេនហិ ភិក្ខវេ គមិកានំ ភិក្ខូនំ វត្តំ បញ្ញាបេស្សាមិ យថា គមិកេហិ ភិក្ខូហិ សម្មា វត្តិតព្វំ ។

១ ឱ. ម. ហោតិ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហើយជាវត្តរបស់អាវាសិកភិក្ខុទាំងឡាយ តាមបែបបទដែលអាវាសិកភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ ។

[៨២] សម័យនោះឯង ពួកគមិកភិក្ខុ (ភិក្ខុអ្នកដំណើរ) មិនរៀបចំទុកដាក់គ្រឿងឈើ[១] និងគ្រឿងដី[២] បើកទ្វារនិងបង្អួចចោល មិនអើពើនឹងសេនាសនៈ ហើយចៀសចេញទៅ ។ គ្រឿងឈើ គ្រឿងដី ក៏វិនាសអស់ទៅ ។ ឯសេនាសនៈ ក៏រកអ្នកណាគ្រប់គ្រងគ្មាន ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា ដែលមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា មិនគួរបើពួកគមិកភិក្ខុ មិនរៀបចំទុកដាក់គ្រឿងឈើ គ្រឿងដី បើកទ្វារនិងបង្អួចចោល មិនអើពើនឹងសេនាសនៈ ហើយចៀសចេញទៅសោះ ឯគ្រឿងឈើ គ្រឿងដី ក៏វិនាសអស់ទៅ សេនាសនៈ ក៏រកអ្នកណាគ្រប់គ្រងគ្មាន ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុទាំងនោះ បានក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា រឿងនោះពិតមែនឬ ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបបង្គំទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ពិតមែន ។ បេ ។ លុះទ្រង់បន្ទោសហើយ ទ្រង់ធ្វើធម្មីកថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ តថាគតនឹងបញ្ញត្តវត្តដល់ពួកគមិកភិក្ខុ តាមបែបបទដែលពួកគមិកភិក្ខុត្រូវប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ ។

---

១ អដ្ឋកថា ថាគ្រឿងឈើបានដល់គ្រែនិងតាំងជាដើម ។ ២ គ្រឿងដីបានដល់ភាជន៍សម្រាប់ជ្រលក់ជាដើម ។ ចូរមើលសេចក្តីពិស្តារក្នុងសេនាសនក្ខន្ធកៈ ។

[៨៣] តមិគោន ភិក្ខវេ ភិក្ខុនា ទារុភណ្ឌំ មត្តិកាភណ្ឌំ បដិសាមេត្វា ទ្វារវាតបានំ ថកេត្វា សេនាសនំ អាបុច្ឆិតព្វំ(១) សចេ ភិក្ខុ ន ហោតិ សាមណេរោ អាបុច្ឆិតព្វោ សចេ សាមណេរោ ន ហោតិ អារាមិកោ អាបុច្ឆិតព្វោ សចេ អារាមិកោ ន ហោតិ ឧបាសកោ អាបុច្ឆិតព្វោ សចេ ន ហោតិ ភិក្ខុ វា សាមណេរោ វា អារាមិកោ វា ឧបាសកោ វា(២) ចតូសុ បាសាណកេសុ មញ្ចំ បញ្ញបេត្វា មញ្ចេ មញ្ចំ អារោបេត្វា បីឋេ បីឋំ អារោបេត្វា សេនាសនំ ឧបរិ បុញ្ជំ ករិត្វា ទារុភណ្ឌំ មត្តិកាភណ្ឌំ បដិសាមេត្វា ទ្វារវាតបានំ ថកេត្វា បក្កមិតព្វំ សចេ វិហារោ ឱវស្សតិ សចេ ឧស្សហតិ ឆាទេតព្វោ ឧស្សុក្កំ វា កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ វិហារោ ឆាទិយេថាតិ ឯវញ្ចេតំ លភេថ ឥច្ចេតំ កុសលំ នោ ចេ លភេថ យោ ទេសោ អនោវស្សកោ ហោតិ តត្ថ ចតូសុ បាសាណកេសុ មញ្ចំ បញ្ញបេត្វា មញ្ចេ មញ្ចំ អារោបេត្វា បីឋេ បីឋំ អារោបេត្វា សេនាសនំ ឧបរិ បុញ្ជំ ករិត្វា ទារុភណ្ឌំ មត្តិកាភណ្ឌំ បដិសាមេត្វា

១ ឱ. ម. អាបុច្ឆា បក្កមិតព្វំ ។ ២ ឱ. ម. បោត្ថកេសុ សចេ សាមណេរោ ន ហោតិ អារាមិកោ អាបុច្ឆិតព្វោ សចេ ន ហោតិ ភិក្ខុ វា សាមណេរោ វា អារាមិកោ វាតិ វចនំ អាគតំ ។

[៨៣] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គមិកភិក្ខុ ត្រូវរៀបចំទុកដាក់គ្រឿងឈើ និងគ្រឿងដី ហើយបិទទ្វារនិងបង្អួច អើពើនឹងសេនាសនៈ[១] បើមិនមានភិក្ខុទេ ត្រូវលាសាមណេរ បើមិនមានសាមណេរ ត្រូវលាអារាមិកជន បើមិនមានអារាមិកជន ត្រូវលាឧបាសក បើភិក្ខុក្តី សាមណេរក្តី អារាមិកជនក្តី ឧបាសកក្តី មិនមានទេ ត្រូវរៀបចំគ្រែលើថ្មតូច ៤ ដុំ ហើយតម្រួតគ្រែលើគ្រែ តម្រួតតាំងលើតាំង ធ្វើសេនាសនៈឲ្យគរលើគ្នា ហើយរៀបចំទុកដាក់គ្រឿងឈើ និងគ្រឿងដី ហើយបិទទ្វារនិងបង្អួច រួចដើរចេញទៅចុះ ប្រសិនបើវិហារលេច បើគមិកភិក្ខុអាច (ប្រក់បាន) ក៏គប្បីប្រក់ ម្យ៉ាងទៀតគប្បីធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា អាត្មាអញប្រក់វិហារ ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើគមិកភិក្ខុបានធ្វើសេចក្តីខ្វាល់ខ្វាយយ៉ាងនេះ ការបានដូច្នេះនេះ ក៏ជាការគាប់ប្រពៃ បើមិនបានទេ ទីណាជាទីមិនលេច គមិកភិក្ខុ ត្រូវរៀបចំគ្រែលើថ្មតូច ៤ ដុំ ក្នុងប្រទេសនោះ ហើយតម្រួតគ្រែលើគ្រែ តម្រួតតាំងលើតាំងហើយធ្វើសេនាសនៈឲ្យគរលើគ្នា រៀបទុកដាក់គ្រឿងឈើនិងគ្រឿងដី

---

១ សេនាសនៈ ដែលគេទើរលើខ្នងថ្មក្តី លើសសរថ្មក្តី ដែលពួកសត្វកណ្តៀរឡើងទៅបៀតបៀនមិនបាន ទុកជាភិក្ខុមិនអើពើ ក៏មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។

ទ្វារវាតបានំ ថកេត្វា បក្កមិតព្វំ សចេ សព្វោ វិហារោ ឱវស្សតិ សចេ ឧស្សហតិ សេនាសនំ គាមំ អតិហរិតព្វំ ឧស្សុក្កំ វា កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ សេនាសនំ គាមំ អតិហរិយេថាតិ ឯវញ្ចេ តំ លភេថ ឥច្ចេតំ កុសលំ នោ ចេ លភេថ អព្ភោកាសេ ចតូសុ បាសាណកេសុ មញ្ចំ បញ្ញាបេត្វា មញ្ចេ មញ្ចំ អារោបេត្វា បីឋេ បីឋំ អារោបេត្វា សេនាសនំ ឧបរិ បុញ្ជំ ករិត្វា ទារុភណ្ឌំ មត្តិកាភណ្ឌំ បដិសាមេត្វា តិណេន វា បណ្ណេន វា បដិច្ឆាទេត្វា បក្កមិតព្វំ អប្បេវ នាម អង្គានិបិ សេសេយ្យុន្តិ ឥទំ ខោ ភិក្ខវេ គមិកានំ ភិក្ខូនំ វត្តំ យថា គមិកេហិ ភិក្ខូហិ សម្មា វត្តិតព្វន្តិ ។

[៨៤] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ភត្តគ្គេ ន អនុមោទេន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម សមណា សក្យបុត្តិយា ភត្តគ្គេ ន អនុមោទិស្សន្តីតិ ។ អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខូ តេសំ មនុស្សានំ ឧជ្ឈាយន្តានំ ខីយន្តានំ វិបាចេន្តានំ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។

បិទទ្វារនិងបង្អួច រួចដើរចេញទៅចុះ ប្រសិនបើវិហារលេចគ្មានសល់ បើគមិកភិក្ខុអាច (នាំយកទៅបាន) ត្រូវនាំយកសេនាសនៈទៅកាន់ស្រុក ឬត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា អាត្មាអញនឹងនាំយកសេនាសនៈទៅកាន់ស្រុកដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើគមិកភិក្ខុ បានធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយយ៉ាងនេះការបានដូច្នេះនេះ ជាការល្អ បើមិនបានទេ គមិកភិក្ខុត្រូវរៀបចំគ្រែលើថ្មតូច ៤ ដុំក្នុងទីវាលហើយតម្រួតគ្រែលើគ្រែ តម្រួតតាំងលើតាំង ធ្វើសេនាសនៈឲ្យគរលើគ្នា ហើយរៀបចំទុកដាក់គ្រឿងឈើ និងគ្រឿងដី បិទបាំងដោយស្មៅឬដោយស្លឹកឈើរួចសឹមដើរចេញទៅ ដោយធ្វើទុកក្នុងចិត្តថា ធ្វើដូចម្តេចនឹងឲ្យអវយវៈ (របស់គ្រែនិងតាំង) ទាំងឡាយសល់នៅបាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហើយជាវត្តរបស់ពួកគមិកភិក្ខុ តាមបែបបទដែលពួកគមិកភិក្ខុ ត្រូវប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ ។

[៨៤] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយមិនអនុមោទនាក្នុងរោងភត្ត ។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ពួកសមណៈជាសក្យបុត្តិយ៍ មិនគួរបើមិនអនុមោទនា ក្នុងរោងភត្តសោះ ។ កាលដែលមនុស្សទាំងឡាយកំពុងពោលទោស តិះដៀលបន្តុះបង្អាប់ ពួកភិក្ខុក៏បានឮ ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។

អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ភត្តគ្គេ អនុមោទិតុន្តិ ។

[៨៥] អថខោ ភិក្ខូនំ[១] ឯតទហោសិ កេន នុ ខោ ភត្តគ្គេ អនុមោទិតព្វន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ថេរេន ភិក្ខុនា ភត្តគ្គេ អនុមោទិតុន្តិ ។

[៨៦] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្ស បូគស្ស សង្ឃភត្តំ ហោតិ ។ អាយស្មា សារីបុត្តោ សង្ឃត្ថេរោ ហោតិ ។ ភិក្ខូ ភគវតា អនុញ្ញាតំ ថេរេន ភិក្ខុនា ភត្តគ្គេ អនុមោទិតុន្តិ អាយស្មន្តំ សារីបុត្តំ ឯកកំ ឱហាយ បក្កមឹសុ ។ អថខោ អាយស្មា សារីបុត្តោ តេ មនុស្សេ បដិសម្មោទិត្វា បច្ឆា ឯកកោ អគមាសិ ។ អទ្ទសា ខោ ភគវា អាយស្មន្តំ សារីបុត្តំ ទូរតោ វ ឯកកំ[២] អាគច្ឆន្តំ ទិស្វាន អាយស្មន្តំ សារីបុត្តំ ឯតទវោច

១ ម. តេសំ ភិក្ខូនំ ។ ២ ឱ. ម. បោត្ថកេសុ ឯកកន្តិ វចនំ នត្ថិ ។

ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មីកថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកក្នុងវេលានោះថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ឲ្យភិក្ខុធ្វើអនុមោទនាក្នុងរោងភត្ត ។

[៨៥] លំដាប់នោះ ពួកភិក្ខុ មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា ភិក្ខុដូចម្តេចហ្ន៎ ដែលគួរអនុមោទនាក្នុងរោងភត្តបាន ។ ភិក្ខុទាំងនោះ បានក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មីកថា ហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកក្នុងវេលានោះថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុជាថេរៈអនុមោទនាក្នុងរោងភត្ត ។

[៨៦] សម័យនោះឯង មានសង្ឃភត្តរបស់គណៈជនមួយពួក ។ ព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុជាសង្ឃត្ថេរ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយគិតគ្នាថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុជាថេរៈអនុមោទនាក្នុងរោងភត្ត ហើយក៏ដើរចៀសចេញទៅចោលព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុ ឲ្យគង់នៅតែមួយអង្គ ។ លំដាប់នោះ ព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុ (និយាយ) សំណេះសំណាលនឹងមនុស្សទាំងនោះហើយ ក៏បាននិមន្តទៅតែមួយអង្គ ក្នុងកាលជាខាងក្រោយ ។ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បានទតទៅឃើញព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុ កំពុងតែដើរមកតែមួយអង្គអំពីចម្ងាយ លុះទ្រង់ទតឃើញហើយ ក៏ត្រាស់សួរសេចក្តីនុ៎ះ

កច្ចិ សារីបុត្ត ភត្តំ ឥទ្ធំ អហោសីតិ ។ ឥទ្ធំ ខោ ភន្តេ ភត្តំ អហោសិ អបិច មំ ភិក្ខូ ឯកកំ ឱហាយ បក្កន្តាតិ ។ អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ភត្តគ្គេ ចតូហិ បញ្ចហិ ថេរានុត្ថេរេហិ ភិក្ខូហិ អាគមេតុន្តិ ។

[៨៧] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ថេរោ ភត្តគ្គេ វច្ចិតោ អាគមេតិ[១] ។ សោ វច្ចំ សន្ធារេន្តោ[២] មុច្ឆិតោ បបតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ សតិ ករណីយេ អនន្តរិកំ ភិក្ខុំ អាបុច្ឆិត្វា គន្តុន្តិ ។

[៨៨] តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ ទុន្និវត្ថា ទុប្បារុតា អនាកប្បសម្បន្នា ភត្តគ្គំ គច្ឆន្តិ វោក្កម្មបិ ថេរានំ ភិក្ខូនំ បុរតោ បុរតោ គច្ឆន្តិ ថេរេបិ ភិក្ខូ អនុបខជ្ជ និសីទន្តិ នវេបិ ភិក្ខូ អាសនេន បដិពាហន្តិ សង្ឃាដិម្បិ ឱត្ថរិត្វា អន្តរឃរេ និសីទន្តិ ។

---

១ ឱ. ម. អាគមេសិ ។ ២ ម. សន្ធារេតុំ អសក្កោន្តោ ។

នឹងព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុថា ម្នាលសារីបុត្ត ចុះភត្តមានបរិបូណ៌ទេឬ ។ ព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភត្តមានបរិបូណ៌ទេ ប៉ុន្តែភិក្ខុទាំងឡាយ ដើរចោលខ្ញុំព្រះអង្គ ឲ្យនៅតែម្នាក់ឯង ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មីកថា ហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកក្នុងវេលានោះថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតភិក្ខុទាំងឡាយជាថេរៈ និងអនុត្ថេរបួនប្រាំរូបរង់ចាំក្នុងរោងភត្ត ។

[៨៧] សម័យនោះ មានព្រះថេរៈមួយរូប ឈឺបន្ទោបង់ឧច្ចារៈហើយរង់ចាំក្នុងរោងភត្ត កាលបើព្រះថេរៈនោះខំអត់ទ្រាំឧច្ចារៈ លោកក៏ជ្រប់ដួលទៅ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើមានកិច្ចគួរធ្វើ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យលាភិក្ខុ ដែលអង្គុយនៅលើអាសនៈ ជាលំដាប់ហើយទៅបាន ។

[៨៨] សម័យនោះ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុស្លៀកមិនល្អ ដណ្តប់មិនល្អ ប្រកបដោយមារយាទមិនសមគួរ ដើរទៅកាន់រោងភត្ត ដែងទៅខាងមុខ ៗ នៃពួកភិក្ខុជាថេរៈខ្លះ ចូលទៅអង្គុយជ្រៀតបៀតពួកភិក្ខុជាថេរៈខ្លះ ឃាត់ពួកភិក្ខុខ្ចីដោយអាសនៈខ្លះ អង្គុយសង្កត់សង្ឃាដីក្នុងចន្លោះផ្ទះខ្លះ ។

យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ទុន្និវត្ថា ទុប្បារុតា អនាកប្បសម្បន្នា ភត្តគ្គំ គច្ឆិស្សន្តិ ពោក្កម្មបិ ថេរានំ ភិក្ខូនំ បុរតោ បុរតោ គច្ឆិស្សន្តិ ថេរេបិ ភិក្ខូ អនុប្បខជ្ជ និសីទិស្សន្តិ នវេបិ ភិក្ខូ អាសនេន បដិពាហិស្សន្តិ សង្ឃាដិម្បិ ឱត្ថរិត្វា អន្តរឃរេ និសីទិស្សន្តីតិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ សច្ចំ កិរ ភិក្ខវេ ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ទុន្និវត្ថា ទុប្បារុតា អនាកប្បសម្បន្នា ភត្តគ្គំ គច្ឆន្តិ ពោក្កម្មបិ ថេរានំ ភិក្ខូនំ បុរតោ បុរតោ គច្ឆន្តិ ថេរេបិ ភិក្ខូ អនុប្បខជ្ជ និសីទន្តិ នវេបិ ភិក្ខូ អាសនេន បដិពាហន្តិ សង្ឃាដិម្បិ ឱត្ថរិត្វា អន្តរឃរេ និសីទន្តីតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ បេ ។ វិគរហិត្វា ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ តេនហិ ភិក្ខវេ ភិក្ខូនំ ភត្តគ្គវត្តំ បញ្ញាបេស្សាមិ យថា ភិក្ខូហិ ភត្តគ្គេ សម្មាវត្តិតព្វំ ។

ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ មិនគួរបើស្បៀកមិនល្អ ដណ្តប់មិនល្អ ប្រកបដោយមារយាទមិនសមគួរ ដើរទៅកាន់រោងភត្តសោះ ឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងនោះ ដើរដែងទៅខាងមុខ ៗ នៃពួកភិក្ខុជាថេរៈខ្លះ ចូលទៅអង្គុយច្រៀតបៀតភិក្ខុជាថេរៈខ្លះ ឃាត់ពួកភិក្ខុខ្ចីដោយអាសនៈខ្លះ អង្គុយសង្កត់សង្ឃាដីក្នុងចន្លោះផ្ទះខ្លះ ។ គ្រានោះ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុស្បៀកមិនល្អ ដណ្តប់មិនល្អ ប្រកបដោយមារយាទមិនសមគួរ ដើរទៅកាន់រោងភត្ត ដើរដែងទៅខាងមុខ ៗ នៃពួកភិក្ខុជាថេរៈខ្លះ អង្គុយច្រៀតបៀតភិក្ខុជាថេរៈខ្លះ ឃាត់ពួកភិក្ខុខ្ចីដោយអាសនៈខ្លះ អង្គុយសង្កត់សង្ឃាដី ក្នុងចន្លោះផ្ទះពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះអង្គ ពិតមែន ។ បេ ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោស ហើយទ្រង់ធ្វើធម្មីកថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ តថាគតនឹងបញ្ញត្តវត្តក្នុងរោងភត្ត ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ តាមទំនងដែលភិក្ខុទាំងឡាយគប្បីប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃក្នុងរោងភត្ត ។

វត្តក្ខន្ធកេ ភត្តគ្គវត្តំ

[៨៩] សចេ អារាមេ កាលោ អារោចិតោ ហោតិ តិមណ្ឌលំ បដិច្ឆាទេន្តេន បរិមណ្ឌលំ និវាសេត្វា កាយពន្ធនំ ពន្ធិត្វា សគុណំ កត្វា សង្ឃាដិយោ បារុបិត្វា គណ្ឋិកំ បដិមុញ្ចិត្វា ធោវិត្វា បត្តំ គហេត្វា សាធុកំ អតរមានេន គាមោ បវិសិតព្វោ ន វោក្កម្ម ថេរានំ ភិក្ខូនំ បុរតោ បុរតោ គន្តព្វំ សុប្បដិច្ឆន្នេន អន្តរឃរេ គន្តព្វំ សុសំវុតេន អន្តរឃរេ គន្តព្វំ ឱក្ខិត្តចក្ខុនា អន្តរឃរេ គន្តព្វំ ន ឧក្ខិត្តកាយ អន្តរឃរេ គន្តព្វំ ន ឧជ្ជគ្ឃិកាយ អន្តរឃរេ គន្តព្វំ អប្បសទ្ទេន អន្តរឃរេ គន្តព្វំ ន កាយប្បចាលកំ អន្តរឃរេ គន្តព្វំ ន ពាហុប្បចាលកំ អន្តរឃរេ គន្តព្វំ ន សីសប្បចាលកំ អន្តរឃរេ គន្តព្វំ ន ខម្ភកតេន អន្តរឃរេ គន្តព្វំ ន ឱគុណ្ឋិតេន អន្តរឃរេ គន្តព្វំ ន ឧក្កុដិកាយ អន្តរឃរេ គន្តព្វំ សុប្បដិច្ឆន្នេន អន្តរឃរេ និសីទិតព្វំ សុសំវុតេន អន្តរឃរេ និសីទិតព្វំ ឱក្ខិត្តចក្ខុនា អន្តរឃរេ និសីទិតព្វំ ន ឧក្ខិត្តកាយ អន្តរឃរេ និសីទិតព្វំ ន ឧជ្ជគ្ឃិកាយ អន្តរឃរេ និសីទិតព្វំ អប្បសទ្ទេន

វត្តក្ខន្ធកៈ វត្តដែលភិក្ខុត្រូវធ្វើក្នុងរោងភត្ត

[៨៩] បើគេប្រាប់កត្តកាល ក្នុងអារាមហើយ ភិក្ខុត្រូវបិទបាំងមណ្ឌល ៣ គឺស្លៀកឲ្យជាបរិមណ្ឌល ក្រវាត់សំពត់កាយពន្ធន៍ (វត្ត-ពន្ធចង្កេះ) តម្រួតឧត្តរាសង្គៈនិងសង្ឃាដី ហើយឃ្មុំពាក់ក្ដុំ ហើយជូតបាត្រឲ្យស្អាតហើយកាន់យកទៅ ដើរតាមសម្រួល មិនរលះរលាំងចូលទៅកាន់ស្រុក មិនត្រូវដើរដែងទៅខាងមុខ ៗ នៃពួកភិក្ខុជាថេរៈទេ ត្រូវបិទបាំងកាយដោយល្អ ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវសង្រួមប្រយ័ត្នឲ្យល្អ ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវមានភ្នែកសំឡឹងចុះក្រោម គឺក្រឡេកមើលប្រមាណមួយជួរនឹម ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវសើយចីវរ ដើរចូលទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវសើចខ្លាំង ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវមានសំឡេងតិច ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវដើរគ្រលែងកាយ ទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវបង់បោយ ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវងើកងោកក្បាល ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវស្ទឹមចង្កេះ ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវទទូរក្បាល ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវចំអើតដើង ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវបិទបាំងកាយឲ្យល្អ អង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវសង្រួមប្រយ័ត្នដោយល្អ អង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវមានភ្នែកសំឡឹងចុះក្រោម គឺក្រឡេកមើលប្រមាណមួយជួរនឹម អង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវសើយចីវរ អង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវសើចខ្លាំង អង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវមានសំឡេងតិច

អន្តរឃរេ និសីទិតព្វំ ន កាយប្បចាលកំ អន្តរឃរេ និសីទិតព្វំ ន ពាហុប្បចាលកំ អន្តរឃរេ និសីទិតព្វំ ន សីសប្បចាលកំ អន្តរឃរេ និសីទិតព្វំ ន ខម្ភកតេន អន្តរឃរេ និសីទិតព្វំ ន ឱគុណ្ឋិតេន អន្តរឃរេ និសី-ទិតព្វំ ន បល្លត្ថិកាយ អន្តរឃរេ និសីទិតព្វំ ន ថេរេ ភិក្ខូ អនុបខជ្ជ និសីទិតព្វំ ន នវា ភិក្ខូ អាសនេន បដិ-ពាហិតព្វា ន សង្ឃាដឹ ឱត្ថរិត្វា អន្តរឃរេ និសីទិតព្វំ ឧទកេ ទីយមានេ ឧភោហិ ហត្ថេហិ បត្តំ បដិគ្គហេត្វា ឧទកំ បដិគ្គហេតព្វំ នីចំ កត្វា សាធុកំ អបរិឃំ-សន្តេន បត្តោ ធោវិតព្វោ សចេ ឧទកប្បដិគ្គាហកោ ហោតិ នីចំ កត្វា ឧទកប្បដិគ្គហេ ឧទកំ អាសិញ្ចិតព្វំ មា ឧទកប្បដិគ្គាហកោ ឧទកេន ឱសិញ្ចិ មា សាមន្តា ភិក្ខូ ឧទកេន ឱសិញ្ចឹសុ មា សង្ឃាដិ ឧទកេន ឱសិញ្ចីតិ សចេ ឧទកប្បដិគ្គាហកោ ន ហោតិ នីចំ កត្វា ឆមាយំ ឧទកំ អាសិញ្ចិតព្វំ មា សាមន្តា ភិក្ខូ ឧទកេន ឱសិញ្ចឹសុ មា សង្ឃាដិ ឧទកេន ឱសិញ្ចីតិ ឱទនេ ទីយមានេ ឧភោហិ ហត្ថេហិ បត្តំ បដិគ្គហេត្វា

អង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវគ្រវែងកាយ អង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវគ្រវាដៃ អង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវងេកងោកក្បាល អង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវស្ទឹមចង្កេះ អង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវទទូរក្បាល អង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវត្របោមក្បាលជង្គង់ អង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវអង្គុយ ច្រៀតបៀតពួកភិក្ខុជាថេរៈ មិនត្រូវបៀតបៀនភិក្ខុខ្ចីទាំងឡាយ ដោយអាសនៈ មិនត្រូវអង្គុយសង្កត់សង្ឃាដីក្នុងចន្លោះផ្ទះ កាលបើទាយកប្រគេនទឹក ត្រូវកាន់បាត្រដោយដៃទាំងពីរ ហើយទទួលយកទឹក ត្រូវបន្ទាបបាត្រឲ្យស្រួល កុំឲ្យទង្គិច (អ្វីៗ) ឡើយ ហើយលាងឲ្យស្អាត បើមានកន្ធោរដាក់ទឹក ត្រូវធ្វើឲ្យទាប ហើយចាក់ទឹកទៅក្នុងកន្ធោរដាក់ទឹក ដោយតាំងចិត្តថា កុំឲ្យកន្ធោរដាក់ទឹកខ្ទាត់ខ្ទាយទឹកឡើយ កុំឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយជិតខាងទទឹកដោយទឹកឡើយ កុំឲ្យសង្ឃាដីទទឹកដោយទឹកឡើយ បើគ្មានកន្ធោរដាក់ទឹកទេ ភិក្ខុត្រូវធ្វើទឹក (នោះ) ឲ្យទាបហើយស្រោចលើផែនដីដោយតាំងចិត្តថា កុំឲ្យភិក្ខុជិតខាងទាំងឡាយ ទទឹកដោយទឹកឡើយ កុំឲ្យសង្ឃាដីទទឹកដោយទឹកឡើយ បើមានទាយកប្រគេនបាយ ត្រូវកាន់បាត្រដោយដៃទាំងពីរ ហើយទទួលយកបាយ តែត្រូវធ្វើ

១១១

វត្តក្ខន្ធកេ ភត្តគ្គវត្តំ

ឱទនោ បដិគ្គហេតព្ពោ សូបស្ស ឱកាសោ កាតព្ពោ សចេ ហោតិ សប្បិ វា តេលំ វា ឧត្តរិភង្គំ វា ថេរេន វត្តព្ពោ សព្ពេសំ សមកំ សម្បាទេហីតិ សក្កច្ចំ បិណ្ឌ-បាតោ បដិគ្គហេតព្ពោ បត្តសញ្ញិនា បិណ្ឌបាតោ ប-ដិគ្គហេតព្ពោ សមសូបកោ បិណ្ឌបាតោ បដិគ្គហេតព្ពោ សមតិត្តិកោ បិណ្ឌបាតោ បដិគ្គហេតព្ពោ ន តាវ ថេរេន ភុញ្ជិតព្ពំ យាវ ន សព្ពេសំ ឱទនោ សម្បត្តោ[១] ហោតិ សក្កច្ចំ បិណ្ឌបាតោ ភុញ្ជិតព្ពោ បត្តសញ្ញិនា បិណ្ឌ-បាតោ ភុញ្ជិតព្ពោ សបទានំ[២] បិណ្ឌបាតោ ភុញ្ជិតព្ពោ សមសូបកោ បិណ្ឌបាតោ ភុញ្ជិតព្ពោ ន ថូបតោ[៣] ឱមទ្ទិត្វា បិណ្ឌបាតោ ភុញ្ជិតព្ពោ ន សូបំ វា ព្យញ្ជនំ វា ឱទនេន បដិច្ឆាទេតព្ពំ ភិយ្យោកម្យតំ ឧបាទាយ ន សូបំ វា ឱទនំ វា អគិលានេន អត្តនោ អត្ថាយ វិញ្ញាបេត្វា ភុញ្ជិតព្ពំ ន ឧជ្ឈានសញ្ញិនា បរេសំ បត្តោ ឱលោកេតព្ពោ នាតិមហន្តោ កពឡោ កាតព្ពោ ប-រិមណ្ឌលោ អាលោបោ កាតព្ពោ ន អនាហដេ កពឡេ

---

១ ឱ. ម. សម្បន្នោ ។ ២ ឱ. សបទានោ ។ ៣ ថូបិកតោតិបិ បាឋោ ទិស្សតិ ។ ម. ថូបកតោ ។

ទីឱកាសឲ្យដាក់សម្ងបានផង បើមានទឹកដោះថ្លាក្តី ប្រេងក្តី សម្ងឧត្តរិភង្គក្តី ភិក្ខុជាថេរៈត្រូវពោលថា ចូរអ្នកចាត់ចែងដល់ភិក្ខុគ្រប់រូប ឲ្យបានស្មើ ៗ គ្នា ត្រូវទទួលបិណ្ឌបាតដោយគោរព ត្រូវមានសេចក្តីសំគាល់តែក្នុងបាត្រ ទទួលបិណ្ឌបាត ត្រូវទទួលបិណ្ឌបាតឲ្យមានសម្ងស្មើគ្នា ត្រូវទទួលបិណ្ឌបាតឲ្យស្មើតែត្រឹមកណ្តាប់មាត់បាត្រ ភិក្ខុគ្រប់រូបមិនទាន់បានបាយទុកគ្រប់គ្រាន់ត្រឹមណា ភិក្ខុជាថេរៈមិនគប្បីឆាន់ត្រឹមនោះ ត្រូវឆាន់ចង្ហាន់បិណ្ឌបាតដោយគោរព ត្រូវឆាន់ចង្ហាន់បិណ្ឌបាត សំគាល់តែក្នុងបាត្រ ត្រូវឆាន់ចង្ហាន់បិណ្ឌបាតវាចឲ្យស្មើ ត្រូវឆាន់ចង្ហាន់បិណ្ឌបាតមានសម្ងស្មើគ្នា មិនត្រូវប្រមបចុះអំពីកំពូលបាយ ឆាន់ចង្ហាន់បិណ្ឌបាត មិនត្រូវកកាយបាយលុបសម្ង ឬម្ហូបក្រៀម ដើម្បីឲ្យបានច្រើនជាងគេ បើគ្មានជំងឺ មិនត្រូវសូមសម្ង ឬបាយ ដើម្បីជាប្រយោជន៍ដល់ខ្លួន ហើយឆាន់ទេ មិនត្រូវសំឡឹងរំពៃមើលបាត្រភិក្ខុទាំងឡាយដទៃ ដោយគិតនឹងលើកទោសទេ មិនត្រូវធ្វើពំនូតបាយ ឲ្យធំហួសប្រមាណ ត្រូវធ្វើពំនូតបាយឲ្យជាបរិមណ្ឌល គឺធ្វើឲ្យមូល កាលបើពំនូតបាយមិនទាន់ដល់មាត់ មិនត្រូវ

មុខទ្វារំ វិវរិតព្វំ ន ភុញ្ជមានេន សព្វោ ហត្ថោ មុខេ បក្ខិបិតព្វោ ន សកពឡេន មុខេន ព្យាហរិតព្វំ ន បិណ្ឌុក្ខេបកំ ភុញ្ជិតព្វំ ន កពឡាវច្ឆេទកំ ភុញ្ជិតព្វំ ន អវគណ្ឌការកំ ភុញ្ជិតព្វំ ន ហត្ថនិទ្ធុនកំ ភុញ្ជិតព្វំ ន សិត្ថាវការកំ ភុញ្ជិតព្វំ ន ជិវ្ហានិច្ឆារកំ ភុញ្ជិតព្វំ ន ចបុចបុការកំ ភុញ្ជិតព្វំ ន សុរុសុរុការកំ ភុញ្ជិ-តព្វំ ន ហត្ថនិល្លេហកំ ភុញ្ជិតព្វំ ន បត្តនិល្លេហកំ ភុញ្ជិតព្វំ ន ឱដ្ឋនិល្លេហកំ ភុញ្ជិតព្វំ ន សាមិសេន ហត្ថេន បានីយថាលកោ បដិគ្គហេតព្វោ ន តាវ ថេរេន ឧទកំ បដិគ្គហេតព្វំ យាវ ន សព្វេវ ភុត្តាវិនោ ហោន្តិ ឧទកេ ទីយមានេ ឧភោហិ ហត្ថេហិ បត្តំ បដិគ្គហេត្វា ឧទកំ បដិគ្គហេតព្វំ នីចំ កត្វា សាធុកំ អបរិឃំសន្តេន បត្តោ ធោវិតព្វោ សចេ ឧទកប្បដិគ្គាហកោ ហោតិ នីចំ កត្វា ឧទកប្បដិគ្គហេ ឧទកំ អាសិញ្ចិតព្វំ មា ឧទ-កប្បដិគ្គាហកោ ឧទកេន ឱសិញ្ចិ មា សាមន្តា ភិក្ខូ ឧទកេន ឱសិញ្ចឹសុ មា សង្ឃាដិ ឧទកេន ឱសិញ្ចីតិ

ហាមាត់ចាំឡើយ កាលនឹងឆាន់ មិនត្រូវញាត់ម្រាមដៃទាំងអស់ទៅក្នុងមាត់ មិនត្រូវនិយាយទាំងពំនូតបាយនៅក្នុងមាត់ មិនត្រូវបោះដុំបាយ (ទៅក្នុងមាត់) ហើយឆាន់ទេ មិនត្រូវឆាន់ខាំកាត់ពំនូតបាយ (មួយកំណាត់ម្តង) មិនត្រូវឆាន់បៀមពំនូតបាយឲ្យទុលប៉ោងថ្ពាល់ឡើង (ដូចជាស្វា) មិនត្រូវឆាន់រលាស់ដៃបណ្តើរ មិនត្រូវឆាន់បាយឲ្យពោយរាយគ្រាប់បាយ មិនត្រូវឆាន់លៀនអណ្តាតចេញមកខាងក្រៅ (ទទួលអាហារ) មិនត្រូវឆាន់ឲ្យឮផ្ចប់ ៗ មិនត្រូវឆាន់ឲ្យឮគ្រូក ៗ មិនត្រូវឆាន់លិទ្ធដៃ មិនត្រូវឆាន់លិទ្ធបាត្រ មិនត្រូវឆាន់លិទ្ធបបូរមាត់ មិនត្រូវទទួលភាជន៍ទឹកទាំងដៃប្រឡាក់អាមិសៈ ភិក្ខុទាំងពួងមិនទាន់ឆាន់ហើយត្រឹមណា ភិក្ខុជាថេរៈមិនគប្បីទទួលយកទឹកត្រឹមនោះ កាលបើទាយកប្រគេនទឹក ត្រូវកាន់បាត្រដោយដៃទាំងពីរ ហើយទទួលយកទឹក ត្រូវធ្វើបាត្រឲ្យទាបកុំឲ្យទង្គិច (អ្វីៗ) ហើយលាងឲ្យស្អាត បើមានកន្ថោរទឹក ត្រូវធ្វើឲ្យទាប ហើយចាក់ទឹកទៅក្នុងកន្ថោរដាក់ទឹក ដោយតាំងចិត្តថា កុំឲ្យកន្ថោរដាក់ទឹកខ្ទាត់ខ្ទាយទឹកឡើយ កុំឲ្យពួកភិក្ខុជិតខាងទទឹកដោយទឹកឡើយ កុំឲ្យសង្ឃាដីទទឹកដោយទឹកឡើយ

១១៣

វត្តក្ខន្ធកេ ភត្តគ្គវត្តំ

សចេ ឧទកប្បដិគ្គាហកោ ន ហោតិ នីចំ កត្វា ឆមាយំ ឧទកំ អាសិញ្ចិតព្វំ មា សាមន្តា ភិក្ខូ ឧទកេន ឱសិញ្ចឹសុ មា សង្ឃាដិ ឧទកេន ឱសិញ្ចីតិ ន សសិត្ថកំ បត្តធោវនំ អន្តរឃរេ ឆឌ្ឌេតព្វំ និវត្តន្តេន នវកេហិ ភិក្ខូហិ បឋមតរំ និវត្តិតព្វំ បច្ឆា ថេរេហិ សុប្បដិច្ឆន្នេន អន្តរឃរេ គន្តព្វំ សុសំវុតេន អន្តរឃរេ គន្តព្វំ ឱក្ខិត្តចក្ខុនា អន្តរឃរេ គន្តព្វំ ន ឧក្ខិត្តកាយ អន្តរឃរេ គន្តព្វំ ន ឧជ្ជគ្ឃិកាយ អន្តរឃរេ គន្តព្វំ អប្បសទ្ទេន អន្តរឃរេ គន្តព្វំ ន កាយប្បចាលកំ អន្តរឃរេ គន្តព្វំ ន ពាហុប្បចាលកំ អន្តរឃរេ គន្តព្វំ ន សីសប្បចាលកំ អន្តរឃរេ គន្តព្វំ ន ខម្ភកតេន អន្តរឃរេ គន្តព្វំ ន ឱគុណ្ឋិតេន អន្តរឃរេ គន្តព្វំ ន ឧក្កុដិកាយ អន្តរឃរេ គន្តព្វំ ឥទំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខូនំ ភត្តគ្គវត្តំ យថា ភិក្ខូហិ ភត្តគ្គេ សម្មា វត្តិតព្វន្តិ ។

បឋមភាណវារំ និដ្ឋិតំ ។

បើមិនមានកន្ថោរទឹកទេ ត្រូវផ្ងើទឹកឲ្យទាបហើយចាក់លើផែនដី ដោយតាំងចិត្តថា កុំឲ្យពួកភិក្ខុជិតខាងទទឹកដោយទឹកឡើយ កុំឲ្យសង្ឃាដីទទឹកដោយទឹកឡើយ មិនត្រូវចាក់ទឹកលាងបាត្រមានទាំងគ្រាប់បាយ ក្នុងចន្លោះផ្ទះ កាលបើត្រឡប់វិញ ត្រូវត្រឡប់ឲ្យបានមុនពួកភិក្ខុខ្ចី ត្រូវបិទបាំងកាយឲ្យល្អ ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ក្រោយភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយ ត្រូវសង្រួមប្រយ័ត្នឲ្យល្អ ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវមានភ្នែកសំឡឹងចុះក្រោម គឺក្រឡេកមើលប្រមាណ ១ ជួរនឹម ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវសើយចីវរ ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវសើចខ្លាំង ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវមានសំឡេងតិច ៗ ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវដើរគ្រលែងកាយ ទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវបង់បោយ ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវងើកងោកក្បាល ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវស្ទឹមចង្កេះ ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវទទូរក្បាល ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវដើរចំអើតជើង ទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហើយជាវត្តរបស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តាមទំនងដែលភិក្ខុទាំងឡាយគប្បីប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃក្នុងរោងភត្ត ។

ភាណវារៈទី ១ ចប់ ។

[៩០] តេន ខោ បន សមយេន បិណ្ឌចារិកា ភិក្ខូ ទុន្និវត្ថា ទុប្បារុតា អនាកប្បសម្បន្នា បិណ្ឌាយ ចរន្តិ អសល្លក្ខេត្វាបិ និវេសនំ បវិសន្តិ អសល្លក្ខេត្វាបិ និក្ខមន្តិ អតិសហសាបិ បវិសន្តិ អតិសហសាបិ និក្ខមន្តិ អតិទូរេបិ តិដ្ឋន្តិ អច្ចាសន្នេបិ តិដ្ឋន្តិ អតិចិរំបិ តិដ្ឋន្តិ អតិលហុកំបិ និវត្តន្តិ ។ អញ្ញតរោ[១] បិណ្ឌចារិកោ ភិក្ខុ អសល្លក្ខេត្វា និវេសនំ ចាវិសិ ។ សោ ច[២] ទ្វារំ មញ្ញមានោ អញ្ញតរំ ឱវរកំ ចាវិសិ ។ តស្មិម្បិ[៣] ឱវរកេ ឥត្ថី នគ្គា ឧត្តានា និបន្នា ហោតិ ។ អទ្ទសា ខោ សោ ភិក្ខុ តំ ឥត្ថឹ នគ្គំ ឧត្តានំ និបន្នំ ទិស្វាន នយិទំ ទ្វារំ ឱវរកំ ឥទន្តិ តម្ហា ឱវរកម្ហា និក្ខមិ ។ អទ្ទសា ខោ តស្សា ឥត្ថិយា សាមិកោ តំ ឥត្ថឹ នគ្គំ ឧត្តានំ និបន្នំ ទិស្វាន ឥមិនា មេ ភិក្ខុនា បជាបតិ ទូសិតាតិ តំ ភិក្ខុំ គហេត្វា អាកោដេតិ ។ អថខោ សា ឥត្ថី តេន សទ្ទេន បដិពុជ្ឈិត្វា តំ

១ ឱ. ម. អញ្ញតរោបិ ។ ២ អយំ ចសទ្ទោ ឱ. ម. បោត្ថកេសុ ន ទិស្សតិ ។ ៣ អយំ បិសទ្ទោ ឱ. ម. បោត្ថកេសុ ន ទិស្សតិ ។

[៩០] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុអ្នកប្រព្រឹត្តបិណ្ឌបាត ស្លៀកមិនល្អ ដណ្តប់មិនល្អ ប្រកបដោយមារយាទមិនសមគួរ ត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាតមិនបានសង្កេត ហើយចូលទៅកាន់លំនៅ (ផ្ទះគេ) ខ្លះ មិនបានសង្កេតហើយចេញមកខ្លះ ចូលទៅដោយរហ័សពេកខ្លះ ចេញមកដោយរហ័សពេកខ្លះ ឈរក្នុងទីឆ្ងាយពេកខ្លះ ឈរក្នុងទីជិតពេកខ្លះ ឈរយូរពេកខ្លះត្រឡប់មកវិញ ដោយរហ័សពេកខ្លះ ។ មានភិក្ខុអ្នកប្រព្រឹត្តបិណ្ឌបាតមួយរូប មិនបានសង្កេត ហើយដើរចូលទៅកាន់លំនៅ (គេ) ។ ភិក្ខុនោះ កាលសំគាល់នូវទ្វារដើរចូលទៅកាន់បន្ទប់តូចមួយ ។ ក្នុងបន្ទប់តូចនោះសោតមានស្រីអាក្រាតដេកផ្ងារ ។ ភិក្ខុនោះ ក៏បានឃើញស្រីអាក្រាតដេកផ្ងារនោះ លុះឃើញហើយគិតថា នេះមិនមែនជាទ្វារទេ នេះជាបន្ទប់តូចទេតើ ហើយក៏ចេញចាកបន្ទប់តូចនោះមក ។ ស្វាមីរបស់ស្រីនោះ ក៏បានឃើញស្រីជាប្រពន្ធនោះអាក្រាតដេកផ្ងារ លុះឃើញហើយក៏គិតថា ភិក្ខុនេះប្រទូស្តនឹងប្រពន្ធរបស់អញហើយតើ ហើយចាប់ទះតប់ភិក្ខុនោះ ។ លំដាប់នោះ ស្រីនោះក៏ភ្ញាក់ឡើងដោយសារឮសូរសន្ធឹកនោះ ហើយបាន

១១៤

វត្តក្ខន្ធកេ បិណ្ឌចារិកវត្តំ

បុរិសំ ឯតទវោច កិស្ស ត្វំ អយ្យ[1] ឥមំ ភិក្ខុំ អាកោដេសីតិ ។ ឥមិនាសិ ត្វំ ភិក្ខុនា ទូសិតាតិ ។ នាហំ អយ្យ[2] ឥមិនា ភិក្ខុនា ទូសិតា អការកោ សោ ភិក្ខូតិ តំ ភិក្ខុំ មុញ្ចាបេសិ ។ អថខោ សោ ភិក្ខុ អារាមំ គន្ត្វា ភិក្ខូនំ ឯតមត្ថំ អារោចេសិ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិចាចេន្តិ កថំ ហិ នាម បិណ្ឌចារិកា ភិក្ខូ ទុន្និវត្ថា ទុប្បារុតា អនាកប្បសម្បន្នា បិណ្ឌាយ ចរិស្សន្តិ អ-សល្លក្ខេត្វាបិ និវេសនំ បវិសិស្សន្តិ អសល្លក្ខេត្វាបិ និក្ខមិស្សន្តិ អតិសហសាបិ បវិសិស្សន្តិ អតិសហសាបិ និក្ខមិស្សន្តិ អតិទូរេបិ តិដ្ឋិស្សន្តិ អច្ចាសន្នេបិ តិដ្ឋិស្សន្តិ អតិចិរម្បិ តិដ្ឋិស្សន្តិ អតិលហុកម្បិ និវត្តិស្សន្តីតិ ។ អថខោ តេ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ សច្ចំ កិរ ភិក្ខវេ ។ បេ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ បេ ។ វិគរ-ហិត្វា ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ តេនហិ ភិក្ខវេ

១-២ ឱ. ម. អយ្យោ ។

សួរបុរសនោះថា នែអ្នក ហេតុអ្វី បានជាអ្នកទះតប់ភិក្ខុនេះ ។ ស្វាមីឆ្លើយថា ភិក្ខុនេះប្រទូស្តហង់ឯង់ហើយ ។ ប្រពន្ធប្រាប់ថា នែអ្នក ភិក្ខុនេះមិនបាន ប្រទូស្តខ្ញុំទេ ភិក្ខុនោះ ឥតបានធ្វើ (អំពើដូច្នោះទេ) ថាហើយក៏ឲ្យប្តីលែងភិក្ខុ នោះទៅ ។ ខណៈនោះ ភិក្ខុនោះបានទៅកាន់អារាម ហើយប្រាប់ដំណើរ នុ៎ះ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា ដែលមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ពួកភិក្ខុអ្នក ប្រព្រឹត្តបិណ្ឌបាត មិនសមបើនឹងស្លៀកមិនល្អ ដណ្តប់មិនល្អ ប្រកបដោយ មារយាទមិនសមគួរត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាត មិនបានសង្កេត ហើយចូលទៅកាន់លំនៅ (គេ)ខ្លះ មិនបានសង្កេត ហើយចេញមកខ្លះ ចូលទៅដោយរហ័ស ពេកខ្លះ ចេញមកដោយរហ័សពេកខ្លះ ឈរក្នុងទីឆ្ងាយពេកខ្លះ ឈរក្នុង ទីជិតពេកខ្លះ ឈរយូរពេកខ្លះ ត្រឡប់មកដោយរហ័សពេកខ្លះ (ដូច្នេះ) សោះ ។ គ្រានោះ ភិក្ខុទាំងនោះ បានក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះ ព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្នាលភិក្ខុទាំង-ឡាយ ឮថារឿងនោះ ពិតមែនឬ ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ពិតមែន ។ បេ ។ លុះទ្រង់បន្ទោសហើយ ទ្រង់ ធ្វើធម្មីកថាត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ

បិណ្ឌចារិកានំ ភិក្ខូនំ វត្តំ បញ្ញាបេស្សាមិ យថា បិណ្ឌ-
ចារិកេហិ ភិក្ខូហិ សម្មា វត្តិតព្វំ ។

[៩១] បិណ្ឌចារិកេន ភិក្ខវេ ភិក្ខុនា ឥទានិ គាមំ បវិសិស្សាមីតិ តិមណ្ឌលំ បដិច្ឆាទេន្តេន បរិមណ្ឌលំ និវាសេត្វា កាយពន្ធនំ ពន្ធិត្វា សគុណំ កត្វា សង្ឃាដិយោ ចារុបិត្វា គណ្ឋិកំ បដិមុញ្ចិត្វា ធោវិត្វា បត្តំ គហេត្វា សាធុកំ អតរមានេន គាមោ បវិសិតព្វោ សុប្បដិច្ឆន្នេន អន្តរឃរេ គន្តព្វំ សុសំវុតេន អន្តរឃរេ គន្តព្វំ ឱក្ខិត្តចក្ខុនា អន្តរឃរេ គន្តព្វំ ន ឧក្ខិត្តកាយ អន្តរឃរេ គន្តព្វំ ន ឧជ្ជគ្ឃិកាយ អន្តរឃរេ គន្តព្វំ អប្បសទ្ទេន អន្តរឃរេ គន្តព្វំ ន កាយប្បចាលកំ អន្តរឃរេ គន្តព្វំ ន ពាហុប្បចាលកំ អន្តរឃរេ គន្តព្វំ ន សីសប្បចាលកំ អន្តរឃរេ គន្តព្វំ ន ខម្ភកតេន អន្តរឃរេ គន្តព្វំ ន ឱគុណ្ឋិតេន អន្តរឃរេ គន្តព្វំ ន ឧក្កុដិកាយ អន្តរឃរេ គន្តព្វំ និវេសនំ បវិសន្តេន

តថាគតនឹងបញ្ញត្តវត្ត ដល់ពួកភិក្ខុអ្នកប្រព្រឹត្តបិណ្ឌបាត តាមទំនងដែលពួកភិក្ខុអ្នកប្រព្រឹត្តបិណ្ឌបាត គប្បីប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃបាន ។

[៩១] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បិណ្ឌចារិកភិក្ខុ (ភិក្ខុអ្នកប្រព្រឹត្តបិណ្ឌ-បាត) គិតថា អាត្មាអញនឹងចូលទៅកាន់ស្រុកក្នុងកាលឥឡូវនេះ ហើយគប្បីបិទបាំងមណ្ឌលបី គឺ ស្លៀកឲ្យជាបរិមណ្ឌល ក្រវាត់សំពត់កាយពន្ធន៍ (វត្ថពន្ធចង្កេះ) ហើយតម្រួតឧត្តរាសង្គៈ និងសង្ឃាដី ពាក់ក្ដុំហើយឃ្លុំ ជូតបាត្រឲ្យស្អាត កាន់ដើរចូលទៅកាន់ស្រុកដោយស្រួល មិនរលះរលាំង ត្រូវបិទបាំងកាយឲ្យល្អ ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវសង្រួមប្រយ័ត្នឲ្យល្អ ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវមានភ្នែកសំឡឹងចុះក្រោម ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវសើយចីវរ ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវសើចខ្លាំង ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវមានសំឡេងតិច ៗ ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវគ្រលែងកាយ ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវបង់បោយ ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវងេកងោកក្បាល ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវស្ទឹមចង្កេះ ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវទទូរក្បាល ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវចំអើតជើង ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ កាលដែលនឹងចូលទៅកាន់លំនៅគេ ត្រូវកំណត់ថា អាត្មាអញនឹងចូលទៅ

១១៧

សល្លក្ខេតព្វំ ឥមិនា បវិសិស្សាមិ ឥមិនា និក្ខមិស្សាមីតិ នាតិសហសា បវិសិតព្វំ នាតិសហសា និក្ខមិតព្វំ នាតិទូរេ ឋាតព្វំ នាច្ចាសន្នេ ឋាតព្វំ នាតិចិរំ ឋាតព្វំ នាតិលហុកំ និវត្តិតព្វំ ឋិតកេន សល្លក្ខេតព្វំ ភិក្ខំ ទាតុកាមា វា អទាតុកាមា វាតិ សចេ កម្មំ វា និក្ខិបតិ អាសនា វា វុដ្ឋាតិ កដច្ឆុំ វា បរាមសតិ ភាជនំ វា បរាមសតិ ឋបេតិ វា ទាតុកាមិយាតិ[១] ឋាតព្វំ ភិក្ខាយ ទីយមានាយ វាមេន ហត្ថេន សង្ឃាដឹ ឧច្ចារេត្វា ទក្ខិណេន ហត្ថេន បត្តំ បណាមេត្វា ឧភោហិ ហត្ថេហិ បត្តំ បរិគ្គហេត្វា ភិក្ខា បដិគ្គហេតព្វា ន ច ភិក្ខាទាយិកាយ មុខំ ឱលោកេតព្វំ[២] សល្លក្ខេតព្វំ សូបំ ទាតុកាមា វា អទាតុកាមា វាតិ សចេ កដច្ឆុំ វា បរាមសតិ ភាជនំ វា បរាមសតិ ឋបេតិ វា ទាតុកាមិ-យាតិ ឋាតព្វំ ភិក្ខាយ ទិន្នាយ សង្ឃាដិយា បត្តំ បដិច្ឆាទេត្វា សាធុកំ អតរមានេន និវត្តិតព្វំ សុប្បដិច្ឆ-ន្នេន អន្តរឃរេ គន្តព្វំ សុសំវុតេន អន្តរឃរេ គន្តព្វំ

១ ឱ. ទាតុកាមោ វិយាតិ ។ ម. ទាតុកាមាស្សាតិ ។ ២ ឱ. ម. ឱល្លោកេតព្វំ ។

តាមផ្លូវនេះ នឹងចេញមកវិញតាមផ្លូវនេះ មិនត្រូវដើរចូលទៅដោយរហ័សពេក មិនត្រូវចេញមកដោយរហ័សពេក មិនត្រូវឈរក្នុងទីឆ្ងាយពេក មិនត្រូវឈរក្នុងទីជិតពេក មិនត្រូវឈរយូរពេក មិនត្រូវត្រឡប់រហ័សពេក ត្រូវឈរសង្កេតថា គេមានបំណងនឹងឲ្យចង្ហាន់ ឬឥតមានបំណងនឹងឲ្យទេ បើប្រសិនជាគេបញ្ឈប់ការងារ ឬគេក្រោកចាកអាសនៈ ឬចាប់វែក ឬចាប់ភាជន៍ ឬគេមានបំណងនឹងឲ្យ ហើយនិមន្តឲ្យរង់ចាំក្តី ដឹងដូច្នេះហើយត្រូវឈររង់ចាំ កាលបើគេប្រគេនចង្ហាន់ បិណ្ឌចារិកភិក្ខុ ត្រូវវែកសង្ឃាដីដោយដៃឆ្វេង បង្អោនបាត្រដោយដៃស្តាំ ហើយទ្របាត្រដោយដៃទាំងពីរទទួលយកចង្ហាន់ តែកុំសំឡឹងមើលមុខស្រីដែលប្រគេន[១] ចង្ហាន់នោះឡើយ ត្រូវសង្កេតថា គេមានបំណងនឹងឲ្យសម្ល ឬមិនមានបំណងនឹងឲ្យទេ បើប្រសិនជាគេចាប់វែកក្តី ចាប់ភាជន៍ក្តី ឬគេមានបំណងនឹងឲ្យហើយនិមន្តឲ្យរង់ចាំក្តី បិណ្ឌចារិកភិក្ខុដឹងដូច្នេះហើយ ត្រូវឈររង់ចាំ កាលបើគេបានប្រគេនចង្ហាន់ហើយ ត្រូវបិទបាំងបាត្រដោយសង្ឃាដី ដើរត្រឡប់មកដោយស្រួល មិនរលះរលាំង ត្រូវបិទបាំងកាយឲ្យល្អ ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវសង្រួមប្រយ័ត្នដោយល្អដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវមាន

១ អដ្ឋកថាថា ប្រុសក្តី ស្រីក្តី បិណ្ឌចារិកភិក្ខុមិនគប្បីមើលមុខគេក្នុងខណៈ ដែលគេប្រគេនចង្ហាន់ ។

ឱក្ខិត្តចក្ខុនា អន្តរឃរេ គន្តព្វំ ន ឧក្ខិត្តកាយ អន្តរឃរេ គន្តព្វំ ន ឧជ្ជគ្ឃិកាយ អន្តរឃរេ គន្តព្វំ អប្បសទ្ទេន អន្តរឃរេ គន្តព្វំ ន កាយប្បចាលកំ អន្តរឃរេ គន្តព្វំ ន ពាហុប្បចាលកំ អន្តរឃរេ គន្តព្វំ ន សីសប្បចាលកំ អន្តរឃរេ គន្តព្វំ ន ខម្ភកតេន អន្តរឃរេ គន្តព្វំ ន ឱគុណ្ឋិតេន អន្តរឃរេ គន្តព្វំ ន ឧក្កុដិកាយ អន្តរឃរេ គន្តព្វំ យោ បឋមំ គាមតោ បិណ្ឌាយ បក្កមតិ តេន អាសនំ បញ្ញាបេតព្វំ បាទោទកំ បាទបីឋំ បាទកថលិកំ ឧបនិក្ខិបិតព្វំ អវក្ការបាតី ធោវិត្វា ឧបដ្ឋាបេតព្វំ បានីយំ បរិភោជនីយំ ឧបដ្ឋាបេតព្វំ យោ បច្ឆា គាមតោ បិណ្ឌាយ បដិក្កមតិ សចេ ហោតិ ភុត្តាវសេសោ សចេ អាកង្ខតិ ភុញ្ជិតព្វំ នោ ចេ អាកង្ខតិ អប្បហរិតេ វា ឆឌ្ឌេតព្វំ អប្បាណកេ វា ឧទកេ ឱបិលាបេតព្វំ តេន អាសនំ ឧទ្ធរិតព្វំ បាទោទកំ បាទបីឋំ បាទកថលិកំ បដិសាមេតព្វំ អវក្ការបាតី ធោវិត្វា បដិសាមេតព្វំ បានីយំ បរិភោជនីយំ បដិសាមេតព្វំ

ក្អែកសំឡឹងចុះក្រោម ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវសើយចីវរ ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវសើចខ្លាំងដើរ ទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវមានសំឡេងតិច ៗ ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវគ្រលែងកាយ ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវបង់បោយ ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវងើកងោកក្បាល ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវស្ទឹមចង្កេះ ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវទទូរក្បាល ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវចំអើតជើង ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ភិក្ខុណាត្រឡប់មកពីបិណ្ឌបាតក្នុងស្រុកមុនគេ ភិក្ខុនោះត្រូវក្រាលអាសនៈ (ទុកចាំ) ត្រូវតម្កល់ទុកនូវទឹកសម្រាប់លាងជើង តាំងសម្រាប់ទ្រាប់ជើងដែលលាងហើយ ទ្រនាប់សម្រាប់ជូតជើងដែលមិនទាន់លាង ត្រូវលាងភាជន៍សម្រាប់ផ្ទេរភោជនហើយតម្កល់ទុក ត្រូវតម្កល់ទុកនូវទឹកសម្រាប់ឆាន់ និងទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ ភិក្ខុណាត្រឡប់មកពីបិណ្ឌបាតក្នុងស្រុកក្រោយគេ បើមានអាហារដែលសល់អំពីបរិភោគ បើចង់ឆាន់គប្បីឆាន់ចុះ បើមិនចង់ឆាន់ទេ ត្រូវយកទៅចោលក្នុងទីដែលគ្មានវត្ថុខៀវ (មានស្មៅជាដើម) ឬយកទៅចាក់ក្នុងទឹកដែលគ្មានសត្វ ភិក្ខុនោះគប្បីសារអាសនៈទុក ត្រូវទុកដាក់នូវទឹកសម្រាប់លាងជើង តាំងសម្រាប់ទ្រាប់ជើងដែលលាងហើយ ទ្រនាប់សម្រាប់ជូតជើងដែលមិនទាន់លាង ត្រូវលាងភាជន៍សម្រាប់ផ្ទេរភោជន ហើយរៀបចំទុកដាក់ ត្រូវទុកដាក់ទឹកសម្រាប់ឆាន់ និងទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់

កត្តព្វំ សម្មជ្ជិតព្វំ យោ បស្សតិ ចានីយឃដំ វា បរិភោជនីយឃដំ វា វច្ចឃដំ វា រិត្តំ តុច្ឆំ តេន ឧបដ្ឋាបេតព្វំ សចស្ស ហោតិ អវិសយ្ហំ ហត្ថវិការេន ទុតិយំ អាមន្តេត្វា ហត្ថវិលង្ឃកេន ឧបដ្ឋាបេតព្វំ ន ច តប្បច្ចយា វាចា ភិន្ទិតព្វា ឥទំ ខោ ភិក្ខវេ បិណ្ឌចារិកានំ ភិក្ខូនំ វត្តំ យថា បិណ្ឌចារិកេហិ ភិក្ខូហិ សម្មា វត្តិតព្វន្តិ ។

[៩២] តេន ខោ បន សមយេន សម្ពហុលា ភិក្ខូ អរញ្ញេ វិហរន្តិ ។ តេ នេវ ចានីយំ ឧបដ្ឋាបេន្តិ ន បរិភោជនីយំ ឧបដ្ឋាបេន្តិ ន អគ្គឹ ឧបដ្ឋាបេន្តិ ន អរណិសហិតំ ឧបដ្ឋាបេន្តិ ន នក្ខត្តបទានិ ជានន្តិ ន ទិសាភាគំ ជានន្តិ ។ ចោរា តត្ថ គន្ត្វា តេ ភិក្ខូ ឯតទវោចុំ អត្ថិ ភន្តេ ចានីយន្តិ ។ នត្ថាវុសោតិ ។ អត្ថិ ភន្តេ បរិភោជនីយន្តិ ។ នត្ថាវុសោតិ ។ អត្ថិ ភន្តេ អគ្គីតិ ។ នត្ថាវុសោតិ ។ អត្ថិ ភន្តេ អរណិសហិតន្តិ ។

ត្រូវបោសពោធិ៍កត្ត ភិក្ខុណា ឃើញក្អមសម្រាប់ដាក់ទឹកឆាន់ក្តី ក្អមសម្រាប់ដាក់ទឹកប្រើប្រាស់ក្តី ក្អមសម្រាប់ដាក់ទឹកលាងវច្ចៈក្តី ដែលទទេគ្មានទឹក ភិក្ខុនោះត្រូវរកទឹកមកតម្កល់ទុក បើភិក្ខុនោះ មិនអាចនឹងលើក (ដោយដៃខ្លួន) រួចទេ ត្រូវហៅរកគេជាគម្រប់ពីរនាក់ ដោយហត្ថវិការ (បោយដៃ) ហើយឲ្យគេជួយលើកទៅតម្កល់ទុក តែកុំបញ្ចេញវាចាព្រោះហេតុតែកិច្ចប៉ុណ្ណោះឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទាំងនេះជាវត្តរបស់បិណ្ឌចារិកភិក្ខុទាំងឡាយ តាមទំនងដែលបិណ្ឌចារិកភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ ។

[៩២] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុច្រើនរូបនៅក្នុងព្រៃ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ មិនដង៍ទឹកសម្រាប់ឆាន់ទុក មិនដង៍ទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ទុក មិនបានតម្កល់ទុកនូវភ្លើង មិនបានតម្កល់ទុកនូវពំនួតភ្លើង មិនដឹងផ្កាយនក្ខត្តឫក្ស មិនដឹងចំណែកនៃទិស ។ មានពួកចោរទៅក្នុងទីនោះ បានសួរភិក្ខុទាំងនោះថា មានទឹកផឹកឬទេ លោកម្ចាស់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយប្រាប់ថាគ្មានទេ អាវុសោ ។ ចោរសួរថា ចុះទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ មានឬទេលោកម្ចាស់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយប្រាប់ថា គ្មានទេ អាវុសោ ។ ពួកចោរសួរថា ចុះភ្លើងមានឬទេ លោកម្ចាស់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយប្រាប់ថា គ្មានទេ អាវុសោ ។ ពួកចោរសួរថា ចុះឈើពំនួតភ្លើងមានឬទេ លោកម្ចាស់ ។

នត្ថាវុសោតិ ។ កោនជ្ជ ភន្តេ យុត្តន្តិ ។ ន ខោ មយំ អាវុសោ ជានាមាតិ ។ កតមាយំ ភន្តេ ទិសាតិ ។ ន ខោ មយំ អាវុសោ ជានាមាតិ ។ អថខោ តេ ចោរា នេវិមេសំ បានីយំ អត្ថិ ន បរិភោជនីយំ អត្ថិ ន អគ្គិ អត្ថិ ន អរណិសហិតំ អត្ថិ ន នក្ខត្តបទានិ ជានន្តិ ន ទិសាភាគំ ជានន្តិ ចោរា ឥមេ នយិមេ ភិក្ខូតិ អាកោដេត្វា បក្កមឹសុ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ ភិក្ខូនំ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ តេនហិ ភិក្ខវេ អារញ្ញកានំ ភិក្ខូនំ វត្តំ បញ្ញាបេស្សាមិ យថា អារញ្ញកេហិ ភិក្ខូហិ សម្មា វត្តិតព្វំ ។

[៩៣] អារញ្ញកេន ភិក្ខវេ ភិក្ខុនា កាលស្សេវ ឧដ្ឋាយ បត្តំ ថវិកាយ បក្ខិបិត្វា អំសេ អាលគ្គេត្វា ចីវរំ ខន្ធេ ករិត្វា ឧបាហនា អារោហិត្វា ទារុភណ្ឌំ

ភិក្ខុទាំងឡាយប្រាប់ថា គ្មានទេ អាវុសោ ។ ពួកចោរសួរថា ចុះក្នុងថ្ងៃនេះ ប្រកបដោយផ្កាយនក្ខត្តឫក្សអ្វី ។ ភិក្ខុទាំងឡាយប្រាប់ថា ម្នាលអាវុសោ យើងទាំងឡាយមិនដឹងទេ ។ ពួកចោរសួរថា នេះហៅថា ទិសអ្វី លោកម្ចាស់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយប្រាប់ថា យើងទាំងឡាយមិនដឹងទេ អាវុសោ ។ លំដាប់នោះ ចោរទាំងនោះនិយាយថា ទឹកសម្រាប់ផឹករបស់ភិក្ខុទាំងនេះក៏គ្មាន ទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ក៏គ្មាន ភ្លើងក៏គ្មាន ឈើពំនួតភ្លើងក៏គ្មាន ផ្កាយនក្ខត្តឫក្សក៏មិនដឹង ចំណែកនៃទិសក៏មិនស្គាល់ ពួកនេះជាចោរទេតើ ពួកនេះមិនមែនជាភិក្ខុឡើយ ថាហើយក៏នាំគ្នាវាយ ហើយដើរចេញទៅ ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុទាំងនោះបានប្រាប់ដំណើរនុ៎ះ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានយកសេចក្ដីនុ៎ះ ក្រាបបង្គំទូលចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ធ្វើធម្មីកថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកក្នុងពេលនោះថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ តថាគតនឹងបញ្ញត្តវត្ត ដល់អារញ្ញកភិក្ខុទាំងឡាយ (ភិក្ខុអ្នកនៅក្នុងព្រៃ) តាមទំនងដែលអារញ្ញកភិក្ខុទាំងឡាយគប្បីប្រព្រឹត្ត ដោយប្រពៃបាន ។

[៩៣] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ (អារញ្ញកភិក្ខុ) ត្រូវក្រោកឡើងអំពីព្រឹកព្រហាម ហើយច្រកបាត្រក្នុងស្បោក រួចស្ពាយលើស្មា ធ្វើចីពរឲ្យនៅលើ-ក ពាក់ស្បែកជើងហើយរៀបចំទុកដាក់គ្រឿងឈើនិងគ្រឿង

មត្តិកាភណ្ឌំ បដិសាមេត្វា ទ្វារវាតបានានិ ថកេត្វា សេនាសនា ឱតរិតព្វំ ឥទានិ គាមំ បវិសិស្សាមីតិ ឧបាហនា ឱមុញ្ចិត្វា នីចំ កត្វា បប្ផោដេត្វា ថវិកាយ បក្ខិបិត្វា អំសេ អាលគ្គេត្វា តិមណ្ឌលំ បដិច្ឆាទេន្តេន បរិមណ្ឌលំ និវាសេត្វា កាយពន្ធនំ ពន្ធិត្វា សគុណំ កត្វា សង្ឃាដិយោ បារុបិត្វា គណ្ឋិកំ បដិមុញ្ចិត្វា ធោវិត្វា បត្តំ គហេត្វា សាធុកំ អតរមានេន គាមោ បវិសិតព្វោ សុប្បដិច្ឆន្នេន អន្តរឃរេ គន្តព្វំ សុសំវុតេន អន្តរឃរេ គន្តព្វំ ។ បេ ។ ន ឧក្កុដិកាយ អន្តរឃរេ គន្តព្វំ និវេសនំ បវិសន្តេន សល្លក្ខេតព្វំ ឥមិនា បវិសិស្សាមិ ឥមិនា និក្ខមិស្សាមីតិ នាតិសហសា បវិសិតព្វំ នាតិសហសា និក្ខមិតព្វំ នាតិទូរេ ឋាតព្វំ នាច្ចាសន្នេ ឋាតព្វំ នាតិចិរំ ឋាតព្វំ នាតិលហុកំ និវត្តិតព្វំ ឋិតកេន សល្លក្ខេតព្វំ ភិក្ខំ ទាតុកាមា វា អទាតុកាមា វាតិ សចេ កម្មំ វា និក្ខិបតិ អាសនា វា វុដ្ឋាតិ កដច្ឆុំ វា បរាមសតិ ភាជនំ វា បរាមសតិ ឋបេតិ វា ទាតុកាមិយាតិ ឋាតព្វំ ភិក្ខាយ ទីយមានាយ

ដីបិទទ្វារនិងបង្អួច រួចហើយចុះពីទីសេនាសនៈដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងចូលទៅកាន់ស្រុក ក្នុងកាលឥឡូវនេះ ត្រូវដោះស្បែកជើង ហើយបន្ទាបគោះប្រកដាក់ក្នុងស្ពោកបាត្រ ហើយស្ពាយលើស្មា បិទបាំងកាយឲ្យមានមណ្ឌលបី ស្លៀកស្បង់ឲ្យជាបរិមណ្ឌល ក្រវាត់សំពត់កាយពន្ធន៍ តម្រួតឧត្តរាសង្គៈនិងសង្ឃាដី ហើយឃ្មុំពាក់ក្ដុំ ហើយជូតបាត្រកាន់ដើរចូលទៅក្នុងស្រុកដោយស្រួល មិនរលះរលាំង អារញ្ញកភិក្ខុ ត្រូវបិទបាំងកាយឲ្យល្អ ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវសង្រួមប្រយ័ត្នដោយល្អដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។ បេ ។ មិនត្រូវចំអើតជើង ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ កាលបើនឹងចូលទៅកាន់លំនៅគេ ត្រូវកំណត់ទុកក្នុងចិត្តថា អាត្មាអញនឹងចូលទៅ តាមផ្លូវនេះ នឹងចេញមកវិញ តាមផ្លូវនេះ មិនត្រូវចូលទៅដោយរហ័សពេក មិនត្រូវចេញមកវិញ ដោយរហ័សពេក មិនត្រូវឈរ ក្នុងទីឆ្ងាយពេក មិនត្រូវឈរ ក្នុងទីជិតពេក មិនត្រូវឈរយូរពេក មិនត្រូវត្រឡប់មករហ័សពេក ត្រូវឈរសង្កេតមើលថា គេចង់ឲ្យចង្ហាន់ ឬមិនចង់ឲ្យទេ បើគេបញ្ឈប់ការងារក្ដី ក្រោកអំពីអាសនៈក្ដី ចាប់កាន់វែកក្ដី ចាប់កាន់ភាជន៍ក្ដី គេចង់ប្រគេនចង្ហាន់ហើយនិមន្តឲ្យរង់ចាំក្ដី ភិក្ខុដឹងដូច្នេះហើយ គប្បីរង់ចាំ កាលបើគេប្រគេនចង្ហាន់

វាមេន ហត្ថេន សង្ឃាដឹ ឧច្ចារេត្វា ទក្ខិណេន ហត្ថេន បត្តំ បណាមេត្វា ឧភោហិ ហត្ថេហិ បត្តំ បដិគ្គហេត្វា ភិក្ខា បដិគ្គហេតព្វា ន ច ភិក្ខាទាយិកាយ មុខំ ឧល្លោកេតព្វំ សល្លក្ខេតព្វំ សូបំ វា ទាតុកាមា វា អទាតុកាមា វាតិ សចេ កដច្ឆុំ វា បរាមសតិ ភាជនំ វា បរាមសតិ ឋបេតិ វា ទាតុកាមិយាតិ ឋាតព្វំ ភិក្ខាយ ទិន្នាយ សង្ឃាដិយា បត្តំ បដិច្ឆាទេត្វា សាធុកំ អតរមានេន និវត្តិតព្វំ សុប្បដិច្ឆន្នេន អន្តរឃរេ គន្តព្វំ ។ បេ ។ ន ឧក្កុដិកាយ អន្តរឃរេ គន្តព្វំ គាមតោ និក្ខមិត្វា បត្តំ ថវិកាយ បក្ខិបិត្វា អំសេ អាលគ្គេត្វា ចីវរំ សំហរិត្វា សីសេ ករិត្វា ឧបាហនា អារោហិត្វា គន្តព្វំ អារញ្ញកេន ភិក្ខវេ ភិក្ខុនា បានីយំ ឧបដ្ឋាបេតព្វំ បរិភោជនីយំ ឧបដ្ឋាបេតព្វំ អគ្គិ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ អរណិសហិតំ ឧបដ្ឋាបេតព្វំ កត្តរទណ្ឌោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ នក្ខត្តបទានិ ឧគ្គហេតព្វានិ សកលានិ វា ឯកទេសានិ វា ទិសាកុសលេន ភវិតព្វំ ឥទំ ខោ ភិក្ខវេ អារញ្ញកានំ ភិក្ខូនំ វត្តំ យថា អារញ្ញកេហិ ភិក្ខូហិ សម្មា វត្តិតព្វន្តិ ។

ត្រូវយកដៃធ្វេងវែកសង្ឃាដី យកដៃស្តាំបង្អោនបាត្រហើយទ្របាត្រដោយដៃទាំងពីរទទួលយកចង្ហាន់ តែកុំសំឡឹងមើលមុខស្ត្រីដែលប្រគេនចង្ហាន់ឡើយ ត្រូវសង្កេតពិនិត្យមើលថា គេចង់ប្រគេនសម្ល ឬមិនចង់ប្រគេនទេ បើគេចាប់កាន់វែកក្តី ចាប់កាន់ភាជន៍ក្តី គេចង់ប្រគេនហើយនិមន្តឲ្យរង់ចាំក្តី ភិក្ខុដឹងដូច្នេះហើយត្រូវរង់ចាំ កាលបើគេប្រគេនចង្ហាន់ហើយត្រូវយកសង្ឃាដីបិទបាំងបាត្រ ហើយត្រឡប់ចេញមកដោយស្រួលមិនរលះរលាំង ត្រូវបិទបាំងកាយឲ្យល្អ ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។ បេ ។ មិនត្រូវចំអើតជើងដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ កាលបើត្រឡប់ចេញមកពីស្រុកវិញហើយត្រូវប្រេកបាត្រក្នុងស្បោក ហើយស្ពាយលើស្មា ហើយប្រមូលចីពរទូលលើក្បាលហើយពាក់ស្បែកជើងដើរទៅ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អារញ្ញកភិក្ខុត្រូវដងទឹកសម្រាប់ឆាន់ទុក ត្រូវដងទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ទុក ត្រូវតម្កល់ទុកនូវភ្លើង ត្រូវតម្កល់ទុកនូវឈើពំនួតភ្លើង ត្រូវតម្កល់ទុកនូវឈើច្រត់ ត្រូវរៀននូវផ្កាយនក្ខត្តឫក្សទាំងអស់ ឬដោយឯកទេស គួរជាអ្នកឈ្លាសវៃក្នុងទិស ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទាំងនេះជាវត្តរបស់អារញ្ញកភិក្ខុទាំងឡាយ តាមទំនងដែលអារញ្ញកភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ ។

[៩៤] តេន ខោ បន សមយេន សម្ពហុលា ភិក្ខូ អជ្ឈោកាសេ ចីវរកម្មំ ករោន្តិ ។ ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ បដិវាតេ បង្គណេ[១] សេនាសនំ បប្ផោដេសុំ[២] ។ ភិក្ខូ រជេន ឱកិរិយឹសុ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ បដិវាតេ បង្គណេ សេនាសនំ បប្ផោដេស្សន្តិ[៣] ភិក្ខូ រជេន ឱកិរិយិស្សន្តីតិ[៤] ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ សច្ចំ កិរ ភិក្ខវេ ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ បដិវាតេ បង្គណេ សេនាសនំ បប្ផោដេន្តិ ភិក្ខូ រជេន ឱកិរិយឹសូតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ បេ ។ វិគរហិត្វា ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ តេនហិ ភិក្ខវេ ភិក្ខូនំ សេនាសនវត្តំ បញ្ញាបេស្សាមិ យថា ភិក្ខូហិ សេនាសនេ សម្មា វត្តិតព្វំ ។

---

១ ម. អង្គណេ ។ ២ ឱ. បប្ផោបេសុំ ។ ម. បប្ផោដេសុំ ។ ៣ ឱ. បប្ផោបេស្សន្តិ ។ ម. បប្ផោដេស្សន្តិ ។ ៤ ឱ. ម. ឱកិរឹសូតិ ។

វត្តក្ខន្ធកៈ សេនាសនវត្ត

[៩៤] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុច្រើនរូប ធ្វើចីវរកម្មក្នុងទីវាល ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុគោះគ្រឿងសេនាសនៈ ក្នុងទីធ្លាដែលជាទីច្រាសខ្យល់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយប្រឡាក់ដោយធូលី ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ មិនសមបើនឹងគោះគ្រឿងសេនាសនៈ ក្នុងទីធ្លាដែលជាទីច្រាសខ្យល់ ឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយប្រឡាក់ដោយធូលីសោះឡើយ ។ ភិក្ខុទាំង-ឡាយនោះ បានយកសេចក្តីនុ៎ះ ក្រាបបង្គំទូលព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បានឮថា ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុគោះគ្រឿងសេនាសនៈ ក្នុងទីធ្លាដែលជាទីច្រាសខ្យល់ ឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយប្រឡាក់ដោយធូលី ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ពិតមែន ។ បេ ។ លុះទ្រង់បន្ទោសហើយទ្រង់ធ្វើធម្មីកថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ តថាគតនឹងបញ្ញត្តសេនាសនវត្ត ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ តាមទំនងដែលភិក្ខុទាំងឡាយ គប្បីប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ ។

[៩៩] យស្មឹ វិហារេ វិហរតិ សចេ សោ វិហារោ ឧក្លាបោ ហោតិ សចេ ឧស្សហតិ សោធេតព្វោ វិហារំ សោធេន្តេន បឋមំ បត្តចីវរំ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វំ និសីទនប្បច្ចត្ថរណំ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វំ ភិសិពិម្ពោហនំ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វំ មញ្ចោ នីចំ កត្វា សាធុកំ អបរិឃំសន្តេន អសង្ឃដ្ដេន្តេន កវាដបិដ្ឋំ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វោ បីឋំ នីចំ កត្វា សាធុកំ អបរិឃំសន្តេន អសង្ឃដ្ដេន្តេន កវាដបិដ្ឋំ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វំ មញ្ចប្បដិបាទកា នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វា ខេឡមល្លកោ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វោ អបស្សេនផលកំ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វំ ភុម្មត្ថរណំ យថាបញ្ញត្តំ សល្លក្ខេត្វា នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វំ សចេ វិហារេ សន្តានកំ ហោតិ ឧល្លោកា[១] បឋមំ ឱហារេតព្វំ អាលោកសន្ធិកណ្ណភាគា បមជ្ជិតព្វា សចេ គេរុកបរិកម្មកតា ភិត្តិ កណ្ណកិតា ហោតិ ចោឡកំ តេមេត្វា បីឡេត្វា បមជ្ជិតព្វា សចេ កាឡវណ្ណកតា ភូមិ កណ្ណកិតា ហោតិ ចោឡកំ តេមេត្វា

១ ម. ឧល្លោកោ ។

[៩៥] ភិក្ខុនៅក្នុងវិហារណា បើវិហារនោះមានសំរាម បើអាច (សំអាតបាន) ក៏ត្រូវសំអាត កាលដែលនឹងសំអាតវិហារ ត្រូវយកបាត្រ និងចីវរទៅទុកក្នុងទីដ៏សមគួរជាមុន ហើយត្រូវយកនិសីទនៈនិងកម្រាលទៅ ទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវនាំយកពូកនិងខ្នើយទៅទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវ លើកបន្ទាបគ្រែឲ្យស្រួលកុំឲ្យទង្គិចទង្គុក កុំឲ្យប៉ះសន្ទះទ្វារ និងក្របទ្វារ នាំ យកទៅទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវលើកបន្ទាបតាំងឲ្យស្រួលកុំឲ្យទង្គិច កុំឲ្យ ប៉ះសន្ទះទ្វារនិងក្របទ្វារ នាំយកទៅទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវនាំយកទ្រនាប់ ជើងគ្រែទៅទុក ក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវនាំយកកន្ថោរសម្រាប់ស្ដោះទឹកមាត់ ទៅទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវនាំយកក្ដារសម្រាប់ផ្អែកទៅទុក ក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវកំណត់ទីដែលគេក្រាលកម្រាលផែនដីយ៉ាងណា ហើយនាំយកទៅ ទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ បើក្នុងវិហារស្មុគស្មាញ (មិនស្អាតដោយសរសៃពីង ពាងជាដើម) ភិក្ខុត្រូវបោសតាំងពីពិតានជាមុន ចំណែកជ្រុងសន្ទះបង្អួច ត្រូវជូតសំអាត បើជញ្ជាំងដែលគេលាបដោយថ្នាំ មានសៅហ្មងពណ៌ សម្បុរ ត្រូវជ្រលក់កំណាត់សំពត់ពូតហើយសឹមជូត បើទីផ្ទៃដែលគេធ្វើ ដោយវត្ថុមានពណ៌ខ្មៅ មានសៅហ្មងពណ៌សម្បុរ ត្រូវជ្រលក់កំណាត់

ឋបេត្វា បមជ្ជិតព្វា សចេ អកតា ហោតិ ភូមិ ឧទ-កេន បរិប្ផោសិត្វា សម្មជ្ជិតព្វា មា វិហារោ រជេន ឩហញ្ញីតិ សង្ការំ វិចិនិត្វា ឯកមន្តំ ឆឌ្ឌេតព្វំ ន ភិក្ខុ-សាមន្តា សេនាសនំ បប្ផោដេតព្វំ ន វិហារសាមន្តា សេនាសនំ បប្ផោដេតព្វំ ន បានីយសាមន្តា សេនា-សនំ បប្ផោដេតព្វំ ន បរិភោជនីយសាមន្តា សេនា-សនំ បប្ផោដេតព្វំ ន បដិវាតេ បង្គណេ[១] សេនាស-នំ បប្ផោដេតព្វំ អធោវាតេ សេនាសនំ បប្ផោដេតព្វំ ភុម្មត្ថរណំ ឯកមន្តំ ឱតាបេត្វា សោធេត្វា បប្ផោដេត្វា អតិហរិត្វា យថាបញ្ញត្តំ បញ្ញបេតព្វំ មញ្ចប្បដិបាទកា ឯកមន្តំ ឱតាបេត្វា បមជ្ជិត្វា អតិហរិត្វា យថាឋានេ ឋបេតព្វា មញ្ចោ ឯកមន្តំ ឱតាបេត្វា សោធេត្វា បប្ផោដេត្វា នីចំ កត្វា សាធុកំ អប្បដិឃំសន្តេន អសង្ឃដ្ដេន្តេន កវាដបិដ្ឋំ អតិហរិត្វា យថាបញ្ញត្តំ បញ្ញបេតព្វោ បីឋំ ឯកមន្តំ ឱតាបេត្វា សោធេត្វា បប្ផោដេត្វា នីចំ កត្វា សាធុកំ អប្បដិឃំសន្តេន

១ ឱ. ម. អង្គណេ ។

សំពត់ពូតរួចសឹមជូត បើទីផ្ទៃគេមិនធ្វើទេ ភិក្ខុត្រូវប្រោះដោយទឹកហើយសឹមជូតដោយគិតថា កុំឲ្យវិហារប្រឡាក់ដោយធូលីឡើយ ត្រូវប្រមូលសំរាមទៅចោលក្នុងទីដ៏សមគួរ មិនត្រូវគោះគ្រឿងសេនាសនៈ ជិតភិក្ខុផងគ្នា មិនត្រូវគោះគ្រឿងសេនាសនៈជិតវិហារ មិនត្រូវគោះគ្រឿងសេនាសនៈជិតទឹកសម្រាប់ឆាន់ មិនត្រូវគោះគ្រឿងសេនាសនៈ ជិតទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ មិនត្រូវគោះគ្រឿងសេនាសនៈ ក្នុងធ្លាដែលជាទីប្រាសខ្យល់ ត្រូវគោះគ្រឿងសេនាសនៈ ក្នុងទីក្រោមខ្យល់ ត្រូវហាលកម្រាលផែនដី ហើយជម្រះគោះ ក្នុងទីដ៏សមគួរ រួចសាយកមកក្រាលដូចដើមវិញ ត្រូវហាលទ្រនាប់ជើងគ្រែ ហើយជូតសំអាត ក្នុងទីដ៏សមគួរ រួចនាំយកមកតម្កល់ទុកដូចដែលវិញ ត្រូវហាលគ្រែហើយជម្រះគោះក្នុងទីដ៏សមគួរ ហើយលើកបន្ទាបឲ្យស្រួល កុំឲ្យទង្គិច កុំឲ្យប៉ះសន្ទះទ្វារនិងក្របទ្វារ រួចនាំយកទៅទុកដូចដើមវិញ ត្រូវហាលតាំងហើយជម្រះគោះក្នុងទីដ៏សមគួរ ហើយលើកបន្ទាបឲ្យស្រួល កុំឲ្យទង្គិច

អសង្ឃដ្ដេន កវាដបិដ្ឋំ អតិហរិត្វា យថាបញ្ញត្តំ
បញ្ញាបេតព្វំ ភិសិពិម្ពោហនំ ឯកមន្តំ ឱតាបេត្វា សោ-
ធេត្វា បប្ផោដេត្វា អតិហរិត្វា យថាបញ្ញត្តំ បញ្ញាបេតព្វំ
និសីទនប្បច្ចត្ថរណំ ឯកមន្តំ ឱតាបេត្វា សោធេត្វា
បប្ផោដេត្វា អតិហរិត្វា យថាបញ្ញត្តំ បញ្ញាបេតព្វំ ខេ-
ឡមល្លកោ ឯកមន្តំ ឱតាបេត្វា បមជ្ជិត្វា អតិហ-
រិត្វា យថាឋានេ ឋបេតព្វោ អបស្សេនផលកំ ឯក-
មន្តំ ឱតាបេត្វា បមជ្ជិត្វា អតិហរិត្វា យថាឋានេ ឋបេ-
តព្វំ បត្តចីវរំ និក្ខិបិតព្វំ បត្តំ និក្ខិបន្តេន ឯកេន ហត្ថេន
បត្តំ គហេត្វា ឯកេន ហត្ថេន ហេដ្ឋាមញ្ចំ វា
ហេដ្ឋាបីឋំ វា បរាមសិត្វា បត្តោ និក្ខិបិតព្វោ ន ច
អនន្តរហិតាយ ភូមិយា បត្តោ និក្ខិបិតព្វោ ចីវរំ និក្ខិ-
បន្តេន ឯកេន ហត្ថេន ចីវរំ គហេត្វា ឯកេន
ហត្ថេន ចីវរវំសំ វា ចីវររជ្ជុំ វា បមជ្ជិត្វា ចារតោ អន្តំ
ឱរតោ ភោគំ កត្វា ចីវរំ និក្ខិបិតព្វំ សចេ បុរត្ថិមា
សរជា វាតា វាយន្តិ បុរត្ថិមា វាតបានា ថកេតព្វា
សចេ បច្ឆិមា សរជា វាតា វាយន្តិ បច្ឆិមា វាតបានា

កុំឲ្យប៉ះសន្ទះទ្វារនិងក្របទ្វារ រួចនាំយកមកទុកដូចដើមវិញ ត្រូវហាលពូកខ្នើយ ហើយជម្រះគោះ ក្នុងទីដ៏សមគួរ រួចនាំយកមករៀបចំទុកដូចដើមវិញ ត្រូវហាលកម្រាលសម្រាប់អង្គុយ ហើយជម្រះគោះ ក្នុងទីដ៏សមគួរ រួចសាយកមកក្រាលទុកដូចដើមវិញ ត្រូវហាលកន្ថោរសម្រាប់ស្តោះទឹកមាត់ក្នុងទីដ៏សមគួរ ហើយជូតរួចនាំយកមកទុកដូចដែលវិញ ត្រូវហាលផែនក្តារសម្រាប់ផ្អែក ក្នុងទីដ៏សមគួរ ហើយជូត រួចនាំយកមកទុកដូចដែលវិញ ត្រូវទុកដាក់បាត្រនិងចីវរ កាលដែលទុកដាក់បាត្រ ត្រូវកាន់បាត្រដោយដៃម្ខាង ហើយស្ទាបខាងក្រោមគ្រែ ឬខាងក្រោមតាំង ដោយដៃម្ខាងសិន សឹមទុកដាក់បាត្រចុះ តែថា មិនត្រូវទុកដាក់បាត្រក្នុងទីដែលមិនស្អាតឡើយ កាលដែលនឹងទុកចីវរ ត្រូវកាន់ចីវរដោយដៃម្ខាង ហើយជូតស្ទូចីវរ ឬខ្សែស្បៀងដោយដៃម្ខាង ហើយធ្វើជាយខាងនាយ ឲ្យជាផ្នត់មកខាងអាយសិន សឹមទុកចីវរចុះ បើមានខ្យល់ប្រកបដោយធូលីបក់មកអំពីទិសខាងកើត ភិក្ខុត្រូវបិទបង្អួចទិសខាងកើត បើមានខ្យល់ប្រកបដោយធូលី បក់មកពីទិសខាងលិច ត្រូវបិទបង្អួចទិសខាងលិច

១២៧

ថកេតព្វា សចេ ឧត្តរា សរជា វាតា វាយន្តិ ឧត្តរា វាតបានា ថកេតព្វា សចេ ទក្ខិណា សរជា វាតា វាយន្តិ ទក្ខិណា វាតបានា ថកេតព្វា សចេ សីតកាលោ ហោតិ ទិវា វាតបានា វិវរិតព្វា រត្តឹ ថកេតព្វា សចេ ឧណ្ហកាលោ ហោតិ ទិវា វាតបានា ថកេតព្វា រត្តឹ វិវរិតព្វា សចេ បរិវេណំ ឧក្លាបំ ហោតិ បរិវេណំ សម្មជ្ជិតព្វំ សចេ កោដ្ឋកោ ឧក្លាបោ ហោតិ កោដ្ឋកោ សម្មជ្ជិតព្វោ សចេ ឧបដ្ឋានសាលា ឧក្លាបា ហោតិ ឧបដ្ឋានសាលា សម្មជ្ជិតព្វា សចេ អគ្គិសាលា ឧក្លាបា ហោតិ អគ្គិសាលា សម្មជ្ជិតព្វា សចេ វច្ចកុដិ ឧក្លាបា ហោតិ វច្ចកុដិ សម្មជ្ជិតព្វា សចេ បានីយំ ន ហោតិ បានីយំ ឧបដ្ឋាបេតព្វំ សចេ បរិភោជនីយំ ន ហោតិ បរិភោជនីយំ ឧបដ្ឋាបេតព្វំ សចេ អាចមនកុម្ភិយា ឧទកំ ន ហោតិ អាចមនកុម្ភិយា ឧទកំ អាសិញ្ចិតព្វំ សចេ វុឌ្ឍេន សទ្ធឹ ឯកវិហារេ វិហរតិ ន វុឌ្ឍំ អនាបុច្ឆា ឧទ្ទេសោ ទាតព្វោ ន បរិបុច្ឆា ទាតព្វា ន សជ្ឈាយោ កាតព្វោ

វត្តក្ខន្ធកៈ សេនាសនវត្ត

បើមានខ្យល់ប្រកបដោយធូលី បក់មកពីទិសខាងជើង ត្រូវបិទបង្អួចទិសខាងជើង បើមានខ្យល់ប្រកបដោយធូលី បក់មកពីទិសខាងត្បូង ត្រូវបិទបង្អួចទិសខាងត្បូង បើរដូវត្រជាក់ ភិក្ខុត្រូវបើកបង្អួចក្នុងវេលាថ្ងៃ បិទក្នុងវេលាយប់ បើរដូវក្តៅ ត្រូវបិទបង្អួចក្នុងវេលាថ្ងៃ បើកបង្អួចក្នុងវេលាយប់ បើបរិវេណមានសំរាមត្រូវបោសបរិវេណចេញ បើបន្ទប់ទឹកមានសំរាមត្រូវបោសបន្ទប់ទឹកចេញ បើឧបដ្ឋានសាលាមានសំរាមត្រូវបោសឧបដ្ឋានសាលាចេញ បើរោងភ្លើងមានសំរាមត្រូវបោសរោងភ្លើងចេញ បើបង្គន់មានសំរាមត្រូវបោសបង្គន់ចេញ បើមិនមានទឹកសម្រាប់ឆាន់ ត្រូវដងទឹកសម្រាប់ឆាន់ទុក បើមិនមានទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ ភិក្ខុត្រូវដងទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ទុក បើមិនមានទឹកក្នុងឆ្នាំងសម្រាប់ជម្រះ ត្រូវចាក់ទឹកក្នុងឆ្នាំងសម្រាប់ជម្រះទុក បើភិក្ខុខ្ចីនៅក្នុងវិហារមួយជាមួយនឹងភិក្ខុចាស់ មិនទាន់បានអនុញ្ញាតពីភិក្ខុចាស់ទេ មិនត្រូវបង្រៀនបាលី មិនត្រូវបង្រៀនអដ្ឋកថា មិនត្រូវធ្វើស្វាធ្យាយ

ន ធម្មោ ភាសិតព្វោ ន បទីបោ កាតព្វោ ន បទីបោ វិជ្ឈាបេតព្វោ ន វាតបានា វិវរិតព្វា ន វាត-បានា ថកេតព្វា សចេ វុឌ្ឍេន សទ្ធឹ ឯកចង្កមេ ចង្កមតិ យេន វុឌ្ឍោ តេន បរិវត្តិតព្វំ ន ច វុឌ្ឍោ សង្ឃាដិ-កណ្ណេន ឃដ្ដេតព្វោ ឥទំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខូនំ សេ-នាសនវត្តំ យថា ភិក្ខូហិ សេនាសនេ សម្មា វត្តិតព្វន្តិ ។

[៩៦] តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ជន្តាឃរេ ថេរេហិ ភិក្ខូហិ និវារិយមានា អនាទរិយំ បដិច្ច បហុតំ កដ្ឋំ អារោបេត្វា អគ្គឹ ទត្វា ទ្វារំ ថកេត្វា ទ្វារេ និសីទន្តិ ។ ថេរា ច[១] ភិក្ខូ ឧណ្ហាភិតត្តា ទ្វារំ អលភមានា មុច្ឆិតា បបតន្តិ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ជន្តាឃរេ ថេរេហិ ភិក្ខូហិ និវារិយមានា អនាទរិយំ បដិច្ច បហុតំ កដ្ឋំ អារោបេត្វា អគ្គឹ ទត្វា ទ្វារំ ថកេត្វា ទ្វារេ និសីទិស្សន្តិ ថេរា ច ភិក្ខូ ឧណ្ហាភិតត្តា ទ្វារំ អលភមានា មុច្ឆិតា បបតន្តីតិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។

---

១ ឱ. ម. បោត្ថកេសុ ថេរា ចាតិ បទទ្វយំ ន ទិស្សតិ ។

មិនត្រូវសំដែងធម៌ មិនត្រូវឧជចង្កៀង មិនត្រូវលត់ចង្កៀង មិនត្រូវបើកបង្អួច មិនត្រូវបិទបង្អួចឡើយ បើភិក្ខុខ្ចីដើរចង្រ្កមក្នុងទីចង្រ្កមមួយជាមួយនឹងភិក្ខុចាស់ ភិក្ខុចាស់ចង្រ្កមតាមផ្លូវណា ភិក្ខុខ្ចីត្រូវដើរចៀសពីផ្លូវនោះ តែកុំឲ្យជាយសង្ឃាដីប៉ះភិក្ខុចាស់ឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទាំងនេះជាសេនាសនវត្តរបស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តាមទំនងដែលភិក្ខុទាំងឡាយត្រូវប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ ក្នុងសេនាសនៈ ។

[៩៦] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ កាលដែលភិក្ខុទាំងឡាយជាថេរៈហាមប្រាមក្នុងផ្ទះជាទីរក្សាកាយ ក៏នៅតែមិនអើពើ នាំគ្នាគរឧសច្រើនបង្កាត់ភ្លើង ហើយបិទទ្វារអង្គុយនៅត្រង់ទ្វារ ។ ជួនជាភិក្ខុទាំង-ឡាយជាថេរៈ ត្រូវកំដៅបៀតបៀនខ្លាំងណាស់ ហើយរកទ្វារចេញមកមិនបាន ក៏ជ្រប់ដួលទៅ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា មិនសមបើពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ កាលដែលភិក្ខុទាំងឡាយជាថេរៈហាមឃាត់ក្នុងផ្ទះជាទីរក្សាកាយក៏នៅតែមិនអើពើ នាំគ្នាគរឧសជាច្រើនបង្កាត់ភ្លើង ហើយបិទទ្វារអង្គុយនៅត្រង់ទ្វារសោះ ជួនជាភិក្ខុទាំងឡាយជាថេរៈត្រូវកំដៅខ្លាំងណាស់ ហើយរកទ្វារចេញមកមិនបាន ក៏ជ្រប់ដួលទៅ ។ គ្រានោះ ភិក្ខុទាំងនោះបានក្រាបបង្គំទូលដំណើរនោះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។

វត្តក្ខន្ធកេ ជន្តាឃរវត្តំ

សច្ចំ កិរ ភិក្ខវេ ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ជន្តាឃរេ ថេរេហិ ភិក្ខូហិ និវារិយមានា អនាទរិយំ បដិច្ច បហុតំ កដ្ឋំ អារោបេត្វា អគ្គឹ ទត្វា ទ្វារំ ថកេត្វា ទ្វារេ និសីទន្តិ ភិក្ខូ ឧណ្ហាភិតត្តា ទ្វារំ អលភមានា មុច្ឆិតា បបតន្តីតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ បេ ។ វិគរហិត្វា ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ ន ភិក្ខវេ ជន្តាឃរេ ថេរេន ភិក្ខុនា និវារិយមានេន អនាទរិយំ បដិច្ច បហុតំ កដ្ឋំ អារោបេត្វា អគ្គិ ទាតព្វោ យោ ទទេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ន ច ភិក្ខវេ ទ្វារំ ថកេត្វា ទ្វារេ និសីទិតព្វំ យោ និសីទេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស តេនហិ ភិក្ខវេ ភិក្ខូនំ ជន្តាឃរវត្តំ បញ្ញាបេស្សាមិ យថា ភិក្ខូហិ ជន្តាឃរេ សម្មា វត្តិតព្វំ ។

[៩៧] យោ បឋមំ ជន្តាឃរំ គច្ឆតិ សចេ ឆារិកា ឧស្សន្នា ហោតិ ឆារិកា ឆឌ្ឌេតព្វា សចេ ជន្តាឃរំ ឧក្លាបំ ហោតិ ជន្តាឃរំ សម្មជ្ជិតព្វំ សចេ បរិភណ្ឌំ ឧក្លាបំ ហោតិ បរិភណ្ឌំ សម្មជ្ជិតព្វំ សចេ បរិវេណំ

ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បានឮថា ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ កាលដែលភិក្ខុទាំងឡាយជាថេរៈហាមឃាត់ ក្នុងផ្ទះជាទីរក្សាកាយ ក៏នៅតែមិនអើពើ នាំគ្នាមកគរឧសជាច្រើនបង្កាត់ភ្លើង ហើយបិទទ្វារអង្គុយនៅត្រង់ទ្វារ ភិក្ខុទាំងឡាយជាថេរៈ ត្រូវកំដៅបៀតបៀនខ្លាំងណាស់ រកទ្វារចេញមកមិនបាន ក៏ជ្រប់ដួលទៅ ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ពិតមែន ។ បេ ។ លុះទ្រង់បន្ទោសរួចហើយ ទ្រង់ធ្វើធម្មីកថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ (បើ) ភិក្ខុជាថេរៈហាមឃាត់ ក្នុងផ្ទះជាទីរក្សាកាយហើយ មិនត្រូវនាំគ្នាគរឧសជាច្រើនបង្កាត់ភ្លើង ព្រោះអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើទេ ភិក្ខុណាបង្កាត់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ម្យ៉ាងទៀត ភិក្ខុមិនត្រូវបិទទ្វារហើយអង្គុយនៅត្រង់ទ្វារឡើយ ភិក្ខុណាអង្គុយ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំង-ឡាយ បើដូច្នោះ តថាគតនឹងបញ្ញត្តជន្តាឃរវត្តដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ តាមទំនងដែលភិក្ខុទាំងឡាយគប្បីប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ ក្នុងផ្ទះជាទីរក្សាកាយ ។

[៩៧] ភិក្ខុណា ទៅកាន់ផ្ទះជាទីរក្សាកាយមុនគេ បើមានផេះនៅកកកុញ ភិក្ខុនោះត្រូវកើបផេះចោលចេញ បើផ្ទះជាទីរក្សាកាយ មានសំរាមត្រូវបោសផ្ទះជាទីរក្សាកាយចេញ បើលានខាងក្រៅ (ផ្ទះជាទីរក្សាកាយ) មានសំរាម ត្រូវបោសលានខាងក្រៅចេញ បើបរិវេណ

ឧក្លាបំ ហោតិ បរិវេណំ សម្មជ្ជិតព្វំ សចេ កោដ្ឋកោ ឧក្លាចោ ហោតិ កោដ្ឋកោ សម្មជ្ជិតព្វោ សចេ ជន្តាឃរសាលា ឧក្លាចា ហោតិ ជន្តាឃរសាលា សម្មជ្ជិតព្វា ចុណ្ណំ សន្នេតព្វំ មត្តិកា តេមេតព្វា ឧទកទោណិកាយ ឧទកំ អាសិញ្ចិតព្វំ ជន្តាឃរំ បវិសន្តេន មត្តិកាយ មុខំ មក្ខេត្វា បុរតោ ច បច្ឆតោ ច បដិច្ឆាទេត្វា ជន្តាឃរំ បវិសិតព្វំ ន ថេរេ ភិក្ខូ អនុបខជ្ជ និសីទិតព្វំ ន នវា ភិក្ខូ អាសនេន បដិពាហិតព្វា សចេ ឧស្សហតិ ជន្តាឃរេ ថេរានំ ភិក្ខូនំ បរិកម្មំ កាតព្វំ ជន្តាឃរា និក្ខមន្តេន ជន្តាឃរបីឋំ អាទាយ បុរតោ ច បច្ឆតោ ច បដិច្ឆាទេត្វា ជន្តាឃរា និក្ខមិតព្វំ សចេ ឧស្សហតិ ឧទកេបិ ថេរានំ ភិក្ខូនំ បរិកម្មំ កាតព្វំ ន ថេរានំ ភិក្ខូនំ បុរតោបិ[១] នហាយិតព្វំ ន ឧបរិសោតេបិ[២] នហាយិតព្វំ នហាតេន ឧត្តរន្តេន ឱតរន្តានំ មគ្គោ ទាតព្វោ យោ បច្ឆា ជន្តាឃរា និក្ខមតិ សចេ ជន្តាឃរំ ចិក្ខល្លំ ហោតិ ធោវិតព្វំ

១ ឱ. ម. បោត្ថកេសុ ឥធ បិសទ្ទោ នត្ថិ ។ ២ ឱ. ម. ឱបរិតោ ។

មានសំរាម ត្រូវបោសបរិវេណចេញ បើបន្ទប់មានសំរាម ត្រូវបោសបន្ទប់ចេញ បើរោងនៃផ្ទះជាទីរក្សាកាយ មានសំរាមត្រូវបោសរោងនៃផ្ទះជាទីរក្សាកាយចេញ ត្រូវសូនគ្រឿងលំអិតទុក ត្រូវលាយដីស្អិតទុក ត្រូវចាក់ទឹកទុកក្នុងស្នូកទឹក កាលនឹងចូលទៅកាន់ផ្ទះជាទីរក្សាកាយ ត្រូវលាបមុខដោយដីស្អិត ហើយបិទបាំងទាំងខាងមុខ ទាំងខាងក្រោយ ហើយសឹមចូលទៅកាន់ផ្ទះជាទីរក្សាកាយ មិនត្រូវអង្គុយប្រៀតបៀតពួកភិក្ខុជាថេរៈ មិនត្រូវហាមឃាត់ពួកភិក្ខុថ្មីដោយអាសនៈ បើអាច (ធ្វើបរិកម្មបាន) ត្រូវធ្វើបរិកម្មដល់ភិក្ខុទាំងឡាយជាថេរៈ ក្នុងផ្ទះជាទីរក្សាកាយ កាលភិក្ខុនឹងចេញពីផ្ទះជាទីរក្សាកាយទៅ ត្រូវនាំយកតាំងសម្រាប់ផ្ទះជាទីរក្សាកាយហើយបិទបាំងទាំងខាងមុខ ទាំងខាងក្រោយ ហើយសឹមចេញពីផ្ទះជាទីរក្សាកាយ បើភិក្ខុអាច (ធ្វើបរិកម្មបាន) សូម្បីក្នុងទឹកក៏ត្រូវធ្វើបរិកម្ម ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយជាថេរៈបានដែរ មិនត្រូវង្ងូតទឹកពីខាងមុខពួកភិក្ខុជាថេរៈ មិនត្រូវង្ងូតទឹកពីខាងលើខ្សែទឹក កាលភិក្ខុង្ងូតរួចហើយឡើងមកវិញ ត្រូវបើកផ្លូវឲ្យដល់ភិក្ខុទាំងឡាយដែលកំពុងចុះទៅ ភិក្ខុណា ចេញពីផ្ទះជាទីរក្សាកាយខាងក្រោយគេ បើផ្ទះជាទីរក្សាកាយមានភក់ ភិក្ខុនោះត្រូវលាងចេញ

១៣១

មត្តិកាទោណិកំ ធោវិត្វា ជន្តាឃរបីឋំ បដិសាមេត្វា អគ្គឹ វិជ្ឈាបេត្វា ទ្វារំ ថកេត្វា បក្កមិតព្វំ ឥទំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខូនំ ជន្តាឃរវត្តំ យថា ភិក្ខូហិ ជន្តាឃរេ សម្មា វត្តិតព្វន្តិ ។

[៩៨] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ ព្រាហ្មណជាតិកោ វច្ចំ កត្វា ន ឥច្ឆតិ អាចមេតុំ កោ ឥមំ វសលំ ទុគ្គន្ធំ អាមសិស្សតីតិ ។ តស្ស វច្ចមគ្គេ កិមិ សណ្ឋាសិ ។ អថខោ សោ ភិក្ខុ ភិក្ខូនំ ឯតមត្ថំ អារោចេសិ ។ កឹ បន ត្វំ អាវុសោ វច្ចំ កត្វា ន អាចមេសីតិ ។ ឯវមាវុសោតិ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិចាចេន្តិ កថំ ហិ នាម ភិក្ខុ វច្ចំ កត្វា ន អាចមិស្សតីតិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ សច្ចំ កិរ ត្វំ ភិក្ខុ វច្ចំ កត្វា ន អាចមេសីតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ បេ ។ វិគរហិត្វា ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ

ត្រូវលាងស្នូកសម្រាប់ដាក់ដីស្អិត ហើយរៀបចំទុកដាក់តាំងសម្រាប់ផ្ទះជាទីរក្សាកាយរួចលត់ភ្លើងហើយបិទទ្វារសឹមចេញមក ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទាំងនេះជាជន្តាឃរវត្តរបស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តាមទំនងដែលភិក្ខុទាំងឡាយត្រូវប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ ក្នុងផ្ទះជាទីរក្សាកាយ ។

[៩៨] សម័យនោះឯង ភិក្ខុ ១ រូបជាតិជាព្រាហ្មណ៍ បន្ទោបង់វច្ចៈហើយមិនប្រាថ្នាដើម្បីនឹងជម្រះចេញ ដោយគិតថា នរណានឹងហ៊ានប៉ះពាល់នូវរបស់អាក្រក់មានក្លិនស្អុយនេះ ។ ដង្កូវ ក៏តាំងនៅក្នុងវច្ចមគ្គ របស់ភិក្ខុនោះ ។ ភិក្ខុនោះ ក៏ប្រាប់សេចក្តីនុ៎ះ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយសួរថា ម្នាលលោកដ៏មានអាយុ លោកបន្ទោបង់វច្ចៈហើយមិនជម្រះចេញទេដឹង ។ ភិក្ខុនោះប្រាប់ថា ម្នាលលោកមានអាយុ យ៉ាងហ្នឹងហើយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា ជាអ្នកមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា មិនសមបើភិក្ខុបន្ទោបង់វច្ចៈហើយមិនជម្រះចេញសោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ក៏ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុ បានឮថា អ្នកបន្ទោបង់វច្ចៈហើយមិនជម្រះចេញ ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុនោះ ក្រាបបង្គំទូលថា ពិតមែន ព្រះអង្គ ។ បេ ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀលហើយធ្វើធម្មីកថា រួចត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា

ន ភិក្ខវេ វច្ចំ កត្វា សតិ ឧទកេ ន អាចមេតព្វំ យោ ណាចមេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[៩៩] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ វច្ចកុដិយា យថាវុឌ្ឍំ វច្ចំ ករោន្តិ ។ នវកា ភិក្ខូ បឋមតរំ អាគន្ត្វា វច្ចិតា អាគមេន្តិ ។ តេ វច្ចំ សន្ធារេន្តា មុច្ឆិតា បបតន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ សច្ចំ កិរ ភិក្ខវេ ភិក្ខូ វច្ចកុដិយា យថាវុឌ្ឍំ វច្ចំ ករោន្តិ នវកា ភិក្ខូ បឋមតរំ អាគន្ត្វា វច្ចិតា អាគមេន្តិ តេ វច្ចំ សន្ធារេន្តា មុច្ឆិតា បបតន្តីតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ បេ ។ ន ភិក្ខវេ វច្ចកុដិយា យថាវុឌ្ឍំ វច្ចោ កាតព្វោ យោ ករេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស អនុជានាមិ ភិក្ខវេ អាគតប្បដិបាដិយា វច្ចំ កាតុន្តិ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុបន្ទោបង់វច្ចៈហើយ បើទឹកមាន[១] ភិក្ខុកុំគប្បីមិនជម្រះចេញ ភិក្ខុណាមិនជម្រះចេញ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[៩៩] សម័យនោះ ភិក្ខុទាំងឡាយបន្ទោបង់វច្ចៈក្នុងវច្ចកុដិ តាមលំដាប់ចាស់ខ្ចី ។ ភិក្ខុថ្មីទាំងឡាយដែលឈឺវច្ចៈ មកដល់មុនហើយរង់ចាំ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ខំអត់ទ្រាំវច្ចៈ ក៏ជ្រប់ដួលទៅ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បានឮថា ភិក្ខុទាំងឡាយបន្ទោបង់វច្ចៈក្នុងវច្ចកុដិ តាមលំដាប់ចាស់ខ្ចី ភិក្ខុខ្ចីទាំងឡាយដែលឈឺវច្ចៈមកដល់មុនហើយ រង់ចាំ ភិក្ខុទាំងនោះ ខំអត់ទ្រាំវច្ចៈ ក៏ជ្រប់ដួលទៅ ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលថា ពិតមែន ព្រះអង្គ ។ បេ ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវបន្ទោបង់វច្ចៈក្នុងវច្ចកុដិតាមលំដាប់ចាស់ខ្ចីទេ ភិក្ខុណាបន្ទោបង់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុបន្ទោបង់វច្ចៈតាមលំដាប់ដែលមកដល់[២] ។

---

១ អដ្ឋកថា ថា បើមានទឹកតែគ្មានទីកំបាំង ភិក្ខុត្រូវដងទឹកដោយភាជន៍យកមកជម្រះ (ក្នុងទីកំបាំង) ។ បើគ្មានភាជន៍សម្រាប់ដងទឹកត្រូវដងដោយបាត្រ ។ បើបាត្រក៏គ្មាន ទាំងវត្ថុឯទៀតក៏គ្មាន ។ ភិក្ខុត្រូវតាំងចិត្តថា ទីនេះស្រឡះណាស់ ខាងមុខគង់មានទឹក លុះទៅរកទឹកមិនបានក៏ដល់ពេលភិក្ខាចារ ភិក្ខុនោះនឹងជូតដោយឈើ ឬវត្ថុអ្វីមួយក៏បាន ។ ២ អដ្ឋកថាថា វច្ចកុដិ ១ ទីបន្ទោបង់បស្សាវៈ ១ កំពង់សម្រាប់ងូតទឹក ១ ទាំង ៣ កន្លែងនេះ គួរប្រកាន់តាមលំដាប់ភិក្ខុដែលទៅដល់ (មុនក្រោយ) ។

១៣៣

វត្តក្ខន្ធកេ វច្ចកុដិវត្តនិទានំ

[១០០] តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ អតិសហសាបិ វច្ចកុដឹ បវិសន្តិ ឧព្ភជិត្វាបិ បវិសន្តិ និត្ថុ-នន្តាបិ វច្ចំ ករោន្តិ ទន្តកដ្ឋំ ខាទន្តាបិ វច្ចំ ករោន្តិ ព-ហិទ្ធាបិ វច្ចទោណិកាយ វច្ចំ ករោន្តិ ពហិទ្ធាបិ បស្សា-វទោណិកាយ បស្សាវំ ករោន្តិ បស្សាវទោណិកាយបិ ខេឡំ ករោន្តិ ផរុសេនបិ កដ្ឋេន អវលេខន្តិ អវលេខ-នកដ្ឋម្បិ វច្ចកូបម្ហិ បាតេន្តិ អតិសហសាបិ និក្ខមន្តិ ឧព្ភជិត្វាបិ និក្ខមន្តិ ចបុចបុការកាបិ អាចមេន្តិ អាច-មនសរាវកេបិ ឧទកំ សេសេន្តិ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ អតិសហសាបិ វច្ចកុដឹ បវិសិស្សន្តិ ឧព្ភ-ជិត្វាបិ បវិសិស្សន្តិ និត្ថុនន្តាបិ វច្ចំ ករិស្សន្តិ ទន្តកដ្ឋំ ខាទន្តាបិ វច្ចំ ករិស្សន្តិ ពហិទ្ធាបិ វច្ចទោណិកាយ វច្ចំ ករិស្សន្តិ ពហិទ្ធាបិ បស្សាវទោណិកាយ បស្សាវំ ករិស្សន្តិ បស្សាវទោណិកាបិ ខេឡំ ករិស្សន្តិ

[១០០] សម័យនោះ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ចូលទៅកាន់វច្ចកុដិ ដោយរហ័សពេកខ្លះ សើយស្បង់ចូលទៅខ្លះ បន្ទោបង់វច្ចៈប្រឹងរមាត់ខ្លះ បន្ទោបង់វច្ចៈទាំងទំពាឈើស្ទន់ខ្លះ បន្ទោបង់វច្ចៈខាងក្រៅទវច្ចៈខ្លះ បន្ទោបង់បស្សាវៈខាងក្រៅទបស្សាវៈខ្លះ ស្តោះទឹកមាត់ក្នុងទបស្សាវៈខ្លះ កិតដោយឈើដ៏គ្រោតគ្រាតខ្លះ ចោលឈើសម្រាប់កិតក្នុងរណ្តៅវច្ចខ្លះ ចេញមកដោយរហ័សពេកខ្លះ សើយស្បង់ចេញមកខ្លះ ជម្រះធ្វើសំឡេងព្ចបុ-ចបុខ្លះ ទុកទឹកឲ្យសល់នៅក្នុងភាជន៍សម្រាប់ជម្រះខ្លះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ពោលទោស តិះ-ដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា មិនសមបើពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុនឹងចូលទៅកាន់វច្ចកុដិដោយរហ័សពេកខ្លះ សើយស្បង់ចូលទៅកាន់ខ្លះ ខំប្រឹងរមាត់បន្ទោបង់វច្ចៈខ្លះ បន្ទោបង់វច្ចៈទាំងទំពាឈើស្ទន់ខ្លះ បន្ទោបង់វច្ចៈខាងក្រៅទវច្ចៈខ្លះ បន្ទោបង់បស្សាវៈខាងក្រៅទបស្សាវៈខ្លះ ស្តោះទឹកមាត់ក្នុងទបស្សាវៈខ្លះ

ផរុសេនបិ កដ្ឋេន អវលេខិស្សន្តិ អវលេខនកដ្ឋំបិ វច្ចកូបម្ហិ ចាតេស្សន្តិ អតិសហសាបិ និក្ខមិស្សន្តិ ឧព្ភជិត្វាបិ និក្ខមិស្សន្តិ ចបុចបុការកាបិ[1] អាចមេស្សន្តិ អាចមនសរាវកេបិ ឧទកំ សេសេស្សន្តីតិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ សច្ចំ កិរ ភិក្ខវេ ។ បេ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ បេ ។ វិគរហិត្វា ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ តេនហិ ភិក្ខវេ ភិក្ខូនំ វច្ចកុដិវត្តំ បញ្ញាបេស្សាមិ យថា ភិក្ខូហិ វច្ចកុដិយា សម្មា វត្តិតព្វំ ។

[១០១] យោ វច្ចកុដឹ គច្ឆតិ តេន[2] ពហិ ឋិតេន ឧក្កាសិតព្វំ អន្តោ និសិន្នេនបិ ឧក្កាសិតព្វំ ចីវរវំសេ វា ចីវររជ្ជុយា វា ចីវរំ និក្ខិបិត្វា សាធុកំ អតរមានេន វច្ចកុដិ បវិសិតព្វា នាតិសហសា បវិសិតព្វា ន ឧព្ភជិត្វា បវិសិតព្វា វច្ចបាទុកាយ ឋិតេន ឧព្ភជិតព្វំ ន និត្ថុនន្តេន វច្ចោ កាតព្វោ ន ទន្តកដ្ឋំ ខាទន្តេន វច្ចោ កាតព្វោ ន ពហិទ្ធា វច្ចទោណិកាយ វច្ចោ កាតព្វោ

១ ឱ. ម. ចបុចបុការកំបិ ។ ២ តេនសទ្ទោ ឱ. ម. បោត្ថកេសុ ន បញ្ញាយតិ ។

កិតដោយឈើដ៏គ្រោតគ្រាតខ្លះ ចោលឈើសម្រាប់កិតក្នុងរណ្តៅវច្ចៈខ្លះ ចេញមកដោយរហ័សពេកខ្លះ សើយស្បង់ចេញមកខ្លះ ជម្រះធ្វើឲ្យឮសំឡេងចបុចបុខ្លះ ទុកទឹកឲ្យសល់នៅក្នុងភាជន៍សម្រាប់ជម្រះខ្លះ ដូច្នេះសោះ ។ គ្រានោះ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ រឿងនុ៎ះពិតមែនឬ ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលថា ពិតមែន ព្រះអង្គ ។ បេ ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀល ហើយធ្វើធម្មីកថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ តថាគតនឹងបញ្ញត្តនូវវច្ចកុដិវត្តដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ តាមទំនងដែលភិក្ខុទាំងឡាយ គប្បីប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ ក្នុងវច្ចកុដិចុះ ។

[១០១] ភិក្ខុណា ទៅកាន់វច្ចកុដិ ភិក្ខុនោះត្រូវឈរខាងក្រៅហើយគ្រហែម ទោះបីភិក្ខុដែលអង្គុយនៅខាងក្នុង ក៏ត្រូវគ្រហែមតប ភិក្ខុនោះត្រូវពាក់ចីវរលើស្នួចីវរ ឬខ្សែស្បៀង រួចកុំប្រញាប់ប្រញាល់ ចូលទៅកាន់វច្ចកុដិដោយស្រួល កុំចូលទៅដោយប្រញាប់ពេក មិនត្រូវសើយស្បង់ចូលទៅ ត្រូវឈរលើទ្រនាប់ជើងសម្រាប់បន្ទោបង់វច្ចៈហើយសឹមសើយស្បង់ មិនត្រូវខំប្រឹងរមាត់បន្ទោបង់វច្ចៈ មិនត្រូវបន្ទោបង់វច្ចៈទាំងទំពាឈើស្ទន់ មិនត្រូវបន្ទោបង់វច្ចៈខាងក្រៅទវច្ចៈ មិនត្រូវបន្ទោបង់

ន ពហិទ្ធា បស្សាវទោណិកាយ បស្សាវោ កាតព្វោ ន បស្សាវទោណិកាយ ខេឡោ កាតព្វោ ន ផរុសេន កដ្ឋេន អវលេខិតព្វំ ន អវលេខនកដ្ឋំ វច្ចកូបម្ហិ បាតេ-តព្វំ វច្ចបាទុកាយ ឋិតេន បដិច្ឆាទេតព្វំ នាតិសហសា និក្ខមិតព្វំ ន ឧព្ភជិត្វា និក្ខមិតព្វំ អាចមនបាទុកាយ ឋិតេន ឧព្ភជិតព្វំ ន ចបុចបុការកោន[១] អាចមេតព្វំ ន អាចមនសរាវកេ ឧទកំ សេសេតព្វំ អាចមន-បាទុកាយ ឋិតេន បដិច្ឆាទេតព្វំ សចេ វច្ចកុដិ ឩហតា ហោតិ ធោវិតព្វា សចេ អវលេខនបិឋរោ បូរោ ហោតិ អវលេខនកដ្ឋំ ឆឌ្ឌេតព្វំ សចេ វច្ចកុដិ ឧក្លាបា ហោតិ វច្ចកុដិ សម្មជ្ជិតព្វា សចេ បរិភណ្ឌំ ឧក្លាបំ ហោតិ បរិភណ្ឌំ សម្មជ្ជិតព្វំ សចេ បរិវេណំ ឧក្លាបំ ហោតិ បរិវេណំ សម្មជ្ជិតព្វំ សចេ កោដ្ឋកោ ឧក្លាបោ ហោតិ កោដ្ឋកោ សម្មជ្ជិតព្វោ សចេ អាចមនកុម្ភិយា ឧទកំ ន ហោតិ អាចមនកុម្ភិយា ឧទកំ អាសិញ្ចិតព្វំ ឥទំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខូនំ វច្ចកុដិវត្តំ យថា ភិក្ខូហិ វច្ចកុដិយា សម្មា វត្តិតព្វន្តិ ។

---
១ ឱ. ម. ចបុចបុការកំ ។

បស្សាវៈខាងក្រៅទបស្សាវៈ មិនត្រូវស្តោះទឹកមាត់ក្នុងទបស្សាវៈ មិនត្រូវកិតដោយឈើគ្រោតគ្រាត មិនត្រូវបោលឈើសម្រាប់កិតក្នុងរណ្តៅវច្ចៈ ត្រូវឈរលើទ្រនាប់សម្រាប់បន្ទោបង់វច្ចៈ ហើយសឹមបិទបាំង (ស្បង់) មិនត្រូវចេញមកដោយរួសរាន់ពេក មិនត្រូវចេញមកទាំងសើយស្បង់ ត្រូវឈរលើទ្រនាប់សម្រាប់ជម្រះហើយសឹមសើយស្បង់ មិនត្រូវជម្រះធ្វើសំឡេងឲ្យព្ចបុចបុ មិនត្រូវទុកទឹកឲ្យសល់នៅក្នុងភាជន៍សម្រាប់ជម្រះ ត្រូវឈរលើទ្រនាប់សម្រាប់ជម្រះហើយសឹមបិទបាំង បើវច្ចកុដិប្រឡាក់ ត្រូវលាងចេញ បើកញ្ជើសម្រាប់ដាក់ឈើសម្រាប់កិតពេញ ត្រូវចាក់ឈើសម្រាប់កិតចោលចេញ បើវច្ចកុដិមានសំរាម ត្រូវបោសវច្ចកុដិចេញ បើលានវច្ចកុដិមានសំរាមត្រូវបោសលានវច្ចកុដិចេញ បើបរិវេណមានសំរាម ត្រូវបោសបរិវេណចេញ បើបន្ទប់មានសំរាមត្រូវបោសបន្ទប់ចេញ បើទឹកក្នុងក្អមសម្រាប់ជម្រះគ្មានទេ ត្រូវចាក់ទឹកដាក់ក្នុងក្អមសម្រាប់ជម្រះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទាំងនេះជាវច្ចកុដិវត្តរបស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តាមទំនងដែលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវប្រព្រឹត្ត ដោយប្រពៃក្នុងវច្ចកុដិបុះ ។

[១០៤] តេន ខោ បន សមយេន សទ្ធិវិហារិកា ឧបជ្ឈាយេសុ ន សម្មា វត្តន្តិ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម សទ្ធិវិហារិកា ឧបជ្ឈាយេសុ ន សម្មា វត្តិស្សន្តីតិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ សច្ចំ កិរ ភិក្ខវេ សទ្ធិវិហារិកា ឧបជ្ឈាយេសុ ន សម្មា វត្តន្តីតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា កថំ ហិ នាម ភិក្ខវេ សទ្ធិវិហារិកា ឧបជ្ឈាយេសុ ន សម្មា វត្តិស្សន្តិ នេតំ ភិក្ខវេ អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ ។ បេ ។ វិគរហិត្វា ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ តេនហិ ភិក្ខវេ សទ្ធិវិហារិកានំ ឧបជ្ឈាយេសុ វត្តំ បញ្ញាបេស្សាមិ យថា សទ្ធិវិហារិកេហិ ឧបជ្ឈាយេសុ សម្មា វត្តិតព្វំ ។

[១០២] សម័យនោះឯង ពួកសទ្ធិវិហារិកមិនប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃក្នុងឧបជ្ឈាយ៍ទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា ជាអ្នកមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា មិនសមបើពួកសទ្ធិវិហារិក មិនប្រព្រឹត្ត ដោយប្រពៃក្នុងឧបជ្ឈាយ៍ទាំងឡាយសោះ ។ គ្រានោះ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយបានឮថា ពួកសទ្ធិវិហារិកមិនប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ ក្នុងឧបជ្ឈាយ៍ទាំងឡាយពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលថា ពិតមែន ព្រះអង្គ ។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មិនសមបើសទ្ធិវិហារិកទាំងឡាយ មិនប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ ក្នុងឧបជ្ឈាយ៍ទាំងឡាយសោះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះ មិនមែននាំឲ្យកើតសេចក្តីជ្រះថ្លា ដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ។ បេ ។ លុះទ្រង់តិះដៀលហើយ ទ្រង់ធ្វើធម្មីកថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ តថាគតនឹងបញ្ញត្តនូវឧបជ្ឈាយ៍វត្ត ដល់សទ្ធិវិហារិកទាំងឡាយ តាមទំនងដែលសទ្ធិវិហារិកទាំងឡាយ ត្រូវប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ ក្នុងឧបជ្ឈាយ៍ទាំងឡាយ ។

១៣៧

វត្តក្ខន្ធកេ ឧបជ្ឈាយវត្តំ

[១០៣] សទ្ធិវិហារិកេន ភិក្ខវេ ឧបជ្ឈាយម្ហិ សម្មា វត្តិតព្វំ ។ តត្រាយំ សម្មាវត្តនា កាលស្សេវ ឧដ្ឋាយ ឧបាហនា ឱមុញ្ចិត្វា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា ទន្តកដ្ឋំ ទាតព្វំ មុខោទកំ ទាតព្វំ អាសនំ បញ្ញាបេតព្វំ សចេ យាគុ ហោតិ ភាជនំ ធោវិត្វា យាគុ ឧបនាមេតព្វា យាគុំ បីតស្ស ឧទកំ ទត្វា ភាជនំ បដិគ្គហេត្វា នីចំ កត្វា សាធុកំ អបរិឃំសន្តេន ធោវិត្វា បដិសាមេតព្វំ ឧបជ្ឈាយម្ហិ វុដ្ឋិតេ អាសនំ ឧទ្ធរិតព្វំ សចេ សោ ទេសោ ឧក្លាបោ ហោតិ សោ ទេសោ សម្មជ្ជិតព្វោ សចេ ឧបជ្ឈាយោ គាមំ បវិសិតុកាមោ ហោតិ និវាសនំ ទាតព្វំ បដិនិវាសនំ បដិគ្គហេតព្វំ កាយពន្ធនំ ទាតព្វំ សគុណំ កត្វា សង្ឃាដិយោ ទាតព្វា ធោវិត្វា បត្តោ សឧទកោ ទាតព្វោ សចេ ឧបជ្ឈាយោ បច្ឆាសមណំ អាកង្ខតិ តិមណ្ឌលំ បដិច្ឆាទេន្តេន បរិមណ្ឌលំ និវាសេត្វា

វត្តក្ខន្ធកៈ ឧបជ្ឈាយវត្ត

[១០៣] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សទ្ធិវិហារិក ត្រូវប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ ក្នុងឧបជ្ឈាយ៍ ។ ឯសេចក្តីប្រព្រឹត្តិដោយប្រពៃក្នុងឧបជ្ឈាយ៍នោះដូច្នេះ សទ្ធិវិហារិកត្រូវក្រោកអំពីព្រឹក ហើយដោះស្បែកជើង រួចធ្វើសំពត់ឧត្តរាសង្គៈឆៀងស្មាម្ខាង ហើយប្រគេនឈើស្ទន់ ប្រគេនទឹកសម្រាប់លុបមុខ ក្រាលអាសនៈ បើមានបបរ សទ្ធិវិហារិកត្រូវលាងភាជន៍ ហើយបង្អោនបបរចូលទៅប្រគេន កាលបើឧបជ្ឈាយ៍ហុតបបររួចហើយ សទ្ធិវិហារិកត្រូវប្រគេនទឹក ហើយទទួលយកភាជន៍ លើកបន្ទាបឲ្យស្រួល កុំឲ្យទង្គិច (អ្វីៗ) ហើយលាងឲ្យស្អាត រួចរៀបចំទុកដាក់ កាលបើឧបជ្ឈាយ៍ក្រោកចេញហើយ សទ្ធិវិហារិកត្រូវសាអាសនៈចេញ បើប្រទេសនោះ មានសំរាមសទ្ធិវិហារិក ត្រូវបោសប្រទេសនោះចេញ បើឧបជ្ឈាយ៍ចង់ចូលទៅកាន់ស្រុក សទ្ធិវិហារិក ត្រូវប្រគេនស្បង់ ហើយទទួលស្បង់បន្លាស់មកវិញ ត្រូវប្រគេនវត្តពន្ធចង្កេះ ត្រូវតម្រួតឧត្តរាសង្គៈ និងសង្ឃាដីហើយប្រគេន ត្រូវជូតបាត្រដែលទទឹក រួចហើយសឹមប្រគេន បើឧបជ្ឈាយ៍ចង់បានសទ្ធិវិហារិកជាបច្ឆាសមណៈ (តាមក្រោយឧបជ្ឈាយ៍) សទ្ធិវិហារិក ត្រូវបិទបាំងមណ្ឌលបី គឺ ស្លៀកស្បង់ឲ្យជាបរិមណ្ឌល

កាយពន្ធនំ ពន្ធិត្វា សគុណំ កត្វា សង្ឃាដិយោ ទារុបិត្វា គណ្ឋិកំ បដិមុញ្ចិត្វា ធោវិត្វា បត្តំ គហេត្វា ឧបជ្ឈាយស្ស បច្ឆាសមណេន ហោតព្វំ នាតិទូរេ គន្តព្វំ នាច្ចាសន្នេ គន្តព្វំ បត្តបរិយាបន្នំ បដិគ្គហេតព្វំ ន ឧបជ្ឈាយស្ស ភណមានស្ស អន្តរន្តរា កថា ឱបាតេតព្វា ឧបជ្ឈាយោ អាបត្តិសាមន្តា ភណមានោ និវារេតព្វោ និវត្តន្តេន បឋមតរំ អាគន្ត្វា អាសនំ បញ្ញាបេតព្វំ បាទោទកំ បាទបីឋំ បាទកឋលិកំ ឧបនិក្ខិបិតព្វំ បច្ចុគ្គន្ត្វា បត្តចីវរំ បដិគ្គហេតព្វំ បដិនិវាសនំ ទាតព្វំ និវាសនំ បដិគ្គហេតព្វំ សចេ ចីវរំ សិន្នំ ហោតិ មុហុត្តំ ឧណ្ហេ ឱតាបេតព្វំ ន ច ឧណ្ហេ ចីវរំ និទហិតព្វំ ចីវរំ សំហរិតព្វំ[១] ចីវរំ សំហរន្តេន[២] ចតុរង្គុលំ កណ្ណំ ឧស្សាទេត្វា[៣] ចីវរំ សំហរិតព្វំ មា មជ្ឈេ ភង្គោ អហោសីតិ ឱភោគេ កាយពន្ធនំ កាតព្វំ សចេ បិណ្ឌបាតោ ហោតិ ឧបជ្ឈាយោ ច ភុញ្ជិតុកាមោ ហោតិ ឧទកំ ទត្វា បិណ្ឌបាតោ ឧបនាមេតព្វោ ឧបជ្ឈាយោ បានីយេន បុច្ឆិតព្វោ ភុត្តាវិស្ស ឧទកំ ទត្វា បត្តំ បដិគ្គហេត្វា

១ ម. សង្ឃរិតព្វំ ។ ២ ម. សង្ឃរន្តេន ។ ៣ ឱ. ម. ឧស្សារេត្វា ។

ក្រវាត់វត្ថពន្ធចង្កេះហើយតម្រួតឧត្តរាសង្គៈ និងសង្ឃាដីហើយឃ្លុំពាក់ក្ដុំហើយ ជូតបាត្រហើយកាន់យកទៅ ធ្វើជាបច្ឆាសមណៈ មិនត្រូវដើរឆ្ងាយពេក មិនត្រូវដើរជិតពេក ត្រូវចាំទទួលយកវត្ថុដែលគេដាក់ក្នុងបាត្រ កាលបើឧបជ្ឈាយ៍កំពុងនិយាយ សទ្ធិវិហារិកមិនត្រូវនិយាយស្កាត់ក្នុងចន្លោះ ៗ ឡើយ បើឧបជ្ឈាយ៍កំពុងនិយាយពាក្យដែលជិតនឹងត្រូវអាបត្តិ សទ្ធិវិហារិកត្រូវឃាត់ កាលវិលត្រឡប់មកវិញ សទ្ធិវិហារិកត្រូវមកឲ្យបានមុន ហើយក្រាលអាសនៈចាំ រួចតម្កល់ទុកនូវទឹកសម្រាប់លាងជើង តាំងសម្រាប់រងជើងដែលលាងហើយ និងទ្រនាប់សម្រាប់ជូតជើង ដែលមិនទាន់បានលាង ហើយត្រូវក្រោកទៅទទួលបាត្រនិងចីវរ ត្រូវប្រគេនស្បង់បន្លាស់ ទទួលយកស្បង់ដែលស្លៀកមកវិញ បើចីវរទទឹក សទ្ធិវិហារិកត្រូវសំដិលក្នុងកំដៅថ្ងៃមួយស្របក់ តែមិនត្រូវទុកចីវរក្នុងកំដៅថ្ងៃ (ឲ្យយូរពេក) ត្រូវបត់ចីវរទុក កាលនឹងបត់ចីវរ ត្រូវលើកជាយឲ្យហួសពីគ្នាមានប្រមាណ ៤ ធ្នាប់ ហើយសឹមបត់ចីវរ ដោយគិតថា កុំឲ្យបាក់ផ្នត់ចីវរពាក់កណ្ដាលឡើយ ត្រូវដាក់វត្ថពន្ធចង្កេះក្នុងផ្នត់ចីវរ បើមានអាហារបិណ្ឌបាត ហើយឧបជ្ឈាយ៍ចង់ឆាន់ សទ្ធិវិហារិកត្រូវប្រគេនទឹកហើយបង្អោនអាហារបិណ្ឌបាតចូលទៅប្រគេន ត្រូវសួរឧបជ្ឈាយ៍ដោយទឹកសម្រាប់ឆាន់ កាលបើឧបជ្ឈាយ៍ឆាន់រួចហើយ សទ្ធិវិហារិកត្រូវប្រគេនទឹក រួចទទួលយកបាត្រមកវិញ

១៣៩

វត្តក្ខន្ធកេ ឧបជ្ឈាយវត្តំ

នីចំ កត្វា សាធុកំ អបវិឃំសន្តេន ធោវិត្វា វោទកំ
កត្វា មុហុត្តំ ឧណ្ហេ ឱតាបេតព្វោ ន ច ឧណ្ហេ
បត្តោ និទហិតព្វោ បត្តចីវរំ និក្ខិបិតព្វំ បត្តំ និក្ខិបន្តេន
ឯកេន ហត្ថេន បត្តំ គហេត្វា ឯកេន ហត្ថេន
ហេដ្ឋាមញ្ចំ វា ហេដ្ឋាបីឋំ វា បរាមសិត្វា បត្តោ និក្ខិ-
បិតព្វោ ន ច អនន្តរហិតាយ ភូមិយា បត្តោ និក្ខិ-
បិតព្វោ ចីវរំ និក្ខិបន្តេន ឯកេន ហត្ថេន ចីវរំ គហេ-
ត្វា ឯកេន ហត្ថេន ចីវរវំសំ វា ចីវររជ្ជុំ វា បមជ្ជិត្វា
បារតោ អន្តំ ឱរតោ ភោគំ កត្វា ចីវរំ និក្ខិបិតព្វំ
ឧបជ្ឈាយម្ហិ វុដ្ឋិតេ អាសនំ ឧទ្ធរិតព្វំ បាទោទកំ
បាទបីឋំ បាទកឋលិកំ បដិសាមេតព្វំ សចេ សោ
ទេសោ ឧក្លាបោ ហោតិ សោ ទេសោ សម្មជ្ជិតព្វោ
សចេ ឧបជ្ឈាយោ នហាយិតុកាមោ ហោតិ នហានំ
បដិយាទេតព្វំ សចេ សីតេន អត្ថោ ហោតិ សីតំ
បដិយាទេតព្វំ សចេ ឧណ្ហេន អត្ថោ ហោតិ ឧណ្ហំ
បដិយាទេតព្វំ សចេ ឧបជ្ឈាយោ ជន្តាឃរំ បវិសិតុ-
កាមោ ហោតិ ចុណ្ណំ សន្នេតព្វំ មត្តិកា តេមេតព្វា

កាន់បន្ទាបកុំឲ្យទង្គិច (អ្វី ៗ) លាងឲ្យស្អាត ជូតឲ្យស្ងួតទឹកចេញ ហើយហាលក្នុងកំដៅថ្ងៃមួយស្របក់ តែកុំទុកបាត្រក្នុងកំដៅថ្ងៃ (យូរពេក) សទ្ធិវិហារិកត្រូវទុកបាត្រនិងចីវរ កាលដែលទុកបាត្រ ត្រូវយកដៃម្ខាងចាប់បាត្រ ដៃម្ខាងស្ទាបក្រោមគ្រែ ឬក្រោមតាំងសិន ហើយសឹមទុកបាត្រ តែមិនត្រូវទុកក្នុងទីដែលមិនស្អាតឡើយ កាលនឹងទុកចីវរ ត្រូវយកដៃម្ខាងចាប់ចីវរ ដៃម្ខាងជូតស្នូចីវរ ឬខ្សែស្បៀង រួចធ្វើជាយចីវរខាងនាយ ឲ្យជាផ្នត់មកខាងអាយ ហើយសឹមទុកចីវរចុះ កាលបើឧបជ្ឈាយ៍ក្រោកចេញហើយ សទ្ធិវិហារិកត្រូវសាអាសនៈចេញ ត្រូវទុកដាក់ទឹកសម្រាប់លាងជើង តាំងសម្រាប់រងជើងដែលលាងហើយ និងទ្រនាប់សម្រាប់ជូតជើងដែលមិនទាន់បានលាង បើប្រទេសនោះ មានសំរាមសទ្ធិវិហារិកត្រូវបោសប្រទេសនោះចេញ បើឧបជ្ឈាយ៍ចង់ស្រង់ទឹក សទ្ធិ-វិហារិកត្រូវចាត់ចែងទឹកសម្រាប់ស្រង់ប្រគេន បើឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវការទឹកត្រជាក់ សទ្ធិវិហារិកត្រូវចាត់ចែងទឹកត្រជាក់ប្រគេន បើឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវការទឹកក្តៅ សទ្ធិវិហារិកត្រូវចាត់ចែងទឹកក្តៅប្រគេន បើឧបជ្ឈាយ៍ចង់ចូលទៅកាន់ផ្ទះជាទីរក្សាកាយ សទ្ធិវិហារិកត្រូវសួនគ្រឿងលំអិត ត្រូវលាយដីស្អិត

ជន្តាឃរបីឋំ អាទាយ ឧបជ្ឈាយស្ស បិដ្ឋិតោ បិដ្ឋិតោ គន្ត្វា ជន្តាឃរបីឋំ ទត្វា ចីវរំ បដិគ្គហេត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វំ ចុណ្ណំ ទាតព្វំ មត្តិកា ទាតព្វា សចេ ឧស្សហតិ ជន្តាឃរំ បវិសិតព្វំ ជន្តាឃរំ បវិសន្តេន មត្តិកាយ មុខំ មក្ខេត្វា បុរតោ ច បច្ឆតោ ច បដិច្ឆាទេត្វា ជន្តាឃរំ បវិសិតព្វំ ន ថេរេ ភិក្ខូ អនុប្បខជ្ជ និសីទិតព្វំ ន នវា ភិក្ខូ អាសនេន បដិពាហិតព្វា ជន្តាឃរេ ឧបជ្ឈាយស្ស បរិកម្មំ កាតព្វំ ជន្តាឃរា និក្ខមន្តេន ជន្តាឃរបីឋំ អាទាយ បុរតោ ច បច្ឆតោ ច បដិច្ឆាទេត្វា ជន្តាឃរា និក្ខមិតព្វំ ឧទកេបិ ឧបជ្ឈាយស្ស បរិកម្មំ កាតព្វំ នហាតេន បឋមតរំ ឧត្តរិត្វា អត្តនោ គត្តំ វោទកំ កត្វា និវាសេត្វា ឧបជ្ឈាយស្ស គត្តតោ ឧទកំ បមជ្ជិតព្វំ និវាសនំ ទាតព្វំ សង្ឃាដិ ទាតព្វា ជន្តាឃរបីឋំ អាទាយ បឋមតរំ អាគន្ត្វា អាសនំ បញ្ញាបេតព្វំ ចាទោទកំ ចាទបីឋំ

ត្រូវនាំយកតាំងសម្រាប់ផ្ទះជាទីរក្សាកាយ ហើយដើរតាមពីខាងក្រោយ ៗ ឧបជ្ឈាយ៍ ហើយប្រគេនតាំងសម្រាប់ផ្ទះជាទីរក្សាកាយ រួចទទួលចីវរ មកទុកដាក់ ក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវប្រគេនគ្រឿងលំអិត ត្រូវប្រគេនដីស្អិត បើសទ្ធិវិហារិកអាចចូលទៅបាន ក៏គប្បីចូលទៅកាន់ផ្ទះជាទីរក្សាកាយ កាលនឹងចូលទៅកាន់ផ្ទះជាទីរក្សាកាយ ត្រូវលាបមុខដោយដីស្អិត ហើយបិទបាំង (កាយ) ពីខាងមុខខាងក្រោយ រួចសឹមចូលទៅកាន់ផ្ទះជាទីរក្សាកាយចុះ មិនត្រូវអង្គុយជ្រៀតបៀតភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយ មិនត្រូវហាមឃាត់ភិក្ខុខ្ចី ដោយអាសនៈ ត្រូវធ្វើបរិកម្មដល់ឧបជ្ឈាយ៍ ក្នុងផ្ទះជាទីរក្សាកាយ កាលឧបជ្ឈាយ៍ ដើរចេញពីផ្ទះជាទីរក្សាកាយទៅ សទ្ធិវិហារិក ត្រូវនាំយកតាំងសម្រាប់ផ្ទះជាទីរក្សាកាយ ហើយបិទបាំង (កាយ) ពីខាងមុខខាងក្រោយ រួចសឹមថយចេញពីផ្ទះជាទីរក្សាកាយ សូម្បីក្នុងទឹក សទ្ធិវិហារិក ក៏ត្រូវតែធ្វើបរិកម្មដល់ឧបជ្ឈាយ៍ លុះស្រង់ទឹករួចហើយ ត្រូវឡើងមកមុន ហើយជូតកាយរបស់ខ្លួនឲ្យស្ងួតទឹកចេញ រួចស្លៀកស្បង់ ហើយត្រូវជូតទឹកពីកាយរបស់ឧបជ្ឈាយ៍ ត្រូវប្រគេនស្បង់ ប្រគេនសង្ឃាដី (ទៅឧបជ្ឈាយ៍) សទ្ធិវិហារិក ត្រូវនាំយកតាំងសម្រាប់ផ្ទះជាទីរក្សាកាយដើរចេញមកមុន ហើយរៀបចំអាសនៈចាំ ត្រូវតម្កល់ទុកនូវទឹកសម្រាប់លាងជើង តាំងសម្រាប់រងជើងដែលលាងហើយ

១៤១

វត្តក្ខន្ធកេ ឧបជ្ឈាយវត្តំ

បាទកថលិកំ ឧបនិក្ខិបិតព្វំ ឧបជ្ឈាយោ បានី-
យេន បុច្ឆិតព្វោ សចេ ឧទ្ទិសាបេតុកាមោ ហោតិ
ឧទ្ទិសាបេតព្វោ សចេ បរិបុច្ឆិតុកាមោ ហោតិ បរិបុច្ឆិ-
តព្វោ យស្មឹ វិហារេ ឧបជ្ឈាយោ វិហរតិ សចេ សោ
វិហារោ ឧក្លាបោ ហោតិ សចេ ឧស្សហតិ សោ-
ធេតព្វោ វិហារំ សោធេន្តេន បឋមំ បត្តចីវរំ នីហរិត្វា
ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វំ និសីទនប្បច្ចត្ថរណំ នីហរិត្វា ឯក-
មន្តំ និក្ខិបិតព្វំ ភិសិពិម្ពោហនំ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ
និក្ខិបិតព្វំ មញ្ចោ នីចំ កត្វា សាធុកំ អបរិឃំសន្តេន
អសង្ឃដ្ដេន្តេន កវាដបិដ្ឋំ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វោ
បីឋំ នីចំ កត្វា សាធុកំ អបរិឃំសន្តេន អសង្ឃដ្ដេន្តេន
កវាដបិដ្ឋំ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វំ មញ្ចប្បដិ-
បាទកា នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វា ខេឡមល្លកោ
នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វោ អបស្សេនផលកំ នី-
ហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វំ ភុម្មត្ថរណំ យថាបញ្ញត្តំ
សល្លក្ខេត្វា នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វំ សចេ

និងទ្រនាប់សម្រាប់ជូតជើង ដែលមិនទាន់បានលាង ត្រូវសួរឧបជ្ឈាយ៍ ដោយទឹកសម្រាប់ឆាន់ បើសទ្ធិវិហារិកចង់រៀនបាលី គប្បីឲ្យឧបជ្ឈាយ៍ បង្រៀនចុះ បើសទ្ធិវិហារិកចង់រៀនអដ្ឋកថា គប្បីរៀនអដ្ឋកថា (នឹង ឧបជ្ឈាយ៍) ចុះ ឧបជ្ឈាយ៍នៅក្នុងវិហារណា បើវិហារនោះមានសំរាម បើសទ្ធិវិហារិកអាច (នឹងបោសសំអាតបាន) ត្រូវបោសសំអាតចេញ កាលនឹងបោសសំអាតវិហារ ត្រូវនាំយកបាត្រនិងចីវរចេញមកមុន ទៅ តម្កល់ទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវនាំយកកម្រាលសម្រាប់អង្គុយទៅតម្កល់ទុក ក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវនាំយកពូកនិងខ្នើយទៅតម្កល់ទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវ លើកគ្រែបន្ទាបកុំឲ្យទង្គិច កុំឲ្យប៉ះសន្ទះទ្វារនិងក្របទ្វារ ហើយនាំយក ដោយស្រួលទៅទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវលើកតាំងបន្ទាបកុំឲ្យទង្គិច កុំឲ្យ ប៉ះសន្ទះទ្វារនិងក្របទ្វារ ហើយនាំយកឲ្យស្រួលទៅតម្កល់ទុកក្នុងទីដ៏សម គួរ ត្រូវនាំយកទ្រនាប់ជើងគ្រែ ទៅតម្កល់ទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវនាំយក កន្ថោរសម្រាប់ស្តោះទឹកមាត់ទៅទុកដាក់ ក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវនាំយកក្តារ សម្រាប់ផ្អែកទៅទុកដាក់ក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវចំណាំទុកនូវកម្រាលផែនដី ដែលគេក្រាលទុកនៅកន្លែងណា ហើយនាំយកទៅទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ បើ

វិហារេ សន្តានកំ ហោតិ ឧល្លោកា បឋមំ ឱហារេតព្វំ អាលោកសន្ធិកណ្ណភាគា បមជ្ជិតព្វា សចេ គេរុក-បរិកម្មកតា ភិត្តិ កណ្ណកិតា ហោតិ ចោឡកំ តេមេត្វា បីឡេត្វា បមជ្ជិតព្វា សចេ កាឡវណ្ណកតា ភូមិ កណ្ណកិតា ហោតិ ចោឡកំ តេមេត្វា បីឡេត្វា បមជ្ជិតព្វា សចេ អកតា ហោតិ ភូមិ ឧទកេន បរិប្ផោសិត្វា[១] សម្មជ្ជិតព្វា មា វិហារោ រជេន ឩ-ហញ្ញីតិ សង្ការំ វិចិនិត្វា ឯកមន្តំ ឆឌ្ឌេតព្វំ ភុម្មត្ថរណំ ឱតាបេត្វា សោធេត្វា បប្ផោដេត្វា អតិហរិត្វា យថា-បញ្ញត្តំ បញ្ញាបេតព្វំ មញ្ចប្បដិបាទកា ឱតាបេត្វា បមជ្ជិត្វា អតិហរិត្វា យថាឋានេ ឋបេតព្វា មញ្ចោ ឱតាបេត្វា សោធេត្វា បប្ផោដេត្វា នីចំ កត្វា សា-ធុកំ អបរិឃំសន្តេន អសង្ឃដ្ដេន្តេន កវាដបិដ្ឋំ អតិហរិត្វា យថាបញ្ញត្តំ បញ្ញាបេតព្វោ បីឋំ ឱតា-បេត្វា សោធេត្វា បប្ផោដេត្វា នីចំ កត្វា សាធុកំ អបរិឃំសន្តេន អសង្ឃដ្ដេន្តេន កវាដបិដ្ឋំ អតិហរិត្វា

១ ឱ. បរិប្បោសិត្វា ។

គ្រឿងស្មុគស្មាញ (មានសរសៃពីងពាងជាដើម) មាននៅក្នុងវិហារ សទ្ធិ-វិហារិកត្រូវបោសចេញពីពិតានជាមុន ត្រូវបោសចំណែកជ្រុងសន្ទឹកបង្អួច បើជញ្ជាំងគេលាបដោយថ្នាំរួចហើយ ត្រូវឡប់ជាមានប្រឡាក់ដោយធូលីជាដើម សទ្ធិវិហារិកត្រូវជ្រលក់កំណាត់សំពត់ពូតហើយសឹមជូត បើផ្ទៃ (ផែនដី) ដែលគេបរិកម្មដោយវត្ថុមានពណ៌ខ្មៅរួចហើយ ត្រូវឡប់ជាមានប្រឡាក់ សទ្ធិវិហារិក ត្រូវជ្រលក់កំណាត់សំពត់ពូតហើយសឹមជូត បើផ្ទៃ (ផែនដី) គេមិនបានធ្វើបរិកម្មទេ សទ្ធិវិហារិក ត្រូវប្រោះទឹករួចសឹមជូតដោយគិតថា វិហារកុំប្រឡាក់ដោយធូលីឡើយ ត្រូវប្រមូលសំរាមយកទៅចាក់ចោល ក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវហាលកម្រាលផែនដី រួចហើយបោកជម្រះ គោះ (ដីចេញឲ្យស្អាត) រួចហើយសឹមនាំយកទៅក្រាលទុកដូចដែលវិញ ត្រូវហាលទ្រនាប់ជើងគ្រែហើយជូត (ឲ្យស្អាត) ហើយនាំយកទៅតម្កល់ទុកក្នុងទីដូចដែលវិញ ត្រូវហាលគ្រែរួចហើយបោសជម្រះ គោះ (ឲ្យស្អាត) រួចលើកបន្ទាបកុំឲ្យទង្គិច កុំឲ្យប៉ះសន្ទះទ្វារ និងក្របទ្វារ នាំយកចេញដោយស្រួលហើយតាំងទុកដូចដែលវិញ ត្រូវសំដិលហាលតាំង ហើយបោស ជម្រះ គោះ (ឲ្យស្អាត) ហើយលើកបន្ទាបកុំឲ្យទង្គិច កុំឲ្យប៉ះសន្ទះទ្វារ និងក្របទ្វារ នាំយកដោយស្រួលហើយ

១៤៣

យថាបញ្ញត្តំ បញ្ញាបេតព្វំ ភិសិពិម្ពោហនំ ឱតាបេត្វា
សោធេត្វា បប្ផោដេត្វា អតិហរិត្វា យថាបញ្ញត្តំ បញ្ញាបេ-
តព្វំ និសីទនប្បច្ចត្ថរណំ ឱតាបេត្វា សោធេត្វា បប្ផោដេ-
ត្វា អតិហរិត្វា យថាបញ្ញត្តំ បញ្ញាបេតព្វំ ខេឡមល្លកោ
ឱតាបេត្វា បមជ្ជិត្វា អតិហរិត្វា យថាឋានេ ឋបេតព្វោ
អបស្សេនផលកំ ឱតាបេត្វា បមជ្ជិត្វា អតិហរិត្វា យថា-
ឋានេ ឋបេតព្វំ បត្តចីវរំ និក្ខិបិតព្វំ បត្តំ និក្ខិបន្តេន ឯ-
កេន ហត្ថេន បត្តំ គហេត្វា ឯកេន ហត្ថេន ហេដ្ឋាមញ្ចំ
វា ហេដ្ឋាបីឋំ វា បរាមសិត្វា បត្តោ និក្ខិបិតព្វោ ន ច
អនន្តរហិតាយ ភូមិយា បត្តោ និក្ខិបិតព្វោ ចីវរំ និក្ខិ-
បន្តេន ឯកេន ហត្ថេន ចីវរំ គហេត្វា ឯកេន ហត្ថេន
ចីវរវំសំ វា ចីវររជ្ជុំ វា បមជ្ជិត្វា បារតោ អន្តំ ឱរតោ
ភោគំ កត្វា ចីវរំ និក្ខិបិតព្វំ សចេ បុរត្ថិមា សរជា វាតា
វាយន្តិ បុរត្ថិមា វាតបានា ថកេតព្វា សចេ បច្ឆិមា
សរជា វាតា វាយន្តិ បច្ឆិមា វាតបានា ថកេតព្វា
សចេ ឧត្តរា សរជា វាតា វាយន្តិ ឧត្តរា វាតបានា
ថកេតព្វា សចេ ទក្ខិណា សរជា វាតា វាយន្តិ

រៀបចំទុកដូចដែលវិញ ត្រូវសំដិលពូកនិងខ្នើយរួចហើយបោសគោះ (ឲ្យស្អាត) រួចនាំយកទៅក្រាលទុកដូចដែលវិញ ត្រូវសំដិលកម្រាលសម្រាប់ទ្រាប់អង្គុយហើយបោសជម្រះគោះ (ឲ្យស្អាត) រួចនាំយកទៅក្រាលទុកដូចដែលវិញ ត្រូវហាលកន្តោរសម្រាប់ស្តោះទឹកមាត់រួចជូត (ឲ្យស្អាត) ហើយនាំយកទៅតម្កល់ទុក ក្នុងទីដូចដែលវិញ ត្រូវហាលក្តារសម្រាប់ផ្អែករួចជូតហើយនាំយកទៅទុក ក្នុងទីដូចដែលវិញ ត្រូវទុកបាត្រនិងចីវរ (ឲ្យល្អ) កាលដែលនឹងទុកបាត្រ ត្រូវយកដៃម្ខាងចាប់បាត្រ ដៃម្ខាងស្ទាបក្រោមគ្រែ ឬក្រោមតាំង ហើយសឹមទុកបាត្រ តែមិនត្រូវទុកបាត្រលើទីដែលមិនស្អាតឡើយ កាលដែលនឹងទុកចីវរ ត្រូវយកដៃម្ខាងចាប់ចីវរ ដៃម្ខាងជូតស្នួរចីវរ ឬខ្សែស្នៀង ហើយបត់ជាយខាងនាយ ឲ្យជាផ្នត់មកខាងអាយ រួចសឹមទុកចីវរចុះ បើខ្យល់មានទាំងធូលីបក់មកអំពីទិសខាងកើត សទ្ធិវិហារិកត្រូវបិទបង្អួចទិសខាងកើត បើខ្យល់មានទាំងធូលីបក់មកពីទិសខាងលិច សទ្ធិវិហារិកត្រូវបិទបង្អួចទិសខាងលិច បើខ្យល់មានទាំងធូលីបក់មកពីទិសខាងជើង សទ្ធិវិហារិក ត្រូវបិទបង្អួចទិសខាងជើង បើខ្យល់មានទាំងធូលីបក់មកពីទិសខាងត្បូង សទ្ធិវិហារិក ត្រូវ

ទក្ខិណា វាតបានា ថកេតព្វា សចេ សីតកាលោ ហោតិ ទិវា វាតបានា វិវរិតព្វា រត្តឹ ថកេតព្វា សចេ ឧណ្ហកាលោ ហោតិ ទិវា វាតបានា ថកេតព្វា រត្តឹ វិវរិតព្វា សចេ បរិវេណំ ឧក្លាបំ ហោតិ បរិវេណំ សម្មជ្ជិ-តព្វំ សចេ កោដ្ឋកោ ឧក្លាបោ ហោតិ កោដ្ឋកោ សម្មជ្ជិតព្វោ សចេ ឧបដ្ឋានសាលា ឧក្លាបា ហោតិ ឧបដ្ឋានសាលា សម្មជ្ជិតព្វា សចេ អគ្គិសាលា ឧក្លាបា ហោតិ អគ្គិសាលា សម្មជ្ជិតព្វា សចេ វច្ចកុដិ ឧក្លាបា ហោតិ វច្ចកុដិ សម្មជ្ជិតព្វា សចេ បានីយំ ន ហោតិ បានីយំ ឧបដ្ឋាបេតព្វំ សចេ បរិភោជនីយំ ន ហោតិ បរិភោជនីយំ ឧបដ្ឋាបេតព្វំ សចេ អាចមនកុម្ភិយា ឧទកំ ន ហោតិ អាចមនកុម្ភិយំ ឧទកំ អាសិញ្ចិតព្វំ សចេ ឧបជ្ឈាយស្ស អនភិរតិ ឧប្បន្នា ហោតិ សទ្ធិវិ-ហារិកេន វូបកាសេតព្វោ វូបកាសាបេតព្វោ ធម្មកថា វាស្ស កាតព្វា សចេ ឧបជ្ឈាយស្ស កុក្កុច្ចំ ឧប្បន្នំ ហោតិ សទ្ធិវិហារិកេន វិនោទេតព្វំ វិនោទាបេតព្វំ ធម្មកថា វាស្ស កាតព្វា សចេ ឧបជ្ឈាយស្ស ទិដ្ឋិគតំ

បិទបង្អួចទិសខាងត្បូង បើរដូវត្រជាក់ សទ្ធិវិហារិក ត្រូវបើកបង្អួចក្នុងវេលាថ្ងៃ បិទបង្អួចក្នុងវេលាយប់ បើរដូវក្តៅ សទ្ធិវិហារិក ត្រូវបិទបង្អួចក្នុងវេលាថ្ងៃ បើកបង្អួចក្នុងវេលាយប់ បើទីបរិវេណមានសំរាមត្រូវបោសបរិវេណចេញ បើបន្ទប់មានសំរាមត្រូវបោសបន្ទប់ចេញ បើរោងឆាន់មានសំរាមត្រូវបោសរោងឆាន់ចេញ បើរោងភ្លើងមានសំរាមត្រូវបោសរោងភ្លើងចេញ បើបង្គន់មានសំរាមត្រូវបោសបង្គន់ចេញ បើគ្មានទឹកសម្រាប់ឆាន់ទេ ត្រូវដងទឹកសម្រាប់ឆាន់ទុក បើគ្មានទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ទេ ត្រូវដងទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ទុក បើទឹកក្នុងក្អមសម្រាប់ជម្រះមិនមាន សទ្ធិវិហារិក ត្រូវចាក់ទឹកទៅក្នុងក្អមសម្រាប់ជម្រះ បើសេចក្តីអផ្សុកកើតឡើងដល់ឧបជ្ឈាយ៍ សទ្ធិវិហារិកត្រូវរម្ងាប់ដោយខ្លួនឯងឬត្រូវឲ្យគេជួយរម្ងាប់ ឬនិយាយធម្មកថាដល់ឧបជ្ឈាយ៍នោះ បើសេចក្តីសង្ស័យកើតឡើងដល់ឧបជ្ឈាយ៍ សទ្ធិវិហារិកត្រូវបន្ទោបង់ដោយខ្លួនឯងឬត្រូវរកគេឲ្យជួយបន្ទោបង់ ឬនិយាយធម្មកថាដល់ឧបជ្ឈាយ៍នោះ បើទិដ្ឋិ

ឧប្បន្នំ ហោតិ សទ្ធិវិហារិកេន វិវេចេតព្វំ វិវេចាបេតព្វំ ធម្មកថា វាស្ស កាតព្វា សចេ ឧបជ្ឈាយោ គរុធម្មំ អជ្ឈាបន្នោ ហោតិ បរិវាសារហោ សទ្ធិវិហារិកេន ឧស្សុក្កំ កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ សង្ឃោ ឧបជ្ឈាយស្ស បរិវាសំ ទទេយ្យាតិ សចេ ឧបជ្ឈាយោ មូលាយ បដិកស្សនារហោ ហោតិ សទ្ធិវិហារិកេន ឧស្សុក្កំ កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ សង្ឃោ ឧបជ្ឈាយំ មូលាយ បដិកស្សេយ្យាតិ សចេ ឧបជ្ឈាយោ មានត្តារហោ ហោតិ សទ្ធិវិហារិកេន ឧស្សុក្កំ កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ សង្ឃោ ឧបជ្ឈាយស្ស មានត្តំ ទទេយ្យាតិ សចេ ឧបជ្ឈាយោ អព្ភានារហោ ហោតិ សទ្ធិវិហារិកេន ឧស្សុក្កំ កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ សង្ឃោ ឧបជ្ឈាយំ អព្ភេយ្យាតិ សចេ សង្ឃោ ឧបជ្ឈាយស្ស កម្មំ កត្តុកាមោ ហោតិ តជ្ជនីយំ វា និយស្សំ វា បព្វាជនីយំ វា បដិសារណីយំ វា ឧក្ខេបនីយំ វា សទ្ធិវិហារិកេន ឧស្សុក្កំ កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ សង្ឃោ ឧបជ្ឈាយស្ស កម្មំ ន ករេយ្យ លហុកាយ វា បរិណា-

អាក្រក់កើតឡើងដល់ឧបជ្ឈាយ៍ សទ្ធិវិហារិក ត្រូវជួយដោះស្រាយ ដោយខ្លួនឯង ឬត្រូវឲ្យគេជួយដោះស្រាយ ឬនិយាយធម្មកថាដល់ឧបជ្ឈាយ៍នោះ បើឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវគរុកាបត្តិ គួរនឹងចូលបរិវាស សទ្ធិវិហារិកត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា សង្ឃគួរឲ្យបរិវាសដល់ឧបជ្ឈាយ៍ ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើឧបជ្ឈាយ៍ គួរដល់មូលាយបដិកស្សនៈគឺទាញមកដាក់ ក្នុងមូលាបត្តិ សទ្ធិវិហារិកត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា សង្ឃគប្បីទាញឧបជ្ឈាយ៍មកដាក់ក្នុងមូលាបត្តិ ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើឧបជ្ឈាយ៍គួរដល់មានត្ត សទ្ធិ-វិហារិកត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា សង្ឃគប្បីឲ្យមានត្ត ដល់ឧបជ្ឈាយ៍ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើឧបជ្ឈាយ៍គួរដល់អព្ភានកម្ម សទ្ធិវិហារិកត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា សង្ឃគប្បីឲ្យអព្ភានកម្ម ដល់ឧបជ្ឈាយ៍ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើសង្ឃប្រាថ្នានឹងធ្វើកម្ម គឺ តជ្ជនីយកម្មក្តី និយស្សកម្មក្តី បព្វាជនីយកម្មក្តី បដិសារណីយកម្មក្តី ឧក្ខេបនីយកម្មក្តី ដល់ឧបជ្ឈាយ៍ សទ្ធិវិហារិក ត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា សង្ឃមិនគប្បីធ្វើកម្ម ឬ គប្បីបង្អោនទៅដើម្បីកម្មស្រាល ដល់ឧបជ្ឈាយ៍ ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎

មេយ្យាតិ កាតំ វា បនស្ស ហោតិ សង្ឃេន កម្មំ តជ្ជនីយំ វា និយស្សំ វា បព្វាជនីយំ វា បដិសារណីយំ វា ឧក្ខេបនីយំ វា សទ្ធិវិហារិកេន ឧស្សុក្កំ កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ ឧបជ្ឈាយោ សម្មា វត្តេយ្យ លោមំ បាតេយ្យ នេត្ថារំ វត្តេយ្យ សង្ឃោ តំ កម្មំ បដិប្បស្សម្ភេយ្យាតិ សចេ ឧបជ្ឈាយស្ស ចីវរំ ធោវិតព្វំ ហោតិ សទ្ធិវិហារិកេន ធោវិតព្វំ ឧស្សុក្កំ វា កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ ឧបជ្ឈាយស្ស ចីវរំ ធោវិយេថាតិ សចេ ឧបជ្ឈាយស្ស ចីវរំ កាតព្វំ ហោតិ សទ្ធិវិហារិកេន កាតព្វំ ឧស្សុក្កំ វា កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ ឧបជ្ឈាយស្ស ចីវរំ ករិយេថាតិ សចេ ឧបជ្ឈាយស្ស រជនំ បចិតព្វំ[១] ហោតិ សទ្ធិវិហារិកេន បចិតព្វំ ឧស្សុក្កំ វា កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ ឧបជ្ឈាយស្ស រជនំ បចិយេថាតិ សចេ ឧបជ្ឈាយស្ស ចីវរំ រជេតព្វំ[២] ហោតិ សទ្ធិវិហារិកេន រជេតព្វំ ឧស្សុក្កំ វា កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ ឧបជ្ឈាយស្ស ចីវរំ រជិយេថាតិ ចីវរំ រជេន្តេន[៣] សាធុកំ សម្បរិវត្តកំ សម្បរិវត្តកំ

---

១ សព្វត្ថ រជនា បចិតព្វាតិ បាឋោ បញ្ញាយតិ ។ ២ ម. រជិតព្វំ ។ ៣ ម. រជន្តេន ។

ប្រសិនបើសង្ឃបានធ្វើកម្ម គឺ តជ្ជនីយកម្មក្តី និយស្សកម្មក្តី បព្វាជនីយ-កម្មក្តី បដិសារណីយកម្មក្តី ឧក្ខេបនីយកម្មក្តី ដល់ឧបជ្ឈាយ៍នោះរួចហើយ សទ្ធិវិហារិក ត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា ឧបជ្ឈាយ៍គប្បីប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ គប្បីសម្ងបរោម គប្បីប្រព្រឹត្តវត្តគួរដល់កិរិយារលាស់ខ្លួន ចេញចាកកម្ម សង្ឃគប្បីរម្ងាប់កម្មនោះ ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើចីវររបស់ឧបជ្ឈាយ៍គួរនឹងលាង សទ្ធិវិហារិកត្រូវលាង ឬត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា គួរនឹងលាងចីវររបស់ឧបជ្ឈាយ៍ ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើចីវររបស់ឧបជ្ឈាយ៍ជាសំពត់គួរធ្វើ សទ្ធិវិហារិកត្រូវធ្វើ ឬត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា គួរនឹងធ្វើចីវរដល់ឧបជ្ឈាយ៍ ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើគ្រឿងជ្រលក់របស់ឧបជ្ឈាយ៍គួរស្ងោរ សទ្ធិវិហារិក ត្រូវស្ងោរ ឬត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា នឹងគប្បីស្ងោរគ្រឿងជ្រលក់ របស់ឧបជ្ឈាយ៍ ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើចីវររបស់ឧបជ្ឈាយ៍គួរជ្រលក់ សទ្ធិវិហារិក ត្រូវជ្រលក់ ឬត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា នឹងគប្បីជ្រលក់ចីវររបស់ឧបជ្ឈាយ៍ ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ កាលនឹងជ្រលក់ចីវរ ត្រូវជ្រលក់ប្រែត្រឡប់ឲ្យសព្វល្អ

១៤៧

វត្តក្ខន្ធកេ ឧបជ្ឈាយវត្តំ

រជេតព្វំ ន ច អច្ឆិន្នេ ថេវេ បក្កមិតព្វំ ន ឧបជ្ឈាយំ អនាបុច្ឆា ឯកច្ចស្ស បត្តោ ទាតព្វោ ន ឯកច្ចស្ស បត្តោ បដិគ្គហេតព្វោ ន ឯកច្ចស្ស ចីវរំ ទាតព្វំ ន ឯកច្ចស្ស ចីវរំ បដិគ្គហេតព្វំ ន ឯកច្ចស្ស បរិក្ខារោ ទាតព្វោ ន ឯកច្ចស្ស បរិក្ខារោ បដិគ្គហេតព្វោ ន ឯកច្ចស្ស កេសា ឆេទេតព្វា ន ឯកច្ចេន កេសា ឆេទាបេតព្វា ន ឯកច្ចស្ស បរិកម្មំ កាតព្វំ ន ឯកច្ចេន បរិកម្មំ ការាបេតព្វំ ន ឯកច្ចស្ស វេយ្យាវច្ចោ កាតព្វោ ន ឯកច្ចេន វេយ្យាវច្ចោ ការាបេតព្វោ ន ឯកច្ចស្ស បច្ឆាសមណេន ហោតព្វំ ន ឯកច្ចោ បច្ឆាសមណោ អាទាតព្វោ ន ឯកច្ចស្ស បិណ្ឌបាតោ នីហរិតព្វោ ន ឯកច្ចេន បិណ្ឌបាតោ នីហរាបេតព្វោ ន ឧបជ្ឈាយំ អនាបុច្ឆា គាមោ បវិសិតព្វោ ន សុសានំ គន្តព្វំ ន ទិសា បក្កមិតព្វា សចេ ឧបជ្ឈាយោ គិលានោ ហោតិ យាវជីវំ ឧបដ្ឋាតព្វោ វុដ្ឋានស្ស អាគមេតព្វំ ឥទំ ខោ ភិក្ខវេ សទ្ធិវិហារិកានំ ឧបជ្ឈាយេសុ វត្តំ យថា សទ្ធិវិហារិកេន ឧបជ្ឈាយេសុ សម្មា វត្តិតព្វន្តិ ។

វត្តក្ខន្ធកៈ ឧបជ្ឈាយវត្ត

បើតំណក់ទឹកមិនទាន់ដាច់ទេ សទ្ធិវិហារិក មិនត្រូវចៀសចេញទៅឡើយ សទ្ធិវិហារិកមិនទាន់ប្រាប់ឧបជ្ឈាយ៍ មិនត្រូវឲ្យបាត្រដល់ភិក្ខុណាមួយ មិនត្រូវទទួលយកបាត្ររបស់ភិក្ខុណាមួយ មិនត្រូវឲ្យចីវរ ដល់ភិក្ខុណាមួយ មិនត្រូវទទួលចីវររបស់ភិក្ខុណាមួយ មិនត្រូវឲ្យគ្រឿងបរិក្ខារ ដល់ភិក្ខុណាមួយ មិនត្រូវទទួលបរិក្ខាររបស់ភិក្ខុណាមួយ មិនត្រូវកោរសក់ ដល់ភិក្ខុណាមួយ មិនត្រូវឲ្យភិក្ខុណាមួយកោរសក់ឲ្យ មិនត្រូវធ្វើបរិកម្ម ដល់ភិក្ខុណាមួយ មិនត្រូវឲ្យភិក្ខុណាមួយធ្វើបរិកម្ម (ដល់ខ្លួន) មិនត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយដល់ភិក្ខុណាមួយ មិនត្រូវឲ្យភិក្ខុណាមួយ ធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយ (ដល់ខ្លួន) មិនត្រូវធ្វើជាបច្ឆាសមណៈរបស់ភិក្ខុណាមួយ មិនត្រូវយកភិក្ខុណាមួយជាបច្ឆាសមណៈ (របស់ខ្លួន) មិនត្រូវនាំចង្ហាន់បិណ្ឌបាតទៅឲ្យភិក្ខុណាមួយ មិនត្រូវឲ្យភិក្ខុណាមួយនាំបិណ្ឌបាតមកឲ្យ (ខ្លួន) សទ្ធិវិហារិកមិនបានលាឧបជ្ឈាយ៍ មិនត្រូវចូលទៅកាន់ស្រុក មិនត្រូវទៅកាន់ព្រៃស្មសាន មិនត្រូវចៀសចេញទៅកាន់ទិស បើឧបជ្ឈាយ៍មានជំងឺ សទ្ធិវិហារិកត្រូវនៅបម្រើអស់កាល ដែលលោកមានជីវិតរស់នៅ ត្រូវរង់ចាំលោកទាល់តែសះជារោគ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទាំងនេះជាឧបជ្ឈាយវត្ត របស់សទ្ធិវិហារិកទាំងឡាយ តាមទំនងដែលសទ្ធិវិហារិក ត្រូវប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ ក្នុងឧបជ្ឈាយ៍ទាំងឡាយ ។

[១០៤] តេន ខោ បន សមយេន ឧបជ្ឈាយា សទ្ធិវិហារិកេសុ ន សម្មា វត្តន្តិ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម ឧបជ្ឈាយា សទ្ធិវិហារិកេសុ ន សម្មា វត្តិស្សន្តីតិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អា-រោចេសុំ ។ បេ ។ សច្ចំ កិរ ភិក្ខវេ ឧបជ្ឈាយា សទ្ធិ-វិហារិកេសុ ន សម្មា វត្តន្តីតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ បេ ។ វិគរហិត្វា ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ តេនហិ ភិក្ខវេ ឧបជ្ឈាយានំ សទ្ធិវិហារិកេសុ វត្តំ បញ្ញាបេស្សា-មិ យថា ឧបជ្ឈាយេហិ សទ្ធិវិហារិកេសុ សម្មា វត្តិតព្វំ ។

[១០៥] ឧបជ្ឈាយេន ភិក្ខវេ សទ្ធិវិហារិកម្ហិ សម្មា វត្តិតព្វំ ។ តត្រាយំ សម្មាវត្តនា ឧបជ្ឈាយេន ភិក្ខវេ សទ្ធិវិហារិកោ សង្គហេតព្វោ អនុគ្គហេតព្វោ ឧទ្ទេសេន បរិបុច្ឆាយ ឱវាទេន អនុសាសនិយា សចេ ឧបជ្ឈា-យស្ស បត្តោ ហោតិ សទ្ធិវិហារិកស្ស បត្តោ ន ហោតិ

[១០៤] សម័យនោះឯង ឧបជ្ឈាយ៍ទាំងឡាយ ពុំបានប្រព្រឹត្ត ដោយប្រពៃ ក្នុងសទ្ធិវិហារិកទាំងឡាយឡើយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា មិនសមបើឧបជ្ឈាយ៍ទាំងឡាយ មិនប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ ក្នុងសទ្ធិវិហារិកទាំងឡាយសោះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បានឮថា ឧបជ្ឈាយ៍ទាំងឡាយ មិនប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃក្នុងសទ្ធិវិហារិកទាំងឡាយ ពិតមែនឬ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលថា ពិតមែន ព្រះអង្គ ។ បេ ។ លុះទ្រង់បន្ទោសហើយ ទ្រង់ធ្វើធម្មីកថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ តថាគតនឹងបញ្ញត្តសទ្ធិវិហារិកវត្ត ដល់ឧបជ្ឈាយ៍ទាំងឡាយ តាមទំនងដែលឧបជ្ឈាយ៍ទាំងឡាយ ត្រូវប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ ក្នុងពួកភិក្ខុជាសទ្ធិវិហារិក ។

[១០៥] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ ក្នុងសទ្ធិវិហារិក ។ ឯការដែលប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ ក្នុងសទ្ធិវិហារិកនោះ ដូច្នេះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវសង្គ្រោះ និងអនុគ្រោះសទ្ធិវិហារិក ដោយបាលី ដោយអដ្ឋកថា ដោយដំបូន្មាន ដោយការប្រៀនប្រដៅ បើឧបជ្ឈាយ៍មានបាត្រ សទ្ធិវិហារិកគ្មានបាត្រ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវ

១៤៩

វត្តក្ខន្ធកេ ឧបជ្ឈាយវត្តំ

ឧបជ្ឈាយេន សទ្ធិវិហារិកស្ស បត្តោ ទាតព្វោ ឧស្សុក្កំ វា កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ សទ្ធិវិហារិកស្ស បត្តោ ឧប្បជ្ជិយេថាតិ សចេ ឧបជ្ឈាយស្ស ចីវរំ ហោតិ សទ្ធិវិហារិកស្ស ចីវរំ ន ហោតិ ឧបជ្ឈាយេន សទ្ធិវិហារិកស្ស ចីវរំ ទាតព្វំ ឧស្សុក្កំ វា កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ សទ្ធិវិហារិកស្ស ចីវរំ ឧប្បជ្ជិយេថាតិ សចេ ឧបជ្ឈាយស្ស បរិក្ខារោ ហោតិ សទ្ធិវិហារិកស្ស បរិក្ខារោ ន ហោតិ ឧបជ្ឈាយេន សទ្ធិវិហារិកស្ស បរិក្ខារោ ទាតព្វោ ឧស្សុក្កំ វា កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ សទ្ធិវិហារិកស្ស បរិក្ខារោ ឧប្បជ្ជិយេថាតិ សចេ សទ្ធិវិហារិកោ គិលានោ ហោតិ កាលស្សេវ ឧដ្ឋាយ ទន្តកដ្ឋំ ទាតព្វំ មុខោទកំ ទាតព្វំ អាសនំ បញ្ញាបេតព្វំ សចេ យាគុ ហោតិ ភាជនំ ធោវិត្វា យាគុ ឧបនាមេតព្វា យាគុំ បីតស្ស ឧទកំ ទត្វា ភាជនំ បដិគ្គហេត្វា នីចំ កត្វា សាធុកំ អបរិឃំសន្តេន ធោវិត្វា បដិសាមេតព្វំ សទ្ធិវិហារិកម្ហិ វុដ្ឋិតេ អាសនំ ឧទ្ធរិតព្វំ សចេ សោ ទេសោ ឧក្លាបោ ហោតិ សោ ទេសោ សម្មជ្ជិតព្វោ

ឲ្យបាត្រទៅសទ្ធិវិហារិក ឬត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា បាត្រគប្បីកើតដល់សទ្ធិវិហារិក ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើឧបជ្ឈាយ៍មានចីវរ សទ្ធិវិហារិកគ្មានចីវរ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវឲ្យចីវរទៅសទ្ធិវិហារិក ឬត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា ចីវរគប្បីកើតដល់សទ្ធិវិហារិក ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើឧបជ្ឈាយ៍មានគ្រឿងបរិក្ខារ សទ្ធិវិហារិកគ្មានគ្រឿងបរិក្ខារ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវឲ្យគ្រឿងបរិក្ខារទៅសទ្ធិវិហារិក ឬត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា គ្រឿងបរិក្ខារគប្បីកើតដល់សទ្ធិវិហារិក ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើសទ្ធិវិហារិកមានជំងឺ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវក្រោកឡើងពីព្រឹក ហើយឲ្យឈើស្ទន់ ឲ្យទឹកលុបមុខ ក្រាលអាសនៈ បើមានបបរ ត្រូវឧបជ្ឈាយ៍លាងភាជន៍ ហើយបង្អោនបបរទៅឲ្យ កាលសទ្ធិវិហារិកហុតបបររួចហើយ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវឲ្យទឹក រួចទទួលភាជន៍យកមកវិញ កាន់បន្ទាបកុំឲ្យទង្គិច (នឹងអ្វីៗ) លាងរួចហើយទុកដាក់ឲ្យល្អ កាលបើសទ្ធិវិហារិកក្រោកចេញហើយ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវសាអាសនៈទុក បើប្រទេសនោះមានសំរាម ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវបោសប្រទេសនោះចេញ

សចេ សទ្ធិវិហារិកោ គាមំ បវិសិតុកាមោ ហោតិ និវា-
សនំ ទាតព្វំ បដិនិវាសនំ បដិគ្គហេតព្វំ កាយពន្ធនំ
ទាតព្វំ សគុណំ កត្វា សង្ឃាដិយោ ទាតព្វា ធោវិត្វា
បត្តោ សឧទកោ ទាតព្វោ ឯត្តាវតា និវត្តិស្សតីតិ អា-
សនំ បញ្ញាបេតព្វំ ធាទោទកំ ធាទបីឋំ ធាទកឋលិកំ
ឧបនិក្ខិបិតព្វំ បច្ចុគ្គន្ត្វា បត្តចីវរំ បដិគ្គហេតព្វំ បដិនិ-
វាសនំ ទាតព្វំ និវាសនំ បដិគ្គហេតព្វំ សចេ ចីវរំ សិន្នំ
ហោតិ មុហុត្តំ ឧណ្ហេ ឱតាបេតព្វំ ន ច ឧណ្ហេ ចីវរំ និទ-
ហិតព្វំ ចីវរំ សំហរិតព្វំ[១] ចីវរំ សំហរន្តេន[២] ចតុរង្គុលំ
កណ្ណំ ឧស្សារេត្វា ចីវរំ សំហរិតព្វំ[៣] មា មជ្ឈេ ភង្គោ
អហោសីតិ ឱភោគេ កាយពន្ធនំ កាតព្វំ សចេ បិណ្ឌ-
បាតោ ហោតិ សទ្ធិវិហារិកោ ច ភុញ្ជិតុកាមោ ហោតិ
ឧទកំ ទត្វា បិណ្ឌបាតោ ឧបនាមេតព្វោ សទ្ធិវិហារិកោ
បានីយេន បុច្ឆិតព្វោ ភុត្តាវិស្ស ឧទកំ ទត្វា បត្តំ
បដិគ្គហេត្វា នីចំ កត្វា សាធុកំ អបរិឃំសន្តេន ធោវិត្វា

១ ម. សង្ឃរិតព្វំ ។ ២ សង្ឃរន្តេន ។ ៣ សង្ឃរិតព្វំ ។

បើសទ្ធិវិហារិក មានប្រាថ្នានឹងចូលទៅកាន់ស្រុក ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវឲ្យស្បង់សម្រាប់ស្លៀក ត្រូវទទួលយកស្បង់បន្ទាស់មកវិញ ត្រូវឲ្យវត្ថពន្ធចង្កេះ ត្រូវតម្រួតឧត្តរាសង្គៈនិងសង្ឃាដិហើយឲ្យ ត្រូវជូតបាត្រដែលទទឹកហើយសឹមឲ្យ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវក្រាលអាសនៈទុកដោយគិតថា ពេលថ្មើរនេះ សទ្ធិ-វិហារិកមុខជានឹងត្រឡប់មកវិញ ត្រូវតម្កល់ទឹកសម្រាប់លាងជើង តាំងសម្រាប់ទ្រជើងដែលលាងហើយ និងទ្រនាប់សម្រាប់ជូតជើង ដែលមិនទាន់បានលាង ត្រូវក្រោកឡើងទៅទទួលបាត្រនិងចីវរ ត្រូវឲ្យស្បង់បន្ទាស់ហើយទទួលយកស្បង់ ដែលស្លៀកមកវិញ បើចីវរសើមឬជាំដាម (ដោយញើសក្អែល) ត្រូវសំដិលចីវរក្នុងកំដៅថ្ងៃមួយស្របក់ តែកុំទុកចីវរក្នុងកំដៅថ្ងៃ (ឲ្យយូរពេក) ត្រូវបត់ចីវរ (យកមកទុក) កាលនឹងបត់ចីវរ ត្រូវលើកជាយចីវរឲ្យហួសពីគ្នាប្រមាណ ៤ ធ្នាប់ ហើយសឹមបត់ចីវរ ដោយគិតថា កុំឲ្យបាក់ផ្នត់ពាក់កណ្តាលឡើយ ត្រូវធ្វើវត្ថពន្ធចង្កេះក្នុងផ្នត់ចីវរ បើមានអាហារបិណ្ឌបាត សទ្ធិវិហារិកត្រូវការនឹងឆាន់ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវឲ្យទឹក ហើយបង្អោនអាហារបិណ្ឌបាតចូលទៅឲ្យ ត្រូវសួរសទ្ធិវិហារិកដោយទឹកឆាន់ លុះសទ្ធិវិហារិកឆាន់រួចហើយ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវឲ្យទឹកហើយទទួលយកបាត្រមកវិញ កាន់បន្ទាបកុំឲ្យទង្គិច (នឹងអ្វីៗ) លាងឲ្យស្អាត

១៨១

វត្តក្ខន្ធកេ សទ្ធិវិហារិកវត្តំ

ភោជនំ កត្វា មុហុត្តំ ឧណ្ហេ ឱតាបេតព្វោ ន ច ឧណ្ហេ បត្តោ និទហិតព្វោ បត្តចីវរំ និក្ខិបិតព្វំ បត្តំ និក្ខិបន្តេន ឯកេន ហត្ថេន បត្តំ គហេត្វា ឯកេន ហត្ថេន ហេដ្ឋាមញ្ចំ វា ហេដ្ឋាបីឋំ វា បរាមសិត្វា បត្តោ និក្ខិបិតព្វោ ន ច អនន្តរហិតាយ ភូមិយា បត្តោ និក្ខិបិតព្វោ ចីវរំ និក្ខិបន្តេន ឯកេន ហត្ថេន ចីវរំ គហេត្វា ឯកេន ហត្ថេន ចីវរវំសំ វា ចីវររជ្ជុំ វា បមជ្ជិត្វា បារតោ អន្តំ ឱរតោ ភោគំ កត្វា ចីវរំ និក្ខិបិតព្វំ សទ្ធិវិហារិកម្ហិ វុដ្ឋិតេ អាសនំ ឧទ្ធរិតព្វំ បាទោទកំ បាទបីឋំ បាទកឋលិកំ បដិសាមេតព្វំ សចេ សោ ទេសោ ឧក្លាបោ ហោតិ សោ ទេសោ សម្មជ្ជិតព្វោ សចេ សទ្ធិវិហារិកោ នហាយិតុកាមោ ហោតិ នហានំ បដិយាទេតព្វំ សចេ សីតេន អត្ថោ ហោតិ សីតំ បដិយាទេតព្វំ សចេ ឧណ្ហេន អត្ថោ ហោតិ ឧណ្ហំ បដិយាទេតព្វំ សចេ សទ្ធិវិហារិកោ ជន្តាឃរំ បវិសិតុកាមោ ហោតិ ចុណ្ណំ សន្នេតព្វំ មត្តិកា តេមេតព្វា ជន្តាឃរបីឋំ អាទាយ គន្ត្វា ជន្តាឃរបីឋំ ទត្វា ចីវរំ បដិគ្គហេត្វា

ហើយជូតទឹកឲ្យស្ងួត ហើយហាលថ្ងៃមួយស្របក់ តែមិនត្រូវទុកបាត្រក្នុងកំដៅថ្ងៃ (ឲ្យយូរពេកឡើយ) ត្រូវទុកដាក់បាត្រនិងចីវរ កាលនឹងរៀបចំទុកដាក់បាត្រ ដៃម្ខាងចាប់បាត្រ ដៃម្ខាងស្ទាបក្រោមគ្រែ ឬក្រោមតាំងហើយសឹមទុកដាក់បាត្រ តែមិនត្រូវទុកដាក់បាត្រ លើទីដែលមិនស្អាតឡើយ កាលនឹងរៀបចំទុកដាក់ចីវរ ដៃម្ខាងចាប់ចីវរ ដៃម្ខាងជូតស្នួចីវរ ឬខ្សែស្បៀង ហើយធ្វើជាយខាងនាយ ឲ្យជាផ្នត់មកខាងអាយ រួចសឹមទុកដាក់ចីវរ កាលសទ្ធិវិហារិកក្រោកឡើង ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវសាអាសនៈ រៀបចំទុកដាក់ទឹកសម្រាប់លាងជើង តាំងសម្រាប់ទ្រជើងដែលលាងហើយ និងទ្រនាប់សម្រាប់ជូតជើងដែលមិនទាន់បានលាង បើប្រទេសនោះមានសំរាម ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវបោសប្រទេសនោះចេញ បើសទ្ធិវិហារិក ចង់ផ្លូតទឹក ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវចាត់ចែងទឹកសម្រាប់ផ្លូតឲ្យ បើសទ្ធិវិហារិកត្រូវការទឹកត្រជាក់ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវចាត់ចែងទឹកត្រជាក់ឲ្យ បើសទ្ធិវិហារិកត្រូវការទឹកក្តៅ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវចាត់ចែងទឹកក្តៅឲ្យ បើសទ្ធិវិហារិកចង់ចូលទៅកាន់ផ្ទះជាទីរក្សាកាយ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវសូនគ្រឿងលំអិត ត្រូវលាយដីស្អិត ត្រូវនាំយកតាំងសម្រាប់ផ្ទះ ជាទីរក្សាកាយទៅ ហើយប្រគល់តាំងសម្រាប់ផ្ទះជាទីរក្សាកាយដល់ (សទ្ធិវិហារិក) ហើយទទួលយកចីវរមកទុកដាក់ក្នុងទី

ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វំ ចុណ្ណំ ទាតព្វំ មត្តិកា ទាតព្វា សចេ ឧស្សហតិ ជន្តាឃរំ បវិសិតព្វំ ជន្តាឃរំ បវិសន្តេន មត្តិកាយ មុខំ មក្ខេត្វា បុរតោ ច បច្ឆតោ ច បដិច្ឆាទេត្វា ជន្តាឃរំ បវិសិតព្វំ ន ថេរេ ភិក្ខូ អនុបខជ្ជ និសីទិតព្វំ ន នវា ភិក្ខូ អាសនេន បដិពាហិតព្វា ជន្តាឃរេ សទ្ធិវិហារិកស្ស បរិកម្មំ កាតព្វំ ជន្តាឃរា និក្ខមន្តេន ជន្តាឃរបីឋំ អាទាយ បុរតោ ច បច្ឆតោ ច បដិច្ឆាទេត្វា ជន្តាឃរា និក្ខមិតព្វំ ឧទកេបិ សទ្ធិវិហារិកស្ស បរិកម្មំ កាតព្វំ នហាតេន បឋមតរំ ឧត្តរិត្វា អត្តនោ គត្តំ វោទកំ កត្វា និវាសេត្វា សទ្ធិវិហារិកស្ស គត្តតោ ឧទកំ បមជ្ជិតព្វំ និវាសនំ ទាតព្វំ សង្ឃាដិ ទាតព្វា ជន្តាឃរបីឋំ អាទាយ បឋមតរំ អាគន្ត្វា អាសនំ បញ្ញាបេតព្វំ បាទោទកំ បាទបីឋំ បាទកឋលិកំ ឧបនិក្ខិបិតព្វំ សទ្ធិវិហារិកោ បានីយេន បុច្ឆិតព្វោ យស្មឹ វិហារេ សទ្ធិវិហារិកោ វិហរតិ សចេ សោ វិហារោ ឧក្លាបោ ហោតិ សចេ ឧស្សហតិ

ដ៏សមគួរ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវឲ្យគ្រឿងលំអិត ត្រូវឲ្យដីស្អិតដល់ (សទ្ធិវិហារិក) បើឧបជ្ឈាយ៍អាចនឹងចូលទៅកាន់ (ផ្ទះជាទីរក្សាកាយបាន) ត្រូវចូលទៅកាន់ផ្ទះជាទីរក្សាកាយចុះ កាលនឹងចូលទៅកាន់ផ្ទះជាទីរក្សាកាយ ត្រូវយកដីស្អិតលាបមុខ រួចបិទបាំង (កាយ) ទាំងខាងមុខ ទាំងខាងក្រោយ ហើយសឹមចូលទៅកាន់ផ្ទះជាទីរក្សាកាយ មិនត្រូវអង្គុយជ្រៀតបៀតពួកភិក្ខុជាថេរៈ មិនត្រូវហាមពួកភិក្ខុខ្ចីដោយអាសនៈ ត្រូវធ្វើបរិកម្មដល់សទ្ធិ-វិហារិកក្នុងផ្ទះជាទីរក្សាកាយ កាលនឹងចេញពីផ្ទះជាទីរក្សាកាយ ត្រូវនាំយកតាំងសម្រាប់ផ្ទះជាទីរក្សាកាយចេញ ហើយបិទបាំង (កាយ) ទាំងខាងមុខខាងក្រោយ រួចសឹមចេញពីផ្ទះជាទីរក្សាកាយ សូម្បីក្នុងទឹក ឧបជ្ឈាយ៍ក៏ត្រូវតែធ្វើបរិកម្មដល់សទ្ធិវិហារិកដែរ ងូតរួចហើយ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវឡើងមកមុន ជូតកាយរបស់ខ្លួនឲ្យស្ងួតទឹក ហើយស្លៀកស្បង់ រួចត្រូវជូតទឹកអំពីកាយរបស់សទ្ធិវិហារិក ហុចស្បង់សម្រាប់ស្លៀក ហុចសង្ឃាដិទៅឲ្យ (សទ្ធិវិហារិក) ត្រូវនាំយកតាំងសម្រាប់ផ្ទះជាទីរក្សាកាយចេញមកមុន ហើយក្រាលអាសនៈចាំ ត្រូវតម្កល់ទឹកសម្រាប់លាងជើង តាំងសម្រាប់ទ្រជើងដែលលាងហើយ និងទ្រនាប់សម្រាប់ជូតជើង ដែលមិនទាន់បានលាង ត្រូវសួរសទ្ធិវិហារិកដោយទឹកសម្រាប់ឆាន់ សទ្ធិវិហារិកនៅក្នុងវិហារណា បើវិហារនោះមានសំរាម បើឧបជ្ឈាយ៍អាចនឹង (បោសសំអាតបាន)

១៨៣

សោធេតព្វោ វិហារំ សោធេន្តេន បឋមំ បត្តចីវរំ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វំ ។ បេ ។ សចេ អាចមនកុម្ភិយា ឧទកំ ន ហោតិ អាចមនកុម្ភិយា ឧទកំ អាសិញ្ចិតព្វំ សចេ សទ្ធិវិហារិកស្ស អនភិរតិ ឧប្បន្នា ហោតិ ឧបជ្ឈាយេន វូបកាសេតព្វោ វូបកាសាបេតព្វោ ធម្ម-កថា វាស្ស កាតព្វា សចេ សទ្ធិវិហារិកស្ស កុក្កុច្ចំ ឧប្បន្នំ ហោតិ ឧបជ្ឈាយេន វិនោទេតព្វំ វិនោទា-បេតព្វំ ធម្មកថា វាស្ស កាតព្វា សចេ សទ្ធិវិហារិ-កស្ស ទិដ្ឋិគតំ ឧប្បន្នំ ហោតិ ឧបជ្ឈាយេន វិវេចេតព្វំ វិវេចាបេតព្វំ ធម្មកថា វាស្ស កាតព្វា សចេ សទ្ធិ-វិហារិកោ គរុធម្មំ អជ្ឈាបន្នោ ហោតិ បរិវាសារហោ ឧបជ្ឈាយេន ឧស្សុក្កំ កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ សង្ឃោ សទ្ធិវិហារិកស្ស បរិវាសំ ទទេយ្យាតិ សចេ សទ្ធិវិហារិ-កោ មូលាយ បដិកស្សនារហោ ហោតិ ឧបជ្ឈាយេន ឧស្សុក្កំ កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ សង្ឃោ សទ្ធិវិហា-រិកំ មូលាយ បដិកស្សេយ្យាតិ សចេ សទ្ធិវិហារិកោ មានត្តារហោ ហោតិ ឧបជ្ឈាយេន ឧស្សុក្កំ កាតព្វំ

ត្រូវសំអាតចេញ កាលនឹងសំអាតវិហារ ត្រូវនាំយកបាត្រនិងចីវរចេញជាមុន ទៅទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ បេ ។ បើទឹកក្នុងក្អមសម្រាប់ជម្រះគ្មាន ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវចាក់ទឹកទៅក្នុងក្អមសម្រាប់ជម្រះ បើសេចក្តីអផ្សុកកើតឡើងដល់សទ្ធិវិហារិក ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវរម្ងាប់ ដោយខ្លួនឯង ឬត្រូវឲ្យគេជួយរម្ងាប់ ឬធ្វើធម្មកថាដល់សទ្ធិវិហារិកនោះ បើសេចក្តីសង្ស័យកើតឡើងដល់សទ្ធិវិហារិក ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវបន្ទោបង់ ដោយខ្លួនឯង ឬឲ្យគេជួយបន្ទោបង់ ឬធ្វើធម្មកថា ដល់សទ្ធិវិហារិកនោះ បើទិដ្ឋិ (អាក្រក់) កើតឡើងដល់សទ្ធិវិហារិក ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវដោះស្រាយ ដោយខ្លួនឯង ឬឲ្យគេជួយដោះស្រាយ ឬធ្វើធម្មកថាដល់សទ្ធិវិហារិកនោះ បើសទ្ធិវិហារិកត្រូវគរុកាបត្តិគួរនឹងចូលបរិវាស ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា សង្ឃគួរឲ្យបរិវាសដល់សទ្ធិវិហារិកដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើសទ្ធិវិហារិកគួរដល់មូលាយបដិកស្សនៈ គឺទាញមកដាក់ក្នុងមូលាបត្តិ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា សង្ឃគប្បីទាញសទ្ធិវិហារិកមកដាក់ក្នុងមូលាបត្តិ ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើសទ្ធិវិហារិកគួរដល់មានត្ត ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា

កិន្តិ នុ ខោ សង្ឃោ សទ្ធិវិហារិកស្ស មានត្តំ ទទេយ្យាតិ សចេ សទ្ធិវិហារិកោ អព្ភានារហោ ហោតិ ឧបជ្ឈាយេន ឧស្សុក្កំ កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ សង្ឃោ សទ្ធិវិហារិកំ អព្ភេយ្យាតិ សចេ សង្ឃោ សទ្ធិវិហារិកស្ស កម្មំ កត្តុកាមោ ហោតិ តជ្ជនីយំ វា និយស្សំ វា បព្វាជនីយំ វា បដិសារណីយំ វា ឧក្ខេបនីយំ វា ឧបជ្ឈាយេន ឧស្សុក្កំ កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ សង្ឃោ សទ្ធិវិហារិកស្ស កម្មំ ន ករេយ្យ លហុកាយ វា បរិណាមេយ្យាតិ កតំ វា បនស្ស ហោតិ សង្ឃេន កម្មំ តជ្ជនីយំ វា និយស្សំ វា បព្វាជនីយំ វា បដិសារណីយំ វា ឧក្ខេបនីយំ វា ឧបជ្ឈាយេន ឧស្សុក្កំ កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ សទ្ធិវិហារិកោ សម្មា វត្តេយ្យ លោមំ ចាតេយ្យ នេត្ថារំ វត្តេយ្យ សង្ឃោ តំ កម្មំ បដិប្បស្សម្ភេយ្យាតិ សចេ សទ្ធិវិហារិកស្ស ចីវរំ ធោវិតព្វំ ហោតិ ឧបជ្ឈាយេន អាចិក្ខិតព្វំ ឯវំ ធោវេយ្យាសីតិ ឧស្សុក្កំ វា កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ សទ្ធិវិហារិកស្ស ចីវរំ ធោវិយេថាតិ សចេ សទ្ធិវិហារិកស្ស ចីវរំ កាតព្វំ ហោតិ ឧបជ្ឈាយេន អាចិក្ខិតព្វំ ឯវំ ករេយ្យាសីតិ

សង្ឃគប្បីឲ្យមានត្តដល់សទ្ធិវិហារិក ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើសទ្ធិ-វិហារិកគួរដល់អញ្ញានកម្ម ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា សង្ឃគប្បីឲ្យអញ្ញានកម្មដល់សទ្ធិវិហារិក ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើ សង្ឃចង់ធ្វើកម្ម គឺតជ្ជនីយកម្មក្តី និយស្សកម្មក្តី បព្វាជនីយកម្មក្តី បដិសា-រណីយកម្មក្តី ឧក្ខេបនីយកម្មក្តី ដល់សទ្ធិវិហារិក ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា សូមកុំឲ្យសង្ឃធ្វើកម្ម ឬបង្អោនទៅ ដើម្បីកម្មស្រាលដល់សទ្ធិវិហារិកដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ ម្យ៉ាងទៀត តជ្ជនីយកម្មក្តី និយស្ស-កម្មក្តី បព្វាជនីយកម្មក្តី បដិសារណីយកម្មក្តី ឧក្ខេបនីយកម្មក្តី សង្ឃបានធ្វើដល់សទ្ធិវិហារិកនោះរួចហើយ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា សទ្ធិវិហារិកគប្បីប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ គប្បីសម្ងបរោម គប្បីប្រព្រឹត្តវត្តគួរដល់កិរិយារលាស់ខ្លួន ចេញចាកកម្ម សង្ឃគប្បីរម្ងាប់នូវកម្មនោះដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើចីវររបស់សទ្ធិវិហារិកគួរនឹងលាង ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវប្រាប់ថា អ្នកគប្បីលាងយ៉ាងនេះ ឬត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា ចីវររបស់សទ្ធិវិហារិកគួរនឹងលាង ដោយឧបាយ ដូចម្តេចហ្ន៎ បើចីវររបស់សទ្ធិវិហារិកគួរនឹងធ្វើ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវប្រាប់ថា អ្នកគប្បីធ្វើចីវរយ៉ាងនេះ

ឧស្សុក្កំ វា កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ សទ្ធិវិហារិកស្ស ចីវរំ ការិយេថាតិ សចេ សទ្ធិវិហារិកស្ស រជនំ បចិតព្វំ ហោតិ ឧបជ្ឈាយេន អាចិក្ខិតព្វំ ឯវំ បចេយ្យាសីតិ ឧស្សុក្កំ វា កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ សទ្ធិវិហារិកស្ស រជនំ បចិយេថាតិ សចេ សទ្ធិវិហារិកស្ស ចីវរំ រជេតព្វំ ហោតិ ឧបជ្ឈាយេន អាចិក្ខិតព្វំ ឯវំ រជេយ្យាសីតិ ឧស្សុក្កំ វា កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ សទ្ធិវិហារិកស្ស ចីវរំ រជិយេថាតិ ចីវរំ រជេន្តេន សាធុកំ សម្បរិវត្តកំ សម្បរិវត្តកំ រជេតព្វំ ន ច អច្ឆិន្នេ ថេវេ បក្កមិតព្វំ សចេ សទ្ធិវិហារិកោ គិលានោ ហោតិ យាវជីវំ ឧបដ្ឋាតព្វោ[១] វុដ្ឋានស្ស អាគមេតព្វំ ឥទំ ខោ ភិក្ខវេ ឧបជ្ឈាយានំ សទ្ធិវិហារិកេសុ វត្តំ យថា ឧបជ្ឈាយេហិ សទ្ធិវិហារិកេសុ សម្មា វត្តិតព្វន្តិ ។

ទុតិយភាណវារំ និដ្ឋិតំ ។

[១០៦] តេន ខោ បន សមយេន អន្តេវាសិកា អាចរិយេសុ ន សម្មា វត្តន្តិ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា

---

១ ម. ឧបដ្ឋាបេតព្វោ ។

ឬត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា ចីវររបស់សទ្ធិវិហារិកគួរនឹងធ្វើដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើគ្រឿងជ្រលក់របស់សទ្ធិវិហារិក គួរនឹងស្ងោរ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវប្រាប់ថា អ្នកត្រូវស្ងោរយ៉ាងនេះ ឬត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា គ្រឿងជ្រលក់របស់សទ្ធិវិហារិកគួរនឹងស្ងោរដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើចីវររបស់សទ្ធិវិហារិកគួរនឹងជ្រលក់ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវប្រាប់ថា អ្នកត្រូវជ្រលក់ចីវរយ៉ាងនេះ ឬត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា ចីវររបស់សទ្ធិវិហារិក គួរនឹងជ្រលក់ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ កាលនឹងជ្រលក់ចីវរ ត្រូវជ្រលក់ប្រែត្រឡប់ឲ្យសព្វស្មើល្អ បើតំណក់ទឹកស្រក់មិនទាន់អស់ ឧបជ្ឈាយ៍កុំអាលដើរចេញ បើសទ្ធិវិហារិកមានជំងឺ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវថែទាំដរាបអស់កាលដែលមានជីវិតរស់នៅ ត្រូវរង់ចាំដរាបសទ្ធិវិហារិកសះជាជំងឺ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទាំងនេះជាសទ្ធិវិហារិកវត្ត របស់ឧបជ្ឈាយ៍តាមទំនងដែលឧបជ្ឈាយ៍ទាំងឡាយគប្បីប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ ក្នុងសទ្ធិវិហារិកទាំងឡាយ ។

ចប់ ភាណវារៈជាគម្រប់ពីរ ។

[១០៦] សម័យនោះឯង ពួកអន្តេវាសិក មិនបានប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃក្នុងអាចារ្យទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច

។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិចាចេន្តិ កថំ ហិ នាម អន្តេវាសិកា អាចរិយេសុ ន សម្មា វត្តិស្សន្តីតិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ សច្ចំ កិរ ភិក្ខវេ អន្តេវាសិកា អាចរិយេសុ ន សម្មា វត្តន្តីតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ បេ ។ វិគរហិត្វា ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ តេនហិ ភិក្ខវេ អន្តេវាសិកានំ ភិក្ខូនំ អាចរិយេសុ វត្តំ បញ្ញាបេស្សាមិ យថា អន្តេវា-សិកេហិ ភិក្ខូហិ[១] អាចរិយេសុ សម្មា វត្តិតព្វំ ។

[១០៧] អន្តេវាសិកេន ភិក្ខវេ អាចរិយម្ហិ សម្មា វត្តិតព្វំ ។ តត្រាយំ សម្មាវត្តនា កាលស្សេវ ឧដ្ឋាយ ឧបាហនា ឱមុញ្ចិត្វា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា ទន្ត-កដ្ឋំ ទាតព្វំ មុខោទកំ ទាតព្វំ អាសនំ បញ្ញាបេតព្វំ សចេ យាគុ ហោតិ ភាជនំ ធោវិត្វា យាគុ ឧបនាមេតព្វា យាគុំ បីតស្ស ឧទកំ ទត្វា ភាជនំ បដិគ្គហេត្វា នីចំ

១ ម. ភិក្ខូហីតិ បាឋោ ន បញ្ញាយតិ ។

។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា មិនសម បើពួកអន្តេវាសិកមិនប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ ក្នុងអាចារ្យទាំងឡាយសោះ ។ គ្រានោះ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បានឮថា ពួកអន្តេ-វាសិក មិនបានប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ ក្នុងអាចារ្យទាំងឡាយ ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលថា ពិតមែន ព្រះអង្គ ។ បេ ។ ទ្រង់បន្ទោស ហើយ ធ្វើធម្មីកថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ តថាគតនឹងបញ្ញត្តអាចរិយវត្តដល់ពួកភិក្ខុជាអន្តេវាសិក តាមទំនងដែលពួកភិក្ខុជាអន្តេវាសិក ត្រូវប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ ក្នុងអាចារ្យទាំងឡាយ ។

[១០៧] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុជាអន្តេវាសិក ត្រូវប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ ក្នុងអាចារ្យ ។ ឯការប្រព្រឹត្តិដោយប្រពៃ ក្នុងអាចារ្យនោះ ដូច្នេះ គឺអន្តេវាសិកត្រូវក្រោកអំពីព្រឹក ហើយដោះស្បែកជើង ធ្វើសំពត់ឧត្តរាសង្គឆៀងស្មាម្ខាង ហើយប្រគេនឈើស្ទន់ ប្រគេនទឹកសម្រាប់លាងមុខ ក្រាលអាសនៈទុក បើបបរមាន អន្តេវាសិកត្រូវលាងភាជន៍ ហើយបង្អោនបបរទៅប្រគេន កាលបើអាចារ្យហុតបបររួចហើយ អន្តេវាសិកត្រូវប្រគេនទឹក ហើយទទួលភាជន៍មកវិញ កាន់បន្ទាបកុំឲ្យទង្គិចនឹង (អ្វីៗ)

កត្វា សាធុកំ អបរិឃំសន្តេន ធោវិត្វា បដិសាមេតព្វំ អាចរិយម្ហិ វុដ្ឋិតេ អាសនំ ឧទ្ធរិតព្វំ សចេ សោ ទេសោ ឧក្លាបោ ហោតិ សោ ទេសោ សម្មជ្ជិតព្វោ សចេ អាចរិយោ គាមំ បវិសិតុកាមោ ហោតិ និវាសនំ ទាតព្វំ បដិនិវាសនំ បដិគ្គហេតព្វំ កាយពន្ធនំ ទាតព្វំ សគុណំ កត្វា សង្ឃាដិយោ ទាតព្វា ធោវិត្វា បត្តោ សឧទកោ ទាតព្វោ សចេ អាចរិយោ បច្ឆាសមណំ អាកង្ខតិ តិមណ្ឌលំ បដិច្ឆាទេន្តេន បរិមណ្ឌលំ និវាសេត្វា កាយពន្ធនំ ពន្ធិត្វា សគុណំ កត្វា សង្ឃាដិយោ បារុបិត្វា គណ្ឋិកំ បដិមុញ្ចិត្វា ធោវិត្វា បត្តំ គហេត្វា អាចរិយស្ស បច្ឆាសមណេន ហោតព្វំ នាតិទូរេ គន្តព្វំ នាច្ចាសន្នេ គន្តព្វំ បត្តបរិយាបន្នំ បដិគ្គហេតព្វំ ន អាចរិយស្ស ភណមានស្ស អន្តរន្តរា កថា ឱបាតេតព្វា អាចរិយោ អាបត្តិសាមន្តា ភណមានោ និវារេតព្វោ និវត្តន្តេន បឋមតរំ អាគន្ត្វា អាសនំ បញ្ញាបេតព្វំ បាទោទកំ បាទបីឋំ បាទកឋលិកំ ឧបនិក្ខិបិតព្វំ បច្ចុគ្គន្ត្វា

ហើយលាងឲ្យស្អាតរួចរៀបចំទុកដាក់ កាលបើអាចារ្យក្រោកចេញហើយ អន្តេវាសិកត្រូវសាអាសនៈចេញ បើប្រទេសនោះមានសំរាមអន្តេវាសិក ត្រូវបោសប្រទេសនោះចេញ បើអាចារ្យចង់ចូលទៅកាន់ស្រុក អន្តេវាសិក ត្រូវប្រគេនស្បង់សម្រាប់ស្លៀក ហើយទទួលយកស្បង់បន្ទាស់មកវិញ ត្រូវប្រគេនវត្ថពន្ធចង្កេះ តម្រួតឧត្តរាសង្គៈនិងសង្ឃាដិហើយប្រគេន ត្រូវ ជូតបាត្រដែលទទឹកហើយសឹមប្រគេន បើអាចារ្យចង់បានភិក្ខុជាបច្ឆាស-មណៈ អន្តេវាសិកត្រូវបិទបាំងមណ្ឌលបី គឺស្លៀកស្បង់ឲ្យជាបរិមណ្ឌល ក្រវាត់វត្ថពន្ធចង្កេះ ហើយតម្រួតឧត្តរាសង្គៈនិងសង្ឃាដិ ហើយឃ្លុំពាក់ឡេវ ក្តុំលាងបាត្រហើយកាន់យកទៅធ្វើជាបច្ឆាសមណៈនៃអាចារ្យ កុំដើរឆ្ងាយ ពេក កុំដើរជិតពេក ត្រូវចាំទទួលយកវត្ថុដែលគេដាក់ចុះក្នុងបាត្រ កាល បើអាចារ្យកំពុងនិយាយ អន្តេវាសិកមិនត្រូវនិយាយស្កាត់ពាក្យក្នុងចន្លោះ ៗ ឡើយ កាលបើអាចារ្យនិយាយពាក្យដែលជិតនឹងត្រូវអាបត្តិ អន្តេវាសិក ត្រូវឃាត់ កាលនឹងត្រឡប់មក អន្តេវាសិកត្រូវស្រូតមកមុន ហើយក្រាល អាសនៈចាំ ត្រូវតម្កល់ទឹកសម្រាប់លាងជើង តាំងសម្រាប់ទ្រជើងដែលលាង ហើយ និងទ្រនាប់សម្រាប់ជូតជើងដែលមិនទាន់បានលាង រួចក្រោកទៅ

បត្តចីវរំ បដិគ្គហេតព្វំ បដិនិវាសនំ ទាតព្វំ និវាសនំ បដិគ្គហេតព្វំ សចេ ចីវរំ សិន្នំ ហោតិ មុហុត្តំ ឧណ្ហេ ឱតាបេតព្វំ ន ច ឧណ្ហេ ចីវរំ និទហិតព្វំ ចីវរំ សំហរិ-តព្វំ ចីវរំ សំហរន្តេន ចតុរង្គុលំ កណ្ណំ ឧស្សារេត្វា[១] ចីវរំ សំហរិតព្វំ មា មជ្ឈេ ភង្គោ អហោសីតិ ឱភោ-គេ កាយពន្ធនំ កាតព្វំ សចេ បិណ្ឌបាតោ ហោតិ អាចរិយោ ច ភុញ្ជិតុកាមោ ហោតិ ឧទកំ ទត្វា បិណ្ឌ-បាតោ ឧបនាមេតព្វោ អាចរិយោ បានីយេន បុច្ឆិតព្វោ ភុត្តាវិស្ស ឧទកំ ទត្វា បត្តំ បដិគ្គហេត្វា នីចំ កត្វា សា-ធុកំ អបរិឃំសន្តេន ធោវិត្វា វោទកំ កត្វា មុហុត្តំ ឧណ្ហេ ឱតាបេតព្វោ ន ច ឧណ្ហេ បត្តោ និទហិតព្វោ បត្តចីវរំ និក្ខិបិតព្វំ បត្តំ និក្ខិបន្តេន ឯកេន ហត្ថេន បត្តំ គហេត្វា ឯកេន ហត្ថេន ហេដ្ឋាមញ្ចំ វា ហេដ្ឋាបីឋំ វា បរាមសិត្វា បត្តោ និក្ខិបិតព្វោ ន ច អនន្តរហិតាយ ភូមិយា បត្តោ និក្ខិបិតព្វោ ចីវរំ និក្ខិបន្តេន ឯកេន ហត្ថេន ចីវរំ គហេត្វា ឯកេន ហត្ថេន ចីវរវំសំ វា ចីវររជ្ជុំ វា បមជ្ជិត្វា បារតោ អន្តំ ឱរតោ ភោគំ កត្វា

១ ម. ឱស្សារេត្វា ។

ទទួលបាត្រនិងចីវរ ប្រគេនស្បង់បន្ទាស់ ទទួលយកស្បង់ដែលស្លៀកមកវិញ បើចីវរសើមឬជាំដាម (ដោយញើស) អន្តេវាសិកត្រូវសំដិលក្នុងទីមានកំដៅថ្ងៃមួយស្របក់ តែកុំទុកចីវរក្នុងទីមានកំដៅថ្ងៃ (ឲ្យយូរពេក) ត្រូវបត់ចីវរទុក កាលនឹងបត់ចីវរ ត្រូវលើកជាយឲ្យហួសពីគ្នាប្រមាណ ៤ ធ្នាប់ ហើយសឹមបត់ចីវរដោយគិតថា កុំឲ្យចីវរបាក់ផ្នត់ត្រង់ពាក់កណ្តាលឡើយ ត្រូវធ្វើវត្ថពន្ធចង្កេះក្នុងផ្នត់ចីវរ បើមានចង្ហាន់បិណ្ឌបាត ហើយអាចារ្យចង់ឆាន់ អន្តេវាសិកត្រូវប្រគេនទឹក ហើយបង្អោនបិណ្ឌបាតទៅប្រគេន ត្រូវសួរអាចារ្យដោយទឹកឆាន់ លុះអាចារ្យឆាន់រួចហើយ អន្តេវាសិកត្រូវប្រគេនទឹក ហើយទទួលយកបាត្រមកវិញ កាន់បន្ទាបកុំឲ្យទង្គិចទង្គុក (នឹងអ្វីៗ) ហើយលាងឲ្យស្អាត ជូតឲ្យស្ងួតទឹក រួចហាលក្នុងកំដៅថ្ងៃមួយស្របក់ តែកុំទុកបាត្រចោលក្នុងកំដៅថ្ងៃ (ឲ្យយូរពេក) អន្តេវាសិកត្រូវទុកបាត្រនិងចីវរ កាលនឹងទុកដាក់បាត្រ ដៃម្ខាងចាប់បាត្រ ដៃម្ខាងស្ទាបក្រោមគ្រែ ឬ ក្រោមតាំង ហើយសឹមទុកបាត្រ តែមិនត្រូវទុកបាត្រក្នុងទីដែលមិនស្អាតឡើយ កាលនឹងទុកចីវរ ត្រូវយកដៃម្ខាងចាប់ចីវរ ដៃម្ខាងជូតស្នូចីវរ ឬខ្សែស្នៀង ធ្វើជាយខាងនាយឲ្យជាផ្នត់មកខាងអាយ

១៤៩

វត្តក្ខន្ធកេ អាចរិយវត្តំ

ចីវរំ និក្ខិបិតព្វំ អាចរិយម្ហិ វុដ្ឋិតេ អាសនំ ឧទ្ធរិតព្វំ បាទោទកំ បាទបីឋំ បាទកឋលិកំ បដិសាមេតព្វំ សចេ សោ ទេសោ ឧក្លាបោ ហោតិ សោ ទេសោ សមជ្ជិតព្វោ សចេ អាចរិយោ នហាយិតុកាមោ ហោតិ នហានំ បដិយាទេតព្វំ សចេ សីតេន អត្ថោ ហោតិ សីតំ បដិយាទេតព្វំ សចេ ឧណ្ហេន អត្ថោ ហោតិ ឧណ្ហំ បដិយាទេតព្វំ សចេ អាចរិយោ ជន្តាឃរំ បវិសិតុកាមោ ហោតិ ចុណ្ណំ សន្នេតព្វំ មត្តិកា តេមេតព្វា ជន្តាឃរបីឋំ អាទាយ អាចរិយស្ស បិដ្ឋិតោ បិដ្ឋិតោ គន្ត្វា ជន្តាឃរបីឋំ ទត្វា ចីវរំ បដិគ្គហេត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វំ ចុណ្ណំ ទាតព្វំ មត្តិកា ទាតព្វា សចេ ឧស្សហតិ ជន្តាឃរំ បវិសិតព្វំ ជន្តាឃរំ បវិសន្តេន មត្តិកាយ មុខំ មក្ខេត្វា បុរតោ ច បច្ឆតោ ច បដិច្ឆាទេត្វា ជន្តាឃរំ បវិសិតព្វំ ន ថេរេ ភិក្ខូ អនុបខជ្ជ និសីទិតព្វំ ន

ហើយសឹមទុកចីវរចុះ កាលបើអាចារ្យក្រោកចេញ អន្តេវាសិក ត្រូវសាអាសនៈចេញ ត្រូវទុកដាក់ទឹកសម្រាប់លាងជើង តាំងសម្រាប់ទ្រជើងដែលលាងហើយ និងទ្រនាប់សម្រាប់ជូតជើងដែលមិនទាន់បានលាង បើប្រទេសនោះ មានសំរាមអន្តេវាសិកត្រូវបោសប្រទេសនោះចេញ បើអាចារ្យចង់ស្រង់ទឹក អន្តេវាសិកត្រូវចាត់ចែងទឹកសម្រាប់ស្រង់ប្រគេន បើអាចារ្យត្រូវការទឹកត្រជាក់ អន្តេវាសិកត្រូវចាត់ចែងទឹកត្រជាក់ប្រគេន បើអាចារ្យត្រូវការទឹកក្តៅ អន្តេវាសិក ត្រូវចាត់ចែងទឹកក្តៅប្រគេន បើអាចារ្យចង់ចូលទៅកាន់ផ្ទះជាទីរក្សាកាយ អន្តេវាសិកត្រូវសូនគ្រឿងលំអិតត្រូវលាយដីស្អិត ហើយកាន់យកតាំងសម្រាប់ផ្ទះជាទីរក្សាកាយ ដើរតាមក្រោយអាចារ្យ ហើយប្រគេនតាំងសម្រាប់ផ្ទះជាទីរក្សាកាយ រួចទទួលយកចីវរមកទុកដាក់ក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវប្រគេនគ្រឿងលំអិត ត្រូវប្រគេនដីស្អិត បើអន្តេវាសិកអាច (នឹងចូលទៅបាន) គប្បីចូលទៅកាន់ផ្ទះជាទីរក្សាកាយ កាលនឹងចូលទៅកាន់ផ្ទះជាទីរក្សាកាយ ត្រូវលាបមុខដោយដីស្អិត ហើយបិទបាំង (កាយ) ទាំងខាងមុខទាំងខាងក្រោយ រួចសឹមចូលទៅកាន់ផ្ទះជាទីរក្សាកាយ មិនត្រូវអង្គុយជ្រៀតបៀតពួកភិក្ខុជាថេរៈ មិន

នវា ភិក្ខូ អាសនេន បដិពាហិតព្វា ជន្តាឃរេ អាចរិ-
យស្ស បរិកម្មំ កាតព្វំ ជន្តាឃរា និក្ខមន្តេន ជន្តាឃរបីឋំ
អាទាយ បុរតោ ច បច្ឆតោ ច បដិច្ឆាទេត្វា ជន្តាឃរា
និក្ខមិតព្វំ ឧទកេបិ អាចរិយស្ស បរិកម្មំ កាតព្វំ ន-
ហាតេន បឋមតរំ ឧត្តរិត្វា អត្តនោ គត្តំ វោទកំ កត្វា
និវាសេត្វា អាចរិយស្ស គត្តតោ ឧទកំ បមជ្ជិតព្វំ និ-
វាសនំ ទាតព្វំ សង្ឃាដិ ទាតព្វា ជន្តាឃរបីឋំ អាទាយ
បឋមតរំ អាគន្ត្វា អាសនំ បញ្ញាបេតព្វំ បាទោទកំ
បាទបីឋំ បាទកឋលិកំ ឧបនិក្ខិបិតព្វំ អាចរិយោ បា-
នីយេន បុច្ឆិតព្វោ សចេ ឧទ្ទិសាបេតុកាមោ ហោតិ
ឧទ្ទិសាបេតព្វោ សចេ បរិបុច្ឆិតុកាមោ ហោតិ បរិបុច្ឆិ-
តព្វោ យស្មឹ វិហារេ អាចរិយោ វិហរតិ សចេ សោ
វិហារោ ឧក្លាបោ ហោតិ សចេ ឧស្សហតិ សោធេតព្វោ
វិហារំ សោធេន្តេន បឋមំ បត្តចីវរំ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ
និក្ខិបិតព្វំ និសីទនបច្ចត្ថរណំ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិ-
បិតព្វំ ភិសិពិម្ពោហនំ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វំ

ត្រូវហាមឃាត់ពួកភិក្ខុខ្ចីដោយអាសនៈ ត្រូវធ្វើបរិកម្មដល់អាចារ្យក្នុងផ្ទះជាទីរក្សាកាយ កាលនឹងចេញពីផ្ទះជាទីរក្សាកាយ អន្តេវាសិកត្រូវកាន់យកតាំងសម្រាប់ផ្ទះជាទីរក្សាកាយ ហើយបិទបាំង (កាយ) ទាំងខាងមុខទាំងខាងក្រោយ រួចសឹមចេញពីផ្ទះជាទីរក្សាកាយ សូម្បីក្នុងទឹក អន្តេវាសិកក៏ត្រូវតែធ្វើបរិកម្មដល់អាចារ្យដែរ កាលអន្តេវាសិកងូតរួចហើយ ត្រូវឡើងមកមុន ហើយជូតកាយរបស់ខ្លួនឲ្យស្ងួតទឹក ស្លៀកស្បង់រួចត្រូវជូតទឹកពីកាយរបស់អាចារ្យ ត្រូវប្រគេនស្បង់ ប្រគេនសង្ឃាដិ ត្រូវកាន់យកតាំងសម្រាប់ផ្ទះជាទីរក្សាកាយដើរចេញមកមុន ហើយក្រាលអាសនៈចាំ ត្រូវតម្កល់ទឹកសម្រាប់លាងជើង តាំងសម្រាប់ទ្រជើងដែលលាងហើយ និងទ្រនាប់សម្រាប់ជូតជើងដែលមិនទាន់បានលាង ត្រូវសួរអាចារ្យដោយទឹកសម្រាប់ឆាន់ បើអន្តេវាសិក ចង់ឲ្យអាចារ្យបង្រៀនបាលី ត្រូវឲ្យលោកបង្រៀនចុះ បើអន្តេវាសិក ចង់រៀនអដ្ឋកថា គប្បីរៀនអដ្ឋកថា (នឹងអាចារ្យចុះ) អាចារ្យនៅក្នុងវិហារណា បើវិហារនោះមានសំរាម បើអន្តេវាសិកអាច (នឹងបោសសំអាតបាន) ត្រូវបោសសំអាតចេញ កាលនឹងបោសសំអាតវិហារ ត្រូវនាំយកបាត្រនិងចីវរចេញមកមុនទៅតម្កល់ទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវនាំយកកម្រាលសម្រាប់អង្គុយទៅតម្កល់ទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវនាំយកពូកនិងខ្នើយទៅតម្កល់ទុក ក្នុងទីដ៏សមគួរ

១៦១

មញ្ចោ នីចំ កត្វា សាធុកំ អបរិឃំសន្តេន អសង្ឃដ្ដេន្តេ-
ន កវាដបិដ្ឋំ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វោ បីឋំ
នីចំ កត្វា សាធុកំ អបរិឃំសន្តេន អសង្ឃដ្ដេន្តេន
កវាដបិដ្ឋំ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វំ មញ្ចប្បដិចា-
ទកា នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វា ខេឡមល្លកោ
នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វោ អបស្សេនផលកំ នីហ-
រិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វំ ភុម្មត្ថរណំ យថាបញ្ញត្តំ សល្ល-
ក្ខេត្វា នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វំ សចេ វិហារេ
សន្តានកំ ហោតិ ឧល្លោកា បឋមំ ឱហារេតព្វំ អា-
លោកសន្ធិកណ្ណភាគា បមជ្ជិតព្វា សចេ គេរុកបរិ-
កម្មកតា ភិត្តិ កណ្ណកិតា ហោតិ ចោឡកំ តេ-
មេត្វា បីឡេត្វា បមជ្ជិតព្វា សចេ កាឡវណ្ណកតា
ភូមិ កណ្ណកិតា ហោតិ ចោឡកំ តេមេត្វា បីឡេត្វា
បមជ្ជិតព្វា សចេ អកតា ហោតិ ភូមិ ឧទកេន
បរិប្ផោសេត្វា សម្មជ្ជិតព្វា មា វិហារោ រជេន ឧហញ្ញីតិ
សង្ការំ វិចិនិត្វា ឯកមន្តំ ឆឌ្ឌេតព្វំ ភុម្មត្ថរណំ ឱតាបេត្វា

ត្រូវលើកគ្រែបន្ទាបកុំឲ្យទង្គិចទង្គុក កុំឲ្យប៉ះសន្ទះទ្វារនិងក្របទ្វារ នាំយកឲ្យស្រួលទៅតម្កល់ទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវលើកបន្ទាបតាំងកុំឲ្យទង្គិចទង្គុក កុំឲ្យប៉ះសន្ទះទ្វារ និងក្របទ្វារ នាំយកឲ្យស្រួលទៅតម្កល់ទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវនាំយកទ្រនាប់ជើងគ្រែទៅតម្កល់ទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវនាំយកកន្ថោរសម្រាប់ស្តោះទឹកមាត់ទៅតម្កល់ទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវនាំយកក្តារសម្រាប់ផ្អែកទៅតម្កល់ទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវកំណត់ចាំទុកនូវកម្រាលផែនដីដែលគេក្រាលទុកនៅកន្លែងណា ហើយនាំយកទៅទុក ក្នុងទីដ៏សមគួរ បើក្នុងវិហារមានគ្រឿងស្មុគស្មាញ (មានសរសៃពីងពាងជាដើម) អន្តេវាសិក ត្រូវបោសពីពិតានចុះមកជាមុន ត្រូវជូតចំណែកជ្រុងសន្ទឹកបង្អួច បើជញ្ជាំងដែលគេបរិកម្មដោយថ្នាំរួចហើយ ត្រូវឡប់ជាមានប្រឡាក់ អន្តេវាសិក ត្រូវជ្រលក់កំណាត់សំពត់ពូតហើយសឹមជូត បើផ្ទៃផែនដីដែលគេបរិកម្មដោយវត្ថុមានពណ៌ខ្មៅរួចហើយ ត្រូវឡប់ជាមានប្រឡាក់ អន្តេវាសិក ត្រូវជ្រលក់កំណាត់សំពត់ពូតចេញរួចហើយសឹមជូត បើផ្ទៃគេមិនបានបរិកម្មទេ អន្តេវាសិក ត្រូវប្រោះដោយទឹករួចសឹមជូត ដោយគិតថា វិហារកុំប្រឡាក់ដោយធូលីឡើយ ត្រូវប្រមូលសំរាមយកទៅចាក់ចោលក្នុងទីដ៏សមគួរ លុះអន្តេវាសិក ហាលកម្រាលផែនដី ហើយជម្រះគោះ

សោធេត្វា បប្បោដេត្វា[១] អតិហរិត្វា យថាបញ្ញត្តំ បញ្ញា-
បេតព្វំ មញ្ចប្បដិបាទកា ឱតាបេត្វា បមជ្ជិត្វា អតិហរិត្វា
យថាឋានេ ឋបេតព្វា មញ្ចោ ឱតាបេត្វា សោធេត្វា
បប្បោដេត្វា នីចំ កត្វា សាធុកំ អប្បដិឃំសន្តេន
អសង្ឃដ្ដេន្តេន កវាដបិដ្ឋំ អតិហរិត្វា យថាបញ្ញត្តំ
បញ្ញាបេតព្វោ បីឋំ ឱតាបេត្វា សោធេត្វា បប្បោដេត្វា
នីចំ កត្វា សាធុកំ អប្បដិឃំសន្តេន អសង្ឃដ្ដេន្តេន
កវាដបិដ្ឋំ អតិហរិត្វា យថាបញ្ញត្តំ បញ្ញាបេតព្វំ ភិសិ-
ពិម្ពោហនំ ឱតាបេត្វា សោធេត្វា បប្បោដេត្វា អតិហរិត្វា
យថាបញ្ញត្តំ បញ្ញាបេតព្វំ និសីទនប្បច្ចត្ថរណំ ឱតាបេត្វា
សោធេត្វា បប្បោដេត្វា អតិហរិត្វា យថាបញ្ញត្តំ បញ្ញា-
បេតព្វំ ខេឡមល្លកោ ឱតាបេត្វា បមជ្ជិត្វា អតិហរិត្វា
យថាឋានេ ឋបេតព្វោ អបស្សេនផលកំ ឱតាបេត្វា
បមជ្ជិត្វា អតិហរិត្វា យថាឋានេ ឋបេតព្វំ បត្តចីវរំ
និក្ខិបិតព្វំ បត្តំ និក្ខិបន្តេន ឯកេន ហត្ថេន បត្តំ
គហេត្វា ឯកេន ហត្ថេន ហេដ្ឋាមញ្ចំ វា ហេដ្ឋាបីឋំ
វា បរាមសិត្វា បត្តោ និក្ខិបិតព្វោ ន ច អនន្តរហិតាយ

១ ម. បប្ផោដេត្វា ។

(ដីចេញឲ្យស្អាត) រួចហើយសឹមនាំយកទៅក្រាលទុកដូចដែលវិញ ត្រូវហាលទ្រនាប់ជើងគ្រែ រួចហើយជូត (ឲ្យស្អាត) ហើយនាំយកទៅតម្កល់ទុកក្នុងទីដូចដែលវិញ ត្រូវហាលគ្រែរួចហើយជម្រះ គោះ (ឲ្យស្អាត) រួចលើកបន្ទាបកុំឲ្យទង្គិចទង្គុក កុំឲ្យប៉ះសន្ទះទ្វារនិងក្របទ្វារ នាំយកទៅដោយស្រួល ហើយតាំងទុកដូចដែលវិញ ត្រូវហាលតាំងរួចហើយ ត្រូវជម្រះ គោះ (ឲ្យស្អាត) ហើយលើកបន្ទាបកុំឲ្យទង្គិចទង្គុក កុំឲ្យប៉ះសន្ទះទ្វារនិងក្របទ្វារ នាំយកទៅដោយស្រួល តាំងទុកដូចដែលវិញ ត្រូវហាលពូកនិងខ្នើយ ហើយជម្រះ គោះ (ឲ្យស្អាត) ហើយនាំទៅរៀបចំទុកដាក់ដូចដែលវិញ ត្រូវសំដិលកម្រាលសម្រាប់ទ្រាប់អង្គុយ ហើយជម្រះ គោះ (ឲ្យស្អាត) រួចនាំយកទៅក្រាលទុកដូចដែលវិញ ត្រូវហាលកន្ថោរសម្រាប់ស្ដោះទឹកមាត់ រួចហើយជូត (ឲ្យស្អាត) ហើយនាំយកទៅតម្កល់ទុកក្នុងទីដូចដែលវិញ ត្រូវហាលផែនក្ដារសម្រាប់ផ្អែក រួចជូត (ឲ្យស្អាត) ហើយនាំយកទៅតម្កល់ទុកក្នុងទីដូចដែលវិញ អន្តេវាសិក ត្រូវទុកដាក់បាត្រនិងចីវរ កាលនឹងទុកបាត្រ ត្រូវយកដៃម្ខាងចាប់បាត្រ ដៃម្ខាងស្ទាបក្រោមគ្រែ ឬក្រោមតាំង រួចហើយសឹមទុកដាក់បាត្រ តែមិនត្រូវ

១៦៣

វត្តក្ខន្ធកេ អាចរិយវត្តំ

ភូមិយា បត្តោ និក្ខិបិតព្វោ ចីវរំ និក្ខិបន្តេន ឯកេន ហត្ថេន ចីវរំ គហេត្វា ឯកេន ហត្ថេន ចីវរវំសំ វា ចីវររជ្ជុំ វា បមជ្ជិត្វា បារតោ អន្តំ ឱរតោ ភោគំ កត្វា ចីវរំ និក្ខិបិតព្វំ សចេ បុរត្ថិមា សរជា វាតា វាយន្តិ បុរត្ថិមា វាតបានា ថកេតព្វា សចេ បច្ឆិមា សរជា វាតា វាយន្តិ បច្ឆិមា វាតបានា ថកេតព្វា សចេ ឧត្តរា សរជា វាតា វាយន្តិ ឧត្តរា វាតបានា ថកេតព្វា សចេ ទក្ខិណា សរជា វាតា វាយន្តិ ទក្ខិណា វាតបានា ថកេតព្វា សចេ សីតកាលោ ហោតិ ទិវា វាតបានា វិវរិតព្វា រត្តឹ ថកេតព្វា សចេ ឧណ្ហកាលោ ហោតិ ទិវា វាតបានា ថកេតព្វា រត្តឹ វិវរិតព្វា សចេ បរិវេណំ ឧក្លាបំ ហោតិ បរិវេណំ សម្មជ្ជិតព្វំ សចេ កោដ្ឋកោ ឧក្លាបោ ហោតិ កោដ្ឋកោ សម្មជ្ជិតព្វោ សចេ ឧបដ្ឋានសាលា ឧក្លាបា ហោតិ ឧបដ្ឋានសាលា សម្មជ្ជិតព្វា សចេ អគ្គិសាលា ឧក្លាបា ហោតិ អគ្គិសាលា សម្មជ្ជិតព្វា សចេ វច្ចកុដិ ឧក្លាបា ហោតិ

វត្តក្ខន្ធកៈ អាចរិយវត្ត

ទុកបាត្រលើទីដែលមិនស្អាតឡើយ អន្តេវាសិក កាលនឹងទុកចីវរ ត្រូវយកដៃម្ខាងចាប់ចីវរ ដៃម្ខាងជូតស្នូចីវរ ឬខ្សែសៀង ហើយធ្វើជាយខាងនាយឲ្យជាផ្នត់មកខាងអាយ ហើយសឹមទុកចីវរ បើមានខ្យល់ទាំងធូលីបក់មកពីទិសខាងកើត អន្តេវាសិក ត្រូវបិទបង្អួចទិសខាងកើត បើខ្យល់មានទាំងធូលីបក់មកពីទិសខាងលិច អន្តេវាសិក ត្រូវបិទបង្អួចទិសខាងលិច បើខ្យល់មានទាំងធូលីបក់មកទិសខាងជើង អន្តេវាសិក ត្រូវបិទបង្អួចទិសខាងជើង បើខ្យល់មានទាំងធូលីបក់មកពីទិសខាងត្បូង អន្តេវាសិក ត្រូវបិទបង្អួចទិសខាងត្បូង បើរដូវត្រជាក់ អន្តេវាសិក ត្រូវបើកបង្អួចក្នុងវេលាថ្ងៃ បិទក្នុងវេលាយប់ បើរដូវក្តៅ អន្តេវាសិក ត្រូវបិទបង្អួចក្នុងវេលាថ្ងៃ បើកក្នុងវេលាយប់ បើទីបរិវេណមានសំរាម អន្តេវាសិក ត្រូវបោសបរិវេណចេញ បើបន្ទប់មានសំរាម អន្តេវាសិក ត្រូវបោសបន្ទប់ចេញ បើរោងឆាន់មានសំរាម អន្តេវាសិក ត្រូវបោសរោងឆាន់ចេញ បើរោងភ្លើងមានសំរាម អន្តេវាសិក ត្រូវបោសរោងភ្លើងចេញ បើវច្ចកុដិមានសំរាម អន្តេវាសិក

១៦៤

វច្ចកុដិ សម្មជ្ជិតព្វា សចេ ចានីយំ ន ហោតិ ចានីយំ ឧបដ្ឋាបេតព្វំ សចេ បរិភោជនីយំ ន ហោតិ បរិភោជនីយំ ឧបដ្ឋាបេតព្វំ សចេ អាចមនកុម្ភិយា ឧទកំ ន ហោតិ អាចមនកុម្ភិយា ឧទកំ អាសិញ្ចិតព្វំ សចេ អាចរិយស្ស អនភិរតិ ឧប្បន្នា ហោតិ អន្តេវាសិកេន វូបកាសេតព្វោ វូបកាសាបេតព្វោ ធម្មកថា វាស្ស កាតព្វា សចេ អាចរិយស្ស កុក្កុច្ចំ ឧប្បន្នំ ហោតិ អន្តេវាសិកេន វិនោទេតព្វំ វិនោទាបេតព្វំ ធម្មកថា វាស្ស កាតព្វា សចេ អាចរិយស្ស ទិដ្ឋិគតំ ឧប្បន្នំ ហោតិ អន្តេវាសិ-កេន វិវេចេតព្វំ វិវេចាបេតព្វំ ធម្មកថា វាស្ស កាតព្វា សចេ អាចរិយោ គរុធម្មំ អជ្ឈាបន្នោ ហោតិ បរិវាសា-រហោ អន្តេវាសិកេន ឧស្សុក្កំ កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ សង្ឃោ អាចរិយស្ស បរិវាសំ ទទេយ្យាតិ សចេ អាច-រិយោ មូលាយ បដិកស្សនារហោ ហោតិ អន្តេវាសិកេន ឧស្សុក្កំ កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ សង្ឃោ អាចរិយំ មូលាយ បដិកស្សេយ្យាតិ សចេ អាចរិយោ មានត្តា-

ត្រូវបោសវច្ចកុដិចេញ បើគ្មានទឹកសម្រាប់ឆាន់ អន្តេវាសិក ត្រូវតម្កល់ទឹកសម្រាប់ឆាន់ទុក បើគ្មានទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ អន្តេវាសិក ត្រូវតម្កល់ទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ បើទឹកក្នុងក្អមសម្រាប់ជម្រះគ្មាន អន្តេវាសិក ត្រូវចាក់ទឹកក្នុងក្អមសម្រាប់ជម្រះ បើសេចក្តីអផ្សុក កើតឡើងដល់អាចារ្យ អន្តេវាសិក ត្រូវបំបាត់ដោយខ្លួនឯង ឬត្រូវឲ្យគេជួយបំបាត់ ឬធ្វើធម្មកថាដល់អាចារ្យនោះ បើសេចក្តីសង្ស័យ កើតឡើងដល់អាចារ្យ អន្តេវាសិក ត្រូវបន្ទោបង់ដោយខ្លួនឯង ឬត្រូវឲ្យគេជួយបន្ទោបង់ ឬធ្វើធម្មកថាដល់អាចារ្យនោះ បើទិដ្ឋិ (សេចក្តីយល់ខុស) កើតឡើងដល់អាចារ្យ អន្តេវាសិក ត្រូវដោះស្រាយដោយខ្លួនឯង ឬត្រូវឲ្យគេជួយដោះស្រាយ ឬធ្វើធម្មកថាដល់អាចារ្យនោះ បើអាចារ្យត្រូវគរុកាបត្តិ គួរដល់បរិវាសកម្ម អន្តេវាសិក ត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា សង្ឃគប្បីឲ្យបរិវាសកម្ម ដល់អាចារ្យដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើអាចារ្យគួរដល់មូលាយបដិកស្សនៈ (ទាញមកដាក់ក្នុងមូលាបត្តិ) អន្តេវាសិក ត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា សង្ឃគប្បីទាញអាចារ្យមកដាក់ក្នុងមូលាបត្តិ ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើអាចារ្យគួរដល់មានត្ត

រហោ ហោតិ អន្តេវាសិកេន ឧស្សុក្កំ កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ សង្ឃោ អាចរិយស្ស មានត្តំ ទទេយ្យាតិ សចេ អាចរិយោ អព្ភានារហោ ហោតិ អន្តេវាសិកេន ឧស្សុក្កំ កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ សង្ឃោ អាចរិយំ អព្ភេយ្យាតិ សចេ សង្ឃោ អាចរិយស្ស កម្មំ កត្តុកាមោ ហោតិ តជ្ជនីយំ វា និយស្សំ វា បព្វាជនីយំ វា បដិសារណីយំ វា ឧក្ខេបនីយំ វា អន្តេវាសិកេន ឧស្សុក្កំ កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ សង្ឃោ អាចរិយស្ស កម្មំ ន ករេយ្យ លហុកាយ វា បរិណាមេយ្យាតិ កតំ វា បនស្ស ហោតិ សង្ឃេន កម្មំ តជ្ជនីយំ វា និយស្សំ វា បព្វាជនីយំ វា បដិសារណីយំ វា ឧក្ខេបនីយំ វា អន្តេវាសិកេន ឧស្សុក្កំ កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ អាចរិយោ សម្មា វត្តេយ្យ លោមំ បាតេយ្យ នេត្ថារំ វត្តេយ្យ សង្ឃោ តំ កម្មំ បដិប្បស្សម្ភេយ្យាតិ សចេ អាចរិយស្ស ចីវរំ ធោវិតព្វំ ហោតិ អន្តេវាសិកេន ធោវិតព្វំ ឧស្សុក្កំ វា កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ អាចរិយស្ស ចីវរំ ធោវិយេថាតិ

អន្តេវាសិក ត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា សង្ឃគប្បីឲ្យមានត្តដល់អាចារ្យ ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើអាចារ្យគួរដល់អព្ភានកម្ម អន្តេវាសិក ត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា សង្ឃគប្បីធ្វើអព្ភានកម្មដល់អាចារ្យ ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើសង្ឃមានប្រាថ្នាដើម្បីធ្វើកម្ម គឺ តជ្ជនីយកម្មក្តី និយស្សកម្មក្តី បព្វាជនីយកម្មក្តី បដិសារណីយកម្មក្តី ឧក្ខេបនីយកម្មក្តី ដល់អាចារ្យហើយ អន្តេវាសិក ត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា សង្ឃគប្បីធ្វើកម្ម ដល់អាចារ្យ ឬសង្ឃបង្អោនទៅដើម្បីកម្មដ៏ស្រាលដល់អាចារ្យ ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ មួយវិញទៀត បើកម្ម គឺតជ្ជនីយកម្មក្តី និយស្សកម្មក្តី បព្វាជនីយកម្មក្តី បដិសារណីយកម្មក្តី ឧក្ខេបនីយកម្មក្តី ដែលសង្ឃបានធ្វើដល់អាចារ្យរួចហើយ អន្តេវាសិក ត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា អាចារ្យគប្បីប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ គប្បីសម្ងបរោម គប្បីប្រព្រឹត្តវត្តគួរដល់កិរិយាលោស់ខ្លួនចេញចាកកម្ម សង្ឃគប្បីរម្ងាប់នូវកម្មនោះ ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើចីវររបស់អាចារ្យគួរនឹងលាង អន្តេវាសិក ត្រូវលាងប្រគេន ឬត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា ចីវររបស់អាចារ្យគួរនឹងលាង ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎

សចេ អាចរិយស្ស ចីវរំ កាតព្វំ ហោតិ អន្តេវាសិកេន កាតព្វំ ឧស្សុក្កំ វា កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ អាចរិយស្ស ចីវរំ ករិយេថាតិ សចេ អាចរិយស្ស រជនំ បចិតព្វំ[១] ហោតិ អន្តេវាសិកេន បចិតព្វំ ឧស្សុក្កំ វា កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ អាចរិយស្ស រជនំ បចិយេថាតិ សចេ អាចរិយស្ស ចីវរំ រជេតព្វំ ហោតិ អន្តេវាសិកេន រជេតព្វំ ឧស្សុក្កំ វា កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ អាចរិយស្ស ចីវរំ រជិយេថាតិ ចីវរំ រជេន្តេន[២] សាធុកំ សម្បរិវត្តកំ សម្បរិវត្តកំ រជេតព្វំ ន ច អច្ឆិន្នេ ថេវេ បក្កមិតព្វំ ន អាចរិយំ អនាបុច្ឆា ឯកច្ចស្ស បត្តោ ទាតព្វោ ន ឯកច្ចស្ស បត្តោ បដិគ្គហេតព្វោ ន ឯកច្ចស្ស ចីវរំ ទាតព្វំ ន ឯកច្ចស្ស ចីវរំ បដិគ្គហេតព្វំ ន ឯកច្ចស្ស បរិក្ខារោ ទាតព្វោ ន ឯកច្ចស្ស បរិក្ខារោ បដិគ្គហេតព្វោ ន ឯកច្ចស្ស កេសា ឆេទេតព្វា ន ឯកច្ចេន កេសា ឆេទាបេតព្វា ន ឯកច្ចស្ស បរិកម្មំ កាតព្វំ ន ឯក-ច្ចេន បរិកម្មំ ការាបេតព្វំ ន ឯកច្ចស្ស វេយ្យាវច្ចោ

១ សព្វត្ថ រជនា បចិតព្វាតិ បាឋោ បញ្ញាយតិ ។ ២ ម. រជេន្តេន ។

បើចីវររបស់អាចារ្យគួរនឹងធ្វើ អន្តេវាសិក ត្រូវធ្វើប្រគេន ឬត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា ចីវររបស់អាចារ្យគួរនឹងធ្វើ ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើគ្រឿងជ្រលក់របស់អាចារ្យគួរនឹងស្ងោរ អន្តេវាសិក ត្រូវស្ងោរប្រគេន ឬធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា គ្រឿងជ្រលក់របស់អាចារ្យគួរនឹងស្ងោរ ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើចីវររបស់អាចារ្យ គួរនឹងជ្រលក់ អន្តេវាសិក ត្រូវជ្រលក់ប្រគេន ឬធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា ចីវររបស់អាចារ្យគួរនឹងជ្រលក់ ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ អន្តេវាសិក កាលនឹងជ្រលក់ចីវរ ត្រូវជ្រលក់ប្រែត្រឡប់ឲ្យសព្វល្អ មួយទៀត កាលបើតំណក់ទឹកស្រក់ពុំទាន់អស់ អន្តេវាសិក កុំអាលចៀសចេញទៅឡើយ អន្តេវាសិក មិនទាន់ប្រាប់អាចារ្យ មិនត្រូវឲ្យបាត្រដល់ភិក្ខុណាមួយ មិនត្រូវទទួលបាត្ររបស់ភិក្ខុណាមួយ មិនត្រូវឲ្យចីវរ ដល់ភិក្ខុណាមួយ មិនត្រូវទទួលយកចីវររបស់ភិក្ខុណាមួយ មិនត្រូវឲ្យបរិក្ខារដល់ភិក្ខុណាមួយ មិនត្រូវទទួលបរិក្ខាររបស់ភិក្ខុណាមួយ មិនត្រូវកោរសក់ឲ្យភិក្ខុណាមួយ មិនត្រូវឲ្យអ្នកណាមួយមកកោរសក់ខ្លួនឡើយ មិនត្រូវធ្វើបរិកម្ម (គក់ច្របាច់) ដល់ភិក្ខុណាមួយ មិនត្រូវឲ្យអ្នកណាមួយធ្វើបរិកម្មដល់ខ្លួន មិនត្រូវធ្វើវេយ្យាវច្ចៈ ដល់ភិក្ខុណាមួយ

កាតព្វោ ន ឯកច្ចេន វេយ្យាវច្ចោ ការាបេតព្វោ ន ឯកច្ចស្ស បច្ឆាសមណេន ហោតព្វំ ន ឯកច្ចោ បច្ឆាសមណោ អាទាតព្វោ ន ឯកច្ចស្ស បិណ្ឌបាតោ នីហរិតព្វោ ន ឯកច្ចេន បិណ្ឌបាតោ នីហរាបេតព្វោ ន អាចរិយំ អនាបុច្ឆា គាមោ បវិសិតព្វោ ន សុសានំ គន្តព្វំ ន ទិសា បក្កមិតព្វា សចេ អាចរិយោ គិលានោ ហោតិ យាវជីវំ ឧបដ្ឋាតព្វោ វុដ្ឋានស្ស អាគមេតព្វំ ឥទំ ខោ ភិក្ខវេ អន្តេវាសិកានំ អាចរិយេសុ វត្តំ យថា អន្តេ-វាសិកេហិ អាចរិយេសុ សម្មា វត្តិតព្វន្តិ ។

[១០៨] តេន ខោ បន សមយេន អាចរិយា អន្តេវាសិកេសុ ន សម្មា វត្តន្តិ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម អាចរិយា អន្តេវាសិកេសុ ន សម្មា វត្តិស្សន្តីតិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ភិក្ខុសង្ឃំ សន្និបាតាបេត្វា ភិក្ខូ បដិបុច្ឆិ

មិនត្រូវឲ្យភិក្ខុណាមួយ ធ្វើវេយ្យាវច្ចៈដល់ខ្លួន មិនត្រូវធ្វើជាបច្ឆាសមណៈរបស់ភិក្ខុណាមួយ មិនត្រូវកាន់យកភិក្ខុណាមួយ (ធ្វើជា) បច្ឆាសមណៈរបស់ខ្លួន មិនត្រូវនាំបិណ្ឌបាតទៅឲ្យភិក្ខុណាមួយ មិនត្រូវឲ្យភិក្ខុណាមួយ នាំបិណ្ឌបាតមកឲ្យខ្លួន អន្តេវាសិក មិនទាន់លាអាចារ្យ មិនត្រូវចូលទៅកាន់ស្រុក មិនត្រូវទៅកាន់ព្រៃស្មសាន មិនត្រូវចៀសទៅកាន់ទិស បើអាចារ្យមានជំងឺ អន្តេវាសិក ត្រូវថែទាំអស់កាលដែលលោករស់នៅ អន្តេវាសិកត្រូវរង់ចាំត្រាតែអាចារ្យសះជាជម្ងឺ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទាំងនេះជាអាចរិយវត្តរបស់អន្តេវាសិកទាំងឡាយ តាមទំនងដែលអន្តេវាសិក ត្រូវប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ ក្នុងអាចារ្យទាំងឡាយ ។

[១០៨] សម័យនោះឯង ពួកអាចារ្យពុំបានប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃក្នុងអន្តេវាសិកទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា មិនសមបើពួកអាចារ្យមិនប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ ក្នុងអន្តេវាសិកទាំងឡាយសោះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ បានក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃ ហើយត្រាស់សួរចំពោះភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងពេលនោះថា

សច្ចំ ភិរ ភិក្ខវេ អាចរិយា អន្តេវាសិកេសុ ន សម្មា វត្តន្តីតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ បេ ។ វិគរហិត្វា ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ តេនហិ ភិក្ខវេ អាចរិយានំ អន្តេវាសិកេសុ វត្តំ បញ្ញាបេស្សាមិ យថា អាចរិយេហិ អន្តេវាសិកេសុ សម្មា វត្តិតព្វំ ។

[១០៩] អាចរិយេន ភិក្ខវេ អន្តេវាសិកម្ហិ សម្មា វត្តិតព្វំ ។ តត្រាយំ សម្មាវត្តនា អាចរិយេន ភិក្ខវេ អន្តេវាសិកោ សង្គហេតព្វោ អនុគ្គហេតព្វោ ឧទ្ទេសេន បរិបុច្ឆាយ ឱវាទេន អនុសាសនិយា សចេ អាចរិ-យស្ស បត្តោ ហោតិ អន្តេវាសិកស្ស បត្តោ ន ហោតិ អាចរិយេន អន្តេវាសិកស្ស បត្តោ ទាតព្វោ ឧស្សុក្កំ វា កាតព្វំ ភិន្តិ នុ ខោ អន្តេវាសិកស្ស បត្តោ ឧប្បជ្ជិយេថាតិ សចេ អាចរិយស្ស ចីវរំ ហោតិ អន្តេវាសិកស្ស ចីវរំ ន ហោតិ អាចរិយេន អន្តេ-វាសិកស្ស ចីវរំ ទាតព្វំ ឧស្សុក្កំ វា កាតព្វំ ភិន្តិ នុ ខោ អន្តេវាសិកស្ស ចីវរំ ឧប្បជ្ជិយេថាតិ សចេ អាចរិយស្ស បរិក្ខារោ ហោតិ អន្តេវាសិកស្ស

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាពួកអាចារ្យពុំបានប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ ក្នុងអន្តេវាសិកទាំងឡាយ ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលថា ពិតមែន ព្រះអង្គ ។ បេ ។ ព្រះសព្វញ្ញូជាម្ចាស់ ទ្រង់បន្ទោស ហើយធ្វើធម្មីកថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ តថាគត នឹងបញ្ញត្តអន្តេវាសិកវត្ត ដល់អាចារ្យទាំងឡាយ តាមទំនងដែលអាចារ្យទាំងឡាយ ត្រូវប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ ក្នុងអន្តេវាសិកទាំងឡាយ ។

[១០៩] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អាចារ្យត្រូវប្រព្រឹត្ត ដោយប្រពៃក្នុងអន្តេវាសិក ។ ការដែលប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃក្នុងអន្តេវាសិកនោះដូច្នេះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អាចារ្យត្រូវសង្គ្រោះ ត្រូវអនុគ្រោះអន្តេវាសិក ដោយបាលី ដោយអដ្ឋកថា ដោយធម្មទេសនា ដោយការប្រៀនប្រដៅ បើអាចារ្យមានបាត្រ អន្តេវាសិកគ្មានបាត្រ ត្រូវអាចារ្យឲ្យបាត្រទៅអន្តេវាសិក ឬត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា បាត្រគប្បីកើតឡើងដល់អន្តេវាសិក ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើអាចារ្យមានចីវរ អន្តេវាសិកគ្មានចីវរ ត្រូវអាចារ្យឲ្យចីវរទៅអន្តេវាសិក ឬត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា ចីវរគប្បីកើតឡើងដល់អន្តេវាសិកដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើអាចារ្យមានគ្រឿងបរិក្ខារ អន្តេវាសិក

១៦៩

វត្តក្ខន្ធកេ អន្តេវាសិកវត្តំ

បរិក្ខារោ ន ហោតិ អាចរិយេន អន្តេវាសិកស្ស បរិក្ខារោ ទាតព្វោ ឧស្សុក្កំ វា កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ អន្តេវាសិកស្ស បរិក្ខារោ ឧប្បជ្ជិយេថាតិ សចេ អន្តេវាសិកោ គិលានោ ហោតិ កាលស្សេវ ឧដ្ឋាយ ទន្តកដ្ឋំ ទាតព្វំ មុខោទកំ ទាតព្វំ អាសនំ បញ្ញាបេតព្វំ សចេ យាគុ ហោតិ ភាជនំ ធោវិត្វា យាគុ ឧបនាមេតព្វា យាគុំ បីតស្ស ឧទកំ ទត្វា ភាជនំ បដិគ្គហេត្វា នីចំ កត្វា សាធុកំ អបរិឃំសន្តេន ធោវិត្វា បដិសាមេតព្វំ អន្តេវាសិកម្ហិ វុដ្ឋិតេ អាសនំ ឧទ្ធរិតព្វំ សចេ សោ ទេសោ ឧក្លាបោ ហោតិ សោ ទេសោ សម្មជ្ជិតព្វោ សចេ អន្តេវាសិកោ គាមំ បវិសិតុកាមោ ហោតិ និវាសនំ ទាតព្វំ បដិនិវាសនំ បដិគ្គហេតព្វំ កាយពន្ធនំ ទាតព្វំ សគុណំ កត្វា សង្ឃាដិយោ ទាតព្វា ធោវិត្វា បត្តោ សឧទកោ ទាតព្វោ ឯត្តាវតា និវត្តិស្សតីតិ អាសនំ បញ្ញាបេតព្វំ បាទោទកំ បាទបីឋំ បាទកឋលិកំ ឧបនិក្ខិបិតព្វំ បច្ចុគ្គន្ត្វា

គ្មានគ្រឿងបរិក្ខារ ត្រូវអាចារ្យឲ្យគ្រឿងបរិក្ខារទៅអន្តេវាសិក ឬត្រូវធ្វើសេចក្ដីខ្វល់ខ្វាយថា គ្រឿងបរិក្ខារគប្បីកើតឡើង ដល់អន្តេវាសិក ដោយឧបាយដូចម្ដេចហ្ន៎ បើអន្តេវាសិកមានជំងឺ អាចារ្យត្រូវក្រោកពីព្រឹកហើយឲ្យឈើស្ទន់ ឲ្យទឹកសម្រាប់លាងមុខ ក្រាលអាសនៈ បើមានបបរ អាចារ្យត្រូវលាងភាជន៍ ហើយបង្អោនបបរឲ្យទៅ កាលអន្តេវាសិក ហុតបបររួចហើយ អាចារ្យត្រូវឲ្យទឹក រួចទទួលយកភាជន៍មកវិញ កាន់បន្ទាប កុំឲ្យទង្គិចទង្គុក (អ្វី) ហើយរៀបចំទុកដាក់ឲ្យល្អ កាលបើអន្តេវាសិកក្រោកចេញហើយ អាចារ្យត្រូវសារអាសនៈចេញ បើប្រទេសនោះ មានសំរាមអាចារ្យត្រូវបោសប្រទេសនោះចេញ បើអន្តេវាសិកមានប្រាថ្នា ដើម្បីនឹងចូលទៅកាន់ស្រុក អាចារ្យត្រូវឲ្យស្បង់សម្រាប់ស្លៀក ហើយទទួលយកស្បង់បន្ទាស់មកវិញ ត្រូវឲ្យវត្ថពន្ធចង្កេះ ត្រូវតម្រួតឧត្តរាសង្គៈ និងសង្ឃាដិហើយឲ្យ ត្រូវជូតបាត្រដែលទទឹក ហើយសីមឲ្យ អាចារ្យត្រូវក្រាលអាសនៈទុក ដោយគិតថា អន្តេវាសិកមុខជានឹងត្រឡប់មកវិញ ក្នុងវេ-លានេះ ត្រូវតម្កល់ទឹកលាងជើង តាំងសម្រាប់រងជើងដែលលាងហើយនិងទ្រនាប់សម្រាប់ជូតជើងដែលមិនទាន់បានលាង ត្រូវក្រោកទៅទទួល

បត្តចីវរំ បដិគ្គហេតព្វំ បដិនិវាសនំ ទាតព្វំ និវាសនំ បដិគ្គហេតព្វំ សចេ ចីវរំ សិន្នំ ហោតិ មុហុត្តំ ឧណ្ហេ ឱតាបេតព្វំ ន ច ឧណ្ហេ ចីវរំ និទហិតព្វំ ចីវរំ សំហរិតព្វំ ចីវរំ សំហរន្តេន ចតុរង្គុលំ កណ្ណំ ឧស្សារេត្វា ចីវរំ សំហរិតព្វំ មា មជ្ឈេ ភង្គោ អហោសីតិ ឱភោគេ កាយពន្ធនំ កាតព្វំ សចេ បិណ្ឌបាតោ ហោតិ អន្តេវាសិកោ ច ភុញ្ជិតុកាមោ ហោតិ ឧទកំ ទត្វា បិណ្ឌបាតោ ឧបនាមេតព្វោ អន្តេវាសិកោ បានីយេន បុច្ឆិតព្វោ ភុត្តាវិស្ស ឧទកំ ទត្វា បត្តំ បដិគ្គហេត្វា នីចំ កត្វា សាធុកំ អបរិឃំសន្តេន ធោវិត្វា វោទកំ កត្វា មុហុត្តំ ឧណ្ហេ ឱតាបេតព្វោ ន ច ឧណ្ហេ បត្តោ និទហិតព្វោ បត្តចីវរំ និក្ខិបិតព្វំ បត្តំ និក្ខិបន្តេន ។ បេ ។ ចីវរំ និក្ខិបន្តេន ។ បេ ។ បារតោ អន្តំ ឱរតោ ភោគំ កត្វា ចីវរំ និក្ខិបិតព្វំ អន្តេវាសិកម្ហិ វុដ្ឋិតេ អាសនំ ឧទ្ធរិតព្វំ បាទោទកំ បាទបីឋំ បាទកថលិកំ បដិសាមេតព្វំ សចេ សោ ទេសោ ឧក្លាបោ ហោតិ សោ ទេសោ សម្មជ្ជិតព្វោ

បាត្រនិងចីវរ ត្រូវឲ្យស្បង់បន្ទាស់ហើយទទួលយកស្បង់ដែលស្លៀកមកវិញ បើចីវរសើមឬជាំដាម (ដោយញើសក្អែល) ត្រូវសំដិលចីវរ ក្នុងកំដៅថ្ងៃមួយស្របក់ តែកុំទុកចីវរក្នុងកំដៅថ្ងៃ (ឲ្យយូរពេក) អាចារ្យត្រូវបត់ចីវរ កាលនឹងបត់ចីវរ ត្រូវលើកជាយចីវរឲ្យហួសពីគ្នាប្រមាណ ៤ ធ្នាប់ ហើយសឹមបត់ចីវរ ដោយគិតថា កុំឲ្យបាក់ផ្នត់ពាក់កណ្តាលឡើយ ត្រូវធ្វើវត្តពន្ធចង្កេះក្នុងផ្នត់ចីវរ បើអាហារបិណ្ឌបាតមាន ហើយអន្តេវាសិកត្រូវការចង់ឆាន់ អាចារ្យត្រូវឲ្យទឹក ហើយបង្អោនអាហារបិណ្ឌបាតចូលទៅ អាចារ្យត្រូវសួរអន្តេវាសិក ដោយទឹកឆាន់ លុះអន្តេវាសិកឆាន់រួចហើយ អាចារ្យត្រូវឲ្យទឹកហើយទទួលយកបាត្រមកវិញ កាន់បន្ទាប កុំឲ្យទង្គិចទង្គុក ហើយលាងឲ្យស្អាត ជូតឲ្យស្ងួតទឹកចេញ ហើយហាលថ្ងៃមួយស្របក់ តែមិនត្រូវទុកបាត្រក្នុងកំដៅថ្ងៃ (ឲ្យយូរពេក) អាចារ្យត្រូវទុកបាត្រ និងចីវរ កាលដែលរៀបចំទុកដាក់បាត្រ ។ បេ ។ កាលដែលរៀបចំទុកចីវរ ។ បេ ។ ត្រូវបត់ជាយចីវរខាងនាយ ឲ្យជាផ្នត់មកខាងអាយ ហើយសឹមទុកចីវរចុះ កាលអន្តេវាសិក ក្រោកចេញហើយ អាចារ្យត្រូវសារអាសនៈចេញ ត្រូវរៀបចំទុកដាក់ទឹកសម្រាប់លាងជើង តាំងសម្រាប់រងជើងដែលលាងហើយ និងទ្រនាប់សម្រាប់ជូតជើង ដែលមិនទាន់បានលាង បើប្រទេសនោះមានសំរាម អាចារ្យត្រូវបោសប្រទេសនោះចេញ

១៧១

វត្តក្ខន្ធកេ អន្តេវាសិកវត្តំ

សចេ អន្តេវាសិកោ នហាយិតុកាមោ ហោតិ នហានំ បដិយាទេតព្វំ សចេ សីតេន អត្ថោ ហោតិ សីតំ បដិយាទេតព្វំ សចេ ឧណ្ហេន អត្ថោ ហោតិ ឧណ្ហំ បដិយាទេតព្វំ សចេ អន្តេវាសិកោ ជន្តាឃរំ បវិសិតុកាមោ ហោតិ ចុណ្ណំ សន្នេតព្វំ មត្តិកា តេមេតព្វា ជន្តាឃរបីឋំ អាទាយ គន្ត្វា ជន្តាឃរបីឋំ ទត្វា ចីវរំ បដិគ្គហេត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វំ ចុណ្ណំ ទាតព្វំ មត្តិកា ទាតព្វា សចេ ឧស្សហតិ ជន្តាឃរំ បវិសិតព្វំ ជន្តាឃរំ បវិសន្តេន មត្តិកាយ មុខំ មក្ខេត្វា បុរតោ ច បច្ឆតោ ច បដិច្ឆាទេត្វា ជន្តាឃរំ បវិសិតព្វំ ន ថេរេ ភិក្ខូ អនុបខជ្ជ និសីទិតព្វំ ន នវា ភិក្ខូ អាសនេន បដិពាហិតព្វា ជន្តាឃរេ អន្តេវាសិកស្ស បរិកម្មំ កាតព្វំ ជន្តាឃរា និក្ខមន្តេន ជន្តាឃរបីឋំ អាទាយ បុរតោ ច បច្ឆតោ ច បដិច្ឆាទេត្វា ជន្តាឃរា និក្ខមិតព្វំ ឧទកេបិ អន្តេវាសិកស្ស បរិកម្មំ កាតព្វំ នហាតេន បឋមតរំ ឧត្តរិត្វា អត្តនោ គត្តំ វោទកំ កត្វា និវាសេត្វា អន្តេវាសិកស្ស គត្តតោ

វត្តក្ខន្ធកៈ អន្តេវាសិកវត្ត

បើអន្តេវាសិកចង់ផ្ទូតទឹក អាចារ្យត្រូវចាត់ចែងទឹកសម្រាប់ផ្ទូតឲ្យ បើអន្តេ-វាសិកត្រូវការដោយទឹកត្រជាក់ អាចារ្យត្រូវចាត់ចែងទឹកត្រជាក់ឲ្យ បើអន្តេ-វាសិកត្រូវការដោយទឹកក្តៅ អាចារ្យត្រូវចាត់ចែងទឹកក្តៅឲ្យ បើអន្តេវាសិកចង់ចូលទៅកាន់ផ្ទះជាទីរក្សាកាយ អាចារ្យត្រូវសូនគ្រឿងលំអិត ត្រូវលាយដីស្អិត ត្រូវកាន់យកតាំងសម្រាប់ផ្ទះជាទីរក្សាកាយហើយទៅ ឲ្យតាំងសម្រាប់ផ្ទះជាទីរក្សាកាយ រួចហើយទទួលយកចីវរមកទុកដាក់ ក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវឲ្យគ្រឿងលំអិត ត្រូវឲ្យដីស្អិត បើអាចារ្យអាច (នឹងចូលទៅបាន) ត្រូវចូលទៅកាន់ផ្ទះជាទីរក្សាកាយចុះ កាលនឹងចូលទៅកាន់ផ្ទះជាទីរក្សាកាយ ត្រូវយកដីស្អិតលាបមុខ ហើយបិទបាំងទាំងខាងមុខទាំងខាងក្រោយ ហើយសឹមចូលទៅកាន់ផ្ទះជាទីរក្សាកាយ មិនត្រូវអង្គុយជ្រៀតបៀតពួកភិក្ខុជាថេរៈ មិនត្រូវហាមឃាត់ពួកភិក្ខុខ្ចីដោយអាសនៈ អាចារ្យត្រូវធ្វើបរិកម្មដល់អន្តេវាសិកក្នុងផ្ទះជាទីរក្សាកាយ កាលនឹងចេញពីផ្ទះជាទីរក្សាកាយ ត្រូវយកតាំងសម្រាប់ផ្ទះជាទីរក្សាកាយ ហើយបិទបាំងទាំងខាងមុខ ទាំងខាងក្រោយ ហើយសឹមចេញពីផ្ទះជាទីរក្សាកាយ សូម្បីក្នុងទឹក អាចារ្យក៏ត្រូវតែធ្វើបរិកម្មដល់អន្តេវាសិកដែរ លុះអាចារ្យផ្ទូតទឹករួចហើយ ត្រូវឡើងមកមុន ហើយជូតខ្លួនឲ្យស្ងួតទឹក រួចស្លៀកស្បង់ ហើយជូតទឹកអំពីខ្លួន

ឧទកំ បមជ្ជិតព្វំ និវាសនំ ធោតព្វំ សង្ឃាដិ ធោតព្វា ជន្តាឃរបីឋំ អាទាយ បឋមតរំ អាគន្ត្វា អាសនំ បញ្ញាបេតព្វំ បាទោទកំ បាទបីឋំ បាទកឋលិកំ ឧបនិក្ខិបិតព្វំ អន្តេវាសិកោ បានីយេន បុច្ឆិតព្វោ យស្មឹ វិហារេ អន្តេវាសិកោ វិហរតិ សចេ សោ វិហារោ ឧក្លាបោ ហោតិ សចេ ឧស្សហតិ សោធេតព្វោ វិហារំ សោធេន្តេន បឋមំ បត្តចីវរំ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វំ ។ បេ ។ សចេ អាចមនកុម្ភិយា ឧទកំ ន ហោតិ អាចមនកុម្ភិយា ឧទកំ អាសិញ្ចិតព្វំ សចេ អន្តេវាសិកស្ស អនភិរតិ ឧប្បន្នា ហោតិ អាចរិយេន វូបកាសេតព្វោ វូបកាសាបេតព្វោ ធម្មកថា វាស្ស កាតព្វា សចេ អន្តេវាសិកស្ស កុក្កុច្ចំ ឧប្បន្នំ ហោតិ អាចរិយេន វិនោទេតព្វំ វិនោទាបេតព្វំ ធម្មកថា វាស្ស កាតព្វា សចេ អន្តេវាសិកស្ស ទិដ្ឋិគតំ ឧប្បន្នំ ហោតិ អាចរិយេន វិវេចេតព្វំ វិវេចាបេតព្វំ ធម្មកថា វាស្ស កាតព្វា សចេ អន្តេវាសិកោ គរុធម្មំ អជ្ឈាបន្នោ ហោតិ

របស់អន្តេវាសិក ត្រូវឲ្យស្បង់សម្រាប់ស្បៀក ត្រូវឲ្យសង្ឃាដិ ត្រូវនាំយកតាំង សម្រាប់ផ្ទះជាទីរក្សាកាយមកមុន ហើយក្រាលអាសនៈចាំ ត្រូវតម្កល់ទឹក សម្រាប់លាងជើង តាំងសម្រាប់រងជើងដែលលាងហើយ និងទ្រនាប់ សម្រាប់ជូតជើងដែលមិនទាន់បានលាង ត្រូវសួរអន្តេវាសិក ដោយទឹក សម្រាប់ឆាន់ អន្តេវាសិកនៅក្នុងវិហារណា បើវិហារនោះ មានសំរាម បើអាចារ្យអាច (នឹងសំអាតបាន) ត្រូវសំអាត កាលនឹងសំអាតវិហារ ត្រូវនាំយកបាត្រនិងចីវរចេញមុន ទៅទុកដាក់ក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ បេ ។ បើ គ្មានទឹកក្នុងក្អមសម្រាប់ជម្រះ អាចារ្យត្រូវចាក់ទឹកទៅក្នុងក្អមសម្រាប់ជម្រះ បើសេចក្តីអផ្សុកកើតឡើងដល់អន្តេវាសិក អាចារ្យត្រូវរម្ងាប់ដោយខ្លួនឯង ឬត្រូវឲ្យគេជួយរម្ងាប់ ឬធ្វើធម្មកថាដល់អន្តេវាសិកនោះ បើសេចក្តីសង្ស័យ កើតឡើងដល់អន្តេវាសិក អាចារ្យត្រូវបន្ទោបង់ដោយខ្លួនឯង ឬត្រូវឲ្យគេ ជួយបន្ទោបង់ ឬធ្វើធម្មកថាដល់អន្តេវាសិកនោះ បើទិដ្ឋិ (អាក្រក់) កើតឡើង ដល់អន្តេវាសិក អាចារ្យត្រូវដោះស្រាយដោយខ្លួនឯង ឬត្រូវឲ្យគេជួយ ដោះស្រាយ ឬធ្វើធម្មកថាដល់អន្តេវាសិកនោះ បើអន្តេវាសិកត្រូវគរុកាបត្តិ

បរិវាសារហោ អាចរិយេន ឧស្សុក្កំ កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ សង្ឃោ អន្តេវាសិកស្ស បរិវាសំ ទទេយ្យាតិ សចេ អន្តេវាសិកោ មូលាយ បដិកស្សនារហោ ហោតិ អាចរិយេន ឧស្សុក្កំ កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ សង្ឃោ អន្តេវាសិកំ មូលាយ បដិកស្សេយ្យាតិ សចេ អន្តេវាសិកោ មានត្តារហោ ហោតិ អាចរិយេន ឧស្សុក្កំ កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ សង្ឃោ អន្តេវាសិកស្ស មានត្តំ ទទេយ្យាតិ សចេ អន្តេវាសិកោ អព្ភានារហោ ហោតិ អាចរិយេន ឧស្សុក្កំ កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ សង្ឃោ អន្តេវាសិកំ អព្ភេយ្យាតិ សចេ សង្ឃោ អន្តេវាសិកស្ស កម្មំ កត្តុកាមោ ហោតិ តជ្ជនីយំ វា និយស្សំ វា បព្វាជនីយំ វា បដិសារណីយំ វា ឧក្ខេបនីយំ វា អាចរិយេន ឧស្សុក្កំ កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ សង្ឃោ អន្តេវាសិកស្ស កម្មំ ន ករេយ្យ លហុកាយ វា បរិណាមេយ្យាតិ កតំ វា បនស្ស ហោតិ សង្ឃេន កម្មំ តជ្ជនីយំ វា និយស្សំ វា

គួរដល់បរិវាសកម្ម អាចារ្យត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា សង្ឃគប្បីឲ្យបរិវាស ដល់អន្តេវាសិក ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើអន្តេវាសិក គួរដល់មូលាយ-បដិកស្សនៈ (ទាញមកដាក់ក្នុងមូលាបត្តិ) អាចារ្យត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា សង្ឃគប្បីទាញអន្តេវាសិកមកដាក់ក្នុងមូលាបត្តិ ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើអន្តេវាសិកគួរដល់មានត្ត អាចារ្យត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា សង្ឃគប្បីឲ្យមានត្តដល់អន្តេវាសិក ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើអន្តេវាសិក គួរដល់អព្ភានកម្ម អាចារ្យត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា សង្ឃគប្បីឲ្យអព្ភាន-កម្ម ដល់អន្តេវាសិក ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើសង្ឃប្រាថ្នានឹងធ្វើកម្ម គឺ តជ្ជនីយកម្មក្តី និយស្សកម្មក្តី បព្វាជនីយកម្មក្តី បដិសារណីយកម្មក្តី ឧក្ខេ-បនីយកម្មក្តី ដល់អន្តេវាសិក អាចារ្យត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា សង្ឃកុំគប្បីធ្វើកម្ម ឬគប្បីបង្អោនទៅ ដើម្បីកម្មស្រាល ដល់អន្តេវាសិក ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ ម្យ៉ាងទៀត បើកម្ម គឺ តជ្ជនីយកម្មក្តី និយស្សកម្មក្តី

បញ្ជនីយំ វា បដិសារណីយំ វា ឧក្ខេបនីយំ វា អាចរិ-
យេន ឧស្សុក្កំ កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ អន្តេវាសិកោ
សម្មា វត្តេយ្យ លោមំ បាតេយ្យ នេត្ថារំ វត្តេយ្យ
សង្ឃោ តំ កម្មំ បដិប្បស្សម្ភេយ្យាតិ សចេ អន្តេវា-
សិកស្ស ចីវរំ ធោវិតព្វំ ហោតិ អាចរិយេន អាចិក្ខិតព្វំ
ឯវំ ធោវេយ្យាសីតិ ឧស្សុក្កំ វា កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ
អន្តេវាសិកស្ស ចីវរំ ធោវិយេថាតិ សចេ អន្តេវាសិ-
កស្ស ចីវរំ កាតព្វំ ហោតិ អាចរិយេន អាចិក្ខិតព្វំ
ឯវំ ករេយ្យាសីតិ ឧស្សុក្កំ វា កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ
អន្តេវាសិកស្ស ចីវរំ ករិយេថាតិ សចេ អន្តេវាសិ-
កស្ស រជនំ បចិតព្វំ ហោតិ អាចរិយេន អាចិក្ខិតព្វំ
ឯវំ បចេយ្យាសីតិ ឧស្សុក្កំ វា កាតព្វំ កិន្តិ នុ
ខោ អន្តេវាសិកស្ស រជនំ បចិយេថាតិ សចេ អន្តេ-
វាសិកស្ស ចីវរំ រជេតព្វំ ហោតិ អាចរិយេន អា-
ចិក្ខិតព្វំ ឯវំ រជេយ្យាសីតិ ឧស្សុក្កំ វា កាតព្វំ កិន្តិ
នុ ខោ អន្តេវាសិកស្ស ចីវរំ រជិយេថាតិ ចីវរំ
រជេន្តេន សាធុកំ សម្បរិវត្តកំ សម្បរិវត្តកំ រជេតព្វំ

បព្វាជនីយកម្មក្តី បដិសារណីយកម្មក្តី ឧក្ខេបនីយកម្មក្តី សង្ឃបានធ្វើដល់អន្តេវាសិកនោះរួចទៅហើយ អាចារ្យត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា អន្តេវាសិកគប្បីប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ គប្បីសម្ងបរោម គប្បីប្រព្រឹត្តវត្ត គួរដល់កិរិយារលាស់ខ្លួនចេញចាកកម្ម សង្ឃគប្បីរម្ងាប់កម្មនោះ ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើចីវររបស់អន្តេវាសិកគួរនឹងលាង អាចារ្យត្រូវប្រាប់ថា អ្នកត្រូវលាងយ៉ាងនេះ ឬត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា ចីវររបស់អន្តេវាសិក គួរនឹងលាង ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើចីវររបស់អន្តេវាសិកគួរនឹងធ្វើ អាចារ្យត្រូវប្រាប់ថា អ្នកត្រូវធ្វើយ៉ាងនេះ ឬត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា ចីវររបស់អន្តេវាសិក គួរនឹងធ្វើដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើគ្រឿងជ្រលក់របស់អន្តេវាសិក គួរនឹងស្ងោរ អាចារ្យត្រូវប្រាប់ថា អ្នកត្រូវស្ងោរយ៉ាងនេះ ឬត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា គ្រឿងជ្រលក់របស់អន្តេវាសិក គួរនឹងស្ងោរដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើចីវររបស់អន្តេវាសិក គួរនឹងជ្រលក់ អាចារ្យត្រូវប្រាប់ថា អ្នកត្រូវជ្រលក់ចីវរយ៉ាងនេះ ឬត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា ចីវររបស់អន្តេវាសិក គួរនឹងជ្រលក់ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ កាលនឹងជ្រលក់ចីវរ ត្រូវជ្រលក់ប្រែត្រឡប់ ឲ្យសព្វល្អ

វត្តក្ខន្ធកេ ឧទ្ទានគាថា

ន ច អច្ឆិន្នេ ថេវេ បក្កមិតព្វំ សចេ អន្តេវាសិកោ គិលានោ ហោតិ យាវជីវំ ឧបដ្ឋាតព្វោ វុដ្ឋានស្ស អាគមេតព្វំ ឥទំ ខោ ភិក្ខវេ អាចរិយានំ អន្តេវាសិកេសុ វត្តំ យថា អាចរិយេហិ អន្តេវាសិកេសុ សម្មា វត្តិតព្វន្តិ ។

វត្តក្ខន្ធកំ និដ្ឋិតំ អដ្ឋមំ ។

ឥមម្ហិ ខន្ធកេ វត្ថូ ឯកូនវីសតិ[១] វត្តា ចតុទ្ទស[២] ។

តស្សុទ្ទានំ

[១១០] សឧបាហនឆត្តា ច
ឱគុណ្ឋិ សីស បានិយំ
ណាភិវាទេ ន បុច្ឆន្តិ
អហិ ឧជ្ឈន្តិ បេសលា ។
ឱមុញ្ចិ ឆត្តំ ខន្ធេ ច

១ ឱ. បញ្ញាស ។ ម. បញ្ចបណ្ណាស ។ ២ ឱ. ម. វត្តំ ចុទ្ទស ។

បើតំណក់ទឹកស្រក់ពុំទាន់អស់ អាចារ្យកុំអាលចៀសចេញទៅ បើអន្តេវាសិកមានជំងឺ អាចារ្យត្រូវថែទាំ អស់កាលដែលអន្តេវាសិកមានជីវិតរស់នៅ ត្រូវរង់ចាំត្រាតែសះជាជំងឺ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទាំងនេះជាអន្តេវាសិកវត្ត របស់អាចារ្យ តាមទំនងដែលពួកអាចារ្យត្រូវប្រព្រឹត្ត ដោយប្រពៃក្នុងអន្តេវាសិកទាំងឡាយ ។

ចប់ វត្តក្ខន្ធកៈ ជាគម្រប់ ៨ ។

ក្នុងខន្ធកៈនេះ មានរឿង ១៩ មានវត្ត ១៤ ។

ឧទ្ទាននៃវត្តក្ខន្ធកៈនោះ

[១១០] រឿងអាគន្តុកភិក្ខុពាក់ស្បែកជើង បាំងឆត្រ ទទូរក្បាល ដាក់ចីវរលើក្បាល លាងជើងដោយទឹកឆាន់ មិនសំពះអាវាសិកភិក្ខុដែលចាស់ជាងខ្លួន និងមិនសួររកទីសេនាសនៈ រឿងពស់ធ្លាក់លើភិក្ខុ ភិក្ខុទាំងឡាយមានសីលជាទីស្រឡាញ់ក៏ពោលទោស (ក្នុងរឿងអម្បាលនេះ) ។ រឿងព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា អាគន្តុកភិក្ខុត្រូវដោះស្បែកជើង តម្លោះឆត្រ ដាក់ចីវរឰដ៏ស្មាហើយសន្សឹម ៗ ចូលទៅកាន់អារាម

អតរញ្ច បដិក្កមំ
បត្តចីវរំ និក្ខិចា
បដិរូបញ្ច បុច្ឆិតា
អាសិញ្ចិ ដោវិតេន ច[១]
សុក្ខេនល្ហេនុចាហជា
វុឌ្ឍោ នវកោ បុច្ឆេយ្យ
អជ្ឈាវុត្ថញ្ច តោចរា
សេក្ខា វច្ចា ចានិ បរិ
កត្តរំ កតិកដ្ឋិតំ[២]
កាលំ មុហុត្តំ ឧក្លាចោ
កុម្មត្ថរណានីហារេ[៣]
បដិចាពោ ភិសិ ពិម្ពោ

---

១ ឱ. ម. អាសិញ្ចេយ្យ ធោវិតេន ។ ២ ឱ. ម. កតិកន្តតោ ។ ៣ ឱ. កាលមុហុត្តឧក្លា-បោ ភូមត្ថរណា នីហារេ ។ ម. កាលមហុត្តំ ឧក្លាបោ ហោតិ ភូមត្ថរណា នីហារេ ។

អាគន្តុកភិក្ខុត្រូវចូលទៅកាន់ទីដែលអាវាសិកភិក្ខុប្រជុំគ្នា ត្រូវទុកបាត្រនិងចីវរក្នុងទីសមគួរ ត្រូវកាន់យកអាសនៈដ៏សមគួរមកអង្គុយ ត្រូវសួររកទឹកឆាន់ និងទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ ត្រូវចាក់ទឹកដោយដៃម្ខាង លាងជើងដោយដៃម្ខាង ត្រូវជូតស្បែកជើងដោយសំពត់ស្ងួតមុន រួចសឹមជូតដោយសំពត់ទទឹកជាខាងក្រោយ អាវាសិកភិក្ខុចាស់ជាង អាគន្តុកភិក្ខុត្រូវសំពះ បើក្មេងជាង អាគន្តុកភិក្ខុត្រូវឲ្យអាវាសិកភិក្ខុសំពះវិញ អាគន្តុកភិក្ខុត្រូវសួររកសេនាសនៈ ត្រូវសួររកសេនាសនៈ ដែលមានគេនៅឬឥតគេនៅ ត្រូវសួររកគោចរគ្រាម និងអគោចរគ្រាម ត្រូវសួររកសេក្ខត្រកូលដែលសង្ឃសន្មត ត្រូវសួររកទីសម្រាប់បន្ទោបង់វច្ចៈនិងបស្សាវៈ ត្រូវសួររកទឹកសម្រាប់ឆាន់ ទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ ត្រូវសួររកឈើច្រត់ ត្រូវសួរអំពីរបៀបនៃកតិការបស់សង្ឃ បើវិហារគ្មានគេនៅ ត្រូវគោះសន្ទះទ្វារ រួចឈររង់ចាំមួយស្របក់សិន បើវិហារមានសំរាម ត្រូវបោសជម្រះចេញ ត្រូវជញ្ជូនយកកម្រាលផែនដី ទ្រនាប់ជើងគ្រែ ពូក ខ្នើយ

១៧៧

វត្តក្ខន្ធកេ ឧទ្ទានគាថា

មញ្ច បីបញ្ច មល្លកំ

អបស្សេនុល្លោក កណ្ឌា

គេរុកា កាឡកាកតា

សង្ការំ ភុម្មត្ថរណំ

បដិបាទក មញ្ចកំ

បីបំ ភិសិ និសីទនំ

មល្លកំ អបស្សេនកំ(១)

បត្តចីវរំ ភូមិ ច

ចារត្តំ ឱរោកតោ

បុរត្ថិមា បច្ឆិមា ច

ឧត្តរា អថ ទក្ខិណា

សីតុណ្ហោ ច ទិវារត្តី

---

១ ឱ. ម. សង្ការញ្ច ភូមត្ថរណំ បដិបាទកំ មញ្ចបីបំ ។ ភិសិ និសីទនំ មល្លកំ អបស្សេន ច ។

គ្រែ តាំង កន្ទោរ និងផែនក្តារសម្រាប់ផ្អែក ទៅទុកក្នុងទីដ៏សម-គួរ បើវិហារមានគ្រឿងស្មុគស្មាញ ភិក្ខុត្រូវបោសអំពីពិតាន ចុះមកជាមុន ត្រូវជូតចំណែកជ្រុងបង្អួច បើជញ្ជាំងគេបរិកម្ម ដោយថ្នាំមានសម្បុរសៅហ្មង បើផ្ទៃផែនដី ដែលគេបរិកម្ម ដោយពណ៌ខ្មៅ ភិក្ខុត្រូវជ្រលក់សំពត់ រួចពូតចេញហើយ សឹមជូត បើផ្ទៃដែលគេមិនបានធ្វើបរិកម្ម ភិក្ខុត្រូវប្រោះហើយ សឹមជូត ត្រូវជញ្ជូនសំរាមទៅចាក់ចោល ក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវជញ្ជូនយកកម្រាលផែនដី ទ្រនាប់ជើងគ្រែ គ្រែ តាំង ពូក ខ្នើយ កម្រាលសម្រាប់អង្គុយ កន្ទោរ និងក្តារសម្រាប់ ផ្អែក ទៅទុកក្នុងទីដដែលវិញ ត្រូវទុកដាក់បាត្រនិងចីវរ មិនត្រូវទុកបាត្រក្នុងទីដែលមិនស្អាត ត្រូវបត់ចីវរធ្វើជាយខាង នាយ ឲ្យមានផ្នត់មកខាងអាយ បើខ្យល់ប្រកបដោយធូលីបក់ មកពីទិសខាងកើត ត្រូវបិទបង្អួចទិសខាងកើត បក់មកពីទិស ខាងលិច ត្រូវបិទបង្អួចទិសខាងលិច បក់មកពីទិសខាងជើង ត្រូវបិទបង្អួចទិសខាងជើង បក់មកពីទិសខាងត្បូង ត្រូវបិទ បង្អួចទិសខាងត្បូង បើរដូវត្រជាក់ ត្រូវបើកបង្អួចវេលាថ្ងៃ បិទ វេលាយប់ បើរដូវក្តៅ ត្រូវបិទបង្អួចវេលាថ្ងៃ បើកវេលាយប់

បរិវេណញ្ច កោដ្ឋកោ

ឧបដ្ឋានគ្គិសាលា ច

វត្តំ វច្ចកុដីសុ ច

ទានិ បរិភោជនិកា

កុម្ភី អាចមនេសុ ច

អនោបមេន បញ្ញត្តំ

វត្តំ អាគន្តុកេហិមេ ។

នេវាសនំ ន ឧនកាំ

ន បច្ចុ ន ច ទានីយំ

ជាភិវាទេ ន បញ្ញាបេ

ឧជ្ឈាយន្តិ ច បេសលា ។

វុឌ្ឍាសនញ្ច ឧនកាំ

បច្ចុក្កទ្វា ច ទានិយំ

ឧទាហារេ ឯកមន្តំ

បរិវេណ បន្ទប់ រោងឆាន់ រោងភ្លើង វច្ចកុដិ (បើមានសំរាម ភិក្ខុត្រូវបោសចេញ) ត្រូវតម្កល់ទឹកសម្រាប់ឆាន់ ទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ ត្រូវចាក់ទឹកក្នុងក្អមសម្រាប់ជម្រះ ព្រះតថាគតមិនមានបុគ្គលប្រៀបផ្ទឹម បានទ្រង់បញ្ញត្តវត្ត ដែលអាគន្តុកភិក្ខុទាំងឡាយ (ត្រូវប្រព្រឹត្ត) ។ រឿងភិក្ខុម្ចាស់អាវាស មិនក្រាលអាសនៈទទួលអាគន្តុកៈ មិនតម្កល់ទឹកទុក មិនក្រោកទទួលបាត្រនិងចីវរ មិនសួរដោយទឹកសម្រាប់ឆាន់ ទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ មិនថ្វាយបង្គំអាគន្តុកភិក្ខុដែលមានវស្សាចាស់ជាង មិនរៀបចំសេនាសនៈឲ្យអាគន្តុកភិក្ខុ ភិក្ខុទាំងឡាយមានសីល ជាទីស្រឡាញ់ ក៏ពោលទោសឡើង (ក្នុងរឿងនោះ) ។ (ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា) អាវាសិកភិក្ខុត្រូវក្រាលអាសនៈដល់អាគន្តុកភិក្ខុដែលចាស់ជាង ត្រូវតម្កល់ទឹកសម្រាប់លាងជើង ត្រូវក្រោកទៅទទួល (បាត្រនិងចីវរ) ត្រូវសួរ រកទឹកសម្រាប់ឆាន់ និងទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ ត្រូវជូតស្បែកជើង ដោយសំពត់ស្ងួតមុន រួចជូតដោយសំពត់ទទឹកជាខាងក្រោយ ត្រូវលាងកំណាត់សំពត់សម្រាប់ជូតស្បែកជើង ពួតហើយហាលទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ

១៧៩

វត្តក្ខន្ធកេ ឧទ្ទានគាថា

អភិវាទេ ច បញ្ញេ
វុត្ថំ គោចរ សេក្ខោ ច
ឋានំ បានីយ ភោជនំ
កត្តរំ កតិកំ កាលំ
នរកស្ស និសិន្នកេ
អភិវាទយេ អាចិក្ខេ
យថា ហេដ្ឋា តថា នយេ ។
និទ្ទិដ្ឋំ សត្ថវាហេន
វត្តំ អាវាសិកេហិមេ ។
គមិកា ទារុមត្តិកា
វិវរិត្វា ន បុច្ឆិយ[១]
នស្សន្តិ ច អគុត្តញ្ច
ឧជ្ឈាយន្តិ ច បេសលា ។

១ ឱ. ម. គមិកា ទារុមត្តិ ច វិវរិត្វា ន បុច្ឆាយ ។

១៧៩

វត្តក្ខន្ធកៈ ឧទ្ទានគាថា

ត្រូវថ្វាយបង្គំភិក្ខុអាគន្តុកៈ ដែលចាស់ជាង ត្រូវចាត់ចែងសេនាសនៈឲ្យភិក្ខុអាគន្តុកៈ ត្រូវប្រាប់សេនាសនៈដែលមានភិក្ខុនៅហើយ ឬមិនមានភិក្ខុនៅ ត្រូវប្រាប់គោចរគ្រាមនិងអគោចរគ្រាម ត្រូវប្រាប់សេក្ខត្រកូលដែលសង្ឃសន្មត ត្រូវប្រាប់ទីសម្រាប់បន្ទោបង់ឧច្ចារៈនិងបស្សាវៈ ត្រូវប្រាប់ទឹកសម្រាប់ឆាន់និងទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ ត្រូវប្រាប់ឈើច្រត់ ត្រូវប្រាប់កតិកា របស់សង្ឃថា កាលនេះត្រូវចូល កាលនេះត្រូវចេញ បើភិក្ខុអាគន្តុកៈខ្ចីវស្សាជាង អាវាសិកភិក្ខុគ្រាន់តែអង្គុយប្រាប់ក៏បាន ត្រូវឲ្យថ្វាយបង្គំ ត្រូវប្រាប់សេនាសនៈ (តអំពីនេះទៅ) បណ្ឌិតគប្បីដឹងតាមន័យដែលបានពោលរួចមកហើយចុះ ។ ព្រះតថាគតជានាយកនៃពពួកសត្វ បានសំដែងវត្ត ដែលអាវាសិកភិក្ខុទាំងឡាយ (ត្រូវប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ) ។ រឿងភិក្ខុជាអ្នកដំណើរមិនរៀបចំទុកដាក់គ្រឿងឈើនិងគ្រឿងដី បើកទ្វារនិងបង្អួចចំហចោលមិនអើពើនឹងសេនាសនៈហើយចៀសចេញទៅ ឯគ្រឿងឈើ គ្រឿងដីក៏ខូចខាតអស់ទៅ សេនាសនៈក៏គ្មានអ្នករក្សាទើបភិក្ខុមានសីលជាទីស្រឡាញ់ ក៏ពោលទោសឡើង ។

បដិសាមេត្វា ថកេត្វា ច
អាបុច្ឆិត្វា ច បក្កមេ[១] ។
ភិក្ខុ វា សាមណេរោ វា
អារាមិកោ ឧបាសកោ
បាសាណកេសុ ច បុញ្ជំ
បដិសាមេ ថកេយ្យ ច
សចេ ឧស្សហិ ឧស្សុក្កំ
អនោវស្សេ តថេវ ច[២]
សចេ[៣] ឱវស្សតិ គាមំ
អជ្ឈោកាសេ តថេវ ច
អប្បវត្តានិ សេសេយ្យុំ
វត្តំ គមិកភិក្ខុនា ។
ឆានុមោទន្តិ ថេរេន
ឱហាយ ចតុប្បញ្ចហិ

១ ឱ.ម. បដិសាមេត្វា ថកេត្វា អាបុច្ឆិត្វា វ បក្កមេ ។ ២ ឱ.ម. ឱស្សហាតិ ឱស្សុក្កំ វា អនោវស្សេ តថេវ ច ។ ៣ ឱ. ម. សព្វេ ។

រឿងភិក្ខុអ្នកដំណើរ ត្រូវរៀបចំទុកដាក់គ្រឿងឈើ និងគ្រឿងដីហើយបិទទ្វារ បង្អួច អើពើនឹងសេនាសនៈរួចហើយ សឹមចៀសចេញទៅ ។ បើគ្មានភិក្ខុ ឬសាមណេរ ឬអ្នករក្សាវត្តឬឧបាសកទេ ភិក្ខុអ្នកដំណើរ ត្រូវរៀបចំគ្រែ លើថ្ម ៤ ដុំហើយធ្វើសេនាសនៈឲ្យគរលើគ្នា រួចសឹមទុកដាក់គ្រឿងឈើនិងគ្រឿងដី បិទទ្វារ បង្អួចរួចហើយសឹមចៀសចេញទៅ បើវិហារលេច អាគន្តុកភិក្ខុអាចនឹងប្រក់បាន ត្រូវប្រក់ ឬធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយ ទីណាភ្លៀងមិនលេចអាគន្តុកភិក្ខុរៀបចំគ្រែលើថ្ម ៤ ដុំ ដូចន័យមុន បើវិហារភ្លៀងលេចគ្មានសល់ ត្រូវនាំយកគ្រឿងសេនាសនៈទៅផ្ញើនឹងមនុស្សអ្នកស្រុក បើមិនដូច្នោះ ត្រូវរៀបចំគ្រែលើថ្ម ៤ ដុំក្នុងទីវាល ហើយត្រូវប្រតិបត្តិដូចន័យមុន ហើយចៀសចេញទៅ ដោយគិតថា ធ្វើដូចម្តេចហ្ន៎ ចំណែកផ្សេង ៗ នៃគ្រឿងឈើនិងគ្រឿងដីគប្បីសល់នៅខ្លះ នេះជាវត្តដែលភិក្ខុអ្នកដំណើរ (ត្រូវប្រព្រឹត្ត) ។ រឿងភិក្ខុមិនអនុមោទនា ក្នុងរោងភត្ត ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុជាថេរៈធ្វើអនុមោទនា រឿងភិក្ខុទាំងឡាយលះបង់ព្រះសារីបុត្ត ទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុជាថេរៈបួន ប្រាំរូបរង់ចាំក្នុងរោងភត្ត

១៨១

វត្តក្ខន្ធកេ ឧទ្ទានគាថា

វច្ចិតោ មុច្ឆិតោ អាសិ
វត្តានុមោទនេសុមេ ។
ឆព្វគ្គិយា ទុន្និវត្ថា
អថោបិ ច ទុប្បារុតា
អនាកប្បា ច វោក្កម្ម
ថេរេ អនុប្បខជ្ជនំ[1]
នវេ ភិក្ខូ ច សង្ឃាដិ
ឧជ្ឈាយន្តិ ច បេសលា ។
តិមណ្ឌលំ និវាសេត្វា
កាយសគុណគណ្ឋិកា
ន វោក្កម្ម បដិច្ឆន្នំ
សុសំវុតោក្ខិត្តចក្ខុនា[2]
ឧក្ខិត្តោជ្ជគ្ឃិកា សទ្ទោ
តយោ ចេវ បចាលនា
ខម្ភោគុណ្ឋិ ឧក្កុដិកា
បដិច្ឆន្នំ សុសំវុតោ

---

១ ឱ. ថេរេ ច អនុបខជ្ជនេ ។ ម. វោក្កម្មា ថេរេ ច អនុបខជ្ជេន ។ ២ ឱ. ម. សុសំវុតោក្ខិត្តចក្ខុ ។

រឿងព្រះថេរៈមួយរូបឈឺ បន្ទោបង់វច្ចៈ ខំអត់ទ្រាំទាល់តែជ្រប់ដួលទៅ នេះជាវត្តដែលព្រះតថាគត បានអនុញ្ញាតទុកក្នុងអនុមោទនាវិធី ។ រឿងពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុស្លៀកមិនល្អ ដណ្តប់មិនល្អ មានមារយាទមិនសមគួរ ហើយដើរទៅខាងមុខភិក្ខុជាថេរៈ អង្គុយជ្រៀតបៀតភិក្ខុជាថេរៈ ហាមឃាត់ភិក្ខុថ្មីដោយអាសនៈ អង្គុយសង្កត់លើសង្ឃាដិក្នុងចន្លោះផ្ទះ ភិក្ខុទាំងឡាយ មានសីលជាទីស្រឡាញ់ ក៏ពោលទោសឡើង ។ (រឿងព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តវត្តក្នុងរោងភត្តថា) ភិក្ខុត្រូវបិទបាំងមណ្ឌលបី គឺស្លៀកឲ្យជាបរិមណ្ឌល ក្រវាត់វត្ថពន្ធចង្កេះ ហើយតំរួតឧត្តរាសង្គៈនិងសង្ឃាដិ ហើយឃ្លុំពាក់ក្ដុំហើយសឹមដើរចូលទៅកាន់ស្រុក មិនត្រូវដើរទៅអំពីខាងមុខភិក្ខុជាថេរៈ ត្រូវបិទបាំងកាយដោយល្អ ត្រូវសង្រួមដោយប្រពៃ ត្រូវមានភ្នែកសំឡឹងចុះក្រោម មិនត្រូវសើយចីវរ មិនត្រូវសើចព្ខ្លាំង ត្រូវមានសំឡេងតិច ។ ការកំរើក ៣ យ៉ាង គឺ (ឃ្មោងកាយ បង់បោយ ងើកងោកក្បាល) មិនត្រូវស្ទឹមចង្កេះ មិនត្រូវទទូរក្បាល មិនត្រូវចំអើតជើង ភិក្ខុត្រូវបិទបាំងកាយដោយល្អ អង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវសង្រួមដោយល្អ

ឱក្ខិត្តុក្ខិត្តា ឧជ្ជគ្ឃិ
អប្បសទ្ទា តយោ ចលា
ខម្ភោ ឱកុណ្ឋិ បល្លត្ថិ[១]
អនុប្បខជ្ជ ឋាសនេ
ឱត្ថរិត្វា ច ឧទកេ
នីចំ កត្វា ច សិញ្ចិយា[២] ។
បដិ សាមន្ត សង្ឃាដិ[៣]
ឱទនេ ច បដិគ្គហោ
សូបំ ឧត្តរិភង្គេន
សព្វេសំ សមកាន្តិ ច
សក្កច្ចំ បត្តសញ្ញី ច
សមសូបញ្ច តិត្តិកា
ន តាវ ថេរោ កុញ្ចេយ្យ
អសម្បត្តេ ច ឱទនេ

---

១ ឱ. ម. ខម្ភោគុណ្ឋិ បល្លត្ថិ ច ។ ២ ឱ. ម. ឱត្ថរិត្វា ឱទកេ នីចំ កត្វាន សិញ្ចិយា ។ ៣ ឱ. ម. បដិ សាមន្តេ សង្ឃាដិ ។

ត្រូវមានភ្នែកសំឡឹងចុះក្រោម មិនត្រូវសើយចីវរ មិនត្រូវសើចខ្លាំង ត្រូវមានសំឡេងតិច ៗ ការកំរើក ៣ យ៉ាងគឺ (យោងកាយ បង់បោយ ងើកងោកក្បាល) មិនត្រូវស្ទឹមចង្កេះ មិនត្រូវទទូរក្បាល មិនត្រូវត្របោមក្បាលជង្គង់ មិនត្រូវអង្គុយជ្រៀតបៀតភិក្ខុជាថេរៈ មិនត្រូវហាមឃាត់ភិក្ខុថ្មី ដោយអាសនៈ មិនត្រូវអង្គុយសង្កត់សង្ឃាដិ បើទាយកប្រគេនទឹក ត្រូវទ្របាត្រដោយដៃទាំងពីរ ហើយទទួលទឹក ត្រូវធ្វើឲ្យទាប ហើយលាងបាត្រឲ្យស្អាត ត្រូវចាក់ទៅក្នុងកន្ថោរទឹក ដោយគិតថា អ្នកជិតខាង កុំទទឹកដោយទឹកឡើយ សង្ឃាដិ កុំទទឹកដោយទឹកឡើយ ។ បើទាយកប្រគេនបាយ ភិក្ខុត្រូវទ្របាត្រដោយដៃទាំងពីរ ហើយទទួលយកបាយ ត្រូវទុកឱកាសដល់សម្ល បើមានសម្លឧត្តរិភង្គៈជាដើម ព្រះថេរៈត្រូវប្រាប់ទាយកថា អ្នកចូរចាត់ចែងដល់ភិក្ខុគ្រប់រូបឲ្យស្មើ ៗ គ្នា ត្រូវទទួលបិណ្ឌបាតដោយគោរព ត្រូវធ្វើសេចក្ដីសំគាល់តែក្នុងបាត្រ ត្រូវទទួលបិណ្ឌបាតឲ្យមានសម្លសមគួរដល់បាយ ត្រូវទទួលបិណ្ឌបាតស្មើត្រឹមកណ្ដាប់មាត់បាត្រ បើបាយមិនទាន់គ្រប់គ្រាន់ទេ ព្រះថេរៈកុំអាលឆាន់មុន ត្រូវឆាន់

១៨៣

វត្តក្ខន្ធកេ ឧទ្ទានគាថា

សក្កច្ចំ បត្តសញ្ញី ច

សបទានំ ច សូបកំ

ន ថូបតោ បដិច្ឆាទេ

វិញ្ញត្តុជ្ឈាន សញ្ញិនា

មហន្ត មណ្ឌល ទ្វារំ

សព្វហត្ថោ ន វោហរេ

ឧក្ខេបោឆេទនា គណ្ឌំ

ធូនំ សិត្ថាវការកំ

ជិវ្ហានិច្ឆារកំ ចេវ

ចបុចបុ សុរុសុរុ

ហត្ថបត្តោដ្ឋនិល្លេហំ

សាមិសេន បដិគ្គហោ

ន តាវ យាវ ន សព្វេ

បិណ្ឌបាតដោយគោរព ត្រូវមានសេចក្ដីសំគាល់តែក្នុងបាត្រ ត្រូវឆាន់បិណ្ឌបាតវាចឲ្យស្មើ ត្រូវឆាន់បិណ្ឌបាតឲ្យមានសម្ល និងម្ហូបស្មើគ្នា មិនត្រូវឆាន់បិណ្ឌបាតច្រមចុះពីកំពូលបាយ មិនត្រូវកកាយបាយលុបសម្ល ឬ ម្ហូបដើម្បីឲ្យបានច្រើនជាងគេ ភិក្ខុមិនឈឺ មិនត្រូវសូមសម្ល ឬ ម្ហូប ឬបាយដើម្បីខ្លួន មិនត្រូវសំគាល់ក្នុងបាត្រភិក្ខុដទៃ ដើម្បីលើកទោស មិនត្រូវធ្វើពំនូតបាយឲ្យធំហួសប្រមាណ ត្រូវធ្វើពំនូតបាយឲ្យជាបរិ-មណ្ឌល កាលពំនូតបាយនៅមិនទាន់ដល់មាត់ កុំហាមាត់ចាំ កុំឆាន់ញាត់ម្រាមដៃទាំងអស់ទៅក្នុងមាត់ មិនត្រូវនិយាយទាំងបាយនៅក្នុងមាត់ មិនត្រូវឆាន់បោះដុំបាយទៅក្នុងមាត់ មិនត្រូវឆាន់ខាំកាត់ពំនូតបាយមួយកំណាត់ម្ដង មិនត្រូវឆាន់បៀមពំនូតបាយទុលថ្ពាល់ឡើង មិនត្រូវឆាន់រលាស់ដៃបណ្ដើរ មិនត្រូវឆាន់ឲ្យជ្រុះគ្រាប់បាយ មិនត្រូវឆាន់លៀនអណ្ដាត មិនត្រូវឆាន់ឲ្យឮផ្លប់ ៗ មិនត្រូវឆាន់ឲ្យឮគ្រូក ៗ មិនត្រូវឆាន់លិទ្ធដៃ លិទ្ធបាត្រ លិទ្ធបបូរមាត់ មិនត្រូវយកដៃប្រឡាក់អាមិសៈទទួលចាប់កាន់ភាជន៍ទឹក ភិក្ខុទាំងពួងឆាន់មិនទាន់រួច

ជីចំ កត្វា ច សិព្វិយំ[១]
បដិ សាមន្ត សង្ឃាដិ
ជីចំ កត្វា ធមាយ ច
សសិត្ថកំ និវត្ថន្តេ
សុប្បដិច្ឆន្ន ឧក្កុដិ
ជម្ភារេជន បញ្ញត្តំ
ឥជំ ភត្តក្កវត្តនំ ។
ធុន្និវត្ថា អជាកប្បា
អសល្ល៉េក្ខេត្វា សាហសា[២]
ទ្វេ អច្ច ចិរំ លហុំ
តថេវ បិណ្ឌចារិកោ
បដិច្ឆន្នោ វ គច្ឆេយ្យ
សំវុតោក្ខិត្តចក្ខុជា[៣]

១ ឱ. ម. យាវ សព្វេ ឧទកេ នីចំ កត្វាន សិព្វិយំ ។ ២ ឱ. អសល្លក្ខេ ច សហសា ។ ម. អសល្លក្ខេត្វា ច សហសា ។ ៣ ឱ. ម. បដិច្ឆន្នេន គច្ឆេយ្យ សុសំវុតោក្ខិត្តចក្ខុ ។

ព្រះថេរៈកុំអាលទទួលទឹក បើគេប្រគេនទឹក ត្រូវទទួលទឹកធ្វើឲ្យទាបកុំឲ្យទង្គិចទង្គុកអ្វី ហើយលាងបាត្រឲ្យស្អាត ត្រូវចាក់ទឹកទៅក្នុងកន្ថោរទឹក ដោយគិតថា ភិក្ខុជិតខាងកុំទទឹកដោយទឹកឡើយ សង្ឃាដិកុំទទឹកដោយទឹកឡើយ បើកន្ថោរទឹកមិនមាន ត្រូវបន្ទាបភាជន៍ទឹកឲ្យទាប ហើយសឹមចាក់ទៅលើផែនដី មិនត្រូវចាក់ទឹកលាងបាត្រ ទាំងគ្រាប់បាយក្នុងចន្លោះផ្ទះ ភិក្ខុថ្មីត្រូវត្រឡប់ស្រួតមកមុន ដើរក្នុងចន្លោះផ្ទះត្រូវបិទបាំងកាយដោយល្អ មិនត្រូវចំអើតដើងដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ភត្តគ្គវត្តនេះព្រះតថាគតជាធម្មរាជបានបញ្ញត្តទុកហើយ ។ រឿងបិណ្ឌ-ចារិកភិក្ខុស្លៀកមិនល្អ មានកិរិយាមិនសមគួរត្រាច់ទៅបិណ្ឌ-បាត មិនបានពិនិត្យ ហើយចូលទៅកាន់ទីលំនៅគេខ្លះ ចេញមកខ្លះ ចូលដោយរហ័សពេកខ្លះ ចេញមកដោយរហ័សពេកខ្លះ ឈរឆ្ងាយពេកខ្លះ ឈរជិតពេកខ្លះ ឈរយូរពេកខ្លះ ត្រឡប់មករហ័សពេកខ្លះ រឿងបិណ្ឌចារិកភិក្ខុ ១ រូបទៀតបានប្រព្រឹត្តដូច្នោះដែរ (ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា) បិណ្ឌចារិក-ភិក្ខុត្រូវបិទបាំងកាយដោយល្អ ហើយសឹមដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវសង្រួមដោយល្អ ត្រូវមានភ្នែកសំឡឹងចុះក្រោម

១៨៤

វត្តក្ខន្ធកេ ឧទ្ទានគាថា

ឧក្ខិត្តោជ្ជគ្ឃិកា សទ្ទោ
តយោ ចេវ បចាលនា
ខម្ភោគុណ្ឋិ ឧក្កុដិកា
សល្លក្ខេត្វា ច សាហសា
ទ្វរេ អច្ច ចិរំ លហុំ
អាសនកំ កដច្ឆុកា
ភាជនំ វា បបេសិ ច
ឧច្ចារេត្វា បណាមកា[១]
បដិក្កហោ ន ឱលោកេ
សូបេសុបិ តថេវ តំ
ភិក្ខុ សង្ឃាដិយា ឆាទេ
បដិច្ឆន្នេវ កច្ឆិយំ
សំវុតោក្ខិត្តចក្ខុ ច
ឧក្ខិត្តោជ្ជគ្ឃិកាយ ច
អប្បសទ្ទោ តយោ ចាលា

---

១ ឱ. ម. បណាមេត្វា ។

វត្តក្ខន្ធកៈ ឧទ្ទានគាថា

មិនត្រូវសើយចីវរ មិនត្រូវសើចខ្លាំង ត្រូវមានសំឡេងតិច ៗ ការកម្រើក ៣ យ៉ាង (គឺគ្រវែងកាយ បង់បោយ ផើកផោកក្បាល) មិនត្រូវស្ទឹមចង្កេះ មិនត្រូវទទូរក្បាល មិនត្រូវដើរចំអើតជើង ត្រូវកំណត់ផ្លូវចេញផ្លូវចូល មិនត្រូវចូលទៅដោយរហ័សពេក មិនត្រូវចេញមកដោយរហ័សពេក មិនត្រូវឈរឆ្ងាយពេក ជិតពេក យូរពេក ឆាប់ពេក មិនត្រូវត្រឡប់រហ័សពេក ត្រូវកំណត់អាការរបស់ទាយក ដែលគេប្រគេនបាយ បើគេបញ្ឈប់ការងារក្តី ក្រោកចាកអាសនៈក្តី ចាប់វែកក្តី ចាប់ភាជន៍ក្តី និមន្តឲ្យរង់ចាំក្តី កាលគេប្រគេនបាយ ត្រូវវែកសង្ឃាដិដោយដៃឆ្វេង បង្អោនបាត្រដោយដៃស្តាំហើយទទួលយកបាយ មិនត្រូវមើលមុខទាយក ទុកជាសម្ល ឬម្ហូបក្រៀម ក៏ត្រូវកំណត់អាការរបស់ទាយកដូចគ្នាដែរ ភិក្ខុត្រូវបិទបាំងបាត្រដោយសង្ឃាដិ ត្រូវបិទបាំងកាយដោយល្អហើយសឹមដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវសង្រួមដោយល្អ ត្រូវមានភ្នែកសំឡឹងចុះក្រោម មិនត្រូវសើយចីវរ មិនត្រូវសើចខ្លាំង ត្រូវមានសំឡេងតិច ៗ ការកម្រើក ៣ យ៉ាង

ខម្ភោកុណ្ឌិក ឧក្កុដិ
បបមាសនវក្ការំ
ចាដីយំ បរិភោជនំ
បច្ឆា កង្ខតិ កុញ្ចេយ្យ
ឱបិលាបេយ្យ ឧទ្ធរេ
បដិសាមេយ្យ សម្មជ្ជេ
រិត្តំ តុច្ឆំ ឧបដ្ឋបេ
ហត្ថការេ ន ភិន្ទេយ្យ
វត្តិទំ បិណ្ឌបាតិកោ[១] ។
ចានិ ច បរិ អគ្គិ រណិ
នក្ខត្ត ទិស ចោរកា[២]
សព្វំ នត្ថីតិ កោជេត្វា

១ ឱ. ហត្ថវិការេ ភិន្ទេយ្យ វត្តំ ច បិណ្ឌបាតិកេ ។ ម. ហត្ថវិការេ ភិន្ទេយ្យ វត្តិទំ បិណ្ឌបាតិកេ ។ ២ ឱ.ម. បានិ បរិ អគ្គិ រណិ នក្ខត្ត ទិស ចោរា ច ។

(គឺគ្រលែងកាយ បង់បោយ ងើកងោកក្បាល) មិនត្រូវស្ទឹមចង្កេះ មិនត្រូវទទូរក្បាល មិនត្រូវចំអើតជើង ភិក្ខុណាដែលត្រឡប់មកពីបិណ្ឌបាតមុនគេ ភិក្ខុនោះត្រូវក្រាលអាសនៈ ត្រូវលាងបាត្រសម្រាប់ផ្ទេរភោជនហើយតម្កល់ទុក ត្រូវតម្កល់ទឹកសម្រាប់ឆាន់ សម្រាប់ប្រើប្រាស់ ភិក្ខុដែលត្រឡប់ពីបិណ្ឌបាតក្រោយគេ បើមានភោជនសល់នៅត្រូវការនឹងឆាន់ក៏គប្បីឆាន់ចុះ បើមិនត្រូវការឆាន់ទេ ត្រូវយកទៅចាក់ចោលក្នុងទីដែលគ្មានវត្ថុខៀវស្រស់ ឬក្នុងទីដែលគ្មានសត្វ ត្រូវសាអាសនៈចេញ ត្រូវរៀបចំទុកដាក់ទឹកសម្រាប់លាងជើងជាដើម ត្រូវបោសច្រាសរោងភត្ត បើឃើញក្អមទឹកសម្រាប់ឆាន់ក្តី ក្អមទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ក្តី ក្អមវច្ចៈក្តី គ្មានទឹកទេ ត្រូវដងតម្កល់ទុក ត្រូវបោយដៃហៅគ្នា ឲ្យមកជួយលើកទឹកទៅតម្កល់ទុក តែមិនត្រូវបញ្ចេញវាចា នេះជាបិណ្ឌបាតិកវត្ត ។ រឿងភិក្ខុនៅព្រៃ មិនតម្កល់ទុកនូវទឹកសម្រាប់ឆាន់ ទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ ភ្លើង ពំនួតភ្លើង មិនស្គាល់ផ្កាយនក្ខត្តឫក្ស មិនស្គាល់ទិស ចោរទាំងឡាយ ក៏ទះតប់នូវភិក្ខុទាំងឡាយដែលនៅព្រៃ ព្រោះឆ្លើយថា មិនមានរបស់ទាំងអម្បាលនេះ

១៨៧

វត្តក្ខន្ធកេ ឧទ្ទានគាថា

បត្តំសេ ចីវរំ តតោ
ឥធានិ អំសេ លគ្គេត្វា
តិមណ្ឌលំ បរិមណ្ឌលំ
យថា បិណ្ឌចារិវត្តំ
នយេ អារញ្ញកេសុបិ
បត្តំសេ ចីវរំ សីសេ
អារោហេត្វា ច ចានិយំ
បរិភោជនិកា អគ្គិ
អរណិ ចាបិ កត្តរំ
នក្ខត្តំ សព្វទេសំ វា
ទិសាបិ កុសលោ ភវេ ។
សត្ថុត្តមេន បញ្ញត្តំ
វត្តំ អារញ្ញកេសុមេ
អជ្ឈោកាសេ ឱកិរឹសុ
ឧជ្ឈាយន្តិ ច បេសលា ។

(ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា) ភិក្ខុនៅព្រៃត្រូវក្រោកពីព្រឹក ច្រកបាត្រក្នុងស្បោករួចស្ពាយ ពាក់ចីវរលើស្មា ពាក់ស្បែកជើងទុកដាក់គ្រឿងឈើគ្រឿងដី បិទទ្វារបង្អួចហើយចុះពីសេនាសនៈទៅដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងចូលទៅកាន់ស្រុក ក្នុងកាលឥឡូវនេះ ត្រូវដោះស្បែកជើង ហើយច្រកក្នុងថង់ ស្ពាយហើយបិទបាំងមណ្ឌលបី ស្លៀកដណ្តប់ឲ្យជាបរិមណ្ឌល ក្នុងអារញ្ញកវត្តនេះ បណ្ឌិតគប្បីដឹងសេចក្តី ដូចជាបិណ្ឌចារិកវត្តដូច្នោះ ភិក្ខុអ្នកនៅក្នុងព្រៃ លុះចេញពីស្រុកហើយ ត្រូវច្រកបាត្រក្នុងស្បោក ហើយស្ពាយ បត់ចីវរដាក់លើក្បាល ពាក់ស្បែកជើងហើយទើបដើរចេញទៅ ភិក្ខុអ្នកនៅព្រៃត្រូវតម្កល់ទឹកសម្រាប់ឆាន់ ទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ ភ្លើង ឈើពំនួតភ្លើង ឈើច្រត់ ត្រូវរៀនផ្កាយនក្ខត្តឫក្សទាំងអស់ ឬដោយឯកទេស ត្រូវឈ្លាសក្នុងទិស ។ អារញ្ញកវត្តព្រះតថាគតជាបុគ្គលខ្ពង់ខ្ពស់ជាងសត្វ បានបញ្ញត្តទុកហើយ រឿងភិក្ខុច្រើនរូបធ្វើចីវរក្នុងទីវាល ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ គោះសេនាសនៈក្នុងទីជាទីប្រាសខ្យល់ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ប្រឡាក់ដោយធូលី ភិក្ខុទាំងឡាយមានសីលជាទីស្រឡាញ់ ក៏ពោលទោសឡើង ។

សចេ វិហារេ ឧក្កាចោ

បឋមំ បត្តចីវរំ

ភិសិពិម្ពោហនំ មញ្ចំ

បីឋំ ច ខេឡមល្លកំ

អបស្សេនាលោកកណ្ណា

គេរុកំ កាឡ មាកតំ

សង្ការំ ភិក្ខុសាមន្តា

សេនា វិហារចានិយំ

បរិភោជនីយសាមន្តា

បដិភាគេ ច អង្គណោ

អធោភាគេ អត្ថរណំ

បដិចាទកាមញ្ចកំ[១]

បីឋំ ភិសិ និសីទនំ

មល្លកំ អបស្សេនកំ[២]

បត្តចីវរំ ភូមិ ច

ចារត្តំ ឱរភោគតោ

១ ឱ. ម. បដិបាទកមញ្ចោ ច ។ ២ ឱ. ម. អបស្សេន ច ។

(ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា) បើវិហារមានសំរាម ភិក្ខុត្រូវបោសជម្រះចេញ កាលនឹងបោសសំអាតវិហារ ត្រូវជញ្ជូនយកបាត្រនិងចីវរចេញជាមុន ទៅទុកដាក់ក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវនាំយកពូក ខ្នើយ គ្រែ តាំង កន្តោរសម្រាប់ស្តោះទឹកមាត់ ក្តារបង្អែក (ទៅតម្កល់ទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ) ត្រូវបោសអំពីពិតានជាមុនហើយសឹមបោសជ្រុងបង្អួច បើជញ្ជាំងដែលគេបរិកម្មដោយថ្នាំមានពណ៌សម្បុរសៅហ្មង បើផ្ទៃដែលគេធ្វើដោយវត្ថុមានពណ៌ខ្មៅសៅហ្មង ត្រូវជ្រលក់កំណាត់សំពត់ហើយសឹមជូត បើផ្ទៃគេមិនបានធ្វើទេ ត្រូវប្រោះហើយសឹមជូត ត្រូវប្រមូលសំរាមទៅចាក់ចោល មិនត្រូវគោះសេនាសនៈជិតភិក្ខុ ជិតវិហារ ជិតទឹកសម្រាប់ឆាន់ ជិតទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ក្នុងទីធ្លាជាទីប្រាសខ្យល់ ត្រូវគោះសេនាសនៈក្នុងទីក្រោមខ្យល់ កម្រាលផែនដី ទ្រនាប់ជើងគ្រែ គ្រែ តាំង ពូក ខ្នើយ កម្រាលសម្រាប់អង្គុយ កន្តោរសម្រាប់ស្តោះទឹកមាត់ និងក្តារបង្អែក (បើហាលរួចហើយត្រូវជញ្ជូនយកទៅទុកក្នុងទីដដែលវិញ) ត្រូវទុកដាក់បាត្រចីវរ តែមិនត្រូវទុកបាត្រក្នុងទីដែលមិនស្អាត ត្រូវបត់ចីវរធ្វើជាយខាងនាយឲ្យជាផ្នត់មកខាងអាយ

វត្តក្ខន្ធកេ ឧទ្ទានគាថា

បុរត្ថិមា បច្ឆិមា ច
ឧត្តរា អថ ទក្ខិណា
សីតុណ្ហេ ច ទិវា រត្តឹ
បរិវេណញ្ច កោដ្ឋកោ
ឧបដ្ឋានគ្គិសាលា ច
វច្ចកុដី ច ចានិយំ
អាចមកុម្ភី វុឌ្ឍោ ច
ឧទ្ទេស បរិបុច្ឆនា
សជ្ឈា ធម្មោ បទីបញ្ច
ន វិវរេ ន ច ថកេ[១]
យេន វុឌ្ឍោ បរិវត្តិ
កណ្ណេនបិ ន ឃដ្ដយេ
បញ្ញបេសិ មហាវីរោ
វត្តំ សេខាសេខេសុ តំ ។
និវារិយមានា ទ្វារំ

១ ឱ. ម. សជ្ឈាធម្មោ បទីបញ្ច វិជ្ឈាបេ ន វិវរេ ន បិ ថកេ ។

បើខ្យល់ប្រកបដោយធូលីបក់មកពីទិសខាងកើត ពីទិសខាងលិច ពីទិសខាងជើង ពីទិសខាងត្បូង ត្រូវបិទបង្អួចការពារខ្យល់ បើរដូវត្រជាក់ត្រូវបើកបង្អួចក្នុងវេលាថ្ងៃ បិទក្នុងវេលាយប់ បើរដូវក្ដៅត្រូវបិទបង្អួចក្នុងវេលាថ្ងៃ បើកក្នុងវេ-លាយប់ បើបរិវេណ បន្ទប់ រោងឆាន់ រោងភ្លើង បង្គន់ (មានសំរាមត្រូវបោសចេញ) ត្រូវតម្កល់ទឹកសម្រាប់ឆាន់ និងទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ ត្រូវចាក់ទឹកក្នុងក្អមសម្រាប់ជម្រះ បើនៅជាមួយនឹងភិក្ខុចាស់ជាង មិនទាន់ប្រាប់លោកជាមុន កុំបង្រៀនបាលី កុំបង្រៀនអដ្ឋកថា កុំស្វាធ្យាយធម៌ កុំសំដែងធម៌ កុំអុជប្រទីប កុំលត់ប្រទីប កុំបើកបង្អួច កុំបិទបង្អួច បើចង្រ្កមជាមួយនឹងភិក្ខុចាស់ ភិក្ខុចាស់ចង្រ្កមក្នុងទីណា ភិក្ខុត្រូវផ្លាស់ទីចង្រ្កម កុំឲ្យប៉ះដាយសង្ឃាដិភិក្ខុចាស់ឡើយ ព្រះសម្មា-សម្ពុទ្ធមានព្យាយាមធំ បានបញ្ញត្តវត្តនោះ ក្នុងសេនាសនៈទាំងឡាយ (យ៉ាងនេះ) ។ រឿងឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយគរឧសជាច្រើនក្នុងផ្ទះជាទីរក្សាកាយ ដុតហើយអណ្ដុយរាំងមាត់ទ្វារ

មុច្ចិតុជ្ឈន្តិ បេសលា ។
ធារិកំ ធុមនេត្តញ្ច
បិធានំ តថេវ ច
ឧទកនិទ្ធមនំ សមន្តា
ចុណ្ណមត្តិកធោវនិកា
មុខំ ឯកមូលា ច
ហត្ថេ ឧស្សាហតិ ឧបេ [1]
ធាតុ ឧបរិ មត្ថកា
ចិក្ខល្លំ មត្តិ ពីឋកំ
វិជ្ជោបេត្វា ជលេត្វា ច [2]
វត្តំ ជន្តាឃរេសុ ហេ ។

១ ឱ. ម. ន នវេ ឧស្សហាតិ សចេ ។ ២ ឱ. វិជ្ជោបេត្វា ច បក្កមេ ។

ព្រះថេរៈ ទាំងឡាយត្រូវកំដៅខ្លាំងណាស់ មិនបានទ្វារចេញមក ក៏ជ្រប់ដួលទៅ ភិក្ខុទាំងឡាយមានសីលជាទីស្រឡាញ់ ក៏ពោលទោសឡើង ។ (ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា) បើផេះកកកុញច្រើន ក្នុងផ្ទះជាទីរក្សាកាយ ភិក្ខុត្រូវចាក់ផេះចោល បើផ្ទះជាទីរក្សាកាយ ទីលានខាងក្រៅបរិវេណ បន្ទប់ និងរោងនៃផ្ទះជាទីរក្សាកាយ (មានសំរាម ត្រូវបោសចេញ) ត្រូវសូនគ្រឿងលំអិត ត្រូវលាយដីស្អិត ត្រូវចាក់ទឹកក្នុងស្នូក ត្រូវលាបមុខដោយដីស្អិត ហើយបិទបាំងពីមុខពីក្រោយ ហើយសឹមចូលទៅកាន់ផ្ទះជាទីរក្សាកាយ មិនត្រូវអង្គុយជ្រៀតបៀតព្រះថេរៈ មិនត្រូវហាមឃាត់ភិក្ខុខ្ចីដោយអាសនៈ បើអាចធ្វើបរិកម្មបាន ត្រូវធ្វើបរិកម្មដល់ព្រះថេរៈ មិនត្រូវងូតទឹកពីខាងមុខព្រះថេរៈ មិនត្រូវងូតទឹកពីលើខ្សែទឹក ត្រូវបើកផ្លូវឲ្យភិក្ខុដែលចុះទៅងូតទឹក ត្រូវលាងផ្ទះជាទីរក្សាកាយដែលប្រឡាក់ដោយភក់ ត្រូវលាងស្នូកសម្រាប់ដាក់ដីស្អិត ហើយទុកដាក់តាំងសម្រាប់ផ្ទះជាទីរក្សាកាយ លត់ភ្លើង បិទទ្វារ ហើយសឹមដើរចៀសចេញទៅ នេះជាវត្តដែលព្រះតថាគតបានបញ្ញត្តទុកហើយ ក្នុងផ្ទះជាទីរក្សាកាយទាំងឡាយ ។

១៩១

វត្តក្ខន្ធកេ ឧទ្ទានគាថា

នាចមេតិ យថាវុឌ្ឍំ
បដិបាដិ ច សាហសា
ឧព្ភុជិ និត្ថុនោ កដ្ឋំ
វច្ចំ បស្សាវ ខេឡកំ
ផរុសា កូប សហសា
ឧព្ភុជិ ចបុ សេសកំ[១]
ពហិ អន្តោ ច ឧក្កាសេ
រជ្ជុ អតរមានកោ[២]
សហសា ឧព្ភុជិ បិតេ
និត្ថុនេ កដ្ឋវច្ចកំ[៣]

---

១ ឱ. សេធេន ។ ម. សេសេន ។ ២ ឱ. ម. អតរមានញ្ច ។ ៣ ឱ. សហសា ឧព្ភុជិត្វាន និត្ថុនេ កដ្ឋ វច្ចញ្ច សហសា ឧព្ភុជិ បិតេ និត្ថុនេ កដ្ឋ វច្ចញ្ច ។

រឿងភិក្ខុបន្ទោបង់ឧច្ចារៈហើយមិនជម្រះចេញ រឿងភិក្ខុបន្ទោ-បង់ឧច្ចារៈតាមលំដាប់ចាស់ខ្ចី ទើបព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យបន្ទោបង់ឧច្ចារៈតាមលំដាប់ដែលមកដល់ រឿងឆព្វគ្គិយភិក្ខុចូលទៅកាន់វច្ចកុដិដោយរហ័សពេកខ្លះ សើយស្បង់ចូលទៅខ្លះ បន្ទោបង់ឧច្ចារៈរមាត់ខ្លះ ទំពាឈើស្ទន់បន្ទោបង់ឧច្ចារៈខ្លះ បន្ទោ-បង់ឧច្ចារៈខាងក្រៅទឧច្ចារៈខ្លះ បន្ទោបង់បស្សាវៈខាងក្រៅ-ទបស្សាវៈខ្លះ ស្តោះទឹកមាត់ក្នុងទបស្សាវៈខ្លះ កិតដោយឈើគគ្រាតខ្លះ ចោលឈើសម្រាប់កិតក្នុងរណ្តៅឧច្ចារៈខ្លះ ចេញពីវច្ចកុដិ ដោយរហ័សពេកខ្លះ សើយស្បង់ចេញមកខ្លះ ជម្រះឲ្យឮចបុចបុខ្លះ ឲ្យសល់ទឹកនៅក្នុងបំពង់សម្រាប់ជម្រះខ្លះ (ទើបព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា) ភិក្ខុណាទៅកាន់វច្ចកុដិ ភិក្ខុនោះត្រូវឈរគ្រហែមពីខាងក្រៅ ឯភិក្ខុដែលអង្គុយនៅខាងក្នុងត្រូវគ្រហែមតប រឿងពាក់ចីវរលើស្នួរចីវរ ឬខ្សែស្នៀងចីវរហើយសឹមចូលទៅដោយសន្សឹម ៗ មិនត្រូវចូលទៅដោយរហ័យពេក មិនត្រូវសើយស្បង់ចូលទៅ ត្រូវឈរលើទ្រនាប់សម្រាប់បន្ទោបង់ឧច្ចារៈហើយសឹមសើយស្បង់ មិនត្រូវប្រឹងរមាត់បន្ទោបង់ឧច្ចារៈ មិនត្រូវទំពាឈើស្ទន់បន្ទោបង់ឧច្ចារៈ

បស្សាវខេឡផរុសា

កូបំ ច វច្ចបាទុកោ

នាតិសហសា ឧព្ភុជិ

បាទុកាយ ចបុចបុ

ន សេសយេ បដិច្ឆានេ

ឩហនា បីបនេ ច

វច្ចកុដី បរិភណ្ឌំ

បរិវេណញ្ច កោដ្ឋកោ

អាចមនេ ច ឧទកំ

វត្តំ វច្ចកុដី សុមេ ។

ឧបាហនា ទន្តកដ្ឋំ

មិនត្រូវបន្ទោបង់ឧច្ចារៈខាងក្រៅ-ទ មិនត្រូវបន្ទោបង់បស្សាវៈខាងក្រៅទបស្សាវៈ មិនត្រូវស្តោះទឹកមាត់ក្នុងទបស្សាវៈ មិនត្រូវកិតដោយឈើគគ្រាត មិនត្រូវបោលឈើសម្រាប់កិតក្នុងរណ្តៅឧច្ចារៈ ត្រូវឈរលើទ្រនាប់សម្រាប់បន្ទោបង់ឧច្ចារៈ រួចសឹមបិទបាំងស្បង់ មិនត្រូវចេញមកដោយរហ័សពេក មិនត្រូវសើយស្បង់ចេញមក ត្រូវឈរលើទ្រនាប់សម្រាប់ជម្រះហើយសឹមសើយស្បង់ មិនត្រូវជម្រះឲ្យឮចបុចបុ មិនត្រូវទុកទឹកឲ្យសល់នៅក្នុងបំពង់សម្រាប់ជម្រះ ត្រូវឈរលើទ្រ-នាប់សម្រាប់ជម្រះហើយសឹមបិទបាំង ត្រូវលាងវច្ចកុដិដែលប្រឡាក់ បើកញ្ជើសម្រាប់ដាក់ឈើសម្រាប់កិតពេញហើយត្រូវនាំយកទៅចាក់ចោល បើវច្ចកុដិ លានវច្ចកុដិ បរិវេណនិងបន្ទប់មានសំរាម ត្រូវបោសសំអាតចេញ ត្រូវចាក់ទឹកក្នុងក្អមសម្រាប់ជម្រះ (នេះ) ជាវត្តដែលព្រះតថាគតបានបញ្ញត្តទុកក្នុងវច្ចកុដិទាំងឡាយ ។ (រឿងព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តឧបជ្ឈាយវត្តថា) សទ្ធិវិហារិកត្រូវក្រោកអំពីព្រឹក ហើយដោះស្បែកជើងធ្វើសំពត់ឧត្តរាសង្គៈឆៀងស្មាម្ខាងហើយប្រគេនឈើស្ទន់ ប្រគេន

វត្តក្ខន្ធកេ ឧទ្ទានគាថា

មុខោទកញ្ច អាសនំ
យាគុ ឧទកា ធោវិត្វា[១]
ឧទ្ធារុក្លាបគាមកំ[២]
និវាសនា កាយពន្ធា
សគុណំ បត្តសោទកំ
បច្ឆា តិមណ្ឌលោ ចេវ
បរិមណ្ឌល ពន្ធនំ
សគុណំ ធោវិត្វា បច្ឆា
នាតិទូរេ បដិក្កមេ
ភណមានស្ស អាបត្តិ
បឋមាគន្ត្វាន អាសនំ
ឧទកំ បីឋ កថលិ
បច្ចុគ្គន្ត្វា និវាសនំ

១ ឱ. ម. យាគុ ឧទកំ ធោវិត្វា ។ ២ ឱ. ម. ឧទ្ធារុក្លាបគាមថ ។

ទឹកលាងមុខ ក្រាលអាសនៈ ប្រគេនបបរ ប្រគេនទឹក ហើយ ទទួលយកភាជន៍ហើយលាងទុកដាក់ ត្រូវសាអាសនៈចេញ បើទីនោះមានសំរាម ត្រូវបោសចេញ បើឧបជ្ឈាយ៍ចង់ចូលទៅកាន់ស្រុក សទ្ធិវិហារិកត្រូវប្រគេនស្បង់ទៅលោក ត្រូវប្រគេនវត្ថពន្ធចង្កេះ តម្រួតឧត្តរាសង្គៈនិងសង្ឃាដិប្រគេន ត្រូវជូតបាត្រដែលទទឹក រួចហើយសឹមប្រគេន បើឧបជ្ឈាយ៍ចង់បានជាបច្ឆាសមណៈ ត្រូវបិទបាំងមណ្ឌលបី គឺស្លៀកឲ្យជាបរិ-មណ្ឌល ក្រវាត់វត្ថពន្ធចង្កេះ ឃ្លុំតម្រួតឧត្តរាសង្គៈនិងសង្ឃាដិ ពាក់ក្ដុំលាងបាត្រហើយកាន់យកទៅធ្វើជាបច្ឆាសមណៈចុះ មិនត្រូវដើរឆ្ងាយពេក មិនត្រូវដើរជិតពេក ត្រូវចាំទទួលរបស់ដែលគេដាក់ក្នុងបាត្ររបស់ឧបជ្ឈាយ៍ បើឧបជ្ឈាយ៍កំពុងនិយាយ មិនត្រូវនិយាយស្កាត់ បើឧបជ្ឈាយ៍និយាយពាក្យដែលជិតនឹងត្រូវអាបត្តិ ត្រូវហាម ត្រូវត្រឡប់ស្រូតមកមុន ហើយក្រាលអាសនៈចាំ ត្រូវតម្កល់ទឹកសម្រាប់លាងជើង តាំងរងជើងដែលលាងហើយ និងទ្រនាប់សម្រាប់ជូតជើង ដែលមិនទាន់បានលាង ត្រូវក្រោកទទួលបាត្រនិងចីវរ ត្រូវប្រគេនស្បង់បន្លាស់

ឱតាបេ និទហិ ភន្តោ

ឱភោកេ កុញ្ចិតុំ នមេ

ចានីយំ ឧទកំ នីចំ

មុហុត្តំ ន ច និទហោ

បត្តចីវរំ ភូមិ ច

ចារន្តំ ឱរភោកតោ

ឧទ្ធរេ បដិសាមេ ច

ឧក្វចោ ច នហាយិតុំ

សីតំ ឧណ្ហំ ជន្តាឃរំ

ចុណ្ណំ មត្តិកាបិដ្ឋតោ

បីឋំ ច ចីវរំ ចុណ្ណំ

មត្តិកុស្សហាតិ មុខំ

ហើយទទួលយកស្បង់ដែលស្លៀកមកវិញ ត្រូវសំដិលចីវរក្នុងកំដៅថ្ងៃមួយស្របក់ តែកុំទុកចីវរយូរពេក ត្រូវបត់ចីវរកុំឲ្យបាក់ពាក់កណ្ដាល ធ្វើវត្ថពន្ធក្នុងផ្នត់ចីវរ បើឧបជ្ឈាយ៍ចង់ឆាន់ ត្រូវបង្អោនបិណ្ឌបាតចូលទៅប្រគេន ត្រូវសួរទឹកឆាន់ ត្រូវប្រគេនទឹកហើយទទួលបាត្រ កាន់ឲ្យទាបស្រួល លាងហើយហាលក្នុងកំដៅថ្ងៃមួយស្របក់ តែកុំទុកយូរពេក ត្រូវទុកដាក់បាត្រនិងចីវរ មិនត្រូវទុកបាត្រក្នុងទីមិនស្អាត ត្រូវធ្វើជាយចីវរខាងនាយឲ្យជាផ្នត់មកខាងអាយ ហើយសឹមទុកដាក់ កាលឧបជ្ឈាយ៍ក្រោកឡើងហើយ ត្រូវសាអាសនៈចេញ ហើយរៀបទុកដាក់ទឹកត្រជាក់ទឹកក្ដៅ បើឧបជ្ឈាយ៍ចង់ស្រង់ទឹក ត្រូវចាត់ចែងទឹកស្រង់ បើឧបជ្ឈាយ៍ចង់ចូលទៅកាន់ផ្ទះជាទីរក្សាកាយ ត្រូវសូនគ្រឿងលំអិតទុក ត្រូវលាយដីស្អិត ត្រូវកាន់យកតាំងសម្រាប់ផ្ទះជាទីរក្សាកាយ ដើរទៅពីខាងក្រោយឧបជ្ឈាយ៍ ប្រគេនតាំងហើយ ទទួលយកចីវរមកដាក់ក្នុងទីសមគួរ ត្រូវប្រគេនគ្រឿងលំអិត ត្រូវប្រគេនដីស្អិត បើសទ្ធិ-វិហារិកអាចនឹងចូលទៅកាន់ផ្ទះជាទីរក្សាកាយ ត្រូវលាបមុខ

វត្តក្ខន្ធកេ ឧទ្ទានគាថា

បុរតោ ថេរេ ជវេ ន ច[១]
បរិកម្មញ្ច និក្ខមេ
បុរតោ ឧទកោ ឆ្កាតេ
និវាសេត្វុបជ្ឈាយ ច
និវាសនញ្ច សង្ឃាដិ
បីឋំ វា អាសនេន ច[២]
ចាតោ បីឋំ កថលិញ្ច
ចានីយុទ្ទេសបុច្ឆនា
ឧក្កាបុស្សហំ សោធេយ្យ[៣]
បឋមំ បត្តចីវរំ
និសីទនប្បច្ចត្ថរណំ
ភិសិពិម្ពោហនានិ ច
មញ្ចោ បីឋំ បដិចាទំ
មល្លកំ អបស្សេនកំ

១ ឱ. ម. ចេវ ។ ម. នវេ ច ។ ២ ឱ. ម. បីឋកំ អាសនេន ច ។ ៣ ឱ. ម. ឱក្លាបំ សុសោធេយ្យ ។

ដោយដីស្អិត ហើយបិទបាំងពីមុខពីក្រោយហើយសឹមចូលទៅ មិនត្រូវអង្គុយជ្រៀតបៀតភិក្ខុជាថេរៈ មិនត្រូវហាមឃាត់ភិក្ខុខ្ចីដោយអាសនៈ ត្រូវធ្វើបរិកម្មដល់ឧបជ្ឈាយ៍ក្នុងផ្ទះជាទីរក្សាកាយ កាលនឹងចេញមកវិញ ត្រូវបិទបាំងពីមុខពីក្រោយរួចសឹមចេញមកពីផ្ទះជាទីរក្សាកាយ សូម្បីក្នុងទឹកក៏ត្រូវធ្វើបរិកម្មដល់ឧបជ្ឈាយ៍ កាលសទ្ធិវិហារិកងូតរួចហើយត្រូវឡើងមកមុន ជូតខ្លួនឲ្យស្ងួតទឹក ហើយស្លៀកស្បង់រួចសឹមជូតទឹកអំពីខ្លួនរបស់ឧបជ្ឈាយ៍ ត្រូវប្រគេនស្បង់សម្រាប់ស្លៀក ត្រូវប្រគេនសង្ឃាដិ ត្រូវនាំយកតាំងមកមុន ហើយក្រាលអាសនៈ ត្រូវតម្កល់ទឹកលាងជើង តាំងរងជើងដែលលាងហើយនិងទ្រនាប់សម្រាប់ជូតជើងដែលមិនទាន់បានលាង សទ្ធិវិហារិកត្រូវសួរឧបជ្ឈាយ៍ ដោយទឹកឆាន់ ត្រូវឲ្យឧបជ្ឈាយ៍បង្រៀនបាលី ត្រូវឲ្យឧបជ្ឈាយ៍បង្រៀនអដ្ឋកថា បើវិហារមានសំរាមត្រូវបោសសំរាមចេញ កាលនឹងសំអាតវិហារត្រូវនាំយកបាត្រនិងចីវរចេញជាមុន ទៅទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ កម្រាលសម្រាប់អង្គុយ ពូកនិងខ្នើយ គ្រែ តាំង ទ្រនាប់ជើងគ្រែ កន្ថោរសម្រាប់ស្តោះទឹកមាត់ ក្តារសម្រាប់ផ្អែក

កុម្ភសណ្ឋានអាលោកំ

គេរុក កាឡកាកតា

កុម្ភត្ថរណាបដិចាបា

មញ្ចោ បីឋំ ពិម្ពោហនំ

និសីទនត្ថរណំ ខេឡំ

អបស្សេ បត្តចីវរំ

បុរត្ថិមា បច្ឆិមា ច[១]

ឧត្តរា អថ ទក្ខិណា

សីតុណ្ហោ ច ទិវា រត្តឹ

បរិវេណញ្ច កោដ្ឋកោ

ឧបដ្ឋានគ្គិសាលា ច

វច្ច ចាទីយ កោជនិ

១ ឱ. ម. បុរត្ថិ បច្ឆិមា ចេវ ។

កម្រាលផែនដី សទ្ធិវិហារិក ត្រូវនាំយកទៅទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ បើវិហារមានគ្រឿងស្មុគស្មាញ មានសរសៃពីងពាងជាដើម ត្រូវបោសអំពីពិតានមកមុន ត្រូវជូតជ្រុងបង្អួច បើជញ្ជាំងដែលគេបរិកម្មដោយថ្នាំរួចហើយ ត្រូវឡប់ជាមានសៅហ្មង ត្រូវជ្រលក់កំណាត់សំពត់ពូតហើយសឹមជូត ត្រូវជូតផ្ទៃដែលគេធ្វើដោយវត្ថុមានពណ៌ខ្មៅ បើផ្ទៃដែលគេមិនបានធ្វើ ត្រូវប្រោះទឹកហើយសឹមជូត កម្រាលផែនដី ទ្រនាប់ជើងគ្រែ គ្រែ តាំង ពូកខ្នើយ កម្រាលសម្រាប់អង្គុយ កន្ទោរសម្រាប់ស្ដោះទឹកមាត់ និងក្ដារសម្រាប់ផ្អែក លុះសទ្ធិវិហារិកហាលរួចហើយ ត្រូវនាំយកទៅទុកក្នុងទីដដែលវិញ ត្រូវទុកដាក់បាត្រនិងចីវរ បើខ្យល់ប្រកបដោយធូលី បក់មកពីទិសខាងកើត ពីទិសខាងលិច ពីទិសខាងជើង ពីទិសខាងត្បូង (ត្រូវបិទបង្អួចការពារខ្យល់) បើរដូវត្រជាក់ ត្រូវបើកបង្អួចក្នុងវេលាថ្ងៃ បិទក្នុងវេលាយប់ បើរដូវក្ដៅ ត្រូវបិទបង្អួចក្នុងវេលាថ្ងៃ បើកក្នុងវេលាយប់ បរិវេណ បន្ទប់ រោងឆាន់ រោងភ្លើង និងវច្ចកុដិ បើមានសំរាម សទ្ធិវិហារិកត្រូវបោសសំរាមចេញ ត្រូវតម្កល់ទឹកសម្រាប់ឆាន់ តម្កល់ទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់

១៩៧

វត្តក្ខន្ធកេ ឧទ្ទានគាថា

អាចមអនភិរតិ
កុក្កុច្ចំ ទិដ្ឋិកា គរុ[១]
មូលមានត្តអព្ភានំ
តជ្ជនីយំ និយស្សកំ
បព្វជ្ជា បដិសារណី
ឧក្ខេបញ្ច កាតំ យទិ
ទោវេ កាតព្វវជ្ជំ[២]
វជេ សម្បវិវត្តកំ
បត្តញ្ច ចីវរញ្ចាបិ
បរិក្ខារញ្ច ឆេទនំ
បរិកម្មំ វេយ្យាវច្ចំ
បច្ឆា បិណ្ឌា បរិសណា[៣]
ន សុសនំ ទិសា ចេវ
យាវជីវំ ឧបដ្ឋហេ
សទ្ធិវិហារិកោនេតំ
វត្តុបជ្ឈាយិកានិមេ[៤] ។

---

១ ឱ. ម. អាចមំ អនភិរតិ កុក្កុច្ចំ ទិដ្ឋិ ច គរុ ។ ២ ឱ. កាតព្វវជ្ជ ។ ម. កាតព្វំ វជ្ជ ។ ៣ ឱ. ម. បិណ្ឌំ បរិសនំ ។ ៤ ឱ. ម. វត្តុបជ្ឈាយិកេនិមេ ។

ត្រូវចាក់ទឹកក្នុងក្អមសម្រាប់ជម្រះ បើឧបជ្ឈាយ៍កើតសេចក្តីអផ្សុក ត្រូវជួយរម្ងាប់សេចក្តីអផ្សុករបស់ឧបជ្ឈាយ៍ ត្រូវជួយបន្ទោបង់សេចក្តីសង្ស័យរបស់ឧបជ្ឈាយ៍ ត្រូវជួយដោះទិដ្ឋិរបស់ឧបជ្ឈាយ៍ ត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយដល់ឧបជ្ឈាយ៍ដែលត្រូវគរុកាបត្តិ ដែលគួរដល់មូលាយបដិកស្សនៈ ដែលគួរដល់មានត្ត ដែលគួរដល់អព្ភាន បើសង្ឃធ្វើ តជ្ជនីយកម្មក្តី និយស្សកម្មក្តី បព្វាជនីយកម្មក្តី បដិសារណីយកម្មក្តី ឧក្ខេបនីយកម្មក្តី សទ្ធិវិហារិកត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយ ត្រូវលាងចីវររបស់ឧបជ្ឈាយ៍ ត្រូវធ្វើចីវររបស់ឧបជ្ឈាយ៍ ត្រូវស្ងោរគ្រឿងជ្រលក់ ត្រូវជ្រលក់ចីវរប្រែត្រឡប់ឲ្យសព្វល្អ មិនត្រូវទទួលបាត្រ ចីវរ បរិក្ខារ កោរសក់ ធ្វើបរិកម្ម ធ្វើវេយ្យាវច្ចៈ ធ្វើជាបច្ឆាសមណៈរបស់ភិក្ខុឯទៀត មិនត្រូវឲ្យបិណ្ឌបាតដល់ភិក្ខុណានីមួយឡើយ មិនទាន់លាឧបជ្ឈាយ៍ មិនត្រូវចូលទៅកាន់ស្រុក មិនត្រូវចូលទៅកាន់ព្រៃស្មសាន មិនត្រូវចៀសចេញទៅកាន់ទិស បើឧបជ្ឈាយ៍អាពាធ ត្រូវបម្រើត្រាតែអស់ជីវិត នេះជាឧបជ្ឈាយ៍វត្តដែលព្រះតថាគតបានបញ្ញត្តទុក ចំពោះសទ្ធិវិហារិកទាំងឡាយ ។

ឱវាទសាសនុទ្ទេសោ
បុច្ឆា បត្តញ្ច ចីវរំ
បរិក្ខារំ គិលានោ ច
ន បច្ឆាសមណោ ភវេ
ឧបជ្ឈាយេសុ យាវតា[១]
ឯវំ អាចរិយេសុបិ
សទ្ធិវិហារិកេ វត្តា
តថេវ អន្តេវាសិកេ
អាគន្តុកេសុ យាវតា
បុន អាវាសិកេសុ ច ។
គមិកានុមោទនិកា
ភត្តគ្គេ បិណ្ឌចារិកេ
អារញ្ញកេសុ យំ វត្តំ
យំ ច សេនាសនេសុបិ
ជន្តាឃរេ វច្ចកុដី
ឧបជ្ឈា សទ្ធិវិហារិកេ

១ ឱ. ម. យា វត្តា ។

(រឿងព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តសទ្ធិវិហារិកវត្តថា) ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវសង្គ្រោះ អនុគ្រោះសទ្ធិវិហារិក ដោយដំបូន្មាន ដោយពាក្យប្រដៅ ដោយបាលី ដោយអដ្ឋកថា ត្រូវឲ្យបាត្រ ឲ្យចីវរ ឲ្យបរិក្ខារ បើសទ្ធិវិហារិកមានជំងឺ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវថែទាំ ឧបជ្ឈាយ៍មិនត្រូវធ្វើជាបច្ចាសមណៈរបស់សទ្ធិវិហារិក ក្នុងឧបជ្ឈាយ៍វត្តសទ្ធិវិហារិកត្រូវប្រព្រឹត្តយ៉ាងណា សូម្បីក្នុងអាចរិយវត្ត អន្តេវាសិកក៏ត្រូវប្រព្រឹត្តយ៉ាងនោះដែរ សទ្ធិវិហារិកវត្ត ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវប្រព្រឹត្តយ៉ាងណា អន្តេវាសិកវត្ត អាចារ្យត្រូវប្រព្រឹត្តយ៉ាងនោះដែរ ។ ក្នុងខន្ធកៈនេះមានរឿង ១៩ មានវត្ត ១៤ គឺ អាគន្តុកវត្ត ១ អាវាសិកវត្ត ១ គមិកវត្ត ១ អនុមោទនាវត្ត ១ ភត្តគ្គវត្ត ១ បិណ្ឌបាតិកវត្ត ១ អារញ្ញកវត្ត ១ សេនាសនវត្ត ១ ជន្តាឃរវត្ត ១ វច្ចកុដិវត្ត ១ ឧបជ្ឈាយវត្ត ១ សទ្ធិវិហារិកវត្ត ១

១៩៩

វត្តក្ខន្ធកេ ឧទ្ទានគាថា

អាចរិយេសុ យំ វត្តំ
តថេវ អន្តេវាសិកេ
ឯកូនវីសតិវត្ថូ
វត្តា ចោទស[១] ខន្ធកេ
វត្តំ អបរិបូរេន្តោ[២]
ន សីលំ បរិបូរតិ
អសុទ្ធសីលោ ទុប្បញ្ញោ
ចិត្តេកគ្គំ ន វិន្ទតិ
វិក្ខិត្តចិត្តោនេកគ្គោ
សម្មា ធម្មំ ន បស្សតិ
អបស្សមានោ សទ្ធម្មំ
ទុក្ខា ន បរិមុច្ចតិ ។
យំ វត្តំ បរិបូរេន្តោ
សីលម្បិ បរិបូរតិ
វិសុទ្ធសីលោ សប្បញ្ញោ
ចិត្តេកគ្គម្បិ វិន្ទតិ

១ ឱ. សោឡស ។ ២ ឱ. អបរិបុរេន្តោ ។

វគ្គក្ខន្ធកៈ ឧទ្ទានគាថា

អាចរិយវត្ត ១ អន្តេវាសិកវត្ត ១ ភិក្ខុណាមិនញុំាងវត្តឲ្យពេញបរិបូណ៌ទេ សីលរបស់ភិក្ខុនោះ ក៏មិនពេញបរិបូណ៌ដែរ ភិក្ខុណាមានសីលមិនបរិសុទ្ធ ខ្សត់ប្រាជ្ញា ភិក្ខុនោះក៏មិនបាននូវឯកគ្គតាចិត្តឡើយ ភិក្ខុណាមានចិត្តរវើរវាយ មានអារម្មណ៍ពាយមាយ ភិក្ខុនោះនឹងមិនបានឃើញព្រះសទ្ធម្មដោយប្រពៃ កាលបើភិក្ខុណា មិនបានឃើញព្រះសទ្ធម្មហើយ ភិក្ខុនោះនឹងមិនបានរួចផុតចាកទុក្ខ ។ ភិក្ខុណា បានញុំាងវត្តណានីមួយឲ្យពេញបរិបូណ៌ហើយ សីលរបស់ភិក្ខុនោះ ក៏ពេញបរិបូណ៌ ភិក្ខុណា មានសីលបរិសុទ្ធ ប្រកបដោយប្រាជ្ញា ភិក្ខុនោះរមែងបានឯកគ្គតាចិត្ត

អវិក្ខិត្តចិត្តោ ឯកគ្គោ

សម្មា ធម្មំ វិបស្សតិ

សម្បស្សមានោ សទ្ធម្មំ

ទុក្ខា សោ បរិមុច្ចតិ ។

តស្មា ហិ វត្តំ បូរេយ្យ

ជិនបុត្តោ វិចក្ខណោ

ឱវាទំ ពុទ្ធសេដ្ឋស្ស

តតោ និព្វានមេហីតិ ។

ភិក្ខុណាមានចិត្តមិនរវើរវាយ មានអារម្មណ៍តែមួយ ភិក្ខុនោះនឹងបានឃើញច្បាស់នូវធម៌ដោយប្រពៃ កាលបើឃើញច្បាស់នូវព្រះសទ្ធម្ម (ដោយប្រពៃហើយ) ភិក្ខុនោះនឹងបានផុតចាកសេចក្តីទុក្ខ ។ ព្រោះហេតុនោះ ភិក្ខុដែលជាបុត្តនៃព្រះជិនស្រី ជាអ្នកមានប្រាជ្ញាពិចារណាឃើញច្បាស់នូវឱវាទនៃព្រះពុទ្ធដ៏ប្រសើរ គប្បីបំពេញវត្តឲ្យពេញលេញ នឹងបានសម្រេចនូវព្រះនិព្វាន ក្នុងលំដាប់នោះឯង ។

បាតិមោក្ខដ្ឋបនក្ខន្ធកំ

[១១១] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ បុព្វារាមេ មិគារមាតុ បាសាទេ ។ តេន ខោ បន សមយេន ភគវា តទហុបោសថេ បណ្ណរសេ ភិក្ខុសង្ឃបរិវុតោ និសិន្នោ ហោតិ ។ អថខោ អាយស្មា អានន្ទោ អភិក្កន្តាយ រត្តិយា និក្ខន្តេ បឋមេ យាមេ ឧដ្ឋាយាសនា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា យេន ភគវា តេនញ្ជលិម្បណាមេត្វា ភគវន្តំ ឯតទវោច អភិក្កន្តា ភន្តេ រត្តិ និក្ខន្តោ បឋមោ យាមោ ចិរនិសិន្នោ ភិក្ខុ-សង្ឃោ ឧទ្ទិសតុ ភន្តេ ភគវា ភិក្ខូនំ បាតិមោក្ខន្តិ ។ ឯវំ វុត្តេ ភគវា តុណ្ហី អហោសិ ។ ទុតិយម្បិ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ អភិក្កន្តាយ រត្តិយា និក្ខន្តេ មជ្ឈិមេ យាមេ ឧដ្ឋាយាសនា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា យេន ភគវា តេនញ្ជលិម្បណាមេត្វា ភគវន្តំ ឯតទវោច អភិ-ក្កន្តា ភន្តេ រត្តិ និក្ខន្តោ មជ្ឈិមោ យាមោ ចិរនិសិន្នោ

បាតិមោក្ខដ្ឋបនក្ខន្ធកៈ

[១១១] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់ក្នុងប្រាសាទ មិគារមាតាក្នុងបុព្វារាម ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ សម័យនោះឯង នាថ្ងៃបណ្ណរ-សីឧបោសថនោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់គង់ (ក្នុងរោងឧបោសថ) មានភិក្ខុសង្ឃចោមរោម ។ លុះវេលារាត្រីបឋមយាមកន្លងទៅហើយ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ ក៏ក្រោកចាកអាសនៈធ្វើឧត្តរាសង្គៈឆៀងស្មាម្ខាង លើកអញ្ជលីប្រណម្យចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ហើយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន វេលារាត្រីបឋមយាម កន្លងទៅហើយ ភិក្ខុសង្ឃអង្គុយចាំយូរហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សំដែងបាតិមោក្ខ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ កាលដែលព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ ក្រាបបង្គំទូលយ៉ាងនេះហើយ ព្រះមានព្រះភាគ ក៏គង់ស្ងៀម ។ កាលបើវេលារាត្រីមជ្ឈិមយាមកន្លងទៅហើយ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ ក្រោកចាកអាសនៈធ្វើឧត្តរាសង្គៈឆៀងស្មាម្ខាង លើកអញ្ជលីប្រណម្យចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ហើយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ អស់វារៈជាគម្រប់ពីរដងទៀតថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន វេលារាត្រីមជ្ឈិមយាមកន្លងទៅហើយ ភិក្ខុសង្ឃអង្គុយចាំយូរហើយ

ភិក្ខុសង្ឃោ ឧទ្ទិសតុ ភន្តេ ភគវា ភិក្ខូនំ បាតិ-
មោក្ខន្តិ ។ ទុតិយម្បិ ខោ ភគវា តុណ្ហី អហោសិ ។ តតិ-
យម្បិ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ អភិក្កន្តាយ រត្តិយា
និក្ខន្តេ បច្ឆិមេ យាមេ ឧទ្ធស្តេ[១] អរុណេ នន្ទិមុខិយា
រត្តិយា ឧដ្ឋាយាសនា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា យេន
ភគវា តេនញ្ជលិម្បណាមេត្វា ភគវន្តំ ឯតទវោច
អភិក្កន្តា ភន្តេ រត្តិ និក្ខន្តោ បច្ឆិមោ យាមោ ឧទ្ធស្តំ
អរុណំ នន្ទិមុខី រត្តិ ចិរនិសិន្នោ ភិក្ខុសង្ឃោ ឧទ្ទិសតុ
ភន្តេ ភគវា ភិក្ខូនំ បាតិមោក្ខន្តិ ។ អបរិសុទ្ធា
អានន្ទ បរិសាតិ ។

[១១២] អថខោ អាយស្មតោ មហាមោគ្គល្លានស្ស
ឯតទហោសិ កំ នុ ខោ ភគវា បុគ្គលំ សន្ធាយ ឯវ-
មាហ អបរិសុទ្ធា អានន្ទ បរិសាតិ ។ អថខោ អាយស្មា
មហាមោគ្គល្លានោ សព្វាវន្តំ ភិក្ខុសង្ឃំ ចេតសា ចេតោ

---
១ ឱ. ឧទ្ធតេ ។

បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់សំដែងបាតិមោក្ខដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់គង់ស្ងៀម អស់វារៈជាគម្រប់ពីរដង ។ លុះវេលារាត្រីបច្ឆិមយាមកន្លងទៅហើយ រាត្រីក៏ប្រាកដដូចជាមានមុខស្រស់ (បំព្រង) ក្នុងពេលដែលអរុណរះឡើង ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុក៏ក្រោកចាកអាសនៈ ហើយធ្វើឧត្តរាសង្គៈឆៀងស្មាម្ខាង លើកអញ្ជលីប្រណម្យចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ហើយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ជាគម្រប់បីដងទៀតថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ឥឡូវនេះរាត្រីបច្ឆិមយាមកន្លងទៅហើយ អរុណក៏រះហើយ រាត្រីដ៏ប្រាកដដូចជាមានមុខស្រស់ហើយ ភិក្ខុសង្ឃក៏អង្គុយចាំយូរហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សំដែងបាតិមោក្ខដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលអានន្ទ បរិសទ្យមិនបរិសុទ្ធទេ ។

[១១២] គ្រានោះ ព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុ មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សំដៅយកបុគ្គលណាហ្ន៎ បានជាទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលអានន្ទ បរិសទ្យមិនបរិសុទ្ធទេយ៉ាងនេះ ។ គ្រានោះ ព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុ ស្ទង់មើលចិត្ត (របស់សង្ឃ) ដោយចិត្ត

បរិច្ច មនសាកាសិ ។ អទ្ទសា ខោ អាយស្មា មហា-
មោគ្គល្លានោ តំ បុគ្គលំ ទុស្សីលំ បាបធម្មំ អសុចិសង្ក-
ស្សរសមាចារំ បដិច្ឆន្នកម្មន្តំ អស្សមណំ សមណបដិញ្ញំ
អព្រហ្មចារឹ ព្រហ្មចារិបដិញ្ញំ អន្តោបូតឹ អវស្សុតំ កសម្ពុ-
កជាតំ មជ្ឈេ ភិក្ខុសង្ឃស្ស និសិន្នំ ទិស្វាន យេន
សោ បុគ្គលោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា តំ បុគ្គលំ
ឯតទវោច ឧដ្ឋេហិ អាវុសោ ទិដ្ឋោសិ ភគវតា នត្ថិ តេ
ភិក្ខូហិ សទ្ធឹ សំវាសោតិ ។ ឯវំ វុត្តេបិ សោ បុគ្គលោ
តុណ្ហី អហោសិ ។ ទុតិយម្បិ ខោ អាយស្មា មហាមោគ្គ-
ល្លានោ តំ បុគ្គលំ ឯតទវោច ឧដ្ឋេហិ អាវុសោ ទិដ្ឋោសិ
ភគវតា នត្ថិ តេ ភិក្ខូហិ សទ្ធឹ សំវាសោតិ ។ ទុតិយម្បិ
ខោ សោ បុគ្គលោ តុណ្ហី អហោសិ ។ តតិយម្បិ ខោ
អាយស្មា មហាមោគ្គល្លានោ តំ បុគ្គលំ ឯតទវោច

(របស់លោក) ហើយធ្វើទុកក្នុងចិត្តចំពោះភិក្ខុសង្ឃទាំងអស់នោះ ។ ព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុ បានឃើញបុគ្គលទ្រុស្តសីលនោះ មានធម៌លាមក មានមារយាទមិនល្អ គួរឲ្យគេរង្កៀស មានអំពើអាក្រក់បិទបាំងទុក មិនមែនជាសមណៈ តែប្តេជ្ញាថា ខ្លួនជាសមណៈ មិនប្រព្រឹត្តធម៌ដ៏ប្រសើរ តែប្តេជ្ញាខ្លួនថា ជាអ្នកប្រព្រឹត្តធម៌ដ៏ប្រសើរ ស្អុយក្នុង មានចិត្តជោកដោយរាគៈកខ្វក់ដូចសំរាម អង្គុយនៅក្នុងកណ្តាលភិក្ខុសង្ឃ លុះឃើញហើយ ក៏ចូលទៅរកបុគ្គលនោះ លុះចូលទៅជិតហើយ ក៏ពោលពាក្យនេះចំពោះបុគ្គលនោះថា នៃអាវុសោ អ្នកចូរក្រោកចេញ ដ្បិតព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បានឃើញអ្នកឯងច្បាស់ហើយ អ្នកលែងបាននៅរួមជាមួយនឹងភិក្ខុទាំងឡាយហើយ ។ កាលដែលព្រះមហាមោគ្គល្លានពោលយ៉ាងនេះ បុគ្គលនោះក៏នៅស្ងៀម ។ ព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងបុគ្គលនោះ ជាគម្រប់ពីរដងទៀតថា នៃអាវុសោ អ្នកចូរក្រោកចេញ ដ្បិតព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បានឃើញអ្នកច្បាស់ហើយ អ្នកលែងបាននៅរួម ជាមួយនឹងភិក្ខុទាំងឡាយហើយ ។ បុគ្គលនោះក៏នៅស្ងៀម អស់វារៈពីរដងទៀត ។ ព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងបុគ្គលនោះ ជាគម្រប់បីដងទៀត

ឧដ្ឋេហិ អាវុសោ និដ្ឋោសិ ភគវតា នត្ថិ តេ ភិក្ខូហិ សទ្ធឹ សំវាសោតិ ។ តតិយម្បិ ខោ សោ បុគ្គលោ តុណ្ហី អហោសិ ។ អថខោ អាយស្មា មហាមោគ្គល្លានោ តំ បុគ្គលំ ពាហាយំ គហេត្វា ពហិទ្វារកោដ្ឋកា[១] និក្ខាមេត្វា សូចិឃដិកំ ទត្វា យេន ភគវា តេ-នុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ ឯតទវោច និក្ខា-មិតោ សោ ភន្តេ បុគ្គលោ មយា បរិសុទ្ធា បរិសា ឧទ្ទិសតុ ភន្តេ ភគវា ភិក្ខូនំ បាតិមោក្ខន្តិ ។ អច្ឆរិយំ[២] មោគ្គល្លាន អព្ភុតំ មោគ្គល្លាន យាវ ពាហាគហណាបិ នាម សោ មោឃបុរិសោ អាគមិស្សតីតិ ។

[១១៣] អថខោ ភគវា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ អដ្ឋិមេ ភិក្ខវេ មហាសមុទ្ទេ អច្ឆរិយា អព្ភុតា ធម្មា យេ ទិស្វា ទិស្វា អសុរា មហាសមុទ្ទេ អភិរមន្តិ ។ កតមេ អដ្ឋ ។ មហាសមុទ្ទោ ភិក្ខវេ អនុបុព្វនិន្នោ អនុបុព្វពោណោ

១ យាវ ពហិទ្វារកោដ្ឋកាតិ កត្ថចិ បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។ ២ អច្ឆរិយំ ខោតិ កត្ថចិ បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។

ថា នែអាវុសោ អ្នកចូរក្រោកចេញ ដ្បិតព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បាន ឃើញអ្នកឯងច្បាស់ហើយ អ្នកលែងបាននៅរួមជាមួយនឹងភិក្ខុទាំងឡាយ ហើយ ។ ឯបុគ្គលនោះក៏នៅស្ងៀម អស់វារៈជាគម្រប់បីដងទៀត ។ តពីនោះ មក ព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុ ក៏ចាប់ដៃបុគ្គលនោះទាញចេញទៅ ខាងក្រៅស៊ុមទ្វារ ហើយស៊កខ្នាស់គន្លឹះនិងរនុកទ្វារ រួចចូលទៅគាល់ព្រះ មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ បានក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះ ព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បុគ្គល (ទ្រុស្តសីល) នោះ ខ្ញុំព្រះអង្គបានបណ្តេញឲ្យដើរចេញទៅហើយ ឥឡូវនេះ បរិសទ្យបរិសុទ្ធ ហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះអង្គទ្រង់សំដែងបាតិមោក្ខ ដល់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលមោគ្គល្លាន (ហេតុនេះ) អស្ចារ្យណាស់ មិនធ្លាប់កើតមានទេ ម្នាលមោគ្គល្លាន មោឃបុរសនោះ មិន សមបើនឹងមកដរាបតែគេចាប់ទាញដៃ (បណ្តេញចេញដូច្នេះ) សោះ ។

[១១៣] គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំង-ឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងមហាសមុទ្រមានធម្មតា មិនដែលកើត គួរអស្ចារ្យ ៨ យ៉ាងនេះ ដែលពួកអសុរឃើញហើយតែងរីករាយក្នុងមហា-សមុទ្រ ។ ធម្មតាគួរអស្ចារ្យ ៨ យ៉ាងដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មហាសមុទ្រ មានទំនាប ដោយលំដាប់ មានទីជម្រាល ដោយលំដាប់

អនុបុព្វបព្ភារោ ន អាយតកេនេវ បបាតោ យម្បិ ភិក្ខវេ មហាសមុទ្ទោ អនុបុព្វនិន្នោ អនុបុព្វបោណោ អនុបុព្វ-បព្ភារោ ន អាយតកេនេវ បបាតោ អយំ ភិក្ខវេ មហាសមុទ្ទេ បឋមោ អច្ឆរិយោ អព្ភុតោ ធម្មោ យំ ទិស្វា ទិស្វា អសុរា មហាសមុទ្ទេ អភិរមន្តិ ។

[១១៤] បុន ចបរំ ភិក្ខវេ មហាសមុទ្ទោ ឋិតធម្មោ វេលំ នាតិវត្តតិ យម្បិ ភិក្ខវេ មហាសមុទ្ទោ ឋិតធម្មោ វេលំ នាតិវត្តតិ អយម្បិ[១] ភិក្ខវេ មហាសមុទ្ទេ ទុតិយោ អច្ឆរិយោ អព្ភុតោ ធម្មោ យំ ទិស្វា ទិស្វា អសុរា មហា-សមុទ្ទេ អភិរមន្តិ ។

[១១៥] បុន ចបរំ ភិក្ខវេ មហាសមុទ្ទោ ន មតេន កុណបេន សំវសតិ យំ ហោតិ មហាសមុទ្ទេ មតំ កុណបំ តំ ខិប្បញ្ញេវ តីរំ វាហេតិ ថលំ ឧស្សាទេតិ[២]

១ អយម្បិសទ្ទោ ឱ. ម. រា. បោត្ថកេសុ ន ទិស្សតិ ។ ២ ឱ.ម. ឧស្សារេតិ ។

មានទីទេរទៅដោយលំដាប់ មិនមែនចោតជ្រៅទៅតែម្តងដូចជាអណ្តូងទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឯមហាសមុទ្រដែលមានទំនាបដោយលំដាប់ មានទីជម្រាលដោយលំដាប់ មានទីទេរទៅដោយលំដាប់ មិនមែនចោតជ្រៅទៅតែម្តងដូចជាអណ្តូងទេ ដោយធម្មតាណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាធម្មតាមិនដែលកើត គួរអស្ចារ្យទី ១ ក្នុងមហាសមុទ្រ ដែលពួកអសុរឃើញហើយ តែងរីករាយ ក្នុងមហាសមុទ្រ ។

[១១៤] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុដទៃនៅមានតទៅទៀត មហាសមុទ្រមានទឹកតាំងនៅនឹងជាធម្មតា មិនដែលឡើងឬដោរហួសច្រាំងទៅបានទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មហាសមុទ្រតែងមានទឹកតាំងនៅនឹងជាធម្មតា មិនដែលឡើងឬដោរហួសច្រាំងបានឡើយ ដោយធម្មតាណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាធម្មតាមិនដែលកើតមាន គួរអស្ចារ្យទី ២ ក្នុងមហាសមុទ្រ ដែលពួកអសុរឃើញហើយ តែងរីករាយ ក្នុងមហាសមុទ្រ ។

[១១៥] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុដទៃនៅមានតទៅទៀត មហាសមុទ្រមិនដែលមានសាកសពស្លាប់នៅរួមបានទេ បើសាកសពស្លាប់ណាមានក្នុងមហាសមុទ្រ រលកតែងបន្សាត់សាកសពស្លាប់នោះទៅរកច្រាំង ផាត់ឡើងទៅលើគោកមួយរំពេច ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឯមហាសមុទ្រមិនដែលមានសាកសពស្លាប់នៅរួមបាន បើសាកសពណា មានក្នុង

យម្បិ ភិក្ខវេ មហាសមុទ្ទោ ន មតេន កុណបេន សំវសតិ យំ ហោតិ មហាសមុទ្ទេ មតំ កុណបំ តំ ខិប្បញ្ញេវ តីរំ វាហេតិ ថលំ ឧស្សារេតិ អយម្បិ ភិក្ខវេ មហាសមុទ្ទេ តតិយោ អច្ឆរិយោ អព្ភុតោ ធម្មោ យំ ទិស្វា ទិស្វា អសុរា មហាសមុទ្ទេ អភិរមន្តិ ។

[១១៦] បុន ចបរំ ភិក្ខវេ យា កាចិ មហានទិយោ សេយ្យថីទំ គង្គា យមុនា អចិរវតី សរភូ មហី តា មហាសមុទ្ទំ បត្វា ជហន្តិ បុរិមានិ នាមគោត្តានិ មហាសមុទ្ទោត្វេវ សង្ខ្យំ[១] គច្ឆន្តិ យម្បិ ភិក្ខវេ យា កាចិ មហានទិយោ សេយ្យថីទំ គង្គា យមុនា អចិរវតី សរភូ មហី តា មហាសមុទ្ទំ បត្វា ជហន្តិ បុរិមានិ នាមគោត្តានិ មហាសមុទ្ទោត្វេវ សង្ខ្យំ គច្ឆន្តិ អយម្បិ ភិក្ខវេ មហាសមុទ្ទេ ចតុត្ថោ អច្ឆរិយោ អព្ភុតោ ធម្មោ យំ ទិស្វា ទិស្វា អសុរា មហាសមុទ្ទេ អភិរមន្តិ ។

[១១៧] បុន ចបរំ ភិក្ខវេ យា កាចិ លោកេ សវន្តិយោ[២] មហាសមុទ្ទំ អប្បេន្តិ យា ច អន្តលិក្ខា ធារា

---

១ ឱ.ម. សង្ខំ ។ ២ ឱ.ម. យា ច លោកេ សវន្តិយោ ។

មហាសមុទ្រ រលកតែងបន្សាត់សាកសពស្លាប់នោះទៅរកច្រាំង ផាត់ឡើងទៅលើគោកមួយរំពេច ដោយធម្មតាណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាធម្មតាមិនដែលកើត គួរអស្ចារ្យទី ៣ ក្នុងមហាសមុទ្រ ដែលពួកអសុរឃើញហើយ តែងរីករាយ ក្នុងមហាសមុទ្រ ។

[១១៦] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុដទៃនៅមានតទៅទៀត ទន្លេធំ ៗ ទាំងឡាយណានីមួយ ដូចជាទន្លេគង្គា យមុនា អចិរវតី សរភូ មហី ទន្លេទាំងនោះ កាលបើហូរទៅដល់មហាសមុទ្រហើយ តែងលះបង់នាមនិងគោត្រដើម (របស់ខ្លួន) ហើយដល់នូវកិរិយារាប់បញ្ចូលថា មហាសមុទ្រតែម្យ៉ាង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទន្លេធំទាំងឡាយណានីមួយ ដូចជាទន្លេគង្គា យមុនា អចិរវតី សរភូ មហី ទន្លេទាំងនោះ កាលបើហូរទៅដល់មហាសមុទ្រហើយ តែងលះបង់នាមនិងគោត្រដើម (របស់ខ្លួន) ហើយដល់នូវកិរិយារាប់បញ្ចូលថា មហាសមុទ្រតែម្យ៉ាង ដោយធម្មតាណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាធម្មតា មិនដែលកើត គួរអស្ចារ្យទី ៤ ក្នុងមហាសមុទ្រដែលពួកអសុរឃើញហើយ តែងរីករាយ ក្នុងមហាសមុទ្រ ។

[១១៧] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុដទៃនៅមានតទៅទៀត ទឹកទន្លេទាំងឡាយណានីមួយ ក្នុងលោក ដែលហូរស្រោចទៅរកមហា-សមុទ្រក្តី ទ-ទឹកភ្លៀងទាំងឡាយណា ដែលហូរធ្លាក់ចុះមកពីអាកាសក្តី

បបតន្តិ ន តេន មហាសមុទ្ទស្ស ឩនត្តំ វា បូរត្តំ វា បញ្ញាយតិ យម្បិ ភិក្ខវេ យា កាចិ លោកេ សវន្តិយោ មហាសមុទ្ទំ អប្បេន្តិ យា ច អន្តលិក្ខា ធារា បបតន្តិ ន តេន មហាសមុទ្ទស្ស ឩនត្តំ វា បូរត្តំ វា បញ្ញាយតិ អយម្បិ ភិក្ខវេ មហាសមុទ្ទេ បញ្ចមោ អច្ឆរិយោ អព្ភុតោ ធម្មោ យំ ទិស្វា ទិស្វា អសុរា មហាសមុទ្ទេ អភិរមន្តិ ។

[១១៨] បុន ចបរំ ភិក្ខវេ មហាសមុទ្ទោ ឯករសោ លោណរសោ យម្បិ ភិក្ខវេ មហាសមុទ្ទោ ឯករសោ លោណរសោ អយម្បិ ភិក្ខវេ មហាសមុទ្ទេ ឆដ្ឋោ អច្ឆរិយោ អព្ភុតោ ធម្មោ យំ ទិស្វា ទិស្វា អសុរា មហាសមុទ្ទេ អភិរមន្តិ ។

[១១៩] បុន ចបរំ ភិក្ខវេ មហាសមុទ្ទោ ពហុរតនោ អនេករតនោ តត្រិមានិ រតនានិ សេយ្យថីទំ មុត្តា មណិ វេឡុរិយោ សង្ខោ សិលា បវាឡំ រជតំ ជាតរូបំ លោហិតង្កោ មសារគល្លំ យម្បិ ភិក្ខវេ មហាសមុទ្ទោ

មហាសមុទ្រក៏មិនប្រាកដជាស្រក ឬពេញដោយទឹកទន្លេនិង ទ-ទឹកភ្លៀង នោះឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទឹកទន្លេទាំងឡាយណានីមួយ ក្នុងលោក ដែលហូរទៅរកមហាសមុទ្រក្តី ទ-ទឹកភ្លៀងទាំងឡាយណា ដែលហូរធ្លាក់ចុះមកពីអាកាសក្តី មហាសមុទ្រក៏មិនប្រាកដជាស្រក ឬពេញ ដោយទឹកទន្លេ និងទ-ទឹកភ្លៀងទាំងនោះដោយធម្មតាណា ម្នាលភិក្ខុ ទាំងឡាយ នេះជាធម្មតាមិនដែលកើត គួរអស្ចារ្យទី ៥ ក្នុងមហាសមុទ្រ ដែលពួកអសុរឃើញហើយ តែងរីករាយ ក្នុងមហាសមុទ្រ ។

[១១៨] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុដទៃនៅមានតទៅទៀត មហា-សមុទ្រមានរសតែមួយ គឺរសប្រៃ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មហាសមុទ្រ តែងមានរសតែមួយ គឺរសប្រៃ ដោយធម្មតាណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាធម្មតាមិនដែលកើត គួរអស្ចារ្យទី ៦ ក្នុងមហាសមុទ្រ ដែលពួក អសុរឃើញហើយ តែងរីករាយ ក្នុងមហាសមុទ្រ ។

[១១៩] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុដទៃនៅមានតទៅទៀត មហា-សមុទ្រមានរតនៈ (ទ្រព្យជាគ្រឿងពេញចិត្ត) ច្រើនយ៉ាង មិនមែនមានតែ រតនៈម្យ៉ាងទេ ឯរតនៈទាំងនេះដែលមានក្នុងមហាសមុទ្រនោះ គឺ កែវមុក្តា កែវមណី កែវពិទូរ្យ ស័ង្ខ សិលា កែវប្រពាឡ ប្រាក់ មាស កែវ ក្រហម (ត្បូងទទឹម) និងកែវមរកត ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មហាសមុទ្រ

ពហុរតនោ អនេករតនោ តត្រិមានិ រតនានិ សេយ្យថីទំ មុត្តា មណិ វេឡុរិយោ សង្ខោ សិលា បវាឡំ រជតំ ជាតរូបំ លោហិតង្កោ មសារគល្លំ អយម្បិ ភិក្ខវេ មហាសមុទ្ទេ សត្តមោ អច្ឆរិយោ អព្ភុតោ ធម្មោ យំ ទិស្វា ទិស្វា អសុរា មហាសមុទ្ទេ អភិរមន្តិ ។

[១៦០] បុន ចបរំ ភិក្ខវេ មហាសមុទ្ទោ មហតំ ភូតានំ អាវាសោ តត្រិមេ ភូតា តិមិ តិមិង្គលោ តិមិតិមិង្គលោ មហាតិមិង្គលោ[១] អសុរា នាគា គន្ធព្វា សន្តិ មហាសមុទ្ទេ យោជនសតិកាបិ អត្តភាវា ទ្វិយោជនសតិកាបិ អត្តភាវា តិយោជនសតិកាបិ អត្តភាវា ចតុយោជនសតិកាបិ អត្តភាវា បញ្ចយោជនសតិកាបិ អត្តភាវា យម្បិ ភិក្ខវេ មហាសមុទ្ទោ មហតំ ភូតានំ អាវាសោ តត្រិមេ ភូតា តិមិ តិមិង្គលោ តិមិតិមិង្គលោ មហាតិមិង្គលោ អសុរា នាគា គន្ធព្វា សន្តិ

១ ឱ. ម. បោត្ថកេសុ មហាតិមិង្គលោតិ បាឋោ ន ទិស្សតិ ។

មានរតនៈច្រើនយ៉ាង មិនមែនមានតែរតនៈម្យ៉ាងទេ ឯរតនៈទាំងនេះ ដែលមាននៅក្នុងមហាសមុទ្រនោះ គឺកែវមុក្តា កែវមណី កែវពិទូរ្យ ស័ង្ខ សិលា កែវប្រពាឡ ប្រាក់ មាស កែវក្រហម និងកែវមរកត ដោយធម្មតាណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាធម្មតាមិនដែលកើត គួរអស្ចារ្យទី ៧ ក្នុងមហាសមុទ្រដែលពួកអសុរឃើញហើយ តែងរីករាយ ក្នុងមហាសមុទ្រ ។

[១២០] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុដទៃនៅមានតទៅទៀត មហាសមុទ្រជាទីនៅអាស្រ័យនៃពួកសត្វធំ ៗ ជាច្រើន ពួកសត្វធំ ៗ ទាំងនេះ (តែងនៅ) ក្នុងមហាសមុទ្រនោះ គឺត្រីឈ្មោះតិមិ ឈ្មោះតិមិង្គលឈ្មោះតិមិតិមិង្គល ឈ្មោះមហាតិមិង្គល និងពួកអសុរ នាគ គន្ធព្វ ដែលមានអត្តភាព ១ រយយោជន៍ខ្លះ មានអត្តភាព ២ រយយោជន៍ខ្លះ មានអត្តភាព ៣ រយយោជន៍ខ្លះ មានអត្តភាព ៤ រយយោជន៍ខ្លះ មានអត្តភាព ៥ រយយោជន៍ខ្លះ តែងនៅក្នុងមហាសមុទ្រ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មហាសមុទ្រជាទីនៅអាស្រ័យនៃពួកសត្វធំ ៗ ជាច្រើន ពួកសត្វធំ ៗ ទាំងនេះ ក្នុងមហាសមុទ្រនោះ គឺ ត្រីឈ្មោះតិមិ ឈ្មោះតិមិង្គល ឈ្មោះតិមិតិមិង្គល ឈ្មោះមហាតិមិង្គល និងពួកអសុរ នាគ គន្ធព្វ ដែលមាន

មហាសមុទ្ទេ យោជនសតិកាបិ អត្តភាវា ។ បេ ។ បញ្ចយោជនសតិកាបិ អត្តភាវា អយម្បិ ភិក្ខវេ មហាសមុទ្ទេ អដ្ឋមោ អច្ឆរិយោ អព្ភុតោ ធម្មោ យំ ទិស្វា ទិស្វា អសុរា មហាសមុទ្ទេ អភិរមន្តិ ឥមេ ខោ ភិក្ខវេ មហាសមុទ្ទេ អដ្ឋ អច្ឆរិយា អព្ភុតា ធម្មា យេ ទិស្វា ទិស្វា អសុរា មហាសមុទ្ទេ អភិរមន្តិ ។

[១២១] ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ឥមស្មឹ ធម្មវិនយេ អដ្ឋ អច្ឆរិយា អព្ភុតា ធម្មា យេ ទិស្វា ទិស្វា ភិក្ខូ ឥមស្មឹ ធម្មវិនយេ អភិរមន្តិ ។ កតមេ អដ្ឋ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ មហាសមុទ្ទោ អនុបុព្វនិន្នោ អនុបុព្វពោណោ អនុ-បុព្វបព្ភារោ ន អាយតកេនេវ បបាតោ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ឥមស្មឹ ធម្មវិនយេ អនុបុព្វសិក្ខា អនុបុព្វកិរិយា អនុបុព្វប្បដិបទា ន អាយតកេនេវ អញ្ញាបដិវេធោ យម្បិ ភិក្ខវេ ឥមស្មឹ ធម្មវិនយេ អនុបុព្វសិក្ខា អនុបុព្វកិរិយា អនុបុព្វប្បដិបទា ន អាយតកេនេវ អញ្ញាបដិវេធោ អយំ ភិក្ខវេ ឥមស្មឹ ធម្មវិនយេ បឋមោ អច្ឆរិយោ អព្ភុតោ ធម្មោ យំ ទិស្វា ទិស្វា ភិក្ខូ ឥមស្មឹ ធម្មវិនយេ អភិរមន្តិ ។

អត្តភាព ១ រយយោជន៍ខ្លះ ។ បេ ។ មានអត្តភាព ៥ រយយោជន៍ខ្លះ តែង នៅក្នុងមហាសមុទ្រ ដោយធម្មតាណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាធម្មតាមិនដែលកើត គួរអស្ចារ្យទី ៨ ក្នុងមហាសមុទ្រ ដែលពួកអសុរឃើញហើយ តែងរីករាយ ក្នុងមហាសមុទ្រ ។

[១២១] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងធម៌វិន័យនេះ មានសភាពមិនដែលកើត គួរអស្ចារ្យ ៨ ប្រការ ដែលភិក្ខុទាំងឡាយឃើញហើយ តែងត្រេកអរ ក្នុងធម៌វិន័យនេះ ដូចមហាសមុទ្រដែរ ។ សភាពគួរអស្ចារ្យ ៨ ប្រការនោះដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងធម៌វិន័យនេះ មានការសិក្សាដោយលំដាប់ មានកិច្ចដែលត្រូវធ្វើដោយលំដាប់ មានសេចក្តីប្រតិបត្តិដោយលំដាប់ មិនមែនបានត្រាស់ដឹងព្រះអរហត្តផលតែម្តងទេ ដូចមហាសមុទ្រ ដែលមានទំនាបដោយលំដាប់ មានទីជម្រាលដោយលំដាប់ មានទីទេរដោយលំដាប់ មិនមែនចោតជ្រៅទៅតែម្តងដូចអណ្តូងទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងធម៌វិន័យនេះ តែងមានការសិក្សាដោយលំដាប់ មានកិច្ចដែលត្រូវធ្វើដោយលំដាប់ មានសេចក្តីប្រតិបត្តិដោយលំដាប់ មិនមែនបានត្រាស់ដឹងព្រះអរហត្តផលតែម្តង ដោយសភាពណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាសភាពមិនដែលកើត គួរអស្ចារ្យទី ១ ក្នុងធម៌វិន័យនេះដែលភិក្ខុទាំងឡាយឃើញហើយ តែងត្រេកអរក្នុងធម៌វិន័យនេះ ។

[១២២] សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ មហាសមុទ្ទោ ឋិតធម្មោ វេលំ នាតិវត្តតិ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ យំ មយា សាវកានំ សិក្ខាបទំ បញ្ញត្តំ តំ មម សាវកា ជីវិតហេតុបិ នាតិក្កមន្តិ យម្បិ ភិក្ខវេ យំ មយា សាវកានំ សិក្ខាបទំ បញ្ញត្តំ តំ មម សាវកា ជីវិតហេតុបិ នាតិក្កមន្តិ អយម្បិ ភិក្ខវេ ឥមស្មឹ ធម្មវិនយេ ទុតិយោ អច្ឆរិយោ អព្ភុតោ ធម្មោ យំ ទិស្វា ទិស្វា ភិក្ខូ ឥមស្មឹ ធម្មវិនយេ អភិរមន្តិ ។

[១២៣] សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ មហាសមុទ្ទោ ន មតេន កុណបេន សំវសតិ យំ ហោតិ មហាសមុទ្ទេ មតំ កុណបំ តំ ខិប្បញ្ញេវ តីរំ វាហេតិ ថលំ ឧស្សារេតិ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ យោ សោ បុគ្គលោ ទុស្សីលោ បាបធម្មោ អសុចិសង្កស្សរសមាចារោ បដិច្ឆន្នកម្មន្តោ អស្សមណោ សមណប្បដិញ្ញោ អព្រហ្មចារី ព្រហ្មចារិប្បដិញ្ញោ អន្តោបូតិ អវស្សុតោ កសម្ពុកជាតោ ន តេន សង្ឃោ សំវសតិ ខិប្បញ្ញេវ នំ សន្និបតិត្វា

[១២២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សិក្ខាបទណា ដែលតថាគតបាន បញ្ញត្តដល់សាវ័កទាំងឡាយហើយ ពួកសាវ័កនៃតថាគត សូម្បីមានហេតុដល់ជីវិត ក៏មិនហ៊ានប្រព្រឹត្តកន្លងសិក្ខាបទនោះឡើយ ដូចមហាសមុទ្រ ដែលមានទឹកតាំងនៅនឹងជាធម្មតា មិនដែលឡើង ឬជោរហួសច្រាំងទៅបាន ដូច្នោះឯង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សិក្ខាបទណាដែលតថាគតបាន បញ្ញត្តដល់សាវ័កទាំងឡាយហើយ ពួកសាវ័កនៃតថាគត សូម្បីមានហេតុដល់ជីវិត ក៏មិនហ៊ានប្រព្រឹត្តកន្លងសិក្ខាបទនោះ ដោយសភាពណា នេះជាសភាពមិនដែលកើត គួរអស្ចារ្យទី ២ ក្នុងធម៌វិន័យនេះ ដែលពួកភិក្ខុឃើញហើយ តែងត្រេកអរ ក្នុងធម៌វិន័យនេះ ។

[១២៣] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលណា ជាអ្នកទ្រុស្តសីល មានធម៌អាក្រក់ មានមារយាទមិនល្អគួរឲ្យគេរង្កៀស មានអំពើអាក្រក់បិទបាំងទុក មិនមែនជាសមណៈ តែប្តេជ្ញាខ្លួនថាជាសមណៈ មិនមែនជាអ្នកប្រព្រឹត្តធម៌ដ៏ប្រសើរ តែប្តេជ្ញាខ្លួនថាជាអ្នកប្រព្រឹត្តធម៌ដ៏ប្រសើរ ស្អុយក្នុងមានចិត្តជោកដោយរាគៈ កខ្វក់ដូចសំរាម សង្ឃនៅរួមជាមួយនឹងបុគ្គលនោះមិនបាន សង្ឃប្រជុំគ្នានាំយកបុគ្គលនោះចេញមួយរំពេច បុគ្គលនោះ

២១១

បាតិមោក្ខដ្ឋបនក្ខន្ធកេ ធម្មវិនយេ អដ្ឋច្ឆរិយព្ភុតធម្មា

ឧក្ខិបតិ កិញ្ចាបិ ខោ សោ ហោតិ មជ្ឈេ ភិក្ខុសង្ឃស្ស និសិន្នោ អថខោ សោ អារកា វ សង្ឃម្ហា សង្ឃោ ច តេន យម្បិ ភិក្ខវេ យោ សោ បុគ្គលោ ទុស្សីលោ បាបធម្មោ អសុចិសង្កស្សរសមាចារោ បដិច្ឆន្នកម្មន្តោ អស្សមណោ សមណប្បដិញ្ញោ អព្រហ្មចារី ព្រហ្មចារិ-ប្បដិញ្ញោ អន្តោបូតិ អវស្សុតោ កសម្ពុកជាតោ ន តេន សង្ឃោ សំវសតិ ខិប្បញ្ញេវ នំ សន្និបតិត្វា ឧក្ខិបតិ កិញ្ចាបិ ខោ សោ ហោតិ មជ្ឈេ ភិក្ខុសង្ឃស្ស និសិ-ន្នោ អថខោ អារកា វ សង្ឃម្ហា សង្ឃោ ច តេន អយម្បិ ភិក្ខវេ ឥមស្មឹ ធម្មវិនយេ តតិយោ អច្ឆរិយោ អព្ភុតោ ធម្មោ យំ ទិស្វា ទិស្វា ភិក្ខូ ឥមស្មឹ ធម្ម-វិនយេ អភិរមន្តិ ។

បើទុកជាអង្គុយនៅក្នុងកណ្តាលភិក្ខុសង្ឃពិតមែន បុគ្គលនោះក៏ឈ្មោះថា នៅឆ្ងាយអំពីសង្ឃ ចំណែកខាងសង្ឃ ក៏ឈ្មោះថា នៅឆ្ងាយអំពីបុគ្គលនោះ ដូចមហាសមុទ្រ មិនដែលមានសាកសពស្លាប់នៅរួមបាន បើសាកសព ស្លាប់ណានីមួយ ដែលមានក្នុងមហាសមុទ្រ មហាសមុទ្រតែងបន្សាត់ សាកសពនោះទៅរកច្រាំង ផាត់ឡើងទៅលើគោកមួយរំពេច ដូច្នោះឯង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលណាជាអ្នកទ្រុស្តសីល មានធម៌អាក្រក់ មានមារយាទមិនល្អ គួរឲ្យគេរង្កៀស បិទបាំងអំពើអាក្រក់ទុក មិនមែនជាសមណៈ តែប្តេជ្ញាខ្លួនថាជាសមណៈ មិនមែនជាអ្នកប្រព្រឹត្តធម៌ដ៏ប្រសើរតែប្តេជ្ញាខ្លួនថាជាអ្នកប្រព្រឹត្តធម៌ដ៏ប្រសើរ ស្អុយក្នុង មានចិត្តជោកដោយរាគៈ ក្រខ្វក់ដូចសំរាម សង្ឃនៅរួមជាមួយនឹងបុគ្គលនោះមិនបាន សង្ឃតែងប្រជុំគ្នានាំយកបុគ្គលនោះចេញមួយរំពេច បុគ្គលនោះបើទុកជាអង្គុយនៅក្នុងកណ្តាលភិក្ខុសង្ឃដោយពិត បុគ្គលនោះក៏ឈ្មោះថានៅឆ្ងាយអំពីសង្ឃ ចំណែកខាងសង្ឃក៏ឈ្មោះថានៅឆ្ងាយអំពីបុគ្គលនោះ ដោយសភាពណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាសភាពមិនដែលកើត គួរអស្ចារ្យទី ៣ ក្នុងធម៌វិន័យនេះ ដែលពួកភិក្ខុឃើញហើយ តែងត្រេកអរ ក្នុងធម៌វិន័យនេះ ។

[១២៤] សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ យា កាចិ មហានទិ-យោ សេយ្យថីទំ គង្គា យមុនា អចិរវតី សរភូ មហី តា មហាសមុទ្ទំ បត្តា ជហន្តិ បុរិមានិ នាមគោត្តានិ មហាសមុទ្ទោត្វេវ សង្ខ្យំ(១) គច្ឆន្តិ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ចត្តារោមេ វណ្ណា ខត្តិយា ព្រាហ្មណា វេស្សា សុទ្ទា តេ តថាគតប្បវេទិតេ ធម្មវិនយេ អគារស្មា អនគារិយំ បព្វ-ជិត្វា ជហន្តិ បុរិមានិ នាមគោត្តានិ សមណា សក្យ-បុត្តិយាត្វេវ សង្ខ្យំ(១) គច្ឆន្តិ យម្បិ ភិក្ខវេ ចត្តារោ វណ្ណា ខត្តិយា ព្រាហ្មណា វេស្សា សុទ្ទា តេ តថាគ-តប្បវេទិតេ ធម្មវិនយេ អគារស្មា អនគារិយំ បព្វជិត្វា ជហន្តិ បុរិមានិ នាមគោត្តានិ សមណា សក្យបុត្តិយា-ត្វេវ សង្ខ្យំ(១) គច្ឆន្តិ អយម្បិ ភិក្ខវេ ឥមស្មឹ ធម្មវិនយេ ចតុត្ថោ អច្ឆរិយោ អព្ភុតោ ធម្មោ យំ ទិស្វា ទិស្វា ភិក្ខូ ឥមស្មឹ ធម្មវិនយេ អភិរមន្តិ ។

១ ឱ. ម. សង្ខំ ។

[១២៤] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ វណ្ណៈ ៤ ពួកនេះ គឺ ខត្តិយៈ ១ ព្រាហ្មណ៍ ១ វេស្សៈ ១ សុទ្ទៈ ១ វណ្ណៈទាំងនោះចេញចាកផ្ទះមកបួស ក្នុងធម៌វិន័យ ដែលតថាគតសំដែងហើយ រមែងលះបង់នាមនិងគោត្រដើម (របស់ខ្លួន) ហើយដល់នូវកិរិយារាប់បញ្ចូលថា ជាសមណសក្យបុត្តិយ៍តែម្យ៉ាង ដូចទន្លេធំ ៗ ទាំងឡាយ គឺទន្លេ គង្គា យមុនា អចិរវតី សរភូ មហី ទន្លេទាំងនោះ កាលបើហូរទៅដល់មហាសមុទ្រហើយ តែងលះបង់នាមនិងគោត្រដើម (របស់ខ្លួន) ហើយដល់នូវកិរិយារាប់ថា ជាមហាសមុទ្រ តែម្យ៉ាងដូច្នោះឯង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ វណ្ណៈទាំង ៤ ពួកនេះ គឺ ខត្តិយៈ ១ ព្រាហ្មណ៍ ១ វេស្សៈ ១ សុទ្ទៈ ១ វណ្ណៈទាំងនោះចេញចាកផ្ទះមកបួសក្នុងធម៌វិន័យដែលតថាគតសំដែងហើយ ក៏រមែងលះបង់នាមនិងគោត្រដើម (របស់ខ្លួន) ហើយដល់នូវកិរិយារាប់បញ្ចូលថា ជាសមណសក្យបុត្តិយ៍តែម្យ៉ាង ដោយសភាពណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាសភាពមិនដែលកើត គួរអស្ចារ្យទី ៤ ក្នុងធម៌វិន័យនេះ ដែលពួកភិក្ខុឃើញហើយ រមែងត្រេកអរ ក្នុងធម៌វិន័យនេះ ។

[១២៥] សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ យា កាចិ លោកេ សវន្តិយោ មហាសមុទ្ទំ អប្បេន្តិ យា ច អន្តលិក្ខា ធារា បបតន្តិ ន តេន មហាសមុទ្ទស្ស ឩនត្តំ វា បូរត្តំ វា បញ្ញាយតិ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ពហូ ចេបិ ភិក្ខូ អនុបាទិសេសាយ និព្វានធាតុយា បរិនិព្វាយន្តិ ន តេន និព្វានធាតុយា ឩនត្តំ វា បូរត្តំ វា បញ្ញាយតិ យម្បិ ភិក្ខវេ ពហូ ចេបិ ភិក្ខូ អនុបាទិសេសាយ និព្វានធាតុយា បរិនិព្វាយន្តិ ន តេន និព្វានធាតុយា ឩនត្តំ វា បូរត្តំ វា បញ្ញាយតិ អយម្បិ ភិក្ខវេ ឥមស្មឹ ធម្មវិនយេ បញ្ចមោ អច្ឆរិយោ អព្ភុតោ ធម្មោ យំ ទិស្វា ទិស្វា ភិក្ខូ ឥមស្មឹ ធម្មវិនយេ អភិរមន្តិ ។

[១២៦] សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ មហាសមុទ្ទោ ឯករសោ លោណរសោ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ អយំ ធម្មវិនយោ ឯករសោ វិមុត្តិរសោ យម្បិ ភិក្ខវេ ។ បេ ។ វិមុត្តិរសោ អយម្បិ ភិក្ខវេ ឥមស្មឹ ធម្មវិនយេ ឆដ្ឋោ អច្ឆរិយោ អព្ភុតោ ធម្មោ យំ ទិស្វា ទិស្វា ភិក្ខូ ឥមស្មឹ ធម្មវិនយេ អភិរមន្តិ ។

បាតិមោក្ខដ្ឋបនក្ខន្ធកៈ សភាពមិនដែលកើតគួរអស្ចារ្យ ៨ យ៉ាង ក្នុងធម៌វិន័យ

[១២៥] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទោះបីពួកភិក្ខុច្រើនរូប បរិនិព្វាន ដោយអនុបាទិសេសនិព្វានធាតុ និព្វានធាតុក៏មិនប្រាកដថា ខ្វះឬពេញ ដោយភិក្ខុទាំងនោះឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចទឹកទន្លេទាំងឡាយ ណានីមួយក្នុងលោក ដែលហូរស្រោចចុះទៅកាន់មហាសមុទ្រក្តី ទ-ទឹក ភ្លៀងទាំងឡាយណា ដែលហូរចុះមកពីអាកាសក្តី មហាសមុទ្រ ក៏មិន ប្រាកដថា ស្រកឬពេញដោយទឹកនោះ ដូច្នោះឯង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទុកជាពួកភិក្ខុច្រើនរូប បរិនិព្វានដោយអនុបាទិសេសនិព្វានធាតុ និព្វាន-ធាតុក៏មិនប្រាកដថា ខ្វះឬពេញ ដោយភិក្ខុទាំងនោះ ដោយសភាពណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាសភាពមិនដែលកើត គួរអស្ចារ្យទី ៥ ក្នុង ធម៌វិន័យនេះ ដែលពួកភិក្ខុឃើញហើយ តែងត្រេកអរ ក្នុងធម៌វិន័យនេះ ។

[១២៦] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌វិន័យនេះ មានរសតែមួយ គឺ វិមុត្តិរស ដូចមហាសមុទ្រដែលមានរសតែមួយ គឺរសប្រៃដូច្នោះឯង ម្នាល ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ បេ ។ គឺវិមុត្តិរស ដោយសភាពណា ម្នាលភិក្ខុទាំង ឡាយ នេះជាសភាពមិនដែលកើត គួរអស្ចារ្យទី ៦ ក្នុងធម៌វិន័យនេះ ដែលពួកភិក្ខុឃើញហើយ តែងត្រេកអរ ក្នុងធម៌វិន័យនេះ ។

[១២៧] សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ មហាសមុទ្ទោ ពហុរតនោ អនេករតនោ តត្រិមានិ រតនានិ សេយ្យថីទំ មុត្តា មណិ វេឡុរិយោ សង្ខោ សិលា បវាឡំ រជតំ ជាតរូបំ លោហិតង្គោ មសារគល្លំ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ អយំ ធម្មវិនយោ ពហុរតនោ អនេករតនោ តត្រិមានិ រតនានិ សេយ្យថីទំ ចត្តារោ សតិបដ្ឋានា ចត្តារោ សម្មប្បធានា ចត្តារោ ឥទ្ធិបាទា បញ្ចិន្ទ្រិយានិ បញ្ច ពលានិ សត្ត ពោជ្ឈង្គា អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ យម្បិ ភិក្ខវេ អយំ ធម្មវិនយោ ពហុរតនោ អនេករតនោ តត្រិមានិ រតនានិ សេយ្យថីទំ ចត្តារោ សតិបដ្ឋានា ។ បេ ។ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ អយម្បិ ភិក្ខវេ ឥមស្មឹ ធម្មវិនយេ សត្តមោ អច្ឆរិយោ អព្ភុតោ ធម្មោ យំ ទិស្វា ទិស្វា ភិក្ខូ ឥមស្មឹ ធម្មវិនយេ អភិរមន្តិ ។

[១២៧] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌វិន័យនេះ មានរតនៈ (ធម៌ជាទីរីករាយ) ច្រើនយ៉ាង មិនមែនមានត្រឹមតែមួយប៉ុណ្ណោះទេ រតនៈនេះក្នុងធម៌វិន័យនោះ គឺ សតិប្បដ្ឋាន ៤ សម្មប្បធាន ៤ ឥទ្ធិបាទ ៤ ឥន្ទ្រិយ ៥ ពលៈ ៥ ពោជ្ឈង្គ ៧ និងមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដែលជាផ្លូវដ៏ប្រសើរ ដូចមហាសមុទ្រ មានរតនៈ (ទ្រព្យជាគ្រឿងរីករាយ) ច្រើនយ៉ាង មិនមែនមានតែមួយទេ រតនៈទាំងនេះក្នុងមហាសមុទ្រនោះ គឺ កែវមុក្តា កែវមណី កែវពិទូរ្យ ស័ង្ខ សិលា កែវប្រពាឡ ប្រាក់ មាស កែវក្រហម (ត្បូងទទឹម) និងកែវមរកត ដូច្នោះឯង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌វិន័យនេះ មានរតនៈច្រើនយ៉ាង មិនមែនមានត្រឹមតែមួយទេ រតនៈទាំងនេះក្នុងធម៌វិន័យនោះ គឺ សតិប្បដ្ឋាន ៤ ។ បេ ។ និងមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដែលជាផ្លូវដ៏ប្រសើរដោយសភាពណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាសភាពមិនដែលកើត គួរអស្ចារ្យទី ៧ ក្នុងធម៌វិន័យនេះ ដែលពួកភិក្ខុឃើញហើយតែងត្រេកអរ ក្នុងធម៌វិន័យនេះ ។

[១២៨] សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ មហាសមុទ្ទោ មហាតំ ភូតានំ អាវាសោ តត្រិមេ ភូតា តិមិ ។ បេ ។ អសុរា នាគា គន្ធព្វា សន្តិ មហាសមុទ្ទេ យោជនសតិកាបិ អត្តភាវា ទ្វិយោជនសតិកាបិ អត្តភាវា តិយោជនសតិកាបិ អត្តភាវា ចតុយោជនសតិកាបិ អត្តភាវា បញ្ចយោជនសតិកាបិ អត្តភាវា ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ អយំ ធម្មវិនយោ មហាតំ ភូតានំ អាវាសោ តត្រិមេ ភូតា សោតាបន្នោ សោតាបត្តិផលសច្ឆិកិរិយាយ បដិបន្នោ សកិទាគាមិ[១] សកិទាគាមិផលសច្ឆិកិរិយាយ បដិបន្នោ អនាគាមី អនាគាមិផលសច្ឆិកិរិយាយ បដិបន្នោ អរហា អរហត្តាយ បដិបន្នោ យម្បិ ភិក្ខវេ អយំ ធម្មវិនយោ មហាតំ ភូតានំ អាវាសោ តត្រិមេ ភូតា សោតាបន្នោ ។ បេ ។ អរហត្តាយ បដិបន្នោ អយម្បិ ភិក្ខវេ ឥមស្មឹ ធម្មវិនយេ អដ្ឋមោ អច្ឆរិយោ អព្ភុតោ ធម្មោ យំ ទិស្វា ទិស្វា ភិក្ខូ ឥមស្មឹ ធម្មវិនយេ អភិរមន្តិ

---
១ ឱ. ម. សកទាគាមិ ។

បាតិមោក្ខដ្ឋបនក្ខន្ធកៈ សភាពមិនដែលកើតគួរអស្ចារ្យ ៨ យ៉ាង ក្នុងធម៌វិន័យ

[១២៨] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌វិន័យនេះជាទីនៅអាស្រ័យនៃពួកបុគ្គលធំ ៗ ជាច្រើន បុគ្គលទាំងនេះក្នុងធម៌វិន័យនោះ គឺ សោតាបន្នបុគ្គលនិងបុគ្គលដែលកំពុងប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវសោតាបត្តិផល សកិទាគាមិបុគ្គលនិងបុគ្គលដែលកំពុងប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវសកិទាគាមិផល អនាគាមិបុគ្គលនិងបុគ្គលដែលកំពុងប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវអនាគាមិផល អរហន្តនិងបុគ្គលដែលកំពុងប្រតិបត្តិដើម្បី (ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់) នូវអរហត្តផល ដូចមហាសមុទ្រ ដែលជាទីនៅអាស្រ័យនៃពួកសត្វធំ ៗ ជាច្រើន ឯពួកសត្វទាំងនេះ ក្នុងមហាសមុទ្រនោះ គឺត្រីឈ្មោះតិមិ ។ បេ ។ និងពួកអសុរ នាគ គន្ធព្វ ដែលមានអត្តភាព ១ រយយោជន៍ខ្លះ មានអត្តភាព ២ រយយោជន៍ខ្លះ មានអត្តភាព ៣ រយយោជន៍ខ្លះ មានអត្តភាព ៤ រយយោជន៍ខ្លះ មានអត្តភាព ៥ រយយោជន៍ខ្លះ ដែលមាននៅក្នុងមហាសមុទ្រដូច្នោះឯង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌វិន័យនេះជាទីនៅអាស្រ័យនៃពួកបុគ្គលធំ ៗ ជាច្រើន ពួកបុគ្គលទាំងនេះ ក្នុងធម៌វិន័យនោះ គឺ សោតាបន្នបុគ្គល ។ បេ ។ និងបុគ្គលដែលកំពុងប្រតិបត្តិដើម្បី (ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់) នូវអរហត្តផល ដោយសភាពណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាសភាពមិនដែលកើត គួរអស្ចារ្យ ទី ៨ ក្នុងធម៌វិន័យនេះ ដែលពួកភិក្ខុឃើញហើយ តែងត្រេកអរក្នុងធម៌វិន័យនេះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ

ឥមេ ខោ ភិក្ខវេ ឥមស្មឹ ធម្មវិនយេ អដ្ឋ អច្ឆរិយា អព្ភុតា ធម្មា យេ ទិស្វា ទិស្វា ភិក្ខូ ឥមស្មឹ ធម្មវិនយេ អភិរមន្តីតិ ។

[១២៩] អថខោ ភគវា ឯតមត្ថំ វិទិត្វា តាយំ វេលាយំ ឥមំ ឧទានំ ឧទានេសិ

ឆន្នមតិវស្សតិ[១] វិវដំ នាតិវស្សតិ
តស្មា ឆន្នំ វិវរេថ ឯវន្តំ នាតិវស្សតីតិ ។

[១៣០] អថខោ ភគវា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ នទា-នាហំ ភិក្ខវេ ឥតោ បរំ ឧបោសថំ ករិស្សាមិ បាតិ-មោក្ខំ ឧទ្ទិសិស្សាមិ តុម្ហេ វទានិ ភិក្ខវេ ឥតោ បរំ ឧបោសថំ ករេយ្យាថ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ អដ្ឋា-នមេតំ ភិក្ខវេ អនវកាសោ យំ តថាគតោ អបរិសុទ្ធាយ បរិសាយ ឧបោសថំ ករេយ្យ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសេយ្យ

១ ម. សុឆន្នមតិវស្សតិ ។

នេះឯងហើយដែលហៅថា សភាពមិនដែលកើត គួរអស្ចារ្យ ៨ ប្រការក្នុងធម៌វិន័យនេះ ដែលពួកភិក្ខុឃើញហើយ តែងត្រេកអរ ក្នុងធម៌វិន័យនេះ ។

[១២៩] គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ជ្រាបច្បាស់សេចក្ដីនុ៎ះហើយ ទ្រង់បន្លឺនូវឧទានវាចានេះ ក្នុងវេលានោះថា

ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិហើយបិទបាំងអាបត្តិទុក រមែងត្រូវអាបត្តិថ្មីដទៃ
ទៀត ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិហើយ បើកអាបត្តិ មិនត្រូវអាបត្តិដទៃ
ទៀតទេ ព្រោះហេតុនោះ កាលបើភិក្ខុ (ណាមួយ) ត្រូវអាបត្តិ
ហើយបិទបាំងអាបត្តិទុក ភិក្ខុ (នោះ) ត្រូវបើកអាបត្តិចេញ
ធ្វើយ៉ាងនេះ ទើបមិនត្រូវអាបត្តិនោះទៀតឡើយ ។

[១៣០] លំដាប់នោះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងកាលឥឡូវនេះ តាំងអំពីថ្ងៃនេះតទៅមុខ តថាគតនឹងមិនធ្វើឧបោសថ មិនសំដែងបាតិមោក្ខទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងកាលឥឡូវនេះ ចាប់ដើមអំពីថ្ងៃនេះតទៅមុខ ចូរអ្នកទាំងឡាយ នាំគ្នាធ្វើឧបោសថ សំដែងបាតិមោក្ខចុះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតនឹងធ្វើឧបោសថ សំដែងបាតិមោក្ខជាមួយនឹងបរិសទ្យមិនបរិសុទ្ធដោយហេតុណា ហេតុនុ៎ះមិនមែនជាទីតាំង មិនមែនជាឱកាស

បាតិមោក្ខដ្ឋបនក្ខន្ធកេ ឆព្វគ្គិយភិក្ខុវត្ថុ

ន ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុនា[១] សាបត្តិកេន បាតិមោក្ខំ សោតព្វំ យោ សុណេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ យោ សាបត្តិកោ បាតិមោក្ខំ សុណាតិ តស្ស បាតិមោក្ខំ ឋបេតុំ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឋបេតព្វំ ។ តទហុបោសថេ ចាតុទ្ទសេ វា បណ្ណរសេ វា តស្មឹ បុគ្គលេ សម្មុខីភូតេ សង្ឃមជ្ឈេ ឧទាហរិតព្វំ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមោ បុគ្គលោ សាបត្តិកោ តស្ស បាតិមោក្ខំ ឋបេមិ ន តស្មឹ សម្មុខីភូតេ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្វន្តិ ។ ឋបិតំ ហោតិ បាតិមោក្ខន្តិ ។

[១៣១] តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ នាម្ហេ កោចិ ជានាតីតិ សាបត្តិកា វ បាតិមោក្ខំ សុណន្តិ ។ ថេរា ភិក្ខូ បរចិត្តវិទុនោ ភិក្ខូនំ អារោចេន្តិ ឥត្ថន្នាមោ ច ឥត្ថន្នាមោ ច អាវុសោ ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ នាម្ហេ កោចិ ជានាតីតិ សាបត្តិកា វ បាតិមោក្ខំ សុណន្តីតិ ។ អស្សោសុំ ខោ ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ថេរា កិរ

១ ឱ. ម. បោត្ថកេសុ ភិក្ខុនាតិ វចនំ ន បញ្ញាយតិ ។

(ល្មមនឹងធ្វើបានទេ) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយវិញទៀត ភិក្ខុដែលមានអាបត្តិ មិនត្រូវស្តាប់បាតិមោក្ខទេ ភិក្ខុណាស្តាប់ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យបញ្ឈប់បាតិមោក្ខដល់ភិក្ខុដែលមានអាបត្តិ ហើយមកស្តាប់បាតិមោក្ខ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុត្រូវបញ្ឈប់ (បាតិ-មោក្ខ) យ៉ាងនេះឯង ។ ក្នុងថ្ងៃចាតុទ្ទសី ឬបណ្ណរសីឧបោសថនោះ កាលបើមានបុគ្គល គឺ ភិក្ខុនោះមក ក្នុងទីចំពោះមុខ ភិក្ខុគប្បីប្រកាសកណ្តាលជំនុំសង្ឃថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ដ្បិតបុគ្គលឈ្មោះនេះជាអ្នកមានអាបត្តិ ខ្ញុំនឹងបញ្ឈប់បាតិមោក្ខដល់បុគ្គលនោះ កាលបើបុគ្គលនោះ នៅក្នុងទីចំពោះមុខ សង្ឃមិនគួរសំដែងបាតិមោក្ខទេ ។ សង្ឃឈ្មោះថា បញ្ឈប់បាតិមោក្ខហើយ ។

[១៣១] ក្នុងសម័យនោះ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ សុទ្ធតែជាអ្នកមានអាបត្តិ នាំគ្នាមកស្តាប់បាតិមោក្ខ ដោយគិតថា មិនមាននរណាស្គាល់ពួកយើងទេ ។ ពួកភិក្ខុជាថេរៈដែលជ្រាបច្បាស់នូវវារៈចិត្តនៃបុគ្គលដទៃ ក៏ប្រាប់ភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ឆព្វគ្គិយភិក្ខុឈ្មោះនេះមួយឈ្មោះនេះមួយ សុទ្ធតែជាអ្នកមានអាបត្តិ ហើយនាំគ្នាមកស្តាប់បាតិមោក្ខ ដោយគិតថា មិនមាននរណាស្គាល់ពួកយើងទេ ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុបានឮ

ភិក្ខូ បរចិត្តវិទុនោ អម្ហេ ភិក្ខូនំ អារោចេន្តិ ឥត្ថន្នាមោ ច ឥត្ថន្នាមោ ច អាវុសោ ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ នាម្ហេ កោចិ ជានាតីតិ សាបត្តិកា វ បាតិមោក្ខំ សុណន្តីតិ ។ តេ បុរម្ហាកំ បេសលា ភិក្ខូ បាតិមោក្ខំ ឋបេន្តីតិ បដិកច្ចេវ សុទ្ធានំ ភិក្ខូនំ អនាបត្តិកានំ អវត្ថុស្មឹ អការណោ បាតិមោក្ខំ ឋបេន្តិ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ សុទ្ធានំ ភិក្ខូនំ អនាបត្តិកានំ អវត្ថុស្មឹ អការណោ បាតិមោក្ខំ ឋបេស្សន្តីតិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ សច្ចំ កិរ ភិក្ខវេ ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ សុទ្ធានំ ភិក្ខូនំ អនាបត្តិកានំ អវត្ថុស្មឹ អការណោ បាតិមោក្ខំ ឋបេន្តីតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ បេ ។

ដំណឹងថា ពួកភិក្ខុជាថេរៈដែលលោកជ្រាបច្បាស់នូវវារៈចិត្តនៃបុគ្គលដទៃ ប្រាប់ (រឿង) យើងដល់ភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុឈ្មោះនេះមួយ ឈ្មោះនេះមួយ សុទ្ធតែជាអ្នកមានអាបត្តិហើយ នាំគ្នាមកស្តាប់បាតិមោក្ខ ដោយគិតថា មិនមាននរណា ស្គាល់ពួកយើងទេ ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងនោះគិតគ្នាថា កាលពីមុនភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលមានសីលជាទីស្រឡាញ់ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខចំពោះពួកយើង ហើយប្រញាប់បញ្ឈប់បាតិមោក្ខដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលបរិសុទ្ធមិនមានអាបត្តិ ដោយឥតមានរឿង ឥតមានហេតុ ។ ពួកភិក្ខុណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុមិនសមបើនឹងបញ្ឈប់បាតិមោក្ខដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលបរិសុទ្ធមិនមានអាបត្តិ ដោយឥតមានរឿង ឥតមានហេតុសោះឡើយ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បានឮថា ពួកឆព្វគ្គិយបញ្ឈប់បាតិមោក្ខដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលបរិសុទ្ធមិនមានអាបត្តិ ដោយឥតមានរឿង ឥតមានហេតុ ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ ពិតមែន ។ បេ ។

វិគរហិត្វា ឥមំ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ ន ភិក្ខវេ សុទ្ធានំ ភិក្ខូនំ អនាបត្តិកានំ អវត្ថុស្មឹ អការណេ ឋាតិមោក្ខំ បវេតព្វំ យោ បបេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

[១៣២] ឯកំ ភិក្ខវេ អធម្មិកំ ឋាតិមោក្ខដ្ឋ-បនំ(១) ឯកំ ធម្មិកំ ។ ទ្វេ អធម្មិកានិ ឋាតិមោក្ខដ្ឋ-បនានិ ទ្វេ ធម្មិកានិ ។ តីណិ អធម្មិកានិ ឋាតិ-មោក្ខដ្ឋបនានិ តីណិ ធម្មិកានិ ។ ចត្តារិ អធម្មិកានិ ឋាតិមោក្ខដ្ឋបនានិ ចត្តារិ ធម្មិកានិ ។ បញ្ច អធម្មិ-កានិ ឋាតិមោក្ខដ្ឋបនានិ បញ្ច ធម្មិកានិ ។ ឆ អ-ធម្មិកានិ ឋាតិមោក្ខដ្ឋបនានិ ឆ ធម្មិកានិ ។ សត្ត អធម្មិកានិ ឋាតិមោក្ខដ្ឋបនានិ សត្ត ធម្មិកានិ ។ អដ្ឋ អធម្មិកានិ ឋាតិមោក្ខដ្ឋបនានិ អដ្ឋ ធម្មិកានិ ។ នវ អធម្មិកានិ ឋាតិមោក្ខដ្ឋបនានិ នវ ធម្មិកានិ ។ ទស អធម្មិកានិ ឋាតិមោក្ខដ្ឋបនានិ ទស ធម្មិកានិ ។

១ ឱ. ម. បាតិមោក្ខឋបនំ ។

ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសហើយទ្រង់ធ្វើធម្មីកថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ដល់ពួកភិក្ខុដែលបរិសុទ្ធមិនមានអាបត្តិ ដោយឥតមានរឿង ឥតមានហេតុទេ ភិក្ខុណាបញ្ឈប់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[១៣២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខមិនប្រកបដោយធម៌ ១ ប្រកបដោយធម៌ ១ ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខមិនប្រកបដោយធម៌ ២ យ៉ាង ប្រកបដោយធម៌ ២ យ៉ាង ។ ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខមិនប្រកបដោយធម៌ ៣ យ៉ាង ប្រកបដោយធម៌ ៣ យ៉ាង ។ ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខមិនប្រកបដោយធម៌ ៤ យ៉ាង ប្រកបដោយធម៌ ៤ យ៉ាង ។ ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខមិនប្រកបដោយធម៌ ៥ យ៉ាង ប្រកបដោយធម៌ ៥ យ៉ាង ។ ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខមិនប្រកបដោយធម៌ ៦ យ៉ាង ប្រកបដោយធម៌ ៦ យ៉ាង ។ ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខមិនប្រកបដោយធម៌ ៧ យ៉ាង ប្រកបដោយធម៌ ៧ យ៉ាង ។ ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខមិនប្រកបដោយធម៌ ៨ យ៉ាង ប្រកបដោយធម៌ ៨ យ៉ាង ។ ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខមិនប្រកបដោយធម៌ ៩ យ៉ាង ប្រកបដោយធម៌ ៩ យ៉ាង ។ ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខមិនប្រកបដោយធម៌ ១០ យ៉ាង ប្រកបដោយធម៌ ១០ យ៉ាង ។

[១៣៣] កាតមំ ឯកំ អជម្មិកំ ចាតិមោក្ខដ្ឋ-បជំ ។ អមូលិកាយ សីលវិបត្តិយា ចាតិមោក្ខំ ឋបេតិ ឥជំ ឯកំ អជម្មិកំ ចាតិមោក្ខដ្ឋបជំ ។

[១៣៤] កាតមំ ឯកំ ជម្មិកំ ចាតិមោក្ខដ្ឋបជំ ។ សមូលិកាយ សីលវិបត្តិយា ចាតិមោក្ខំ ឋបេតិ ឥជំ ឯកំ ជម្មិកំ ចាតិមោក្ខដ្ឋបជំ ។

[១៣៥] កាតមានិ ទ្វេ អជម្មិកានិ ចាតិមោក្ខដ្ឋ-បជានិ ។ អមូលិកាយ សីលវិបត្តិយា ចាតិមោក្ខំ ឋបេតិ អមូលិកាយ អាចារវិបត្តិយា ចាតិមោក្ខំ ឋបេតិ ឥមានិ ទ្វេ អជម្មិកានិ ចាតិមោក្ខដ្ឋបជានិ ។

[១៣៦] កាតមានិ ទ្វេ ជម្មិកានិ ចាតិមោក្ខដ្ឋប-ជានិ ។ សមូលិកាយ សីលវិបត្តិយា ចាតិមោក្ខំ ឋបេតិ សមូលិកាយ អាចារវិបត្តិយា ចាតិមោក្ខំ ឋបេតិ ឥមានិ ទ្វេ ជម្មិកានិ ចាតិមោក្ខដ្ឋបជានិ ។

[១៣៣] ដូចម្តេចហៅថា ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ មិនប្រកបដោយធម៌ ១ យ៉ាង ។ ភិក្ខុបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះសីលវិបត្តិមិនមានមូល នេះហៅថា ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ មិនប្រកបដោយធម៌ ១ យ៉ាង ។

[១៣៤] ដូចម្តេចហៅថា ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ប្រកបដោយធម៌ ១ យ៉ាង ។ ភិក្ខុបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះសីលវិបត្តិមានមូល នេះហៅថា ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខប្រកបដោយធម៌ ១ យ៉ាង ។

[១៣៥] ដូចម្តេចហៅថា ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខមិនប្រកបដោយធម៌ ២ យ៉ាង ។ ភិក្ខុបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះសីលវិបត្តិមិនមានមូល ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះអាចារវិបត្តិមិនមានមូល ១ នេះហៅថា ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខមិនប្រកបដោយធម៌ ២ យ៉ាង ។

[១៣៦] ដូចម្តេចហៅថា ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ប្រកបដោយធម៌ ២ យ៉ាង ។ ភិក្ខុបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះសីលវិបត្តិមានមូល ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះអាចារវិបត្តិមានមូល ១ នេះហៅថា ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ប្រកបដោយធម៌ ២ យ៉ាង ។

[១៣៧] កតមានិ តីណិ អធម្មិកានិ បាតិមោក្ខដ្ឋ-បនានិ ។ អមូលិកាយ សីលវិបត្តិយា បាតិមោក្ខំ ឋបេតិ អមូលិកាយ អាចារវិបត្តិយា បាតិមោក្ខំ ឋ-បេតិ អមូលិកាយ ទិដ្ឋិវិបត្តិយា បាតិមោក្ខំ ឋបេតិ ឥមានិ តីណិ អធម្មិកានិ បាតិមោក្ខដ្ឋបនានិ ។

[១៣៨] កតមានិ តីណិ ធម្មិកានិ បាតិមោក្ខដ្ឋ-បនានិ ។ សមូលិកាយ សីលវិបត្តិយា បាតិមោក្ខំ ឋបេតិ សមូលិកាយ អាចារវិបត្តិយា បាតិមោក្ខំ ឋ-បេតិ សមូលិកាយ ទិដ្ឋិវិបត្តិយា បាតិមោក្ខំ ឋបេតិ ឥមានិ តីណិ ធម្មិកានិ បាតិមោក្ខដ្ឋបនានិ ។

[១៣៩] កតមានិ ចត្តារិ អធម្មិកានិ បាតិមោក្ខដ្ឋ-បនានិ ។ អមូលិកាយ សីលវិបត្តិយា បាតិមោក្ខំ ឋបេតិ អមូលិកាយ អាចារវិបត្តិយា បាតិមោក្ខំ ឋបេតិ អមូលិកាយ ទិដ្ឋិវិបត្តិយា បាតិមោក្ខំ ឋបេតិ អមូលិ-កាយ អាជីវវិបត្តិយា បាតិមោក្ខំ ឋបេតិ ឥមានិ ចត្តារិ អធម្មិកានិ បាតិមោក្ខដ្ឋបនានិ ។

បាតិមោក្ខដ្ឋបនក្ខន្ធកៈ ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ៣-៤ យ៉ាង

[១៣៧] ដូចម្ដេចហៅថា ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ មិនប្រកបដោយធម៌ ៣ យ៉ាង ។ ភិក្ខុបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះសីលវិបត្តិមិនមានមូល ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះអាចារវិបត្តិមិនមានមូល ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះទិដ្ឋិវិបត្តិមិនមានមូល ១ នេះហៅថា ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ មិនប្រកបដោយធម៌ ៣ យ៉ាង ។

[១៣៨] ដូចម្ដេចហៅថា ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ប្រកបដោយធម៌ ៣ យ៉ាង ។ ភិក្ខុបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះសីលវិបត្តិមានមូល ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះអាចារវិបត្តិមានមូល ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះទិដ្ឋិវិបត្តិមានមូល ១ នេះហៅថា ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ប្រកបដោយធម៌ ៣ យ៉ាង ។

[១៣៩] ដូចម្ដេចហៅថា ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ មិនប្រកបដោយធម៌ ៤ យ៉ាង ។ ភិក្ខុបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះសីលវិបត្តិ មិនមានមូល ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះអាចារវិបត្តិមិនមានមូល ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះទិដ្ឋិវិបត្តិមិនមានមូល ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះអាជីវវិបត្តិមិនមានមូល ១ នេះហៅថា ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ មិនប្រកបដោយធម៌ ៤ យ៉ាង ។

[១៤០] កតមានិ ចត្តារិ ធម្មិកានិ ចាតិមោក្ខដ្ឋបនានិ ។ សមូលិកាយ សីលវិបត្តិយា ចាតិមោក្ខំ ឋបេតិ សមូលិកាយ អាចារវិបត្តិយា ចាតិមោក្ខំ ឋបេតិ សមូលិកាយ ទិដ្ឋិវិបត្តិយា ចាតិមោក្ខំ ឋបេតិ សមូលិកាយ អាជីវវិបត្តិយា ចាតិមោក្ខំ ឋបេតិ ឥមានិ ចត្តារិ ធម្មិកានិ ចាតិមោក្ខដ្ឋបនានិ ។

[១៤១] កតមានិ បញ្ច អធម្មិកានិ ចាតិមោក្ខដ្ឋបនានិ ។ អមូលិកេន ចារាជិកេន ចាតិមោក្ខំ ឋបេតិ អមូលិកេន សង្ឃាទិសេសេន ចាតិមោក្ខំ ឋបេតិ អមូលិកេន ចាចិត្តិយេន ចាតិមោក្ខំ ឋបេតិ អមូលិកេន ចាដិទេសនីយេន ចាតិមោក្ខំ ឋបេតិ អមូលិកេន ទុក្កដេន ចាតិមោក្ខំ ឋបេតិ ឥមានិ បញ្ច អធម្មិកានិ ចាតិមោក្ខដ្ឋបនានិ ។

[១៤២] កតមានិ បញ្ច ធម្មិកានិ ចាតិមោក្ខដ្ឋបនានិ ។ សមូលិកេន ចារាជិកេន ចាតិមោក្ខំ ឋបេតិ

[១៤០] ដូចម្តេចហៅថា ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ប្រកបដោយធម៌ ៤ យ៉ាង ។ ភិក្ខុបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះសីលវិបត្តិមានមូល ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះអាចារវិបត្តិមានមូល ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះទិដ្ឋិ-វិបត្តិមានមូល ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះអាជីវវិបត្តិមានមូល ១ នេះហៅថា ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ប្រកបដោយធម៌ ៤ យ៉ាង ។

[១៤១] ដូចម្តេចហៅថា ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ មិនប្រកបដោយធម៌ ៥ យ៉ាង ។ ភិក្ខុបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះបារាជិកាបត្តិ មិនមានមូល ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះសង្ឃាទិសេសាបត្តិមិនមានមូល ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះបាចិត្តិយាបត្តិមិនមានមូល ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះបាដិទេសនីយាបត្តិមិនមានមូល ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះទុក្កដាបត្តិមិនមានមូល ១ នេះហៅថា ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ មិនប្រកបដោយធម៌ ៥ យ៉ាង ។

[១៤២] ដូចម្តេចហៅថា ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ប្រកបដោយធម៌ ៥ យ៉ាង ។ ភិក្ខុបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះបារាជិកាបត្តិមានមូល ១

សមូលិកេន សង្ឃាទិសេសេន បាតិមោក្ខំ ឋបេតិ សមូលិកេន បាចិត្តិយេន បាតិមោក្ខំ ឋបេតិ សមូលិកេន បាដិទេសនីយេន បាតិមោក្ខំ ឋបេតិ សមូលិកេន ទុក្កដេន បាតិមោក្ខំ ឋបេតិ ឥមានិ បញ្ច ធម្មិកានិ បាតិមោក្ខដ្ឋបនានិ ។

[១៨៣] កតមានិ ឆ អធម្មិកានិ បាតិមោក្ខដ្ឋបនានិ ។ អមូលិកាយ សីលវិបត្តិយា បាតិមោក្ខំ ឋបេតិ អកតាយ អមូលិកាយ សីលវិបត្តិយា បាតិមោក្ខំ ឋបេតិ កតាយ អមូលិកាយ អាចារវិបត្តិយា បាតិមោក្ខំ ឋបេតិ អកតាយ អមូលិកាយ អាចារវិបត្តិយា បាតិមោក្ខំ ឋបេតិ កតាយ អមូលិកាយ ទិដ្ឋិវិបត្តិយា បាតិមោក្ខំ ឋបេតិ អកតាយ អមូលិកាយ ទិដ្ឋិវិបត្តិយា បាតិមោក្ខំ ឋបេតិ កតាយ ឥមានិ ឆ អធម្មិកានិ បាតិមោក្ខដ្ឋបនានិ ។

[១៨៤] កតមានិ ឆ ធម្មិកានិ បាតិមោក្ខដ្ឋបនានិ ។ សមូលិកាយ សីលវិបត្តិយា បាតិមោក្ខំ

បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះសង្ឃាទិសេសាបត្តិមានមូល ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះបាចិត្តិយាបត្តិមានមូល ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះបាដិទេសនីយាបត្តិមានមូល ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះទុក្កដាបត្តិមានមូល ១ នេះហៅថា ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ប្រកបដោយធម៌ ៥ យ៉ាង ។

[១៤៣] ដូចម្តេចហៅថា ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ មិនប្រកបដោយធម៌ ៦ យ៉ាង ។ ភិក្ខុបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះសីលវិបត្តិមិនមានមូល ដែលភិក្ខុមិនបានធ្វើ ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះសីលវិបត្តិមិនមានមូល ដែលភិក្ខុធ្វើហើយ ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះអាចារវិបត្តិមិនមានមូល ដែលភិក្ខុមិនបានធ្វើ ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះអាចារវិបត្តិមិនមានមូល ដែលភិក្ខុធ្វើហើយ ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះទិដ្ឋិវិបត្តិមិនមានមូល ដែលភិក្ខុមិនបានធ្វើ ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះទិដ្ឋិវិបត្តិមិនមានមូល ដែលភិក្ខុធ្វើហើយ ១ នេះហៅថា ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ មិនប្រកបដោយធម៌ ៦ យ៉ាង ។

[១៤៤] ដូចម្តេចហៅថា ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ប្រកបដោយធម៌ ៦ យ៉ាង ។ ភិក្ខុបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះសីលវិបត្តិមានមូលដែលភិក្ខុមិន

ឋបេតិ អកតាយ សមូលិកាយ សីលវិបត្តិយា បាតិមោក្ខំ ឋបេតិ កតាយ សមូលិកាយ អាចារវិបត្តិយា បាតិមោក្ខំ ឋបេតិ អកតាយ សមូលិកាយ អាចារវិបត្តិយា បាតិមោក្ខំ ឋបេតិ កតាយ សមូលិកាយ ទិដ្ឋិវិបត្តិយា បាតិមោក្ខំ ឋបេតិ អកតាយ សមូលិកាយ ទិដ្ឋិវិបត្តិយា បាតិមោក្ខំ ឋបេតិ កតាយ ឥមានិ ឆ ធម្មិកានិ បាតិមោក្ខដ្ឋបនានិ ។

[១៤៩] កតមានិ សត្ត អធម្មិកានិ បាតិមោក្ខដ្ឋបនានិ ។ អមូលិកេន បារាជិកេន បាតិមោក្ខំ ឋបេតិ អមូលិកេន សង្ឃាទិសេសេន បាតិមោក្ខំ ឋបេតិ អមូលិកេន ថុល្លច្ចយេន បាតិមោក្ខំ ឋបេតិ អមូលិកេន បាចិត្តិយេន បាតិមោក្ខំ ឋបេតិ អមូលិកេន បាដិទេសនីយេន បាតិមោក្ខំ ឋបេតិ អមូលិកេន ទុក្កដេន បាតិមោក្ខំ ឋបេតិ អមូលិកេន ទុព្ភាសិតេន បាតិមោក្ខំ ឋបេតិ ឥមានិ សត្ត អធម្មិកានិ បាតិមោក្ខដ្ឋបនានិ ។

បានធ្វើ ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះសីលវិបត្តិមានមូលដែលភិក្ខុធ្វើហើយ ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះអាចារវិបត្តិមានមូលដែលភិក្ខុមិនបានធ្វើ ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះអាចារវិបត្តិមានមូលដែលភិក្ខុធ្វើហើយ ១ បញ្ឈប់បាតិ-មោក្ខ ព្រោះទិដ្ឋិវិបត្តិមានមូលដែលភិក្ខុមិនបានធ្វើ ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះទិដ្ឋិវិបត្តិមានមូលដែលភិក្ខុធ្វើហើយ ១ នេះហៅថា ការបញ្ឈប់បាតិ-មោក្ខ ប្រកបដោយធម៌ ៦ យ៉ាង ។

[១៤៥] ដូចម្តេចហៅថា ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ មិនប្រកបដោយធម៌ ៧ យ៉ាង ។ ភិក្ខុបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះបារាជិកាបត្តិមិនមានមូល ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះសង្ឃាទិសេសាបត្តិមិនមានមូល ១ បញ្ឈប់បាតិ-មោក្ខ ព្រោះថុល្លច្ចយាបត្តិមិនមានមូល ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះបា-ចិត្តិយាបត្តិមិនមានមូល ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះបាដិទេសនីយាបត្តិ មិនមានមូល ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះទុក្កដាបត្តិមិនមានមូល ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះទុព្ភាសិតាបត្តិមិនមានមូល ១ នេះហៅថា ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ មិនប្រកបដោយធម៌ ៧ យ៉ាង ។

បាតិមោក្ខដ្ឋបនក្ខន្ធកេ សត្ត អដ្ឋ បាតិមោក្ខដ្ឋបនានិ

[១៤៦] កតមានិ សត្ត ធម្មិកានិ បាតិមោក្ខដ្ឋបនានិ ។ សមូលិកេន បារាជិកេន បាតិមោក្ខំ ឋបេតិ សមូលិកេន សង្ឃាទិសេសេន បាតិមោក្ខំ ឋបេតិ សមូលិកេន ថុល្លច្ចយេន បាតិមោក្ខំ ឋបេតិ សមូលិកេន បាចិត្តិយេន បាតិមោក្ខំ ឋបេតិ សមូលិកេន បាដិទេសនីយេន បាតិមោក្ខំ ឋបេតិ សមូលិកេន ទុក្កដេន បាតិមោក្ខំ ឋបេតិ សមូលិកេន ទុព្ភាសិតេន បាតិមោក្ខំ ឋបេតិ ឥមានិ សត្ត ធម្មិកានិ បាតិមោក្ខដ្ឋបនានិ ។

[១៤៧] កតមានិ អដ្ឋ អធម្មិកានិ បាតិមោក្ខដ្ឋបនានិ ។ អមូលិកាយ សីលវិបត្តិយា បាតិមោក្ខំ ឋបេតិ អកតាយ អមូលិកាយ សីលវិបត្តិយា បាតិមោក្ខំ ឋបេតិ កតាយ អមូលិកាយ អាចារវិបត្តិយា បាតិមោក្ខំ ឋបេតិ អកតាយ អមូលិកាយ អាចារវិបត្តិយា បាតិមោក្ខំ ឋបេតិ កតាយ អមូលិកាយ ទិដ្ឋិវិបត្តិយា បាតិមោក្ខំ ឋបេតិ អកតាយ អមូលិកាយ ទិដ្ឋិវិបត្តិយា បាតិមោក្ខំ ឋបេតិ កតាយ អមូលិកាយ អាជីវវិបត្តិយា

[១៤៦] ដូចម្ដេចហៅថា ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ប្រកបដោយធម៌ ៧ យ៉ាង ។ ភិក្ខុបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះបារាជិកាបត្តិមានមូល ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះសង្ឃាទិសេសាបត្តិមានមូល ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះថុល្លច្ចយាបត្តិមានមូល ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះបាចិត្តិយាបត្តិមានមូល ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះបាដិទេសនីយាបត្តិមានមូល ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះទុក្កដាបត្តិមានមូល ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះទុព្ភាសិតាបត្តិមានមូល ១ នេះហៅថា ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ប្រកបដោយធម៌ ៧ យ៉ាង ។

[១៤៧] ដូចម្ដេចហៅថា ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ មិនប្រកបដោយធម៌ ៨ យ៉ាង ។ ភិក្ខុបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះសីលវិបត្តិមិនមានមូល ដែលភិក្ខុមិនបានធ្វើ ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះសីលវិបត្តិមិនមានមូល ដែលភិក្ខុធ្វើហើយ ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះអាចារវិបត្តិមិនមានមូល ដែលភិក្ខុមិនបានធ្វើ ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះអាចារវិបត្តិមិនមានមូល ដែលភិក្ខុធ្វើហើយ ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះទិដ្ឋិវិបត្តិមិនមានមូល ដែលភិក្ខុមិនបានធ្វើ ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះទិដ្ឋិវិបត្តិមិនមានមូល ដែលភិក្ខុធ្វើហើយ ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះអាជីវវិបត្តិមិនមានមូល ដែលភិក្ខុមិន

ចាតិមោក្ខំ បបេតិ អកតាយ អម្ពលិកាយ អាជីវវិបត្តិ-យា ចាតិមោក្ខំ បបេតិ កតាយ ឥមានិ អដ្ឋ អជម្មិកានិ ចាតិមោក្ខដ្ឋបជានិ ។

[១៤៨] កតមានិ អដ្ឋ ជម្មិកានិ ចាតិមោក្ខដ្ឋប-ជានិ ។ សម្ពលិកាយ សីលវិបត្តិយា ចាតិមោក្ខំ បបេតិ អកតាយ សម្ពលិកាយ សីលវិបត្តិយា ចាតិ-មោក្ខំ បបេតិ កតាយ សម្ពលិកាយ អាចារវិបត្តិយា ចាតិមោក្ខំ បបេតិ អកតាយ សម្ពលិកាយ អាចារ-វិបត្តិយា ចាតិមោក្ខំ បបេតិ កតាយ សម្ពលិកាយ ជិដ្ឋិវិបត្តិយា ចាតិមោក្ខំ បបេតិ អកតាយ សម្ពលិ-កាយ ជិដ្ឋិវិបត្តិយា ចាតិមោក្ខំ បបេតិ កតាយ ស-ម្ពលិកាយ អាជីវវិបត្តិយា ចាតិមោក្ខំ បបេតិ អកតា-យ សម្ពលិកាយ អាជីវវិបត្តិយា ចាតិមោក្ខំ បបេតិ កតាយ ឥមានិ អដ្ឋ ជម្មិកានិ ចាតិមោក្ខដ្ឋបជានិ ។

[១៤៩] កតមានិ ជវ អជម្មិកានិ ចាតិមោក្ខដ្ឋ-បជានិ ។ អម្ពលិកាយ សីលវិបត្តិយា ចាតិមោក្ខំ បបេតិ អកតាយ អម្ពលិកាយ សីលវិបត្តិយា

បានធ្វើ ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះអាជីវវិបត្តិមិនមានមូល ដែលភិក្ខុធ្វើហើយ ១ នេះហៅថា ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខមិនប្រកបដោយធម៌ ៨ យ៉ាង ។

[១៤៨] ដូចម្ដេចហៅថា ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ប្រកបដោយធម៌ ៨ យ៉ាង ។ ភិក្ខុបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះសីលវិបត្តិមានមូល ដែលភិក្ខុមិនបានធ្វើ ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះសីលវិបត្តិមានមូល ដែលភិក្ខុធ្វើហើយ ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះអាចារវិបត្តិមានមូល ដែលភិក្ខុមិនបានធ្វើ ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះអាចារវិបត្តិមានមូល ដែលភិក្ខុធ្វើហើយ ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះទិដ្ឋិវិបត្តិមានមូល ដែលភិក្ខុមិនបានធ្វើ ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះទិដ្ឋិវិបត្តិមានមូល ដែលភិក្ខុធ្វើហើយ ១ បញ្ឈប់បាតិ-មោក្ខ ព្រោះអាជីវវិបត្តិមានមូល ដែលភិក្ខុមិនបានធ្វើ ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះអាជីវវិបត្តិមានមូល ដែលភិក្ខុធ្វើហើយ ១ នេះហៅថា ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ប្រកបដោយធម៌ ៨ យ៉ាង ។

[១៤៩] ដូចម្ដេចហៅថា ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ មិនប្រកបដោយធម៌ ៩ យ៉ាង ។ ភិក្ខុបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះសីលវិបត្តិមិនមានមូល ដែលភិក្ខុមិនបានធ្វើ ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះសីលវិបត្តិមិនមានមូល

ចាតិមោក្ខំ ឋបេតិ កតាយ អមូលិកាយ សីលវិបត្តិយា ចាតិមោក្ខំ ឋបេតិ កតាកតាយ អមូលិកាយ អា-ចារវិបត្តិយា ចាតិមោក្ខំ ឋបេតិ អកតាយ អមូលិកាយ អាចារវិបត្តិយា ចាតិមោក្ខំ ឋបេតិ កតាយ អមូលិ-កាយ អាចារវិបត្តិយា ចាតិមោក្ខំ ឋបេតិ កតាក-តាយ អមូលិកាយ ទិដ្ឋិវិបត្តិយា ចាតិមោក្ខំ ឋបេតិ អកតាយ អមូលិកាយ ទិដ្ឋិវិបត្តិយា ចាតិមោក្ខំ ឋ-បេតិ កតាយ អមូលិកាយ ទិដ្ឋិវិបត្តិយា ចាតិមោក្ខំ ឋបេតិ កតាកតាយ ឥមានិ ទស អធម្មិកានិ ចាតិ-មោក្ខដ្ឋបនានិ ។

[១៨០] កតមានិ ទស ធម្មិកានិ ចាតិមោក្ខដ្ឋប-នានិ ។ សមូលិកាយ សីលវិបត្តិយា ចាតិមោក្ខំ ឋបេតិ អកតាយ សមូលិកាយ សីលវិបត្តិយា ចាតិ-មោក្ខំ ឋបេតិ កតាយ សមូលិកាយ សីលវិបត្តិ-យា ចាតិមោក្ខំ ឋបេតិ កតាកតាយ សមូលិកា-យ អាចារវិបត្តិយា ចាតិមោក្ខំ ឋបេតិ អកតាយ សមូលិកាយ អាចារវិបត្តិយា ចាតិមោក្ខំ ឋបេតិ

ដែលភិក្ខុធ្វើហើយ ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះសីលវិបត្តិមិនមានមូល ដែលភិក្ខុធ្វើហើយនិងមិនធ្វើហើយ ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះអាចារវិបត្តិមិនមានមូល ដែលភិក្ខុមិនបានធ្វើ ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះអាចារវិបត្តិមិនមានមូល ដែលភិក្ខុធ្វើហើយ ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះអាចារវិបត្តិមិនមានមូល ដែលភិក្ខុធ្វើហើយនិងមិនធ្វើហើយ ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះទិដ្ឋិវិបត្តិមិនមានមូល ដែលភិក្ខុមិនបានធ្វើ ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះទិដ្ឋិវិបត្តិមិនមានមូល ដែលភិក្ខុធ្វើហើយ ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះទិដ្ឋិវិបត្តិមិនមានមូល ដែលភិក្ខុធ្វើហើយនិងមិនធ្វើហើយ ១ នេះហៅថា ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ មិនប្រកបដោយធម៌ ៩ យ៉ាង ។

[១៥០] ដូចម្តេចហៅថា ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ប្រកបដោយធម៌ ៩ យ៉ាង ។ ភិក្ខុបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះសីលវិបត្តិមានមូល ដែលភិក្ខុមិនបានធ្វើ ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះសីលវិបត្តិមានមូល ដែលភិក្ខុធ្វើហើយ ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះសីលវិបត្តិមានមូល ដែលភិក្ខុធ្វើហើយនិងមិនធ្វើហើយ ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះអាចារវិបត្តិមានមូល ដែលភិក្ខុមិនបានធ្វើ ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះអាចារវិបត្តិមានមូល

កតាយ សម្ពុលិកាយ អាចារវិបត្តិយា ចាតិមោក្ខំ ឋបេតិ កតាកតាយ សម្ពុលិកាយ ទិដ្ឋិវិបត្តិយា ចាតិ-មោក្ខំ ឋបេតិ អកតាយ សម្ពុលិកាយ ទិដ្ឋិវិបត្តិយា ចាតិមោក្ខំ ឋបេតិ កតាយ សម្ពុលិកាយ ទិដ្ឋិវិ-បត្តិយា ចាតិមោក្ខំ ឋបេតិ កតាកតាយ ឥមានិ ឧវ ជម្មិកានិ ចាតិមោក្ខដ្ឋបនានិ ។

[១៩១] កតមានិ ឧស អជម្មិកានិ ចាតិមោក្ខដ្ឋ-បនានិ ។ ន ចារាជិកោ តស្សំ បរិសាយំ និសិន្នោ ហោតិ ន ចារាជិកកថា វិប្បកតា ហោតិ ន សិក្ខំ បច្ចក្ខាតកោ តស្សំ បរិសាយំ និសិន្នោ ហោតិ ន សិក្ខំ បច្ចក្ខាតកថា វិប្បកតា ហោតិ ជម្មិកំ សាមគ្គឹ ឧបេតិ ន ជម្មិកំ សាមគ្គឹ បច្ចាទិយតិ ន ជម្មិកាយ សាមគ្គិយា បច្ចាទានកថា វិប្បកតា ហោតិ ន សីលវិ-បត្តិយា ទិដ្ឋសុតបរិសង្កិតោ ហោតិ ន អាចារវិបត្តិយា ទិដ្ឋសុតបរិសង្កិតោ ហោតិ ន ទិដ្ឋិវិបត្តិយា ទិដ្ឋសុតបរិ-សង្កិតោ ហោតិ ឥមានិ ឧស អជម្មិកានិ ចាតិមោក្ខដ្ឋ-បនានិ ។

ដែលភិក្ខុធ្វើហើយ ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះអាចារវិបត្តិមានមូល ដែលភិក្ខុធ្វើហើយនិងមិនធ្វើហើយ ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះទិដ្ឋិវិបត្តិមានមូល ដែលភិក្ខុមិនបានធ្វើ ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះទិដ្ឋិវិបត្តិមានមូល ដែលភិក្ខុធ្វើហើយ ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះទិដ្ឋិវិបត្តិមានមូល ដែលភិក្ខុធ្វើហើយនិងមិនធ្វើហើយ ១ នេះហៅថា ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ប្រកបដោយធម៌ ៩ យ៉ាង ។

[១៩១] ដូចម្ដេចហៅថា ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ មិនប្រកបដោយធម៌ ១០ យ៉ាង ។ មិនមានភិក្ខុត្រូវបារាជិកអង្គុយក្នុងបរិសទ្យនោះ ១ មិនមានពាក្យពណ៌នាអំពីភិក្ខុត្រូវបារាជិក ដែលសង្ឃធ្វើមិនទាន់ស្រេច ១ មិនមានភិក្ខុអ្នកពោលលាសិក្ខាអង្គុយក្នុងបរិសទ្យនោះ ១ មិនមានពាក្យពណ៌នាអំពីភិក្ខុអ្នកពោលលាសិក្ខា ដែលសង្ឃធ្វើមិនទាន់ស្រេច ១ ភិក្ខុចូលមកព្រមព្រៀងគ្នាប្រកបដោយធម៌ ១ ភិក្ខុមិនត្រឡប់សើរើសេចក្ដីព្រមព្រៀងដែលប្រកបដោយធម៌ ១ មានពាក្យពណ៌នាអំពីការត្រឡប់សើរើសេចក្ដីព្រមព្រៀងប្រកបដោយធម៌ ដែលសង្ឃធ្វើស្រេចហើយ ១ មិនមានភិក្ខុដែលសង្ឃឃើញ ឮ ឬរង្កៀសដោយសីលវិបត្តិ ១ មិនមានភិក្ខុដែលសង្ឃឃើញ ឮ ឬរង្កៀសដោយអាចារវិបត្តិ ១ មិនមានភិក្ខុដែលសង្ឃ ឃើញ ឮ ឬរង្កៀស ដោយទិដ្ឋិវិបត្តិ ១ នេះហៅថា ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ មិនប្រកបដោយធម៌ ១០ យ៉ាង ។

បាតិមោក្ខដ្ឋបនក្ខន្ធកេ ទស បាតិមោក្ខដ្ឋបនានិ

[១៤២] កតមានិ ទស ធម្មិកានិ បាតិមោក្ខដ្ឋបនានិ ។ បារាជិកោ តស្សំ បរិសាយំ និសិន្នោ ហោតិ បារាជិកកថា វិប្បកតា ហោតិ សិក្ខំ បច្ចក្ខាតកោ តស្សំ បរិសាយំ និសិន្នោ ហោតិ សិក្ខំ បច្ចក្ខាតកថា វិប្បកតា ហោតិ ធម្មិកំ សាមគ្គឹ ន ឧបេតិ ធម្មិកំ សាមគ្គឹ បច្ចាទិយតិ ធម្មិកាយ សាមគ្គិយា បច្ចាទានកថា ហោតិ សីលវិបត្តិយា ទិដ្ឋសុតបរិសង្កិតោ ហោតិ វិប្បកតា អាចារវិបត្តិយា ទិដ្ឋសុតបរិសង្កិតោ ហោតិ ទិដ្ឋិវិបត្តិយា ទិដ្ឋសុតបរិសង្កិតោ ហោតិ ឥមានិ ទស ធម្មិកានិ បាតិមោក្ខដ្ឋបនានិ ។

[១៤៣] កថំ បារាជិកោ តស្សំ បរិសាយំ និសិន្នោ ហោតិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ[១] យេហិ អាការេហិ យេហិ លិង្គេហិ យេហិ និមិត្តេហិ បារាជិកស្ស ធម្មស្ស អជ្ឈាបត្តិ ហោតិ តេហិ អាការេហិ តេហិ លិង្គេហិ តេហិ និមិត្តេហិ ភិក្ខុ ភិក្ខុំ បស្សតិ បារាជិកំ ធម្មំ អជ្ឈាបជ្ជន្តំ ន ហេវ ខោ ភិក្ខុ ភិក្ខុំ បស្សតិ បារាជិកំ ធម្មំ អជ្ឈាបជ្ជន្តំ

១ ម. ឯត្ថនវេ ភិក្ខូតិ បាឋោ បញ្ញាយតិ ។

បាតិមោក្ខដ្ឋបនក្ខន្ធកៈ ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ១០ យ៉ាង

[១៩២] ដូចម្តេចហៅថា ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ប្រកបដោយធម៌ ១០ យ៉ាង ។ មានភិក្ខុត្រូវបារាជិកអង្គុយក្នុងបរិសទ្យនោះ ១ មានពាក្យពណ៌នាអំពីភិក្ខុត្រូវបារាជិក ដែលសង្ឃធ្វើមិនទាន់ស្រេច ១ មានភិក្ខុអ្នកពោលលាសិក្ខាអង្គុយនៅក្នុងបរិសទ្យ ១ មានពាក្យពណ៌នាអំពីភិក្ខុអ្នកពោលលាសិក្ខា ដែលសង្ឃធ្វើមិនទាន់ស្រេច ១ ភិក្ខុមិនចូលមកព្រមព្រៀងគ្នាប្រកបដោយធម៌ ១ ភិក្ខុត្រឡប់សើរើសេចក្តីព្រមព្រៀងដែលប្រកបដោយធម៌ ១ មានពាក្យពណ៌នាអំពីការត្រឡប់សើរើសេចក្តីព្រមព្រៀងប្រកបដោយធម៌ ដែលសង្ឃបានធ្វើស្រេចហើយ ១ មានភិក្ខុដែលសង្ឃឃើញ ឮ ឬរង្កៀសដោយសីលវិបត្តិ ១ មានភិក្ខុដែលសង្ឃឃើញ ឮ ឬរង្កៀសដោយអាចារវិបត្តិ ១ មានភិក្ខុដែលសង្ឃឃើញ ឮ ឬរង្កៀសដោយទិដ្ឋិវិបត្តិ ១ នេះហៅថា ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ប្រកបដោយធម៌ ១០ យ៉ាង ។

[១៩៣] ដូចម្តេចហៅថា ភិក្ខុត្រូវបារាជិកអង្គុយក្នុងបរិសទ្យនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ រមែងមានការត្រូវអាបត្តិបារាជិក ដោយអាការណា ដោយភេទណា ដោយនិមិត្តណា ឯភិក្ខុរមែងឃើញភិក្ខុដែលត្រូវអាបត្តិបារាជិក ដោយអាការនោះ ដោយភេទនោះ ដោយនិមិត្តនោះ បើភិក្ខុមិនបានឃើញភិក្ខុដែលត្រូវអាបត្តិបារាជិក (នោះ) ទេ

អបិច អញ្ញោ ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស អារោចេតិ ឥត្ថន្នាមោ អាវុសោ ភិក្ខុ បារាជិកំ ធម្មំ អជ្ឈាបន្នោតិ(១) ន ហេវ ខោ ភិក្ខុ ភិក្ខុំ បស្សតិ បារាជិកំ ធម្មំ អជ្ឈាបជ្ជន្តំ ន បិ អញ្ញោ ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស អារោចេតិ ឥត្ថន្នាមោ អាវុសោ ភិក្ខុ បារាជិកំ ធម្មំ អជ្ឈាបន្នោតិ(២) អបិច សោ វ ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស អារោចេតិ អហំ អាវុសោ បារាជិកំ ធម្មំ អជ្ឈាបន្នោតិ(៣) អាកង្ខមានោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ តេន ទិដ្ឋេន តេន សុតេន តាយ បរិសង្កាយ តទហុបោសថេ ចាតុទ្ទសេ វា បណ្ណរសេ វា តស្មឹ បុគ្គលេ សម្មុខីភូតេ សង្ឃមជ្ឈេ ឧទាហរេយ្យ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមោ បុគ្គលោ បារាជិកំ ធម្មំ អជ្ឈាបន្នោ តស្ស បាតិមោក្ខំ ឋបេមិ ន តស្មឹ សម្មុខីភូតេ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្វន្តិ ។ ធម្មិកំ បាតិមោក្ខដ្ឋបនំ ។

[១៩៤] ភិក្ខុស្ស បាតិមោក្ខេ ឋបិតេ បរិសា វុដ្ឋាតិ ទសន្នំ អន្តរាយានំ អញ្ញតរេន អន្តរាយេន(៤) រាជន្តរាយេន វា ចោរន្តរាយេន វា អគ្យន្តរាយេន វា

១-២ អជ្ឈាបនោ ហោតីតិ កត្ថចិ បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។ ៣ អជ្ឈាបន្នោម្ហីតិ កត្ថចិ បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។ ៤ ឱ. ម. បោត្ថកេសុ អន្តរាយេនាតិ បាឋោ ន ទិស្សតិ ។

ក៏គង់មានភិក្ខុឯទៀតប្រាប់ដល់ភិក្ខុផងគ្នាថា ម្នាលអាវុសោ ភិក្ខុឈ្មោះនេះត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ ប្រសិនបើភិក្ខុមិនឃើញភិក្ខុដែលត្រូវអាបត្តិបារាជិកនោះទេ ទាំងភិក្ខុឯទៀត ក៏មិនបានប្រាប់ដល់ភិក្ខុផងគ្នាថា ម្នាលអាវុសោ ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយដូច្នេះទេ ក៏ភិក្ខុនោះឯងប្រាប់ដល់ភិក្ខុផងគ្នាថា ម្នាលអាវុសោ ខ្ញុំត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយដូច្នេះ (មិនខាន) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុមានប្រាថ្នា ក៏គប្បីសូត្រក្នុងកណ្តាលសង្ឃចំពោះបុគ្គលគឺភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបារាជិក ដែលនៅក្នុងទីចំពោះមុខនោះ ក្នុងថ្ងៃចាតុទ្ទសី ឬបណ្ណរសីឧបោសថនោះ ដោយការឃើញនោះ ដោយការឮនោះ ដោយការរង្កៀសនោះថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ដ្បិតបុគ្គលឈ្មោះនេះ ត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ ឥឡូវនេះ ខ្ញុំនឹងបញ្ឈប់បាតិមោក្ខដល់បុគ្គលនោះ កាលបើបុគ្គលនោះមកនៅក្នុងទីចំពោះមុខ សង្ឃមិនត្រូវសំដែងបាតិមោក្ខទេ ។ ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខនេះឈ្មោះថា ប្រកបដោយធម៌ ។

[១៥២] កាលបើសង្ឃបញ្ឈប់បាតិមោក្ខដល់ភិក្ខុហើយ បរិសទ្យក្រោកឡើង ព្រោះបណ្តាអន្តរាយទាំង ១០ យ៉ាង អន្តរាយណាមួយ ទោះបីអន្តរាយអំពីព្រះរាជាក្តី អន្តរាយអំពីចោរក្តី អន្តរាយអំពីភ្លើងក្តី អន្តរាយ

២៣១

ឧទកន្តរាយេន វា មនុស្សន្តរាយេន វា អមនុស្សន្តរាយេន វា វាឡន្តរាយេន វា សិរឹសបន្តរាយេន វា ជីវិតន្តរាយេន វា ព្រហ្មចរិយន្តរាយេន វា អាកង្ខមានោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ តស្មឹ អាវាសេ អញ្ញតរស្មឹ វា អាវាសេ តស្មឹ បុគ្គលេ សម្មុខីភូតេ សង្ឃមជ្ឈេ ឧទាហរេយ្យ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមស្ស បុគ្គលស្ស បារាជិកកថា វិប្បកតា តំ វត្ថុំ អវិនិច្ឆិតំ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ សង្ឃោ តំ វត្ថុំ វិនិច្ឆិនេយ្យាតិ ។ ឯវញ្ចេ តំ លភេថ ឥច្ចេតំ កុសលំ នោ ចេ លភេថ តទហុបោសថេ ចាតុទ្ទសេ វា បណ្ណរសេ វា តស្មឹ បុគ្គលេ សម្មុខីភូតេ សង្ឃមជ្ឈេ ឧទាហរិតព្វំ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមស្ស បុគ្គលស្ស បារាជិកកថា វិប្បកតា តំ វត្ថុំ អវិនិច្ឆិតំ តស្ស បាតិមោក្ខំ ឋបេមិ ន តស្មឹ សម្មុខីភូតេ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្វន្តិ ។ ធម្មិកំ បាតិមោក្ខដ្ឋបនំ ។

អំពីទឹកក្តី អន្តរាយអំពីមនុស្សក្តី អន្តរាយអំពីអមនុស្សក្តី អន្តរាយអំពីសត្វសាហាវក្តី អន្តរាយអំពីសត្វពស់តូចនិងពស់ធំក្តី អន្តរាយជីវិតក្តី អន្តរាយព្រហ្មចរិយធម៌ក្តី ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកាលបើប្រាថ្នា ក៏គប្បីសូត្រក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃចំពោះបុគ្គលដែលនៅក្នុងទីចំពោះមុខនោះ ក្នុងអាវាសនោះ ឬក្នុងអាវាសណាមួយបានថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ពាក្យពណ៌នាអំពីបារាជិករបស់បុគ្គលឈ្មោះនេះ សង្ឃធ្វើមិនទាន់ស្រេចនៅឡើយទេ (ព្រោះ) រឿងនោះ សង្ឃមិនទាន់វិនិច្ឆ័យដាច់ស្រេច បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីវិនិច្ឆ័យរឿងនោះចុះ ។ បើសង្ឃបានវិនិច្ឆ័យរឿងនោះដាច់ស្រេច នេះជាការល្អ បើបែរជាវិនិច្ឆ័យមិនបានវិញ ភិក្ខុត្រូវសូត្រក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ ចំពោះបុគ្គលដែលនៅក្នុងទីចំពោះមុខនោះ ក្នុងថ្ងៃចាតុទ្ទសី ឬបណ្ណរសីឧបោសថនោះថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ពាក្យពណ៌នាអំពីបារាជិករបស់បុគ្គលឈ្មោះនេះ សង្ឃធ្វើមិនទាន់ស្រេចនៅឡើយ (ព្រោះ) រឿងនោះ សង្ឃមិនទាន់វិនិច្ឆ័យដាច់ស្រេច ឥឡូវខ្ញុំនឹងបញ្ឈប់បាតិមោក្ខដល់បុគ្គលនោះ កាលបើបុគ្គលនោះនៅក្នុងទីចំពោះមុខ សង្ឃមិនត្រូវសំដែងបាតិមោក្ខទេ ។ ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ (នេះ) ឈ្មោះថា ប្រកបដោយធម៌ ។

[១៩៩] កថំ សិក្ខំ បច្ចក្ខាតកោ តស្សំ បរិសាយំ និសិន្នោ ហោតិ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុនា[១] យេហិ អាការេហិ យេហិ លិង្គេហិ យេហិ និមិត្តេហិ សិក្ខា បច្ចក្ខាតា ហោតិ តេហិ អាការេហិ តេហិ លិង្គេហិ តេហិ និមិត្តេហិ ភិក្ខុ ភិក្ខុំ បស្សតិ សិក្ខំ បច្ចក្ខន្តំ ន ហេវ ខោ ភិក្ខុ ភិក្ខុំ បស្សតិ សិក្ខំ បច្ចក្ខន្តំ អបិច អញ្ញោ ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស អារោចេតិ ឥត្ថន្នាមេន អាវុសោ ភិក្ខុនា សិក្ខា បច្ចក្ខាតាតិ ន ហេវ ខោ ភិក្ខុ ភិក្ខុំ បស្សតិ សិក្ខំ បច្ចក្ខន្តំ ន បិ អញ្ញោ ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស អារោចេតិ ឥត្ថន្នាមេន អាវុសោ ភិក្ខុនា សិក្ខា បច្ចក្ខាតាតិ អបិច សោ វ ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស អារោចេតិ មយា អាវុសោ សិក្ខា បច្ចក្ខាតាតិ អាកង្ខមានោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ តេន ទិដ្ឋេន តេន សុតេន តាយ បរិសង្កាយ តទហុបោសថេ ចាតុទ្ទសេ វា បណ្ណរសេ វា តស្មឹ បុគ្គលេ សម្មុខីភូតេ សង្ឃមជ្ឈេ ឧទាហរេយ្យ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ

---

១ ឱ. ម. បោត្ថកេសុ ភិក្ខុនាតិ វចនំ ន ទិស្សតិ ។

[១៥៥] ភិក្ខុអ្នកពោលលាសិក្ខា អង្គុយនៅក្នុងបរិសទ្យនោះ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកពោលលាសិក្ខា ដោយអាការណា ដោយភេទណា ដោយនិមិត្តណា ភិក្ខុឃើញភិក្ខុកំពុងពោលលាសិក្ខា ដោយអាការនោះ ដោយភេទនោះ ដោយនិមិត្តនោះ បើភិក្ខុមិនបានឃើញភិក្ខុកំពុងពោលលាសិក្ខា (នោះ) ទេ គង់មានភិក្ខុឯទៀតប្រាប់ភិក្ខុផងគ្នាថា ម្នាលអាវុសោ ភិក្ខុឈ្មោះនេះពោលលាសិក្ខាហើយ បើភិក្ខុមិនឃើញភិក្ខុកំពុងពោលលាសិក្ខា ទាំងភិក្ខុឯទៀតក៏មិនប្រាប់ដល់ភិក្ខុផងគ្នាថា ម្នាលអាវុសោ ភិក្ខុឈ្មោះនេះពោលលាសិក្ខាហើយដូច្នេះទេ ក៏គង់ភិក្ខុនោះឯង ប្រាប់ដល់ភិក្ខុផងគ្នាថា ម្នាលអាវុសោ ខ្ញុំពោលលាសិក្ខាហើយដូច្នេះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើភិក្ខុប្រាថ្នា ក៏គប្បីសូត្រក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ ចំពោះបុគ្គលដែលនៅក្នុងទីចំពោះមុខក្នុងថ្ងៃចាតុទ្ទសី ឬបណ្ណរសីឧបោសថនោះ ដោយការឃើញនោះ ដោយការឮនោះ ដោយការរង្កៀសនោះថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ

ឥត្ថន្នាមេន បុគ្គលេន សិក្ខា បច្ចក្ខាតា តស្ស បាតិមោក្ខំ ឋបេមិ ន តស្មឹ សម្មុខីភូតេ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្វន្តិ ។ ធម្មិកំ បាតិមោក្ខដ្ឋបនំ ។

[១៨៦] ភិក្ខុស្ស បាតិមោក្ខេ ឋបិតេ បរិសា វុដ្ឋាតិ ទសន្នំ អន្តរាយានំ អញ្ញតរេន អន្តរាយេន រាជន្តរាយេន វា ។ បេ ។ ព្រហ្មចរិយន្តរាយេន វា អាកង្ខមានោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ តស្មឹ អាវាសេ អញ្ញតរស្មឹ វា អាវាសេ តស្មឹ បុគ្គលេ សម្មុខីភូតេ សង្ឃមជ្ឈេ ឧទាហរេយ្យ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមស្ស បុគ្គលស្ស សិក្ខំ បច្ចក្ខាតកថា វិប្បកតា តំ វត្ថុំ អវិនិច្ឆិតំ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ សង្ឃោ តំ វត្ថុំ វិនិច្ឆិនេយ្យាតិ ។ ឯវញ្ចេ តំ លភេថ ឥច្ចេតំ កុសលំ នោ ចេ លភេថ តទហុបោសថេ ចាតុទ្ទសេ វា បណ្ណរសេ វា តស្មឹ បុគ្គលេ សម្មុខីភូតេ សង្ឃមជ្ឈេ ឧទាហរិតព្វំ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមស្ស បុគ្គលស្ស សិក្ខំ បច្ចក្ខាតកថា

បុគ្គលឈ្មោះនេះពោលលាសិក្ខាហើយ ខ្ញុំនឹងបញ្ឈប់បាតិមោក្ខដល់បុគ្គលនោះ កាលបើបុគ្គលនោះនៅក្នុងទីចំពោះមុខ សង្ឃមិនត្រូវសំដែលបាតិ-មោក្ខទេ ។ ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ (នេះ) ឈ្មោះថា ប្រកបដោយធម៌ ។

[១៥៦] កាលបើសង្ឃបញ្ឈប់បាតិមោក្ខដល់ភិក្ខុហើយ បរិសទ្យក្រោកឡើង ព្រោះអន្តរាយទាំង ១០ យ៉ាង អន្តរាយណាមួយ ទោះបីអន្តរាយអំពីព្រះរាជាក្តី ។ បេ ។ អន្តរាយព្រហ្មចរិយធម៌ក្តី ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើភិក្ខុប្រាថ្នា ក៏គប្បីសូត្រក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ ចំពោះបុគ្គលដែលនៅក្នុងទីចំពោះមុខនោះ ក្នុងអាវាសនោះ ឬក្នុងអាវាសណាមួយថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ពាក្យពណ៌នាអំពីភិក្ខុអ្នកពោលលាសិក្ខា នៃបុគ្គលឈ្មោះនេះ សង្ឃធ្វើមិនទាន់ស្រេចទេ (ព្រោះ) រឿងនោះ សង្ឃកាត់សេចក្តីមិនទាន់ដាច់ស្រេចនៅឡើយ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីវិនិច្ឆ័យរឿងនោះចុះ ។ បើសង្ឃបានវិនិច្ឆ័យរឿងនោះដាច់ស្រេច នេះជាការល្អ បើបែរជាវិនិច្ឆ័យមិនបានវិញ ភិក្ខុត្រូវសូត្រក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ ចំពោះបុគ្គលដែលនៅក្នុងទីចំពោះមុខនោះ ក្នុងថ្ងៃចាតុទ្ទសី ឬបណ្ណរសីឧបោសថនោះថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ពាក្យពណ៌នាអំពីភិក្ខុអ្នកពោលលាសិក្ខា នៃបុគ្គលឈ្មោះនេះ

វិប្បកតា តំ វត្ថុំ អវិនិច្ឆិតំ តស្ស ចាតិមោក្ខំ ឋបេមិ ន តស្មឹ សម្មុខីភូតេ ចាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្វន្តិ ។ ធម្មិកំ ចាតិមោក្ខដ្ឋបនំ ។

[១៩៧] កថំ ធម្មិកំ សាមគ្គឹ ន ឧបេតិ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ យេហិ អាការេហិ យេហិ លិង្គេហិ យេហិ និមិត្តេហិ ធម្មិកាយ សាមគ្គិយា អនុបគមនំ[១] ហោតិ តេហិ អាការេហិ តេហិ លិង្គេហិ តេហិ និមិត្តេហិ ភិក្ខុ ភិក្ខុំ បស្សតិ ធម្មិកំ សាមគ្គឹ ន ឧបេន្តំ ន ហេវ ខោ ភិក្ខុ ភិក្ខុំ បស្សតិ ធម្មិកំ សាមគ្គឹ ន ឧបេន្តំ អបិច អញ្ញោ ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស អារោចេតិ ឥត្ថន្នាមោ អាវុសោ ភិក្ខុ ធម្មិកំ សាមគ្គឹ ន ឧបេតីតិ ន ហេវ ខោ ភិក្ខុ ភិក្ខុំ បស្សតិ ធម្មិកំ សាមគ្គឹ ន ឧបេន្តំ ន បិ អញ្ញោ ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស អារោចេតិ ឥត្ថន្នាមោ អាវុសោ ភិក្ខុ ធម្មិកំ សាមគ្គឹ ន ឧបេតីតិ អបិច សោ វ ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស អារោចេតិ អហំ អាវុសោ ធម្មិកំ សាមគ្គឹ ន ឧបេមីតិ

១ ម. នុបគមនំ ។

សង្ឃធ្វើមិនទាន់សម្រេចទេ (ព្រោះ) រឿងនោះសង្ឃកាត់សេចក្តីមិនទាន់ដាច់ស្រេចនៅឡើយ ខ្ញុំនឹងបញ្ឈប់បាតិមោក្ខដល់បុគ្គលនោះ កាលបើបុគ្គលនោះ នៅក្នុងទីចំពោះមុខ សង្ឃមិនត្រូវសំដែងបាតិមោក្ខទេ ។ ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ (នេះ) ឈ្មោះថា ប្រកបដោយធម៌ ។

[១៩៧] ភិក្ខុមិនបានចូលមកព្រមព្រៀងគ្នាប្រកបដោយធម៌ (នោះ) តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ មានកិរិយាមិនដល់សេចក្តីព្រមព្រៀងប្រកបដោយធម៌ ដោយអាការណា ដោយភេទណា ដោយនិមិត្តណា ភិក្ខុឃើញភិក្ខុដែលមិនដល់សេចក្តីព្រមព្រៀង ប្រកបដោយធម៌ ដោយអាការនោះ ដោយភេទនោះ ដោយនិមិត្តនោះ បើភិក្ខុមិនឃើញភិក្ខុដែលមិនដល់សេចក្តីព្រមព្រៀង ប្រកបដោយធម៌ (នោះ) ទេ គង់មានភិក្ខុឯទៀតប្រាប់ដល់ភិក្ខុផងគ្នាថា ម្នាលអាវុសោ ភិក្ខុឈ្មោះនេះ មិនដល់សេចក្តីព្រមព្រៀងប្រកបដោយធម៌ទេ ប្រសិនបើភិក្ខុក៏មិនបានឃើញភិក្ខុដែលមិនដល់សេចក្តីព្រមព្រៀងប្រកបដោយធម៌ ទាំងភិក្ខុឯទៀត ក៏មិនបានប្រាប់ដល់ភិក្ខុផងគ្នាថា ម្នាលអាវុសោ ភិក្ខុឈ្មោះនេះ មិនដល់សេចក្តីព្រមព្រៀង ប្រកបដោយធម៌ដូច្នេះទេ ក៏គង់ភិក្ខុនោះឯង ប្រាប់ដល់ភិក្ខុផងគ្នាថា ម្នាលអាវុសោ ខ្ញុំមិនដល់សេចក្តីព្រមព្រៀង ប្រកបដោយធម៌ទេ

អាកង្ខមានោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ តេន ចិជ្ជេន តេន សុតេន តាយ បរិសង្កាយ តេនហាយុស្មោ ចាតុទ្ទសេ វា បណ្ណរសេ វា តស្មឹ បុគ្គលេ សម្មុខីភូតេ សង្ឃមជ្ឈេ ឧទាហរេយ្យ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមោ បុគ្គលោ ធម្មិកំ សាមគ្គឹ ន ឧបេតិ តស្ស បាតិមោក្ខំ ឋបេមិ ន តស្មឹ សម្មុខីភូតេ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្វន្តិ ។ ធម្មិកំ បាតិមោក្ខដ្ឋបនំ ។

[១៥៨] កថំ ធម្មិកំ សាមគ្គឹ បច្ចាទិយតិ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ យេហិ អាការេហិ យេហិ លិង្គេហិ យេហិ និមិត្តេហិ ធម្មិកាយ សាមគ្គិយា បច្ចាទានំ ហោតិ តេហិ អាការេហិ តេហិ លិង្គេហិ តេហិ និមិត្តេហិ ភិក្ខុ ភិក្ខុំ បស្សតិ ធម្មិកំ សាមគ្គឹ បច្ចាទិយន្តំ ន ហេវ ខោ ភិក្ខុ ភិក្ខុំ បស្សតិ ធម្មិកំ សាមគ្គឹ បច្ចាទិយន្តំ អបិច អញ្ញោ ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស អារោចេតិ ឥត្ថន្នាមោ អាវុសោ ភិក្ខុ ធម្មិកំ សាមគ្គឹ បច្ចាទិយតីតិ ន ហេវ ខោ ភិក្ខុ ភិក្ខុំ បស្សតិ ធម្មិកំ សាមគ្គឹ បច្ចាទិយន្តំ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើភិក្ខុប្រាថ្នា ក៏គប្បីសូត្រក្នុងកណ្ដាលជំនុំសង្ឃ ចំពោះបុគ្គល ដែលនៅក្នុងទីចំពោះមុខនោះ ក្នុងថ្ងៃចាតុទ្ទសី ឬបណ្ណរសី ឧបោសថនោះដោយការឃើញនោះ ដោយការឮនោះ ដោយការរង្កៀស នោះថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្ដាប់ខ្ញុំ (ដ្បិត) បុគ្គលគឺភិក្ខុ ឈ្មោះនេះ មិនដល់សេចក្ដីព្រមព្រៀងប្រកបដោយធម៌ទេ ឥឡូវខ្ញុំនឹង បញ្ឈប់បាតិមោក្ខដល់បុគ្គលនោះ កាលបើបុគ្គលនោះនៅក្នុងទីចំពោះមុខ សង្ឃមិនត្រូវសំដែងបាតិមោក្ខទេ ។ ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ (នេះ) ឈ្មោះ ថា ប្រកបដោយធម៌ ។

[១៩៨] ភិក្ខុត្រឡប់សើរើសេចក្ដីព្រមព្រៀង ប្រកបដោយធម៌ (នោះ) តើដូចម្ដេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ រមែងមានការ ត្រឡប់សើរើសេចក្ដីព្រមព្រៀង ប្រកបដោយធម៌ ដោយអាការណា ដោយភេទណា ដោយនិមិត្តណា ភិក្ខុឃើញភិក្ខុ ដែលត្រឡប់សើរើ សេចក្ដីព្រមព្រៀងប្រកបដោយធម៌ ដោយអាការនោះ ដោយភេទនោះ ដោយនិមិត្តនោះ បើភិក្ខុមិនឃើញភិក្ខុ ដែលត្រឡប់សើរើសេចក្ដីព្រម ព្រៀងប្រកបដោយធម៌ទេ គង់មានភិក្ខុឯទៀតប្រាប់ដល់ភិក្ខុផងគ្នាថា ម្នាល អាវុសោ ភិក្ខុឈ្មោះនេះត្រឡប់សើរើសេចក្ដីព្រមព្រៀង ប្រកបដោយធម៌ ហើយ ប្រសិនបើភិក្ខុក៏មិនឃើញភិក្ខុ ដែលត្រឡប់សើរើសេចក្ដីព្រម

ន បិ អញ្ញោ ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស អារោចេតិ ឥត្ថន្នាមោ អាវុសោ ភិក្ខុ ឯមិ្មកំ សាមគ្គឹ បច្ចាគិយតីតិ អបិច សោ វ ភិក្ខុ[១] ភិក្ខុស្ស អារោចេតិ អហំ អាវុសោ ឯមិ្ម-កំ សាមគ្គឹ បច្ចាគិយាមីតិ អាកង្ខមានោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ តេន ទិដ្ឋេន តេន សុតេន តាយ បរិសង្កាយ តទហុបោ-សថេ ចាតុទ្ទសេ វា បណ្ណរសេ វា តស្មឹ បុគ្គលេ សម្មុខីភូតេ សង្ឃមជ្ឈេ ឧទាហរេយ្យ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមោ បុគ្គលោ ឯមិ្មកំ សាមគ្គឹ បច្ចា-ទិយតិ តស្ស បាតិមោក្ខំ ឋបេមិ ន តស្មឹ សម្មុខីភូតេ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្វន្តិ ។ ឯមិ្មកំ បាតិមោក្ខដ្ឋបនំ ។

[១៤៩] ភិក្ខុស្ស បាតិមោក្ខេ ឋបិតេ បរិសា វុដ្ឋាតិ ទសន្នំ អន្តរាយានំ អញ្ញតរេន អន្តរាយេន រាជន្តរាយេន វា ។ បេ ។ ព្រហ្មចរិយន្តរាយេន វា អាកង្ខមានោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ តស្មឹ អាវាសេ អញ្ញតរស្មឹ

១ ឱ. ម. អយំ ភិក្ខុសទ្ទោ ន បញ្ញាយតិ ។

ព្រៀងប្រកបដោយធម៌ ទាំងភិក្ខុឯទៀត ក៏មិនបានប្រាប់ដល់ភិក្ខុផងគ្នាថា ម្នាលអាវុសោ ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ត្រូវឡប់សើរើសេចក្តីព្រមព្រៀង ប្រកបដោយធម៌ហើយដូច្នេះទេ ក៏គង់ភិក្ខុនោះប្រាប់ភិក្ខុផងគ្នាថា ម្នាលអាវុ-សោ ខ្ញុំត្រូវឡប់សើរើសេចក្តីព្រមព្រៀង ប្រកបដោយធម៌ហើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើភិក្ខុប្រាថ្នា គប្បីសូត្រក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ ចំពោះបុគ្គលដែលនៅក្នុងទីចំពោះមុខនោះ ក្នុងថ្ងៃចាតុទ្ទសី ឬបណ្ណរសីឧបោសថនោះ ដោយការឃើញនោះ ដោយការឮនោះ ដោយការរង្កៀសនោះថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បុគ្គលឈ្មោះនេះត្រូវឡប់សើរើសេចក្តីព្រមព្រៀង ប្រកបដោយធម៌ហើយ ខ្ញុំនឹងបញ្ឈប់បាតិមោក្ខដល់បុគ្គលនោះ កាលបើបុគ្គលនោះនៅក្នុងទីចំពោះមុខ សង្ឃមិនត្រូវសំដែងបាតិមោក្ខទេ ។ ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ (នេះ) ឈ្មោះថាប្រកបដោយធម៌ ។

[១៥៩] កាលបើសង្ឃបានបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ដល់ភិក្ខុនោះហើយ បរិសទ្យក៏ក្រោកចេញ ព្រោះបណ្តាអន្តរាយទាំង ១០ យ៉ាង អន្តរាយណាមួយ ទោះបីអន្តរាយអំពីព្រះរាជាក្តី ។ បេ ។ អន្តរាយព្រហ្មចរិយធម៌ក្តី ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកាលបើប្រាថ្នា ក៏គប្បីសូត្រក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ ចំពោះបុគ្គលដែលនៅក្នុងទីចំពោះមុខនោះ ក្នុងអាវាសនោះ ឬក្នុងអាវាស

វា អាវាសេ តស្មឹ បុគ្គលេ សម្មុខីភូតេ សង្ឃមជ្ឈេ ឧទាហរេយ្យ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ ឥត្ថន្នា-មស្ស បុគ្គលស្ស ធម្មិកាយ សាមគ្គិយា បច្ចាទាន-កថា វិប្បកតា តំ វត្ថុំ អវិនិច្ឆិតំ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ សង្ឃោ តំ វត្ថុំ វិនិច្ឆិនេយ្យាតិ ។ ឯវញ្ចេតំ ល-ភេថ ឥច្ចេតំ កុសលំ នោ ចេ លភេថ តទហុបោសថេ ចាតុទ្ទសេ វា បន្នរសេ វា តស្មឹ បុគ្គលេ សម្មុខី-ភូតេ សង្ឃមជ្ឈេ ឧទាហរិតព្វំ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមស្ស បុគ្គលស្ស ធម្មិកាយ សាមគ្គិ-យា បច្ចាទានកថា វិប្បកតា តំ វត្ថុំ អវិនិច្ឆិតំ តស្ស បាតិមោក្ខំ ឋបេមិ ន តស្មឹ សម្មុខីភូតេ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្វន្តិ ។ ធម្មិកំ បាតិមោក្ខដ្ឋបនំ ។

[១៦០] កថំ សីលវិបត្តិយា ទិដ្ឋសុតបរិសង្កិតោ ហោតិ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុ យេហិ អាកា-រេហិ យេហិ លិង្គេហិ យេហិ និមិត្តេហិ សីលវិបត្តិយា ទិដ្ឋសុតបរិសង្កិតោ ហោតិ តេហិ អាការេហិ តេហិ លិង្គេហិ តេហិ និមិត្តេហិ ភិក្ខុ ភិក្ខុំ បស្សតិ

ណាមួយថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ពាក្យពណ៌នាអំពីការត្រឡប់សើរើសេចក្តីព្រមព្រៀង ប្រកបដោយធម៌នៃបុគ្គលឈ្មោះនេះ សង្ឃធ្វើមិនទាន់ស្រេចនៅឡើយ (ព្រោះ) រឿងនោះសង្ឃវិនិច្ឆ័យមិនទាន់ដាច់ស្រេច បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីវិនិច្ឆ័យរឿងនោះចុះ ។ បើសង្ឃបានវិនិច្ឆ័យរឿងនោះដាច់ស្រេច នេះក៏ជាការប្រពៃ បើបែរជាវិនិច្ឆ័យមិនបានវិញ ក្នុងថ្ងៃចាតុទ្ទសី ឬបណ្ណរសីឧបោសថនោះ ភិក្ខុត្រូវសូត្រក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ ចំពោះបុគ្គលដែលនៅ ក្នុងទីចំពោះមុខនោះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ពាក្យពណ៌នាអំពីការត្រឡប់សើរើសេចក្តីព្រមព្រៀង ប្រកបដោយធម៌នៃបុគ្គលឈ្មោះនេះ សង្ឃធ្វើមិនទាន់ស្រេចនៅឡើយទេ (ព្រោះ) រឿងនោះសង្ឃវិនិច្ឆ័យមិនទាន់ដាច់ស្រេច ខ្ញុំនឹងបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ដល់បុគ្គលនោះ កាលបើបុគ្គលនោះនៅក្នុងទីចំពោះមុខ សង្ឃមិនត្រូវសំដែងបាតិមោក្ខទេ ។ ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ (នេះ) ឈ្មោះថា ប្រកបដោយធម៌ ។

[១៦០] ភិក្ខុដែលគេបានឃើញ ឮ រង្កៀសដោយសីលវិបត្តិ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ដែលគេបានឃើញ ឮ រង្កៀសដោយសីលវិបត្តិ ដោយអាការណា ដោយភេទណា ដោយនិមិត្តណា ភិក្ខុក៏ឃើញភិក្ខុដែលគេបានឃើញ ឮ រង្កៀស ដោយ

សីលវិបត្តិយា ទិដ្ឋសុតបរិសង្កិតំ ន ហោវ ខោ ភិក្ខុ ភិក្ខុំ បស្សតិ សីលវិបត្តិយា ទិដ្ឋសុតបរិសង្កិតំ អបិច អញ្ញោ ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស អារោចេតិ ឥត្ថន្នាមោ អាវុសោ ភិក្ខុ សីលវិបត្តិយា ទិដ្ឋសុតបរិសង្កិតោតិ ន ហោវ ខោ ភិក្ខុ ភិក្ខុំ បស្សតិ សីលវិបត្តិយា ទិដ្ឋសុតបរិសង្កិតំ ន បិ អញ្ញោ ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស អារោចេតិ ឥត្ថន្នាមោ អាវុសោ ភិក្ខុ សីលវិបត្តិយា ទិដ្ឋសុតបរិសង្កិតោតិ អបិច សោវ ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស អារោចេតិ អហំ អាវុសោ សីល-វិបត្តិយា ទិដ្ឋសុតបរិសង្កិតោតិ[១] អាកង្ខមានោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ តេន ទិដ្ឋេន តេន សុតេន តាយ បរិសង្កាយ តទហុបោសថេ ចាតុទ្ទសេ វា បណ្ណរសេ វា តស្មឹ បុគ្គលេ សម្មុខីភូតេ សង្ឃមជ្ឈេ ឧទាហរេយ្យ សុ-ណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមោ បុគ្គលោ សីល-វិបត្តិយា ទិដ្ឋសុតបរិសង្កិតោ តស្ស ឋាតិមោក្ខំ ឋបេ-មិ ន តស្មឹ សម្មុខីភូតេ ចាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្វន្តិ ។ ធម្មិកំ ចាតិមោក្ខដ្ឋបនំ ។

១ ឱ. ម. ទិដ្ឋសុតបរិសង្កិតោម្ហីតិ ទិស្សតិ ។

សីលវិបត្តិ ដោយអាការនោះ ដោយភេទនោះ ដោយនិមិត្តនោះ បើភិក្ខុមិនឃើញភិក្ខុដែលគេឃើញ ឮ រង្កៀសដោយសីលវិបត្តិនោះទេ គង់មានភិក្ខុឯទៀត ប្រាប់ដល់ភិក្ខុផងគ្នាថា ម្នាលអាវុសោ ភិក្ខុឈ្មោះនេះ មានគេឃើញ ឮ រង្កៀសដោយសីលវិបត្តិ (ប្រសិនបើ) ភិក្ខុមិនឃើញភិក្ខុដែលមានគេឃើញ ឮ រង្កៀសដោយសីលវិបត្តិ ទាំងភិក្ខុឯទៀត ក៏មិនប្រាប់ដល់ភិក្ខុផងគ្នាថា ម្នាលអាវុសោ ភិក្ខុឈ្មោះនេះ មានគេឃើញ ឮ រង្កៀសដោយសីលវិបត្តិដូច្នេះទេ ក៏គង់ភិក្ខុនោះឯងប្រាប់ដល់ភិក្ខុផងគ្នាថា ម្នាលអាវុសោ ខ្លួនខ្ញុំមានគេឃើញ ឮ ឬរង្កៀសដោយសីលវិបត្តិដូច្នេះ (មិនលែង) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើភិក្ខុមានប្រាថ្នា ក៏គប្បីសូត្រក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ ចំពោះបុគ្គលដែលនៅក្នុងទីចំពោះមុខនោះ ដោយការឃើញនោះ ដោយការឮនោះ ដោយការរង្កៀសនោះ ក្នុងថ្ងៃចាតុទ្ទសីឬបណ្ណរសីឧបោសថនោះថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ (ដ្បិត) បុគ្គលឈ្មោះនេះ មានគេឃើញ ឮ ឬរង្កៀសដោយសីលវិបត្តិ ខ្ញុំនឹងបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ចំពោះបុគ្គលនោះ កាលបើបុគ្គលនោះនៅក្នុងទីចំពោះមុខសង្ឃ សង្ឃមិនត្រូវសំដែងបាតិមោក្ខឡើយ ។ ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ (នេះ) ឈ្មោះថាប្រកបដោយធម៌ ។

បាតិមោក្ខដ្ឋបនក្ខន្ធកេ ធម្មិកំ បាតិមោក្ខដ្ឋបនំ

[១៦១] កថំ អាចារវិបត្តិយា ឋិដ្ឋសុតបរិសង្កិតោ ហោតិ ។ ឥធ បន[1] ភិក្ខវេ ភិក្ខុ យេហិ អាការេហិ យេហិ លិង្គេហិ យេហិ និមិត្តេហិ អាចារវិបត្តិយា ទិដ្ឋ-សុតបរិសង្កិតោ ហោតិ តេហិ អាការេហិ តេហិ លិង្គេ-ហិ តេហិ និមិត្តេហិ ភិក្ខុ ភិក្ខុំ បស្សតិ អាចារវិបត្តិយា ទិដ្ឋសុតបរិសង្កិតំ ន ហេវ ខោ ភិក្ខុ ភិក្ខុំ បស្សតិ អា-ចារវិបត្តិយា ទិដ្ឋសុតបរិសង្កិតំ អបិច អញ្ញោ ភិក្ខុ ភិក្ខុ-ស្ស អារោចេតិ ឥត្ថន្នាមោ អាវុសោ ភិក្ខុ អាចារវិបត្តិយា ទិដ្ឋសុតបរិសង្កិតោតិ ន ហេវ ខោ ភិក្ខុ ភិក្ខុំ បស្សតិ អាចារវិបត្តិយា ទិដ្ឋសុតបរិសង្កិតំ ន បិ អញ្ញោ ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស អារោចេតិ ឥត្ថន្នាមោ អាវុសោ ភិក្ខុ អាចារ-វិបត្តិយា ទិដ្ឋសុតបរិសង្កិតោតិ អបិច សោវ ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស អារោចេតិ អហំ អាវុសោ អាចារវិបត្តិយា ទិដ្ឋសុតបរិ-សង្កិតោតិ អាកង្ខមានោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ តេន ទិដ្ឋេន តេន សុតេន តាយ បរិសង្កាយ តទហុឧបោសថេ ចាតុទ្ទសេ វា បណ្ណរសេ វា តស្មឹ បុគ្គលេ សម្មុខីភូតេ សង្ឃមជ្ឈេ ឧទាហរេយ្យ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមោ

---

១ ឱ. ម. អយំ បនសទ្ទោ នត្ថិ ។

[១៦១] ភិក្ខុដែលមានគេឃើញ ឮ ឬរង្កៀសហើយ ដោយអាចារវិបត្តិ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ រមែងមានគេឃើញ ឮ ឬរង្កៀស ដោយអាចារវិបត្តិ ដោយអាការណា ដោយភេទណា ដោយនិមិត្តណា ភិក្ខុក៏ឃើញភិក្ខុ ដែលមានគេឃើញ ឮ ឬរង្កៀសហើយ ដោយអាចារវិបត្តិ ដោយអាការនោះ ដោយភេទនោះ ដោយនិមិត្តនោះដែរ បើភិក្ខុមិនបានឃើញភិក្ខុដែលមានគេឃើញ ឮ ឬរង្កៀស ដោយអាចារវិបត្តិនោះទេ គង់មានភិក្ខុឯទៀត ប្រាប់ដល់ភិក្ខុផងគ្នាថា ម្នាលអាវុសោ ភិក្ខុឈ្មោះនេះ មានគេឃើញ ឮ ឬរង្កៀស ដោយអាចារវិបត្តិដូច្នេះដែរ (ប្រសិនបើ) ភិក្ខុក៏មិនបានឃើញភិក្ខុដែលមានគេឃើញ ឮ ឬរង្កៀស ដោយអាចារវិបត្តិទេ ទាំងភិក្ខុឯទៀត ក៏មិនបានប្រាប់ដល់ភិក្ខុផងគ្នាថា ម្នាលអាវុសោ ភិក្ខុឈ្មោះនេះ មានគេឃើញ ឮ ឬរង្កៀសដោយអាចារវិបត្តិដូច្នេះទេ ក៏គង់ភិក្ខុនោះឯង ប្រាប់ដល់ភិក្ខុផងគ្នាថា ម្នាលអាវុសោ ខ្លួនខ្ញុំមានគេឃើញ ឮ ឬរង្កៀសដោយអាចារវិបត្តិហើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកាលបើប្រាថ្នា ក៏គប្បីសូត្រក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ ចំពោះបុគ្គលដែលនៅក្នុងទីចំពោះមុខនោះ ដោយការឃើញនោះ ដោយការឮនោះ ដោយការរង្កៀសនោះ ក្នុងថ្ងៃចាតុទ្ទសី ឬបណ្ណរសីឧបោសថនោះថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ (ដ្បិត) បុគ្គលឈ្មោះនេះ

បុគ្គលោ អាចារវិបត្តិយា ទិដ្ឋសុតបរិសង្កិតោ តស្ស បាតិមោក្ខំ ឋបេមិ ន តស្មឹ សម្មុខីភូតេ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្វន្តិ ។ ធម្មិកំ បាតិមោក្ខដ្ឋបនំ ។

[១៦២] កថំ ទិដ្ឋិវិបត្តិយា ទិដ្ឋសុតបរិសង្កិតោ ហោតិ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុ យេហិ អាការេហិ យេហិ លិង្គេហិ យេហិ និមិត្តេហិ ទិដ្ឋិវិបត្តិយា ទិដ្ឋសុតបរិសង្កិតោ ហោតិ តេហិ អាការេហិ តេហិ លិង្គេហិ តេហិ និមិត្តេហិ ភិក្ខុ ភិក្ខុំ បស្សតិ ទិដ្ឋិវិបត្តិយា ទិដ្ឋសុតបរិសង្កិតំ ន ហេវ ខោ ភិក្ខុ ភិក្ខុំ បស្សតិ ទិដ្ឋិវិបត្តិយា ទិដ្ឋសុតបរិសង្កិតំ អបិច អញ្ញោ ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស អារោចេតិ ឥត្ថន្នាមោ អាវុសោ ភិក្ខុ ទិដ្ឋិវិបត្តិយា ទិដ្ឋសុតបរិសង្កិតោតិ ន ហេវ ខោ ភិក្ខុ ភិក្ខុំ បស្សតិ ទិដ្ឋិវិបត្តិយា ទិដ្ឋសុតបរិសង្កិតំ ន បិ អញ្ញោ ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស អារោចេតិ ឥត្ថន្នាមោ អាវុសោ ភិក្ខុ ទិដ្ឋិវិបត្តិយា ទិដ្ឋសុតបរិសង្កិតោតិ អបិច សោ វ ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស អារោចេតិ អហំ

មានគេឃើញ ឮ ឬរង្កៀស ដោយអាចារវិបត្តិហើយ ខ្ញុំនឹងបញ្ឈប់បាតិ-មោក្ខចំពោះបុគ្គលនោះ កាលបើបុគ្គលនោះនៅ ក្នុងទីចំពោះមុខ សង្ឃមិនត្រូវសំដែងបាតិមោក្ខឡើយ ។ ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ (នេះ) ឈ្មោះថាប្រកបដោយធម៌ ។

[១៦២] ភិក្ខុដែលមានគេឃើញ ឮ ឬរង្កៀស ដោយទិដ្ឋិវិបត្តិ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ រមែងមានគេឃើញ ឮ ឬរង្កៀស ដោយទិដ្ឋិវិបត្តិ ដោយអាការណា ដោយភេទណា ដោយនិមិត្តណា ភិក្ខុផងគ្នា ក៏ឃើញភិក្ខុដែលមានគេឃើញ ឮ ឬរង្កៀស ដោយទិដ្ឋិវិបត្តិ ដោយអាការនោះ ដោយភេទនោះ ដោយនិមិត្តនោះដែរ បើភិក្ខុផងគ្នាមិនឃើញភិក្ខុដែលមានគេឃើញ ឮ ឬរង្កៀស ដោយទិដ្ឋិវិបត្តិទេ គង់មានភិក្ខុឯទៀតប្រាប់ដល់ភិក្ខុផងគ្នាថា ម្នាលអាវុ-សោ ភិក្ខុឈ្មោះនេះមានគេឃើញ ឮ ឬរង្កៀស ដោយទិដ្ឋិវិបត្តិដូច្នេះដែរ (ប្រសិនបើ) ភិក្ខុ ក៏មិនឃើញភិក្ខុដែលមានគេឃើញ ឮ ឬរង្កៀស ដោយទិដ្ឋិវិបត្តិទេ ទាំងភិក្ខុឯទៀត ក៏មិនប្រាប់ដល់ភិក្ខុផងគ្នាថា ម្នាលអាវុ-សោ ភិក្ខុឈ្មោះនេះមានគេឃើញ ឮ ឬរង្កៀសហើយ ដោយទិដ្ឋិវិបត្តិដូច្នេះទេ ក៏គង់ភិក្ខុនោះឯងប្រាប់ដល់ភិក្ខុផងគ្នាថា ម្នាលអាវុសោ ខ្លួនខ្ញុំ

អាវុសោ ជិដ្ឋិវិបត្តិយា ជិដ្ឋសុតបរិសង្កិតោតិ អាកង្ខ-មានោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ តេន ជិដ្ឋេន តេន សុតេន តាយ បរិសង្កាយ តនហុចោសថេ ចាតុទ្ទសេ វា បណ្ណរសេ វា តស្មឹ បុគ្គលេ សម្មុខីភូតេ សង្ឃមជ្ឈេ ឧជាហរេយ្យ សុ-ណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមោ បុគ្គលោ ជិដ្ឋិវិបត្តិ-យា ជិដ្ឋសុតបរិសង្កិតោ តស្ស ចាតិមោក្ខំ ឋបេមិ ន តស្មឹ សម្មុខីភូតេ ចាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្វន្តិ ។ ធម្មិកំ ចាតិមោក្ខដ្ឋបនំ ។ ឥមានិ ទស ធម្មិកានិ ចាតិ-មោក្ខដ្ឋបនានីតិ ។

បឋមោ ភាណវារោ ។

[១៦៣] អថខោ អាយស្មា ឧចាលិ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា ឧចាលិ ភគវន្តំ ឯតទវោច អត្តាទានំ អាទាតុកាមេន ភន្តេ

មានគេឃើញ ឮ ឬរង្កៀស ដោយទិដ្ឋិវិបត្តិហើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកាលបើប្រាថ្នា ក៏គប្បីសូត្រក្នុងទីកណ្តាលជំនុំសង្ឃ ចំពោះបុគ្គលដែលនៅក្នុងទីចំពោះមុខនោះ ដោយការឃើញនោះ ដោយការឮនោះ ដោយការរង្កៀសនោះ ក្នុងថ្ងៃចាតុទ្ទសី ឬបណ្ណរសីឧបោសថថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ (ដ្បិត) បុគ្គលឈ្មោះនេះ មានគេឃើញ ឮ ឬរង្កៀស ដោយទិដ្ឋិវិបត្តិហើយ ខ្ញុំនឹងបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ចំពោះបុគ្គលនោះ កាលបើបុគ្គលនោះនៅក្នុងទីចំពោះមុខ សង្ឃមិនត្រូវសំដែងបាតិមោក្ខទេ ។ (នេះ) ឈ្មោះថា ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខប្រកបដោយធម៌ ។ ទាំង ១០ នេះឈ្មោះថា ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខប្រកបដោយធម៌ ។

ភាណវារៈ ជាបឋម ។

[១៦៣] គ្រានោះឯង ព្រះឧបាលិដ៏មានអាយុ ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ រួចហើយអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ ព្រះឧបាលិដ៏មានអាយុ លុះអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនេះនឹងព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុដែលមានប្រាថ្នានឹងកាន់យកនូវអត្តាទាន [១]

---

១ អដ្ឋកថា ពន្យល់ថា ភិក្ខុមានប្រាថ្នានឹងជម្រះនូវសាសនា ហើយកាន់យកអធិករណ៍ណាដោយខ្លួនឯង អធិករណ៍នោះហៅថា អត្តាទាន គឺជាឈ្មោះនៃអធិករណ៍ម្យ៉ាង ដែលមានភិក្ខុរ៉ាប់រងដោយខ្លួនឯង ។

ភិក្ខុនា កតមង្គសមន្នាគតំ អត្តាទានំ អាទាតព្វន្តិ ។ អត្តាទានំ អាទាតុកាមេន ឧបាលិ ភិក្ខុនា បញ្ចង្គសមន្នាគតំ អត្តាទានំ អាទាតព្វំ អត្តាទានំ អាទាតុកាមេន ឧបាលិ ភិក្ខុនា ឯវំ បច្ចវេក្ខិតព្វំ យំ ខោ អហំ ឥមំ អត្តាទានំ អាទាតុកាមោ កាលោ នុ ខោ ឥមំ អត្តាទានំ អាទាតុំ ឧទាហុ នោតិ ។ សចេ ឧបាលិ ភិក្ខុ បច្ចវេក្ខមានោ ឯវំ ជានាតិ អកាលោ ឥមំ អត្តាទានំ អាទាតុំ នោ កាលោតិ ន តំ ឧបាលិ អត្តាទានំ អាទាតព្វំ ។ សចេ បនុបាលិ ភិក្ខុ បច្ចវេក្ខមានោ ឯវំ ជានាតិ កាលោ ឥមំ អត្តាទានំ អាទាតុំ នោ អកាលោតិ តេនុបាលិ ភិក្ខុនា ឧត្តរឹ បច្ចវេក្ខិតព្វំ យំ ខោ អហំ ឥមំ អត្តាទានំ អាទាតុកាមោ ភូតំ នុ ខោ ឥទំ អត្តាទានំ ឧទាហុ នោតិ ។ សចេ ឧបាលិ ភិក្ខុ បច្ចវេក្ខមានោ ឯវំ ជានាតិ អភូតំ ឥទំ អត្តាទានំ នោ ភូតន្តិ ន តំ ឧបាលិ អត្តាទានំ អាទាតព្វំ ។ សចេ បនុបាលិ ភិក្ខុ បច្ចវេក្ខមានោ ឯវំ ជានាតិ ភូតំ ឥទំ អត្តាទានំ នោ

(ការទទួលរ៉ាប់រងអធិករណ៍ដោយខ្លួនឯង) តើត្រូវកាន់យកនូវអត្តាទាន ប្រកបដោយអង្គប៉ុន្មាន ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលឧបាលិ (បើ) ភិក្ខុមានសេចក្តីប៉ុនប៉ងនឹងកាន់យកនូវអត្តាទាន ត្រូវកាន់យកនូវអត្តាទាន ដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ ម្នាលឧបាលិ ឯភិក្ខុដែលមានសេចក្តីប៉ុនប៉ង នឹងកាន់យកនូវអត្តាទាន (នោះ) ត្រូវពិចារណាយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញ មានបំណងនឹងកាន់យកនូវអត្តាទាននេះ ចុះកាលនេះ ជាកាលគួរនឹង កាន់យកនូវអត្តាទាននេះ ឬមិនគួរទេ ។ ម្នាលឧបាលិ ប្រសិនបើភិក្ខុពិ-ចារណាទៅបានដឹងយ៉ាងនេះថា កាលនេះជាកាលមិនគួរ ជាកាលមិនទំនង នឹងកាន់យកនូវអត្តាទាននេះទេ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុមិនត្រូវកាន់យកនូវអត្តា-ទាននោះឡើយ ។ ម្នាលឧបាលិ ប្រសិនជាភិក្ខុពិចារណាទៅបានដឹងយ៉ាង នេះថា កាលនេះជាកាលគួរ មិនមែនជាកាលមិនគួរនឹងកាន់យកនូវអត្តា-ទាននេះ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុនោះត្រូវពិចារណាតទៅទៀតថា អាត្មាអញ មានបំណងនឹងកាន់យកនូវអត្តាទាននេះ តើអត្តាទាននេះពិតឬទេ ។ ម្នាល ឧបាលិ បើភិក្ខុពិចារណាទៅដឹងយ៉ាងនេះថា អត្តាទាននេះមិនពិត មិនប្រា-កដទេ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុមិនត្រូវកាន់យកនូវអត្តាទាននោះឡើយ ។ ម្នាល ឧបាលិ ប្រសិនជាភិក្ខុពិចារណាទៅបានដឹងយ៉ាងនេះថា អត្តាទាននេះ

អភូតន្តិ តេនុបាលិ ភិក្ខុនា ឧត្តរឹ បច្ចវេក្ខិតព្វំ យំ ខោ អហំ ឥមំ អត្តាទានំ អាទាតុកាមោ អត្ថសញ្ហិតំ នុ ខោ ឥទំ អត្តាទានំ ឧទាហុ នោតិ ។ សចេ ឧបាលិ ភិក្ខុ បច្ចវេក្ខមានោ ឯវំ ជានាតិ អនត្ថសញ្ហិតំ ឥទំ អត្តាទានំ នោ អត្ថសញ្ហិតន្តិ ន តំ ឧបាលិ អត្តាទានំ អាទាតព្វំ ។ សចេ បនុបាលិ ភិក្ខុ បច្ចវេក្ខមានោ ឯវំ ជានាតិ អត្ថសញ្ហិតំ ឥទំ អត្តាទានំ នោ អនត្ថសញ្ហិតន្តិ តេនុបាលិ ភិក្ខុនា ឧត្តរឹ បច្ចវេក្ខិតព្វំ ឥមំ ខោ អហំ អត្តាទានំ អាទិយមានោ លភិស្សាមិ សន្ទិដ្ឋេ សម្ភត្តេ ភិក្ខូ ធម្មតោ វិនយតោ បក្ខេ ឧទាហុ នោតិ ។ សចេ ឧបាលិ ភិក្ខុ បច្ចវេក្ខមានោ ឯវំ ជានាតិ ឥមំ ខោ អហំ អត្តាទានំ អាទិយមានោ ន លភិស្សាមិ សន្ទិដ្ឋេ សម្ភត្តេ ភិក្ខូ ធម្មតោ វិនយតោ បក្ខេតិ ន តំ ឧបាលិ អត្តាទានំ អាទាតព្វំ ។ សចេ បនុបាលិ ភិក្ខុ បច្ចវេក្ខមានោ ឯវំ ជានាតិ

ពិតប្រាកដហើយ មិនមែនមិនពិតទេ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុនោះត្រូវពិចារ-ណាតទៅទៀតថា អាត្មាអញ មានបំណងនឹងកាន់យកនូវអត្តាទាននេះ អត្តាទាននេះ តើប្រកបដោយប្រយោជន៍ ឬមិនប្រកបដោយប្រយោជន៍ទេ ។ ម្នាលឧបាលិ ប្រសិនបើភិក្ខុពិចារណាទៅ បានដឹងយ៉ាងនេះថា អត្តាទាននេះ មិនប្រកបដោយប្រយោជន៍ ជាអំពើឥតប្រយោជន៍ទេ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុមិនត្រូវកាន់យកនូវអត្តាទាននោះឡើយ ។ ម្នាលឧបា-លិ ប្រសិនជាភិក្ខុពិចារណាទៅបានដឹងយ៉ាងនេះថា អត្តាទាននេះប្រកបដោយប្រយោជន៍ មិនមែនជាអំពើឥតប្រយោជន៍ទេ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុនោះត្រូវពិចារណាតទៅទៀតថា កាលបើអាត្មាអញកាន់យកនូវអត្តាទាននេះទៅ តើនឹងបានពួកភិក្ខុជាមិត្តសម្លាញ់គ្រាន់តែជួបគ្នា ឬជាមិត្តសម្លាញ់តែងនៅរួមជាមួយគ្នា ជាពួកខាងធម៌ខាងវិន័យ ឬមិនបានទេ ។ ម្នាលឧ-បាលិ ប្រសិនជាភិក្ខុពិចារណាទៅបានដឹងយ៉ាងនេះថា កាលបើអាត្មាអញកាន់យកនូវអត្តាទាននេះទៅហើយ នឹងមិនបានពួកភិក្ខុជាមិត្តសម្លាញ់គ្រាន់តែជួបគ្នា ឬជាមិត្តសម្លាញ់ តែងនៅរួមជាមួយគ្នា ជាពួកខាងធម៌ខាងវិន័យ (ទាំងនោះទេ) ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុមិនត្រូវកាន់យកនូវអត្តាទាននោះឡើយ ។ ម្នាលឧបាលិ ប្រសិនជាភិក្ខុពិចារណាទៅបានដឹងយ៉ាងនេះថា

ឥមំ ខោ អហំ អត្តាទានំ អាទិយមានោ លភិស្សាមិ សន្ទិដ្ឋេ សម្ភត្តេ ភិក្ខូ ធម្មតោ វិនយតោ បក្ខេតិ តេនុបាលិ ភិក្ខុនា ឧត្តរឹ បច្ចវេក្ខិតព្វំ ឥមំ ខោ មេ អត្តាទានំ អាទិយតោ ភវិស្សតិ សង្ឃស្ស តតោនិទានំ ភណ្ឌនំ កលហោ វិគ្គហោ វិវាទោ សង្ឃភេទោ សង្ឃរាជិ សង្ឃវវត្ថានំ សង្ឃនានាករណំ ឧទាហុ នោតិ ។ សចេ ឧបាលិ ភិក្ខុ បច្ចវេក្ខមានោ ឯវំ ជានាតិ ឥមំ ខោ មេ អត្តាទានំ អាទិយតោ ភវិស្សតិ សង្ឃស្ស តតោនិទានំ ភណ្ឌនំ កលហោ វិគ្គហោ វិវាទោ សង្ឃភេទោ សង្ឃរាជិ សង្ឃវវត្ថានំ សង្ឃនានាករណន្តិ ន តំ ឧបាលិ អត្តាទានំ អាទាតព្វំ ។ សចេ បនុបាលិ ភិក្ខុ បច្ចវេក្ខមានោ ឯវំ ជានាតិ ឥមំ ខោ មេ អត្តាទានំ អាទិយតោ ន ភវិស្សតិ សង្ឃស្ស តតោនិទានំ ភណ្ឌនំ កលហោ វិគ្គហោ វិវាទោ សង្ឃភេទោ សង្ឃរាជិ សង្ឃវវត្ថានំ សង្ឃនានាករណន្តិ

កាលបើអាត្មាអញ កាន់យកនូវអត្តាទាននេះទៅ នឹងបានពួកភិក្ខុ ជាមិត្តសម្លាញ់គ្រាន់តែជួបគ្នា ឬជាមិត្តសម្លាញ់តែងនៅរួមជាមួយគ្នា ដែលជាពួកខាងធម៌ខាងវិន័យ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុនោះត្រូវពិចារណាតទៅទៀតថា កាលបើអាត្មាអញកាន់យក នូវអត្តាទាននេះទៅ ក្រែងមានការប្រកួត-ប្រកាន់ ការឈ្លោះ ការប្រកាន់ខុស ការទាស់ទែង ការបែកធ្លាយនៃសង្ឃ ការប្រេះឆានៃសង្ឃ ការកំណត់ផ្សេងនៃសង្ឃ ការធ្វើផ្សេង ៗ នៃសង្ឃ នឹងកើតមានដល់សង្ឃ ព្រោះហេតុនៃអត្តាទាននោះ ឬមិនមានទេ ។ ម្នាលឧបាលិ បើភិក្ខុពិចារណាទៅបានដឹងយ៉ាងនេះថា កាលបើអាត្មាអញកាន់យកនូវអត្តាទានទៅហើយ ការប្រកួតប្រកាន់ ការឈ្លោះ ការប្រកាន់ខុស ការទាស់ទែង ការបែកធ្លាយនៃសង្ឃ ការប្រេះឆានៃសង្ឃ ការកំណត់ផ្សេងនៃសង្ឃ ការធ្វើផ្សេង ៗ នៃសង្ឃ នឹងកើតមានដល់សង្ឃ ព្រោះហេតុនៃអត្តាទាននោះ (ជាប្រាកដ) ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុមិនត្រូវកាន់យកនូវអត្តាទាននោះឡើយ ។ ម្នាលឧបាលិ បើភិក្ខុពិចារណាទៅ បានដឹងយ៉ាងនេះថា កាលបើអាត្មាអញកាន់យកនូវអត្តាទាននេះទៅ ការប្រកួតប្រកាន់ ការឈ្លោះ ការប្រកាន់ខុស ការទាស់ទែង ការបែកធ្លាយនៃសង្ឃ ការប្រេះឆានៃសង្ឃ ការកំណត់ផ្សេងនៃសង្ឃ និងការធ្វើផ្សេង ៗ នៃសង្ឃ មិនកើតមានដល់សង្ឃ ព្រោះហេតុនៃអត្តាទាននោះឡើយ ម្នាលឧបាលិ

អានាតព្វំ តំ ឧបាលិ អត្តាទានំ ឯវំ បញ្ចង្គសមន្នា-
គតំ ខោ ឧបាលិ អត្តាទានំ អាទិន្នំ បច្ឆាបិ អវិប្បដិ-
សារករំ ភវិស្សតីតិ ។

[១៦៤] ចោទកេន ភន្តេ ភិក្ខុនា បរំ ចោទេតុកាមេន
កតី ធម្មេ អជ្ឈត្តំ បច្ចវេក្ខិត្វា បរោ ចោទេតព្វោតិ ។
ចោទកេនុបាលិ ភិក្ខុនា បរំ ចោទេតុកាមេន បញ្ច ធម្មេ
អជ្ឈត្តំ បច្ចវេក្ខិត្វា បរោ ចោទេតព្វោ ចោទកេនុបាលិ
ភិក្ខុនា បរំ ចោទេតុកាមេន ឯវំ បច្ចវេក្ខិតព្វំ បរិសុទ្ធ-
កាយសមាចារោ នុ ខោម្ហិ បរិសុទ្ធេនម្ហិ កាយសមា-
ចារេន សមន្នាគតោ អច្ឆិទ្ទេន អប្បដិមំសេន សំវិជ្ជតិ
នុ ខោ មេ ឯសោ ធម្មោ ឧទាហុ នោតិ ។ នោ ចេ
ឧបាលិ ភិក្ខុ បរិសុទ្ធកាយសមាចារោ ហោតិ បរិសុទ្ធេន
កាយសមាចារេន សមន្នាគតោ អច្ឆិទ្ទេន អប្បដិមំសេន
តស្ស ភវន្តិ វត្តារោ ឥង្ឃ តាវ អាយស្មា កាយិកំ សិក្ខស្សូតិ
ឥតិស្ស ភវន្តិ វត្តារោ ។

ភិក្ខុត្រូវកាន់យកនូវអត្តាទាននោះចុះ ម្នាលឧបាលិ អត្តាទានប្រកបដោយអង្គ ៥ ប្រការ ដូចបានសំដែងមកនេះឯង កាលបើភិក្ខុកាន់យកហើយ នឹងមិនធ្វើឲ្យកើតសេចក្តីក្តៅក្រហាយចិត្តក្នុងកាលជាខាងក្រោយឡើយ ។

[១៦៤] ព្រះឧបាលិក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុអ្នកចោទមានបំណងនឹងចោទភិក្ខុដទៃ តើត្រូវពិចារណាធម៌ ចំពោះខ្លួនឯងមានប៉ុន្មានសិន ទើបគួរនឹងចោទភិក្ខុដទៃបាន ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលឧបាលិ ឯភិក្ខុអ្នកចោទមានបំណងនឹងចោទភិក្ខុដទៃ ត្រូវពិចារណាធម៌ ៥ ប្រការចំពោះខ្លួនឯងសិន រួចសឹមចោទភិក្ខុដទៃ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុអ្នកចោទមានបំណងនឹងចោទភិក្ខុដទៃ ត្រូវពិចារណាយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញមានកាយសមាចារ បរិសុទ្ធ ឬ ហ្ន៎ អាត្មាអញជាអ្នកប្រកបដោយកាយសមាចារបរិសុទ្ធ មិនធ្លុះធ្លាយ មិនមានទំនងគួរឲ្យគេចាប់ផ្ទាក់បាន ធម៌នុ៎ះ មានគ្រប់គ្រាន់ដល់អាត្មាអញ ឬមិនមានទេ ។ ម្នាលឧបាលិ បើភិក្ខុមានកាយសមាចារមិនបរិសុទ្ធទេ (តែហាក់ដូច) ជាអ្នកប្រកបដោយកាយសមាចារបរិសុទ្ធ មិនធ្លុះធ្លាយ មិនមានទំនងគួរឲ្យគេចាប់ផ្ទាក់បាន ភិក្ខុនោះឯងគង់មានអ្នកផង ស្តីដាស់តឿនថា នែលោកដ៏មានអាយុ ចូរលោកសិក្សានូវសមាចារផ្លូវកាយជាមុនសិន ភិក្ខុនោះគង់មានអ្នកផង ស្តីដាស់តឿនដូចសំដែងមកនេះឯង ។

[១៦៥] បុន ចបរំ ឧបាលិ ចោទកេន ភិក្ខុនា បរំ ចោទេតុកាមេន ឯវំ បច្ចវេក្ខិតព្វំ បរិសុទ្ធវចីសមាចារោ នុ ខោម្ហិ បរិសុទ្ធេនម្ហិ វចីសមាចារេន សមន្នាគតោ អច្ឆិទ្ទេន អប្បដិមំសេន សំវិជ្ជតិ នុ ខោ មេ ឯសោ ធម្មោ ឧទាហុ នោតិ ។ នោ ចេ ឧបាលិ ភិក្ខុ បរិសុទ្ធវចីស-មាចារោ ហោតិ បរិសុទ្ធេន វចីសមាចារេន សមន្នាគតោ អច្ឆិទ្ទេន អប្បដិមំសេន តស្ស ភវន្តិ វត្តារោ ឥង្ឃ តាវ អាយស្មា វាចសិកំ សិក្ខស្សូតិ ឥតិស្ស ភវន្តិ វត្តារោ ។

[១៦៦] បុន ចបរំ ឧបាលិ ចោទកេន ភិក្ខុនា បរំ ចោទេតុកាមេន ឯវំ បច្ចវេក្ខិតព្វំ មេត្តំ នុ ខោ មេ ចិត្តំ បច្ចុបដ្ឋិតំ សព្រហ្មចារីសុ អនាឃាតំ សំវិជ្ជតិ នុ ខោ មេ ឯសោ ធម្មោ ឧទាហុ នោតិ ។ នោ ចេ ឧបាលិ ភិក្ខុនោ មេត្តំ ចិត្តំ បច្ចុបដ្ឋិតំ ហោតិ សព្រហ្មចា-រីសុ អនាឃាតំ តស្ស ភវន្តិ វត្តារោ ឥង្ឃ តាវ អាយ-ស្មា សព្រហ្មចារីសុ មេត្តំ ចិត្តំ ឧបដ្ឋាបេហីតិ ឥតិស្ស ភវន្តិ វត្តារោ ។

[១៦៥] ម្នាលឧបាលិ ពាក្យខាងមុខនៅមានទៀត ភិក្ខុអ្នកចោទ មានបំណងនឹងចោទភិក្ខុដទៃ ត្រូវពិចារណាយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញមានវចីសមាចារបរិសុទ្ធឬហ្ន៎ អាត្មាអញប្រកបដោយវចីសមាចារបរិសុទ្ធ មិនធ្លុះធ្លាយ មិនមានទំនងគួរឲ្យគេចាប់ថ្នាក់បាន ធម៌នោះមានគ្រប់គ្រាន់ ដល់អាត្មាអញ ឬមិនមានទេ ។ ម្នាលឧបាលិ បើភិក្ខុមានវចីសមាចារមិនបរិសុទ្ធទេ (តែហាក់ដូច) ជាអ្នកប្រកបដោយវចីសមាចារបរិសុទ្ធ មិនធ្លុះធ្លាយ មិនមានទំនង គួរឲ្យគេចាប់ថ្នាក់បាន ភិក្ខុនោះគង់មានអ្នកផង ស្តីដាស់តឿនថា នែលោកដ៏មានអាយុ ចូរលោកសិក្សានូវសមាចារផ្លូវវាចាជាមុនសិន ភិក្ខុនោះគង់មានអ្នកផងស្តីដាស់តឿន ដូចសំដែងមកនេះឯង ។

[១៦៦] ម្នាលឧបាលិ ពាក្យខាងមុខនៅមានទៀត ភិក្ខុអ្នកចោទ មានបំណងនឹងចោទភិក្ខុដទៃ ត្រូវពិចារណាយ៉ាងនេះថា ចិត្តរបស់អាត្មាអញ មានមេត្តាតាំងមាំ ទាំងមិនចង្អៀតចង្អល់ក្នុងសព្រហ្មចារីបុគ្គលទេឬហ្ន៎ ធម៌នោះមានគ្រប់គ្រាន់ដល់អាត្មាអញ ឬមិនមានទេ ។ ម្នាលឧបាលិ បើភិក្ខុមិនមានមេត្តាចិត្តតាំងមាំ មានចិត្តចង្អៀតចង្អល់ ក្នុងសព្រហ្មចារីបុគ្គល ភិក្ខុនោះគង់មានអ្នកផងស្តីដាស់តឿនថា នែលោកដ៏មានអាយុ ចូរលោកតាំងមេត្តាចិត្តឲ្យ (មាំ) ក្នុងសព្រហ្មចារីបុគ្គលចុះ ភិក្ខុនោះគង់មានអ្នកផងស្តីដាស់តឿន ដូចសំដែងមកនេះឯង ។

បាតិមោក្ខដ្ឋបនក្ខន្ធកេ ឧបាលិបុច្ឆា ចោទនា

[១៦៧] បុន ចបរំ ឧបាលិ ចោទកេន ភិក្ខុនា បរំ ចោទេតុកាមេន ឯវំ បច្ចវេក្ខិតព្វំ ពហុស្សុតោ នុ ខោម្ហិ សុតធរោ សុតសន្និចយោ យេ តេ ធម្មា អា-ទិកល្យាណា មជ្ឈេកល្យាណា បរិយោសានកល្យា-ណា សាត្ថំ សព្យញ្ជនំ កេវលបរិបុណ្ណំ បរិសុទ្ធំ ព្រហ្មចរិយំ អភិវទន្តិ តថារូបា មេ ធម្មា ពហុស្សុតា ហោន្តិ ធតា[១] វចសា បរិចិតា មនសានុបេក្ខិតា ទិដ្ឋិ-យា សុប្បដិវិទ្ធា សំវិជ្ជតិ នុ ខោ មេ ឯសោ ធម្មោ ឧទាហុ នោតិ នោ ចេ ឧបាលិ ភិក្ខុ ពហុស្សុតោ ហោតិ សុតធរោ សុតសន្និចយោ យេ តេ ធម្មា អាទិក-ល្យាណា មជ្ឈេកល្យាណា បរិយោសានកល្យាណា សាត្ថំ សព្យញ្ជនំ កេវលបរិបុណ្ណំ បរិសុទ្ធំ ព្រហ្មចរិយំ អភិវទន្តិ តថារូបាស្ស ធម្មា ន ពហុស្សុតា ហោន្តិ ធតា វចសា បរិចិតា មនសានុបេក្ខិតា ទិដ្ឋិយា សុប្បដិវិទ្ធា តស្ស ភវន្តិ វត្តារោ ឥង្ឃ តាវ អាយស្មា អាគមំ បរិយាបុណស្សូតិ ឥតិស្ស ភវន្តិ វត្តារោ ។

១ ម. ធាតា ។

[១៦៧] ម្នាលឧបាលិ ពាក្យខាងមុខនៅមានទៀត ភិក្ខុអ្នកចោទ មានបំណងនឹងចោទភិក្ខុដទៃ ត្រូវពិចារណាយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញជាពហុស្សូត ទ្រទ្រង់ព្រះសូត្រ សន្សំព្រះសូត្រឬហ្ន៎ (មួយទៀត) ធម៌ទាំងឡាយណា មានលំអបទដើម លំអបទកណ្ដាល លំអបទចុង ប្រកាសនូវព្រហ្មចរិយធម៌ ព្រមទាំងអត្ថ ទាំងព្យញ្ជនៈ ពេញបរិបូណ៌ បរិសុទ្ធទាំងអស់ ធម៌ទាំងនោះ ជាធម៌ដែលអាត្មាអញបានស្ដាប់ច្រើន បានទ្រទ្រង់ បានសន្សំដោយពាក្យ បានពិចារណា (មុតមាំ) ហើយក្នុងចិត្ត បានយល់ត្រឹមត្រូវហើយដោយទិដ្ឋិ ធម៌នោះមានគ្រប់គ្រាន់ ដល់អាត្មាអញ ឬមិនទាន់មានទេ ។ ម្នាលឧបាលិ ប្រសិនជាភិក្ខុមិនមែនជាពហុស្សូត មិនទ្រទ្រង់ព្រះសូត្រ មិនសន្សំព្រះសូត្រសោះទេ បើធម៌ទាំងឡាយណា មានលំអបទដើម លំអបទកណ្ដាល លំអបទចុង ប្រកាសព្រហ្មចរិយធម៌ ព្រមទាំងអត្ថ ទាំងព្យញ្ជនៈ ពេញបរិបូណ៌ បរិសុទ្ធទាំងអស់ ធម៌ទាំងឡាយមានសភាពដូច្នោះ គឺភិក្ខុនោះមិនបានចេះដឹងច្រើន មិនបានទ្រទ្រង់ មិនបានសន្សំដោយពាក្យ មិនបានពិចារណា (មុតមាំ) ក្នុងចិត្ត មិនបានយល់ត្រឹមត្រូវដោយទិដ្ឋិទេ ភិក្ខុនោះឯង គង់មានអ្នកផងស្ដីដាស់តឿនថា ម្នាលលោកដ៏មានអាយុ សូមនិមន្តលោករៀនព្រះបរិយត្តិធម៌សិនទៅ ភិក្ខុនោះគង់មានអ្នកផងស្ដីដាស់តឿន ដូចសំដែងមកនេះឯង ។

[១៦៨] បុន ចបរំ ឧបាលិ ចោទកេន ភិក្ខុនា បរំ ចោទេតុកាមេន ឯវំ បច្ចវេក្ខិតព្វំ ឧភយានិ នុ[១] ខោ មេ បាតិមោក្ខានិ វិត្ថារេន ស្វាគតានិ ហោន្តិ[២] សុវិភត្តានិ សុប្បវត្តីនិ សុវិនិច្ឆិតានិ សុត្តសោ អនុព្យញ្ជនសោ សំវិជ្ជតិ នុ ខោ មេ ឯសោ ធម្មោ ឧទាហុ នោតិ ។ នោ ចេ ឧបាលិ ភិក្ខុនោ ឧភយានិ បាតិមោក្ខានិ វិត្ថារេន ស្វាគតានិ ហោន្តិ សុវិភត្តានិ សុប្បវត្តីនិ សុវិនិច្ឆិតានិ សុត្តសោ អនុព្យញ្ជនសោ ឥទំ បនាវុសោ កត្ថ វុត្តំ ភគវតាតិ ឥតិ បុដ្ឋោ ន សម្បាទេតិ[៣] តស្ស ភវន្តិ វត្តារោ ឥង្ឃ តាវ អាយស្មា វិនយំ បរិយាបុណស្សូតិ ឥតិស្ស ភវន្តិ វត្តារោ ចោទកេនុបាលិ ភិក្ខុនា បរំ ចោទេតុកាមេន ឥមេ បញ្ច ធម្មេ អជ្ឈត្តំ បច្ចវេក្ខិត្វា បរោ ចោទេតព្វោ ។

---

១ ម. អយំ នុសទ្ទោ នត្ថិ ។ ២ ឱ. អយំ ហោន្តិសទ្ទោ ន បញ្ញាយតិ ។ ៣ ម. សម្បាទយតិ ។

[១៦៨] ម្នាលឧបាលិ ពាក្យខាងមុខនៅមានទៀត ភិក្ខុអ្នកចោទ មានបំណងនឹងចោទភិក្ខុដទៃ ត្រូវពិចារណាយ៉ាងនេះថា បាតិមោក្ខទាំងពីរ អញក៏ចេះចាំ ដោយសេចក្តីពិស្តារ ចែកចេញបានដោយប្រពៃ ចាំស្ទាត់រត់មាត់ កាត់សេចក្តីបានដោយល្អ តាមសូត្រ គឺខន្ធកៈនិងបរិវារៈ តាមអនុព្យញ្ជនៈដែរឬ ធម៌នុ៎ះមានគ្រប់គ្រាន់ដល់អាត្មាអញ ឬមិនមានទេ ។ ម្នាលឧបាលិ ប្រសិនបើបាតិមោក្ខទាំងពីរ ភិក្ខុមិនបានចេះចាំដោយសេចក្តីពិស្តារ មិនបានចែកចេញដោយប្រពៃ មិនបានចាំស្ទាត់រត់មាត់ មិនបានកាត់សេចក្តីដោយល្អ តាមសូត្រ តាមអនុព្យញ្ជនៈទេ ភិក្ខុនោះឯង បើមានគេសួរថា ម្នាលលោកដ៏មានអាយុ ចុះសិក្ខាបទនេះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់សំដែងក្នុងនគរណា ភិក្ខុនោះមុខជាឆ្លើយប្រាប់ទៅវិញ មិនរួច ភិក្ខុនោះឯង គង់មានអ្នកផងស្តីដាស់តឿនថា ម្នាលលោកដ៏មានអាយុ សូមនិមន្តលោករៀនវិន័យសិនទៅ ភិក្ខុនោះឯង គង់មានអ្នកផងស្តីដាស់តឿន ដូចសំដែងមកនេះឯង ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុអ្នកចោទ មានប្រាថ្នានឹងចោទភិក្ខុដទៃ ត្រូវពិចារណាធម៌ ៥ ប្រការនេះ ក្នុងខ្លួនឯងសិន ហើយសឹមចោទភិក្ខុដទៃ ។

បាតិមោក្ខដ្ឋបនក្ខន្ធកេ ឧបាលិបុច្ឆា ចោទកវិប្បដិសារោ

[១៦៩] ចោទកេន ភន្តេ ភិក្ខុនា បរំ ចោទេតុ-កាមេន កតី ធម្មេ អជ្ឈត្តំ ឧបដ្ឋាបេត្វា បរោ ចោ-ទេតព្វោតិ ។ ចោទកេនុបាលិ ភិក្ខុនា បរំ ចោទេ-តុកាមេន បញ្ច ធម្មេ អជ្ឈត្តំ ឧបដ្ឋាបេត្វា បរោ ចោទេតព្វោ កាលេន វក្ខាមិ នោ អកាលេន ភូតេន វក្ខាមិ នោ អភូតេន សណ្ហេន វក្ខាមិ នោ ផរុសេន អត្ថសញ្ហិតេន វក្ខាមិ នោ អនត្ថសញ្ហិតេន មេត្តចិត្តោ វក្ខាមិ នោ ទោសន្តរោតិ ចោទកេនុបាលិ ភិក្ខុនា បរំ ចោទេតុកាមេន ឥមេ បញ្ច ធម្មេ អជ្ឈត្តំ ឧបដ្ឋា-បេត្វា បរោ ចោទេតព្វោតិ ។

[១៧០] អធម្មចោទកស្ស ភន្តេ ភិក្ខុនោ កតីហា-ការេហិ វិប្បដិសារោ ឧបទហាតព្វោតិ ។ អធម្មចោទ-កស្ស ឧបាលិ ភិក្ខុនោ បញ្ចហាការេហិ វិប្បដិសារោ

[១៦៩] ព្រះឧបាលិក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បើភិក្ខុអ្នកចោទ មានប្រាថ្នានឹងចោទភិក្ខុដទៃ តើត្រូវតាំងធម៌ប៉ុន្មានប្រការក្នុងខ្លួនឯង ហើយទើបគួរចោទភិក្ខុដទៃបាន ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុអ្នកចោទបើមានប្រាថ្នានឹងចោទភិក្ខុដទៃ លុះតែតាំងធម៌ ៥ ប្រការក្នុងខ្លួនឯង ទើបគួរចោទភិក្ខុដទៃបាន (ធម៌ ៥ ប្រការនោះគឺ) អាត្មាអញនឹងនិយាយត្រូវតាមកាលគួរ មិននិយាយខុសកាល ១ អាត្មាអញនឹងនិយាយពាក្យពិត មិននិយាយពាក្យមិនពិត ១ អាត្មាអញនឹងនិយាយពាក្យផ្អែមល្ហែម មិននិយាយពាក្យអាក្រក់ ១ អាត្មាអញនឹងនិយាយពាក្យប្រកបដោយប្រយោជន៍ មិននិយាយពាក្យឥតប្រយោជន៍ ១ អាត្មាអញនឹងតាំងមេត្តាចិត្តហើយសឹមនិយាយ មិននិយាយទាំងទោសចិត្ត ១ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុអ្នកចោទ មានប្រាថ្នានឹងចោទភិក្ខុដទៃ ត្រូវតាំងធម៌ ៥ ប្រការទុកក្នុងខ្លួនឯងហើយ សឹមចោទភិក្ខុដទៃ ។

[១៧០] ព្រះឧបាលិក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សង្ឃត្រូវតាំងវិប្បដិសារៈ (សេចក្តីក្តៅក្រហាយស្តាយក្រោយ) ទុកចំពោះភិក្ខុអ្នកចោទដែលមិនប្រកបដោយធម៌ ដោយអាការប៉ុន្មានយ៉ាង ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់តបថា ម្នាលឧបាលិ សង្ឃត្រូវតាំងវិប្បដិសារៈទុកចំពោះភិក្ខុអ្នកចោទដែលមិនប្រកបដោយធម៌ ដោយអាការ ៥ យ៉ាងដូច្នេះថា

ឧបឆហាតព្វោ អកាលេនាយស្មា ចោទេសិ នោ កាលេន អលន្តេ វិប្បដិសារាយ អភូតេនាយស្មា ចោទេសិ នោ ភូតេន អលន្តេ វិប្បដិសារាយ ផរុសេនាយស្មា ចោទេសិ នោ សណ្ហេន អលន្តេ វិប្បដិសារាយ អនត្ថសញ្ហិតេនាយស្មា ចោទេសិ នោ អត្ថសញ្ហិតេន អលន្តេ វិប្បដិសារាយ ទោសន្តរោ អាយស្មា ចោទេសិ នោ មេត្តចិត្តោ អលន្តេ វិប្បដិសារាយាតិ អធម្មចោទកស្ស ឧបាលិ ភិក្ខុនោ ឥមេហិ បញ្ចហាការេហិ វិប្បដិសារោ ឧបឆហាតព្វោ ។ តំ កិស្ស ហេតុ ។ យថា ន អញ្ញោបិ ភិក្ខុ អភូតេន ចោទេតព្វំ មញ្ញេយ្យាតិ ។

[១៧១] អធម្មចុទិតស្ស បន ភន្តេ ភិក្ខុនោ កតីហាការេហិ អវិប្បដិសារោ ឧបឆហាតព្វោតិ ។ អធម្មចុទិតស្ស ឧបាលិ ភិក្ខុនោ បញ្ចហាការេហិ អវិប្បដិសារោ ឧបឆហាតព្វោ អកាលេនាយស្មា ចុទិតោ

នៃលោកដ៏មានអាយុ លោកចោទខុសកាល មិនមែនចោទត្រូវតាមកាលទេ លោកគួរដល់វិប្បដិសារៈហើយ ១ នៃលោកដ៏មានអាយុ លោកចោទដោយពាក្យមិនពិត មិនមែនចោទដោយពាក្យពិតទេ លោកគួរដល់វិប្បដិសារៈហើយ ១ នៃលោកដ៏មានអាយុ លោកចោទដោយពាក្យអាក្រក់ មិនមែនចោទដោយពាក្យពីរោះទេ លោកគួរដល់វិប្បដិសារៈហើយ ១ នៃលោកដ៏មានអាយុ លោកចោទប្រកបដោយកម្មឥតប្រយោជន៍ មិនមែនចោទប្រកបដោយកម្មមានប្រយោជន៍ទេ លោកគួរដល់វិប្បដិសារៈហើយ ១ នៃលោកដ៏មានអាយុ លោកជាអ្នកចោទ (គេ) ទាំងទោសចិត្ត មិនមែនចោទដោយមេត្តាចិត្តទេ លោកគួរដល់វិប្បដិសារៈហើយ ១ ម្នាលឧបាលិ សង្ឃគប្បីតាំងវិប្បដិសារៈទុក ចំពោះភិក្ខុអ្នកចោទដែលមិនប្រកបដោយធម៌ ដោយអាការ ៥ យ៉ាងនេះឯង ។ សេចក្តីនោះ ព្រោះហេតុអ្វី ។ ព្រោះថា ភិក្ខុដទៃ មិនត្រូវសំគាល់ភិក្ខុផងគ្នា ដែលត្រូវគេចោទដោយពាក្យមិនពិត (នោះទេ) ។

[១៧១] ព្រះឧបាលិក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ចុះសង្ឃគប្បីតាំងអវិប្បដិសារៈ (សេចក្តីមិនក្តៅក្រហាយ) ទុក ចំពោះភិក្ខុដែលគេចោទមិនប្រកបដោយធម៌ ដោយអាការប៉ុន្មាន ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលឧបាលិ សង្ឃគប្បីតាំងអវិប្បដិសារៈទុក ចំពោះភិក្ខុដែលគេចោទមិនប្រកបដោយធម៌ ដោយអាការ ៥ យ៉ាងដូច្នេះថា នៃលោកដ៏មានអាយុ

នោ កាលេន អលន្តេ អវិប្បដិសារាយ អភូតេនាយស្មា ចុទិតោ នោ ភូតេន អលន្តេ អវិប្បដិសារាយ ផរុសេនាយស្មា ចុទិតោ នោ សណ្ហេន អលន្តេ អវិប្បដិសារាយ អនត្ថសញ្ហិតេនាយស្មា ចុទិតោ នោ អត្ថសញ្ហិតេន អលន្តេ អវិប្បដិសារាយ ទោសន្តរេនាយស្មា ចុទិតោ នោ មេត្តចិត្តេន អលន្តេ អវិប្បដិសារាយាតិ អធម្មចុទិតស្ស ឧបាលិ ភិក្ខុនោ ឥមេហិ បញ្ចហាការេហិ អវិប្បដិសារោ ឧបទហាតព្វោតិ ។

[១៧២] ធម្មចោទកស្ស ភន្តេ ភិក្ខុនោ កតីហាការេហិ អវិប្បដិសារោ ឧបទហាតព្វោតិ ។ ធម្មចោទកស្ស ឧបាលិ ភិក្ខុនោ បញ្ចហាការេហិ អវិប្បដិសារោ ឧបទហាតព្វោ កាលេនាយស្មា ចោទេសិ នោ អកាលេន អលន្តេ អវិប្បដិសារាយ ភូតេនាយស្មា

គេចោទលោកខុសកាល មិនមែនត្រូវតាមកាលទេ លោកគួរដល់អវិប្ប-ដិសារៈ ១ នៃលោកដ៏មានអាយុ គេចោទលោកដោយពាក្យមិនពិត មិនមែនតាមពិតទេ លោកគួរដល់អវិប្បដិសារៈ ១ នៃលោកដ៏មានអាយុ គេចោទលោកដោយពាក្យអាក្រក់ មិនមែនដោយពាក្យពីរោះទេ លោកគួរដល់អវិប្បដិសារៈ ១ នៃលោកដ៏មានអាយុ គេចោទលោកដោយពាក្យមិនប្រកបដោយប្រយោជន៍ មិនមែនដោយពាក្យប្រកបដោយប្រយោជន៍ទេ លោកគួរដល់អវិប្បដិសារៈ ១ នៃលោកដ៏មានអាយុ គេចោទលោកដោយទោសចិត្ត មិនមែនដោយមេត្តាចិត្តទេ លោកគួរដល់អវិប្បដិសារៈ ១ ម្នាលឧបាលិ សង្ឃគប្បីតាំងអវិប្បដិសារៈទុក ចំពោះភិក្ខុដែលគេចោទ មិនប្រកបដោយធម៌ ដោយអាការ ៥ យ៉ាងនេះឯង ។

[១៧២] ព្រះឧបាលិក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សង្ឃគប្បីតាំងអវិប្បដិសារៈទុក ចំពោះភិក្ខុអ្នកចោទដែលប្រកបដោយធម៌ ដោយអាការប៉ុន្មានយ៉ាង ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្នាលឧបាលិ សង្ឃគប្បីតាំងអវិប្បដិសារៈទុក ចំពោះភិក្ខុអ្នកចោទដែលប្រកបដោយធម៌ ដោយអាការ ៥ យ៉ាងដូច្នេះថា នៃលោកដ៏មានអាយុ លោកចោទគេត្រូវតាមកាលគួរហើយ មិនមែនចោទខុសកាលទេ លោកគួរដល់អវិប្បដិសារៈ ១ នៃលោក

ចោទេសិ នោ អភូតេន អលង្កេ អវិប្បដិសារាយ សណ្ហា-
ជាយស្មា ចោទេសិ នោ ផរុសេន អលង្កេ អវិប្បដិសា-
រាយ អត្ថសញ្ហិតេនាយស្មា ចោទេសិ នោ អនត្ថសញ្ហិ-
តេន អលង្កេ អវិប្បដិសារាយ មេត្តចិត្តោ អាយស្មា
ចោទេសិ នោ ទោសន្តរោ[១] អលង្កេ អវិប្បដិសារា-
យាតិ ធម្មចោទកស្ស ឧបាលិ ភិក្ខុនោ ឥមេហិ
បញ្ចហាការេហិ អវិប្បដិសារោ ឧបទហាតព្វោ ។ តំ
កិស្ស ហេតុ ។ យថា អញ្ញោបិ ភិក្ខុ ភូតេន ចោ-
ទេតព្វំ មញ្ញេយ្យាតិ ។

[១៧៣] ធម្មចុទិតស្ស បន ភន្តេ ភិក្ខុនោ កតី-
ហាការេហិ វិប្បដិសារោ ឧបទហាតព្វោតិ ។ ធម្មចុ-
ទិតស្ស ឧបាលិ ភិក្ខុនោ បញ្ចហាការេហិ វិប្បដិសា-
រោ ឧបទហាតព្វោ កាលេនាយស្មា ចុទិតោ នោ
អកាលេន អលង្កេ វិប្បដិសារាយ ភូតេនាយស្មា

១ មេត្តចិត្តេនាយស្មា ចោទេសិ នោ ទោសន្តរេនាតិ កត្ថចិ បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។

ដ៏មានអាយុ លោកចោទគេដោយពាក្យពិតហើយ មិនមែនចោទដោយពាក្យមិនពិតទេ លោកគួរដល់អវិប្បដិសារៈ ១ នៃលោកដ៏មានអាយុ លោកចោទគេដោយពាក្យពីរោះហើយ មិនមែនចោទដោយពាក្យអាក្រក់ទេ លោកគួរដល់អវិប្បដិសារៈ ១ នៃលោកដ៏មានអាយុ លោកចោទគេដោយពាក្យប្រកបដោយប្រយោជន៍ មិនមែនចោទដោយពាក្យ មិនប្រកបដោយប្រយោជន៍ទេ លោកគួរដល់អវិប្បដិសារៈ ១ នៃលោកដ៏មានអាយុ លោកជាអ្នកតាំងមេត្តាចិត្តហើយទើបចោទ មិនមែនចោទទាំងទោសចិត្តទេ លោកគួរដល់អវិប្បដិសារៈ ១ ម្នាលឧបាលិ សង្ឃគប្បីតាំងអវិប្បដិសារៈទុក ចំពោះភិក្ខុអ្នកចោទដែលប្រកបដោយធម៌ ដោយអាការ ៥ យ៉ាងនេះឯង ។ សេចក្តីនោះ ព្រោះហេតុអ្វី ។ ព្រោះថា ភិក្ខុដទៃ គប្បីសំគាល់ភិក្ខុផងគ្នាដែលគេចោទដោយពាក្យពិត ។

[១៧៣] ព្រះឧបាលិក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សង្ឃគប្បីតាំងវិប្បដិសារៈទុក ចំពោះភិក្ខុដែលគេចោទ ប្រកបដោយធម៌ ដោយអាការប៉ុន្មានយ៉ាង ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្នាលឧបាលិ សង្ឃគប្បីតាំងវិប្បដិសារៈទុក ចំពោះភិក្ខុដែលគេចោទប្រកបដោយធម៌ ដោយអាការ ៥ យ៉ាងដូច្នេះថា ម្នាលលោកដ៏មានអាយុ គេចោទលោកត្រូវតាមកាលហើយ មិនមែនចោទដោយខុសកាលទេ លោកគួរដល់វិប្បដិសារៈហើយ ១ នៃលោកដ៏មានអាយុ គេចោទលោកដោយពាក្យពិតហើយ

ចុតិតោ នោ អក្ខុតេន អលង្ខេ វិប្បដិសារាយ សណ្ឋា-ជាយស្មា ចុតិតោ នោ ផរុសេន អលង្ខេ វិប្បដិសា-រាយ អត្ថសញ្ហិតេជាយស្មា ចុតិតោ នោ អត្ថសញ្ហិតេន អលង្ខេ វិប្បដិសារាយ មេត្តចិត្តេជាយស្មា ចុតិតោ នោ ទោសន្តរេន អលង្ខេ វិប្បដិសារាយាតិ ធម្មចុតិ-តស្ស ឧបាលិ ភិក្ខុនោ ឥមេហិ បញ្ចហាការេហិ វិប្ប-ដិសារោ ឧបទហាតព្វោតិ ។

[១៧៤] ចោទកេន ភន្តេ ភិក្ខុនា បរំ ចោទេ-តុកាមេន កតី ធម្មេ អជ្ឈត្តំ មនសិការិត្វា បរោ ចោទេតព្វោតិ ។ ចោទកេនុបាលិ ភិក្ខុនា បរំ ចោ-ទេតុកាមេន បញ្ចធម្មេ អជ្ឈត្តំ មនសិការិត្វា បរោ ចោទេតព្វោ ការុញ្ញតា ហិតេសិតា អនុកម្បិតា[១]

១ ឱ. ម. អនុកម្បតា ។

មិនមែនចោទដោយពាក្យមិនពិតទេ លោកគួរដល់វិប្បដិសារៈហើយ ១ ម្នាលលោកដ៏មានអាយុ គេចោទលោកដោយពាក្យពីរោះហើយ មិនមែនចោទដោយពាក្យអាក្រក់ទេ លោកគួរដល់វិប្បដិសារៈហើយ ១ ម្នាលលោកដ៏មានអាយុ គេចោទលោកដោយពាក្យប្រកបដោយប្រយោជន៍ហើយ មិនមែនចោទដោយពាក្យមិនប្រកបដោយប្រយោជន៍ទេ លោកគួរដល់វិប្បដិសារៈហើយ ១ ម្នាលលោកដ៏មានអាយុ គេចោទលោកដោយមេត្តាចិត្តហើយ មិនមែនចោទដោយទោសចិត្តទេ លោកគួរដល់វិប្បដិសារៈហើយ ១ ម្នាលឧបាលិ សង្ឃគប្បីតាំងវិប្បដិសារៈទុក ចំពោះភិក្ខុដែលគេចោទប្រកបដោយធម៌ ដោយអាការ ៤ យ៉ាងនេះឯង ។

[១៧៤] ព្រះឧបាលិក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុអ្នកចោទ មានប្រាថ្នានឹងចោទភិក្ខុដទៃ ត្រូវធ្វើទុកក្នុងចិត្តនូវធម៌មានប៉ុន្មានក្នុងខ្លួនឯងហើយ ទើបចោទភិក្ខុដទៃបាន ។ ព្រះអង្គត្រាស់តបថា ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុអ្នកចោទមានប្រាថ្នានឹងចោទភិក្ខុដទៃ ត្រូវធ្វើទុកក្នុងចិត្តនូវធម៌ ៥ យ៉ាង ក្នុងខ្លួនឯងសិន ទើបចោទភិក្ខុដទៃបាន (ធម៌ ៥ យ៉ាងនោះគឺ) ជាអ្នកមានចិត្តករុណា ១ អ្នកស្វែងរកប្រយោជន៍ ១ អ្នកទំនុកបម្រុង

អាបត្តិវុដ្ឋានតា វិនយបុរេក្ខារតាតិ ចោទកេនុបាលិ ភិក្ខុនា បរំ ចោទេតុកាមេន ឥមេ បញ្ច ធម្មេ អជ្ឈត្តំ មនសិការិត្វា បរោ ចោទេតព្វោតិ ។

[១៧៨] ចុទិតេន បន ភន្តេ ភិក្ខុនា កតីសុ ធម្មេសុ បតិដ្ឋាតព្វន្តិ ។ ចុទិតេនុបាលិ ភិក្ខុនា ទ្វីសុ ធម្មេសុ បតិដ្ឋាតព្វំ សច្ចេ ច អកុប្បេ ចាតិ ។

បាតិមោក្ខដ្ឋបនក្ខន្ធកំ និដ្ឋិតំ នវមំ ។

ឥមម្ហិ ខន្ធកេ វត្ថូ តីស ។

ភាណវារា ទ្វេ ។

(ដោយប្រយោជន៍នោះ) ១ អ្នកប៉ង់ឲ្យភិក្ខុដទៃរួចចាកអាបត្តិ ១ យកវិន័យជាប្រធាន ១ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុអ្នកចោទ មានប្រាថ្នានឹងចោទភិក្ខុដទៃ ត្រូវធ្វើទុកក្នុងចិត្តនូវធម៌៥យ៉ាងនេះឯង ក្នុងខ្លួនឯងសិន ទើបចោទភិក្ខុដទៃបាន ។

[១៧៥] ព្រះឧបាលិក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ចុះភិក្ខុដែលគេចោទវិញ ត្រូវតាំងនៅក្នុងធម៌ប៉ុន្មានយ៉ាង ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលគេចោទត្រូវតាំងនៅក្នុងធម៌ ២ យ៉ាង គឺ សេចក្ដីពិតត្រង់ ១ សេចក្ដីមិនក្រោធ ១ ។

ចប់ បាតិមោក្ខដ្ឋបនក្ខន្ធកៈ ទី ៩ ។

ក្នុងខន្ធកៈនេះ មានរឿង ៣ ។

ចប់ ភាណវារៈ ២ ប្រការ ។

តស្សុទ្ទានំ

[១៧៦] ឧបោសថេ យាវតិកំ
បាបភិក្ខុ ន និក្ខមិ(១)
មោគ្គល្លានេន និវុត្តោ(២)
អច្ឆរំ ជិនសាសនេ
និន្នានុបុព្វសិក្ខា ច
ឋិតធម្មោ នតិក្កម
កុណបុក្ខិបតិ សង្ឃោ
សវន្តិយោ ជហន្តិ ច
សវន្តិ បរិនិព្វន្តិ
ឯករស វិមុត្តិ ច
ពហុ ធម្មវិនយោបិ
ភូតដ្ឋារិយបុគ្គលា

១ ឱ. និក្ខមតិ ។ ២ ឱ. និច្ឆុទ្ធោ ។ ម. និច្ឆុទ្ធោ ។

ឧទ្ទាននៃបាតិមោក្ខដ្ឋបនក្ខន្ធកៈនោះដូច្នេះ

[១៧៦] រឿងព្រះមានព្រះភាគ គង់ក្នុងរោងឧបោសថ ១ រឿងព្រះអានន្ទក្រាបបង្គំទូលអស់វារៈ ៣ ដង ១ រឿងភិក្ខុបាបមិនចេញពីរោងឧបោសថ ១ រឿងព្រះមោគ្គល្លានបណ្តេញភិក្ខុបាបចេញ ១ រឿងក្នុងសាសនារបស់ព្រះជិនស្រី មានអច្ឆរិយព្ភូតធម៌ (៨ យ៉ាងគឺ) មានសិក្ខាជាលំដាប់ ដូចមហាសមុទ្រមានទំនាបជាលំដាប់ ពួកសាវ័ក មិនប្រព្រឹត្តកន្លងសិក្ខាបទ ដូចមហាសមុទ្រ មានទឹកតាំងនៅនឹងជាធម្មតា សង្ឃរមែងលើកបុគ្គលអាក្រក់ចេញ ដូចរលកសមុទ្រដែលផាត់សាកសពស្លាប់ទៅលើគោក (វណ្ណៈ ៤ ពួក) ដែលចេញបួសហើយ តែងលះបង់នាមនិងគោត្រដើម ដូចទន្លេធំៗ តែងលះបង់នាមនិងគោត្រដើម ពួកភិក្ខុដែលបរិនិព្វាន ព្រះនិព្វានក៏មិនប្រាកដជាខ្វះ ឬពេញ ព្រះធម៌វិន័យមានរសតែមួយ គឺវិមុត្តិរស ដូចមហាសមុទ្រមានរសតែមួយគឺរសប្រៃ ព្រះធម៌វិន័យមានគុណសម្បត្តិជាគ្រឿងត្រេកអរច្រើន ដូចមហាសមុទ្រមានរតនៈច្រើនយ៉ាង ព្រះធម៌វិន័យជាទីអាស្រ័យនៅនៃព្រះអរិយបុគ្គល ៨ ពួក ដូចមហាសមុទ្រជាទីនៅអាស្រ័យនៃសត្វ

សមុទ្ទំ ឧបមំ កត្វា
ឋបេសិ សាសនេ គុណំ(១) ។
ឧបោសថេ បាតិមោក្ខំ
ន អម្ហេ កោចិ ជានាតិ
បដិកច្ចេវ ឧជ្ឈន្តិ
ឯកោ ទ្វេ តីណិ ចាតុរោ(២)
បញ្ច ឆ សត្ត អដ្ឋានិ
នវា(៣) ច ទសមានិ ច ។
សីល អាចារ ទិដ្ឋិ ច
អាជីវញ្ចតុភាតិកោ(៤) ។
បារាជិកញ្ច សង្ឃាទិ
បាចិត្តិ បាដិទេសនិ
ទុក្កដំ បញ្ចភាគេសុ
សីលាចារវិបត្តិ ច
អកតាយ កតាយ ច
ឆព្ភាគេសុ យថាវិធិ(៥) ។

---

១ ឱ. ម. វាចេសិ សាសនេ គុណំ ។ ២ ឱ.ម. ចត្តារិ ។ ៣ ឱ. នវ ។ ៤ ឱ. អាជីវំ ចតុសាវកេ ។ ៥ ឱ. ម. យថា បិតិ ។

ជំ ៗ ១ រឿងព្រះមានព្រះភាគធ្វើសេចក្តីប្រៀបផ្ទឹមនឹងមហាសមុទ្រ ហើយទ្រង់តម្កល់គុណទុកក្នុងសាសនា ១ ។ រឿងព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់អនុញ្ញាត ឲ្យសំដែងបាតិមោក្ខ ក្នុងថ្ងៃឧបោសថ ១ រឿងព្រះមានព្រះភាគទ្រង់អនុញ្ញាត ឲ្យបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ១ រឿងឆព្វគ្គិយភិក្ខុត្រូវអាបត្តិហើយ ចូលទៅស្តាប់បាតិមោក្ខដោយប្តេជ្ញាខ្លួនថា គ្មាននរណាមួយ ស្គាល់យើងឡើយ ១ រឿងឆព្វគ្គិយភិក្ខុបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ដោយប្រញាប់ប្រញាល់ ១ រឿងពួកភិក្ខុពោលទោស (ព្រោះបញ្ឈប់បាតិ-មោក្ខ) ១ រឿងបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ មិនប្រកបដោយធម៌និងប្រកបដោយធម៌ មាន ១ - ២ - ៣ - ៤ - ៥ - ៦ - ៧ - ៨ - ៩ -១០ យ៉ាងក៏មាន ១ ។ រឿងភិក្ខុបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះវិបត្តិមានចំណែក ៤ ប្រការ គឺ សីលវិបត្តិ អាចារវិបត្តិ ទិដ្ឋិវិបត្តិ អាជីវ-វិបត្តិ ១ ។ រឿងភិក្ខុបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះវិបត្តិមានចំណែក ៥ ប្រការគឺ បារាជិកាបត្តិ សង្ឃាទិសេសាបត្តិ បាចិត្តិយាបត្តិ បាដិទេសនីយាបត្តិ ទុក្កដាបត្តិ១ រឿងភិក្ខុបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះវិបត្តិមានចំណែក ៦ ប្រការ គឺ សីលវិបត្តិ អាចារវិបត្តិ (ទិដ្ឋិ-វិបត្តិ) ក្នុងមួយ ៗ ចែកជាពីរ គឺចែកទៅជាភិក្ខុមិនធ្វើនិងធ្វើ ១ ។

២៤៧

បាតិមោក្ខដ្ឋបនក្ខន្ធកេ ឧទ្ទានគាថា

បារាជិកំ ច សង្ឃាទិ
ថុល្លច្ចបាចិត្តិយេន ច
បាដិទេសនីយញ្ចេវ
ទុក្កដញ្ច ទុព្ភាសិតំ
សីលាចារវិបត្តិ ច
អាជីវញ្ច វិបត្តិយា
អដ្ឋាកតាយ កាតេន
សីលាចារ ច ទិដ្ឋិយា[១]
អកតាយ កតាយាបិ
កតាកតាយមេវ ច
ឯវំ នវវិធា វុត្តា
យថាភូតេន ញាយតោ ។
បារាជិកោ វិប្បកតា[២]
បច្ចក្ខាតោ តថេវ ច
ឧបេតិ បច្ចាទិយតិ
បច្ចាទានកថាយ ច[៣]

---

១ ឱ. ម. សីលាចារវិបត្តិ ច ទិដ្ឋិអាជីវវិបត្តិ យា ច អដ្ឋា កតាកតេ តេនេកា សីលាចារទិដ្ឋិយា ។ ២ ឱ. ម. វិប្បកតោ ។ ៣ ឱ. ម. បច្ចាទានកថា ច យា ។

រឿងភិក្ខុបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះអាបត្តិ (មានចំណែក ៧ យ៉ាង) គឺបារាជិកាបត្តិ សង្ឃាទិសេសាបត្តិ ថុល្លច្ចយាបត្តិ បាចិត្តិយាបត្តិ បាដិទេសនីយាបត្តិ ទុក្កដាបត្តិ ទុព្ភាសិតាបត្តិ ១ រឿងភិក្ខុបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះវិបត្តិមានចំណែក ៨ យ៉ាង គឺ សីលវិបត្តិ អាចារវិបត្តិ (ទិដ្ឋិវិបត្តិ) អាជីវវិបត្តិ (ក្នុងមួយៗចែកជា ២ គឺចែកជា) ភិក្ខុមិនធ្វើនិងធ្វើ ១ រឿងភិក្ខុបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះវិបត្តិ ៩ យ៉ាង ដែលព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ជ្រាបពិត ហើយ ទ្រង់ត្រាស់ដូច្នេះថា សីលវិបត្តិ អាចារវិបត្តិ ទិដ្ឋិវិបត្តិ (ក្នុងមួយ ៗ ចែកជា ៣ ៗ គឺ ចែកជា) ភិក្ខុមិនធ្វើនិងធ្វើ ទាំងធ្វើនិងមិនធ្វើ ១ ។ រឿងអ្នកប្រាជ្ញត្រូវដឹងថា ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខនោះ ដោយហេតុ ១០ យ៉ាងគឺ មានភិក្ខុត្រូវបារាជិក (អង្គុយក្នុងបរិសទ្យនោះ) បារាជិកកថា សង្ឃធ្វើមិនទាន់ស្រេច ភិក្ខុពោលលាសិក្ខា អង្គុយក្នុងបរិសទ្យនោះ បច្ចក្ខាតកថា សង្ឃធ្វើមិនទាន់ស្រេច ភិក្ខុព្រមព្រៀងគ្នា ភិក្ខុត្រឡប់សើរើសេចក្តីព្រមព្រៀងវិញ បច្ចាទានកថា សង្ឃធ្វើ

សីលាចារវិបត្តិ ច
តថា(១) ទិដ្ឋិវិបត្តិយា
ទិដ្ឋសុតបរិសង្កិតំ(២)
ទសជា តំ វិជានថ ។
ភិក្ខុ វិបស្សតិ ភិក្ខុំ
អញ្ញោ ចាកេចយាតិ តំ
សុទ្ធេ វ តស្ស អក្ខាតិ
ចាតិមោក្ខំ បបេសិ សោ ។
វុដ្ឋាតិ អន្តរាយេន
រាជា ចោរអក្ខកំ
មនុស្សាមនុស្សា វាឡ
សិរីសចា ច ជីវិតំ
ព្រហ្មចារី ច ទសន្នំ
តស្មឹ អញ្ញតរេសុ វា(៣)
ធម្មិកាធម្មិកា ចេវ
យថាមគ្គេន ជានថ ។

---

១ ឱ. ម. យថា ។ ២ ឱ. ម. ទិដ្ឋសុតបរិសង្កិ ។ ៣ ឱ. ម. ភិក្ខុ វិបស្សតិ ភិក្ខុំ វិបស្សញ្ញោ ចារោចតិ តំ សុទ្ធេ វ តស្ស អក្ខាតិ បាតិមោក្ខំ បបេតិ សោ ។ វុដ្ឋាតិ អន្តរាយេន រាជចោរគ្គទកា ច មនុស្សអមនុស្សា ច វាឡសិរីសបាជីវិ ព្រហ្មំ ទសន្នញ្ញតរកេន តស្មឹ អញ្ញតរេសុ វា ។

មិនទាន់ស្រេច ភិក្ខុមានគេឃើញ ឮ ឬរង្កៀសដោយសីល-
វិបត្តិ ដោយអាចារវិបត្តិ ដោយទិដ្ឋិវិបត្តិ ១ ។ រឿង (ភិក្ខុ
ត្រូវអាបត្តិបារាជិក អង្គុយក្នុងបរិសទ្យ) ថានឹងមានភិក្ខុផងគ្នា
ឃើញភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបារាជិក (នោះ) បើមិនដូច្នោះគង់មានភិក្ខុ
ឯទៀតប្រាប់ដំណើរនោះដល់ភិក្ខុផងគ្នា ឬភិក្ខុនោះប្រាប់ដល់
ភិក្ខុបរិសុទ្ធដោយខ្លួនឯង ១ រឿងភិក្ខុបញ្ឈប់បាតិមោក្ខចំពោះ
ភិក្ខុនោះ ១ ។ រឿងបរិសទ្យក្រោកដើរចេញ ព្រោះអន្តរាយ
១០ យ៉ាង អន្តរាយណាមួយ គឺអន្តរាយអំពីព្រះរាជា ចោរ ភ្លើង
ទឹក មនុស្ស អមនុស្ស សត្វសាហាវ ពស់តូចធំ ជីវិត និង
ព្រហ្មចរិយ ១ ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខប្រកបដោយធម៌ និងមិន
ប្រកបដោយធម៌ (នេះ) ភិក្ខុគប្បីដឹងតាមសមគួរដល់ឧបាយចុះ ។

២៤៩

បាតិមោក្ខុជ្ជបនក្ខន្ធកេ ឧទ្ទានគាថា

កាលភូតត្ថសញ្ហិតំ

លភិស្សាមិ ភវិស្សតិ

កាយវាចសិកា មេត្តា

ពាហុសច្ចូភយានិ តុ[១] ។

កាលភូតេន សណ្ហេន

អត្ថមេត្តេន ចោទយេ

វិប្បដិសារី អជម្មេន

១ ឱ. ម. ពាហុសច្ចំ ឧភយានិ ។

រឿង (ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សំដែងថា បើមានភិក្ខុប៉ង នឹងកាន់យកនូវអត្តាទាន ត្រូវកាន់យកអត្តាទានដែលប្រកប ដោយអង្គ ៥ ប្រការ) គឺ កាលគួរអធិករណ៍ពិតប្រាកដ អធិករណ៍ប្រកបដោយប្រយោជន៍ បានភិក្ខុដែលជាប៉ែកខាង ធម៌វិន័យមកជាមិត្តសម្លាញ់ មិនមានហេតុមានសេចក្តីប្រកាន់ ជាដើម ១ រឿង (ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សំដែងថា ភិក្ខុ អ្នកចោទ ប្រាថ្នានឹងចោទភិក្ខុដទៃ ត្រូវពិចារណាធម៌ ៥ យ៉ាង ចំពោះខ្លួនឯងជាមុន) ថា អាត្មាអញមានកាយសមាចារបរិសុទ្ធ ដែរឬទេ មានវចីសមាចារបរិសុទ្ធដែរឬទេ មានមេត្តាចិត្តតាំង មាំដែរឬទេ ជាពហុស្សូតដែរឬទេ ជាអ្នកស្ទាត់ជំនាញក្នុង បាតិមោក្ខទាំងពីរដែរឬទេ ១ ។ រឿង (ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់សំដែងថា ភិក្ខុអ្នកចោទ ប្រាថ្នានឹងចោទភិក្ខុដទៃ ត្រូវ តាំងខ្លួនឲ្យមាំក្នុងធម៌ ៥ យ៉ាង គឺ ជាអ្នកនិយាយត្រូវតាមកាល គួរ និយាយពាក្យពិត និយាយពាក្យពីរោះ និយាយពាក្យ ប្រកបដោយប្រយោជន៍ ចោទដោយមេត្តាចិត្ត) ១ រឿង (ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សំដែងថា) ភិក្ខុគួរតាំងនូវវិប្បដិសារៈ ទុក ចំពោះភិក្ខុអ្នកចោទមិនប្រកបដោយធម៌ ៥ យ៉ាង ១

តថេវាបិ វិនោទយេ[១]

ធម្មចោទចុទិតស្ស

វិនោទេ វិប្បដិសារេ ។

ករុណា ហិតានុកម្បា

វុដ្ឋានម្បិ បុរក្ខិតា[២] ។

ចោទកស្ស បដិបត្តិ

សម្ពុទ្ធេន បកាសិតា[៣]

សច្ចេ ចេវ អកុប្បេ ច

ចុទិតស្សេស[៤] ធម្មតាតិ ។

---

១ ឱ. ម. វិប្បដិសារាធម្មេន តថា វាចា វិនោទយេ ។ ២ ឱ. ម. ធម្មចោទចុទិតស្ស វិនោទេតិ វិប្បដិសារោ ករុណា ហិតានុកម្បិ វុដ្ឋាន បុរេក្ខារតា ។ ៣ ឱ. ម. បកាសិតំ ។ ៤ ឱ. ម. ចុទិតស្សេវ ។

រឿងសង្ឃគួរបន្ទោបង់វិប្បដិសារៈ ចំពោះភិក្ខុដែលចោទប្រកប ដោយធម៌ ៥ យ៉ាងដូចគ្នា ១ រឿងព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សំ-ដែងថា ភិក្ខុគួរតាំងអវិប្បដិសារៈចំពោះភិក្ខុដែលគេចោទប្រកប ដោយធម៌ ដោយអាការ ៥ យ៉ាង ១ រឿងព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់សំដែងថា ភិក្ខុអ្នកចោទ ប្រាថ្នានឹងចោទភិក្ខុដទៃ ត្រូវ តាំងធម៌ ៥ យ៉ាង ទុកក្នុងចិត្តគឺ ជាអ្នកមានសេចក្តីករុណា ស្វែងរកប្រយោជន៍ មានសេចក្តីអនុគ្រោះ (ដោយប្រយោជន៍ នោះ) ប៉ុនប៉ងឲ្យភិក្ខុដទៃរួចចាកអាបត្តិ យកវិន័យជា ប្រធាន ១ រឿងព្រះសម្ពុទ្ធទ្រង់សំដែងសេចក្តីប្រតិបត្តិ របស់ ភិក្ខុអ្នកត្រូវចោទ តាំងខ្លួនក្នុងធម៌ ២ យ៉ាង គឺ ពាក្យពិតត្រង់ និងសេចក្តីមិនក្រោធ ១ នេះជាធម្មតា របស់ភិក្ខុដែលត្រូវគេ ចោទ ។

ភិក្ខុនីខន្ធកំ

[១៧៧] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា សក្កេសុ វិហរតិ កបិលវត្ថុស្មឹ និគ្រោធារាមេ ។ អថខោ មហាបជាបតី គោតមី យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋាសិ ។ ឯកមន្តំ ឋិតា ខោ មហាបជាបតី គោតមី ភគវន្តំ ឯតទវោច សាធុ ភន្តេ លភេយ្យ មាតុគាមោ តថាគតប្បវេទិតេ ធម្មវិនយេ អគារស្មា អនគារិយំ បព្វជ្ជន្តិ ។ អលំ គោតមិ មា តេ រុច្ចិ មាតុគាមស្ស តថាគតប្បវេទិតេ ធម្មវិនយេ អគារស្មា អនគារិយំ បព្វជ្ជាតិ ។ ទុតិយម្បិ ខោ ។ បេ ។ តតិយម្បិ ខោ មហាបជាបតី គោតមី ភគវន្តំ ឯតទវោច សាធុ ភន្តេ លភេយ្យ មាតុគាមោ តថាគតប្បវេទិតេ ធម្មវិនយេ អគារស្មា អនគារិយំ បព្វជ្ជន្តិ ។ អលំ គោតមិ

ភិក្ខុនីខន្ធកៈ

[១៧៧] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធមានព្រះភាគទ្រង់គង់ ក្នុងនិគ្រោ-ធារាម ក្បែរក្រុងកបិលព័ស្តុ ក្នុងដែនសក្កៈ ។ លំដាប់នោះឯង ព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមី ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ ហើយឋិតនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមី ឋិតនៅក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ទើបក្រាបបង្គំទូលពាក្យនេះនឹងព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំម្ចាស់សូមអង្វរ មាតុគ្រាមគួរនឹងបានចេញចាកផ្ទះ ចូលទៅកាន់ផ្នួសក្នុងធម្មវិ-ន័យ ដែលព្រះតថាគតទ្រង់ជ្រាបច្បាស់ហើយ ។ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់ឃាត់ថា កុំឡើយ ព្រះនាងគោតមី ព្រះនាងកុំគាប់ព្រះទ័យឲ្យមាតុគ្រាមចេញចាកផ្ទះ ចូលមកកាន់ផ្នួសក្នុងធម្មវិន័យ ដែលតថាគតជ្រាបច្បាស់ហើយ (នោះ) ឡើយ ។ ព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមី បានក្រាបបង្គំទូលសូម អស់វារៈជាគម្រប់ពីរដងផង ។ បេ ។ ព្រះនាងមហាបជាបតី-គោតមី បានក្រាបបង្គំទូលព្រះមានព្រះភាគ អស់វារៈជាគម្រប់បីដងផងយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំម្ចាស់សូមអង្វរ មាតុគ្រាមគួរនឹងបានចេញចាកផ្ទះ ចូលទៅកាន់ផ្នួសក្នុងធម្មវិន័យ ដែលព្រះតថាគតទ្រង់ជ្រាបច្បាស់ហើយ ។ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់ឃាត់ថា កុំឡើយ ព្រះនាង

មា តេ រុច្ចិ មាតុគាមស្ស តថាគតប្បវេទិតេ ធម្មវិនយេ អគារស្មា អនគារិយំ បព្វជ្ជាតិ ។ អថខោ មហាបជាបតី គោតមី ន ភគវា អនុជានាតិ មាតុគាមស្ស តថាគត-តប្បវេទិតេ ធម្មវិនយេ អគារស្មា អនគារិយំ បព្វជ្ជន្តិ ទុក្ខី ទុម្មនា អស្សុមុខី រុទមានា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា បក្កាមិ ។

[១៧៨] អថខោ ភគវា កបិលវត្ថុស្មឹ យថាភិរន្តំ វិហរិត្វា យេន វេសាលី តេន ចារិកំ បក្កាមិ អនុបុព្វេន ចារិកញ្ចរមានោ យេន វេសាលី តទវសរិ ។ តត្រ សុទំ ភគវា វេសាលិយំ វិហរតិ មហាវនេ កូដាគារសាលាយំ ។ អថខោ មហាបជាបតី គោតមី កេសេ ឆេទាបេត្វា កាសាយានិ វត្ថានិ អច្ឆាទេត្វា សម្ពហុលាហិ សាកិ-យានីហិ សទ្ធឹ យេន វេសាលី តេន បក្កាមិ អនុបុព្វេន យេន វេសាលី មហាវនំ កូដាគារសាលា តេនុបសង្កមិ ។ អថខោ មហាបជាបតី គោតមី សូនេហិ បាទេហិ

គោតមី ព្រះនាងកុំគាប់ព្រះទ័យ ឲ្យមាតុគ្រាមចេញចាកផ្ទះ ចូលមកកាន់ផ្នួសក្នុងធម្មវិន័យ ដែលតថាគតជ្រាបច្បាស់ហើយ (នោះ) ឡើយ ។ លំដាប់នោះឯង ព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមី បាន (ជ្រាបថា) ព្រះមានព្រះភាគមិនទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យមាតុគ្រាមចេញចាកផ្ទះ ចូលមកកាន់ផ្នួសក្នុងធម្មវិន័យ ដែលព្រះតថាគតទ្រង់ជ្រាបច្បាស់ហើយ (ដូច្នោះ) ក៏ជាទុក្ខ តូចព្រះទ័យ ស្រក់ទឹកព្រះនេត្រ ទ្រង់ព្រះកន្សែង ហើយក្រាបថ្វាយបង្គំលាព្រះមានព្រះភាគ ធ្វើប្រទក្សិណរួចចៀសចេញទៅ ។

[១៧៨] លំដាប់នោះឯង ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់ក្នុងក្រុងកបិលព័ស្តុ តាមគួរដល់ពុទ្ធអធ្យាស្រ័យ ហើយយាងចេញទៅកាន់ចារិកនគរវេសាលី លុះយាងទៅកាន់ចារិកដោយលំដាប់ ក៏បានទៅដល់នគរវេសាលីនោះឯង ។ មានសេចក្ដីដំណាលថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់ក្នុងកូដាគារសាលា នាព្រៃមហាវ័ន ទៀបក្រុងវេសាលីនោះ ។ លំ-ដាប់នេះឯង ព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមី ឲ្យគេកោរព្រះកេសាហើយស្លៀកសំពត់ជ្រលក់ដោយទឹកអម្ចត់ ក៏ទ្រង់យាងសំដៅទៅនគរវេសាលីចូលទៅកាន់កូដាគារសាលា នាព្រៃមហាវ័ន ទៀបក្រុងវេសាលីនោះតាមលំដាប់ ជាមួយនឹងពួកនាងសាកិយានីជាច្រើន ។ លំដាប់នោះឯង ព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមី មានព្រះបាទទាំងពីរពុរពង មានព្រះអង្គ

២៦៣

ភិក្ខុនីខន្ធកេ មហាបជាបតីគោតមីវត្ថុ

រជោកិណ្ណេន កត្តេន ទុក្ខី ទុម្មនា អស្សុមុខី រុទមានា ពហិទ្វារកោដ្ឋកេ អដ្ឋាសិ ។ អទ្ទសា ខោ អាយស្មា អានន្ទោ មហាបជាបតឹ គោតមឹ សុនេហិ បាទេហិ រជោ-កិណ្ណេន កត្តេន ទុក្ខឹ ទុម្មនំ អស្សុមុខឹ រុទមានំ ពហិទ្វា-រកោដ្ឋកេ ឋិតំ ទិស្វាន មហាបជាបតឹ គោតមឹ ឯត-ទវោច កិស្ស ត្វំ គោតមិ សុនេហិ បាទេហិ រជោកិណ្ណេន កត្តេន ទុក្ខី ទុម្មនា អស្សុមុខី រុទមានា ពហិទ្វារ-កោដ្ឋកេ ឋិតាតិ ។ តថា ហិ បន ភន្តេ អានន្ទ ន ភគវា អនុជានាតិ មាតុគាមស្ស តថាគតប្បវេទិតេ ធម្មវិនយេ អគារស្មា អនគារិយំ បព្វជ្ជន្តិ ។ តេនហិ គោតមិ មុហុត្តំ ត្វំ ឥធេវ តាវ ហោហិ យាវាហំ ភគវន្តំ យាចាមិ មាតុគាមស្ស តថាគតប្បវេទិតេ ធម្មវិនយេ អគារស្មា អនគារិយំ បព្វជ្ជន្តិ ។

ប្រឡាក់ដោយធូលី ជាទុក្ខតូចព្រះទ័យស្រក់ទឹកព្រះនេត្រ ឈរទ្រង់ព្រះកន្សែងទៀបក្លោងទ្វារខាងក្រៅ ។ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុបានឃើញព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមី មានព្រះបាទទាំងគូពុរពង មានព្រះអង្គប្រឡាក់ដោយធូលី ជាទុក្ខតូចព្រះទ័យស្រក់ទឹកព្រះនេត្រ កំពុងតែឈរទ្រង់ព្រះកន្សែងទៀបក្លោងទ្វារខាងក្រៅ លុះបានឃើញហើយ ក៏ពោលពាក្យនេះនឹងព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមីថា បពិត្រព្រះនាងគោតមី ហេតុអ្វីបានជាព្រះនាងមានព្រះបាទទាំងគូពុរពង មានព្រះអង្គប្រឡាក់ដោយធូលី ជាទុក្ខតូចព្រះទ័យស្រក់ទឹកព្រះនេត្រ ឈរទ្រង់ព្រះកន្សែង ទៀបក្លោងទ្វារខាងក្រៅដូច្នេះ ។ ព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមីឆ្លើយតបថា បពិត្រព្រះអានន្ទដ៏ចម្រើន បានជាដូច្នោះ ព្រោះតែព្រះមានព្រះភាគ មិនទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យមាតុគ្រាមចេញចាកផ្ទះមកកាន់ផ្នួសក្នុងធម្មវិន័យ ដែលព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ជ្រាបច្បាស់ហើយផងសោះ ។ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុមានវាចាថា បពិត្រព្រះនាងគោតមី បើដូច្នោះ សូមព្រះនាងទ្រង់ចាំអាត្មាភាពក្នុងទីនេះមួយរំពេចសិនចុះ ទម្រាំអាត្មាភាពទៅក្រាបបង្គំទូលសុំព្រះមានព្រះភាគ ឲ្យមាតុគ្រាមបានចេញចាកផ្ទះ ចូលមកកាន់ផ្នួសក្នុងធម្មវិន័យ ដែលព្រះតថាគតជ្រាបច្បាស់ហើយ ។

[១៧៩] អថខោ អាយស្មា អានន្ទោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ ភគវន្តំ ឯតទវោច ឯសា ភន្តេ មហាបជាបតី គោតមី សុនេហិ បាទេហិ រជោកិណ្ណេន គត្តេន ទុក្ខី ទុម្មនា អស្សុមុខី រុទមានា ពហិទ្វារកោដ្ឋកេ ឋិតា ន ភគវា អនុជានាតិ មាតុគ្គាមស្ស តថាគតប្បវេទិតេ ធម្មវិនយេ អគារស្មា អនគារិយំ បព្វជ្ជន្តិ សាធុ ភន្តេ លភេយ្យ មាតុគ្គាមោ តថាគតប្បវេទិតេ ធម្មវិនយេ អគារស្មា អនគារិយំ បព្វ-ជ្ជន្តិ ។ អលំ អានន្ទ មា តេ រុច្ចិ មាតុគ្គាមស្ស តថាគត-ប្បវេទិតេ ធម្មវិនយេ អគារស្មា អនគារិយំ បព្វជ្ជាតិ ។ ទុតិយម្បិ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ ភគវន្តំ ឯតទវោច សាធុ ភន្តេ លភេយ្យ មាតុគ្គាមោ តថាគតប្ប-វេទិតេ ធម្មវិនយេ អគារស្មា អនគារិយំ បព្វជ្ជន្តិ ។

[១៧៩] លំដាប់នោះ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគរួចគង់ក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ គង់ក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក្រាបបង្គំទូលពាក្យនេះនឹងព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមីនេះ មានព្រះបាទទាំងគូពុរពង មានព្រះអង្គប្រឡាក់ដោយធូលី ជាទុក្ខ តូចព្រះទ័យ ស្រក់ទឹកព្រះនេត្រឈរទ្រង់ព្រះកន្សែងទៀបក្លោងទ្វារខាងក្រៅ (ព្រោះជ្រាបថា) ព្រះមានព្រះភាគមិនទ្រង់អនុញ្ញាត ឲ្យមាតុគ្រាមចេញចាកផ្ទះ ចូលមកកាន់ផ្នួសក្នុងធម្មវិន័យ ដែលព្រះតថាគតទ្រង់ជ្រាបច្បាស់ហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ឲ្យមាតុគ្រាមបានចេញចាកផ្ទះ ចូលមកកាន់ផ្នួសក្នុងធម្មវិន័យ ដែលព្រះតថាគតទ្រង់ជ្រាបច្បាស់ហើយផង ។ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់ឃាត់ថា កុំឡើយ អានន្ទ អ្នកកុំចូលចិត្តឲ្យមាតុគ្រាមចេញចាកផ្ទះចូលមកកាន់ផ្នួស ក្នុងធម្មវិន័យ ដែលតថាគតជ្រាបច្បាស់ហើយ (នោះ) ឡើយ ។ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ បានក្រាបបង្គំទូលពាក្យនេះនឹងព្រះមានព្រះភាគ ជាគម្រប់ពីរដងផងថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ឲ្យមាតុគ្រាមបានចេញចាកផ្ទះ ចូលមកកាន់ផ្នួសក្នុងធម្មវិន័យ ដែលព្រះតថាគតទ្រង់ជ្រាបច្បាស់ហើយផងចុះ ។

អលំ អានន្ទ មា តេ រុច្ចិ មាតុគ្គាមស្ស តថាគតប្បវេទិតេ ធម្មវិនយេ អគារស្មា អនគារិយំ បព្វជ្ជាតិ ។ តតិយម្បិ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ ភគវន្តំ ឯតទវោច សាធុ ភន្តេ លភេយ្យ មាតុគ្គាមោ តថាគតប្បវេទិតេ ធម្មវិនយេ អគារស្មា អនគារិយំ បព្វជ្ជន្តិ ។ អលំ អានន្ទ មា តេ រុច្ចិ មាតុគ្គាមស្ស តថាគតប្បវេទិតេ ធម្មវិនយេ អគារស្មា អនគារិយំ បព្វជ្ជាតិ ។ អថខោ អាយស្មា អានន្ទោ ន ភគវា អនុជានាតិ មាតុគ្គាមស្ស តថាគតប្បវេទិតេ ធម្មវិនយេ អគារស្មា អនគារិយំ បព្វជ្ជំ យន្នូនាហំ អញ្ញេនបិ បរិយាយេន ភគវន្តំ យាចេយ្យំ មាតុគ្គាមស្ស តថាគតប្បវេទិតេ ធម្មវិនយេ អគារស្មា អនគារិយំ បព្វជ្ជន្តិ ។ អថខោ អាយស្មា អានន្ទោ ភគវន្តំ ឯតទវោច ភព្វោ នុ ខោ ភន្តេ មាតុគ្គាមោ តថាគតប្បវេទិតេ ធម្មវិនយេ អគារស្មា អនគារិយំ បព្វជិត្វា សោតាបត្តិផលំ វា

ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់ឃាត់ថា កុំឡើយ អានន្ទ អ្នកកុំចូលចិត្តឲ្យមាតុគ្រាមចេញចាកផ្ទះ ចូលមកកាន់ផ្នួសក្នុងធម្មវិន័យដែលតថាគតជ្រាបច្បាស់ហើយ (នោះ) ឡើយ ។ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ បានក្រាបបង្គំទូលពាក្យនេះនឹងព្រះមានព្រះភាគជាគម្រប់បីដងផងថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោសឲ្យមាតុគ្រាមបានចេញចាកផ្ទះ ចូលមកកាន់ផ្នួស ក្នុងធម្មវិន័យដែលព្រះតថាគតទ្រង់ជ្រាបច្បាស់ហើយផងចុះ ។ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់ឃាត់ថា កុំឡើយ អានន្ទ អ្នកកុំចូលចិត្តឲ្យមាតុគ្រាមចេញចាកផ្ទះ ចូលមកកាន់ផ្នួសក្នុងធម្មវិន័យ ដែលតថាគតជ្រាបច្បាស់ហើយ (នោះ) ឡើយ ។ លំដាប់នោះ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុត្រិះរិះថា ឥឡូវនេះ ព្រះមានព្រះភាគ មិនទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យមាតុគ្រាមចេញចាកផ្ទះ ចូលមកកាន់ផ្នួស ក្នុងធម្មវិន័យដែលព្រះតថាគតទ្រង់ជ្រាបច្បាស់ហើយទេ បើដូច្នេះ គួរតែអាត្មាអញក្រាបបង្គំទូលសូមព្រះមានព្រះភាគ ដោយបរិយាយផ្សេង ៗ ទៀត ដើម្បីឲ្យមាតុគ្រាមចេញចាកផ្ទះចូលមកកាន់ផ្នួស ក្នុងធម្មវិន័យ ដែលព្រះតថាគតទ្រង់ជ្រាបច្បាស់ហើយ ។ លំដាប់នោះ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ បានក្រាបបង្គំទូលពាក្យនេះនឹងព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន (បើ) មាតុគ្រាមចេញចាកផ្ទះចូលមកកាន់ផ្នួស ក្នុងធម្មវិន័យ ដែលព្រះតថាគតទ្រង់ជ្រាបច្បាស់ហើយ តើអាចដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ នូវសោតាបត្តិផលខ្លះ

សកិទាគាមិផលំ វា អនាគាមិផលំ វា អរហត្តផលំ វា សច្ឆិកាតុន្តិ ។ ភព្វោ អានន្ទ មាតុគ្គាមោ តថាគតប្បវេទិតេ ធម្មវិនយេ អគារស្មា អនគារិយំ បព្វជិត្វា សោតាបត្តិផលំបិ សកិទាគាមិផលំបិ អនាគាមិផលំបិ អរហត្តផលំបិ សច្ឆិកាតុន្តិ ។ សចេ ភន្តេ ភព្វោ មាតុគ្គាមោ តថាគតប្បវេទិតេ ធម្មវិនយេ អគារស្មា អនគារិយំ បព្វជិត្វា សោតាបត្តិផលំបិ សកិទាគាមិផលំបិ អនាគាមិផលំបិ អរហត្តផលំបិ សច្ឆិកាតុំ ពហូបការា ភន្តេ មហាបជាបតី គោតមី ភគវតោ មាតុច្ឆា អាបាទិកា បោសិកា ខីរស្ស ទាយិកា ភគវន្តំ ជនេត្តិយា កាលកតាយ ថញ្ញំ បាយេសិ សាធុ ភន្តេ លភេយ្យ មាតុគ្គាមោ តថាគតប្បវេទិតេ ធម្មវិនយេ អគារស្មា អនគារិយំ បព្វជ្ជន្តិ ។

[១៨០] សចេ អានន្ទ មហាបជាបតី គោតមី អដ្ឋ គរុធម្មេ បដិគ្គណ្ហាតិ សា វស្សា ហោតុ ឧបសម្បទា

សកិទាគាមិផលខ្លះ អនាគាមិផលខ្លះ អរហត្តផលខ្លះ បានដែរឬទេ ។ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលអានន្ទ (បើ) មាតុគ្រាមចេញចាកផ្ទះចូលមកកាន់ផ្នួសក្នុងធម្មវិន័យ ដែលតថាគតជ្រាបច្បាស់ហើយ ក៏អាចដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ នូវសោតាបត្តិផលខ្លះ សកិទាគាមិផលខ្លះ អនាគាមិ-ផលខ្លះ អរហត្តផលខ្លះបាន ។ ព្រះអានន្ទក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បើមាតុគ្រាមចេញចាកផ្ទះចូលមកកាន់ផ្នួស ក្នុងធម្មវិន័យដែលព្រះតថាគតជ្រាបច្បាស់ហើយ អាចដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ នូវសោតាបត្តិ-ផលខ្លះ សកិទាគាមិផលខ្លះ អនាគាមិផលខ្លះ អរហត្តផលខ្លះ បានដែរ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមី មានឧបការៈច្រើន ជាព្រះមាតុច្ឆានៃព្រះមានព្រះភាគ ព្រះនាងបានទ្រាំទ្រថែរក្សាថ្វាយទឹកក្សីរ កាលព្រះមាតាទ្រង់ទិវង្គតទៅ ព្រះនាងបានបំបៅព្រះអង្គ (តរៀងមក) បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ឲ្យមាតុគ្រាមបានចេញចាកផ្ទះចូលមកកាន់ផ្នួសក្នុងធម្មវិន័យ ដែលព្រះតថាគតទ្រង់ជ្រាបច្បាស់ហើយផងចុះ ។

[១៨០] ព្រះសម្ពុទ្ធទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលអានន្ទ បើព្រះនាងម-ហាបជាបតីគោតមី ទទួលប្រតិបត្តិតាមគរុធម៌ទាំង ៨ បាន ឧបសម្បទានោះ ចូរសម្រេចដល់ព្រះនាងចុះ (ឯគរុធម៌ ៨ នោះ) គឺ ភិក្ខុនីសូម្បី

២៦៧

ភិក្ខុនីខន្ធកេ អដ្ឋ គរុធម្មា

វស្សសតុបសម្បន្នាយ ភិក្ខុនិយា តទហុបសម្បន្នស្ស ភិក្ខុនោ អភិវាទនំ បច្ចុដ្ឋានំ អញ្ជលិកម្មំ សាមីចិកម្មំ កាតព្វំ អយំ ធម្មោ សក្កត្វា គរុកត្វា មានេត្វា បូជេត្វា យាវជីវំ អនតិក្កមនីយោ ន ភិក្ខុនិយា អភិក្ខុកេ អាវាសេ វស្សំ វសិតព្វំ អយម្បិ ធម្មោ សក្កត្វា គរុកត្វា មានេត្វា បូជេត្វា យាវជីវំ អនតិក្កមនីយោ អន្វឌ្ឍមាសំ ភិក្ខុនិយា ភិក្ខុសង្ឃតោ ទ្វេ ធម្មា បច្ចាសីសិតព្វា ឧបោសថបុច្ឆកញ្ច ឱវាទុបសង្កមនញ្ច អយម្បិ ធម្មោ សក្កត្វា គរុកត្វា មានេត្វា បូជេត្វា យាវជីវំ អនតិក្កមនីយោ វស្សំ វុដ្ឋាយ ភិក្ខុនិយា ឧភតោសង្ឃេ តីហិ ឋានេហិ បវារេតព្វំ ទិដ្ឋេន វា សុតេន វា បរិសង្កាយ វា អយម្បិ ធម្មោ សក្កត្វា គរុកត្វា មានេត្វា បូជេត្វា យាវជីវំ អនតិក្កមនីយោ គរុធម្មំ អជ្ឈាបន្នាយ ភិក្ខុនិយា ឧភតោសង្ឃេ បក្ខមានត្តំ ចរិតព្វំ អយម្បិ ធម្មោ សក្កត្វា គរុកត្វា មានេត្វា បូជេត្វា យាវជីវំ អនតិក្កមនីយោ ទ្វេ វស្សានិ ឆសុ ធម្មេសុ សិក្ខិតសិក្ខាយ សិក្ខមានាយ ឧភតោសង្ឃេ ឧបសម្បទា បរិយេសិតព្វា

ភិក្ខុនីខន្ធកៈ គរុធម៌ ៨

ឧបសម្បទា បានមួយរយវស្សាហើយ ក៏ត្រូវតែថ្វាយបង្គំ ក្រោកទទួល ធ្វើអញ្ជលិកម្ម សាមីចិកម្ម ចំពោះភិក្ខុដែលទើបនឹងបានឧបសម្បទា ក្នុងថ្ងៃនោះ ធម៌នេះភិក្ខុនីត្រូវធ្វើសក្ការៈ គោរព រាប់អាន បូជា កុំប្រព្រឹត្តកន្លងដរាបអស់ជីវិត ១ ភិក្ខុនីមិនត្រូវនៅចាំវស្សាក្នុងអាវាសដែលគ្មានភិក្ខុឡើយ ធម៌នេះភិក្ខុនីត្រូវធ្វើសក្ការៈ គោរព រាប់អាន បូជា កុំប្រព្រឹត្តកន្លងដរាបអស់ជីវិត ១ ភិក្ខុនីត្រូវប្រាថ្នាធម៌ពីរប្រការ គឺ សួរឧបោសថ ចូលទៅស្តាប់ឱវាទ អំពីសំណាក់ភិក្ខុសង្ឃរាល់កន្លះខែ ធម៌នេះភិក្ខុនីត្រូវធ្វើសក្ការៈ គោរព រាប់អាន បូជា កុំប្រព្រឹត្តកន្លងដរាបអស់ជីវិត ១ ភិក្ខុនីនៅចាំវស្សារួចហើយត្រូវបវារណាក្នុងសំណាក់សង្ឃទាំង ២ ពួក ដោយស្ថានទាំង ៣ គឺ ឃើញក្តី ឮក្តី រង្កៀសក្តី ធម៌នេះភិក្ខុនីត្រូវធ្វើសក្ការៈ គោរព រាប់អាន បូជា កុំប្រព្រឹត្តកន្លងដរាបអស់ជីវិត ១ ភិក្ខុនីត្រូវគរុកាបត្តិហើយ គប្បីប្រព្រឹត្តបក្ខមានត្ត ក្នុងសំណាក់សង្ឃទាំង ២ ពួក ធម៌នេះភិក្ខុនីត្រូវធ្វើសក្ការៈ គោរព រាប់អាន បូជា កុំប្រព្រឹត្តកន្លងដរាបអស់ជីវិត ១ ភិក្ខុនីត្រូវជួយស្វែងរកឧបសម្បទា ក្នុងសំណាក់សង្ឃទាំង ២ ពួក ដល់សិក្ខមានាដែលបានសិក្សាសិក្ខា ក្នុងធម៌ទាំង ៦ ប្រការគ្រប់ ២ ឆ្នាំហើយ

អយម្បិ ធម្មោ សក្កត្វា គរុកត្វា មានេត្វា បូជេត្វា យាវជីវំ អនតិក្កមនីយោ ន ភិក្ខុនិយា កេនចិ បរិយាយេន ភិក្ខុ អក្កោសិតព្វោ បរិភាសិតព្វោ អយម្បិ ធម្មោ សក្កត្វា គរុកត្វា មានេត្វា បូជេត្វា យាវជីវំ អនតិក្កមនីយោ អជ្ជតគ្គេ ឱវដោ ភិក្ខុនីនំ ភិក្ខូសុ វចនបថោ អនោវដោ ភិក្ខូនំ ភិក្ខុនីសុ វចនបថោ អយម្បិ ធម្មោ សក្កត្វា គរុកត្វា មានេត្វា បូជេត្វា យាវជីវំ អនតិក្កមនីយោ សចេ បណានន្ទ មហាបជាបតី គោតមី ឥមេ អដ្ឋ គរុធម្មេ បដិគ្គណ្ហាតិ សា វស្សា ហោតុ ឧបសម្បទាតិ ។

[១៨១] អថខោ អាយស្មា អានន្ទោ ភគវតោ សន្តិកេ អដ្ឋ គរុធម្មេ ឧគ្គហេត្វា យេន មហាបជាបតី គោតមី តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា មហាបជាបតឹ គោតមឹ ឯតទវោច សចេ ខោ ត្វំ គោតមិ អដ្ឋ គរុធម្មេ បដិគ្គណ្ហេយ្យាសិ សា វ តេ ភវិស្សតិ ឧបសម្បទា វស្សសតុបសម្បន្នាយ ភិក្ខុនិយា តទហុបសម្បន្នស្ស ភិក្ខុនោ អភិវាទនំ បច្ចុដ្ឋានំ អញ្ជលិកម្មំ សាមីចិកម្មំ កាតព្វំ

ធម៌នេះភិក្ខុនីត្រូវធ្វើសក្ការៈ គោរព រាប់អាន បូជា កុំប្រព្រឹត្តកន្លងដរាបអស់ជីវិត ១ ភិក្ខុនីមិនត្រូវជេរ មិនត្រូវប្រទេចភិក្ខុ ដោយបរិយាយណាមួយឡើយ ធម៌នេះភិក្ខុនីត្រូវធ្វើសក្ការៈ គោរព រាប់អាន បូជា កុំប្រព្រឹត្តកន្លងដរាបអស់ជីវិត ១ តាំងពីថ្ងៃ (ដែលបានឧបសម្បទានេះទៅ) ភិក្ខុនីត្រូវតែស្តាប់បង្គាប់ភិក្ខុ ឯភិក្ខុមិនត្រូវស្តាប់បង្គាប់ភិក្ខុនីវិញទេ ធម៌នេះភិក្ខុនីត្រូវធ្វើសក្ការៈ គោរព រាប់អាន បូជា កុំប្រព្រឹត្តកន្លងដរាបអស់ជីវិត ១ ម្នាលអានន្ទ បើព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមី ទទួលប្រតិបត្តិតាមគរុធម៌ទាំង ៨ នេះបាន ឧបសម្បទានោះ ចូរសម្រេច ដល់ព្រះនាងចុះ ។

[១៨១] លំដាប់នោះ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ បានរៀនគរុធម៌ទាំង ៨ ក្នុងសំណាក់ព្រះមានព្រះភាគ (ចាំស្ទាត់ហើយ) ក៏ចូលទៅរកព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមី លុះចូលទៅដល់ហើយ ពោលពាក្យនេះនឹងព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមីថា បពិត្រព្រះនាងគោតមី បើព្រះនាងទទួលប្រតិបត្តិតាមគរុធម៌ទាំង ៨ បាន ឧបសម្បទានោះ ទើបបានសម្រេចដល់ព្រះនាង (ឯគរុធម៌ទាំង ៨ នោះ គឺ) ភិក្ខុនីសូម្បីបានឧបសម្បទាមួយរយវស្សាហើយ ក៏ត្រូវតែថ្វាយបង្គំ ក្រោកទទួល ធ្វើអញ្ជលិកម្ម សាមីចិកម្ម ចំពោះភិក្ខុដែលទើបនឹងបួសក្នុងថ្ងៃនោះ ធម៌នេះ ភិក្ខុនីត្រូវ

២៦៩

អយម្បិ ធម្មោ សក្កត្វា គរុកត្វា មានេត្វា បូជេត្វា យាវជីវំ អនតិក្កមនីយោ ន ភិក្ខុនិយា អភិក្ខុកេ អាវាសេ វស្សំ វសិតព្វំ អយម្បិ ធម្មោ សក្កត្វា គរុកត្វា មានេត្វា បូជេត្វា យាវជីវំ អនតិក្កមនីយោ អន្វឌ្ឍមាសំ ភិក្ខុនិយា ភិក្ខុសង្ឃតោ ទ្វេ ធម្មា បច្ចាសីសិតព្វា ឧបោសថបុច្ឆកញ្ច ឱវាទុបសង្កមនញ្ច អយម្បិ ធម្មោ សក្កត្វា គរុកត្វា មានេត្វា បូជេត្វា យាវជីវំ អនតិក្កមនីយោ វស្សំ វុដ្ឋាយ ភិក្ខុនិយា ឧភតោសង្ឃេ តីហិ ឋានេហិ បវារេតព្វំ ទិដ្ឋេន វា សុតេន វា បរិសង្កាយ វា អយម្បិ ធម្មោ សក្កត្វា គរុកត្វា មានេត្វា បូជេត្វា យាវជីវំ អនតិក្កមនីយោ គរុធម្មំ អជ្ឈាបន្នាយ ភិក្ខុនិយា ឧភតោសង្ឃេ បក្ខមានត្តំ ចរិតព្វំ អយម្បិ ធម្មោ សក្កត្វា គរុកត្វា មានេត្វា បូជេត្វា យាវជីវំ អនតិក្កមនីយោ ទ្វេ វស្សានិ ឆសុ ធម្មេសុ សិក្ខិតសិក្ខាយ សិក្ខមានាយ ឧភតោសង្ឃេ ឧបសម្បទា បរិយេសិតព្វា អយម្បិ ធម្មោ សក្កត្វា គរុកត្វា មានេត្វា បូជេត្វា យាវជីវំ អនតិក្កមនីយោ ន ភិក្ខុនិយា

ធ្វើសក្ការៈ គោរព រាប់អាន បូជា កុំប្រព្រឹត្តកន្លងដរាបអស់ជីវិត ១ ភិក្ខុនីមិនត្រូវនៅចាំវស្សាក្នុងអាវាសដែលគ្មានភិក្ខុទេ ធម៌នេះភិក្ខុនីត្រូវធ្វើសក្ការៈ គោរព រាប់អាន បូជា កុំប្រព្រឹត្តកន្លងដរាបអស់ជីវិត ១ ភិក្ខុនីត្រូវប្រាថ្នាធម៌ពីរប្រការ គឺ សួរបាតិមោក្ខ ចូលទៅស្តាប់ឱវាទ អំពីសំណាក់ភិក្ខុសង្ឃរាល់កន្លះខែ ធម៌នេះភិក្ខុនីត្រូវធ្វើសក្ការៈ គោរព រាប់អាន បូជា កុំប្រព្រឹត្តកន្លងដរាបអស់ជីវិត ១ ភិក្ខុនីនៅចាំវស្សារួចហើយត្រូវបវារណាក្នុងសំណាក់សង្ឃទាំង ២ ពួក ដោយស្ថានទាំង ៣ គឺឃើញក្តី ឮក្តី រង្កៀសក្តី ធម៌នេះភិក្ខុនីត្រូវធ្វើសក្ការៈ គោរព រាប់អាន បូជា កុំប្រព្រឹត្តកន្លងដរាបអស់ជីវិត ១ ភិក្ខុនីត្រូវគរុកាបត្តិហើយ គប្បីប្រព្រឹត្តបក្ខមានត្តក្នុងសំណាក់សង្ឃទាំង ២ ពួក ធម៌នេះភិក្ខុនីត្រូវធ្វើសក្ការៈ គោរព រាប់អាន បូជា កុំប្រព្រឹត្តកន្លងដរាបអស់ជីវិត ១ ភិក្ខុនីត្រូវជួយស្វែងរកឧបសម្បទា ក្នុងសំណាក់សង្ឃទាំង ២ ពួក ដល់សិក្ខមានាដែលបានសិក្សាសិក្ខាក្នុងធម៌ទាំង ៦ ប្រការគ្រប់ ២ ឆ្នាំហើយ ធម៌នេះភិក្ខុនីត្រូវធ្វើសក្ការៈ គោរព រាប់អាន បូជា កុំប្រព្រឹត្តកន្លងដរាបអស់ជីវិត ១ ភិក្ខុនីមិន

កោនចិ បរិយាយេន ភិក្ខុ អក្កោសិតព្វោ បរិភាសិតព្វោ អយម្បិ ធម្មោ សក្កត្វា គរុកត្វា មានេត្វា បូជេត្វា យាវជីវំ អនតិក្កមនីយោ អដ្ឋមោ ឱវាទោ ភិក្ខុនីនំ ភិក្ខូសុ វចនបថោ អនោវដោ ភិក្ខូនំ ភិក្ខុនីសុ វចនបថោ អយម្បិ ធម្មោ សក្កត្វា គរុកត្វា មានេត្វា បូជេត្វា យាវជីវំ អនតិក្កមនីយោ សចេ ខោ ត្វំ គោតមិ ឥមេ អដ្ឋ គរុធម្មេ បដិគ្គណ្ហេយ្យាសិ សាវ តេ ភវិស្សតិ ឧបសម្បទាតិ ។ សេយ្យថាបិ ភន្តេ អានន្ទ ឥត្ថី វា បុរិសោ វា ទហរោ យុវា មណ្ឌនជាតិកោ សីសំ នហាតោ ឧប្បលមាលំ វា វស្សិកមាលំ វា អដិមត្តកមាលំ វា[១] លភិត្វា ឧភោហិ ហត្ថេហិ បដិគ្គហេត្វា ឧត្តមង្គេ សិរសិ បតិដ្ឋាបេយ្យ ឯវមេវ ខោ អហំ ភន្តេ អានន្ទ ឥមេ អដ្ឋ គរុធម្មេ បដិគ្គណ្ហាមិ យាវជីវំ អនតិក្កមនីយេតិ ។

[១៨២] អថខោ អាយស្មា អានន្ទោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា

១ ឱ. ម. អតិមុត្តកមាលំ វា ។

ត្រូវដែរ មិនត្រូវប្រទេចភិក្ខុដោយបរិយាយណាមួយឡើយ ធម៌នេះភិក្ខុនីត្រូវធ្វើសក្ការៈ គោរព រាប់អាន បូជា កុំប្រព្រឹត្តកន្លងដរាបអស់ជីវិត ១ តាំងពីថ្ងៃ (ដែលបានឧបសម្បទានេះទៅ) ភិក្ខុនីត្រូវស្ដាប់បង្គាប់ភិក្ខុ ឯភិក្ខុមិនត្រូវស្ដាប់បង្គាប់ភិក្ខុនីវិញទេ ធម៌នេះភិក្ខុនីត្រូវធ្វើសក្ការៈ គោរព រាប់អាន បូជា កុំប្រព្រឹត្តកន្លងដរាបអស់ជីវិត ១ បពិត្រព្រះនាងគោតមី បើព្រះនាងទទួលប្រព្រឹត្តគរុធម៌ទាំង ៨ នេះបាន ឧបសម្បទានោះ នឹងសម្រេចដល់ព្រះនាងមិនខាន ។ ព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមីឆ្លើយតបថា បពិត្រព្រះអានន្ទដ៏ចម្រើន ស្ត្រីឬបុរសនៅក្រមុំកំឡោះ តែងចូលចិត្តស្អិតស្អាងខ្លួនសិតសក់ស្អាតហើយ បានកម្រងផ្កាឧប្បលក្ដី ផ្កាម្លិះក្ដី ផ្កាដែលមានក្លិនក្រអូបណាស់ក្ដី ហើយទទួលយកដោយដៃទាំងពីរ តម្កល់ទុកលើអវយវៈដ៏ឧត្តម គឺ ត្បូង យ៉ាងណាមិញ បពិត្រព្រះអានន្ទដ៏ចម្រើន ខ្ញុំនឹងទទួលប្រតិបត្តិតាមគរុធម៌ទាំង ៨ នេះ (ដោយសេចក្ដីពេញចិត្ត) ហើយមិនប្រព្រឹត្តកន្លងដរាបអស់ជីវិតដូច្នោះដែរ ។

[១៨២] លំដាប់នោះ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ

២៧១

ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ ភគវន្តំ ឯតទវោច បដិគ្គហិតា ភន្តេ មហាបជាបតិយា គោតមិយា អដ្ឋ គរុធម្មា ឧបសម្បន្នា ភគវតោ មាតុច្ឆាតិ[១] ។ សចេ បនានន្ទ[២] នាលភិស្ស មាតុគ្គាមោ តថាគតប្បវេទិតេ ធម្មវិនយេ អគារស្មា អនគារិយំ បព្វជ្ជំ ចិរដ្ឋិតិកំ អានន្ទ ព្រហ្មចរិយំ អភវិស្ស វស្សសហស្សំ សទ្ធម្មោ តិដ្ឋេយ្យ យតោ ច ខោ អានន្ទ មាតុគ្គាមោ តថាគតប្បវេទិតេ ធម្មវិនយេ អគារស្មា អនគារិយំ បព្វជិតោ នទានិ អានន្ទ ព្រហ្មចរិយំ ចិរដ្ឋិតិកំ ភវិស្សតិ[៣] បញ្ចេវទានិ អានន្ទ វស្សសតានិ សទ្ធម្មោ ឋស្សតិ សេយ្យថាបិ អានន្ទ យានិ កានិចិ កុលានិ ពហុឥត្ថិកានិ[៤] អប្បបុរិសកានិ តានិ សុប្បធំសិយានិ ហោន្តិ ចោរេហិ កុម្ភថេនកេហិ ឯវមេវ ខោ អានន្ទ យស្មឹ ធម្មវិនយេ លភតិ មាតុគ្គាមោ អគារស្មា អនគារិយំ បព្វជ្ជំ ន តំ ព្រហ្មចរិយំ ចិរដ្ឋិតិកំ

---

១ មាតុច្ឆាយាតិ កត្ថចិ បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។ ២. ឱ. ម. សចេ អានន្ទ ។ ៣ ឯត្ថន្តរេ នទានិ អានន្ទ វស្សសហស្សានិ សទ្ធម្មោ តិដ្ឋេយ្យាតិ កត្ថចិ បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។ ៤ ឱ. ម. ពហុត្ថិកានិ ។

ហើយគង់ក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ ព្រះអានន្ទមានអាយុ លុះគង់ក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ បានក្រាបបង្គំទូលពាក្យនេះនឹងព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន គរុធម៌ទាំង ៨ យ៉ាង ព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមី បានទទួលហើយ ព្រះមាតុច្ឆានៃព្រះមានព្រះភាគ បានឧបសម្បទារួចហើយ ។ ព្រះសម្ពុទ្ធទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលអានន្ទ បើប្រសិនណាជាមាតុគ្រាម មិនបានចេញចាកផ្ទះ ចូលមកកាន់ផ្នួសក្នុងធម្មវិន័យ ដែលតថាគតជ្រាបច្បាស់ហើយទេ ម្នាលអានន្ទ ព្រហ្មចារ្យនឹងបានតាំងនៅជាអង្វែង ព្រះសទ្ធម្មគឺអរហត្តផល ក៏នឹងបានតាំងនៅអស់ ១ ពាន់ឆ្នាំ ម្នាលអានន្ទ តែកាលណាមាតុគ្រាមចេញចាកផ្ទះចូលមកកាន់ផ្នួស ក្នុងធម្មវិន័យ ដែលតថាគតជ្រាបច្បាស់ហើយ ម្នាលអានន្ទ ឥឡូវនេះ ព្រហ្មចារ្យមិនបានតាំងនៅយូរអង្វែងទេ ម្នាលអានន្ទ ឥឡូវនេះ ព្រះសទ្ធម្មនឹងឋិតនៅបានត្រឹមតែប្រាំរយឆ្នាំវិញ ម្នាលអានន្ទ មាតុគ្រាមបានចេញចាកផ្ទះចូលមកកាន់ផ្នួស ក្នុងធម្មវិន័យគឺព្រហ្មចារ្យណា ព្រហ្មចារ្យនោះ មិនបានតាំងនៅយូរអង្វែងទេ ម្នាលអានន្ទ ប្រៀបដូចត្រកូលទាំងឡាយណានីមួយ ដែលមានស្ត្រីច្រើនមានប្រុសតិច ត្រកូលទាំងនោះ ពួកចោរលួចក្អមឆ្នាំង ក៏អាចចូលមកបំផ្លាញបានដោយងាយ ម្នាលអានន្ទ មាតុគ្រាមបានចេញចាកផ្ទះចូលមកកាន់ផ្នួសក្នុងធម្មវិន័យ គឺព្រហ្មចារ្យណា ព្រហ្មចារ្យនោះ មិនតាំងនៅយូរអង្វែងទេ

ហោតិ សេយ្យថាបិ អានន្ទ សម្បន្នេ សាលិក្ខេត្តេ សេតដ្ឋិកា នាម រោគជាតិ និបតតិ ឯវំ តំ សាលិក្ខេត្តំ ន ចិរដ្ឋិតិកំ ហោតិ ឯវមេវ ខោ អានន្ទ យស្មឹ ធម្មវិនយេ លភតិ មាតុគ្គាមោ អគារស្មា អនគារិយំ បព្វជ្ជំ ន តំ ព្រហ្មចរិយំ ចិរដ្ឋិតិកំ ហោតិ សេយ្យថាបិ អានន្ទ សម្បន្នេ ឧច្ឆុក្ខេត្តេ មញ្ជេដ្ឋិកា នាម រោគជាតិ និបតតិ ឯវំ តំ ឧច្ឆុក្ខេត្តំ ន ចិរដ្ឋិតិកំ ហោតិ ឯវមេវ ខោ អានន្ទ យស្មឹ ធម្មវិនយេ លភតិ មាតុគ្គាមោ អគារស្មា អនគារិយំ បព្វជ្ជំ ន តំ ព្រហ្មចរិយំ ចិរដ្ឋិតិកំ ហោតិ សេយ្យថាបិ អានន្ទ បុរិសោ មហតោ តឡាកស្ស បដិកច្ចេវ ចាឡ្ហឹ[១] ពន្ធេយ្យ យាវទេវ ឧទកស្ស អនតិក្កមនាយ ឯវមេវ ខោ អានន្ទ មយា បដិកច្ចេវ ភិក្ខុនីនំ អដ្ឋ គរុធម្មា បញ្ញត្តា យាវជីវំ អនតិក្កមនីយាតិ ។

ភិក្ខុនីនំ អដ្ឋ គរុធម្មា និដ្ឋិតា ។

---

១ ឱ. ម. អាឡ្ហឹ ។

ម្នាលអានន្ទ ប្រៀបដូចជារោគជាតិ ឈ្មោះសេតដ្ឋិកា (គ្រាវ) ធ្លាក់ចុះក្នុងស្រែស្រូវណា ដែលកំពុងតែលូតលាស់ល្អ ស្រែស្រូវនោះ មិនបានតាំងនៅយូរអង្វែង ដោយប្រការដូច្នេះ ម្នាលអានន្ទ មាតុគ្រាម បានចេញចាកផ្ទះចូលមកកាន់ផ្នួស ក្នុងធម្មវិន័យ គឺព្រហ្មចារ្យណា ព្រហ្មចារ្យនោះ មិនបានតាំងនៅយូរអង្វែងទេ ម្នាលអានន្ទ ប្រៀបដូចរោគជាតិឈ្មោះមញ្ជេដ្ឋិកា (ដង្កូវគ្រាវ) ធ្លាក់ចុះ ក្នុងច្បារអំពៅណា ដែលកំពុងតែលូតលាស់ល្អ ច្បារអំពៅនោះ មិនបានតាំងនៅអង្វែង ដោយប្រការដូច្នេះ ម្នាលអានន្ទ គរុធម៌ ៨ ប្រការ ដែលតថាគតបានបញ្ញត្តហើយ ចំពោះភិក្ខុនីជាដំបូង ដើម្បីមិនឲ្យ (ភិក្ខុនី) ប្រព្រឹត្តកន្លងដរាបដល់អស់ជីវិត ម្នាលអានន្ទ ប្រៀបដូចជាបុរសប្រញាប់លើកទំនប់ទប់ទឹកស្រះដ៏ធំ ដើម្បីនឹងទប់ទឹកមិនឲ្យហូរចេញទៅជាដរាប ។

ចប់ គរុធម៌ទាំង ៨ របស់ពួកភិក្ខុនី ។

២៧៣

ភិក្ខុនីខន្ធកំ មហាបជាបតីគោតមីវត្ថុ វរយាចនា

[១៨៣] អថខោ មហាបជាបតី គោតមី យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋាសិ ។ ឯកមន្តំ ឋិតា ខោ មហាបជាបតី គោតមី ភគវន្តំ ឯតទវោច កថាហំ ភន្តេ ឥមាសុ សា-កិយានីសុ បដិបជ្ជាមីតិ ។ អថខោ ភគវា មហាប-ជាបតឹ គោតមឹ ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សេសិ ស-មាទបេសិ សមុត្តេជេសិ សម្បហំសេសិ ។ អថខោ មហាបជាបតី គោតមី ភគវតា ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សិតា សមាទបិតា សមុត្តេជិតា សម្បហំសិតា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា បក្កាមិ ។ អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ភិក្ខូហិ ភិក្ខុនិយោ ឧបសម្បាទេតុន្តិ ។

[១៨៤] អថខោ តា ភិក្ខុនិយោ មហាបជាបតឹ គោតមឹ ឯតទវោចុំ អយ្យា អនុបសម្បន្នា មយញ្ចម្ហា[១] ឧបសម្បន្នា ឯវំ ហិ ភគវតា បញ្ញត្តំ ភិក្ខូហិ ភិក្ខុនិយោ

១ ឱ. មយម្ហា ។

ភិក្ខុនីខន្ធកៈ រឿងព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមី និងការសូមពរ

[១៨៣] លំដាប់នោះ ព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមី ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ រួចក៏គង់ក្នុងទីសមគួរ ។ លុះព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមី គង់ក្នុងទីសមគួរហើយ បានក្រាបបង្គំទូលពាក្យនេះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គនឹងប្រតិបត្តិដូចម្តេច ក្នុងនាងសាកិយានីទាំងនេះ ។ លំដាប់នោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ពន្យល់ព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមីឲ្យឃើញតាម ឲ្យកាន់យកតាម ឲ្យអាចហ៊ាន ឲ្យរីករាយដោយធម្មីកថា ។ ឯព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមី ដែលព្រះមានព្រះភាគបានពន្យល់ ឲ្យឃើញតាម ឲ្យកាន់យកតាម ឲ្យអាចហ៊ាន ឲ្យរីករាយដោយធម្មីកថារួច ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំលាព្រះមានព្រះភាគ ធ្វើប្រទក្សិណហើយចៀសចេញទៅ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មីកថាត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យឧបសម្បទាដល់ពួកភិក្ខុនីបាន ។

[១៨៤] លំដាប់នោះ ភិក្ខុនីទាំងនោះ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមីថា ព្រះនាងជាម្ចាស់ជាអនុបសម្បន្នា (មិនបានឧបសម្បទាទេ) យើងខ្ញុំទាំងឡាយ ទើបជាឧបសម្បន្នា (បានឧបសម្បទា) ដ្បិតព្រះមានព្រះភាគបានទ្រង់បញ្ញត្តដូច្នេះថា ភិក្ខុទាំងឡាយ

ឧបសម្បាទេតព្វាតិ ។ អថខោ មហាបជាបតី គោតមី យេនាយស្មា អានន្ទោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ អានន្ទំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋាសិ ។ ឯកមន្តំ ឋិតា ខោ មហាបជាបតី គោតមី អាយស្មន្តំ អានន្ទំ ឯតទវោច ឥមា មំ ភន្តេ អានន្ទ ភិក្ខុនិយោ ឯវមាហំសុ អយ្យា អនុបសម្បន្នា មយញ្ចម្ហា ឧបសម្បន្នា ឯវំ ហិ ភគវតា បញ្ញត្តំ ភិក្ខូហិ ភិក្ខុនិយោ ឧបសម្បាទេតព្វាតិ ។ អថខោ អាយស្មា អានន្ទោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ ភគវន្តំ ឯតទវោច មហាបជាបតី ភន្តេ គោតមី ឯវមាហ ឥមា មំ ភន្តេ អានន្ទ ភិក្ខុនិយោ ឯវមាហំសុ អយ្យា អនុបសម្បន្នា មយញ្ចម្ហា ឧបសម្បន្នា ឯវំ ហិ ភគវតា បញ្ញត្តំ ភិក្ខូហិ ភិក្ខុនិយោ ឧបសម្បាទេតព្វាតិ ។

ត្រូវឲ្យឧបសម្បទាដល់ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ។ គ្រានោះ ព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមី ចូលទៅរកព្រះអានន្ទមានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយ ថ្វាយបង្គំព្រះអានន្ទមានអាយុ រួចអង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ លុះព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមី អង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងព្រះអានន្ទមានអាយុថា បពិត្រព្រះអានន្ទដ៏ចម្រើន ភិក្ខុនីទាំងនេះ នាំគ្នាមកនិយាយនឹងខ្ញុំយ៉ាងនេះថា ព្រះនាងជាម្ចាស់ ជាអនុបសម្បន្នា យើងខ្ញុំទាំងឡាយ ទើបជាឧបសម្បន្នា ដ្បិតព្រះមានព្រះភាគ បានទ្រង់បញ្ញត្តដូច្នេះថា ភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវឲ្យឧបសម្បទាដល់ពួកភិក្ខុនី ។ ព្រះអានន្ទមានអាយុ ក៏ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ រួចគង់ក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ ព្រះអានន្ទមានអាយុ លុះគង់ក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលពាក្យនេះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមី បានមកនិយាយនឹងខ្ញុំព្រះអង្គ យ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអានន្ទដ៏ចម្រើន ភិក្ខុនីទាំងនេះ មកនិយាយនឹងខ្ញុំថា ព្រះនាងជាម្ចាស់ ជាអនុបសម្បន្នា យើងខ្ញុំទាំងឡាយ ទើបជាឧបសម្បន្នា ដ្បិតព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បានបញ្ញត្តដូច្នេះថា ភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវឲ្យឧបសម្បទា ដល់ពួកភិក្ខុនី ។

យទគ្គេន អានន្ទ មហាបជាបតិយា គោតមិយា អដ្ឋ គរុធម្មា បដិគ្គហិតា តទេវស្សា ឧបសម្បន្នាតិ ។

[១៨៤] អថខោ មហាបជាបតី គោតមី យេនាយស្មា អានន្ទោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ អានន្ទំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋាសិ ។ ឯកមន្តំ ឋិតា ខោ មហាបជាបតី គោតមី អាយស្មន្តំ អានន្ទំ ឯតទវោច ឯកាហំ ភន្តេ អានន្ទ ភគវន្តំ វរំ យាចាមិ សាធុ ភន្តេ ភគវា អនុជានេយ្យ ភិក្ខូនញ្ច ភិក្ខុនីនញ្ច យថាវុឌ្ឍំ អភិវាទនំ បច្ចុដ្ឋានំ អញ្ជលិកម្មំ សាមីចិកម្មន្តិ ។ អថខោ អាយស្មា អានន្ទោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្ក-មិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ ភគវន្តំ ឯតទវោច មហាបជាបតី ភន្តេ គោតមី ឯវមាហ ឯកាហំ ភន្តេ

ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលអានន្ទ គរុធម៌ទាំង ៨ យ៉ាង ដែលព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមីបានទទួលហើយ ដោយចំណែកណា ចំណែកនោះឯង ជាឧបសម្បទារបស់ព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមីនោះ ។

[១៨៥] គ្រានោះ ព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមី ចូលទៅរកព្រះអានន្ទមានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះអានន្ទមានអាយុ ហើយគង់ក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ ព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមី លុះគង់ក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ បានពោលពាក្យនេះ នឹងព្រះអានន្ទមានអាយុថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំម្ចាស់តែម្នាក់ឯង នឹងសូមពរព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំម្ចាស់សូមអង្វរ សូមព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់អនុញ្ញាតការថ្វាយបង្គំ ការក្រោកទទួល ការធ្វើអញ្ជលីនិងសាមីចិកម្ម ដល់ពួកភិក្ខុផង ដល់ពួកភិក្ខុនីផង តាមលំដាប់វស្សាចាស់ខ្ចី ។ លំដាប់នោះ ព្រះអានន្ទមានអាយុ ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំចំពោះព្រះមានព្រះភាគ រួចគង់ក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ ព្រះអានន្ទមានអាយុ លុះគង់ក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលពាក្យនេះនឹងព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមី ពោល (នឹងខ្ញុំព្រះអង្គ) យ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអានន្ទដ៏ចម្រើន

អានន្ទ ភគវន្តំ វរំ យាចាមិ សាធុ ភន្តេ ភគវា អនុជានេយ្យ ភិក្ខូនញ្ច ភិក្ខុនីនញ្ច យថាវុឌ្ឍំ អភិវាទនំ បច្ចុដ្ឋានំ អញ្ជលិកម្មំ សាមីចិកម្មន្តិ ។ អដ្ឋានមេតំ អានន្ទ អនវកាសោ យំ តថាគតោ អនុជានេយ្យ មាតុគ្គាមស្ស អភិវាទនំ បច្ចុដ្ឋានំ អញ្ជលិកម្មំ សាមីចិកម្មំ ឥមេ ហិ នាម អានន្ទ អញ្ញតិត្ថិយា ទុរក្ខាតធម្មា មាតុគ្គាមស្ស អភិវាទនំ បច្ចុដ្ឋានំ អញ្ជលិកម្មំ សាមីចិកម្មំ ន ករិស្សន្តិ កិមង្គំ បន តថាគតោ អនុជានិស្សតិ មាតុគ្គាមស្ស អភិវាទនំ បច្ចុដ្ឋានំ អញ្ជលិកម្មំ សាមីចិកម្មន្តិ ។ អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ ន ភិក្ខវេ មាតុគ្គាមស្ស អភិវាទនំ បច្ចុដ្ឋានំ អញ្ជលិកម្មំ សាមីចិកម្មំ កាតព្វំ យោ ករេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[១៨៦] អថខោ មហាបជាបតី គោតមី យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា

ខ្ញុំម្ចាស់តែម្នាក់ឯង នឹងសូមពរព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំម្ចាស់សូមអង្វរ សូមព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់អនុញ្ញាត នូវការថ្វាយបង្គំ ការក្រោកទទួល ការធ្វើអញ្ជលី និងសាមីចិកម្ម ដល់ពួកភិក្ខុផង ដល់ពួកភិក្ខុនីផង តាមលំដាប់វស្សាចាស់ខ្ចី ។ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលអានន្ទ ការសូមនេះ មិនមែនជាហេតុជាបច្ច័យទេ ត្រង់ពាក្យដែលថា ឲ្យតថាគតអនុញ្ញាត នូវការថ្វាយបង្គំ ការក្រោកទទួល ការធ្វើអញ្ជលី និងសាមីចិកម្ម ដល់មាតុគ្រាម (នោះ) ម្នាលអានន្ទ អម្បាលដូចជាពួកតិរ្ថិយដទៃអស់នេះ ដែលជាអ្នកពោលធម៌អាក្រក់ ម្តេចគង់តែមិនធ្វើនូវការថ្វាយបង្គំ ការក្រោកទទួល ការធ្វើអញ្ជលី និងសាមីចិកម្ម ចំពោះមាតុគ្រាមដែរ ចំណង់បើតថាគត នឹងអនុញ្ញាត នូវការថ្វាយបង្គំ ការក្រោកទទួល ការធ្វើអញ្ជលី និងសាមីចិកម្ម ដល់មាតុគ្រាម ដូចម្តេចបាន ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ធ្វើនូវធម្មីកថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវធ្វើនូវការថ្វាយបង្គំ ការក្រោកទទួល ការធ្វើអញ្ជលី និងសាមីចិកម្ម ចំពោះមាតុគ្រាមឡើយ ភិក្ខុណាធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[១៨៦] គ្រានោះ ព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមី ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំ រួចគង់ក្នុងទី

ឯកមន្តំ អដ្ឋាសិ ។ ឯកមន្តំ ឋិតា ខោ មហាបជាបតី គោតមី ភគវន្តំ ឯតទវោច យានិ តានិ ភន្តេ ភិក្ខុនីនំ សិក្ខាបទានិ ភិក្ខូហិ សាធារណានិ កថំ មយំ ភន្តេ តេសុ សិក្ខាបទេសុ បដិបជ្ជាមាតិ ។ យានិ តានិ គោតមិ ភិក្ខុនីនំ សិក្ខាបទានិ ភិក្ខូហិ សាធារណានិ យថា ភិក្ខូ សិក្ខន្តិ តថា តេសុ សិក្ខាបទេសុ សិក្ខ-ថាតិ ។ យានិ បន តានិ ភន្តេ ភិក្ខុនីនំ សិក្ខាបទានិ ភិក្ខូហិ អសាធារណានិ កថំ មយំ ភន្តេ តេសុ សិក្ខា-បទេសុ បដិបជ្ជាមាតិ ។ យានិ តានិ គោតមិ ភិក្ខុនីនំ សិក្ខាបទានិ ភិក្ខូហិ អសាធារណានិ យថាបញ្ញត្តេសុ សិក្ខាបទេសុ សិក្ខថាតិ ។

[១៨៧] អថខោ មហាបជាបតី គោតមី យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា

ដ៏សមគួរ ។ លុះព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមី គង់ក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ទើបក្រាបបង្គំទូលពាក្យនេះ នឹងព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏-ចម្រើន សិក្ខាបទទាំងឡាយណា ជារបស់ពួកភិក្ខុនី ដែលទូទៅដល់ពួកភិក្ខុផង តើខ្ញុំម្ចាស់នឹងប្រតិបត្តិក្នុងសិក្ខាបទទាំងនោះដូចម្តេច ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលព្រះនាងគោតមី សិក្ខាបទទាំងឡាយណា ជារបស់ពួកភិក្ខុនី ដែលទូទៅដល់ពួកភិក្ខុផង ពួកភិក្ខុសិក្សាយ៉ាងណា ពួកភិក្ខុនីក៏ត្រូវសិក្សាក្នុងសិក្ខាបទទាំងនោះ យ៉ាងនោះដែរ ។ ព្រះនាងមហាបជា-បតីគោតមី ក្រាបបង្គំទូលសួរទៀតថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន មួយវិញទៀត សិក្ខាបទទាំងឡាយណា សម្រាប់ពួកភិក្ខុនី មិនទូទៅដល់ពួកភិក្ខុផង បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំម្ចាស់នឹងប្រតិបត្តិក្នុងសិក្ខាបទទាំងនោះ ដូចម្តេច ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលព្រះនាងគោតមី សិក្ខាបទទាំងឡាយណា សម្រាប់ភិក្ខុនី មិនទូទៅដល់ពួកភិក្ខុផង ពួកភិក្ខុនីត្រូវសិក្សាក្នុងសិក្ខា-បទទាំងឡាយ ដូចតថាគតបានបញ្ញត្តទុកមកហើយចុះ ។

[១៨៧] គ្រានោះ ព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមី ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំចំពោះព្រះមាន

ឯកមន្តំ អដ្ឋាសិ ។ ឯកមន្តំ ឋិតា ខោ មហាបជាបតី គោតមី ភគវន្តំ ឯតទវោច សាធុ ភន្តេ ភគវា សង្ខិត្តេន ធម្មំ ទេសេតុ យមហំ ភគវតោ ធម្មំ សុត្វា ឯកា[១] វូបកដ្ឋា អប្បមត្តា អាតាបិនី បហិតត្តា វិហរេយ្យន្តិ ។ យេ ខោ ត្វំ គោតមិ ធម្មេ ជានេយ្យាសិ ឥមេ ធម្មា សរាគាយ សំវត្តន្តិ នោ វិរាគាយ សញ្ញោគាយ សំវត្តន្តិ នោ វិសញ្ញោគាយ អាចយាយ សំវត្តន្តិ នោ អបចយាយ មហិច្ឆតាយ សំវត្តន្តិ នោ អប្បិច្ឆតាយ អសន្តុដ្ឋិយា សំវត្តន្តិ នោ សន្តុដ្ឋិយា សង្គណិកាយ សំវត្តន្តិ នោ បវិវេកាយ កោសជ្ជាយ សំវត្តន្តិ នោ

---

១ ម. ឯកាតិ សទ្ទោ នត្ថិ ។

ព្រះភាគ រួចគង់ក្នុងទីសមគួរ ។ ព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមី លុះគង់ក្នុងទីសមគួរហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលពាក្យនេះនឹងព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គសូមអង្វរ ខ្ញុំព្រះអង្គតែម្នាក់ឯង ចៀសចេញអំពីពួក (ហើយទៅនៅក្នុងទីស្ងាត់) មិនមានសេចក្តីប្រមាទ មានតែសេចក្តីព្យាយាមកម្តៅកិលេស (ឲ្យរឹងស្អួត) មានចិត្តបញ្ជូនទៅក្នុងកម្មដ្ឋាន ព្រោះស្តាប់ធម៌ណារបស់ព្រះមានព្រះភាគ សូមព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សម្តែងធម៌ (នោះ) ដោយសង្ខេប (ដល់ខ្ញុំម្ចាស់) ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលព្រះនាងគោតមី ព្រះនាងគប្បីដឹងនូវធម៌ទាំងឡាយណាថា ធម៌ទាំងនេះ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីការប្រកបដោយតម្រេក មិនប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីការប្រាសចាកតម្រេក ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីការប្រកបក្នុងវដ្តៈ មិនប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីការប្រាសចាកការប្រកបក្នុងវដ្តៈ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីការសន្សំកិលេស-វដ្តៈ មិនប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីប្រាសចាកការសន្សំកិលេសវដ្តៈ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្តីប្រាថ្នាច្រើន មិនប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្តីមិនសន្តោស មិនប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្តីសន្តោស ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីការច្រឡូកច្រឡំដោយពួក មិនប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីការស្ងប់ស្ងាត់ចាកពួក ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្តីខ្ជិលច្រអូស មិនប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីប្រារព្ធ

វីរិយារម្ភាយ ទុព្ភរតាយ សំវត្តន្តិ នោ សុភរតាយ ឯកំសេន គោតមិ ធារេយ្យាសិ នេសោ ធម្មោ នេសោ វិនយោ នេតំ សត្ថុសាសនន្តិ យេ ច ខោ ត្វំ គោតមិ ធម្មេ ជានេយ្យាសិ ឥមេ ធម្មា វិរាគាយ សំវត្តន្តិ នោ សរាគាយ វិសញ្ញោគាយ សំវត្តន្តិ នោ សញ្ញោគាយ អបចយាយ សំវត្តន្តិ នោ អាចយាយ អប្បិច្ឆតាយ សំវត្តន្តិ នោ មហិច្ឆតាយ សន្តុដ្ឋិយា សំវត្តន្តិ នោ អសន្តុដ្ឋិយា បវិវេកាយ សំវត្តន្តិ នោ សង្គណិកាយ វីរិយារម្ភាយ សំវត្តន្តិ នោ កោសជ្ជាយ សុភរតាយ សំវត្តន្តិ នោ ទុព្ភរតាយ ឯកំសេន គោតមិ ធារេយ្យាសិ ឯសោ ធម្មោ ឯសោ វិនយោ ឯតំ សត្ថុសាសនន្តិ ។

សេចក្តីព្យាយាម ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីឲ្យគេចិញ្ចឹមបានដោយក្រ មិនប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីឲ្យគេចិញ្ចឹមបានដោយងាយ ម្នាលព្រះនាងគោតមី ព្រះនាងគប្បីចាំទុកដោយចំណែកមួយថា នេះមិនមែនជាធម៌ នេះមិនមែនជាវិន័យ នេះមិនមែនជាពាក្យប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តាទេ ម្នាលព្រះនាងគោតមី មួយវិញទៀត ព្រះនាងគប្បីដឹងនូវធម៌ណាថា ធម៌ទាំងនេះ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីការប្រាសចាកតម្រេក មិនប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីការប្រកបដោយតម្រេក ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីការប្រាសចាកការប្រកបក្នុងវដ្តៈ មិនប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីការប្រកបក្នុងវដ្តៈ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីការមិនសន្សំកិលេសវដ្តៈ មិនប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីការសន្សំកិលេសវដ្តៈ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្តីប្រាថ្នាតិច មិនប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្តីប្រាថ្នាច្រើន ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្តីសន្តោស មិនប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្តីមិនសន្តោស ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីការស្ងប់ស្ងាត់ចាកពួក មិនប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីការច្រឡូកច្រឡំដោយពួក ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីការប្រារព្ធសេចក្តីព្យាយាម មិនប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្តីខ្ជិលច្រអូស ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីឲ្យគេចិញ្ចឹមបានដោយងាយ មិនប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីឲ្យគេចិញ្ចឹមបានដោយក្រ ម្នាលព្រះនាងគោតមី ព្រះនាងគប្បីចាំទុក ដោយចំណែកមួយថា នេះជាធម៌ នេះជាវិន័យ នេះជាពាក្យប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តាហើយ ។

[១៨៨] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ភិក្ខុនីនំ ចាតិមោក្ខំ ន ឧទ្ទិសន្តិ[១] ។ បេ ។ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនីនំ ចាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតុន្តិ ។ អថខោ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ កេន នុ ខោ ភិក្ខុនីនំ ចាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្វន្តិ ។ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ភិក្ខូហិ ភិក្ខុនីនំ ចាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតុន្តិ ។

[១៨៩] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ភិក្ខុនូបស្សយំ ឧបសង្កមិត្វា ភិក្ខុនីនំ ចាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិចាចេន្តិ ជាយាយោ ឥមា ឥមេសំ ជារិយោ ឥមា ឥមេសំ ឥទានិ ឥមេ ឥមាហិ សទ្ធឹ អភិរមិស្សន្តីតិ ។ អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខូ តេសំ មនុស្សានំ ឧជ្ឈាយន្តានំ ខីយន្តានំ វិចាចេន្តានំ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ ន ភិក្ខវេ ភិក្ខូហិ ភិក្ខុនីនំ ចាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្វំ យោ ឧទ្ទិសេយ្យ

១ ឱ. ម. បោត្ថកេសុ តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុនីនំ បាតិមោក្ខំ ន ឧទ្ទិសិយតីតិ វចនំ អាគតំ ។

[១៨៨] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយមិនបានសម្តែងបាតិមោក្ខ ដល់ពួកភិក្ខុនី ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យសម្តែងបាតិមោក្ខដល់ពួកភិក្ខុនី ។ គ្រានោះ ភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា អ្នកណាហ្ន៎ គួរសម្តែងបាតិមោក្ខ ដល់ពួកភិក្ខុនី ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយសម្តែងបាតិមោក្ខដល់ពួកភិក្ខុនី ។

[១៨៩] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយ ទៅកាន់លំនៅ របស់ភិក្ខុនី ហើយសម្តែងបាតិមោក្ខដល់ពួកភិក្ខុនី ។ មនុស្សទាំងឡាយ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ភិក្ខុនីទាំងនេះ ជាប្រពន្ធរបស់ភិក្ខុទាំងនេះ ភិក្ខុនីទាំងនេះ ជាសហាយរបស់ភិក្ខុទាំងនេះ ឥឡូវនេះ ភិក្ខុទាំងនេះមុខជានឹងត្រេកអរជាមួយនឹងភិក្ខុនីទាំងនេះ (ទៀត) ។ កាលដែលមនុស្សទាំងនោះ កំពុងពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏បានឮច្បាស់ ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុទាំងនោះបានក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុមិនត្រូវសម្តែងបាតិមោក្ខ ដល់ពួកភិក្ខុនីឡើយ ភិក្ខុណាសម្តែង

ភិក្ខុនីខន្ធកេ អាបត្តិប្បដិគ្គហណំ

អាបត្តិ ទុក្កដស្ស អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនីហិ ភិក្ខុនីនំ ចាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតុន្តិ ។ ភិក្ខុនិយោ ន ជានន្តិ ឯវំ[១] ចាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្វន្តិ ។ បេ ។ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ភិក្ខូហិ ភិក្ខុនីនំ អាចិក្ខិតុំ ឯវំ ចាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសេយ្យាថាតិ ។

[១៩០] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុនិយោ អាបត្តឹ ន បដិករោន្តិ ។ បេ ។ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ ន ភិក្ខវេ ភិក្ខុនិយា អាបត្តិ ន បដិកាតព្វា យា ន បដិករេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។ ភិក្ខុនិយោ ន ជានន្តិ ឯវំបិ អាបត្តិ បដិកាតព្វាតិ ។ បេ ។ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ភិក្ខូហិ ភិក្ខុនីនំ អាចិក្ខិតុំ ឯវំ អាបត្តឹ បដិករេយ្យាថាតិ ។ អថខោ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ កេន នុ ខោ ភិក្ខុនីនំ អាបត្តិ បដិគ្គហេតព្វាតិ ។ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ភិក្ខូហិ ភិក្ខុនីនំ អាបត្តឹ បដិគ្គហេតុន្តិ ។

១ ឱ. ឯវំបិ ។

ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុនីសម្តែងបាតិមោក្ខដល់ភិក្ខុនីផងគ្នាចុះ ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយមិនបានដឹងថា ភិក្ខុនីត្រូវសម្តែងបាតិមោក្ខយ៉ាងនេះ ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុប្រាប់ដល់ភិក្ខុនីថា នាងទាំងឡាយ ត្រូវសម្តែងបាតិមោក្ខយ៉ាងនេះ ។

[១៩០] ក្នុងសម័យនោះឯង ភិក្ខុនីទាំងឡាយមិនបានសម្តែងអាបត្តិចេញ ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីមិនមែនមិនត្រូវសម្តែងអាបត្តិចេញទេ ភិក្ខុនីណាមិនសម្តែង ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយមិនបានដឹងថា ភិក្ខុនីត្រូវសម្តែងអាបត្តិយ៉ាងនេះ ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយប្រាប់ដល់ភិក្ខុនីថា នាងទាំងឡាយត្រូវសម្តែងអាបត្តិយ៉ាងនេះ ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា អ្នកណាហ្ន៎ គួរនឹងទទួលអាបត្តិ របស់ពួកភិក្ខុនី ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុទទួលអាបត្តិរបស់ភិក្ខុនី ។

[១៩១] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុនិយោ វជិ-
យាយបិ វិយូហេបិ សិង្ឃាដកេបិ ភិក្ខុំ បស្សិត្វា បត្តំ
ភូមិយំ និក្ខិបិត្វា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា ឧក្កុដិកំ
និសីទិត្វា អញ្ជលឹ បគ្គហេត្វា អាបត្តឹ បដិករោន្តិ ។
មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ ជាយាយោ ឥមា
ឥមេសំ ជារិយោ ឥមា ឥមេសំ រត្តឹ វិមានេត្វា ឥទានិ
ខមាបេន្តីតិ ។ បេ ។ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេ-
សុំ ។ បេ ។ ន ភិក្ខវេ ភិក្ខុហិ ភិក្ខុនីនំ អាបត្តិ បដិគ្គ-
ហេតព្វា យោ បដិគ្គណ្ហេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស អនុជា-
នាមិ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនីហិ ភិក្ខុនីនំ អាបត្តឹ បដិគ្គហេតុន្តិ ។
ភិក្ខុនិយោ ន ជានន្តិ ឯវំបិ អាបត្តិ បដិគ្គហេតព្វាតិ ។
ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ
ភិក្ខូហិ ភិក្ខុនីនំ អាចិក្ខិតុំ ឯវំ អាបត្តឹ បដិគ្គណ្ហេយ្យា-
ថាតិ ។

[១៩២] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូហិ[១] ភិក្ខុ-
នីនំ កម្មំ ន ករិយតិ ។ បេ ។ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ
ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ

១ ឱ. ម. បោត្ថកេសុ ភិក្ខូហីតិ សទ្ទោ ន បញ្ញាយតិ ។

[១៩១] សម័យនោះ ភិក្ខុនីទាំងឡាយបានឃើញភិក្ខុ (កំពុងដើរ) ក្នុងច្រករហូតខ្វះ ក្នុងច្រកទាល់ខ្វះ ក្នុងផ្លូវបែកជា បី ខ្វះ ក៏ដាក់បាត្រលើផែនដីហើយធ្វើចីពរឆៀងស្មាម្ខាង អង្គុយច្រហោងផ្គងអញ្ជលីសម្តែងអាបត្តិ ។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ភិក្ខុនីទាំងនេះ ជាភរិយារបស់ភិក្ខុទាំងនេះ ភិក្ខុនីទាំងនេះ ជាសហាយរបស់ភិក្ខុទាំងនេះ ក្នុងវេលាយប់ប្រទូស្តគ្នា គឺរួមដំណេកជាមួយគ្នា ឥឡូវនេះមកខមាទោសនឹងគ្នា ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវទទួលអាបត្តិរបស់ភិក្ខុនីទេ ភិក្ខុណាទទួល ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យតែភិក្ខុនីទទួលអាបត្តិរបស់ពួកភិក្ខុនីផងគ្នា ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយ មិនបានដឹងថា ភិក្ខុនីត្រូវទទួលអាបត្តិយ៉ាងនេះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុប្រាប់ដល់ភិក្ខុនីទាំងឡាយថា នាងទាំងឡាយត្រូវទទួលអាបត្តិយ៉ាងនេះ ។

[១៩២] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយមិនបានធ្វើកម្ម (មានតជ្ជនីយកម្មជាដើម) ដល់ភិក្ខុនី ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ

ភិក្ខុនីនំ កម្មំ កាតុន្តិ ។ អថខោ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ កេន នុ ខោ ភិក្ខុនីនំ កម្មំ កាតព្វន្តិ ។ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ភិក្ខូហិ ភិក្ខុនីនំ កម្មំ កាតុន្តិ ។

[១៩៣] តេន ខោ បន សមយេន កតកម្មា ភិក្ខុនិ-យោ រថិយាយបិ វិយូហេបិ សិង្ឃាដកេបិ ភិក្ខុំ បស្សិត្វា បត្តំ ភូមិយំ និក្ខិបិត្វា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា ឧក្កុ-ដិកំ និសីទិត្វា អញ្ជលឹ បគ្គហេត្វា ខមាបេន្តិ ឯវំ នុន[១] ន កាតព្វន្តិ មញ្ញមានា ។ មនុស្សា តថេវ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ ជាយាយោ ឥមា ឥមេសំ ជារិយោ ឥមា ឥមេសំ រត្តឹ វិមានេត្វា ឥទានិ ខមាបេន្តីតិ ។ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ ភិក្ខូហិ ភិក្ខុនីនំ កម្មំ កាតព្វំ យោ ករេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនីហិ ភិក្ខុនីនំ កម្មំ កា-តុន្តិ ។ ភិក្ខុនិយោ ន ជានន្តិ ឯវំបិ កម្មំ កាតព្វន្តិ ។

---

១ ឱ. នូន ។ ម. ននុ ។

តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើកម្មដល់ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា អ្នកណាហ្ន៎ គួរនឹងធ្វើកម្មដល់ភិក្ខុនី ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុធ្វើកម្ម ដល់ពួកភិក្ខុនី ។

[១៩៣] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុនីដែលភិក្ខុបានធ្វើកម្មរួចហើយ លុះឃើញភិក្ខុ (កំពុងដើរ) ក្នុងច្រករហូតខ្វះ ក្នុងច្រកទាល់ខ្វះ ក្នុងផ្លូវបែកជាបីខ្វះ ក៏ដាក់បាត្រលើផែនដី ហើយធ្វើចីពរឆៀងស្មាម្ខាងអង្គុយច្រហោងផ្គងអញ្ជលីខមាទោសថា សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ សំគាល់ថា យើងលែងធ្វើយ៉ាងនេះទៀតហើយ ។ មនុស្សទាំងឡាយ (បានឃើញ) ដូច្នោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ភិក្ខុនីទាំងនេះ ជាប្រពន្ធរបស់ភិក្ខុទាំងនេះ ភិក្ខុនីទាំងនេះ ជាសហាយរបស់ភិក្ខុទាំងនេះ ក្នុងពេលយប់ប្រទូស្តគ្នា គឺរួមដំណេកជាមួយគ្នា ឥឡូវនេះ មកខមាទោសនឹងគ្នា ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវធ្វើកម្មដល់ភិក្ខុនីឡើយ ភិក្ខុណាធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុនីធ្វើកម្ម ដល់ភិក្ខុនីផងគ្នា ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយមិនបានដឹងថា ភិក្ខុនីត្រូវធ្វើកម្មយ៉ាងនេះ ។

តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ភិក្ខូហិ ភិក្ខុនីនំ អាចិក្ខិតុំ ឯវំ កម្មំ ករេយ្យាថាតិ ។

[១៩៤] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុនិយោ សង្ឃ-មជ្ឈេ ភណ្ឌនជាតា កលហជាតា វិវាទាបន្នា អញ្ញមញ្ញំ មុខសត្តីហិ វិតុទន្តា វិហរន្តិ ន សក្កោន្តិ តំ[១] អធិករ-ណំ វូបសមេតុំ ។ បេ ។ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អា-រោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ភិក្ខូហិ ភិក្ខុនីនំ អធិ-ករណំ វូបសមេតុន្តិ ។

[១៩៥] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ភិក្ខុនីនំ អធិករណំ វូបសមេន្តិ ។ តស្មឹ ខោ បន អធិករណេ វិនិច្ឆិយមានេ ទិស្សន្តិ ភិក្ខុនិយោ កម្មប្បត្តាយោបិ អាបត្តិគាមិនិយោបិ ។ ភិក្ខុនិយោ ឯវមាហំសុ សាធុ ភន្តេ អយ្យា វ ភិក្ខុនីនំ កម្មំ ករោន្តុ អយ្យា វ ភិក្ខុនីនំ អាបត្តឹ បដិគ្គណ្ហន្តុ ឯវំ ហិ ភគវតា បញ្ញត្តំ ភិក្ខូហិ ភិក្ខុនីនំ អធិករណំ វូបសមេតព្វន្តិ ។ តេ ភិក្ខូ ភគ-វតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ

១ ម. ឥមំ ។

ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុប្រាប់ ដល់ភិក្ខុនីទាំងឡាយថា នាងទាំងឡាយត្រូវធ្វើកម្មយ៉ាងនេះ ។

[១៩៤] សម័យនោះឯង ភិក្ខុនីទាំងឡាយ បង្កហេតុឈ្លោះទាស់ទែងជជែកគ្នា កណ្តាលជំនុំសង្ឃ ពោលចាក់ដោតគ្នាដោយលំពែងគឺមាត់ មិនមានអ្នកណាអាចរម្ងាប់នូវអធិករណ៍នោះបានឡើយ ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុរម្ងាប់អធិករណ៍របស់ពួកភិក្ខុនី ។

[១៩៥] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយ តែងរម្ងាប់អធិករណ៍របស់ពួកភិក្ខុនី ។ កាលបើភិក្ខុបានវិនិច្ឆ័យអធិករណ៍នោះហើយ ភិក្ខុនីទាំងឡាយគួរដល់កម្មខ្លះ គួរដល់អាបត្តិខ្លះ ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយនិយាយយ៉ាងនេះថា បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយមេត្តាធ្វើកម្មដល់ភិក្ខុនីចុះ សូមលោកម្ចាស់ទទួលអាបត្តិរបស់ភិក្ខុនីចុះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុត្រូវរម្ងាប់អធិករណ៍របស់ពួកភិក្ខុនី ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត

ភិក្ខូហិ ភិក្ខុនីនំ កម្មំ អារោបេត្វា ភិក្ខុនីនំ និយ្យាទេតុំ ភិក្ខុនីហិ ភិក្ខុនីនំ កម្មំ កាតុំ ភិក្ខូហិ ភិក្ខុនីនំ អាបត្តឹ អារោបេត្វា ភិក្ខុនីនំ និយ្យាទេតុំ ភិក្ខុនីហិ ភិក្ខុនីនំ អាបត្តឹ បដិគ្គហេតុន្តិ ។

[១៩៦] តេន ខោ បន សមយេន ឧប្បលវណ្ណាយ ភិក្ខុនិយា អន្តេវាសិនី ភិក្ខុនី សត្ត វស្សានិ ភគវន្តំ អ-នុពន្ធា ហោតិ វិនយំ បរិយាបុណន្តី ។ តស្សា មុដ្ឋស្ស-តិនិយា គហិតោ គហិតោ មុស្សតិ ។ អស្សោសិ ខោ សា ភិក្ខុនី ភគវា កិរ សាវត្ថឹ គន្តុកាមោតិ ។ អថខោ តស្សា ភិក្ខុនិយា ឯតទហោសិ អហំ ខោ សត្ត វស្សានិ ភគវន្តំ អនុពន្ធី(១) វិនយំ បរិយាបុណន្តី តស្សា មេ មុដ្ឋស្សតិនិយា គហិតោ គហិតោ មុស្សតិ ទុក្ករំ ខោ បន មាតុគាមេន យាវជីវំ សត្ថារំ អនុពន្ធិតុំ កថំ នុ ខោ មយា បដិបជ្ជិតព្វន្តិ ។ អថខោ សា ភិក្ខុនី ភិក្ខុនីនំ ឯតមត្ថំ អារោចេសិ ។ ភិក្ខុនិយោ ភិក្ខូនំ ឯតមត្ថំ

១ ឱ. អនុពទ្ធា ។ ម. អនុពន្ធា ។

ឲ្យភិក្ខុលើកកម្មរបស់ពួកភិក្ខុនី ហើយប្រគល់ឲ្យភិក្ខុនី ឲ្យភិក្ខុនីធ្វើកម្ម ដល់ភិក្ខុនីផងគ្នា ឲ្យភិក្ខុលើកអាបត្តិរបស់ភិក្ខុនី ហើយប្រគល់ឲ្យភិក្ខុនីទទួលអាបត្តិរបស់ភិក្ខុនីផងគ្នា ។

[១៩៦] សម័យនោះឯង ភិក្ខុនីជាសិស្សរបស់ឧប្បលវណ្ណាភិក្ខុនី ទៅតាមព្រះមានព្រះភាគ រៀនវិន័យអស់ ៧ ឆ្នាំ ។ ភិក្ខុនីនោះច្រើនភ្លេចស្មារតី វិន័យដែលបានរៀនមកហើយ ក៏ចេះតែភ្លេចទៅវិញ ។ ភិក្ខុនីនោះឮដំណឹងថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់មានបំណងនឹងស្ដេចទៅកាន់នគរសាវត្ថី ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុនីនោះ ក៏មានសេចក្ដីត្រិះរិះដូច្នេះថា អាត្មាអញនេះបានទៅតាមព្រះមានព្រះភាគ រៀនវិន័យអស់ ៧ ឆ្នាំហើយ អាត្មាអញនេះជាមនុស្សភ្លេចច្រើន វិន័យដែលបានរៀនហើយ ចេះតែភ្លេចទៅវិញ ធម្មតាមាតុគ្រាមនឹងដើរតាមព្រះសាស្ដាអស់មួយជីវិត ក៏លំបាកពេកណាស់ បើដូច្នោះ អាត្មាអញនឹងប្រតិបត្តិយ៉ាងណា ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុនីនោះ ប្រាប់រឿងនុ៎ះដល់ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយដំណាលរឿងនុ៎ះ

អាបោចេសុំ ។ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អាបោចេសុំ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ភិក្ខូហិ ភិក្ខុនីនំ វិនយំ វាចេតុន្តិ ។

បឋមភាណវារំ ។

[១៩៧] អថខោ ភគវា វេសាលិយំ យថាភិរន្តំ វិហរិត្វា យេន សាវត្ថី តេន ចារិកំ បក្កាមិ អនុបុព្វេន ចារិកំ ចរមានោ យេន សាវត្ថី តទវសរិ ។ តត្រ សុទំ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ភិក្ខុនិយោ កទ្ទមោទកេន ឱសិញ្ចន្តិ អប្បេវនាម អម្ហេសុ សារជ្ជេយ្យុន្តិ ។ បេ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អាបោចេសុំ ។ បេ ។ ន ភិក្ខវេ ភិក្ខុនា ភិក្ខុនិយោ កទ្ទមោទកេន ឱសិញ្ចិតព្វា យោ ឱសិញ្ចេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស អនុជានាមិ ភិក្ខវេ តស្ស ភិក្ខុនោ ទណ្ឌកម្មំ កាតុន្តិ ។ អថខោ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ កិន្នុ ខោ ទណ្ឌកម្មំ កាតព្វន្តិ ។

ប្រាប់ពួកភិក្ខុ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យពួកភិក្ខុបង្ហាញវិន័យដល់ពួកភិក្ខុនីបាន ។

ភាណវារៈ ទី ១ ។

[១៩៧] លំដាប់នោះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅក្នុងក្រុងវេសាលី គួរតាមពុទ្ធអធ្យាស្រ័យហើយ ក៏ស្តេចទៅកាន់ចារិកនគរសាវត្ថី កាលត្រាច់ទៅកាន់ចារិកតាមលំដាប់ ទ្រង់ឆ្ពោះទៅកាន់នគរសាវត្ថីនោះ ។ មានសេចក្តីដំណាលថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់គង់ ក្នុងវត្តជេតពនរបស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបនគរសាវត្ថីនោះ ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុសាចភក់និងទឹកទៅលើពួកភិក្ខុនី ដោយគិតថា ធ្វើដូចម្តេចហ្ន៎ នឹងបានពួកភិក្ខុនីត្រេកអរក្នុងពួកយើង ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវសាចភក់និងទឹកទៅលើពួកភិក្ខុនីទេ ភិក្ខុណាសាច ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យ (ភិក្ខុសង្ឃ) ធ្វើទណ្ឌកម្មដល់ភិក្ខុនោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា ភិក្ខុសង្ឃត្រូវធ្វើទណ្ឌកកម្មដូចម្តេចហ្ន៎ ។

២៨៧

តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អវន្ទិយោ សោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ភិក្ខុនីសង្ឃេន កាតព្វោតិ ។

[១៩៨] តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ កាយំ វិវរិត្វា ភិក្ខុនីនំ ទស្សេន្តិ ឩរុំ វិវរិត្វា ភិក្ខុនីនំ ទស្សេន្តិ អង្គជាតំ វិវរិត្វា ភិក្ខុនីនំ ទស្សេន្តិ ភិក្ខុនិយោ ឱភាសេន្តិ ភិក្ខុនីហិ សទ្ធឹ សម្បយោជេន្តិ អប្បេវនាម អម្ហេសុ សារជ្ជេយ្យុន្តិ ។ បេ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ ន ភិក្ខវេ ភិក្ខុនា កាយោ វិវរិត្វា ភិក្ខុនីនំ ទស្សេតព្វោ ន ឩរុ វិវរិត្វា ភិក្ខុនីនំ ទស្សេតព្វោ ន អង្គជាតំ វិវរិត្វា ភិក្ខុនីនំ ទស្សេតព្វំ ន ភិក្ខុនិយោ ឱភាសិតព្វា ន ភិក្ខុនីហិ សទ្ធឹ សម្បយោជេតព្វំ យោ សម្បយោជេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស អនុជានាមិ ភិក្ខវេ តស្ស ភិក្ខុនោ ទណ្ឌកម្មំ កាតុន្តិ ។ អថខោ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ កិន្នុ ខោ ទណ្ឌកម្មំ កាតព្វន្តិ ។ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អវន្ទិយោ សោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ភិក្ខុនីសង្ឃេន កាតព្វោតិ ។

ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីសង្ឃគប្បីធ្វើភិក្ខុនោះ ឲ្យជាអវន្ទិយបុគ្គល (បុគ្គលដែលមិនគួរឲ្យភិក្ខុនីសំពះ) ។

[១៩៨] សម័យនោះ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុបើកកាយបង្ហាញពួកភិក្ខុនី លាត់ភ្លៅបង្ហាញពួកភិក្ខុនី បើកអង្គជាតបង្ហាញពួកភិក្ខុនី ចំអកចំអន់ពួកភិក្ខុនី (ដោយអសទ្ធម្ម) ផ្សំផ្គុំ (ពួកបុរសលេង) ជាមួយនឹងពួកភិក្ខុនី ដោយគិតថា ធ្វើដូចម្តេចហ្ន៎ នឹងបានពួកភិក្ខុនីត្រេកអរក្នុងពួកយើង ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវបើកកាយបង្ហាញពួកភិក្ខុនី មិនត្រូវលាត់ភ្លៅបង្ហាញពួកភិក្ខុនី មិនត្រូវបើកអង្គជាតបង្ហាញពួកភិក្ខុនី មិនត្រូវចំអកចំអន់ពួកភិក្ខុនី (ដោយអសទ្ធម្ម) មិនត្រូវផ្សំផ្គុំ (ពួកបុរសលេង) ជាមួយ នឹងពួកភិក្ខុនីទេ ភិក្ខុណាផ្សំផ្គុំលេង ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យ (ភិក្ខុសង្ឃ) ធ្វើទណ្ឌកម្មដល់ភិក្ខុនោះ ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា ភិក្ខុសង្ឃត្រូវធ្វើទណ្ឌកម្មដូចម្តេចហ្ន៎ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីសង្ឃគប្បីធ្វើភិក្ខុនោះឲ្យជាអវន្ទិយបុគ្គល ។

[១៩៩] តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខុនិយោ ភិក្ខូ កទ្ទមោទកេន ឱសិញ្ចន្តិ អប្បេវនាម អម្ហេសុ សារជ្ជេយ្យុន្តិ ។ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ ន ភិក្ខវេ ភិក្ខុនិយា ភិក្ខូ កទ្ទមោទកេន ឱសិញ្ចិតព្វា យា ឱសិញ្ចេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស អនុជានាមិ ភិក្ខវេ តស្សា ភិក្ខុនិយា ទណ្ឌកម្មំ កាតុន្តិ ។ អថខោ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ កិន្នុ ខោ ទណ្ឌកម្មំ កាតព្វន្តិ ។ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ អាវរណំ កាតុន្តិ ។ អាវរណោ កតេ ន អាទិយន្តិ ។ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឱវាទំ ឋបេតុន្តិ ។

[២០០] តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខុនិយោ កាយំ វិវរិត្វា ភិក្ខូនំ ទស្សេន្តិ ថនំ វិវរិត្វា ភិក្ខូនំ ទស្សេន្តិ ឩរុំ វិវរិត្វា ភិក្ខូនំ ទស្សេន្តិ អង្គជាតំ វិវរិត្វា

[១៩៩] សម័យនោះឯង ឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនីសាចភក់និងទឹកទៅលើពួកភិក្ខុ ដោយគិតថា ធ្វើដូចម្តេចហ្ន៎ នឹងបានពួកភិក្ខុត្រេកអរមករកពួកយើង ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីមិនត្រូវសាចភក់និងទឹកទៅលើពួកភិក្ខុទេ ភិក្ខុនីណាសាច ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យ (ភិក្ខុនីសង្ឃ) ធ្វើទណ្ឌកម្មដល់ភិក្ខុនីនោះ ។ គ្រានោះ ភិក្ខុទាំងឡាយ មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា ភិក្ខុនីសង្ឃត្រូវធ្វើទណ្ឌកម្មដូចម្តេចហ្ន៎ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យ (ភិក្ខុនីសង្ឃ) ធ្វើអាវរណកម្ម គឺ ហាមប្រាម ។ លុះហាមប្រាមហើយ ភិក្ខុនីទាំងឡាយមិនទទួលយកដោយស្រុះស្រួល ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យ (ភិក្ខុនីសង្ឃ) បញ្ឈប់ឱវាទ ។

[២០០] សម័យនោះឯង ឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនី បើកកាយបង្ហាញពួកភិក្ខុ បើកដោះបង្ហាញពួកភិក្ខុ បើកភ្លៅបង្ហាញពួកភិក្ខុ បើកអង្គជាតបង្ហាញ

ភិក្ខូនំ ទស្សេន្តិ ភិក្ខូ ឱភាសេន្តិ ភិក្ខូហិ សទ្ធឹ សម្ប-
យោជេន្តិ អប្បេវនាម អម្ហេសុ សារជ្ជេយ្យុន្តិ ។ បេ ។ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ ន ភិក្ខវេ ភិក្ខុនិយា កាយោ វិវរិត្វា ភិក្ខូនំ ទស្សេតព្វោ ន ថនំ វិវរិត្វា ភិក្ខូនំ ទស្សេតព្វំ ន ឩរុ វិវរិត្វា ភិក្ខូនំ ទស្សេ-
តព្វា[១] ន អង្គជាតំ វិវរិត្វា ភិក្ខូនំ ទស្សេតព្វំ ន ភិក្ខូ ឱភាសិតព្វា ន ភិក្ខូហិ សទ្ធឹ សម្បយោជេតព្វំ យោ សម្បយោជេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស អនុជានាមិ ភិក្ខវេ តស្សា ភិក្ខុនិយា ទណ្ឌកម្មំ កាតុន្តិ ។ អថខោ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ កិន្នុ ខោ ទណ្ឌកម្មំ កាតព្វន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ អាវរណំ កាតុន្តិ ។ អាវរណេ កតេ ន អាទិយន្តិ ។ បេ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឱវាទំ ឋបេតុន្តិ ។

១ ម. ន ថនោ វិវរិត្វា ភិក្ខូនំ ទស្សេតព្វោ ន ឩរុំ វិវរិត្វា ភិក្ខូនំ ទស្សេតព្វំ ។

ពួកភិក្ខុចំអកចំអន់ពួកភិក្ខុ (ដោយអសទ្ធម្ម) ផ្សំផ្គុំ (ពួកភិក្ខុនីលេង) ជាមួយនឹងពួកភិក្ខុដោយគិតថា ធ្វើដូចម្តេចហ្ន៎ នឹងបានពួកភិក្ខុត្រេកអរមករកពួកយើង ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីមិនត្រូវបើកកាយបង្ហាញពួកភិក្ខុ មិនត្រូវបើកដោះបង្ហាញពួកភិក្ខុ មិនត្រូវបើកភ្លៅបង្ហាញពួកភិក្ខុ មិនត្រូវបើកអង្គជាតបង្ហាញពួកភិក្ខុ មិនត្រូវចំអកចំអន់ពួកភិក្ខុ (ដោយអសទ្ធម្ម) មិនត្រូវផ្សំផ្គុំ (ពួកភិក្ខុនីលេង) ជាមួយនឹងពួកភិក្ខុទេ ភិក្ខុនីណាផ្សំផ្គុំលេង ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យ (ភិក្ខុនីសង្ឃ) ធ្វើទណ្ឌកម្មដល់ភិក្ខុនីនោះ ។ គ្រានោះភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា ភិក្ខុនីសង្ឃត្រូវធ្វើទណ្ឌកម្មដូចម្តេចហ្ន៎ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យ (ភិក្ខុនីសង្ឃ) ធ្វើអាវរណកម្ម (ដល់ភិក្ខុនីទាំងឡាយ) ។ លុះធ្វើអាវរណកម្មហើយ ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ក៏មិនទទួលដោយស្រុះស្រួល ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យ (ភិក្ខុនីសង្ឃ) បញ្ឈប់ឱវាទ ។

[២០១] អថខោ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ កប្បតិ នុ ខោ ឱភាតដ្ឋបិតាយ ភិក្ខុនិយា សង្ឃី ឧចោសថំ កាតុំ ន នុ ខោ កប្បតីតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ ន ភិក្ខវេ ឱភាតដ្ឋបិតាយ ភិក្ខុនិយា សង្ឃី ឧចោសថោ កាតព្វោ យាវ ន តំ អធិករណំ វូបសម្ម-តីតិ(១) ។

[២០២] តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា ឧទាយិ ឱភាតំ បបេត្វា ចារិកំ បក្កាមិ ។ ភិក្ខុនិយោ ឧជ្ឈា-យន្តិ ខីយន្តិ វិចាចេន្តិ កថំ ហិ នាម អយ្យោ ឧទាយិ ឱភាតំ បបេត្វា ចារិកំ បក្កមិស្សតីតិ ។ បេ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ ន ភិក្ខវេ ឱភាតំ បបេត្វា ចារិកំ បក្កមិតព្វំ(២) យោ បក្កមេយ្យ អាបត្តិ ទុក្ក-ដស្សាតិ ។

---

១ ឱ. ម. វូបសន្តំ ហោតីតិ ។ ២ ឱ. ចារិកា បក្កមិតព្វា ។

[២០១] លំដាប់នោះ ភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា ការធ្វើឧបោសថកម្មជាមួយនឹងភិក្ខុនី ដែលភិក្ខុនីសង្ឃបញ្ឈប់ឱវាទហើយ គួរដែរឬមិនគួរទេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីសង្ឃមិនត្រូវធ្វើឧបោសថកម្មជាមួយនឹងភិក្ខុនី ដែលភិក្ខុនីសង្ឃបញ្ឈប់ឱវាទទេ ដ្បិតអធិករណ៍នោះមិនទាន់រម្ងាប់នៅឡើយ ។

[២០២] សម័យនោះ ឧទាយីដ៏មានអាយុ បញ្ឈប់ឱវាទហើយចេញទៅកាន់ទីចារិក ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា លោកម្ចាស់ឧទាយីមិនសមបើនឹងបញ្ឈប់ឱវាទ ហើយចេញទៅកាន់ទីចារិកសោះ ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវបញ្ឈប់ឱវាទ ហើយចេញទៅកាន់ទីចារិកទេ ភិក្ខុណាចៀសចេញទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

ភិក្ខុនីខន្ធកេ ពាលានំ ឱវាទដ្ឋបនាទិ

[២០៣] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ[១] ពាលា អព្យត្តា ឱវាទំ ឋបេន្តិ ។ បេ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ ន ភិក្ខវេ ពាលេន អព្យត្តេន ឱវាទោ ឋបេតព្វោ យោ ឋបេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[២០៤] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ អវត្ថុស្មឹ អការណេ ឱវាទំ ឋបេន្តិ ។ បេ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ ន ភិក្ខវេ អវត្ថុស្មឹ អការណេ ឱវាទោ ឋបេតព្វោ យោ ឋបេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[២០៥] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ឱវាទំ ឋបេត្វា វិនិច្ឆយំ ន ទេន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ ឱវាទំ ឋបេត្វា វិនិច្ឆយោ ន ទាតព្វោ យោ ន ទទេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[២០៦] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុនិយោ ឱវាទំ ន គច្ឆន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ ភិក្ខុនិយា ឱវាទោ ន គន្តព្វោ យា ន គច្ឆេយ្យ យថាធម្មោ ការេតព្វោតិ ។

---

១ ឱ. ម. បោត្ថកេសុ ភិក្ខូតិ សទ្ទោ ន ទិស្សតិ ។

[២០៣] សម័យនោះ មានពួកភិក្ខុល្ងង់ មិនឈ្លាសបញ្ឈប់ឱវាទ ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុល្ងង់ មិនឈ្លាស មិនត្រូវបញ្ឈប់ឱវាទទេ ភិក្ខុណាបញ្ឈប់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[២០៤] សម័យនោះ ពួកភិក្ខុបញ្ឈប់ឱវាទ ក្នុងទីដែលមិនមានរឿង មិនមានហេតុ ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវបញ្ឈប់ឱវាទ ក្នុងទីដែលឥតរឿងឥតហេតុទេ ភិក្ខុណាបញ្ឈប់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[២០៥] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយបញ្ឈប់ឱវាទហើយ មិនឲ្យវិនិច្ឆ័យ (មិនជំនុំជម្រះ) ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវបញ្ឈប់ឱវាទ ហើយមិនឲ្យវិនិច្ឆ័យទេ ភិក្ខុណាមិនឲ្យ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[២០៦] សម័យនោះ ភិក្ខុនីទាំងឡាយមិនទៅទទួលឱវាទ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីមិនត្រូវមិនទៅទទួលឱវាទទេ ភិក្ខុនីណាមិនទៅទទួល វិន័យធរត្រូវវិនិច្ឆ័យតាមអាបត្តិ ។

[២០៧] តេន ខោ បន សមយេន សព្វោ ភិក្ខុនី-សង្ឃោ ឱវាទំ គច្ឆតិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ ជាយាយោ ឥមា ឥមេសំ ជារិយោ ឥមា ឥ-មេសំ ឥទានិ ឥមេ ឥមាហិ សទ្ធឹ អភិរមិស្សន្តីតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ សព្វេន ភិក្ខុនីសង្ឃេន ឱវាទោ គន្តព្វោ គច្ឆេយ្យ ចេ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ចតូហិ បញ្ចហិ ភិក្ខុ-នីហិ ឱវាទំ គន្តុន្តិ ។

[២០៨] តេន ខោ បន សមយេន ចតស្សោ បញ្ច ភិក្ខុនិយោ ឱវាទំ គច្ឆន្តិ ។ មនុស្សា តថេវ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ ជាយាយោ ឥមា ឥមេសំ ជារិយោ ឥមា ឥមេសំ ឥទានិ ឥមេ ឥមាហិ សទ្ធឹ អភិរមិស្សន្តី-តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ ចតូ-ហិ បញ្ចហិ ភិក្ខុនីហិ ឱវាទោ គន្តព្វោ គច្ឆេយ្យុំ ចេ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ទ្វីហិ តីហិ ភិក្ខុនីហិ[១] ឱវាទំ គន្តុំ ។ ឯកំ ភិក្ខុំ ឧបសង្កមិត្វា

១ ឱ. ម. ទ្វេ តិស្សោ ភិក្ខុនិយោ ។

[២០៧] សម័យនោះឯង ភិក្ខុនីសង្ឃទាំងអស់ នាំគ្នាទៅទទួលឱវាទ ។ មនុស្សទាំងឡាយ ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ភិក្ខុនីទាំងនេះជាប្រពន្ធរបស់ភិក្ខុទាំងនេះ ភិក្ខុនីទាំងនេះ ជាសហាយរបស់ភិក្ខុទាំងនេះ ឥឡូវនេះ ភិក្ខុទាំងនេះនឹងត្រេកត្រអាល ជាមួយនឹងភិក្ខុនីទាំងនេះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីសង្ឃមិនត្រូវទៅទទួលឱវាទ (ព្រមគ្នា) ទាំងអស់ទេ បើទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុនី បួនឬប្រាំរូប ទៅទទួលឱវាទ (ម្តងៗបាន) ។

[២០៨] សម័យនោះឯង ភិក្ខុនីបួនប្រាំរូបនាំគ្នាទៅទទួលឱវាទ ។ មនុស្សទាំងឡាយ ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ដូច្នោះទៀតថា ភិក្ខុនីទាំងនេះជាប្រពន្ធរបស់ភិក្ខុទាំងនេះ ភិក្ខុនីទាំងនេះ ជាសហាយរបស់ភិក្ខុទាំងនេះ ឥឡូវនេះ ភិក្ខុទាំងនេះមកត្រេកត្រអាល ជាមួយនឹងភិក្ខុនីទាំង-ឡាយនេះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីបួនប្រាំរូបមិនត្រូវទៅទទួលឱវាទទេ បើទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុនីពីររូបឬបីរូបទៅទទួលឱវាទ ។ ភិក្ខុនីសង្ឃ ត្រូវចូលទៅរកភិក្ខុ

២៩៣

ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា បាទេ វន្ទិត្វា ឧក្កុដិកំ និសីទិត្វា អញ្ជលឹ បគ្គហេត្វា ឯវមស្ស វចនីយោ ភិក្ខុនីសង្ឃោ អយ្យ ភិក្ខុសង្ឃស្ស បាទេ វន្ទតិ ឱវាទុបសង្កមនញ្ច យាចតិ លភតុ កិរ អយ្យ ភិក្ខុនីសង្ឃោ ឱវាទុបសង្កមនន្តិ ។ តេន ភិក្ខុនា បាតិមោក្ខុទ្ទេសកោ ឧបសង្កមិត្វា ឯវមស្ស វចនីយោ ភិក្ខុនីសង្ឃោ ភន្តេ ភិក្ខុសង្ឃស្ស បាទេ វន្ទតិ ឱវាទុបសង្កមនញ្ច យាចតិ លភតុ កិរ ភន្តេ ភិក្ខុនីសង្ឃោ ឱវាទុបសង្កមនន្តិ ។ បាតិមោក្ខុទ្ទេសកេន[១] វត្តព្វោ អត្ថិ កោចិ ភិក្ខុ ភិក្ខុនោវាទកោ សម្មតោតិ ។ សចេ ហោតិ កោចិ ភិក្ខុ ភិក្ខុនោវាទកោ សម្មតោ បាតិមោក្ខុទ្ទេសកេន វត្តព្វោ ឥត្ថន្នាមោ ភិក្ខុ ភិក្ខុនោវាទកោ សម្មតោ តំ ភិក្ខុនីសង្ឃោ ឧបសង្កមតូតិ ។ សចេ ន ហោតិ កោចិ ភិក្ខុ ភិក្ខុនោវាទកោ សម្មតោ បាតិមោក្ខុទ្ទេសកេន វត្តព្វោ កោ អាយស្មា ឧស្សហតិ ភិក្ខុនិយោ ឱវទិតុន្តិ ។ សចេ កោចិ ឧស្សហតិ ភិក្ខុនិយោ ឱវទិតុំ សោ ច ហោតិ អដ្ឋហង្គេហិ

១ បាតិមោក្ខុទ្ទេសកេន ភិក្ខុនាតិ កត្ថចិ បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។

១រូប ធ្វើឧត្តរាសង្គៈឆៀងស្មាម្ខាងក្រាបថ្វាយបង្គំបាទា ហើយអង្គុយច្រហោង ផ្គងអញ្ជលីឡើង ពោលយ៉ាងនេះថា បពិត្រលោកម្ចាស់ ភិក្ខុនីសង្ឃ ថ្វាយបង្គំបាទានៃភិក្ខុសង្ឃផង សូមចូលមកទទួលយកឱវាទផង បពិត្រ លោកម្ចាស់ ឮថាភិក្ខុនីសង្ឃត្រូវបានចូលមកទទួលយកឱវាទ ។ ភិក្ខុនោះ គប្បីចូលទៅរកភិក្ខុអ្នកសម្តែងបាតិមោក្ខ ហើយពោលយ៉ាងនេះថា បពិត្រ លោកម្ចាស់ ភិក្ខុនីសង្ឃថ្វាយបង្គំបាទានៃភិក្ខុសង្ឃផង ចូលមកទទួលឱវាទ ផង បពិត្រលោកម្ចាស់ ឮថាភិក្ខុនីសង្ឃត្រូវបានចូលមកទទួលឱវាទ ។ ភិក្ខុសម្តែងបាតិមោក្ខគប្បីពោលថា មានភិក្ខុណាមួយ ដែលសង្ឃ បានសន្មតឲ្យជាអ្នកឲ្យឱវាទដល់ភិក្ខុដែរឬ ។ បើមានភិក្ខុណាមួយ ដែល សង្ឃបានសន្មតឲ្យជាអ្នកឲ្យឱវាទដល់ភិក្ខុនី ត្រូវភិក្ខុអ្នកសម្តែងបាតិមោក្ខ និយាយថា ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ដែលសង្ឃបានសន្មតឲ្យជាអ្នកឲ្យឱវាទដល់ ភិក្ខុនី ភិក្ខុនីសង្ឃចូរចូលទៅរកភិក្ខុនោះចុះ ។ បើមិនមានភិក្ខុណាមួយ ដែលសង្ឃបានសន្មតឲ្យជាអ្នកឲ្យឱវាទ ដល់ភិក្ខុនីទេ ត្រូវភិក្ខុអ្នកសម្តែង បាតិមោក្ខនិយាយថា លោកដ៏មានអាយុអង្គណាអាចទូន្មានភិក្ខុនីបាន ។ បើភិក្ខុណាមួយអាចទូន្មានភិក្ខុនីបាន ទាំងភិក្ខុនោះ ក៏ប្រកបដោយអង្គ ៨

សមន្នាគតោ សម្មន្និត្វា វត្តព្វោ ឥត្ថន្នាមោ ភិក្ខុ ភិក្ខុនោវាទកោ សម្មតោ តំ ភិក្ខុនីសង្ឃោ ឧបសង្កមតូតិ ។ សចេ ន កោចិ ឧស្សហតិ ភិក្ខុនិយោ ឱវទិតុំ បាតិមោក្ខុទ្ទេសកេន វត្តព្វោ នត្ថិ កោចិ ភិក្ខុ ភិក្ខុនោវាទកោ សម្មតោ បាសាទិកេន ភិក្ខុនីសង្ឃោ សម្បាទេតូតិ ។

[២០៩] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ឱវាទំ ន គណ្ហន្តិ ។ បេ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ ន ភិក្ខវេ ឱវាទោ ន គហេតព្វោ យោ ន គណ្ហេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[២១០] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ ពាលោ ហោតិ ។ តំ ភិក្ខុនិយោ ឧបសង្កមិត្វា ឯតទវោចុំ ឱវាទំ អយ្យ គណ្ហាហីតិ ។ អហម្ហិ(១) ភគិនី ពាលោ កថាហំ ឱវាទំ គណ្ហាមីតិ ។ គណ្ហាហយ្យ ឱវាទំ ឯវំ ហិ ភគវតា បញ្ញត្តំ ភិក្ខូហិ ភិក្ខុនីនំ ឱវាទោ គហេតព្វោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។

១ ឱ. ម. អហញ្ហិ ។

ប្រការផង ដែលសង្ឃបានសន្មតថា ភិក្ខុឈ្មោះនេះ សង្ឃបានសន្មត ឲ្យជាអ្នកឲ្យឱវាទដល់ភិក្ខុនីហើយ ភិក្ខុនីសង្ឃត្រូវចូលទៅរកភិក្ខុនោះចុះ ។ បើមិនមានភិក្ខុណាមួយ អាចនឹងទូន្មានភិក្ខុនីបានទេ ភិក្ខុអ្នកសម្តែងបាតិ-មោក្ខគប្បីប្រាប់ថា ភិក្ខុណាមួយ ដែលសង្ឃសន្មត ឲ្យជាអ្នកទូន្មានភិក្ខុនី នោះមិនមានទេ ចូរភិក្ខុនីសង្ឃសម្រេចប្រយោជន៍ ដោយសេចក្តីជ្រះថ្លាចុះ ។

[២០៩] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយ មិនព្រមទទួលឲ្យឱវាទ ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវប្រកែកមិនព្រមទទួលឲ្យឱវាទទេ ភិក្ខុណាមិនព្រមទទួល ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[២១០] សម័យនោះ មានភិក្ខុ ១ រូបល្ងង់ ។ ភិក្ខុនីទាំង-ឡាយនាំគ្នាចូលទៅរកភិក្ខុនោះហើយ ពោលពាក្យនេះថា បពិត្រលោកម្ចាស់ សូមលោកម្ចាស់ទទួលឲ្យឱវាទចុះ ។ ភិក្ខុនោះឆ្លើយថា ម្នាលនាង យើងជាមនុស្សល្ងង់ យើងទទួលឲ្យឱវាទដូចម្តេចបាន ។ ពួកភិក្ខុនីពោលថា បពិត្រលោកម្ចាស់ សូមលោកទទួលឲ្យឱវាទចុះ ដ្បិតហេតុនេះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តថា ត្រូវភិក្ខុទទួលឲ្យឱវាទដល់ភិក្ខុនី ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។

អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឋបេត្វា ពាលំ អវសេសេហិ ឱវាទំ គហេតុន្តិ ។

[២១១] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ គិលានោ ហោតិ ។ តំ ភិក្ខុនិយោ ឧបសង្កមិត្វា ឯ-តទវោចុំ ឱវាទំ អយ្យ គណ្ហាហីតិ ។ អហាម្ហិ ភគិនី គិលានោ កថាហំ ឱវាទំ គណ្ហាមីតិ ។ គណ្ហាហយ្យ ឱវាទំ ឯវំ ហិ ភគវតា បញ្ញត្តំ ឋបេត្វា ពាលំ អវសេ-សេហិ ឱវាទោ គហេតព្វោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អា-រោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឋបេត្វា ពាលំ ឋបេត្វា គិលានំ អវសេសេហិ ឱវាទំ គហេតុន្តិ ។

[២១២] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ គមិកោ ហោតិ ។ តំ ភិក្ខុនិយោ ឧបសង្កមិត្វា ឯត-ទវោចុំ ឱវាទំ អយ្យ គណ្ហាហីតិ ។ អហាម្ហិ ភគិនី

ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យបញ្ជូនភិក្ខុល្ងង់ ឲ្យភិក្ខុក្រៅពីនេះទទួលឲ្យឱវាទបាន ។

[២១១] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុ ១ រូបមានជំងឺ ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយនាំគ្នាចូលទៅរកភិក្ខុនោះហើយនិយាយពាក្យនេះថា បពិត្រលោកម្ចាស់ សូមលោកម្ចាស់ទទួលឲ្យឱវាទ ។ ភិក្ខុនោះឆ្លើយថា ម្នាលនាង យើងជាមនុស្សមានជំងឺ យើងទទួលឲ្យឱវាទដូចម្តេចបាន ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយនិយាយថា បពិត្រលោកម្ចាស់ សូមលោកម្ចាស់ទទួលឲ្យឱវាទ ដ្បិតហេតុនេះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តថា ឲ្យបញ្ជូនភិក្ខុល្ងង់ ឲ្យភិក្ខុក្រៅពីនេះទទួលឲ្យឱវាទបាន ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យបញ្ជូនភិក្ខុល្ងង់ និងភិក្ខុឈឺ ឲ្យភិក្ខុក្រៅពីនេះ ទទួលឲ្យវាទបាន ។

[២១២] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុ ១ រូបជាអ្នកដំណើរ ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយចូលទៅរកភិក្ខុនោះ ហើយនិយាយពាក្យនេះថា បពិត្រលោកម្ចាស់ សូមមេត្តាទទួលឲ្យឱវាទ ។ ភិក្ខុនោះឆ្លើយថា ម្នាលនាង យើង

គមិកោ កថាហំ ឱទនំ គណ្ហាមីតិ ។ គណ្ហាហយ្យ ឱទនំ ឯវំ ហិ ភគវតា បញ្ញត្តំ ឋបេត្វា ពាលំ ឋបេត្វា គិលានំ អវសេសេហិ ឱទនោ គហេតព្វោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឋបេត្វា ពាលំ ឋបេត្វា គិលានំ ឋបេត្វា គមិកំ អវសេសេហិ ឱទនំ គហេតុន្តិ ។

[២១៣] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ អរញ្ញេ វិហរតិ ។ តំ ភិក្ខុនិយោ ឧបសង្កមិត្វា ឯតទវោចុំ ឱទនំ អយ្យ គណ្ហាហីតិ ។ អហំ ហិ ភគិនី អរញ្ញេ វិហរាមិ កថាហំ ឱទនំ គណ្ហាមីតិ ។ គណ្ហាហយ្យ ឱទនំ ឯវំ ហិ ភគវតា បញ្ញត្តំ ឋបេត្វា ពាលំ ឋបេត្វា គិលានំ ឋបេត្វា គមិកំ អវសេសេហិ ឱទនោ គហេតព្វោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ

ជាអ្នកដំណើរ យើងទទួលឲ្យឱវាទដូចម្តេចបាន ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយពោលថា បពិត្រលោកម្ចាស់ សូមមេត្តាទទួលឲ្យឱវាទ ដ្បិតហេតុនេះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តថា លើកលែងតែភិក្ខុល្ងង់ លើកលែងតែភិក្ខុឈឺចេញ ត្រូវឲ្យភិក្ខុក្រៅពីនេះទទួលឲ្យឱវាទបាន ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យលើកលែងភិក្ខុល្ងង់ លើកលែងភិក្ខុឈឺ និងភិក្ខុអ្នកដំណើរ ឲ្យភិក្ខុដែលក្រៅពីនេះទទួលឲ្យឱវាទបាន ។

[២១៣] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុ ១ រូបជាអ្នកនៅក្នុងព្រៃ ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយចូលទៅរកភិក្ខុនោះ ហើយនិយាយពាក្យនេះថា បពិត្រលោកម្ចាស់ សូមមេត្តាទទួលឲ្យឱវាទ ។ ភិក្ខុនោះឆ្លើយថា ម្នាលនាង ដ្បិតយើងជាអ្នកនៅក្នុងព្រៃ យើងនឹងទទួលឲ្យឱវាទដូចម្តេចបាន ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយនិយាយថា បពិត្រលោកម្ចាស់ សូមមេត្តាទទួលឲ្យឱវាទ ដ្បិតហេតុនេះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តឲ្យលើកលែងតែភិក្ខុល្ងង់ លើកលែងតែភិក្ខុឈឺ និងលើកលែងតែភិក្ខុអ្នកដំណើរចេញ ឲ្យភិក្ខុក្រៅពីនេះទទួលឲ្យឱវាទបាន ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ

អារញ្ញកេន ភិក្ខុនា ឱវាទំ គហេតុំ សង្កេតញ្ច កាតុំ អត្រ បដិហរិស្សាមីតិ ។

[២១៤] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ឱវាទំ គហេត្វា ន អារោចេន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ ន ភិក្ខវេ ឱវាទោ ន អារោចេតព្វោ យោ ន អារោចេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[២១៥] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ឱវាទំ គហេត្វា ន បច្ចាហរន្តិ ។ បេ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ ឱវាទោ ន បច្ចាហរិតព្វោ យោ ន បច្ចាហរេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[២១៦] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុនិយោ សង្កេតំ ន គច្ឆន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ ភិក្ខុនិយា សង្កេតំ ន គន្តព្វំ យា ន គច្ឆេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុអ្នកនៅក្នុងព្រៃ ទទួលឲ្យឱវាទផង ឲ្យធ្វើសង្កេត (សេចក្តីកំណត់) ផងថា អាត្មាអញនឹងផ្លាស់ទៅក្នុងទីនោះ ។

[២១៤] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយទទួលឲ្យឱវាទ ហើយមិនបានប្រាប់ដល់ (ភិក្ខុអ្នកសំដែងបាតិមោក្ខ) ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មិនត្រូវភិក្ខុមិនប្រាប់ឱវាទ (ដល់ភិក្ខុនី) ទេ ភិក្ខុណាមិនប្រាប់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[២១៥] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយទទួលឲ្យឱវាទហើយ មិនផ្លាស់ទី (តាមសង្កេត) ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវមិនផ្លាស់ទី (តាមសង្កេត) ទេ ភិក្ខុណាមិនផ្លាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[២១៦] សម័យនោះឯង ភិក្ខុនីទាំងឡាយ មិនទៅកាន់ទីដែលសង្ស្ប(?)កំណត់ហើយ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីមិនត្រូវខានទៅកាន់ទីដែលសង្ឃកំណត់ហើយទេ ភិក្ខុនីណាមិនទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[២១៧] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុនិយោ ទីឃានិ កាយពន្ធនានិ ធារេន្តិ តេហេវ ផាសុកេ[១] នមេន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ ។ បេ ។ សេយ្យថាបិ គិហិកាមភោគិនិយោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ ភិក្ខុនិយា ទីឃំ កាយពន្ធនំ ធារេតព្វំ យា ធារេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនិយា ឯកបរិយាយកតំ[២] កាយពន្ធនំ ន ច តេន ផាសុកា[៣] នមេតព្វា យា នមេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[២១៨] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុនិយោ វិលិវេន បដ្ដេន ផាសុកេ នមេន្តិ ចម្មបដ្ដេន ផាសុកេ នមេន្តិ ទុស្សបដ្ដេន ផាសុកេ នមេន្តិ ទុស្សវេណិយា ផាសុកេ នមេន្តិ ទុស្សវដ្ដិយា ផាសុកេ នមេន្តិ ចោឡបដ្ដេន ផាសុកេ នមេន្តិ ចោឡវេណិយា ផាសុកេ នមេន្តិ ចោឡវដ្ដិយា ផាសុកេ នមេន្តិ សុត្តវេណិយា ផាសុកេ នមេន្តិ សុត្តវដ្ដិយា ផាសុកេ នមេន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈា-

១ ឱ. បាសុកេ ។ ២ ឱ. ម. ឯកបរិយាកតំ ។ ៣ ឱ. បាសុកា ។ ៣ ម. ជង្ឃនំ ។

[២១៧] សម័យនោះឯង ភិក្ខុនីទាំងឡាយទ្រទ្រង់វត្ថពន្ធចង្កេះវែង ៗ ចងរឹតឆ្អឹងជំនីរដោយវត្ថពន្ធចង្កេះនោះ[១] ។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ថា ។ បេ ។ ដូចពួកស្រីគ្រហស្ថអ្នកបរិភោគកាម ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីមិនត្រូវទ្រទ្រង់វត្ថពន្ធចង្កេះវែងទេ ភិក្ខុនីណាទ្រទ្រង់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតវត្ថពន្ធចង្កេះល្មមពន្ធ័តែ ១ ជុំបាន មិនត្រូវចងរឹតឆ្អឹងជំនីរដោយវត្ថ-ពន្ធចង្កេះនោះទេ ភិក្ខុនីណាចងរឹត ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[២១៨] សម័យនោះឯង ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ចងរឹតឆ្អឹងជំនីរដោយផ្ទាំងដែលធ្វើអំពីបន្ទោះឫស្សី ចងរឹតឆ្អឹងជំនីរដោយផ្ទាំងស្បែក ចងរឹតឆ្អឹងជំនីរដោយផ្ទាំងសំពត់ស ចងរឹតឆ្អឹងជំនីរដោយសំណុំសំពត់ស ចងរឹតឆ្អឹងជំនីរដោយខ្នាញ់សំពត់ស ចងរឹតឆ្អឹងជំនីរ ដោយផ្ទាំងសំពត់មានពណ៌ ចងរឹតឆ្អឹងជំនីរដោយសំណុំសំពត់មានពណ៌ ចងរឹតឆ្អឹងជំនីរដោយខ្នាញ់សំពត់មានពណ៌ ចងរឹតឆ្អឹងជំនីរដោយសំណុំសំពត់សូត្រ ចងរឹតឆ្អឹងជំនីរដោយខ្នាញ់សំពត់សូត្រ ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលទោស

---

១ អដ្ឋកថា ពន្យល់ថា ចងរឹតឆ្អឹងជំនីរឲ្យទន់ដោយវត្ថពន្ធចង្កេះ ហាក់ដូចជានាងទារិកាជាគ្រហស្ថរុំដោយសំពត់ចោមពុង គឺ សំពត់បិតដោះ ។

យន្តិ ទីយន្តិ វិចាចេន្តិ ។ បេ ។ សេយ្យថាបិ គិហិកាមភោគិនិយោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ ភិក្ខុនិយា វិលិវេន បដ្ដេន ផាសុកា នមេតព្វា ន ចម្មបដ្ដេន ផាសុកា នមេតព្វា ន ទុស្សបដ្ដេន ផាសុកា នមេតព្វា ន ទុស្សវេណិយា ផាសុកា នមេតព្វា ន ទុស្សវដ្ដិយា ផាសុកា នមេតព្វា ន ចោឡបដ្ដេន ផាសុកា នមេតព្វា ន ចោឡវេណិយា ផាសុកា នមេតព្វា ន ចោឡវដ្ដិយា ផាសុកា នមេតព្វា ន សុត្តវេណិយា ផាសុកា នមេតព្វា ន សុត្តវដ្ដិយា ផាសុកា នមេតព្វា យា នមេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[២១៩] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុនិយោ អដ្ឋិល្លេន ជឃនំ[១] ឃំសាបេន្តិ គោហនុកេន ជឃនំ កោដ្ដាបេន្តិ ហត្ថំ កោដ្ដាបេន្តិ ហត្ថកោច្ឆំ កោដ្ដាបេន្តិ បាទំ កោដ្ដាបេន្តិ បាទកោច្ឆំ កោដ្ដាបេន្តិ ឩរុំ កោដ្ដាបេន្តិ មុខំ កោដ្ដាបេន្តិ ទន្តមំសំ កោដ្ដាបេន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ទីយន្តិ វិចាចេន្តិ ។ បេ ។ សេយ្យថាបិ គិហិកាមភោគិនិយោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។

១ ម. ជង្ឃនំ ។

តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ។ បេ ។ ដូចជាពួកស្រីគ្រហស្ថអ្នកបរិភោគកាម ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីមិនត្រូវចង់រឹតឆ្អឹងជំនីរដោយផ្ទាំងដែលធ្វើពីបន្ទោះឫស្សី មិនត្រូវចង់រឹតឆ្អឹងជំនីរដោយផ្ទាំងស្បែក មិនត្រូវចង់រឹតឆ្អឹងជំនីរដោយផ្ទាំងសំពត់ស មិនត្រូវចង់រឹតឆ្អឹងជំនីរដោយសំណុំសំ-ពត់ស មិនត្រូវចង់រឹតឆ្អឹងជំនីរដោយខ្នាញ់សំពត់ស មិនត្រូវចង់រឹតឆ្អឹងជំនីរដោយផ្ទាំងសំពត់មានពណ៌ មិនត្រូវចង់រឹតឆ្អឹងជំនីរដោយសំណុំសំពត់មានពណ៌ មិនត្រូវចង់រឹតឆ្អឹងជំនីរដោយខ្នាញ់សំពត់មានពណ៌ មិនត្រូវចង់រឹតឆ្អឹងជំនីរដោយសំណុំសំពត់សូត្រទេ ភិក្ខុនីណាចង់រឹត ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[២១៩] សម័យនោះឯង ភិក្ខុនីទាំងឡាយឲ្យគេជំត្រគាក ដោយឈើមានសណ្ឋានដូចឆ្អឹងស្មង់គោ ឲ្យគេជំត្រគាក ឲ្យគេជំដៃ ឲ្យគេជំខ្នងដៃ ឲ្យគេជំជើង ឲ្យគេជំខ្នងជើង ឲ្យគេជំភ្លៅ ឲ្យគេជំមុខ ឲ្យគេជំសាច់ជើងធ្មេញ ដោយឈើមានសណ្ឋានដូចឆ្អឹងចង្កាគោ ។ មនុស្សទាំងឡាយ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ។ បេ ។ ដូចជាពួកស្រីគ្រហស្ថអ្នកបរិភោគកាម ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។

ន ភិក្ខវេ ភិក្ខុនិយា អដ្ឋិល្លេន ជឃនំ ឃំសាបេតព្វំ ន គោហនុកេន ជឃនំ កោដ្ដាបេតព្វំ ន ហត្ថោ កោដ្ដាបេតព្វោ ន ហត្ថកោច្ឆោ កោដ្ដាបេតព្វោ ន ចរណោ កោដ្ដាបេតព្វោ ន ចរណកោច្ឆោ កោដ្ដាបេតព្វោ ន ឩរុ កោដ្ដាបេតព្វា ន មុខំ កោដ្ដាបេតព្វំ ន ទន្តមំសំ កោដ្ដាបេតព្វំ យា កោដ្ដាបេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[២២០] តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខុនិយោ មុខំ អាលិម្បន្តិ មុខំ ឧម្មទ្ទេន្តិ មុខំ ចុណ្ណេន្តិ មនោសិលិកាយ មុខំ លញ្ឆេន្តិ អង្គរាគំ ករោន្តិ មុខរាគំ ករោន្តិ អង្គរាគមុខរាគំ ករោន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ ។ បេ ។ សេយ្យថាបិ គិហិកាមភោគិនិយោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ ភិក្ខុនិយា មុខំ អាលិម្បិតព្វំ ន មុខំ ឧម្មទ្ទេតព្វំ ន មុខំ ចុណ្ណេតព្វំ ន មនោសិលិកាយ មុខំ លញ្ឆេតព្វំ ន អង្គរាគោ កាតព្វោ ន មុខរាគោ កាតព្វោ ន អង្គរាគមុខរាគោ កាតព្វោ យា ករេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីមិនត្រូវឲ្យគេដំត្រគាក ដោយឈើមានសណ្ឋានដូចឆ្អឹងស្នងគោ មិនត្រូវឲ្យគេដំត្រគាក មិនត្រូវឲ្យគេដំដៃ មិនត្រូវឲ្យគេដំខ្នងដៃ មិនត្រូវឲ្យគេដំជើង មិនត្រូវឲ្យគេដំខ្នងជើង មិនត្រូវឲ្យគេដំភ្លៅ មិនត្រូវឲ្យគេដំមុខ មិនត្រូវឲ្យគេដំសាច់ជើងធ្មេញ ដោយឈើមានសណ្ឋានដូចឆ្អឹងចង្កាគោទេ ភិក្ខុនីណាឲ្យគេដំ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[២២០] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនី លាបមុខ ប្រស់មុខ ខាត់មុខ ចឹមមុខ ស្រឡាបខ្លួន ស្រឡាបមុខ ស្រឡាបទាំងខ្លួន ទាំងមុខ ដោយគ្រឿងលាបលាយដោយមនោសិលា (ម្សៅលាប) ។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ។ បេ ។ ដូចជាពួកស្រីគ្រហស្ថអ្នកបរិភោគកាម ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីមិនត្រូវលាបមុខ មិនត្រូវប្រស់មុខ មិនត្រូវខាត់មុខ មិនត្រូវចឹមមុខ មិនត្រូវស្រឡាបខ្លួន មិនត្រូវស្រឡាបមុខ មិនត្រូវស្រឡាបទាំងខ្លួនទាំងមុខ ដោយគ្រឿងលាបលាយដោយមនោសិលាទេ ភិក្ខុនីណាធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[២២១] តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខុនិយោ អវង្គំ ការេន្តិ វិសេសកំ ការេន្តិ ឱលោកនកេន ឱលោកេន្តិ សាលោកេ តិដ្ឋន្តិ សនច្ចំ(១) ការាបេន្តិ វេសឹ វុដ្ឋាបេន្តិ បានាគារំ ឋបេន្តិ សូនំ ឋបេន្តិ អាបណំ បសារេន្តិ វឌ្ឍឹ បយោជេន្តិ វណិជ្ជំ បយោជេន្តិ ទាសំ ឧបដ្ឋាបេន្តិ ទាសឹ ឧបដ្ឋាបេន្តិ កម្មករំ ឧបដ្ឋាបេន្តិ កម្មការឹ ឧបដ្ឋាបេន្តិ តិរច្ឆានគតំ ឧបដ្ឋាបេន្តិ ហរិតកបត្តិកំ(២) បកិណន្តិ នមតកំ ធារេន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ ។ បេ ។ សេយ្យថាបិ គិហិកាមភោគិនិយោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ ភិក្ខុនិយា អវង្គំ ការេតព្វំ ន វិសេសកំ ការេតព្វំ ន ឱលោកនកេន ឱលោកេតព្វំ ន សាលោកេ ឋាតព្វំ(៣) ន សនច្ចំ ការាបេតព្វំ ន វេសី វុដ្ឋាបេតព្វា ន បានាគារំ ឋបេតព្វំ ន សូនំ ឋបេតព្វំ(៤) ន អាបណោ បសារេតព្វោ ន វឌ្ឍិ បយោជេតព្វា ន វណិជ្ជា បយោជេតព្វា ន ទាសោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ

១ ម. អាលោកេ តិដ្ឋន្តិ នច្ចំ ។ ២ ឱ. ហរីតកបណ្ណិកំ ។ ម. ហរិតកបណ្ណិយំ ។
៣ ឱ. ម. តិដ្ឋាតព្វំ ។ ៤ ឱ. សូនា ឋបេតព្វា ។ ម. សូនោ ឋបេតព្វោ ។

ភិក្ខុនីខន្ធកៈ ការធ្វើគំនូសខាងក្រោមមាត់ជាដើម

[២២១] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនី ធ្វើនូវគំនូសខាងក្រោមមាត់[១] ធ្វើគំនូសប្លែក ៗ ត្រង់ថ្ពាល់ ក្រឡេកមើលតាមបង្អួច ឈរត្រង់ទ្វារបង្ហាញកាយពាក់កណ្តាល ប្រើឲ្យគេលេងមហោស្រព បំបួសស្រីផ្កាមាស តាំងរោងសុរា តាំងរោងលក់សាច់ បើករានផ្សារ ដំឡើងថ្លៃ (ទំនិញ) ប្រកបជំនួញ ឲ្យខ្ញុំប្រុសបម្រើ ឲ្យខ្ញុំស្រីបម្រើ ឲ្យកូនឈ្នួលប្រុសបម្រើ ឲ្យកូនឈ្នួលស្រីបម្រើ ឲ្យសត្វតិរច្ឆានបម្រើ លក់វត្ថុខ្ចីនិងវត្ថុទុំ (តាំងរានផ្សារលក់ដូររបស់រាយរង) ទ្រទ្រង់កំរាលស្នាច់ដោយរោមចៀម ។ មនុស្សទាំងឡាយ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ។ បេ ។ ដូចជាពួកស្រីគ្រហស្ថអ្នកបរិភោគកាម ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីមិនត្រូវធ្វើគំនូសក្រោមមាត់ មិនត្រូវធ្វើគំនូសប្លែក ៗ ត្រង់ថ្ពាល់ មិនត្រូវក្រឡេកមើលតាមបង្អួច មិនត្រូវឈរត្រង់មាត់ទ្វារ បង្ហាញកាយពាក់កណ្តាល មិនត្រូវប្រើគេឲ្យលេងមហោស្រព មិនត្រូវបំបួសស្រីផ្កាមាស មិនត្រូវតាំងរោងសុរា មិនត្រូវតាំងរោងលក់សាច់ មិនត្រូវបើករានផ្សារ មិនត្រូវដំឡើងថ្លៃ (ទំនិញ) មិនត្រូវប្រកបជំនួញ មិនត្រូវឲ្យខ្ញុំប្រុសបម្រើ

---

១ អដ្ឋកថា ពន្យល់ថា ពួកភិក្ខុនីយកថ្នាំបន្តក់ភ្នែកទៅធ្វើគំនូសខាងក្រោមមាត់ត្រង់កន្លែងណាដែលរៀច ៗ ឬ ខូង ៗ ។

ន ធាសី ឧបដ្ឋាបេតព្វា ន កម្មករោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ ន កម្មការី ឧបដ្ឋាបេតព្វា ន តិរច្ឆានគតោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ ន ហរិតកបត្តិកំ បកិណិតព្វំ ន នមតកំ ធារេតព្វំ យោ ធារេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[២២២] តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខុនិយោ សព្វនីលកានិ ចីវរានិ ធារេន្តិ សព្វបីតកានិ ចីវរានិ ធារេន្តិ សព្វលោហិតកានិ ចីវរានិ ធារេន្តិ សព្វមញ្ជេដ្ឋកានិ ចីវរានិ ធារេន្តិ សព្វកណ្ហានិ ចីវរានិ ធារេន្តិ សព្វមហារង្គរត្តានិ ចីវរានិ ធារេន្តិ សព្វមហានាមរត្តានិ ចីវរានិ ធារេន្តិ អច្ឆិន្នទសានិ ចីវរានិ ធារេន្តិ ទីឃទសានិ ចីវរានិ ធារេន្តិ បុប្ផទសានិ ចីវរានិ ធារេន្តិ ផលទសានិ ចីវរានិ ធារេន្តិ កញ្ចុកំ ធារេន្តិ តិរីដំ[១] ធារេន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិចាចេន្តិ ។ បេ ។ សេយ្យថាបិ គិហិកាមភោគិនិយោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ ភិក្ខុនិយា សព្វនីលកានិ ចីវរានិ ធារេតព្វានិ ន សព្វបីតកានិ ចីវរានិ

១ ឱ. តិរីដកំ ។ ម. តិរិដកំ ។

មិនត្រូវឲ្យខ្ញុំស្រីបម្រើ មិនត្រូវឲ្យកូនឈ្នួលប្រុសបម្រើ មិនត្រូវឲ្យកូនឈ្នួលស្រីបម្រើ មិនត្រូវឲ្យសត្វតិរច្ឆានបម្រើ មិនត្រូវលក់វត្ថុខ្ចីនិងវត្ថុទុំ (តាំងរានផ្សារលក់ដូររបស់រាយរង) មិនត្រូវទ្រទ្រង់កំរាលស្នាច់ដោយរោមចៀមទេ ភិក្ខុនីណាទ្រទ្រង់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[២២២] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនី ទ្រទ្រង់ចីវរខៀវសុទ្ធ ទ្រទ្រង់ចីវរលឿងខ្ចីសុទ្ធ ទ្រទ្រង់ចីវរក្រហមសុទ្ធ ទ្រទ្រង់ចីវរហង្សបាទសុទ្ធ ទ្រទ្រង់ចីវរខ្មៅសុទ្ធ ទ្រទ្រង់ចីវរក្រហមក្រមៅសុទ្ធ ទ្រទ្រង់ចីវរលឿងទុំសុទ្ធ ទ្រទ្រង់ចីវរមានជាយមិនបានកាត់ដាច់ ទ្រទ្រង់ចីវរមានជាយវែង ទ្រទ្រង់ចីវរមានជាយវិចិត្រដោយផ្កាឈើ ទ្រទ្រង់ចីវរមានជាយវិចិត្រដោយផ្លែឈើ ទ្រទ្រង់អាវបំពង់វែង ទ្រទ្រង់មួក ។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ថា ។ បេ ។ ដូចជាពួកស្រីគ្រហស្ថអ្នកបរិភោគកាម ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីមិនត្រូវទ្រទ្រង់ចីវរខៀវសុទ្ធ មិនត្រូវទ្រទ្រង់ចីវរលឿងខ្ចីសុទ្ធ

ធារេតព្វានិ ន សព្វលោហិតកានិ ចីវរានិ ធារេតព្វានិ ន សព្វមញ្ជេដ្ឋកានិ ចីវរានិ ធារេតព្វានិ ន សព្វកណ្ហានិ ចីវរានិ ធារេតព្វានិ ន សព្វមហារង្គរត្តានិ ចីវរានិ ធារេ-តព្វានិ ន សព្វមហានាមរត្តានិ ចីវរានិ ធារេតព្វានិ ន អច្ឆិន្នទសានិ ចីវរានិ ធារេតព្វានិ ន ទីឃទសានិ ចីវរានិ ធារេតព្វានិ ន បុប្ផទសានិ ចីវរានិ ធារេតព្វានិ ន ផលទ-សានិ ចីវរានិ ធារេតព្វានិ ន កញ្ចុកំ ធារេតព្វំ ន តិរីដំ ធារេតព្វំ យា ធារេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[២២៣] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរា ភិក្ខុនី កាលំ ករោន្តី ឯវមាហ មមច្ចយេន មយ្ហំ បរិក្ខារោ សង្ឃស្ស ហោតូតិ ។ តត្ថ ភិក្ខូ ច ភិក្ខុនិយោ ច វិវទន្តិ អម្ហាកំ ហោតិ អម្ហាកំ ហោតីតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ ភិក្ខុនី ចេ ភិក្ខវេ កាលំ ករោន្តី ឯវំ វទេយ្យ មមច្ចយេន មយ្ហំ បរិក្ខារោ សង្ឃស្ស ហោតូតិ អនិស្សរោ តត្ថ ភិក្ខុសង្ឃោ ភិក្ខុ-នីសង្ឃស្សេវេតំ[១] ។ សិក្ខាមានា ចេ ភិក្ខវេ ។ បេ ។

---

១ ឱ. ម. ភិក្ខុនីសង្ឃស្សេវ តំ ។

មិនត្រូវទ្រទ្រង់ចីវរក្រហមសុទ្ធ មិនត្រូវទ្រទ្រង់ចីវរហង្សបាទសុទ្ធ មិនត្រូវទ្រទ្រង់ចីវរខ្មៅសុទ្ធ មិនត្រូវទ្រទ្រង់ចីវរក្រហមក្រមៅសុទ្ធ មិនត្រូវទ្រទ្រង់ចីវរលឿងទុំសុទ្ធ មិនត្រូវទ្រទ្រង់ចីវរ មានជាយមិនបានកាត់ដាច់ មិនត្រូវទ្រទ្រង់ចីវរ មានជាយវែង មិនត្រូវទ្រទ្រង់ចីវរ មានជាយវិចិត្រដោយផ្កាឈើ មិនត្រូវទ្រទ្រង់ចីវរ មានជាយវិចិត្រដោយផ្លែឈើ មិនត្រូវទ្រទ្រង់អាវបំពង់វែង មិនត្រូវទ្រទ្រង់មួកទេ ភិក្ខុនីណាទ្រទ្រង់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[២២៣] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុនី ១ រូប កាលដែលទៀបនឹងធ្វើមរណកាល បានផ្តាំយ៉ាងនេះថា អំណើះអំពីខ្ញុំទៅ បរិក្ខាររបស់ខ្ញុំ ចូរបានទៅជារបស់សង្ឃចុះ ។ ភិក្ខុនិងភិក្ខុនីទាំងឡាយ ក្នុងទីនោះជជែកគ្នាថា បរិក្ខារនេះត្រូវបានយើង បរិក្ខារនេះត្រូវបានយើង ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុនី កាលដែលទៀបនឹងធ្វើមរណកាល បានផ្តាំយ៉ាងនេះថា អំណើះអំពីខ្ញុំទៅ បរិក្ខាររបស់ខ្ញុំ ចូរបានទៅជារបស់សង្ឃចុះដូច្នេះ ភិក្ខុសង្ឃមិនជាឥស្សរៈលើបរិក្ខារនោះទេ បរិក្ខារនុ៎ះត្រូវបានជារបស់ភិក្ខុនីសង្ឃ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើសិក្ខមានា ។ បេ ។

សាមណេរី ចេ ភិក្ខវេ កាលំ ករោន្តី ឯវំ វទេយ្យ មមច្ចយេន មយ្ហំ បរិក្ខារោ សង្ឃស្ស ហោតូតិ អនិស្សរោ តត្ថ ភិក្ខុសង្ឃោ ភិក្ខុនីសង្ឃស្សេវេតំ ។ ភិក្ខុ ចេ ភិក្ខវេ កាលំ ករោន្តោ ឯវំ វទេយ្យ មមច្ចយេន មយ្ហំ បរិក្ខារោ សង្ឃស្ស ហោតូតិ អនិស្សរោ តត្ថ ភិក្ខុនីសង្ឃោ ភិក្ខុសង្ឃស្សេវេតំ ។ សាមណេរោ ចេ ភិក្ខវេ ។ បេ ។ ឧបាសកោ ចេ ភិក្ខវេ ។ បេ ។ ឧបាសិកា ចេ ភិក្ខវេ ។ បេ ។ អញ្ញោ ចេ ភិក្ខវេ កោចិ កាលំ ករោន្តោ ឯវំ វទេយ្យ មមច្ចយេន មយ្ហំ បរិក្ខារោ សង្ឃស្ស ហោតូតិ អនិស្សរោ តត្ថ ភិក្ខុនីសង្ឃោ ភិក្ខុសង្ឃស្សេវេតន្តិ ។

[២២៤] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរា ឥត្ថី[១] បុរាណមល្លី ភិក្ខុនីសុ បព្វជិតា ហោតិ ។ សា រថិកាយ ទុព្វលកំ ភិក្ខុំ បស្សិត្វា អំសកូដេន បហារំ ទត្វា បវដ្តេសិ ។ ភិក្ខូ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ

១ ឱ. ម. បោត្ថកេសុ ឥត្ថីសទ្ទោ ន បញ្ញាយតិ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើសាមណេរី កាលដែលទៀបនឹងមរណកាល បានផ្តាំយ៉ាងនេះថា អំណើះអំពីខ្ញុំទៅ បរិក្ខាររបស់ខ្ញុំ ចូរបានទៅជារបស់សង្ឃចុះ យ៉ាងនេះ ភិក្ខុសង្ឃមិនជាធំក្នុងបរិក្ខារនោះទេ បរិក្ខារនុ៎ះត្រូវបានជារបស់ភិក្ខុនីសង្ឃ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុ កាលដែលទៀបនឹងមរណកាលហើយ បានផ្តាំយ៉ាងនេះថា អំណើះអំពីខ្ញុំទៅ បរិក្ខាររបស់ខ្ញុំ ចូរបានទៅជារបស់សង្ឃចុះ យ៉ាងនេះ ភិក្ខុនីសង្ឃមិនជាធំលើបរិក្ខារនោះទេ បរិក្ខារនុ៎ះត្រូវបានជារបស់ភិក្ខុសង្ឃ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើសាម-ណេរ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើឧបាសក ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង-ឡាយ បើឧបាសិកា ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើនរណា ៗ ដទៃ កាលដែលទៀបនឹងធ្វើមរណកាលហើយ បានផ្តាំយ៉ាងនេះថា អំណើះអំពីខ្ញុំទៅ បរិក្ខាររបស់ខ្ញុំ ចូរបានទៅជារបស់សង្ឃចុះ យ៉ាងនេះ ភិក្ខុនី-សង្ឃមិនជាធំលើបរិក្ខារនោះទេ បរិក្ខារនុ៎ះត្រូវបានជារបស់ភិក្ខុសង្ឃ ។

[២២៤] សម័យនោះឯង មានស្ត្រីម្នាក់ជាភរិយាចាស់របស់ស្តេចមល្លៈចូលមកបួសក្នុងសំណាក់ភិក្ខុនី ។ ភិក្ខុនី (បួសថ្មី) នោះបានឃើញភិក្ខុ ១ រូប មានកម្លាំងថយដើរទៅតាមច្រក ប៉ះដោយចុងស្មា ភិក្ខុនោះក៏ដួលចុះទៅ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា

កថំ ហិ នាម ភិក្ខុនី ភិក្ខុស្ស បហារំ ទស្សតីតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ ភិក្ខុនិយា ភិក្ខុស្ស បហារោ ទាតព្វោ យា ទទេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនិយា ភិក្ខុំ បស្សិត្វា ទូរតោ វ ឱក្កមិត្វា មគ្គំ ទាតុន្តិ ។

[២២៨] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរា ឥត្ថី បវុត្ថ-បតិកា ជារេន គព្ភិនី ហោតិ ។ សា គព្ភំ បាតេត្វា កុលុ-បកំ ភិក្ខុនឹ ឯតទវោច ហន្ទយ្យេ ឥមំ គព្ភំ បត្តេន នីហរាតិ ។ អថខោ សា ភិក្ខុនី តំ គព្ភំ បត្តេ បក្ខិបិត្វា សង្ឃាដិយា បដិច្ឆាទេត្វា អគមាសិ ។ តេន ខោ បន ស-មយេន អញ្ញតរេន បិណ្ឌចារិកេន ភិក្ខុនា សមាទានំ កតំ ហោតិ យំ យ្វាហំ[១] បឋមំ ភិក្ខំ លភិស្សាមិ ន តំ[២] អទត្វា ភិក្ខុស្ស វា ភិក្ខុនិយា វា បរិភុញ្ជិស្សា-មីតិ ។ អថខោ សោ ភិក្ខុ តំ ភិក្ខុនឹ បស្សិត្វា ឯតទ-វោច ហន្ទ ភគិនិ ភិក្ខំ បដិគ្គណ្ហាតិ ។ អលំ អយ្យាតិ ។ ទុតិយម្បិ ខោ សោ ភិក្ខុ តំ ភិក្ខុនឹ ឯតទវោច ហន្ទ

១ ឱ. ម. យាហំ ។ ២ តំសទ្ទោ ឱ. ម. បោត្ថកេសុ ន ទិស្សតិ ។

មិនសមបើភិក្ខុនីនឹងដើរទៅប៉ះភិក្ខុទេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីមិនត្រូវឲ្យប៉ះភិក្ខុឡើយ ភិក្ខុនីណាឲ្យប៉ះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុនីដែលឃើញភិក្ខុហើយ ត្រូវចៀសចេញអំពីចម្ងាយ បើកផ្លូវឲ្យ ។

[២២៥] សម័យនោះ មានស្ត្រីម្នាក់ជាស្រីប្ដីលែងហើយ មានផ្ទៃដោយសហាយ ។ ស្រីនោះរំលូតកូនចេញហើយ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងភិក្ខុនីជាកុលុបកីថា បពិត្រលោកម្ចាស់ លោកម្ចាស់សូមដាក់កូនខ្ចីនេះក្នុងបាត្រយកទៅចុះ ។ ភិក្ខុនីនោះដាក់កូនខ្ចីនោះក្នុងបាត្រ ហើយបិទបាំងនឹងសង្ឃាដីដើរទៅ ។ សម័យនោះឯង មានបិណ្ឌចារិកភិក្ខុ ១ រូប សមាទានថា បើអាត្មាអញបានចង្ហាន់ជាដំបូងណា ហើយមិនទាន់បានឲ្យចង្ហាន់នោះដល់ភិក្ខុក្តី ភិក្ខុនីក្តី អាត្មាអញក៏មិនបរិភោគ ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុនោះបានឃើញភិក្ខុនីនោះហើយ និយាយពាក្យនេះថា ហ៎នាង នាងទទួលយកចង្ហាន់ចុះ ។ ភិក្ខុនីឆ្លើយថា ណ្ហើយ លោកម្ចាស់ ។ ភិក្ខុនោះនិយាយពាក្យនេះនឹងភិក្ខុនីនោះអស់វារៈពីរដងថា ហ៎នាង ចូរនាង

ភគិនិ ភិក្ខំ បដិគ្គណ្ហាតិ ។ អលំ អយ្យាតិ ។ តតិយម្បិ ខោ សោ ភិក្ខុ តំ ភិក្ខុនឹ ឯតទវោច ហន្ទ ភគិនិ ភិក្ខំ បដិគ្គណ្ហាតិ ។ អលំ អយ្យាតិ ។ មយា ខោ ភគិនិ ស-មាទានំ កតំ យំ យ្វាហំ បឋមំ ភិក្ខំ លភិស្សាមិ ន តំ អទត្វា ភិក្ខុស្ស វា ភិក្ខុនិយា វា បរិភុញ្ជិស្សាមីតិ ហន្ទ ភគិនិ ភិក្ខំ បដិគ្គណ្ហាតិ ។ អថខោ សា ភិក្ខុនី តេន ភិក្ខុនា និប្បីឡិយមានា នីហរិត្វា បត្តំ ទស្សេសិ បស្ស អយ្យ បត្តេ គព្ភំ មា កស្សចិ អារោចេសីតិ ។ អថខោ សោ ភិក្ខុ ឧជ្ឈាយតិ ខីយតិ វិបាចេតិ កថំ ហិ នាម ភិក្ខុនី បត្តេន គព្ភំ នីហរិស្សតីតិ ។ អថខោ សោ ភិក្ខុ ភិក្ខូនំ ឯតមត្ថំ អារោចេសិ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម ភិក្ខុនី បត្តេន គព្ភំ នីហរិស្សតីតិ ។ ភគវតោ ឯត-មត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ ន ភិក្ខវេ ភិក្ខុនិយា បត្តេន គព្ភោ នីហរិតព្វោ យា នីហរេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនិយា ភិក្ខុំ បស្សិត្វា នីហរិត្វា បត្តំ ទស្សេតុន្តិ ។

ទទួលយកចង្ហាន់ទៅចុះ ។ ភិក្ខុនីឆ្លើយថា ណ្ហើយ លោកម្ចាស់ ។ ភិក្ខុនោះនិយាយពាក្យនេះនឹងភិក្ខុនីនោះអស់វារៈបីដងថា ហ៏នាង ចូរនាងទទួលយកចង្ហាន់ទៅចុះ ។ ភិក្ខុនីឆ្លើយថា ណ្ហើយ លោកម្ចាស់ ។ ភិក្ខុប្រាប់ថា ម្នាលនាង យើងបានសមាទានថា (បើ) អាត្មាអញបានចង្ហាន់ណាជាដម្បូង ហើយមិនទាន់បានឲ្យចង្ហាន់នោះ ដល់ភិក្ខុក្តី ដល់ភិក្ខុនីក្តី អាត្មាអញក៏មិនឆាន់ចង្ហាន់នោះទេ ម្នាលនាង ហ៏ចូរនាងទទួលយកចង្ហាន់នេះទៅចុះ ។ គ្រានោះ ភិក្ខុនីនោះ កាលបើភិក្ខុនោះបង្ខំ (ឲ្យទទួល) ក៏បង្ហាញបាត្រថា បពិត្រលោកម្ចាស់ សូមនិមន្តមើលកូនខ្ចីក្នុងបាត្រ (តែ) សូមលោកម្ចាស់កុំប្រាប់នរណាឡើយ ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុនោះពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ថា មិនសមបើភិក្ខុនីដាក់កូនខ្ចីក្នុងបាត្រសោះ ។ ទើបភិក្ខុនោះប្រាប់រឿងនុ៎ះ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ថា មិនសមបើភិក្ខុនីដាក់កូនខ្ចីក្នុងបាត្រសោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីមិនត្រូវដាក់កូនខ្ចីក្នុងបាត្រទេ ភិក្ខុនីណាដាក់យកទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុនីឃើញភិក្ខុហើយត្រូវបើកបាត្របង្ហាញ ។

៣០៧

ភិក្ខុនីខន្ធកេ បុរិសព្យញ្ជនឧបនិជ្ឈានំ

[២២៦] តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខុនិយោ ភិក្ខុំ បស្សិត្វា បរិវត្តេត្វា បត្តមូលំ ទស្សេន្តិ ។ តេ(១) ភិក្ខូ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខុនិយោ ភិក្ខុំ បស្សិត្វា បរិវត្តេត្វា បត្តមូលំ ទស្សេស្សន្តីតិ ។ អថខោ តេ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ ន ភិក្ខវេ ភិក្ខុនិយា ភិក្ខុំ បស្សិត្វា បរិវត្តេត្វា បត្តមូលំ ទស្សេតព្វំ យា ទស្សេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនិយា ភិក្ខុំ បស្សិត្វា ឧក្កុជ្ជិត្វា បត្តំ ទស្សេតុំ យញ្ច បត្តេ អាមិសំ ហោតិ តេន ច ភិក្ខុ និមន្តេតព្វោតិ ។

[២២៧] តេន ខោ បន សមយេន សាវត្ថិយា(២) រថិកាយ បុរិសព្យញ្ជនំ ឆឌ្ឌិតំ ហោតិ ។ តំ ភិក្ខុនិយោ សក្កច្ចំ ឧបនិជ្ឈាយឹសុ ។ មនុស្សា ឧក្កុដ្ឋិមកំសុ ។ តា ភិក្ខុនិយោ មង្កូ អហេសុំ ។ អថខោ តា ភិក្ខុនិយោ ឧបស្សយំ គន្ត្វា ភិក្ខុនីនំ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ យា តា ភិក្ខុនិយោ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម ភិក្ខុនិយោ បុរិស-

១ ឱ. ម. បោត្ថកេសុ តេសទ្ទោ ន បញ្ញាយតិ ។ ២ ឱ. ម. សាវត្ថិយំ ។

ភិក្ខុនីខន្ធក: ការគយគន់និមិត្តរបស់បុរស

[២២៦] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនីបានឃើញភិក្ខុហើយប្ដូរបាត្រប្រាប់ថ្ងៃបាត្រ ។ ភិក្ខុទាំងនោះពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ថា មិនសមបើពួកឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនី ឃើញភិក្ខុហើយប្ដូរបាត្រ រួចប្រាប់ថ្ងៃបាត្រសោះ ។ ទើបភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីមិនត្រូវឃើញភិក្ខុហើយប្ដូរបាត្រ រួចប្រាប់ថ្ងៃបាត្រទេ ភិក្ខុនីណាប្រាប់ថ្ងៃត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុនីឃើញភិក្ខុហើយបើកបាត្របង្ហាញ ប្រសិនបើមានអាមិសៈណានៅក្នុងបាត្រ ត្រូវនិមន្តភិក្ខុ ដោយអាមិសៈនោះចុះ ។

[២២៧] សម័យនោះឯង មាននិមិត្តរបស់បុរសដែលគេចោលក្នុងច្រកក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ចូលទៅគយគន់និមិត្តនោះដោយផ្ចិតផ្ចង់ ។ មនុស្សទាំងឡាយធ្វើសម្លេងហ៊ោ ។ ភិក្ខុនីទាំងនោះក៏មានសេចក្ដីអៀនខ្មាស ។ ទើបភិក្ខុនីទាំងអម្បាលនោះ ចូលទៅកាន់លំនៅ (ភិក្ខុនី) ប្រាប់សេចក្ដីនុ៎ះដល់ភិក្ខុនីផងគ្នា ។ ភិក្ខុនីណាមានសេចក្ដីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុនីទាំងនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ថា មិនសមបើភិក្ខុនី

ព្យញ្ជនំ ឧបនិជ្ឈាយិស្សន្តីតិ ។ អថខោ តា ភិក្ខុនិ-យោ ភិក្ខូនំ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ ភិក្ខុនិយា បុរិស-ព្យញ្ជនំ ឧបនិជ្ឈាយិតព្វំ យា ឧបនិជ្ឈាយេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[២២៨] តេន ខោ បន សមយេន មនុស្សា ភិក្ខូនំ អាមិសំ ទេន្តិ ។ ភិក្ខូ[១] ភិក្ខុនីនំ ទេន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម ភទន្តា អត្តនោ បរិភោគត្ថាយ ទិន្នំ អញ្ញេសំ ទស្សន្តិ ន មយម្បិ ជានាម[២] ទានំ ទាតុន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ អត្តនោ បរិភោគត្ថាយ ទិន្នំ អញ្ញេសំ ទាតព្វំ យោ ទទេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[២២៩] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូនំ អាមិសំ ឧស្សន្នំ ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។

---

១ ភិក្ខូ ចាតិ កត្ថចិ បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។ ២ ម. មយម្បិ ន ជានាម ។

ទាំងឡាយ ចូលទៅគយគន់និមិត្ត របស់បុរសសោះ ។ ភិក្ខុនីទាំងនោះក៏ប្រាប់រឿងនុ៎ះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីមិនត្រូវគយគន់មើលនិមិត្តរបស់បុរស ភិក្ខុនីណាចូលទៅគយគន់មើល ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[២២៨] សម័យនោះឯង មនុស្សទាំងឡាយឲ្យអាមិសៈដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ពួកភិក្ខុក៏ឲ្យអាមិសៈ (នោះ) ទៅពួកភិក្ខុនី ។ មនុស្សទាំងឡាយនាំគ្នាពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា មិនសមបើលោកម្ចាស់ទាំងនេះឲ្យ (អាមិសៈ) ដែលគេឲ្យសម្រាប់ឆាន់ខ្លួនឯងទៅអ្នកឯទៀតទេ យើងទាំងឡាយមិនចេះឲ្យទានឬ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវឲ្យ (អាមិសៈ) ដែលគេឲ្យសម្រាប់ឆាន់ ទៅអ្នកឯទៀតទេ ភិក្ខុណាឲ្យ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[២២៩] សម័យនោះឯង អាមិសៈរបស់ពួកភិក្ខុ ក៏សម្បូណ៌ច្រើនឡើង ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។

អនុជានាមិ ភិក្ខវេ សង្ឃស្ស ជាតុន្តិ ។ ពាឡ្ហតរំ ឧស្សន្នំ ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ បុគ្គលិកំបិ ជាតុន្តិ ។

[២៣០] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូនំ សន្និធិ-កតំ អាមិសំ ឧស្សន្នំ ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោ-ចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ភិក្ខូនំ សន្និធឹ ភិក្ខុនីហិ ភិក្ខូហិ បដិគ្គហាបេត្វា បរិភុញ្ជិតុន្តិ ។

[២៣១] តេន ខោ បន សមយេន មនុស្សា ភិក្ខុនីនំ អាមិសំ ទេន្តិ ។ ភិក្ខុនិយោ ភិក្ខូនំ ទេន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម ភិក្ខុនិយោ អត្តនោ បរិភោគត្ថាយ ទិន្នំ អញ្ញេសំ ទស្សន្តិ ន មយម្បិ ជានាម ទាតុន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អា-រោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ ភិក្ខុនិយា អត្តនោ បរិភោគត្ថាយ ទិន្នំ អញ្ញេសំ ទាតព្វំ យោ ទទេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យ ៗ (អាមិសៈ) ដល់សង្ឃ ។ អាមិសៈក៏កាន់តែសម្បូណ៌ច្រើនណាស់ទៅទៀត ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យ ៗ អាមិសៈទៅជារបស់បុគ្គលក៏បាន ។

[២៣០] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុធ្វើការសន្សំអាមិសៈជាច្រើន ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុនី ឬភិក្ខុឲ្យគេទទួលការសន្សំរបស់ភិក្ខុទាំងឡាយបរិភោគចុះ ។

[២៣១] សម័យនោះឯង មនុស្សទាំងឡាយឲ្យអាមិសៈដល់ពួកភិក្ខុនី ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយឲ្យ (អាមិសៈ) នោះដល់ពួកភិក្ខុ ។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា មិនសមបើភិក្ខុនីទាំង-ឡាយ ឲ្យអាមិសៈដែលគេឲ្យសម្រាប់បរិភោគខ្លួនឯងដល់ភិក្ខុឯទៀតសោះ យើងរាល់គ្នាមិនចេះឲ្យទានឬ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីមិនត្រូវឲ្យអាមិសៈ ដែលគេឲ្យសម្រាប់បរិភោគខ្លួនឯង ដល់ភិក្ខុឯទៀតទេ ភិក្ខុនីណាឲ្យ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[២៣២] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុនីនំ អាមិសំ ឧស្សន្នំ ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ សង្ឃស្ស ទាតុន្តិ ។ ពាឡ្ហតរំ ឧស្សន្នំ ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ បុគ្គលិកំបិ ទាតុន្តិ ។

[២៣៣] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុនីនំ សន្និធិកតំ អាមិសំ ឧស្សន្នំ ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនីនំ សន្និធឹ ភិក្ខូហិ ភិក្ខុនីហិ បដិគ្គហាបេត្វា បរិភុញ្ជិតុន្តិ ។

[២៣៤] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូនំ សេនាសនំ ឧស្សន្នំ ហោតិ ភិក្ខុនីនំ សេនាសនំ[១] ន ហោតិ ។ ភិក្ខុនិយោ ភិក្ខូនំ សន្តិកេ ទូតំ បាហេសុំ សាធុ ភន្តេ អយ្យា អម្ហាកំ សេនាសនំ ទេន្តុ តាវកាលិកន្តិ ។ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនីនំ សេនាសនំ ទាតុំ តាវកាលិកន្តិ ។

១ ម. បោត្ថកេសុ សេនាសនន្តិ វចនំ ន ទិស្សតិ ។

[២៣២] សម័យនោះឯង អាមិសៈរបស់ភិក្ខុនីសម្បូណ៌ច្រើនឡើង ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យ (ភិក្ខុនី) ឲ្យអាមិសៈដល់សង្ឃ (អាមិសៈ) ក៏កាន់តែសម្បូណ៌ច្រើនឡើងទៀត ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យ ៗ អាមិសៈទៅជារបស់បុគ្គលក៏បាន ។

[២៣៣] សម័យនោះឯង ភិក្ខុនីធ្វើការសន្សំអាមិសៈដែលកាន់តែសម្បូណ៌ឡើង ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុ ឬភិក្ខុនី ឲ្យទទួលការសន្សំរបស់ភិក្ខុនីបរិភោគចុះ ។

[២៣៤] សម័យនោះឯងសេនាសនៈសម្បូណ៌ឡើងដល់ពួកភិក្ខុ ។ សេនាសនៈមិនកើតឡើងដល់ពួកភិក្ខុនី ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយក៏បញ្ជូនទូតទៅកាន់សំណាក់ពួកភិក្ខុថា បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ សូមលោកម្ចាស់ឲ្យសេនាសនៈដល់យើងឲ្យជារបស់ខ្ចី ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ដើម្បីឲ្យនូវសេនាសនៈដល់ពួកភិក្ខុនីជារបស់ខ្ចីបាន ។

ភិក្ខុនីខន្ធកេ អាវសថចីវរាទិកានុជាននំ

[២៣៨] តេន ខោ បន សមយេន ឧតុនិយោ ភិក្ខុនិយោ ឱនទ្ធមញ្ចេ ឱនទ្ធបីឋេ អភិនិសីទន្តិបិ អភិនិបជ្ជន្តិបិ ។ សេនាសនំ លោហិតេន មក្ខិយតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ ភិក្ខុនិយា ឱនទ្ធមញ្ចេ ឱនទ្ធបីឋេ អភិនិសីទិតព្វំ អភិនិបជ្ជិតព្វំ យា អភិនិសីទេយ្យ វា អភិនិបជ្ជេយ្យ វា អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ អាវសថចីវរន្តិ ។ អាវសថចីវរំ លោហិតេន មក្ខិយតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ អាណិចោឡកន្តិ ។ ចោឡកំ និបតតិ[១] ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ សុត្តកេន ពន្ធិត្វា ឩរុយា ពន្ធិតុន្តិ ។ សុត្តកំ ឆិជ្ជតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ សំវេល្លិយំ កដិសុត្តកន្តិ ។

---

១ ឱ. និប្បដតីតិ ។

ភិក្ខុនីខន្ធក: ការទ្រង់អនុញ្ញាតនូវចីវរក្នុងរោងទានជាដើម

[២៣៩] សម័យនោះឯង ភិក្ខុនីទាំងឡាយមានរដូវ អង្គុយសង្កត់ខ្លះ ដេកសង្កត់ខ្លះ នូវគ្រែដែលគេញាត់ភ្ជាប់នឹងតាំងដែលគេញាត់ភ្ជាប់ ។ សេនាសនៈក៏ប្រឡាក់ដោយឈាម ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីមិនត្រូវអង្គុយសង្កត់ ដេកសង្កត់ នូវគ្រែដែលគេញាត់ភ្ជាប់ នូវតាំងដែលគេញាត់ភ្ជាប់ទេ ភិក្ខុនីណាអង្គុយសង្កត់ក្ដី ដេកសង្កត់ក្ដី ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតនូវចីវរក្នុងរោងទាន ។ ចីវរក្នុងរោងទានក៏ប្រឡាក់ដោយឈាម ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលរឿងនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតនូវសំពត់ទ្រនាប់ ។ សំពត់ទ្រនាប់ក៏របូតចុះ ។ ភិក្ខុទាំង-ឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យចង (សំពត់ទ្រនាប់) ដោយសរសៃអំបោះហើយចងភ្ជាប់នឹងភ្លៅចុះ ។ សរសៃអំបោះក៏ដាច់ទៅ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលរឿងនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតខ្សែក្រវាត់សម្រាប់ចងផ្នុកក្បិន ។

[២៣៦] តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខុនិយោ សព្វកាលំ កាជិសុត្តកំ ធារេន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ ។ បេ ។ សេយ្យថាបិ គិហិកាមភោគិនិយោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ ភិក្ខុនិយា សព្វកាលំ កាជិសុត្តកំ ធារេតព្វំ យា ធារេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឧតុនិយា កាជិសុត្តកន្តិ ។

ទុតិយភាណវារំ ។

[២៣៧] តេន ខោ បន សមយេន ឧបសម្បន្នាយោ ទិស្សន្តិ អនិមិត្តាបិ និមិត្តមត្តាបិ អលោហិតាបិ ធុវលោហិតាបិ ធុវចោឡាបិ បគ្ឃរន្តីបិ សិខរិណីបិ[១] ឥត្ថីបណ្ឌកាបិ[២] វេបុរិសិកាបិ សម្ភិន្នាបិ ឧភតោព្យញ្ជនកាបិ ។ បេ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឧបសម្បាទេន្តិយា ចតុវីសតិ អន្តរាយិកេ ធម្មេ បុច្ឆិតុំ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ បុច្ឆិតព្វា

១ ម. សំខរណីបិ ។ ២. ឥត្ថិបណ្ឌិកាបិ ។

[២៣៦] សម័យនោះឯង ឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនី ទ្រទ្រង់ខ្សែក្រវាត់សព្វកាល ។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ។ បេ ។ ដូចជាពួកស្រីគ្រហស្ថអ្នកបរិភោគកាម ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីមិនត្រូវប្រើខ្សែក្រវាត់សព្វកាលទេ ភិក្ខុនីណាប្រើ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតខ្សែក្រវាត់ដល់ភិក្ខុនីដែលមានរដូវ ។

ចប់ ភាណវារៈទី ២ ។

[២៣៧] សម័យនោះឯង ឧបសម្បន្នាភិក្ខុនីទាំងឡាយគ្មាននិមិត្តខ្លះ មានហេតុគ្រាន់តែជានិមិត្តខ្លះ មិនមានឈាមរដូវខ្លះ មានឈាមរដូវជានិច្ចខ្លះ មានសំពត់ទ្រនាប់ជានិច្ចខ្លះ មានឈាមរដូវហូរខ្លះ ជាសិខរិណីខ្លះ ជាស្រីខ្ទើយខ្លះ មានរូបដូចប្រុសខ្លះ ទ្វារមគ្គ (ទាំង ២) រលាយចូលគ្នាខ្លះ ជាឧភតោព្យញ្ជនកាខ្លះ ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលរឿងនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យ (ភិក្ខុនី) សួរនូវអន្តរាយិកធម៌ ២៤ ប្រការចំពោះស្ត្រីដែលមកសូមឧបសម្បទា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុសួរភិក្ខុនី

នសិ អនិមិត្តា នសិ និមិត្តមត្តា នសិ អលោហិតា នសិ ធុវលោហិតា នសិ ធុវចោឡា នសិ បគ្ឃរន្តី នសិ សិខរិណី នសិ ឥត្ថីបណ្ឌកា នសិ វេបុរិសិកា នសិ សម្ភិន្នា នសិ ឧភតោព្យញ្ជនកា[១] សន្តិ តេ ឯវរូបា អាពាធា កុដ្ឋំ គណ្ឌោ កិលាសោ សោសោ អបមារោ មនុស្សាសិ ឥត្ថីសិ ភុជិស្សាសិ អនណាសិ នសិ រាជភដី អនុញ្ញាតាសិ មាតាបិតូហិ សាមិកេន បរិបុណ្ណវីសតិវស្សាសិ បរិបុណ្ណន្តេ បត្តចីវរំ កិន្នាមាសិ កានាមា តេ បវត្តិនីតិ ។

[២៣៨] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ភិក្ខុនីនំ អន្តរាយិកេ ធម្មេ បុច្ឆន្តិ ។ ឧបសម្បទាបេក្ខាយោ វិត្ថាយន្តិ មង្កូ ហោន្តិ ន សក្កោន្តិ វិស្សជ្ជេតុំ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ

១ ឱ. ឧភតោវ្យញ្ជនា ។ ម. ឧភតោព្យញ្ជនា ។

យ៉ាងនេះថា នាងមិនមែនឥតនិមិត្តទេឬ នាងមិនមែនមានហេតុគ្រាន់តែជានិមិត្តទេឬ នាងមិនមែនមិនមានឈាមទេឬ នាងមិនមានឈាមជានិច្ចទេឬ នាងមិនមែនមានសំពត់ទ្រនាប់ជានិច្ចទេឬ នាងមិនមែនមានឈាមរដូវហូរជានិច្ចទេឬ នាងមិនមែនជាសិខរិណីទេឬ នាងមិនមែនជាស្ត្រីខ្ទើយទេឬ នាងមិនមែនជាស្ត្រីមានរូបដូចប្រុសទេឬ នាងឥតមានទ្វារមគ្គរលាយចូលគ្នាទេឬ នាងមិនមែនជាឧភតោព្យញ្ជនកាទេឬ (ម្យ៉ាងទៀត) អាពាធយ៉ាងនេះ គឺ ឃ្លង់ ពក ស្រែង ស្រកីអណ្តែង ឆ្កួតជ្រូក នាងមានឬទេ នាងជាមនុស្សឬ នាងជាស្ត្រីឬ នាងជាអ្នកជាឬ នាងមិនមានជំពាក់បំណុលគេទេឬ នាងមិនមែនជាអ្នកបម្រើព្រះរាជាទេឬ មាតាបិតានិងប្តី (របស់នាង) បានអនុញ្ញាតហើយឬ នាងមានអាយុគ្រប់ ២០ ឆ្នាំហើយឬ នាងមានបាត្រនិងចីវរគ្រប់គ្រាន់ហើយឬ នាងឈ្មោះអ្វី បវត្តិនី (ឧបជ្ឈាយ៍) របស់នាងឈ្មោះអ្វី ។

[២៣៨] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយសួរអន្តរាយិកធម៌ចំពោះពួកភិក្ខុនី ។ ឧបសម្បទាបេក្ខាទាំងឡាយអៀនខ្មាសមានមុខឱនចុះ មិនអាចនឹងឆ្លើយប្រាប់បាន ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលរឿងនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត

ឯកតោ ឧបសម្បន្នាយ ភិក្ខុនីសង្ឃេ វិសុទ្ធាយ ភិក្ខុសង្ឃេ ឧបសម្បាទេតុន្តិ[1] ។

[២៣៩] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុនិយោ អននុសិដ្ឋាយោ[2] ឧបសម្បទាបេក្ខាយោ អន្តរាយិកេ ធម្មេ បុច្ឆន្តិ ។ ឧបសម្បទាបេក្ខាយោ វិត្ថាយន្តិ មង្កូ ហោន្តិ ន សក្កោន្តិ វិស្សជ្ជេតុំ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ បឋមំ អនុសាសិត្វា បច្ឆា អន្តរាយិកេ ធម្មេ បុច្ឆិតុន្តិ ។ តត្ថេវ សង្ឃមជ្ឈេ អនុសាសន្តិ ។ ឧបសម្បទាបេក្ខាយោ តថេវ វិត្ថាយន្តិ មង្កូ ហោន្តិ ន សក្កោន្តិ វិស្សជ្ជេតុំ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឯកមន្តំ អនុសាសិត្វា សង្ឃមជ្ឈេ អន្តរាយិកេ ធម្មេ បុច្ឆិតុំ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ អនុសាសិតព្វា ។ បឋមំ ឧបជ្ឈំ គាហាបេតព្វា ឧបជ្ឈំ គាហាបេត្វា បត្តចីវរំ អាចិក្ខិតព្វំ អយន្តេ បត្តោ អយំ សង្ឃាដិ អយំ ឧត្តរាសង្គោ អយំ អន្តរវាសកោ ឥទំ សង្កច្ឆិកំ[3]

---

១ ឱ. ឧបសម្បទន្តិ ។ ២ ឱ. ម. អននុសិដ្ឋា ។ ៣ ម. សង្កច្ចិកំ ។

ដើម្បីឲ្យឧបសម្បទាក្នុងសំណាក់ភិក្ខុសង្ឃ ដល់ភិក្ខុនីដែលបានឧបសម្បទាដោយចំណែកម្ខាងដ៏បរិសុទ្ធក្នុងភិក្ខុនីសង្ឃរួច (ម្តង) ហើយ ។

[២៣៩] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុនី មិនបានប្រៀនប្រដៅឧបសម្បទាបេក្ខាសោះទេ គ្រាន់តែសាកសួរអន្តរាយិកធម៌ ។ ឧបសម្បទាបេក្ខាក៏អៀនខ្មាសមានមុខឱនចុះមិនអាចនឹងឆ្លើយប្រាប់បាន ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលរឿងនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ឲ្យប្រៀនប្រដៅជាមុនសិន ហើយសឹមសួរអន្តរាយិកធម៌ជាក្រោយ ។ ពួកភិក្ខុក៏ប្រៀនប្រដៅ (ឧបសម្បទាបេក្ខា) ក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃនោះ ។ ឧបសម្បទាបេក្ខានៅតែអៀនខ្មាសមានមុខឱនចុះ មិនអាចឆ្លើយប្រាប់បានដូច្នោះទៀត ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលរឿងនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យប្រៀនប្រដៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ហើយសឹមសួរអន្តរាយិកធម៌ ក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ (ភិក្ខុនី) ត្រូវប្រៀនប្រដៅឧបសម្បទាបេក្ខាយ៉ាងនេះ ។ មុនដំបូងត្រូវភិក្ខុនីឲ្យឧបសម្បទាបេក្ខា កាន់យកឧបជ្ឈាយ៍ លុះឲ្យកាន់យកឧបជ្ឈាយ៍ហើយ គប្បីប្រាប់បាត្រនិងចីវរថា នេះជាបាត្រ នេះជាសង្ឃាដី នេះជាចីពរ នេះជាស្បង់ នេះជាសំពត់ពុង[១]

---

១ តាមទំនងពាក្យខ្មែរខ្លះ គួរប្រែថា អៀម ។

អយំ ឧទកសាដិកា កច្ឆុ អមុម្ហិ ឱកាសេ តិដ្ឋាហីតិ ។ ពាលា អព្យត្តា អនុសាសន្តិ ។ ទុរនុសិដ្ឋា[១] ឧបសម្បជាបេក្ខាយោ វិត្ថាយន្តិ មង្កូ ហោន្តិ ន សក្កោន្តិ វិស្សជ្ជេតុំ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ ពាលាយ អព្យត្តាយ អនុសាសិតព្វា យា អនុសាសេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ព្យត្តាយ ភិក្ខុនិយា បដិពលាយ អនុសាសិតុន្តិ ។ អសម្មតា អនុសាសន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ អសម្មតាយ អនុសាសិតព្វា យា អនុសាសេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស អនុជានាមិ ភិក្ខវេ សម្មតាយ អនុសាសិតុំ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ សម្មន្និតព្វា ។ អត្តនា វា អត្តានំ សម្មន្និតព្វំ បរាយ វា បរា សម្មន្និតព្វា ។

---

១ ឱ. ម. អនុសិដ្ឋា ។

នេះជាសំពត់ផ្ងូតទឹករបស់នាង នាងចូរទៅឈរ ក្នុងទីឱកាសឯណោះ ។ (វេលានោះ) ភិក្ខុនីល្ងង់មិនឆ្លាសទៅប្រដៅ ។ ឧបសម្បទាបេក្ខាទាំងឡាយដែលភិក្ខុនីមិនឆ្លាសប្រដៅមិនស្រួល ក៏នៅតែរឹងខ្លួនអៀនខ្មាស មិនអាចនឹងឆ្លើយប្រាប់បាន ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីដែលល្ងង់មិនឆ្លាសមិនត្រូវប្រដៅឧបសម្បទាបេក្ខាទេ ភិក្ខុនីណាប្រដៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុនីដែលឆ្លាសប្រតិពលប្រដៅ (ឧបសម្បទាបេក្ខា) បាន ។ ភិក្ខុនីដែលសង្ឃមិនបានសន្មតក៏ទៅប្រៀនប្រដៅ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីដែលសង្ឃមិនបានសន្មត មិនត្រូវប្រៀនប្រដៅឧបសម្បទាបេក្ខាទេ ភិក្ខុនីណាប្រៀនប្រដៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុនី ដែលសង្ឃសន្មតហើយ (នោះ) ប្រៀនប្រដៅបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃគប្បីសន្មតយ៉ាងនេះ ។ ខ្លួនឯងគប្បីសន្មតខ្លួនឯងក៏បាន ភិក្ខុនីដទៃគប្បីសន្មតភិក្ខុនីដទៃក៏បាន ។

[២៤០] កថញ្ច អត្តនា វ អត្តានំ សម្មន្និតព្វំ ។ ព្យត្តាយ ភិក្ខុនិយា បដិពលាយ សង្ឃោ ញាបេតព្វោ សុណាតុ មេ អយ្យេ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមាយ អយ្យាយ ឧបសម្បទាបេក្ខា ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ អហំ ឥត្ថន្នាមំ អនុសាសេយ្យន្តិ ។ ឯវំ អត្តនា វ[១] អត្តានំ សម្មន្និតព្វំ ។

[២៤១] កថញ្ច បរាយ[២] បរា សម្មន្និតព្វា ។ ព្យត្តាយ ភិក្ខុនិយា បដិពលាយ សង្ឃោ ញាបេតព្វោ សុណាតុ មេ អយ្យេ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមា ឥត្ថន្នាមាយ អយ្យាយ ឧបសម្បទាបេក្ខា ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ ឥត្ថន្នាមា ឥត្ថន្នាមំ អនុសាសេយ្យាតិ ។ ឯវំ បរាយ បរា សម្មន្និតព្វា ។

[២៤២] តាយ សម្មតាយ ភិក្ខុនិយា ឧបសម្បទា-បេក្ខា ឧបសង្កមិត្វា ឯវមស្ស វចនីយា សុណាសិ ឥត្ថន្នាមេ អយន្តេ សច្ចកាលោ ភូតកាលោ យំ ជាតំ តំ សង្ឃមជ្ឈេ បុច្ឆន្តេ សន្តំ អត្ថីតិ វត្តព្វំ អសន្តំ នត្ថីតិ

---

១ ឱ. ម. វា ។ ២ ឱ. ម. បរាយ វា ។

[២៤០] ខ្លួនឯងគប្បីសង្ឃសន្មតខ្លួនឯងយ៉ាងណា ។ ភិក្ខុនីដែលឆ្លាសប្រតិពលត្រូវប្រកាសសង្ឃថា បពិត្រព្រះនាងជាម្ចាស់ សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ (ដ្បិត) ឧបសម្បទាបេក្ខា (ជាសិស្ស) របស់នាងជាម្ចាស់ឈ្មោះនេះ ។ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ ខ្ញុំម្ចាស់គប្បីប្រៀនប្រដៅ ឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ ។ ខ្លួនឯងគប្បីសន្មតខ្លួនឯងយ៉ាងនេះ ។

[២៤១] ភិក្ខុនីដទៃគប្បីសន្មតភិក្ខុនីដទៃ យ៉ាងណា ។ ភិក្ខុនីដែលឆ្លាសប្រតិពលគប្បីញ៉ាំងសង្ឃឲ្យដឹងថា បពិត្រព្រះនាងជាម្ចាស់ សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ លោកម្ចាស់ឈ្មោះនេះជាឧបសម្បទាបេក្ខា របស់ភិក្ខុនីឈ្មោះនេះ ។ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ ភិក្ខុនីឈ្មោះនេះគប្បីប្រៀនប្រដៅឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ ។ ភិក្ខុនីដទៃគប្បីសន្មតភិក្ខុនីដទៃ ដោយអាការយ៉ាងនេះ ។

[២៤២] ភិក្ខុនីដែលសង្ឃសន្មតហើយនោះ គប្បីចូលទៅរកឧបសម្បទាបេក្ខា ហើយពោលយ៉ាងនេះថា នែនាងឈ្មោះនេះ នាងស្តាប់ហ្ន៎ កាលនេះជាកាលពិត ជាកាលមែនរបស់នាងហើយ របស់ណាដែលកើតហើយ ខ្ញុំសួររបស់នោះចំពោះនាងក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ ហេតុដែលមាន នាងត្រូវនិយាយថាមាន ហេតុដែលមិនមាន នាងត្រូវនិយាយ

វត្តព្វំ មា ខោ វិត្ថាសិ មា ខោ មង្កុ អហោសិ ឯវន្តំ បុច្ឆិស្សន្តិ នសិ អនិមិត្តា នសិ និមិត្តមត្តា នសិ អលោហិតា នសិ ធុវលោហិតា នសិ ធុវចោឡា នសិ បគ្ឃរន្តី នសិ សិខរិណី នសិ ឥត្ថីបណ្ឌកា នសិ វេបុរិសិកា នសិ សម្ភិន្នា នសិ ឧភតោព្យញ្ជនកា សន្តិ តេ ឯវរូបា អាពាធា កុដ្ឋំ គណ្ឌោ កិលាសោ សោសោ អបមារោ មនុស្សាសិ ឥត្ថីសិ ភុជិស្សាសិ អណណាសិ នសិ រាជភដី អនុញ្ញាតាសិ មាតាបិតូហិ សាមិកេន បរិបុណ្ណវីសតិវស្សាសិ បរិបុណ្ណន្តេ បត្តចីវរំ កិន្នាមាសិ កានាមា តេ បវត្តិនីតិ ។ ឯកតោ អាគច្ឆន្តិ ។ បេ ។ ន ឯកតោ អាគន្តព្វំ ។ អនុសាសិកាយ បឋមតរំ អាគន្ត្វា សង្ឃោ ញាបេតព្វោ សុណាតុ មេ អយ្យេ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមា ឥត្ថន្នាមាយ អយ្យាយ ឧបសម្បទាបេក្ខា អនុសិដ្ឋា សា មយា ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ ឥត្ថន្នាមា

ថាមិនមាន នាងកុំរីងខ្លួនឡើយ កុំអៀនខ្មាសឡើយ ខ្ញុំនឹងសួរនាងយ៉ាងនេះថា នាងមិនមែនឥតនិមិត្តទេឬ នាងមិនមែនមានហេតុគ្រាន់តែជានិមិត្តទេឬ នាងមិនមែនឥតឈាមទេឬ នាងមិនមានឈាមជានិច្ចទេឬ នាងមិនមែនមានសំពត់ទ្រនាប់ជានិច្ចទេឬ នាងមិនមែនមានឈាមរដូវហូរជានិច្ចទេឬ នាងមិនមែនជាសិខរិណីទេឬ នាងមិនមែនជាស្រ្តីខ្ទើយទេឬ នាងមិនមែនមានរូបដូចប្រុសទេឬ នាងមិនមានទ្វារមគ្គរលាយចូលគ្នាទេឬ នាងមិនមែនជាឧភតោព្យញ្ជនកាទេឬ នាងមានអាពាធយ៉ាងនេះគឺ ឃ្លង់ ពក ស្រែង រីងរៃ ឆ្កួតជ្រូកដែរឬ នាងជាមនុស្សឬ នាងជាស្រ្តីឬ នាងជាអ្នកជាឬ នាងជាស្រ្តីឥតចំពាក់បំណុលគេទេឬ នាងមិនមែនជាអ្នកបម្រើព្រះរាជាទេឬ មាតាបិតានឹងប្តីរបស់នាងបានអនុញ្ញាតហើយឬ នាងមានអាយុគ្រប់ ២០ ឆ្នាំហើយឬ នាងមានបាត្រនិងចីវរ គ្រប់គ្រាន់ហើយឬ នាងឈ្មោះអ្វី បវត្តិនីរបស់នាងឈ្មោះអ្វី ។ ភិក្ខុនីជាអ្នកប្រៀនប្រដៅ នឹងឧបសម្បទាបេក្ខាមកជាមួយគ្នា ។ បេ ។ មិនគប្បីមកជាមួយគ្នាទេ ។ ភិក្ខុនីជាអ្នកបៀនប្រដៅគប្បីមកមុនបង្អស់ ហើយផ្តៀងសង្ឃឲ្យដឹងថា បពិត្រព្រះនាងជាម្ចាស់ សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ដ្បិតនាងសិក្ខមានាឈ្មោះនេះជាឧបសម្បទាបេក្ខារបស់នាងជាម្ចាស់ឈ្មោះនេះ ខ្ញុំម្ចាស់បានប្រៀនប្រដៅហើយ ។ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ ឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ

អាគច្ឆេយ្យាតិ ។ អាគច្ឆាហីតិ វត្តព្វា ។ ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ការាបេត្វា ភិក្ខុនីនំ បាទេ វន្ទាបេត្វា ឧក្កុដិកំ និសីទាបេត្វា អញ្ជលឹ បគ្គណ្ហាបេត្វា ឧបសម្បទំ យាចាបេតព្វា សង្ឃំ អយ្យេ ឧបសម្បទំ យាចាមិ ឧល្លុម្បតុ មំ អយ្យេ សង្ឃោ អនុកម្បំ ឧបាទាយ ទុតិយម្បិ អយ្យេ សង្ឃំ ឧបសម្បទំ យាចាមិ ឧល្លុម្បតុ មំ អយ្យេ សង្ឃោ អនុកម្បំ ឧបាទាយ តតិយម្បិ អយ្យេ សង្ឃំ ឧបសម្បទំ យាចាមិ ឧល្លុម្បតុ មំ អយ្យេ សង្ឃោ អនុកម្បំ ឧបាទាយាតិ ។ ព្យត្តាយ ភិក្ខុនិយា បដិពលាយ សង្ឃោ ញាបេតព្វោ សុណាតុ មេ អយ្យេ សង្ឃោ អយំ ឥត្ថន្នាមា ឥត្ថន្នាមាយ អយ្យាយ ឧបសម្បទាបេក្ខា យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ អហំ ឥត្ថន្នាមំ អន្តរាយិកេ ធម្មេ បុច្ឆេយ្យន្តិ ។ សុណាសិ ឥត្ថន្នាមេ អយន្តេ សច្ចកាលោ ភូតកាលោ យំ ជាតំ តំ បុច្ឆាមិ សន្តំ អត្ថីតិ វត្តព្វំ អសន្តំ

គប្បីមក ។ ភិក្ខុនីអ្នកប្រៀនប្រដៅគប្បីពោលថា នាងចូរមក ។ ត្រូវភិក្ខុនីអ្នកប្រៀនប្រដៅឲ្យឧបសម្បទាបេក្ខានោះ ធ្វើចីពរឆៀងស្មាម្ខាង ឲ្យថ្វាយបង្គំបាទាភិក្ខុនីទាំងឡាយ ឲ្យអង្គុយច្រហោងផ្គងអញ្ជលីឡើងហើយ ឲ្យសូមឧបសម្បទាថា បពិត្រនាងជាម្ចាស់ ខ្ញុំម្ចាស់សូមឧបសម្បទានឹងសង្ឃ បពិត្រនាងជាម្ចាស់ សូមសង្ឃអាស្រ័យសេចក្តីអនុគ្រោះស្រោចស្រង់ខ្ញុំផង បពិត្រនាងជាម្ចាស់ ខ្ញុំម្ចាស់សូមឧបសម្បទានឹងសង្ឃ អស់វារៈពីរដងផង បពិត្រនាងជាម្ចាស់ សូមសង្ឃអាស្រ័យសេចក្តីអនុគ្រោះស្រោចស្រង់ខ្ញុំផង បពិត្រនាងជាម្ចាស់ ខ្ញុំម្ចាស់សូមឧបសម្បទានឹងសង្ឃ អស់វារៈបីដងផង បពិត្រនាងជាម្ចាស់ សូមសង្ឃអាស្រ័យសេចក្តីអនុគ្រោះស្រោចស្រង់ខ្ញុំផង ។ ភិក្ខុនីដែលឆ្លាសប្រតិពលគប្បីផ្តៀងសង្ឃឲ្យដឹងថា បពិត្រនាងជាម្ចាស់ សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ដ្បិតនាងឈ្មោះនេះ នេះជាឧបសម្បទាបេក្ខារបស់នាងជាម្ចាស់ឈ្មោះនេះ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ ខ្ញុំគួរសួរអន្តរាយិកធម៌នឹងឧបសម្បទា-បេក្ខាឈ្មោះនេះ ។ នែនាងឈ្មោះនេះ នាងស្តាប់ហ្ន៎ កាលនេះជាកាលពិត ជាកាលមែនរបស់នាងហើយ ហេតុណាដែលកើតហើយ ខ្ញុំសួរចំពោះហេតុនោះ ហេតុដែលមាន នាងគប្បីឆ្លើយថាមាន ហេតុដែលគ្មាន

នត្ថីតិ វត្តព្វំ នសិ អនិមិត្តា នសិ និមិត្តមត្តា ។ បេ ។ កិន្នាមាសិ កានាមា តេ បវត្តិនីតិ ។ ព្យត្តាយ ភិក្ខុនិយា បដិពលាយ សង្ឃោ ញាបេតព្វោ សុណាតុ មេ អយ្យេ សង្ឃោ អយំ ឥត្ថន្នាមា ឥត្ថន្នាមាយ អយ្យាយ ឧបសម្បទាបេក្ខា បរិសុទ្ធា អន្តរាយិកេហិ ធម្មេហិ ។ បរិបុណ្ណាស្សា បត្តចីវរំ ។ ឥត្ថន្នាមា សង្ឃំ ឧបសម្បទំ យាចតិ ឯត្ថន្នាមាយ អយ្យាយ បវត្តិនិយា ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ ឧបសម្បាទេយ្យ ឥត្ថន្នាមាយ អយ្យាយ បវត្តិនិយា ។ ឯសា ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ អយ្យេ សង្ឃោ អយំ ឥត្ថន្នាមា ឥត្ថន្នាមាយ អយ្យាយ ឧបសម្បទាបេក្ខា បរិសុទ្ធា អន្តរាយិកេហិ ធម្មេហិ ។ បរិបុណ្ណាស្សា បត្តចីវរំ ។ ឥត្ថន្នាមា សង្ឃំ ឧបសម្បទំ យាចតិ ឥត្ថន្នាមាយ អយ្យាយ បវត្តិនិយា ។ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ ឧបសម្បាទេតិ ឥត្ថន្នាមាយ អយ្យាយ បវត្តិនិយា ។ យស្សា អយ្យាយ ខមតិ ឥត្ថន្នាមាយ ឧបសម្បទា ឥត្ថន្នាមាយ អយ្យាយ បវត្តិនិយា

នាងគប្បីឆ្លើយថាគ្មាន នាងមិនមែនឥតនិមិត្តទេឬ នាងមិនមែនមានហេតុគ្រាន់តែជានិមិត្តទេឬ ។ បេ ។ នាងឈ្មោះអ្វី បវត្តិនីរបស់នាងឈ្មោះអ្វី ។ ភិក្ខុនីដែលឈ្លាសប្រតិពលគប្បីផ្ទៀងសង្ឃឲ្យដឹងថា បពិត្រនាងជាម្ចាស់ សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ដ្បិតនាងឈ្មោះនេះ នេះជាឧបសម្បទាបេក្ខា របស់នាងជាម្ចាស់ឈ្មោះនេះ បរិសុទ្ធចាកអន្តរាយិកធម៌ទាំងឡាយហើយ ។ បាត្រនិងចីវររបស់នាងនេះមានគ្រប់គ្រាន់ហើយ ។ ឥឡូវ ឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ មាននាងជាម្ចាស់ឈ្មោះនេះជាបវត្តិនីមកសូមឧបសម្បទានឹងសង្ឃ ។ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយសង្ឃគប្បីញ៉ាំងឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ មាននាងជាម្ចាស់ឈ្មោះនេះជាបវត្តិនីឲ្យបានឧបសម្បទា ។ នេះជាញត្តិ ។ បពិត្រនាងជាម្ចាស់សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ដ្បិតនាងឈ្មោះនេះ នេះជាឧបសម្បទាបេក្ខា របស់នាងជាម្ចាស់ឈ្មោះនេះ បរិសុទ្ធចាកអន្តរាយិកធម៌ទាំងឡាយហើយ ។ បាត្រនិងចីវររបស់នាងនេះមានគ្រប់គ្រាន់ហើយ ។ ឥឡូវឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ មាននាងជាម្ចាស់ឈ្មោះនេះជាបវត្តិនី មកសូមឧបសម្បទានឹងសង្ឃ ។ ឥឡូវសង្ឃញ៉ាំងឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ មាននាងជាម្ចាស់ឈ្មោះនេះជាបវត្តិនីឲ្យបានឧបសម្បទា ។ ឧបសម្បទារបស់ឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ មាននាងជាម្ចាស់ឈ្មោះនេះជាបវត្តិនី គួរដល់

សា តុណ្ហាស្ស យស្សា នក្ខមតិ សា ភាសេយ្យ ។ ទុតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ ។ បេ ។ តតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ សុណាតុ មេ អយ្យេ សង្ឃោ អយំ ឥត្ថន្នាមា ឥត្ថន្នាមាយ អយ្យាយ ឧបសម្បទាបេក្ខា បរិសុទ្ធា អន្តរាយិកេហិ ធម្មេហិ ។ បរិបុណ្ណាស្សា បត្តចីវរំ ។ ឥត្ថន្នាមា សង្ឃំ ឧបសម្បទំ យាចតិ ឥត្ថន្នាមាយ អយ្យាយ បវត្តិនិយា ។ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ ឧបសម្បាទេតិ ឥត្ថន្នាមាយ អយ្យាយ បវត្តិនិយា ។ យស្សា អយ្យាយ ខមតិ ឥត្ថន្នាមាយ ឧបសម្បទា ឥត្ថន្នាមាយ អយ្យាយ បវត្តិនិយា សា តុណ្ហាស្ស យស្សា នក្ខមតិ សា ភាសេយ្យ ។ ឧបសម្បន្នា សង្ឃេន ឥត្ថន្នាមា ឥត្ថ-ន្នាមាយ អយ្យាយ បវត្តិនិយា ។ ខមតិ សង្ឃស្ស តស្មា តុណ្ហី ។ ឯវមេតំ ធារយាមីតិ ។

នាងជាម្ចាស់អង្គណា នាងជាម្ចាស់អង្គនោះគប្បីស្ងៀម មិនគួរដល់នាងជាម្ចាស់អង្គណា នាងជាម្ចាស់អង្គនោះគប្បីឆ្លើយមក ។ ខ្ញុំប្រកាសសេចក្តីនេះអស់វារៈពីរដងផង ។ បេ ។ ខ្ញុំប្រកាសសេចក្តីនេះ អស់វារៈបីដងផងថា បពិត្រនាងជាម្ចាស់ សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ នាងឈ្មោះនេះនេះ ជាឧបសម្បទាបេក្ខា របស់នាងជាម្ចាស់ឈ្មោះនេះ បរិសុទ្ធចាកអន្តរាយិកធម៌ទាំងឡាយហើយ ។ បាត្រនិងចីវររបស់នាងនេះ មានគ្រប់គ្រាន់ហើយ ។ ឥឡូវឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ មាននាងជាម្ចាស់ឈ្មោះនេះជាបវត្តិនី មកសូមឧបសម្បទានឹងសង្ឃ ។ ឥឡូវសង្ឃញ៉ាំងឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ របស់នាងជាម្ចាស់ឈ្មោះនេះ ជាបវត្តិនីឲ្យបានឧបសម្បទា ។ ឧបសម្បទារបស់ឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ មាននាងជាម្ចាស់ឈ្មោះនេះជាបវត្តិនី គួរដល់នាងជាម្ចាស់អង្គណា នាងជាម្ចាស់អង្គនេះគប្បីស្ងៀម មិនគួរដល់នាងជាម្ចាស់អង្គណា នាងជាម្ចាស់អង្គនោះគប្បីឆ្លើយមក ។ ឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ មាននាងជាម្ចាស់ឈ្មោះនេះជាបវត្តិនី សង្ឃបានឲ្យឧបសម្បទាហើយ ។ ការឲ្យឧបសម្បទានេះ គួរដល់សង្ឃ ព្រោះហេតុនោះ បានជាសង្ឃស្ងៀម ។ ខ្ញុំម្ចាស់សូមចាំទុកនូវសេចក្តីនេះ ដោយអាការស្ងៀមយ៉ាងនេះ ។

៣២១

ភិក្ខុនីខន្ធកេ បុនបិ ញត្តិចតុត្ថកម្មឧបសម្បទា

[២៤៣] តាវទេវ តំ[១] អាទាយ ភិក្ខុសង្ឃំ ឧបសង្កមិត្វា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ការាបេត្វា ភិក្ខូនំ បាទេ វន្ទាបេត្វា ឧក្កុដិកំ និសីទាបេត្វា អញ្ជលឹ បគ្គណ្ហាបេត្វា ឧបសម្បទំ យាចាបេតព្វា អហំ អយ្យា ឥត្ថន្នាមា ឥត្ថន្នាមាយ អយ្យាយ ឧបសម្បទាបេក្ខា ឯកតោ ឧបសម្បន្នា ភិក្ខុនីសង្ឃេ វិសុទ្ធា សង្ឃំ អយ្យា ឧបសម្បទំ យាចាមិ ឧល្លុម្បតុ មំ អយ្យា សង្ឃោ អនុកម្បំ ឧបាទាយ ។ អហំ អយ្យា ឥត្ថន្នាមា ឥត្ថន្នាមាយ អយ្យាយ ឧបសម្បទាបេក្ខា ឯកតោ ឧបសម្បន្នា ភិក្ខុនីសង្ឃេ វិសុទ្ធា ទុតិយម្បិ អយ្យា សង្ឃំ ឧបសម្បទំ យាចាមិ ឧល្លុម្បតុ មំ អយ្យា សង្ឃោ អនុកម្បំ ឧបាទាយ ។ អហំ អយ្យា ឥត្ថន្នាមា ឥត្ថន្នាមាយ អយ្យាយ ឧបសម្បទាបេក្ខា ឯកតោ ឧបសម្បន្នា ភិក្ខុនីសង្ឃេ វិសុទ្ធា

១ ឱ. ម. តំសទ្ទោ នត្ថិ ។

[២៤៣] ភិក្ខុនីអ្នកប្រៀនប្រដៅ គប្បីនាំយកឧបសម្បទាបេក្ខានោះចូលទៅរកភិក្ខុសង្ឃ ឲ្យធ្វើចីពរឆៀងស្មាម្ខាង ឲ្យក្រាបបង្គំបាទាភិក្ខុទាំងឡាយ ឲ្យអង្គុយច្រហោងផ្គងអញ្ជលីឡើង ហើយឲ្យសូមឧបសម្បទាក្នុងខណៈនោះថា បពិត្រលោកជាម្ចាស់ទាំងឡាយ ខ្ញុំម្ចាស់ឈ្មោះនេះ ជាឧបសម្បទាបេក្ខារបស់នាងជាម្ចាស់ឈ្មោះនេះ បានឧបសម្បទាដោយចំណែកម្ខាងហើយ បរិសុទ្ធក្នុងភិក្ខុនីសង្ឃហើយ បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ ខ្ញុំម្ចាស់មកសូមឧបសម្បទានឹងភិក្ខុសង្ឃ (ម្តងទៀត) បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ សូមសង្ឃអាស្រ័យសេចក្តីអនុគ្រោះហើយស្រោចស្រង់ខ្ញុំផង ។ បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ ខ្ញុំម្ចាស់ឈ្មោះនេះ ជាឧបសម្បទាបេក្ខារបស់នាងជាម្ចាស់ឈ្មោះនេះ បានឧបសម្បទាដោយចំណែកម្ខាងហើយ បរិសុទ្ធក្នុងភិក្ខុនីសង្ឃហើយ បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ ខ្ញុំម្ចាស់មកសូមឧបសម្បទានឹងភិក្ខុសង្ឃ (ម្តងទៀត) អស់វារៈពីរដងផង បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ សូមសង្ឃអាស្រ័យសេចក្តីអនុគ្រោះហើយស្រោចស្រង់ខ្ញុំផង ។ បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ ខ្ញុំម្ចាស់ឈ្មោះនេះ ជាឧបសម្បទាបេក្ខារបស់នាងជាម្ចាស់ឈ្មោះនេះ បានឧបសម្បទាដោយចំណែកម្ខាងហើយ បរិសុទ្ធក្នុងភិក្ខុនីសង្ឃហើយ បពិត្រលោកជាម្ចាស់

តតិយម្បិ អយ្យា សង្ឃំ ឧបសម្បទំ យាចាមិ ឧល្លុម្បតុ មំ អយ្យា សង្ឃោ អនុកម្បំ ឧបាទាយាតិ ។

[២៤៤] ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្វោ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ អយំ ឥត្ថន្នាមា ឥត្ថន្នាមាយ ឧបសម្បទាបេក្ខា ឯកតោ ឧបសម្បន្នា ភិក្ខុនីសង្ឃេ វិសុទ្ធា ឥត្ថន្នាមា សង្ឃំ ឧបសម្បទំ យាចតិ ឥត្ថន្នាមាយ បវត្តិនិយា ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ ឧបសម្បាទេយ្យ ឥត្ថន្នាមាយ បវត្តិនិយា ។ ឯសា ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ អយំ ឥត្ថន្នាមា ឥត្ថន្នាមាយ ឧបសម្បទាបេក្ខា ឯកតោ ឧបសម្បន្នា ភិក្ខុនីសង្ឃេ វិសុទ្ធា ឥត្ថន្នាមា សង្ឃំ ឧបសម្បទំ យាចតិ ឥត្ថន្នាមាយ បវត្តិនិយា ។ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ ឧបសម្បាទេតិ ឥត្ថន្នាមាយ បវត្តិនិយា ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឥត្ថន្នាមាយ ឧបសម្បទា ឥត្ថន្នាមាយ

ទាំងឡាយ ខ្ញុំម្ចាស់មកសូមឧបសម្បទានឹងភិក្ខុសង្ឃ (ម្តងទៀត) អស់វារៈបីដងផង បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ សូមសង្ឃអាស្រ័យសេចក្តីអនុគ្រោះស្រោចស្រង់ខ្ញុំផង ។

[២៤៤] ភិក្ខុដែលឆ្លាសប្រតិពល គប្បីប្រកាសសង្ឃថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ (ដ្បិត) ឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះនេះ ជាឧបសម្បទាបេក្ខារបស់ភិក្ខុនីឈ្មោះនេះ បានឧបសម្បទាដោយចំណែកម្ខាងហើយ បរិសុទ្ធក្នុងភិក្ខុនីសង្ឃហើយ ឥឡូវឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះមានភិក្ខុនីឈ្មោះនេះជាបវត្តិនី (ឧបជ្ឈាយ៍) មកសូមឧបសម្បទានឹងសង្ឃ (ម្តងទៀត) ។ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីញ៉ាំងឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ មានភិក្ខុនីឈ្មោះនេះ ជាបវត្តិនីឲ្យបានឧបសម្បទា ។ នេះជាញត្តិ ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ នេះជាឧបសម្បទាបេក្ខារបស់ភិក្ខុនីឈ្មោះនេះ បានឧបសម្បទាដោយចំណែកម្ខាងហើយ បរិសុទ្ធក្នុងភិក្ខុនីសង្ឃហើយ ឥឡូវឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះមានភិក្ខុនីឈ្មោះនេះជាបវត្តិនី មកសូមឧបសម្បទានឹងសង្ឃ (ម្តងទៀត) ។ សង្ឃញ៉ាំងឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ មានភិក្ខុនីឈ្មោះនេះជាបវត្តិនីឲ្យបានឧបសម្បទា ។ ឧបសម្បទារបស់ឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ មានភិក្ខុនីឈ្មោះនេះជាបវត្តិនី គួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា

៣២៣

ភិក្ខុនីខន្ធកេ បុនបិ ញត្តិចតុត្ថកម្មឧបសម្បទា

បវត្តិនិយា សោ តុណ្ហស្ស យស្ស នក្ខមតិ សោ ភាសេយ្យ ។ ទុតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ ។ បេ ។ តតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ អយំ ឥត្ថន្នាមា ឥត្ថន្នាមាយ ឧបសម្បទាបេក្ខា ឯកតោ ឧបសម្បន្នា ភិក្ខុនីសង្ឃេ វិសុទ្ធា ឥត្ថន្នាមា សង្ឃំ ឧបសម្បទំ យាចតិ ឥត្ថន្នាមាយ បវត្តិនិយា ។ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ ឧបសម្បាទេតិ ឥត្ថន្នាមាយ បវត្តិនិយា ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឥត្ថន្នាមាយ ឧបសម្បទា ឥត្ថន្នាមាយ បវត្តិនិយា សោ តុណ្ហស្ស យស្ស នក្ខមតិ សោ ភាសេយ្យ ។ ឧបសម្បន្នា សង្ឃេន ឥត្ថន្នាមា ឥត្ថន្នាមាយ បវត្តិនិយា ។ ខមតិ សង្ឃស្ស តស្មា តុណ្ហី ។ ឯវមេតំ ធារយាមីតិ ។

លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ គប្បីស្ងៀម មិនគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះគប្បីឆ្លើយមក ។ ខ្ញុំប្រកាសសេចក្តីនេះអស់វារៈពីរដងផង ។ បេ ។ ខ្ញុំប្រកាសសេចក្តីនេះ អស់វារៈបីដងផងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ដ្បិតឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះនេះ ជាឧបសម្បទាបេក្ខារបស់ភិក្ខុនីឈ្មោះនេះ បានឧសម្បទាដោយចំណែកម្ខាងហើយ បរិសុទ្ធក្នុងភិក្ខុនីសង្ឃហើយ ឥឡូវឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះមានភិក្ខុនីឈ្មោះនេះជាបវត្តិនី មកសូមឧបសម្បទានឹងសង្ឃ (ម្តងទៀត) ។ សង្ឃញុំាងឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ មានភិក្ខុនីឈ្មោះនេះជាបវត្តិនី ឲ្យបានឧបសម្បទា ។ ឧបសម្បទារបស់ឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ មានភិក្ខុនីឈ្មោះនេះជាបវត្តិនី គួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះគប្បីស្ងៀម មិនគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះគប្បីឆ្លើយមក ។ ឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ មានភិក្ខុ-នីឈ្មោះនេះជាបវត្តិនី សង្ឃបានឲ្យឧបសម្បទាហើយ ។ កម្មនេះសមគួរដល់សង្ឃហើយ ហេតុនោះបានជាសង្ឃស្ងៀម ។ ខ្ញុំសូមចាំសេចក្តីនេះទុក ដោយអាការស្ងៀមយ៉ាងនេះ ។

[២៤៥] តាវទេវ ឆាយា មេតព្វា ឧតុប្បមាណំ អាចិក្ខិតព្វំ ទិវសភាគោ អាចិក្ខិតព្វោ សង្គីតិ អាចិក្ខិតព្វា ភិក្ខុនិយោ វត្តព្វា ឥមិស្សា តយោ ច និស្សយេ អដ្ឋ ច អករណីយានិ អាចិក្ខេយ្យាថាតិ ។

[២៤៦] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុនិយោ ភត្តគ្គេ អាសនំ សង្កាយន្តិយោ កាលំ វីតិនាមេសុំ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ អដ្ឋន្នំ ភិក្ខុនីនំ យថាវុឌ្ឍំ អវសេសានំ យថាគតិកន្តិ ។

[២៤៧] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុនិយោ ភគវតា អនុញ្ញាតំ អដ្ឋន្នំ ភិក្ខុនីនំ យថាវុឌ្ឍំ អវសេសានំ យថាគតិកន្តិ សព្វត្ថ អដ្ឋេវ[១] ភិក្ខុនិយោ យថាវុឌ្ឍំ បដិពាហន្តិ អវសេសាយោ យថាគតិកំ ។

---
១ ឱ. ម. អដ្ឋា វ ។

[២៤៥] ឧបជ្ឈាយ៍ គប្បីវាស់ស្រមោល គប្បីប្រាប់ប្រមាណនៃរដូវ គប្បីប្រាប់ចំណែកថ្ងៃ គប្បីប្រាប់សង្គីតិ គប្បីប្រាប់ពួកភិក្ខុនីថា នាង ទាំងឡាយ ចូរប្រាប់និស្ស័យ ៣ យ៉ាងផង ប្រាប់អករណីយកិច្ច ៨ យ៉ាងផង ដល់ភិក្ខុនីថ្មីនេះ ។

[២៤៦] សម័យនោះឯង ភិក្ខុនីទាំងឡាយ រវល់រៀបចំអាសនៈ[១] ក្នុងរោងភត្ត ធ្វើភត្តកាលឲ្យកន្លងហួសទៅ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូល សេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុ ទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតលំដាប់ទីចាស់ខ្ចីដល់ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ៨ រូប និងទីសមគួរតាមដំណើរមុនក្រោយ ដល់ភិក្ខុនីទាំងឡាយក្រៅពីនោះ ។

[២៤៧] សម័យនោះឯង ភិក្ខុនីទាំងឡាយដឹងថា ព្រះមាន ព្រះភាគទ្រង់អនុញ្ញាតលំដាប់ទីចាស់ខ្ចី ដល់ភិក្ខុនី ៨ រូប និងទីដ៏សម-គួរតាមដំណើរមុខក្រោយ ដល់ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ក្រៅពីនោះដូច្នេះ ហើយ ក៏ឃាត់លំដាប់ទីចាស់ខ្ចីចំពោះភិក្ខុនី ៨ រូប ឃាត់នូវទីដ៏សមគួរ តាមដំណើរមុនក្រោយ ចំពោះភិក្ខុនីទាំងឡាយក្រៅពីនោះគ្រប់កន្លែង ។

---

១ ក្នុងអដ្ឋកថាប្រាប់សេចក្តីថា រវល់រៀបចំអាសនៈ ត្រូវប្រាប់ឲ្យភិក្ខុនីដទៃ ក្រោកចេញ ហើយឲ្យភិក្ខុនីឯទៀតអង្គុយ ត្រង់កន្លែងនោះយ៉ាងនេះ ទាល់តែហួសពេលឆាន់ ។

ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ភត្តគ្គេ អជ្ឈន្នំ ភិក្ខុនីនំ យថាវុឌ្ឍំ អវសេសានំ យថាគតិកាំ អញ្ញត្ថ[១] យថាវុឌ្ឍំ ន បដិពាហិតព្វំ យោ បដិពាហេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[២៤៨] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុនិយោ ន បវារេន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ ភិក្ខុនិយា ន បវារេតព្វំ យោ ន បវារេយ្យ យថាធម្មោ ការេតព្វោតិ ។

[២៤៩] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុនិយោ អត្តនា បវារេត្វា ភិក្ខុសង្ឃំ[២] ន បវារេន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ ភិក្ខុនិយា អត្តនា បវារេត្វា ភិក្ខុសង្ឃោ ន បវារេតព្វោ[៣] យោ ន បវារេយ្យ យថាធម្មោ ការេតព្វោតិ ។

[២៥០] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុនិយោ ភិក្ខូហិ សទ្ធឹ ឯកតោ បវារេន្តិយោ កោលាហលំ អកំសុ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ

---

១ ឥតោ បរំ សព្វត្ថាតិ បាឋោ ឱ. ម. បោត្ថកេសុ ទិស្សតិ ។ ២ ឱ. ភិក្ខុសង្ឃេ ។ ៣ ឱ. ភិក្ខុសង្ឃេ ន បវារេតព្វំ ។

ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតនូវលំដាប់ទីចាស់ខ្ចីចំពោះភិក្ខុនី ៨ រូប និងទីតាមលំដាប់មុនក្រោយ ដល់ភិក្ខុនីទាំងឡាយក្រៅពីនោះក្នុងពេងឆាន់ កន្លែងដទៃទៀត ភិក្ខុនីមិនត្រូវឃាត់លំដាប់ទីចាស់ខ្ចីទេ ភិក្ខុនីណាឃាត់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[២៤៨] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុនីមិនបានបវារណា ។ ភិក្ខុទាំង-ឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីមិនត្រូវមិនបវារណាទេ ភិក្ខុនីណាមិនបវារណា វិន័យធរ ត្រូវវិនិច្ឆ័យតាមអាបត្តិ ។

[២៤៩] សម័យនោះឯង ភិក្ខុនីទាំងឡាយ បវារណាដោយខ្លួនឯងមិនបវារណានឹងភិក្ខុសង្ឃ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីមិនទាន់បវារណាដោយខ្លួនឯងហើយ មិនត្រូវបវារណានឹងភិក្ខុសង្ឃទេ ភិក្ខុនីណាមិនបវារណា វិន័យធរត្រូវវិនិច្ឆ័យតាមអាបត្តិ ។

[២៥០] សម័យនោះឯង ភិក្ខុនីទាំងឡាយបវារណា ក្នុងទីមួយជាមួយនឹងពួកភិក្ខុហើយធ្វើកោលាហល ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ

ភិក្ខុនិយា ភិក្ខូហិ សទ្ធឹ ឯកតោ បវារេតព្វំ យា បវារេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[២៨១] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុនិយោ បុរេភត្តំ បវារេន្តិយោ កាលំ វីតិនាមេសុំ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនិយា បច្ឆាភត្តំ បវារេតុន្តិ ។ បច្ឆាភត្តំ បវារេន្តិយោបិ[១] វិកាលេ អហេសុំ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ អជ្ជតនា ភិក្ខុនីសង្ឃំ បវារេត្វា[២] អបរជ្ជុ ភិក្ខុសង្ឃំ បវារេតុន្តិ ។

[២៨២] តេន ខោ បន សមយេន សព្វោ ភិក្ខុនីសង្ឃោ បវារេន្តោ កោលាហលំ អកាសិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឯកំ ភិក្ខុនឹ ព្យត្តំ បដិពលំ សម្មន្និតុំ ភិក្ខុនីសង្ឃស្ស អត្ថាយ ភិក្ខុសង្ឃំ បវារេតុំ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ សម្មន្និតព្វា បឋមំ ភិក្ខុនី យាចិតព្វា យាចិត្វា ព្យត្តាយ ភិក្ខុនិយា បដិពលាយ សង្ឃោ ញាបេតព្វោ សុណាតុ មេ អយ្យេ

១ ឱ. ម. បោត្ថកេ បិសទ្ទោ ន ទិស្សតិ ។ ២ ឱ. អជ្ជតនា បវារេត្វា ។

ភិក្ខុនីមិនត្រូវបវារណា ក្នុងទីមួយជាមួយនឹងពួកភិក្ខុទេ ភិក្ខុនីណាបវារណា ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[២៥១] សម័យនោះឯង ភិក្ខុនីទាំងឡាយ បវារណាមុនភត្ត ធ្វើភត្តកាលឲ្យកន្លងហួសទៅ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុនីបវារណាក្រោយភត្តវិញ ។ ភិក្ខុនីក៏បវារណាក្រោយភត្តក្នុងវេលាវិកាល ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុនីបវារណានឹងភិក្ខុនីសង្ឃក្នុងថ្ងៃនេះ ហើយបវារណានឹងភិក្ខុសង្ឃក្នុងថ្ងៃស្អែកទៀត ។

[២៥២] សម័យនោះឯង ភិក្ខុនីសង្ឃទាំងអស់ នាំគ្នាបវារណាហើយ ធ្វើឲ្យកើតកោលាហល ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យសន្មតភិក្ខុនី ១ រូប ដែលឆ្លាសប្រតិពល ឲ្យបវារណានឹងភិក្ខុសង្ឃដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ភិក្ខុនីសង្ឃ (ជំនួសភិក្ខុនីសង្ឃ) ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីត្រូវសន្មតយ៉ាងនេះ គប្បីសូមភិក្ខុនីជាមុន លុះសូមរួចហើយ ត្រូវភិក្ខុនីដែលឆ្លាសប្រតិពល ប្រកាសសង្ឃថា បពិត្រនាងជាម្ចាស់

សង្ឃោ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ ភិក្ខុនឹ សម្មន្នេយ្យ ភិក្ខុនីសង្ឃស្ស អត្ថាយ ភិក្ខុសង្ឃំ បវារេតុំ ។ ឯសា ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ អយ្យេ សង្ឃោ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ ភិក្ខុនឹ សម្មន្នតិ ភិក្ខុនីសង្ឃស្ស អត្ថាយ ភិក្ខុសង្ឃំ បវារេតុំ ។ យស្សា អយ្យាយ ខមតិ ឥត្ថន្នាមាយ ភិក្ខុនិយា សម្មុតិ ភិក្ខុនីសង្ឃស្ស អត្ថាយ ភិក្ខុសង្ឃំ បវារេតុំ សា តុណ្ហាស្ស យស្សា នក្ខមតិ សា ភាសេយ្យ ។ សម្មតា សង្ឃេន ឥត្ថន្នាមា ភិក្ខុនី ភិក្ខុនីសង្ឃស្ស អត្ថាយ ភិក្ខុសង្ឃំ បវារេតុំ ។ ខមតិ សង្ឃស្ស តស្មា តុណ្ហី ។ ឯវមេតំ ធារយាមីតិ ។

[២៤៣] តាយ សម្មតាយ ភិក្ខុនិយា ភិក្ខុនីសង្ឃំ អាទាយ ភិក្ខុសង្ឃំ ឧបសង្កមិត្វា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា ភិក្ខូនំ បាទេ វន្ទិត្វា[១] ឧក្កុដិកំ និសីទិត្វា អញ្ជលឹ បគ្គហេត្វា ឯវមស្ស វចនីយោ ភិក្ខុនីសង្ឃោ អយ្យា ភិក្ខុសង្ឃំ បវារេតិ ទិដ្ឋេន វា សុតេន វា បរិសង្កាយ វា វទតុ[២] អយ្យា ភិក្ខុសង្ឃោ ភិក្ខុនីសង្ឃំ

---

១ វន្ទាបេត្វាតិ កត្ថចិ បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។ ២ ម. វទតុ មំ ។

សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីសន្មត ភិក្ខុនីឈ្មោះនេះ ឲ្យជាអ្នកបវារណានឹងភិក្ខុសង្ឃ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ ភិក្ខុនីសង្ឃ ។ នេះជាញត្តិ ។ បពិត្រនាងជាម្ចាស់ សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ សង្ឃនឹងសន្មតភិក្ខុនីឈ្មោះនេះ ឲ្យជាអ្នកបវារណានឹងភិក្ខុសង្ឃ ដើម្បីប្រ-យោជន៍ដល់ភិក្ខុនីសង្ឃ ។ ការសន្មតភិក្ខុនីឈ្មោះនេះ ឲ្យជាអ្នកបវារណា នឹងភិក្ខុសង្ឃដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ភិក្ខុនីសង្ឃ សមគួរដល់នាងជាម្ចាស់អង្គ ណា នាងជាម្ចាស់អង្គនោះគប្បីស្ងៀម មិនសមគួរដល់នាងជាម្ចាស់អង្គណា នាងជាម្ចាស់អង្គនោះគប្បីឆ្លើយមក ។ ភិក្ខុនីឈ្មោះនេះ សង្ឃបានសន្មតឲ្យ ជាអ្នកបវារណានឹងភិក្ខុសង្ឃដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ភិក្ខុនីសង្ឃហើយ ។ ការ សន្មតិសមគួរដល់សង្ឃ ព្រោះហេតុនោះបានជាសង្ឃស្ងៀម ។ ខ្ញុំសូមចាំ ទុកនូវសេចក្តីនេះ ដោយអាការស្ងៀមយ៉ាងនេះ ។

[២៥៣] ភិក្ខុនីដែលសង្ឃ សន្មតហើយនោះ គប្បីនាំភិក្ខុនី-សង្ឃចូលទៅរកភិក្ខុសង្ឃ ធ្វើចីពរឆៀងស្មាម្ខាង ថ្វាយបង្គំបាទានៃ ភិក្ខុទាំងឡាយ ហើយអង្គុយច្រហោង ផ្គងអញ្ជលីឡើង ពោល យ៉ាងនេះថា បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ ឥឡូវនេះភិក្ខុនីសង្ឃ បវារណានឹងភិក្ខុសង្ឃដោយឃើញក្តី ដោយឮក្តី ដោយរង្កៀសក្តី បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ សូមភិក្ខុសង្ឃអាស្រ័យសេចក្តីអនុគ្រោះ

អនុកម្បំ ឧបាទាយ បស្សទ្ធោ បដិករិស្សតិ ។ ទុតិ-
យម្បិ អយ្យា ។ បេ ។ តតិយម្បិ អយ្យា ភិក្ខុនីសង្ឃោ
ភិក្ខុសង្ឃំ បវារេតិ ទិដ្ឋេន វា សុតេន វា បរិសង្កាយ
វា វទតុ អយ្យា ភិក្ខុសង្ឃោ ភិក្ខុនីសង្ឃំ អនុកម្បំ
ឧបាទាយ បស្សទ្ធោ បដិករិស្សតីតិ ។

[២៥៤] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុនិយោ
ភិក្ខូនំ ឧបោសថំ ឋបេន្តិ បវារណំ ឋបេន្តិ សវចនីយំ
ករោន្តិ អនុវាទំ បដ្ឋបេន្តិ ឱកាសំ ការេន្តិ ចោទេន្តិ
សារេន្តិ ។ បេ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។
ន ភិក្ខវេ ភិក្ខុនិយា ភិក្ខុស្ស ឧបោសថោ ឋបេតព្វោ
ឋបិតោបិ អដ្ឋបិតោ ឋបេន្តិយា អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ន
បវារណា ឋបេតព្វា ឋបិតាបិ អដ្ឋបិតា ឋបេន្តិយា
អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ន សវចនីយំ កាតព្វំ កតម្បិ
អកតំ ករោន្តិយា អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ន អនុវាទោ
បដ្ឋបេតព្វោ បដ្ឋបិតោបិ អប្បដ្ឋបិតោ បដ្ឋបេន្តិយា

ពោលដាស់តឿនភិក្ខុនីសង្ឃ កាលបើឃើញច្បាស់ហើយ នឹងសម្ដែងចេញ ។ បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ ។ បេ ។ បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ ភិក្ខុនីសង្ឃសូមបវារណានឹងភិក្ខុសង្ឃដោយឃើញក្ដី ដោយឮក្ដី ដោយរង្កៀសក្ដី បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ សូមភិក្ខុសង្ឃអាស្រ័យសេចក្ដីអនុគ្រោះ ពោលដាស់តឿនភិក្ខុនីសង្ឃ កាលបើឃើញច្បាស់ហើយ នឹងសម្ដែងចេញ ។

[២៥៤] សម័យនោះឯង ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ឃាត់ឧបោសថ ឃាត់បវារណារបស់ពួកភិក្ខុ ធ្វើជាអ្នកមានមាត់ពាក្យ (ក្នុងអធិករណ៍) ផ្ដើមអនុវាទាធិករណ៍ ឲ្យភិក្ខុធ្វើឱកាស (ដើម្បីចោទ) ចោទ (ភិក្ខុ) រំលឹក (ភិក្ខុ) ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីមិនត្រូវឃាត់ឧបោសថរបស់ភិក្ខុ សូម្បីឃាត់ហើយ ក៏ឈ្មោះថាមិនបានឃាត់ឡើយ កាលបើឃាត់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ភិក្ខុនីមិនត្រូវឃាត់បវារណា សូម្បីឃាត់ហើយក៏ឈ្មោះថាមិនបានឃាត់ កាលបើឃាត់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ភិក្ខុនីមិនត្រូវធ្វើជាអ្នកមានមាត់ពាក្យ (ក្នុងអធិករណ៍) សូម្បីធ្វើហើយ ក៏ឈ្មោះថាមិនបានធ្វើ កាលបើធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ភិក្ខុនីមិនត្រូវផ្ដើមអនុវាទាធិករណ៍ សូម្បីផ្ដើមហើយ ក៏ឈ្មោះថាមិនបានផ្ដើម កាលបើផ្ដើម

អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ ន ឱកាសោ កាវេតព្វោ ការិ-តោបិ អការិតោ ការេន្តិយា អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ ន ចោទេតព្វោ ចោទិតោបិ អចោទិតោ ចោទេន្តិយា អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ ន សារេតព្វោ សារិតោបិ អស្សារិតោ[១] សារេន្តិយា អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[២៤៤] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ភិក្ខុនីនំ ឧបោសថំ ឋបេន្តិ បវារណំ ឋបេន្តិ សវចនីយំ ករោន្តិ អនុវាទំ បដ្ឋបេន្តិ ឱកាសំ ការេន្តិ ចោទេន្តិ សារេន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនា ភិក្ខុនិយា ឧបោសថំ ឋបេតុំ ឋបិតោបិ សុដ្ឋបិតោ ឋបេន្តស្ស អនាបត្តិ បវារណំ ឋបេតុំ ឋបិតាបិ សុដ្ឋបិតា ឋបេន្តស្ស អនាបត្តិ សវចនី-យំ កាតុំ កតំបិ សុកតំ ករោន្តស្ស អនាបត្តិ អនុវាទំ បដ្ឋបេតុំ បដ្ឋបិតោបិ សុប្បដ្ឋបិតោ[២] បដ្ឋបេ-ន្តស្ស អនាបត្តិ ឱកាសំ ការេតុំ ការិតោបិ សុការិ-

១ ឱ. ម. អសារិតោ ។ ២ ឱ. ម. សុបដ្ឋបិតោ ។

ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ភិក្ខុនីមិនត្រូវឲ្យគេធ្វើឱកាស (ដើម្បីចោទ) បើទុកជាឲ្យគេធ្វើ ហើយក៏ឈ្មោះថាមិនបានឲ្យធ្វើ កាលបើឲ្យធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ភិក្ខុនីមិនត្រូវចោទភិក្ខុទេ បើទុកជាចោទហើយ ក៏ឈ្មោះថាមិនបានចោទ កាលបើចោទ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ភិក្ខុនីមិនត្រូវរំលឹកពួកភិក្ខុទេ ទោះបីរំលឹកហើយ ក៏ឈ្មោះថាមិនបានរំលឹក កាលបើរំលឹក ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[២៥៥] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយឃាត់ឧបោសថ ឃាត់បវារណារបស់ពួកភិក្ខុនី ធ្វើជាអ្នកមានមាត់ពាក្យ (ក្នុងអធិករណ៍) ផ្តើមអនុវាទាធិករណ៍ ឲ្យភិក្ខុនីធ្វើឱកាស (ដើម្បីចោទ) ចោទ (ភិក្ខុនី) រំលឹក (ភិក្ខុនី) ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុឃាត់ឧបោសថដល់ភិក្ខុនី ឧបោសថដែលឃាត់ហើយ ក៏ឈ្មោះថាឃាត់ដោយប្រពៃ ភិក្ខុដែលឃាត់មិនត្រូវអាបត្តិ ឲ្យភិក្ខុឃាត់បវារណា បវារណាដែលឃាត់ហើយក៏ឈ្មោះថាឃាត់ដោយប្រពៃ ភិក្ខុដែលឃាត់មិនត្រូវអាបត្តិ ឲ្យភិក្ខុធ្វើជាអ្នកមានមាត់ពាក្យ (ក្នុងអធិករណ៍) ទោះបីភិក្ខុធ្វើហើយ ក៏ឈ្មោះថា ធ្វើដោយប្រពៃ ភិក្ខុដែលធ្វើ មិនត្រូវអាបត្តិ ឲ្យភិក្ខុផ្តើមអនុវាទាធិករណ៍ ទោះបីភិក្ខុផ្តើមហើយ ក៏ឈ្មោះថាផ្តើមឡើងដោយប្រពៃ ភិក្ខុដែលផ្តើមមិនត្រូវអាបត្តិ ឲ្យភិក្ខុបើកឱកាស (ដើម្បីចោទ) ទោះបីភិក្ខុបើកហើយ

តោ ការេន្តស្ស អាបត្តិ ចោទេតុំ ចោទិតាបិ សុចោទិតា ចោទេន្តស្ស អាបត្តិ សារេតុំ សារិតាបិ សុស្សារិតា សារេន្តស្ស អាបត្តីតិ ។

[២៤៦] តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខុនិយោ យានេន យាយន្តិ ឥត្ថីយុត្តេនបិ បុរិសន្តរេន បុរិសយុត្តេនបិ ឥត្ថន្តរេន ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ ។ បេ ។ សេយ្យថាបិ គង្គាមហិកាយាតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ ភិក្ខុនិយា យានេន យាយិតព្វំ យា យាយេយ្យ យថាធម្មោ ការេតព្វោតិ ។

[២៤៧] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរា ភិក្ខុនី គិលានា ហោតិ ន សក្កោតិ បទសា គន្តុំ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនិយា គិលានាយ យានេន យាយិតុន្តិ[១] ។ អថខោ ភិក្ខុនីនំ ឯតទហោសិ ឥត្ថីយុត្តំ នុ ខោ

១ ឱ. ម. អនុជានាមិ ភិក្ខវេ គិលានាយ យាយន្តិ ។

ក៏ឈ្មោះថាបើកដោយប្រពៃ ភិក្ខុដែលបើក មិនត្រូវអាបត្តិ ឲ្យភិក្ខុចោទ (ភិក្ខុនី) ទោះបីភិក្ខុចោទហើយ ក៏ឈ្មោះថាចោទដោយប្រពៃ ភិក្ខុដែលចោទ មិនត្រូវអាបត្តិ ឲ្យភិក្ខុរំលឹក (ភិក្ខុនី) ទោះបីភិក្ខុរំលឹកហើយ ក៏ឈ្មោះថារំលឹកដោយប្រពៃ ភិក្ខុដែលរំលឹក មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។

[២៥៦] សម័យនោះឯង ឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនីទៅដោយយានដែលទឹមគោញីមានប្រុសជាអ្នកបរខ្លះ ដែលទឹមគោឈ្មោល មានស្រីជាអ្នកបរខ្លះ ។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ។ បេ ។ ដូចជាស្រីអ្នកលេងទឹកក្នុងទន្លេគង្គានិងទន្លេមហី ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីមិនត្រូវទៅដោយយានទេ ភិក្ខុនីណាទៅ វិន័យធរត្រូវវិនិច្ឆ័យតាមអាបត្តិ ។

[២៥៧] សម័យនោះឯង ភិក្ខុនី ១ រូបមានជំងឺមិនអាចនឹងដើរទៅដោយជើងបាន ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុនីដែលមានជំងឺទៅដោយយានបាន ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុនីទាំង-ឡាយមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា (ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់អនុញ្ញាតយាន)

បុរិសយុត្តំ ន ខោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោ-
ចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឥត្ថីយុត្តំ បុរិសយុត្តំ
ហត្ថវដ្ដកន្តិ ។

[២៤៨] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរិស្សា ភិក្ខុ-
និយា យានុគ្ឃាតេន ពាឡ្ហតរំ អផាសុកំ អហោសិ ។
ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ
សិវិកំ បាដង្កិន្តិ ។

[២៤៩] តេន ខោ បន សមយេន អឌ្ឍកាសី
គណិកា ភិក្ខុនីសុ បព្វជិតា ហោតិ ។ សា ច[១]
សាវត្ថឹ គន្តុកាមា ហោតិ ភគវតោ សន្តិកេ ឧប-
សម្បជ្ជិស្សាមីតិ ។ អស្សោសុំ ខោ ធុត្តា អឌ្ឍកា-
សី កិរ គណិកា សាវត្ថឹ គន្តុកាមាតិ ។ តេ មគ្គេ
បរិយុដ្ឋឹសុ ។ អស្សោសិ ខោ អឌ្ឍកាសី គណិកា
ធុត្តា កិរ មគ្គេ បរិយុដ្ឋិតាតិ ភគវតោ សន្តិកេ ទូតំ
បាហេសិ អហំ ហិ ឧបសម្បជ្ជិតុកាមា កថំ នុ ខោ
មយា បដិបជ្ជិតព្វន្តិ ។ អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ

១ ឱ. ម. បោត្ថកេសុ ចសទ្ទោ ន បញ្ញាយតិ ។

ដែលទឹមគោញី ឬយានដែលទឹមគោឈ្មោលហ្ន៎ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតយានដែលទឹមគោញី ដែលទឹមគោឈ្មោល និងយានដែលអូសដោយដៃ (មានស្រី ឬប្រុស ជាអ្នកអូស) ។

[២៥៨] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុនី ១ រូប កើតសេចក្តីមិនសប្បាយជាខ្លាំងដោយសាររទេះទង្គិច ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតគ្រែស្នែង និងអង្រឹងស្នែង ។

[២៥៩] សម័យនោះឯង មានស្រីផ្កាមាសឈ្មោះអឌ្ឍកាសី មកបួសក្នុងសំណាក់ពួកភិក្ខុនី ។ នាងអឌ្ឍកាសីនោះ ចង់ទៅនគរសាវត្ថីដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងបានឧបសម្បទា ក្នុងសំណាក់នៃព្រះមានព្រះភាគ ។ ពួកអ្នកលេងបានឮដំណឹងថា នាងអឌ្ឍកាសីស្រីផ្កាមាសចង់ទៅនគរសាវត្ថី ។ ពួកអ្នកលេងទាំងនោះ ក៏ចាំស្កាត់ត្រង់កណ្តាលផ្លូវ ។ នាងអឌ្ឍកាសីស្រីផ្កាមាសបានឮដំណឹងថា ពួកអ្នកលេងចាំស្កាត់ត្រង់កណ្តាលផ្លូវដូច្នោះ ក៏បញ្ជូនទូតទៅក្រាបបង្គំទូលព្រះមានព្រះភាគថា ដ្បិតខ្ញុំម្ចាស់ចង់ឧបសម្បទា តើខ្ញុំម្ចាស់នឹងប្រតិបត្តិយ៉ាងណា ។ ព្រោះនិទាននេះ

ឯតស្មឹ បករណេ ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ទូតេនបិ ឧបសម្បាទេតុន្តិ ។ ភិក្ខុ- ទូតេន ឧបសម្បាទេន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេ- សុំ ។ ន ភិក្ខវេ ភិក្ខុទូតេន ឧបសម្បាទេតព្វា យោ ឧបសម្បាទេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។ សិក្ខមានាទូ- តេន ឧបសម្បាទេន្តិ ។ បេ ។ សាមណេរទូតេន ឧប- សម្បាទេន្តិ ។ បេ ។ សាមណេរីទូតេន ឧបសម្បាទេន្តិ ។ បេ ។ ពាលាយ អព្យត្តាយ ទូតេន ឧបសម្បាទេន្តិ ។ ន ភិក្ខវេ ពាលាយ អព្យត្តាយ ទូតេន ឧបសម្បាទេតព្វា យោ ឧបសម្បាទេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ព្យត្តាយ ភិក្ខុនិយា បដិពលាយ ទូតេន ឧបសម្បាទេតុំ ។ តាយ ទូតាយ ភិក្ខុនិយា សង្ឃំ ឧបសង្កមិត្វា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា ភិក្ខូនំ បាទេ វន្ទិត្វា ឧក្កុដិកំ និសីទិត្វា អញ្ជលឹ បគ្គហេត្វា ឯវមស្ស វចនីយោ ឥត្ថន្នាមា អយ្យា ឥត្ថន្នាមាយ អយ្យាយ ឧបសម្បទាបេក្ខា ឯកតោ ឧបសម្បន្នា

ដំណើរនេះ ទើបព្រះមានព្រះភាគធ្វើធម្មីកថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យឲ្យឧបសម្បទាសូម្បីដោយទូតក៏បាន ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏ឲ្យឧបសម្បទា (ដល់ភិក្ខុនី) ដោយភិក្ខុទូត ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវឲ្យឧបសម្បទា (ដល់ភិក្ខុនី) ដោយភិក្ខុទូតទេ ភិក្ខុណាឲ្យឧបសម្បទាត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ឲ្យឧបសម្បទា (ដល់ភិក្ខុនី) ដោយសិក្ខមានាទូត ។ បេ ។ ឲ្យឧបសម្បទាដោយសាមណេរទូត ។ បេ ។ ឲ្យឧបសម្បទាដោយសាមណេរីទូត ។ បេ ។ ឲ្យឧបសម្បទាដល់ឧបសម្បទាបេក្ខាដែលល្ងង់មិនឆ្លាសដោយទូត ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវឲ្យឧបសម្បទា ដល់ឧបសម្បទាបេក្ខា ដែលល្ងង់មិនឆ្លាសដោយទូតទេ ភិក្ខុណាឲ្យឧបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យឲ្យឧបសម្បទាដល់ភិក្ខុនីដែលឆ្លាសប្រតិពលដោយទូតបាន ។ ភិក្ខុនីជាទូតនោះ គប្បីចូលទៅរកសង្ឃ ធ្វើចីពរឆៀងស្មាម្ខាង ក្រាបថ្វាយបង្គំបាទានៃភិក្ខុទាំងឡាយ ហើយអង្គុយច្រហោងផ្គងអញ្ជលីឡើង ពោលយ៉ាងនេះថា បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ ឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ របស់ភិក្ខុនីឈ្មោះនេះ បានឧបសម្បទាដោយ

៣៣៣

ភិក្ខុនីខន្ធកេ ទូតេន ញត្តិចតុត្ថកម្មឧបសម្បទា

ភិក្ខុនីសង្ឃេ វិសុទ្ធា សា កេនចិទេវ អន្តរាយេន នាគច្ឆតិ ឥត្ថន្នាមា អយ្យា សង្ឃំ ឧបសម្បទំ យាចតិ ឧល្លុម្បតុ តំ អយ្យា សង្ឃោ អនុកម្បំ ឧបាទាយ ។ ឥត្ថន្នាមា អយ្យា ឥត្ថន្នាមាយ អយ្យាយ ឧបសម្បទាបេក្ខា ឯកតោ ឧបសម្បន្នា ភិក្ខុនីសង្ឃេ វិសុទ្ធា សា កេនចិទេវ អន្តរាយេន នាគច្ឆតិ ទុតិយម្បិ អយ្យា ឥត្ថន្នាមា សង្ឃំ ឧបសម្បទំ យាចតិ ឧល្លុម្បតុ តំ អយ្យា សង្ឃោ អនុកម្បំ ឧបាទាយ ។ ឥត្ថន្នាមា អយ្យា ឥត្ថន្នាមាយ អយ្យាយ ឧបសម្បទាបេក្ខា ឯកតោ ឧបសម្បន្នា ភិក្ខុនីសង្ឃេ វិសុទ្ធា សា កេនចិទេវ អន្តរាយេន នាគច្ឆតិ តតិយម្បិ អយ្យា ឥត្ថន្នាមា សង្ឃំ ឧបសម្បទំ យាចតិ ឧល្លុម្បតុ តំ អយ្យា សង្ឃោ អនុកម្បំ ឧបាទាយាតិ ។

ចំណែកម្ខាង បរិសុទ្ធក្នុងភិក្ខុនីសង្ឃហើយ ឧបសម្បទាបេក្ខានោះ មក ពុំបាន ព្រោះមានអន្តរាយណាមួយ បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ ឥឡូវ ឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ សូមឧបសម្បទានឹងសង្ឃ (ម្តងទៀត) បពិត្រ លោកម្ចាស់ទាំងឡាយ សូមព្រះសង្ឃអាស្រ័យសេចក្តីអនុគ្រោះស្រោច ស្រង់ឧបសម្បទាបេក្ខានោះ ។ បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ ឧបសម្ប-ទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ របស់នាងជាម្ចាស់ឈ្មោះនេះ បានឧបសម្បទាដោយ ចំណែកម្ខាង បរិសុទ្ធក្នុងភិក្ខុនីសង្ឃហើយ ឥឡូវ ឧបសម្បទាបេក្ខានោះ មកពុំបាន ព្រោះមានអន្តរាយណាមួយ បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ ឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ សូមឧបសម្បទានឹងសង្ឃ (ម្តងទៀត) បពិត្រ លោកម្ចាស់ទាំងឡាយ សូមព្រះសង្ឃអាស្រ័យសេចក្តីអនុគ្រោះស្រោច ស្រង់នូវឧបសម្បទាបេក្ខានោះ អស់វារៈពីរដងផង ។ បពិត្រលោកម្ចាស់ ទាំងឡាយ ឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ របស់នាងជាម្ចាស់ឈ្មោះនេះ បានឧបសម្បទាដោយចំណែកម្ខាង បរិសុទ្ធក្នុងភិក្ខុនីសង្ឃហើយ ឥឡូវ ឧបសម្បទាបេក្ខានោះ មកពុំបាន ព្រោះមានអន្តរាយណាមួយ បពិត្រ លោកម្ចាស់ទាំងឡាយ ឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ សូមឧបសម្បទានឹង សង្ឃ (ម្តងទៀត) បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ សូមព្រះសង្ឃអាស្រ័យ សេចក្តីអនុគ្រោះស្រោចស្រង់ ឧបសម្បទាបេក្ខានោះអស់វារៈបីដងផង ។

[៦៦០] ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញា-
បេតព្វោ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមា ឥត្ថន្នា-
មាយ ឧបសម្បទាបេក្ខា ឯកតោ ឧបសម្បន្នា ភិក្ខុនី-
សង្ឃេ វិសុទ្ធា សា កោនចិទេវ អន្តរាយេន ជាតច្ចូតិ
ឥត្ថន្នាមា សង្ឃំ ឧបសម្បទំ យាចតិ ឥត្ថន្នាមាយ
បវត្តិនិយា ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ
ឧបសម្បាទេយ្យ ឥត្ថន្នាមាយ បវត្តិនិយា ។ ឯសា ញត្តិ ។
សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមា ឥត្ថន្នាមាយ
ឧបសម្បទាបេក្ខា ឯកតោ ឧបសម្បន្នា ភិក្ខុនីសង្ឃេ
វិសុទ្ធា សា កោនចិទេវ អន្តរាយេន ជាតច្ចូតិ ឥត្ថន្នាមា
សង្ឃំ ឧបសម្បទំ យាចតិ ឥត្ថន្នាមាយ បវត្តិនិយា
សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ ឧបសម្បាទេតិ ឥត្ថន្នាមាយ បវត្តិ-
និយា ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឥត្ថន្នាមាយ
ឧបសម្បទា ឥត្ថន្នាមាយ បវត្តិនិយា សោ តុណ្ហស្ស

[២៦០] ភិក្ខុដែលឆ្លាសប្រតិពល គប្បីប្រកាសសង្ឃថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ដ្បិតឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ របស់ភិក្ខុនីឈ្មោះនេះ បានឧបសម្បទាដោយចំណែកម្ខាង បរិសុទ្ធក្នុងសំណាក់ភិក្ខុនីសង្ឃហើយ ឥឡូវឧបសម្បទាបេក្ខានោះមកពុំបាន ព្រោះមានអន្តរាយណាមួយ ឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ មានភិក្ខុនីឈ្មោះនេះជាបវត្តិនី សូមឧបសម្បទានឹងសង្ឃ (ម្តងទៀត) ។ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីញ៉ាំងឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ មានភិក្ខុនីឈ្មោះនេះជាបវត្តិនីឲ្យបានឧបសម្បទា ។ នេះជាញត្តិ ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ របស់ភិក្ខុនីឈ្មោះនេះ បានឧបសម្បទាដោយចំណែកម្ខាង បរិសុទ្ធក្នុងសំណាក់ភិក្ខុនីសង្ឃហើយ ឥឡូវឧបសម្បទាបេក្ខានោះ មកពុំបាន ព្រោះមានអន្តរាយណាមួយ ឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ មានភិក្ខុនីឈ្មោះនេះជាបវត្តិនី សូមឧបសម្បទានឹងសង្ឃ (ម្តងទៀត) ឥឡូវនេះសង្ឃញ៉ាំងឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ មានភិក្ខុនីឈ្មោះនេះជាបវត្តិនីឲ្យបានឧបសម្បទា ។ ឧបសម្បទានៃឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ មានភិក្ខុនីឈ្មោះនេះជាបវត្តិនីសមគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ គប្បីស្ងៀម

យស្ស នក្ខមតិ សោ ភាសេយ្យ ។ ទុតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ ។ បេ ។ តតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមា ឥត្ថន្នាមាយ ឧបសម្បទា-បេក្ខា ឯកតោ ឧបសម្បន្នា ភិក្ខុនីសង្ឃេ វិសុទ្ធា សា កេនចិទេវ អន្តរាយេន នាគច្ឆតិ ឥត្ថន្នាមា សង្ឃំ ឧបសម្បទំ យាចតិ ឥត្ថន្នាមាយ បវត្តិនិយា ។ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ ឧបសម្បាទេតិ ឥត្ថន្នាមាយ បវត្តិនិយា ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឥត្ថន្នាមាយ ឧបសម្បទា ឥត្ថន្នាមាយ បវត្តិនិយា សោ តុណ្ហស្ស យស្ស នក្ខមតិ សោ ភាសេយ្យ ។ ឧបសម្បន្នា សង្ឃេន ឥត្ថន្នាមា ឥត្ថន្នាមាយ បវត្តិនិយា ។ ខមតិ សង្ឃស្ស តស្មា តុណ្ហី ។ ឯវមេតំ ធារយាមីតិ ។ តាវទេវ ឆាយា មេតព្វា ឧតុប្បមាណំ អាចិក្ខិតព្វំ ទិវសភាគោ អាចិក្ខិតព្វោ

មិនសមគួរ ដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះគប្បីថ្លែងមក ។ ខ្ញុំប្រកាសសេចក្ដីនេះអស់វារៈពីរដងផង ។ បេ ។ ខ្ញុំប្រ-កាសសេចក្ដីនេះអស់វារៈបីដងផងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្ដាប់ខ្ញុំ ឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ របស់ភិក្ខុនីឈ្មោះនេះបានឧបសម្បទាដោយចំណែកម្ខាង បរិសុទ្ធក្នុងសំណាក់នៃភិក្ខុនីសង្ឃហើយ ឥឡូវឧប-សម្បទាបេក្ខានោះមកពុំបាន ព្រោះមានអន្តរាយណាមួយ ឧបសម្បទា-បេក្ខាឈ្មោះនេះ មានភិក្ខុនីឈ្មោះនេះជាបវត្តិនី សូមឧបសម្បទានឹងសង្ឃ (ម្ដងទៀត) ។ ឥឡូវនេះសង្ឃញ៉ាំងឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ មានភិក្ខុនីឈ្មោះនេះជាបវត្តិនី ឲ្យបានឧបសម្បទា ។ ឧបសម្បទានៃឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ មានភិក្ខុនីឈ្មោះនេះជាបវត្តិនី សមគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះគប្បីស្ងៀម មិនសមគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះគប្បីថ្លែងមក ។ ឧបសម្ប-ទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ មានភិក្ខុនីឈ្មោះនេះជាបវត្តិនី សង្ឃបានឲ្យឧបសម្បទាហើយ ។ ឧបសម្បទាកម្មនេះសមគួរដល់សង្ឃហើយ ព្រោះហេតុនោះបានជាសង្ឃស្ងៀម ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវសេចក្ដីនេះ ដោយអាការស្ងៀមយ៉ាងនេះ ។ ភិក្ខុត្រូវវាស់ស្រមោល ប្រាប់ប្រមាណរដូវ ប្រាប់ចំណែកថ្ងៃ

សង្ឃីតិ អាចិក្ខិតព្វា ភិក្ខុនិយោ វត្តព្វា តស្សា តយោ ច និស្សយេ អដ្ឋ ច អករណីយានិ អាចិក្ខេយ្យាថាតិ ។

[២៦១] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុនិយោ អរញ្ញេ វិហរន្តិ ។ ធុត្តា ទូសេន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ ភិក្ខុនិយា អរញ្ញេ វត្ថព្វំ យា វសេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[២៦២] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរេន ឧបាសកេន ភិក្ខុនីសង្ឃស្ស ឧទ្ទោសិតោ ទិន្នោ ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឧទ្ទោសិតន្តិ ។ ឧទ្ទោសិតោ ន សម្មតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឧបស្សយន្តិ ។ ឧបស្សយោ ន សម្មតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ នវកម្មន្តិ ។ នវកម្មំ ន សម្មតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ បុគ្គលិកំបិ កាតុន្តិ ។

ប្រាប់សង្ឃ័តិ នឹងត្រូវប្រាប់ពួកភិក្ខុនីថា នាងទាំងឡាយត្រូវប្រាប់និស្ស័យ ៣ យ៉ាងផង អករណីយកិច្ច ៨ យ៉ាងផងដល់ភិក្ខុនីថ្មីនោះ ។

[២៦១] សម័យនោះឯង ភិក្ខុនីទាំងឡាយទៅនៅក្នុងព្រៃ ។ ពួកអ្នកលេងតែងប្រទូស្ត ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីមិនត្រូវនៅក្នុងព្រៃទេ ភិក្ខុនីណានៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[២៦២] សម័យនោះឯង ឧបាសកម្នាក់ ប្រគេនឃ្លាំង (សម្រាប់ដាក់របស់) ដល់ភិក្ខុនីសង្ឃ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឃ្លាំង ។ ឃ្លាំងក៏មិនគ្រប់គ្រាន់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតផ្ទះ ។ ផ្ទះក៏នៅតែមិនគ្រប់គ្រាន់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុងទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតនូវនវកម្ម (ការសង់រថ្មី) ។ នវកម្មក៏នៅតែមិនគ្រប់គ្រាន់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើនវកម្មនោះទៅជារបស់បុគ្គលវិញ ។

[២៦៣] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរា ឥត្ថី សន្និសិន្នគព្ភា ភិក្ខុនីសុ បព្វជិតា ហោតិ ។ តស្សា បព្វជិតាយ គព្ភោ វុដ្ឋាសិ ។ អថខោ តស្សា ភិក្ខុនិយា ឯតទហោសិ កថំ នុ ខោ មយា ឥមស្មឹ ទារកេ បដិបជ្ជិតព្វន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ បោសេតុំ យាវ សោ ទារកោ វិញ្ញុតំ បាបុណាតីតិ ។ អថខោ តស្សា ភិក្ខុនិយា ឯតទហោសិ មយា ច ន លព្ភា ឯកិកាយ វត្ថុំ អញ្ញាយ ច ភិក្ខុនិយា ន លព្ភា ទារកេន សហវត្ថុំ កថំ នុ ខោ មយា បដិបជ្ជិតព្វន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឯកំ ភិក្ខុនឹ សម្មន្និត្វា តស្សា ភិក្ខុនិយា ទុតិយំ ទាតុំ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ សម្មន្និតព្វា ។ បឋមំ ភិក្ខុនី យាចិតព្វា យាចិត្វា ព្យត្តាយ ភិក្ខុនិយា បដិពលាយ សង្ឃោ ញាបេតព្វោ សុណាតុ មេ អយ្យេ សង្ឃោ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ ភិក្ខុនឹ សម្មន្នេយ្យ ឥត្ថន្នាមាយ ភិក្ខុនិយា ទុតិយំ ។

ភិក្ខុនីខន្ធកៈ រឿងស្រីម្នាក់ និងការសន្មតភិក្ខុនី

[២៦៣] សម័យនោះឯង មានស្ត្រី ១ នាក់ មានគភ៌នៅខ្ចី ចូលមកបួសក្នុងសំណាក់ភិក្ខុនី ។ លុះស្ត្រីនោះបួសហើយ គភ៌ក៏ប្រសូតមក ។ ភិក្ខុនីនោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា អាត្មាអញនឹងថែរក្សាទារកនេះ ដោយប្រការដូចម្តេច ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យចិញ្ចឹមដរាបតែទារកនោះបានដឹងក្តី ។ ទើបភិក្ខុនីនោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា អាត្មាអញម្នាក់ឯងនៅជាមួយនឹងក្មេងប្រុសមិនបាន ទាំងភិក្ខុនីឯទៀត ក៏នៅជាមួយនឹងក្មេងប្រុសមិនបាន តើអាត្មាអញត្រូវថែរក្សាដូចម្តេច ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យសន្មតភិក្ខុនី ១ រូប ឲ្យបានជាគម្រប់ពីរនឹងភិក្ខុនីនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវសន្មតយ៉ាងនេះ ។ ត្រូវសូមភិក្ខុនីជាមុន លុះសូមរួចហើយគប្បីឲ្យភិក្ខុនីដែលឈ្លាសប្រតិពល ប្រកាសសង្ឃថា បពិត្រព្រះនាងជាម្ចាស់ សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បើកម្មមានកាលគួរ ដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីសន្មតភិក្ខុនីឈ្មោះនេះ ឲ្យបានជាគម្រប់ពីរនឹងភិក្ខុនីឈ្មោះនេះ ។

ឯសា ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ អយ្យេ សង្ឃោ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ ភិក្ខុនឹ សម្មន្នតិ ឥត្ថន្នាមាយ ភិក្ខុនិយា ទុតិយំ ។ យស្សា អយ្យាយ ខមតិ ឥត្ថន្នាមាយ ភិក្ខុនិយា សម្មុតិ ឥត្ថន្នាមាយ ភិក្ខុនិយា ទុតិយាយ សា តុណ្ហស្ស យស្សា នក្ខមតិ សា ភាសេយ្យ ។ សម្មតា សង្ឃេន ឥត្ថន្នាមា ភិក្ខុនី ឥត្ថន្នាមាយ ភិក្ខុនិយា ទុតិយា ។ ខមតិ សង្ឃស្ស តស្មា តុណ្ហី ។ ឯវមេតំ ធារយាមីតិ ។ អថខោ តស្សា ទុតិយិកាយ ភិក្ខុនិយា ឯតទហោសិ កថំ នុ ខោ មយា ឥមស្មឹ ធារកេ បដិបជ្ជិតព្វន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឋបេត្វា សាតារំ យថា អញ្ញេ[១] បុរិសេ បដិបជ្ជតិ[២] ឯវំ តស្មឹ ធារកេ បដិបជ្ជិតុន្តិ ។

[៦៦៤] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរា ភិក្ខុនី គរុធម្មំ អជ្ឈាបន្នា ហោតិ មានត្តចារិនី ។ អថខោ តស្សា ភិក្ខុនិយា ឯតទហោសិ មយា ច ន លព្ភា ឯកិកាយ វត្ថុំ អញ្ញាយ ច ភិក្ខុនិយា ន លព្ភា សហ មយា វត្ថុំ

---

១ អញ្ញស្មឹ ។ ២ ឱ. ម. បដិបជ្ជន្តិ ។

នេះជាញត្តិ ។ បពិត្រព្រះនាងជាម្ចាស់ សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ សង្ឃសន្មតភិក្ខុនីឈ្មោះនេះឲ្យបានជាគម្រប់ពីរនឹងភិក្ខុនីឈ្មោះនេះ ។ ការសន្មតភិក្ខុនីឈ្មោះនេះ ឲ្យជាគម្រប់ពីរនឹងភិក្ខុនីឈ្មោះនេះ សមគួរដល់នាងជាម្ចាស់អង្គណា នាងជាម្ចាស់អង្គនោះ គប្បីស្ងៀម មិនសមគួរដល់នាងជាម្ចាស់អង្គណា នាងជាម្ចាស់អង្គនោះ គប្បីឆ្លើយមក ។ ភិក្ខុនីឈ្មោះនេះ សង្ឃបានសន្មតឲ្យជាគម្រប់ពីរនឹងភិក្ខុនីឈ្មោះនេះហើយ ។ ការសន្មតនេះ សមគួរដល់សង្ឃ ព្រោះហេតុនោះ បានជាសង្ឃស្ងៀម ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវដំណើរនេះដោយអាការស្ងៀមយ៉ាងនេះ ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុនីជាគម្រប់ពីររបស់ភិក្ខុនីនោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា អាត្មាអញត្រូវបែរក្សាក្នុងទារកនោះដូចម្តេច ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យបែរក្សាក្នុងទារកនោះដូចជាប្រតិបត្តិក្នុងបុរសដទៃដែរ វៀរលែងតែការដេកក្នុងផ្ទះជាមួយគ្នាចេញ ។

[២៦៤] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុនី ១ រូប ត្រូវគរុកាបត្តិហើយ នៅប្រព្រឹត្តមានត្ត ។ ភិក្ខុនីនោះក៏មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា អាត្មាអញម្នាក់ឯងនៅមិនបាន ទាំងភិក្ខុនីឯទៀត ក៏នៅជាមួយអាត្មាអញមិនបាន

កថំ នុ ខោ មយា បដិបជ្ជិតព្វន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឯកំ ភិក្ខុនឹ សម្មន្និត្វា តស្សា ភិក្ខុនិយា ទុតិយំ ទាតុំ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ សម្មន្និតព្វា ។ បឋមំ ភិក្ខុនី យាចិតព្វា យាចិត្វា ព្យត្តាយ ភិក្ខុនិយា បដិពលាយ សង្ឃោ ញាបេតព្វោ សុណាតុ មេ អយ្យេ សង្ឃោ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ ភិក្ខុនឹ សម្មន្នេយ្យ ឥត្ថន្នាមាយ ភិក្ខុនិយា ទុតិយំ ។ ឯសា ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ អយ្យេ សង្ឃោ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ ភិក្ខុនឹ សម្មន្នតិ ។ ឥត្ថន្នាមាយ ភិក្ខុនិយា ទុតិយំ ។ យស្សា អយ្យាយ ខមតិ ឥត្ថន្នាមាយ ភិក្ខុនិយា សម្មុតិ ឥត្ថន្នាមាយ ភិក្ខុនិយា ទុតិយាយ សា តុណ្ហស្ស យស្សា នក្ខមតិ សា ភាសេយ្យ ។ សម្មតា សង្ឃេន ឥត្ថន្នាមា ភិក្ខុនី ឥត្ថន្នាមាយ ភិក្ខុនិយា ទុតិយា ។ ខមតិ សង្ឃស្ស តស្មា តុណ្ហី ។ ឯវមេតំ ធារយាមីតិ ។

[២៦៩] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរា ភិក្ខុនី សិក្ខំ អប្បច្ចក្ខាយ[១] វិព្ភមិ ។ សា បុន បច្ចាគន្ត្វា

១ ឱ. ម. បច្ចក្ខាយ ។

អាត្មាអញគួរប្រតិបត្តិដូចម្តេចហ្ន៎ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំង-ឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យសន្មតភិក្ខុនី ១ រូបឲ្យជាគម្រប់ពីរនឹងភិក្ខុនីនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គប្បីសន្មតយ៉ាងនេះ ។ ត្រូវសូមភិក្ខុនីជាមុនសិនលុះសូមរួចហើយ ភិក្ខុនីដែលឆ្លាសប្រតិពល គប្បីផ្តៀងសង្ឃថា បពិត្រនាងជាម្ចាស់ សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បើកម្មមានកាលគួរ ដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីសន្មតភិក្ខុនីឈ្មោះនេះ ឲ្យជាគម្រប់ពីរនឹងភិក្ខុនីឈ្មោះនេះ ។ នេះជាញត្តិ ។ បពិត្រនាងជាម្ចាស់ សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ឥឡូវនេះ សង្ឃសន្មតភិក្ខុនីឈ្មោះនេះ ឲ្យជាគម្រប់ពីរនឹងភិក្ខុនីឈ្មោះនេះ ។ ការសន្មតភិក្ខុនីឈ្មោះនេះ ឲ្យជាគម្រប់ពីរនឹងភិក្ខុនីឈ្មោះនេះ គួរដល់នាងជាម្ចាស់អង្គណា នាងជាម្ចាស់អង្គនោះគប្បីស្ងៀម មិនគួរដល់នាងជាម្ចាស់អង្គណា នាងជាម្ចាស់អង្គនោះគប្បីនិយាយឡើង ។ ភិក្ខុនីឈ្មោះនេះ សង្ឃបានសន្មតឲ្យជាគម្រប់ពីរនឹងភិក្ខុនីឈ្មោះនេះហើយ ។ ការសន្មតនេះ គួរដល់សង្ឃ ព្រោះហេតុនោះ បានជាសង្ឃស្ងៀម ។ ខ្ញុំសូមចាំដំណើរនេះទុកដោយអាការស្ងៀមយ៉ាងនេះ ។

[២៦៥] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុនី ១ រូប មិនបានពោលលាសិក្ខា ហើយស្រាប់តែសឹកចេញទៅ ។ នាងនោះ ក៏ត្រឡប់មក

ភិក្ខុនិយា ឧបសម្បទំ យាចិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ ភិក្ខុនិយា សិក្ខាបច្ចក្ខាតំ យទេវ សា វិព្ភន្តា តទេវ សា ភិក្ខុនីតិ ។

[២៦៦] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរា ភិក្ខុនី សកាសាវា តិត្ថាយតនំ សង្កមិ ។ សា បុន បច្ចាគន្ត្វា ភិក្ខុនិយោ ឧបសម្បទំ យាចិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ យា សា ភិក្ខវេ ភិក្ខុនី សកាសាវា តិត្ថាយតនំ សង្កន្តា សា អាគតា ន ឧបសម្បាទេតព្វាតិ ។

[២៦៧] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុនិយោ បុរិសេហិ អភិវាទនំ កេសច្ឆេទនំ នខច្ឆេទនំ វណប្ប-ដិកម្មំ កុក្កុច្ចាយន្តា ន សាទិយន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ សាទិយិតុន្តិ ។

សូមឧបសម្បទានឹងភិក្ខុនីទាំងឡាយវិញ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ (បើ) ភិក្ខុនីមិនបានពោលលាសិក្ខាទេ ភិក្ខុនីនោះសឹកចេញទៅព្រោះហេតុណា នាងនោះមិនហៅថា ភិក្ខុនី ព្រោះតែហេតុនោះឯង ។

[៤៦៦] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុនី ១ រូបចូលទៅកាន់លទ្ធិតិរ្ថិយទាំងសំពត់កាសាវៈ នាងនោះក៏ត្រឡប់មកសូមឧបសម្បទានឹងភិក្ខុនីទាំងឡាយវិញ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីណាចូលទៅកាន់តិរ្ថិយទាំងសំពត់កាសាវៈ ហើយនាងនោះត្រឡប់មកវិញ សង្ឃមិនត្រូវឲ្យឧបសម្បទាទេ ។

[៤៦៧] សម័យនោះឯង ភិក្ខុនីទាំងឡាយមានសេចក្តីរង្កៀស មិនត្រេកអរចំពោះកិរិយាថ្វាយបង្គំ ការកោរសក់ ការកាត់ក្រចក ចំពោះការរក្សាដំបៅមួយអន្លើដោយបុរសទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុនីត្រេកអរបាន ។

ភិក្ខុនីខន្ធកេ ភិក្ខុនីនំ បល្លង្កេន និសីទនាទិ

[២៦៨] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុនិយោ បល្លង្កេន និសីទន្តិ បណ្ហិកសម្ផស្សំ សាទិយន្តិ[១] ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ ភិក្ខុនិ-យា បល្លង្កេន និសីទិតព្វំ យា និសីទេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[២៦៩] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរា ភិក្ខុនី គិលានា ហោតិ ។ តស្សា វិនា បល្លង្កា[២] ន ផាសុ ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនិយា អឌ្ឍបល្លង្កន្តិ ។

[២៧០] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុនិយោ វច្ចកុដិយា វច្ចំ ករោន្តិ ។ ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខុនិយោ តត្ថេវ គព្ភំ បាតេន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ ភិក្ខុនិយា វច្ចកុដិយា វច្ចោ កាតព្វោ យា ករេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ហេដ្ឋាវិវដេ ឧបរិបដិច្ឆន្នេ វច្ចំ កាតុន្តិ ។

[២៧១] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុនិយោ ចុណ្ណេ-ន នហាយន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ

---

១ ឱ. សាទិយន្តា ។ ២ ឱ. ម. បល្លង្កេន ។

ភិក្ខុនីខន្ធកៈ រឿងពួកភិក្ខុនីអង្គុយពែនភ្នែនជាដើម

[២៦៨] សម័យនោះឯង ភិក្ខុនីទាំងឡាយអង្គុយពែនភ្នែនហើយ ក៏ត្រេកអរនឹងសម្ផស្សកែងជើង ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីមិនត្រូវអង្គុយពែនភ្នែនឡើយ ភិក្ខុនីណាអង្គុយ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[២៦៩] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុនី ១ រូបឈឺ ។ ភិក្ខុនីនោះ បើវៀរពែនភ្នែនមិនមានសេចក្ដីសប្បាយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូល សេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុនីអង្គុយពែនជើងម្ខាងបាន ។

[២៧០] សម័យនោះឯង ភិក្ខុនីទាំងឡាយ បន្ទោបង់វច្ចៈក្នុងបង្គន់ ។ ឯពួកឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនី ក៏ទៅរំលូតគភ៌ (កូន) ក្នុងបង្គន់នោះឯង ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីមិនត្រូវបន្ទោបង់វច្ចៈក្នុងបង្គន់ ភិក្ខុនីណាបន្ទោបង់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុនីបន្ទោបង់វច្ចៈទៅក្នុងទីខាងក្រោម ដែលមិនមានបិទបាំង មានបិទបាំងតែខាងលើជុំវិញ ។

[២៧១] សម័យនោះឯង ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ផ្ញូតទឹកដោយគ្រឿងលំអិត ។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា

។ បេ ។ សេយ្យថាបិ គិហិកាមភោគិនិយោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ ភិក្ខុនិយា ចុណ្ណេន នហាយិតព្វំ យា នហាយេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស អនុជានាមិ ភិក្ខវេ កុក្កុសំ មត្តិកន្តិ ។

[២៧២] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុនិយោ វាសិតកាយ[១] មត្តិកាយ នហាយន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ ។ បេ ។ សេយ្យថាបិ គិហិកាមភោគិនិយោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ ភិក្ខុនិយា វាសិតកាយ មត្តិកាយ នហាយិតព្វំ យា នហាយេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស អនុជានាមិ ភិក្ខវេ បកតិមត្តិកន្តិ ។

[២៧៣] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុនិយោ ជន្តាឃរេ នហាយន្តិយោ កោលាហលំ អកំសុ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ ភិក្ខុនិយា ជន្តាឃរេ នហាយិតព្វំ យា នហាយេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

---

១ ឱ. ម. វាសិតីកាយ ។

។ បេ ។ ដូចជាស្រីគ្រហស្ថអ្នកបរិភោគកាម ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីមិនត្រូវផ្ងូតទឹកដោយគ្រឿងលំអិតទេ ភិក្ខុនីណាផ្ងូត ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតនូវកុណ្ឌកនិងដីស្អិត ។

[២៧២] សម័យនោះឯង ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ផ្ងូតទឹកដោយដីស្អិតដែលគេអប់ ។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ។ បេ ។ ដូចជាស្រីគ្រហស្ថអ្នកបរិភោគកាម ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីមិនត្រូវផ្ងូតទឹកដោយដីស្អិត ដែលគេអប់ទេ ភិក្ខុនីណាផ្ងូត ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតនូវដីស្អិតប្រក្រតី ។

[២៧៣] សម័យនោះឯង ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ផ្ងូតទឹកក្នុងរោងសម្រាប់រក្សាកាយ ហើយធ្វើនូវកោលាហល ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីមិនត្រូវផ្ងូតទឹកក្នុងរោងសម្រាប់រក្សាកាយទេ ភិក្ខុនីណាផ្ងូត ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[២៧៤] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុនិយោ បដិសោតេ នហាយន្តិ ធារាសម្ផស្សំ សាទិយន្តិ[១] ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ ភិក្ខុនិយា បដិសោតេ នហាយិតព្វំ យា នហាយេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[២៧៥] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុនិយោ អតិត្ថេ នហាយន្តិ ។ ធុត្តា ទូសេន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ ភិក្ខុនិយា អតិត្ថេ នហាយិតព្វំ យា នហាយេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[២៧៦] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុនិយោ បុរិសតិត្ថេ នហាយន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ ។ បេ ។ សេយ្យថាបិ គិហិកាមភោគិនិយោតិ ។ បេ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ ន ភិក្ខវេ ភិក្ខុនិយា បុរិសតិត្ថេ នហាយិតព្វំ យា នហាយេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស អនុជានាមិ ភិក្ខវេ មហិលាតិត្ថេ នហាយិតុន្តិ ។

តតិយភាណវារំ ។

ភិក្ខុនីខន្ធកេ និដ្ឋិតំ ទសមំ ។

ឥមម្ហិ ខន្ធកេ វត្ថុ ឯកសតំ ឆ ។

---

១ ឱ. សាទិយន្តា ។

[២៧៤] សម័យនោះឯង ភិក្ខុនីទាំងឡាយងូតទឹក (បែរមុខទៅ) ក្នុងទីច្រាសខ្សែទឹក ហើយត្រេកអរនឹងសម្ផស្សខ្សែទឹក ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីមិនត្រូវងូតទឹក (បែរមុខទៅ) កាន់ទីច្រាសខ្សែទឹក ភិក្ខុនីណាងូត ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[២៧៥] សម័យនោះឯង ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ងូតទឹកក្នុងទីដែលមិនមែនជាកំពង់ ។ ពួកអ្នកលេងទៅប្រទូស្ត (ធ្វើអសទ្ធម្ម) ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីមិនត្រូវងូតទឹកក្នុងទីមិនមែនជាកំពង់ ភិក្ខុនីណាងូត ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[២៧៦] សម័យនោះឯង ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ងូតទឹកក្នុងកំពង់ទឹកសម្រាប់បុរស ។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ។ បេ ។ ដូចជាស្រីគ្រហស្ថអ្នកបរិភោគកាម ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីមិនត្រូវងូតទឹក ក្នុងកំពង់សម្រាប់បុរសទេ ភិក្ខុនីណាងូត ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុនីងូតទឹកក្នុងកំពង់សម្រាប់ស្រីដ៏ប្រសើរ គឺភិក្ខុនីផងគ្នា ។

ភាណវារៈទី ៣ ។

ចប់ ភិក្ខុនីខន្ធកៈទី ១០ ។

ក្នុងខន្ធកៈនេះ មានរឿង ១០៦ ។

តស្សុទ្ទានំ

[២៧៧] បព្វជ្ជំ គោតមី យាចិ
នានុញ្ញាសិ តថាគតោ
កបិលវត្ថុ វេសាលី
អគមាសិ វិនាយកោ ។
រជោកិណ្ណា[១] កោដ្ឋកេសុ
អានន្ទស្ស បវេទយិ ។
ភព្វាតិ នយតោ យាចិ
មាតាតិ បោសិកាតិ ច ។
វស្សសតំ តទហុ ច
អភិក្ខុ បច្ចាសីសនា
បវារណា គរុធម្មា

១ ឱ. ម. រជោកិណ្ណោ ។

ឧទ្ទានគឺបញ្ជីរឿងនៃភិក្ខុនីខន្ធកៈនោះគឺ

[២៧៧] រឿងព្រះនាងបជាបតីគោតមីសូមបព្វជ្ជា ព្រះតថាគត ជាវិនាយកមិនទ្រង់អនុញ្ញាត ហើយស្តេចចេញចាកក្រុងកបិលព័ស្តុទៅកាន់ក្រុងវេសាលី ១ ។ រឿងព្រះនាងបជាបតីគោតមី មានព្រះអង្គប្រឡាក់ដោយធូលី ទ្រង់ព្រះសណ្ឋិតទៀបក្លោងទ្វារហើយទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះអានន្ទ ១ ។ រឿងព្រះអានន្ទទូលសូមបព្វជ្ជា ឲ្យព្រះនាងគោតមី តាមន័យដែលព្រះអង្គថា គួរនឹងបានសម្រេចមគ្គផលដែរ ដោយពោលអាងថា ព្រះនាងគោតមី ជាព្រះមាតុច្ឆាផង ជាអ្នកចិញ្ចឹមព្រះអង្គផង ។ រឿងព្រះសាស្តាទ្រង់សម្តែងគរុធម៌ ៨ ប្រការ គឺភិក្ខុនីសូម្បីមានវស្សា ១ រយ ក៏ត្រូវគោរពភិក្ខុ ដែលទើបបានឧបសម្បទាក្នុងថ្ងៃនោះ ១ ភិក្ខុនីមិនត្រូវនៅចាំវស្សាក្នុងអាវាសគ្មានភិក្ខុ ១ ភិក្ខុនីត្រូវស្វែងរកធម៌ពីរប្រការ អំពីសំណាក់ភិក្ខុសង្ឃ ១ ភិក្ខុនីត្រូវបវារណា ក្នុងឧភតោសង្ឃ ១ ភិក្ខុនីត្រូវគរុកាបត្តិហើយ ត្រូវប្រព្រឹត្តបក្ខមានត្ត ក្នុងឧភតោសង្ឃ ១

ទេ្វ វស្សា អនត្តោសជា
ឱវោជោ ច អដ្ឋ ជម្មា[(១)]
យាវជីវានុវត្តជា ។
តវុជម្មា បជិក្ខហោ
សា វស្សា ឧបសម្បជា ។
វស្សសហាស្សំ បញ្ចេវ
កុម្ភថេណក សេតដ្ឋិ
មញ្ចេដ្ឋិកា ឧបមាហិ
ឯវំ សទ្ធម្មហឹសជា
ចាឡឹ ពន្ធេយ្យុបមាហិ[(២)]
បុន សទ្ធម្មសណ្ឋិតិ
ឧបសម្បាទេតុំ អយ្យា

១ ឱ. ឱវាទេនដ្ឋ តេ ធម្មា ។ ម. ឱវាទេន អដ្ឋ ធម្មា ។ ២ ឱ. ម. អាឡឹ ពន្ធេយ្យ បា ឯវ ។

ភិក្ខុនីត្រូវស្វែងរកឧបសម្បទា ឲ្យនាងសិក្ខមានា ដែលបាន សិក្សាធម៌ ៦ ប្រការ អស់ពីរវស្សាក្នុងសំណាក់ឧភតោសង្ឃ ១ ភិក្ខុនីមិនត្រូវជេរប្រទេចភិក្ខុ ១ ភិក្ខុនីមិនត្រូវឲ្យឱវាទដល់ភិក្ខុ ១ ភិក្ខុនីត្រូវប្រព្រឹត្តតាមគរុធម៌ ៨ ប្រការដរាបអស់ជីវិត ១ ។ រឿង ព្រះអានន្ទរៀនគរុធម៌ ៨ ប្រការ ហើយប្រាប់ដល់ព្រះនាង-បជាបតីគោតមីថា បើព្រះនាងទទួលប្រព្រឹត្តគរុធម៌ ៨ ប្រការ នាងនឹងបានឧបសម្បទា ១ ។ រឿងព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ ថា បើមិនមានស្រីបួសទេ ព្រះសទ្ធម្មនឹងឋិតនៅអស់ ១ ពាន់ ឆ្នាំ កាលបើមានស្រីបួស ព្រះសទ្ធម្មនឹងឋិតនៅបានត្រឹមតែ ប្រាំរយឆ្នាំ ប្រៀបដូចចោរលួចផ្ទាំង ឬប្រៀបដូចក្រាដែលស៊ី ស្រូវ ពុំនោះសោតដូចជាក្រាភ្លើងដែលស៊ីអំពៅ ឯមាតុគ្រាម តែងបៀតបៀននូវព្រះសទ្ធម្ម យ៉ាងនោះដែរ មួយវិញទៀត បុរសទប់ទឹកឲ្យជាប់នៅយ៉ាងណា គរុធម៌ ៨ ប្រការ ដែលព្រះ អង្គបញ្ញត្តទុកមក ក៏ញុំាងព្រះសទ្ធម្មឲ្យឋិតថេរ យ៉ាងនោះ ដែរ ១ រឿងព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់អនុញ្ញាតឧបសម្បទាដល់ ភិក្ខុនី ១ រឿងពួកភិក្ខុនីនិយាយនឹងព្រះនាងបជាបតីគោតមី ថា ព្រះនាងជាម្ចាស់ មិនទាន់បានឧបសម្បទានៅឡើយ ១

យថាវុឌ្ឍាភិវាទនា
ន ករិស្សន្តិ តិមេវ
សាធារណា សាធារណំ
ឱវាទំ ចាតិមោក្ខញ្ច
កោន នុ ខោ ឧបស្សយំ
ន ជានន្តិ ច អាចិក្ខិ
ន ករោន្តិ ច ភិក្ខូហិ
បដិក្កមោតុំ ភិក្ខូហិ
ភិក្ខុនីហិ បដិក្កមោ
អាចិក្ខិ កម្មំ ភិក្ខូហិ
ឧជ្ឈាយន្តិ ភិក្ខូហិ វា
អាចិក្ខិតុំ ភណ្ឌនញ្ច

រឿងព្រះនាងបជាបតីគោតមី ទូលសូមឲ្យទ្រង់អនុញ្ញាត ការគោរពដល់ភិក្ខុ ភិក្ខុនី តាមលំដាប់ចាស់ខ្ចី ហើយព្រះអង្គទ្រង់ឃាត់ថា មិនបាច់តថាគតអនុញ្ញាតទេ ១ រឿងព្រះនាងបជាបតីគោតមីទូលសួរអំពីសាធារណៈនិងអសាធារណសិក្ខាបទ ១ រឿងទ្រង់ប្រទានឱវាទ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតបាតិមោក្ខ ១ រឿងពួកភិក្ខុសង្ស័យថា ត្រូវនរណា សម្តែងបាតិមោក្ខ ១ រឿងភិក្ខុចូលទៅកាន់សំណាក់ភិក្ខុនី ១ រឿងពួកភិក្ខុនីមិនចេះបាតិមោក្ខ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាត ឲ្យភិក្ខុប្រាប់បាតិ-មោក្ខុទ្ទេស ១ រឿងភិក្ខុនីមិនសំដែងអាបត្តិ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យពួកភិក្ខុទទួលអាបត្តិរបស់ពួកភិក្ខុនី ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យពួកភិក្ខុប្រាប់ដល់ការសំដែងអាបត្តិដល់ពួកភិក្ខុនី ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុនីផងគ្នាទទួលអាបត្តិ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យពួកភិក្ខុប្រាប់ការទទួលអាបត្តិ ដល់ពួកភិក្ខុនី ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាត ឲ្យពួកភិក្ខុធ្វើកម្មដល់ពួកភិក្ខុនី ១ រឿងមនុស្សទាំងឡាយពោលទោសថា ភិក្ខុនីទាំងនេះជាប្រពន្ធរបស់ភិក្ខុ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យពួកភិក្ខុប្រាប់ការធ្វើកម្មដល់ពួកភិក្ខុនី ១ រឿងភិក្ខុនីឈ្លោះគ្នាកណ្តាលសង្ឃ ១ រឿង

ភិក្ខុនីខន្ធកេ ឧទ្ទានគាថា

រោបេត្វា ឧប្បលាយ ច

សាវត្ថិយា កដ្ឋមោទកោ[១]

អវង្គិ កាយ ឩរុ ច

អង្គជាតំ ច ឱភាសំ

សម្បយោជេន្តិ វត្តិកា

អវង្គិយោ ចណ្ឌកម្មំ

ភិក្ខុនិយោ តថា បុង

អាវរណញ្ច ឱភជំ

នុ ខោ កប្បតិ[២] បក្កមិ

ពាលាវត្ថុ វិនិច្ឆយា

ឱភជំ សង្ឃេ បញ្ចហិ

ទុវេ តិស្សោ ន កណ្ហាន្តិ

១ ឱ. ម. កទ្ធមោទ ។ ២ ឱ. ម. កប្បតិ នុ ខោ ។

ទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុលើកកម្មរបស់ភិក្ខុនី ប្រគល់ឲ្យភិក្ខុនីផង គ្នា ១ រឿងភិក្ខុនីជាកូនសិស្សនាងឧប្បលវណ្ណា ១ រឿងទ្រង់គង់នៅក្នុងក្រុងសាវត្ថី ១ រឿងពួកភិក្ខុ សាចពួកភិក្ខុនីដោយកក់នឹងទឹក ១ រឿងអវន្ទិយភិក្ខុមិនគួរឲ្យពួកភិក្ខុនីថ្វាយបង្គំ ១ រឿងពួកភិក្ខុ សើយកាយ សើយភ្លៅ បញ្ចេញអង្គជាត ចំអកចំអន់ពួកភិក្ខុនី ផ្សំផ្គុំភិក្ខុជាមួយនឹងពួកភិក្ខុនី ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាត ឲ្យធ្វើទណ្ឌកម្ម មិនឲ្យភិក្ខុនីសំពះពួកភិក្ខុ ១ រឿងភិក្ខុនីសាចទឹកនិងកក់លើពួកភិក្ខុ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យធ្វើអាវរណកម្ម ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យបញ្ឈប់ឱវាទ ១ រឿងពួកភិក្ខុគិតថា កាលធ្វើឧបោសថជាមួយនឹងភិក្ខុនីដែលឃាត់ឱវាទហើយគួរ ឬមិនគួរ ១ រឿងឧទាយីឃាត់ឱវាទហើយ ចៀសចេញទៅកាន់ចារិក ១ រឿងភិក្ខុល្ងង់ឃាត់ឱវាទ ១ រឿងពួកភិក្ខុឃាត់ឱវាទដោយឥតរឿង ១ រឿងពួកភិក្ខុឃាត់ឱវាទហើយមិនឲ្យវិនិច្ឆ័យ ១ រឿងភិក្ខុនីសង្ឃទៅទទួលយកឱវាទ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុនី ៤-៥ រូបទៅទទួលយកឱវាទ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុនី ២-៣ រូបទៅទទួលយកឱវាទ ១ រឿងពួកភិក្ខុមិនទទួលឲ្យឱវាទ ១

ពាលាតិលានតាមិកំ
អរញ្ញំ នារោចេន្តិ ច
បុន បច្ចាគច្ឆន្តិ ច[១]
ជីឃំ វិលិវចម្មញ្ច
ទុស្សា ច វេណិ វដ្តិ ច
ចោឡវេណិ ច វដ្តិ ច
សុត្តវេណិ ច វដ្តិកា
អដ្ឋិល្លំ គោហនុកេន
ហត្ថកោច្ឆំ បជំ[២] តថា
ឈុ មុខំ ចន្តមំសំ
អាលិម្បោ មទ្ទ ចុណ្ណជា
លញ្ចេន្តិ អង្គរាគញ្ច
មុខរាគំ តថា ទុវេ
អវង្គំ វិសេសោ លោកោ
សាលោកេន សនច្ចនំ[៣]

១ ឱ. ម. អារញ្ញកា នារោចេន្តិ ន បច្ចាគច្ឆន្តិ ច ។ ២ ឱ. ម. បរិ ។ ៣ ឱ. ម. សនច្ចេន ច ។

រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុទទួលឲ្យឱវាទភិក្ខុនី វៀរលែងតែភិក្ខុល្ងង់ ភិក្ខុឈឺ និងភិក្ខុអ្នកដំណើរ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុដែលនៅក្នុងព្រៃឲ្យឱវាទ ១ រឿងពួកភិក្ខុទទួលឲ្យឱវាទហើយមិនបានប្រាប់ ១ រឿងពួកភិក្ខុទទួលឲ្យឱវាទហើយ មិនប្រគល់មកវិញ ១ រឿងពួកភិក្ខុនីប្រើវត្ថពន្ធចង្កេះវែង ១ រឿងពួកភិក្ខុនីចង់រឹតធ្ពឹងជំនីរ ដោយផ្ទាំងដែលធ្វើពីបន្ទោះឫស្សីខ្លះ ដោយស្បែកខ្លះ ដោយសំពត់សខ្លះ ដោយសំណុំសំពត់សខ្លះ ដោយខ្នាញ់សំពត់សខ្លះ ដោយផ្ទាំងសំពត់មានពណ៌ផ្សេង ៗ ខ្លះ ដោយសំណុំសំពត់មានពណ៌ខ្លះ ដោយខ្នាញ់សំពត់មានពណ៌ខ្លះ ដោយសំណុំសូត្រខ្លះ ដោយខ្នាញ់សំពត់សូត្រខ្លះ ១ រឿងពួកភិក្ខុនីប្រើឲ្យគេដំត្រគាក ដោយឈើដូចឆ្អឹងស្មង់គោខ្លះ ដូចចង្កាគោខ្លះ ឲ្យគេដំដៃខ្លះ ខ្នងដៃខ្លះ ខ្នងជើងខ្លះ ភ្លៅខ្លះ មុខខ្លះ សាច់ធ្មេញខ្លះ ដោយឈើដូចគ្នា ពួកភិក្ខុនីលាបមុខខ្លះ ប្រស់មុខខ្លះ ខាត់មុខខ្លះ ផ្ចិតមុខខ្លះ ស្រឡាបមុខខ្លះ ស្រឡាបទាំងខ្លួនទាំងមុខខ្លះ ១ រឿងភិក្ខុនីធ្វើគំនូសក្រោមមាត់ខ្លះ ធ្វើគំនូសប្លែក ៗ ត្រង់ថ្ពាល់ខ្លះ ក្រឡេកមើលតាមបង្អួចខ្លះ ឈរត្រង់មាត់ទ្វារបង្ហាញកាយខ្លះ ប្រើគេឲ្យលេង

៣៤៩

ភិក្ខុនីខន្ធកេ ឧទ្ទានគាថា

វេសិ ចានាការំ សូនំ
អាបណំ វឌ្ឍិ វាណិជា
ទាសំ ទាសឹ កម្មករំ
កម្មការឹ ឧបដ្ឋយំ[១]
តិរច្ឆាន ហរិតកិ
សន្ធារយន្តិ នមាតកំ
នីលំ បីតំ លោហិតកំ
មញ្ជេដ្ឋកណ្ហាចីវរា
មហារង្គ មហានាមា ច
អច្ឆិន្នា[២] ទីឃមេវ ច
បុប្ផ ផល កញ្ចុកញ្ច
តិរីដញ្ចេវ ធារយុំ ។
ភិក្ខុនីសិក្ខមានាយ
សាមណេរាយ អច្ចយេ[៣]
និយ្យាទិតេ បរិក្ខារេ
ភិក្ខុនិយោ[៤] ច ឥស្សរា

---

១ ឱ. ឧបដ្ឋហំ ។ ២ ឱ. ម. មហានាម អច្ឆិនា ។ ៣ ឱ. អបច្ចយេ ។ ៤ ឱ. ភិក្ខុនី ចេវ ។

មហោស្រពខ្លះ បំបួសស្រីពេស្យាខ្លះ តាំងពោងលក់សុរាខ្លះ តាំងពោងលក់សាច់ខ្លះ បើកពានផ្សារខ្លះ ដំឡើងថ្លៃរបស់ខ្លះ ប្រកបជំនួញផ្សេង ៗ ខ្លះ ឲ្យខ្ញុំប្រុសបម្រើខ្លះ ឲ្យខ្ញុំស្រីបម្រើខ្លះ ឲ្យកូនឈ្នួលប្រុសបម្រើខ្លះ ឲ្យកូនឈ្នួលស្រីបម្រើខ្លះ ឲ្យសត្វតិរច្ឆានបម្រើខ្លះ តាំងពានលក់វត្ថុខ្ចីនិងវត្ថុទុំខ្លះ ប្រើកម្រាលស្នាច់ ដោយពោមចៀមខ្លះ ១ រឿងភិក្ខុនីប្រើចីវរពណ៌ខៀវសុទ្ធខ្លះ លឿងខ្ចីសុទ្ធខ្លះ ក្រហមសុទ្ធខ្លះ ហង្សបាទសុទ្ធខ្លះ ខ្មៅសុទ្ធខ្លះ ក្រហមក្រមៅសុទ្ធខ្លះ លឿងទុំសុទ្ធខ្លះ មានជាយមិនបានកាត់ដាច់ខ្លះ វែងខ្លះ រំលេចដោយផ្កាឈើខ្លះ រំលេចដោយផ្លែឈើខ្លះ ពាក់អាវបំពង់វែងខ្លះ ពាក់មួកខ្លះ ១ ។ រឿងភិក្ខុនីនិងសិក្ខមានា និងសាមណេរី ធ្វើមរណកាលទៅត្រូវភិក្ខុនីសង្ឃជាឥស្សរៈលើគ្រឿងបរិក្ខារ ដែលភិក្ខុនីជាដើមនោះប្រគល់ឲ្យ ១

ភិក្ខុស្ស សាមណេរស្ស
ឧបាសកស្សុបាសិកា
អញ្ញេសញ្ច បរិក្ខារេ
និយ្យាតេ ភិក្ខូ[១] ឥស្សរា ។
មល្លា គព្ភំ បត្តមូលំ
ព្យញ្ជនំ អាមិសេន ច
ឧស្សន្នញ្ច ពាឡ្ហតរំ
សន្និធិកតអាមិសំ
ភិក្ខូនំ យាចិសំ ហោន្តំ
ភិក្ខុនីនំ តថា ករេ ។
សេនាសនំ ឧតុនិយោ
មគ្គិយតិ បជានិ ច
និជ្ជតិ[២] សព្វកាលញ្ច
អនិមិត្តាបិ និស្សរេ
និមិត្តាលោហិតា ចេវ
តថេវ ធុវលោហិតា

---

១ ឱ. ម. និយ្យនេ ភិក្ខុ ។ ២ ឱ. ម. ឆិជ្ជន្តិ ។

រឿងភិក្ខុ សាមណេរ ឧបាសក ឧបាសិកានិងជនឯទៀត ធ្វើមរណកាលទៅ ត្រូវពួកភិក្ខុជាឥស្សរៈលើគ្រឿងបរិក្ខារ ដែលភិក្ខុជាដើមនោះប្រគល់ឲ្យ ១ ។ រឿងមល្លីភិក្ខុនីប្រហារភិក្ខុនី ១ រឿងភិក្ខុនីមួយរូប ដាក់កូនខ្ចី ក្នុងបាត្រ ១ រឿងពួកភិក្ខុនីផ្លាស់ប្តូរបាត្រហើយ ប្រាប់ថ្លៃឈ្នួលបាត្រ ១ រឿងភិក្ខុនីគន់មើលនិមិត្តរបស់បុរស ១ រឿងមនុស្សទាំងឡាយ ប្រគេនអាមិសៈដល់ពួកភិក្ខុ ១ រឿងអាមិសៈក៏សម្បូណ៌ច្រើនឡើង ១ រឿងពួកភិក្ខុ សន្សំអាមិសៈទុក ១ រឿងមនុស្សទាំងឡាយឲ្យអាមិសៈ ដល់ពួកភិក្ខុយ៉ាងណា ឲ្យដល់ភិក្ខុនីខាងក្រោយក៏ដូចគ្នា ១ ។ រឿងសេនាសនៈរបស់ភិក្ខុ សម្បូណ៌ឡើង ១ រឿងពួកភិក្ខុនី មានរដូវធ្លាក់ប្រឡាក់សំពត់ ១ រឿងភិក្ខុនីមានសំពត់ទ្រនាប់ដាច់ដាច ១ រឿងភិក្ខុនី ប្រើខ្សែក្រវាត់គ្រប់កាល ១ រឿងភិក្ខុនីគ្មាននិមិត្តខ្លះ មានហេតុបន្តិចគ្រាន់តែជាស្នាមខ្លះ មិនមានរដូវខ្លះ មានឈាមរដូវ ធ្លាក់ជានិច្ចខ្លះ

ធុវចោឡបគ្ឃរន្តី[១]
សិខរិណិត្ថិ បណ្ឌកា
វេបុរិសី ច សម្ភិន្នា
ឧភតោព្យញ្ជនាបិ ច[២]
អនិមិត្តាទិតោ កត្វា
យាវ ឧភយព្យញ្ជនា[៣]
ឯតំ បេយ្យាលតោ ហេដ្ឋំ
កុដ្ឋំ គណ្ឌោ កិលាសិ ច
សោសាបមារេ មានុសី
ឥត្ថីសិ កុជិស្សាសិ ច
អណា ន រាជភដី
អនុញ្ញាតា ច វីសតិ
បរិបុណ្ណា ច កិន្នាមា
កា នាមា តេ បវត្តិនី
ចតុវីសន្តរាយានំ
បុច្ឆិត្វា ឧបសម្បទា ។

១ ឱ. ធុវចោឡំ បគ្ឃរណិ ។ ២ ឱ. ម. ឱភតោព្យញ្ជនា ច យា ។ ៣ ឱ. ម. ឧភតោព្យញ្ជនា ។

មានសំពត់ទ្រនាប់ជានិច្ចខ្លះ មានឈាមរដូវហូរខ្លះ ជាសិខរិណីខ្លះ ជាស្រីខ្ទើយខ្លះ ជាស្រីមានទ្រង់ដូចប្រុសខ្លះ មានទ្វារមគ្គរលាយចូលគ្នាខ្លះ ជាឧភតោព្យញ្ជនកាខ្លះ តាំងពីរឿងភិក្ខុនីគ្មាននិមិត្ត រហូតដល់ឧភតោព្យញ្ជនកា ពាក្យខាងក្រោមបេយ្យាលទុំះ មានរឿងភិក្ខុសួរអន្តរាយិកធម៌ ២៤ ប្រការ ចំពោះឧបសម្បទាបេក្ខាថា នាងមានរោគឃ្លង់ឬ នាងមានរោគពកឬ នាងមានរោគស្រែងឬ នាងមានរោគរីងរៃឬ នាងមានរោគឆ្កួតជ្រូកឬ នាងជាស្រីមនុស្សឬ នាងជាស្រីពិតឬ នាងជាអ្នកជាឬ នាងគ្មានចំពាក់បំណុលគេទេឬ នាងមិនមែនជាស្រីខ្ញុំរាជការទេឬ នាងមានមាតាបិតានិងស្វាមីអនុញ្ញាតហើយឬ នាងមានវស្សាគ្រប់ ២០ ហើយឬ នាងមានបាត្រគ្រប់គ្រាន់ហើយឬ នាងឈ្មោះអ្វី បវត្តិនីរបស់នាងឈ្មោះអ្វី ១ ។

វិត្ថាយន្តិ អននុសិដ្ឋា[១]

សង្ឃមជ្ឈេ តថេវ ច

ឧបជ្ឈាគាហ សង្ឃាដិ

ឧត្តរន្តរវាសកោ

សង្កច្ចុទកសាដិ ច

អាចិក្ខិត្វាន បេសយេ

ពាលា អសម្មតេ កាតោ

យាចេ បុច្ឆន្តរាយិកា

ឯកតោ ឧបសម្បន្នា

ភិក្ខុសង្ឃេ តថា បុន

ឆាយា ឧតុទិវសោ ច

សង្គីតិ តយោ និស្សយេ

អដ្ឋ អករណីយានិ

១ ឱ. ម. អនុសិដ្ឋា ។

រឿងឧបសម្បទាបេក្ខា ដែលមិនទាន់បានប្រៀនប្រដៅ ក្រអិមក្រអៀម មិនហ៊ានប្រាប់អន្តរាយិកធម៌ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យប្រៀនប្រដៅហើយ សឹមសួរអន្តរាយិកធម៌ កណ្ដាលជំនុំសង្ឃ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតថា មុនដំបូង ត្រូវភិក្ខុនីឲ្យឧបសម្បទាបេក្ខាកាន់យកឧបជ្ឈាយ៍ ហើយត្រូវប្រាប់បាត្រនិងចីវរថា (នេះបាត្ររបស់នាង) នេះសង្ឃាដិ នេះចីពរ នេះស្បង់ នេះសំពត់ចោមពុង នេះសំពត់ងូតទឹក (របស់នាង) លុះប្រាប់ហើយត្រូវបង្គាប់ឲ្យឈរក្នុងឱកាសឯណោះ ១ រឿងភិក្ខុនីមួយរូប ល្ងង់ មិនឆ្លាស ទៅប្រៀនប្រដៅ ១ រឿងភិក្ខុនីដែលសង្ឃមិនទាន់សន្មតឲ្យប្រៀនប្រដៅ ទៅប្រៀនប្រដៅ ១ រឿងឧបសម្បទាបេក្ខាសូត្រសូមឧបសម្បទា ១ រឿងសួរអន្តរាយិកធម៌ ១ រឿងឧបសម្បទាបេក្ខា បានឧបសម្បទាចំណែកមួយ ហើយត្រូវសូមឧបសម្បទាក្នុងសំណាក់ភិក្ខុសង្ឃម្ដងទៀត ១ រឿងភិក្ខុនីជាបវត្តិនី ត្រូវវាស់ស្រមោល ប្រាប់ប្រមាណនៃរដូវ ប្រាប់ចំណែកថ្ងៃ ប្រាប់សង្គីតិ ប្រាប់និស្ស័យ ៣ យ៉ាង ប្រាប់អករណីយកិច្ច ៨ យ៉ាង ១

៣៨៣

កាលំ សព្វត្ថ អជ្ជជា[១]
ន បវារេន្តិ ភិក្ខុនី[២]
ភិក្ខុសង្ឃំ តថេវ ច
កោលាហលំ បុរេភត្តំ
វិកាលេ ច កុលាហលំ
ឧបោសថំ បវារណំ
សវចនំ អនុវាទំ
ឱកាសំ ចោទេ សារេន្តិ
បដិក្ខិត្តំ មហេសិនា ។
តថេវ ភិក្ខុ[៣] ភិក្ខុនី
អនុញ្ញាតំ មហេសិនា ។
យានំ គិលានំ យុត្តញ្ច
យានុគ្ឃាតឌ្ឍកាសិកា

១ ឱ. ម. អជ្ជ វា ។ ២ ឱ. ម. ភិក្ខុនិយោ ។ ៣ ឱ. ភិក្ខូ ។

រឿងពួកភិក្ខុនីញុំាងកត្តកាលឲ្យកន្លងហួស ១ រឿងពួកភិក្ខុនី ៨ រូប ឃាត់អាសនៈភិក្ខុនីចាស់ក្នុងទីទាំងពួង ១ រឿងពួកភិក្ខុនីមិនបានបវារណា ១ រឿងពួកភិក្ខុនីបវារណាដោយខ្លួនឯងហើយ មិនបានបវារណាក្នុងភិក្ខុសង្ឃ ១ រឿងពួកភិក្ខុនីបវារណានឹងភិក្ខុសង្ឃហើយ កើតកោលាហល ១ រឿងពួកភិក្ខុនីបវារណាមុនកត្តហើយ ញុំាងកត្តកាលឲ្យកន្លងហួសទៅ និងបវារណាខាងក្រោយកត្តក្នុងវេលាវិកាល ១ រឿងភិក្ខុនី-សង្ឃបវារណាហើយ ក៏កើតកោលាហល ១ រឿងពួកភិក្ខុនីឃាត់ឧបោសថ ឃាត់បវារណារបស់ភិក្ខុ ធ្វើឲ្យមានមាត់ពាក្យក្នុងអធិករណ៍ ផ្តើមអនុវាទាធិករណ៍ ឲ្យគេធ្វើឱកាស ចោទភិក្ខុ និងរំលឹកភិក្ខុ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធអ្នកស្វែងរកនូវគុណដ៏ធំទ្រង់ឃាត់ដោយទុក្កដាបត្តិ ១ ។ រឿងពួកភិក្ខុឃាត់កម្មដូច្នោះដែលជារបស់ពួកភិក្ខុនី ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធព្រះអង្គអ្នកស្វែងរកគុណដ៏ធំទ្រង់អនុញ្ញាត ១ ។ រឿងពួកភិក្ខុនីជិះយាន ១ រឿងភិក្ខុនីមានជំងឺ ទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យជិះយានដែលស្រីឬបុរសអូសដោយដៃ ១ រឿងភិក្ខុនីមួយរូបមិនសប្បាយដោយទង្គិចនឹងយាន ១ រឿងនាងអឌ្ឍកាសីស្រីផ្កាមាស បួសក្នុងសំណាក់ភិក្ខុនី ១

ភិក្ខុ សិក្ខា សាមណេរ

សាមណេរី ច ពាលិយា

អរញ្ញេ ឧចាសកោន

ឧព្ភោសិតោ ឧបស្សយំ

ន សម្មតិ នវកម្មំ

និសិន្នកព្ភូឋភិកា

សាគារញ្ច គរុធម្មំ

អប្បច្ចក្ខា យា ច[១] សង្កមិ

អភិវាទន កេសា ច

នខា ច វណកម្មុនា

បល្លង្កេន តិលានា ច

---

១ ឱ. បច្ចក្ខាយ ច ។

រឿងពួកភិក្ខុឲ្យឧបសម្បទា ដល់ភិក្ខុនីដែលល្ងង់ ដោយភិក្ខុទូត ដោយសិក្ខមានាទូត ដោយសាមណេរទូត ដោយសាមណេរី-ទូត ១ រឿងពួកភិក្ខុនីនៅក្នុងព្រៃ ១ រឿងឧបាសកម្នាក់ថ្វាយឃ្លាំង (សម្រាប់ដាក់របស់) និងអនុញ្ញាតផ្ទះលំនៅ ៗ តែមិនគ្រប់គ្រាន់ ព្រះអង្គក៏អនុញ្ញាតឲ្យធ្វើនវកម្ម ១ រឿងស្រីម្នាក់មានគភ៌ខ្ចីមកបួស លុះទារកប្រសូតមក នាងមិនហ៊ាននៅម្នាក់ឯងជាមួយទារក ព្រះអង្គអនុញ្ញាតឲ្យរក្សាទារកនោះ ដូចជាប្រតិបត្តិក្នុងបុរសដទៃ វៀរលែងតែផ្ទះជាមួយគ្នា ១ រឿងភិក្ខុនីមួយរូបត្រូវគរុកាបត្តិហើយប្រព្រឹត្តមានត្ត ១ រឿងភិក្ខុនីមួយរូបមិនលាសិក្ខាហើយស្រាប់តែសឹកចេញ និងរឿងព្រះអង្គត្រាស់ថា ភិក្ខុនីដែលចូលទៅកាន់លទ្ធិតិរ្ថិយទាំងសំពត់កាសាវៈ ហើយមកបួសវិញមិនបាន ១ រឿងពួកភិក្ខុនីមានសេចក្ដីរង្កៀសមិនត្រេកអរចំពោះការថ្វាយបង្គំ ការកោរសក់ ការកាត់ក្រចក ការរក្សាដំបៅមួយអន្លើដោយបុរស ១ រឿងពួកភិក្ខុនី អង្គុយពែនភ្នែន ត្រេកអរដោយសម្ផស្សនៃកែងជើងនិងអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុនីឈឺអង្គុយពែនមួយចំហៀងបាន ១

វច្ឆំ ចុល្លេន វសិតំ
ជន្តាឃរេ បដិសោតេ
អតិត្តេ បុរិសេន ច
មហាគោតមី អាយាចិ
អានន្ទោ ចាបិ យោនិសោ ។
បរិសា ចតស្សោ ហោន្តិ
បព្វជ្ជា[(១)] ជិនសាសនេ ។
សំវេគជននត្ថាយ
សទ្ធម្មស្ស ច វុឌ្ឍិយា[(២)]
អាតុរស្សា វ ភេសជ្ជំ
ឯវំ ពុទ្ធេន ទេសិតំ ។
ឯវំ វិនិតា[(៣)] សទ្ធម្មេ
មាតុគាមាបិ ឥតរា
តា យន្តិ អច្ចុតំ ឋានំ
យត្ថ គន្ត្វា ន សោចរេតិ ។

១ ឱ. បព្វជ្ជំ ។ ២ ឱ. ម. ពុទ្ធិយា ។ ៣ ឱ. ម. វិទិតា ។

ភិក្ខុនីខន្ធកៈ ឧទ្ទានគាថា

រឿងភិក្ខុនីបន្ទោបង់នូវវច្ចៈក្នុងបង្គន់ ១ រឿងពួកភិក្ខុនីដុសខ្លួនដោយលំអិតនិងដីដែលគេអប់ ១ រឿងភិក្ខុនីងូតទឹកក្នុងរោងសម្រាប់រក្សាកាយ ១ រឿងភិក្ខុនីងូតទឹកឈរក្នុងទីច្រាសខ្សែទឹក ងូតទឹកក្នុងទីមិនមែនជាកំពង់ និងងូតទឹកក្នុងទីជាកំពង់សម្រាប់បុរស ១ ព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមី ក្រាបបង្គំទូលសូមបព្វជ្ជា ព្រះអានន្ទក៏ជួយសូមដោយឧបាយ (ដោយប្រការដូច្នេះ) ។ ឯពួកស្ត្រីបានបួសក្នុងសាសនានៃព្រះជិនស្រី ក៏រាប់ថាជាបរិសទ្យ ៤ ពួក (តាំងពីកាលនោះមក) ។ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធជាម្ចាស់បានសម្តែង (ភិក្ខុនីខន្ធកៈ) ទុកមកដោយប្រការដូច្នេះ ដើម្បីប្រយោជន៍ និងបង្កើតសេចក្តីសង្វេគផង ដើម្បីឲ្យចម្រើនព្រះសទ្ធម្មផង ដូចជាថ្នាំ (ដែលពេទ្យផ្សំឡើង) បម្រុងព្យាបាលជំងឺ ។ សូម្បីមាតុគ្រាមក្រៅអំពីព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមី ព្រះមានព្រះភាគក៏បានទូន្មានឲ្យឋិតនៅក្នុងព្រះសទ្ធម្មយ៉ាងនេះឯង ហើយស្ត្រីទាំងនោះបានដល់នូវឋាន គឺព្រះនិព្វាន ដែលជាឋានពួកជនដល់ហើយមិនបានសោយសោក ។

បញ្ចសតិកក្ខន្ធកំ

[២៧៨] អថខោ អាយស្មា មហាកស្សបោ ភិក្ខូ អាមន្តេសិ ឯកមិទាហំ អាវុសោ សមយំ បាវាយ កុសិនារំ អទ្ធានមគ្គប្បដិបន្នោ មហតា ភិក្ខុសង្ឃេន សទ្ធឹ បញ្ចមត្តេហិ ភិក្ខុសតេហិ អថខ្វាហំ អាវុ-សោ មគ្គា ឱក្កម្ម អញ្ញតរស្មឹ រុក្ខមូលេ និសីទឹ តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ អាជីវកោ កុសិនា-រាយំ មន្ទារវបុប្ផំ គហេត្វា បាវំ អទ្ធានមគ្គប្បដិបន្នោ ហោតិ អទ្ទសំ ខោ អហំ អាវុសោ តំ អាជីវកំ ទូរតោ វ អាគច្ឆន្តំ ទិស្វាន តំ អាជីវកំ ឯតទវោចំ អបាវុសោ អម្ហាកំ សត្ថារំ ជានាសីតិ អាមាវុសោ ជា-នាមិ អជ្ជ សត្តាហបរិនិព្វុតោ សមណោ គោតមោ តតោ មេ ឥទំ មន្ទារវបុប្ផំ គហិតន្តិ តត្រាវុសោ យេ តេ ភិក្ខូ អវីតរាគា អប្បេកច្ចេ ពាហា បគ្គយ្ហ

បញ្ចសតិកក្ខន្ធកៈ

[២៧៨] លំដាប់នោះ ព្រះមហាកស្សប មានអាយុ ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ សម័យមួយ ខ្ញុំគិតថានឹងត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាតក្នុងក្រុងបាវានេះ រួចហើយនឹងទៅកាន់ក្រុងកុសិនារា ហើយក៏ដើរទៅតាមផ្លូវឆ្ងាយជាមួយនឹងភិក្ខុសង្ឃជាច្រើនចំនួន ៥០០ រូប ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ គ្រានោះឯង ខ្ញុំគេចចៀសចេញពីផ្លូវហើយទៅអង្គុយទៀបគល់ឈើមួយដើម ក៏សម័យនោះឯង មានអាជីវក ម្នាក់កាន់ផ្កាមន្ទារវៈ (មន្ទារវបុស្ប) ពីក្នុងនគរកុសិនារា ដើរតាមផ្លូវឆ្ងាយសំដៅទៅកាន់ក្រុងបាវា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ខ្ញុំក៏បានឃើញអាជីវកនោះកំពុងដើរមកអំពីចម្ងាយ លុះឃើញហើយ ខ្ញុំនិយាយសួរទៅអាជីវកនោះដូច្នេះថា នែអាវុសោ អ្នកបានដឹងដំណឹងព្រះជាគ្រូនៃយើងដែរឬ អាជីវកនោះឆ្លើយតបថា អើអាវុសោ ខ្ញុំដឹងដែរ ព្រះសមណគោតមជាគ្រូអ្នកបរិនិព្វានកន្លងទៅ ៧ ថ្ងៃហើយ រាប់ពីថ្ងៃនេះទៅ ផ្កាមន្ទារវៈនេះខ្ញុំយកពីនគរកុសិនារានោះមក ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ បណ្តាភិក្ខុទាំងនោះ ភិក្ខុទាំងឡាយណា ដែលមិនទាន់ប្រាសចាករាគៈ[១] ភិក្ខុទាំងនោះ ពួកខ្លះ ក៏លើកដៃ

---

១ ក្នុងដីកាថា បុថុជ្ជន សោតាបន្នបុគ្គល និងសកទាគាមិបុគ្គល ហៅថា បុគ្គលមិនទាន់ប្រាសចាករាគៈ ក្នុងទីនេះ ។

៣៤៧

បញ្ចសតិកក្ខន្ធកេ អាយស្មតោ មហាកស្សបស្ស ឱវាទោ

កន្ទន្តិ ឆិន្នបាតាវ បតន្តិ(១) អាវដ្ដន្តិ វិវដ្ដន្តិ អតិខិប្បំ ភគវា បរិនិព្វុតោ អតិខិប្បំ សុគតោ បរិនិព្វុតោ អ-តិខិប្បំ ចក្ខុំ លោកេ អន្តរហិតន្តិ យេ បន តេ ភិក្ខូ វីតរាគា តេ សតា សម្បជានា អធិវាសេន្តិ អនិច្ចា សង្ខារា តំ កុតេត្ថ លព្ភាតិ អថខ្វាហំ អាវុសោ តេ ភិក្ខូ ឯតទវោចំ អលំ អាវុសោ មា សោចិត្ថ មា បរិទេវិត្ថ ននេ្វតំ អាវុសោ ភគវតា បដិកច្ចេវ អក្ខាតំ សព្វេហេវ បិយេហិ មនាបេហិ នានាភាវោ វិនាភាវោ អញ្ញថាភាវោ តំ កុតេត្ថ អាវុសោ(២) លព្ភា យន្តំ ជាតំ ភូតំ សង្ខតំ

---

១ ឱ. ឆិន្នបបាតំ បបតន្តិ ។ ម. ឆិន្នបាទា បបតន្តិ ។ ២ ឥទំ អាលបនំ អតិរេកំ មញ្ញេ ។

ឡើងហើយយំកន្ទក់កន្ទេញ[១] ដួលដេកទៅ ហាក់ដូចជាមានជើងដាច់ ហើយបម្រាស់នៀលទៅមក ពោលពាក្យថា ព្រះមានព្រះភាគ ឆាប់បរិនិព្វានពេកណាស់ ព្រះសុគតជាម្ចាស់ឆាប់បរិនិព្វានអ្វីម្ល៉េះ ចក្ខុពោលគឺព្រះពុទ្ធក្នុងលោក (ពុទ្ធចក្ខុ) ឆាប់បាត់បង់ទៅអ្វីម្ល៉េះ ចំណែកភិក្ខុទាំងឡាយណាដែលប្រាសចាករាគៈ[២] ហើយ ភិក្ខុទាំងនោះ មានស្មារតីតាំងមាំ មានបញ្ញាដឹងច្បាស់ ក៏អត់សង្កត់បាន ដោយពិចារណាថា សង្ខារទាំងឡាយមិនទៀងទេ ព្រោះហេតុនោះ បុគ្គលគប្បីបាន (នូវសេចក្ដីទៀងទាត់) ក្នុងខន្ធប្រវត្តិនេះ អំពីណា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ គ្រានោះឯង ខ្ញុំបាននិយាយឃាត់ពួកភិក្ខុនោះដូច្នេះថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ចូរអ្នកទាំងឡាយ កុំសោយសោកឡើយ កុំខ្សឹកខ្សួលឡើយ ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ក្រែងព្រះមានព្រះភាគ បានត្រាស់ប្រាប់សេចក្ដីនេះ មកពីមុនហើយថា សេចក្ដីព្រាត់ប្រាសស្លាប់និរាសចាកចោលសត្វនិងសង្ខារជាទីស្រឡាញ់ ជាទីគាប់ចិត្តទាំងអស់ រមែងមាននៃអាវុសោទាំងឡាយ ព្រោះហេតុនោះ បុគ្គលគប្បីបាន (នូវសេចក្ដីមិនព្រាត់ប្រាស) ក្នុងខន្ធប្រវត្តិនេះ អំពីណា ធម្មជាតណា ដែលកើតឡើងហើយ ដែលមានហើយ ដែលសង្ខារតាក់តែងមកហើយ

---

១ លើកដៃទាំងពីរដាក់លើក្បាលហើយទួញយំ ។ ២ ក្នុងដីកាថា ព្រះអនាគាមិនិងព្រះខីណាស្រព ។

បលោកធម្មំ តំ វត មា បលុជ្ជីតិ នេតំ ឋានំ វិជ្ជតីតិ តេន ខោ បនាវុសោ សមយេន សុភទ្ទោ នាម វុឌ្ឍប្បព្វជិតោ តស្សំ បរិសាយំ និសិន្នោ ហោតិ អថ-ខោ អាវុសោ សុភទ្ទោ វុឌ្ឍប្បព្វជិតោ តេ ភិក្ខូ ឯត-ទវោច អលំ អាវុសោ មា សោចិត្ថ មា បរិទេវិត្ថ សុមុត្តា មយំ តេន មហាសមណេន ឧបទ្ទុតា ច មយំ ហោម ឥទំ វោ កប្បតិ ឥទំ វោ ន កប្បតី-តិ ឥទានិ បន មយំ យំ ឥច្ឆិស្សាម តំ ករិស្សាម យំ ន ឥច្ឆិស្សាម តំ ន ករិស្សាមាតិ ហន្ទ មយំ អាវុសោ ធម្មញ្ច វិនយញ្ច សង្គាយាម បុរេ អធម្មោ ទិប្បតិ ធម្មោ បដិពាហិយតិ អវិនយោ ទិប្បតិ វិន-យោ បដិពាហិយតិ បុរេ អធម្មវាទិនោ ពលវន្តោ ហោន្តិ ធម្មវាទិនោ ទុព្វលា ហោន្តិ អវិនយវាទិនោ ពលវន្តោ ហោន្តិ វិនយវាទិនោ ទុព្វលា ហោន្តីតិ ។

ជារបស់មានកិរិយាទ្រុឌទ្រោមវិនាសទៅវិញជាធម្មតា ធម្មជាតនោះបុគ្គលឃាត់ថា កុំវិនាសទៅវិញដូច្នេះពុំបានឡើយ ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ សម័យនោះឯង មានភិក្ខុមួយរូបឈ្មោះសុភទ្ទ បួសឯចាស់ អង្គុយនៅក្នុងចំណោមបរិសទ្យនោះ ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ គ្រានោះ ស្រាប់តែសុភទ្ទ-ភិក្ខុបួសឯចាស់និយាយទៅនឹងភិក្ខុទាំងឡាយនោះយ៉ាងនេះថា នែអាវុសោទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ កុំសោយសោកឡើយ កុំខ្សឹកខ្សួលអណ្តឹតអណ្តកឡើយ យើងទាំងឡាយឈ្មោះថា ផុតស្រឡះហើយអំពីមហាសម-ណៈនោះ ព្រោះថា យើងទាំងឡាយមហាសមណៈនោះ តែងបៀតបៀនថា អំពើនេះគួរដល់អ្នកទាំងឡាយ អំពើនេះមិនគួរដល់អ្នកទាំងឡាយទេ ឥឡូវនេះស្រួលហើយ យើងពល់គ្នាចង់ធ្វើនូវអំពើណា នឹងធ្វើនូវអំពើនោះ ក៏បានមិនចង់ធ្វើនូវអំពើណា នឹងមិនធ្វើនូវអំពើនោះក៏បាន ម្នាលអាវុសោទាំង-ឡាយ ណ្ហើយចុះ យើងពល់គ្នាសង្គាយនានូវធម៌និងវិន័យ តំណទៅមុខអកុសលធម៌មុខជានឹងរុងរឿងឡើង កុសលធម៌មុខជានឹងសាបសូន្យទៅសភាវៈមិនមែនជាវិន័យមុខជានឹងរុងរឿងឡើង វិន័យមុខជានឹងសាបសូន្យទៅ តំណទៅមុខ ពួកបុគ្គលជាអធម្មវាទីនឹងមានកំឡាំងឡើង ពួកបុគ្គលជាធម្មវាទីនឹងថយកំឡាំងចុះ ពួកបុគ្គលជាអវិនយវាទីនឹងមានកំឡាំងឡើង ពួកបុគ្គលជាវិនយវាទីនឹងថយកំឡាំងចុះ ។

បញ្ចសតិកក្ខន្ធកេ បញ្ចន្នំ ភិក្ខុសតានំ សម្មតិ

[២៧៩] តេនហិ ភន្តេ ថេរោ ភិក្ខូ ឧច្ចិនាតូតិ ។ អថខោ អាយស្មា មហាកស្សបោ ឯកេនូនបញ្ចអរហន្តសតានិ ឧច្ចិនិ ។ ភិក្ខូ អាយស្មន្តំ មហាកស្សបំ ឯតទវោចុំ អយំ ភន្តេ អាយស្មា អានន្ទោ កិញ្ចាបិ សេក្ខោ សមានោ[១] អភព្វោ ឆន្ទា ទោសា មោហា ភយា អគតឹ គន្តុំ ពហុ ចានេន ភគវតោ សន្តិកេ ធម្មោ ច វិនយោ ច បរិយត្តោ តេនហិ ភន្តេ ថេរោ អាយស្មន្តំបិ អានន្ទំ ឧច្ចិនាតូតិ ។ អថខោ អាយស្មា មហាកស្សបោ អាយស្មន្តំបិ អានន្ទំ ឧច្ចិនិ ។ អថខោ ថេរានំ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ កត្ថ នុ ខោ មយំ ធម្មញ្ច វិនយញ្ច សង្គាយេយ្យាមាតិ ។ អថខោ ថេរានំ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ រាជគហំ ខោ មហាគោចរំ បហូតសេនាសនំ យន្នូន មយំ រាជគហេ វស្សំ វសន្តា ធម្មញ្ច វិនយញ្ច សង្គាយេយ្យាម ន អញ្ញេ ភិក្ខូ រាជគហេ វស្សំ ឧបគច្ឆេយ្យុន្តិ ។ អថខោ អាយស្មា មហាកស្ស-

១ ឱ. ម. បោត្ថកេសុ សមានោតិ សទ្ទោ ន ទិស្សតិ ។

បញ្ចសតិកក្ខន្ធកៈ ការសន្នតភិក្ខុ ៥០០ រូប

[២៧៩] ភិក្ខុទាំងឡាយពោលថា បពិត្រព្រះថេរៈដ៏ចម្រើន បើដូច្នោះ សូមព្រះថេរៈជ្រើសរើសនូវភិក្ខុទាំងឡាយចុះ ។ ទើបព្រះមហាកស្សបមានអាយុ ជ្រើសរើសនូវព្រះអរហន្តទាំងឡាយបានចំនួន ៤៩៩ អង្គ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយពាក្យនេះ នឹងព្រះមហាកស្សបមានអាយុថា បពិត្រព្រះករុណាដ៏ចម្រើន ព្រះអានន្ទមានអាយុនេះ នៅជាសេក្ខបុគ្គលពិតមែន តែលោកមិនអាចនឹងលុះដោយឆន្ទាគតិ ទោសាគតិ មោហាគតិ ភយាគតិទេ ធម៌ក្តី វិន័យក្តី ព្រះអានន្ទនេះបានសិក្សារៀនសូត្រ ក្នុងសំណាក់ព្រះមានព្រះភាគជាច្រើន បពិត្រព្រះករុណាដ៏ចម្រើន បើដូច្នោះ សូមព្រះថេរៈជ្រើសរើសយកព្រះអានន្ទមានអាយុផង ។ ទើបព្រះមហាកស្សបមានអាយុ ជ្រើសរើសយកព្រះអានន្ទមានអាយុបញ្ចូលផង (ជា ៥០០ អង្គ) ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុទាំងឡាយដែលជាថេរៈមានសេចក្តីរិះគិតដូច្នេះថា យើងទាំងឡាយគប្បីសង្គាយនាធម៌និងវិន័យក្នុងទីណាហ្ន៎ ។ គ្រានោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយដែលជាថេរៈមានសេចក្តីរិះគិតឃើញដូច្នេះថា នគររាជគ្រឹះ ជាស្រុកមានទីគោចរក៏ច្រើន មានសេនាសនៈក៏ច្រើន បើដូច្នោះ គួរតែយើងរាល់គ្នាទៅនៅចាំវស្សាក្នុងនគររាជគ្រឹះ ទើបអាចនឹងសង្គាយនានូវធម៌និងវិន័យបាន ឯភិក្ខុទាំងឡាយឯទៀត កុំគប្បីចូលទៅនៅចាំវស្សាក្នុងនគររាជគ្រឹះឡើយ ។ លំដាប់នោះឯង ព្រះមហាកស្សបមានអាយុ

ចោ សង្ឃំ ញាបេសិ សុណាតុ មេ អាវុសោ សង្ឃោ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ សង្ឃោ ឥមានិ បញ្ច ភិក្ខុសតានិ សម្មន្នេយ្យ រាជគហេ វស្សំ វសន្តានិ(១) ធម្មញ្ច វិនយញ្ច សង្គាយិតុំ ន អញ្ញេហិ ភិក្ខូហិ រាជគហេ វស្សំ វសិតព្វន្តិ ។ ឯសា ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ អាវុសោ សង្ឃោ សង្ឃោ ឥមានិ បញ្ច ភិក្ខុសតានិ សម្មន្នតិ រាជគហេ វស្សំ វសន្តានិ ធម្មញ្ច វិនយញ្ច សង្គាយិតុំ ន អញ្ញេហិ ភិក្ខូហិ រាជគហេ វស្សំ វសិតព្វន្តិ ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឥមេសំ បញ្ចន្នំ ភិក្ខុសតានំ សម្មតិ រាជគហេ វស្សំ វសន្តានំ ធម្មញ្ច វិនយញ្ច សង្គាយិតុំ ន អញ្ញេហិ ភិក្ខូហិ រាជគហេ វស្សំ វសិតព្វន្តិ សោ តុណ្ហាស្ស យស្ស នក្ខមតិ សោ ភាសេយ្យ ។ សម្មតានិ(២) សង្ឃេន ឥមានិ បញ្ច ភិក្ខុសតានិ រាជគហេ វស្សំ វសន្តានិ ធម្មញ្ច វិនយញ្ច សង្គាយិតុំ ន អញ្ញេហិ ភិក្ខូហិ រាជគហេ វស្សំ វសិតព្វន្តិ ។ ខមតិ សង្ឃស្ស តស្មា តុណ្ហី ។ ឯវមេតំ ធារយាមិ ។

---

១ ឱ. ម. វសន្តា ។ ២ ឱ. ម. សម្មុតា ។

ប្រកាសសង្ឃឲ្យដឹងថា ម្នាលលោកមានអាយុ សង្ឃចូរស្តាប់ខ្ញុំ បើសង្ឃីតិកម្ម មានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីសន្មតភិក្ខុទាំង ៥០០ រូបនេះ ឲ្យនៅចាំវស្សាក្នុងនគររាជគ្រឹះ ដើម្បីសង្គាយនានូវធម៌និងវិន័យ ឯភិក្ខុទាំងឡាយដទៃមិនត្រូវនៅចាំវស្សាក្នុងនគររាជគ្រឹះឡើយ ។ នេះជាញត្តិ ។ ម្នាលលោកមានអាយុ សង្ឃចូរស្តាប់ខ្ញុំ ឥឡូវ សង្ឃសន្មតភិក្ខុទាំង ៥០០ រូបនេះ ឲ្យនៅចាំវស្សាក្នុងនគររាជគ្រឹះ ដើម្បីសង្គាយនានូវធម៌និងវិន័យ ឯភិក្ខុទាំងឡាយដទៃមិនត្រូវនៅចាំវស្សាក្នុងនគររាជគ្រឹះឡើយ ។ ការសន្មតភិក្ខុទាំង ៥០០ រូបនេះ ឲ្យនៅចាំវស្សាក្នុងនគររាជគ្រឹះ ដើម្បីនឹងសង្គាយនានូវធម៌និងវិន័យ ឯភិក្ខុទាំងឡាយដទៃមិនត្រូវឲ្យនៅចាំវស្សាក្នុងនគររាជគ្រឹះទេ គាប់ចិត្តដល់លោកមានអាយុអង្គណា លោកមានអាយុអង្គនោះ ត្រូវស្ងៀម មិនគាប់ចិត្តដល់លោកមានអាយុអង្គណា លោកមានអាយុអង្គនោះ គប្បីពោលឡើង ។ សង្ឃបានសន្មតពួកភិក្ខុទាំង ៥០០ រូបនេះ ឲ្យនៅចាំវស្សាក្នុងនគររាជគ្រឹះ ដើម្បីសង្គាយនានូវធម៌និងវិន័យ ឯភិក្ខុទាំងឡាយដទៃមិនត្រូវនៅចាំវស្សា ក្នុងនគររាជគ្រឹះឡើយ ។ ការសន្មតិនេះគាប់ចិត្តដល់សង្ឃហើយ ព្រោះហេតុនោះ បានជាសង្ឃស្ងៀម ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវសេចក្តីនេះ ដោយអាការស្ងៀមយ៉ាងនេះ ។

[២៨០] អថខោ ថេរា ភិក្ខូ រាជគហំ អគមំសុ ធម្មញ្ច វិនយញ្ច សង្គាយិតុំ ។ អថខោ ថេរានំ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ ភគវតា ខោ អាវុសោ ខណ្ឌផុល្លបដិសង្ខរណំ វណ្ណិតំ ហន្ទ មយំ អាវុសោ បឋមំ មាសំ ខណ្ឌផុល្លំ បដិសង្ខរោម មជ្ឈិមំ មាសំ សន្និបតិត្វា ធម្មញ្ច វិនយញ្ច សង្គាយិស្សាមាតិ ។ អថខោ ថេរា ភិក្ខូ បឋមំ មាសំ ខណ្ឌផុល្លំ បដិសង្ខរឹសុ ។

[២៨១] អថខោ អាយស្មា អានន្ទោ ស្វេ សន្និបាតោ ន ខោ មេ តំ បដិរូបំ យោហំ សេក្ខោ សមានោ សន្និបាតំ គច្ឆេយ្យន្តិ ពហុទេវ រត្តឹ កាយគតាយ សតិយា វីតិនាមេត្វា រត្តិយា បច្ចូសសមយំ និបជ្ជិស្សាមីតិ កាយំ អាវជ្ជេសិ ។ អប្បត្តញ្ច សីសំ ពិម្ពោហនំ ។ ភូមិតោ ច បាទា មុត្តា ។ ឯតស្មឹ អន្តរេ អនុបាទាយ អាសវេហិ ចិត្តំ វិមុច្ចិ ។ អថខោ អាយស្មា អានន្ទោ អរហា សមានោ សន្និបាតំ អគមាសិ ។

[២៨០] គ្រានោះ ភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយ បានទៅកាន់នគររាជគ្រឹះ ដើម្បីសង្គាយនានូវធម៌និងវិន័យ ។ ទើបភិក្ខុទាំងឡាយជាថេរៈមានសេចក្តីរិះគិតដូច្នេះថា ម្នាលអាវុសោ បដិសង្ខរណកម្ម គឺកាជួសជុលសេនាសនៈដែលដាច់ដាចធ្លុះធ្លាយ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សរសើរហើយ ម្នាលអាវុសោ បើដូច្នោះ គួរតែយើងរាល់គ្នា ជួសជុលសេនាសនៈដែលដាច់ដាចធ្លុះធ្លាយអស់ខែមួយជាដំបូងសិន ដល់មកខែជាកណ្តាល យើងនឹងប្រជុំគ្នា សង្គាយនានូវធម៌និងវិន័យ ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយ ក៏នាំគ្នាជួសជុលសេនាសនៈដែលដាច់ដាចធ្លុះធ្លាយ អស់ខែមួយជាដំបូង ។

[២៨១] គ្រានោះ ព្រះអានន្ទមានអាយុត្រិះរិះថា ថ្ងៃស្អែកនេះ នឹងប្រជុំសង្ឃ កិច្ចនោះមិនសមគួរដល់អាត្មាអញឡើយ ព្រោះថា អាត្មាអញនៅជាសេក្ខបុគ្គលនៅឡើយ ហើយទៅកាន់ប្រជុំសង្ឃ គិតដូច្នេះហើយ ក៏ចម្រើនកាយគតាសតិកម្មដ្ឋានអស់រាត្រីជ្រៅ លុះដល់បច្ចូសសម័យនៃរាត្រី (ជិតភ្លឺ) នោះហើយ ក៏ទំរេតកាយដោយគិតថា នឹងសិង ។ ព្រះសិរពុំទាន់ដល់ខ្នើយ ។ ព្រះបាទាទើបតែនឹងផុតអំពីផែនដី ។ ព្រះទ័យ (របស់លោក) ក៏រួចស្រឡះចាកអាសវៈទាំងឡាយ ដោយមិនមានឧបាទាន ក្នុងចន្លោះនោះឯង ។ ព្រះអានន្ទមានអាយុ បានជាព្រះអរហន្តហើយ ទើបបាននិមន្តទៅកាន់ប្រជុំសង្ឃ ។

[២៨២] អថខោ អាយស្មា មហាកស្សបោ សង្ឃំ ញាបេសិ សុណាតុ មេ អាវុសោ សង្ឃោ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ អហំ ឧបាលឹ វិនយំ បុច្ឆេយ្យន្តិ ។ អាយស្មា ឧបាលិ សង្ឃំ ញាបេសិ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ អហំ អាយស្មតា មហាកស្សបេន វិនយំ បុដ្ឋោ វិស្សជ្ជេយ្យន្តិ ។ អថខោ អាយស្មា មហាកស្សបោ អាយស្មន្តំ ឧបាលឹ ឯតទវោច បឋមំ អាវុសោ ឧបាលិ បារាជិកំ កត្ថ បញ្ញត្តន្តិ ។ វេសាលិយា ភន្តេតិ ។ កំ អារព្ភាតិ ។ សុទិន្នំ កលន្ទបុត្តំ អារព្ភាតិ ។ កិស្មឹ វត្ថុស្មិន្តិ ។ មេថុនធម្មេតិ ។ អថខោ អាយស្មា មហាកស្សបោ អាយស្មន្តំ ឧបាលឹ បឋមស្ស បារាជិកស្ស វត្ថុម្បិ បុច្ឆិ និទានម្បិ បុច្ឆិ បុគ្គលម្បិ បុច្ឆិ បញ្ញត្តិម្បិ បុច្ឆិ អនុប្បញ្ញត្តិម្បិ បុច្ឆិ អាបត្តិម្បិ បុច្ឆិ អនាបត្តិម្បិ បុច្ឆិ ទុតិយម្បនាវុសោ ឧបាលិ បារាជិកំ កត្ថ បញ្ញត្តន្តិ ។ រាជគហេ ភន្តេតិ ។ កំ អារព្ភាតិ ។ ធនិយំ កុម្ភការបុត្តំ

[២៨២] គ្រានោះឯង ព្រះមហាកស្សប មានអាយុបានប្រកាសសង្ឃឲ្យដឹងថា ម្នាលអាវុសោ សង្ឃចូរស្តាប់ខ្ញុំ បើសង្ឃតិកម្មនេះ មានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ ខ្ញុំគប្បីសួរវិន័យនឹងព្រះឧបាលិ ។ ព្រះឧបាលិមានអាយុបានប្រកាសសង្ឃថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បើសង្គីតិកម្មនេះ មានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ ព្រះមហាកស្សប មានអាយុត្រូវសួរព្រះវិន័យចំពោះខ្ញុំ ៗ ក៏ត្រូវដោះស្រាយ (ក្នុងកាលឥឡូវនេះ) ។ ទើបព្រះមហាកស្សបមានអាយុ បានចោទសួរដូច្នេះ ចំពោះព្រះឧបាលិមានអាយុថា ម្នាលឧបាលិមានអាយុ បឋមបារាជិកសិក្ខាបទ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ព្រះឧបាលិឆ្លើយថា ក្នុងនគរវេសាលី លោកម្ចាស់ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងសុទិន្នភិក្ខុ ជាកូននៃកលន្ទសេដ្ឋី ។ ព្រោះវត្ថុអ្វី ។ ព្រោះសេពមេថុនធម្ម ។ លំ-ដាប់នោះឯង ព្រះមហាកស្សប មានអាយុ សួរវត្ថុផង សួរនិទានផង សួរបុគ្គលផង សួរបញ្ញត្តិផង សួរអនុប្បញ្ញត្តិផង សួរអាបត្តិផង សួរអនា-បត្តិផង នៃបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ ចំពោះព្រះឧបាលិមានអាយុ ហើយសួរតទៅថា ម្នាលអាវុសោ ឧបាលិ ទុតិយបារាជិកសិក្ខាបទ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ក្នុងនគររាជគ្រឹះ លោកម្ចាស់ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងធនិយភិក្ខុ ជាកូននៃនាយស្មូន

អារព្ភាតិ ។ កិស្មឹ វត្ថុស្មិន្តិ ។ អទិន្នាទានេតិ ។ អថខោ អាយស្មា មហាកស្សបោ អាយស្មន្តំ ឧបាលឹ ទុតិយស្ស បារាជិកស្ស វត្ថុម្បិ បុច្ឆិ និទានម្បិ បុច្ឆិ បុគ្គលម្បិ បុច្ឆិ បញ្ញត្តិម្បិ បុច្ឆិ អនុប្បញ្ញត្តិម្បិ បុច្ឆិ អាបត្តិម្បិ បុច្ឆិ អនាបត្តិម្បិ បុច្ឆិ តតិយម្បនាវុសោ ឧបាលិ បារាជិកំ កត្ថ បញ្ញត្តន្តិ ។ វេសាលិយា ភន្តេតិ ។ កំ អារព្ភាតិ ។ សម្ពហុលេ ភិក្ខូ អារព្ភាតិ ។ កិស្មឹ វត្ថុស្មិន្តិ ។ មនុស្ស-វិគ្គហេតិ ។ អថខោ អាយស្មា មហាកស្សបោ អាយស្មន្តំ ឧបាលឹ តតិយស្ស បារាជិកស្ស វត្ថុម្បិ បុច្ឆិ និទានម្បិ បុច្ឆិ បុគ្គលម្បិ បុច្ឆិ បញ្ញត្តិម្បិ បុច្ឆិ អនុប្បញ្ញត្តិម្បិ បុច្ឆិ អាបត្តិម្បិ បុច្ឆិ អនាបត្តិម្បិ បុច្ឆិ ចតុត្ថម្បនាវុសោ ឧបាលិ បារាជិកំ កត្ថ បញ្ញត្តន្តិ ។ វេសាលិយា ភន្តេតិ ។ កំ អារព្ភាតិ ។ វគ្គុមុទាតីរិយេ ភិក្ខូ អារព្ភាតិ ។ កិស្មឹ វត្ថុស្មិន្តិ ។ ឧត្តរិមនុស្សធម្មេតិ ។ អថខោ អាយស្មា មហាកស្សបោ អាយស្មន្តំ ឧបាលឹ ចតុត្ថស្ស បារាជិកស្ស វត្ថុម្បិ បុច្ឆិ និទានម្បិ បុច្ឆិ បុគ្គលម្បិ បុច្ឆិ បញ្ញត្តិម្បិ បុច្ឆិ អនុប្បញ្ញត្តិម្បិ បុច្ឆិ

ផ្ទាំង ។ ព្រោះវត្ថុអ្វី ។ ព្រោះអទិន្នាទាន ។ លំដាប់នោះឯង ព្រះមហាកស្សបមានអាយុ សួរវត្ថុផង សួរនិទានផង សួរបុគ្គលផង សួរបញ្ញត្តិផង សួរអនុប្បញ្ញត្តិផង សួរអាបត្តិផង សួរអនាបត្តិផង នៃទុតិយបារាជិកសិក្ខាបទ ចំពោះព្រះឧបាលិមានអាយុ ហើយសួរតទៅទៀតថា ម្នាលអាវុសោ ឧបាលិ តតិយបារាជិកសិក្ខាបទ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ក្នុងនគរវេសាលី លោកម្ចាស់ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកភិក្ខុច្រើនរូប ។ ព្រោះវត្ថុអ្វី ។ ព្រោះមនុស្សវិគ្គហៈ គឺធ្វើរាងកាយនៃមនុស្សឲ្យធ្លាក់ចុះចាកជីវិត ។ លំដាប់នោះឯង ព្រះមហាកស្សប មានអាយុ សួរវត្ថុផង សួរនិទានផង សួរបុគ្គលផង សួរបញ្ញត្តិផង សួរអនុប្បញ្ញត្តិផង សួរអាបត្តិផង សួរអនាបត្តិផង នៃតតិយបារាជិកសិក្ខាបទ ចំពោះព្រះឧបាលិមានអាយុ ហើយសួរតទៅទៀតថា ម្នាលអាវុសោ ឧបាលិ ចតុត្ថបារាជិកសិក្ខាបទ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ក្នុងនគរវេសាលី លោកម្ចាស់ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុទាំងឡាយ នៅនាឆ្នេរស្ទឹងវគ្គុមុទា ។ ព្រោះវត្ថុអ្វី ។ ព្រោះឧត្តរិមនុស្សធម្ម ។ លំដាប់នោះឯង ព្រះមហាកស្សបមានអាយុ សួរវត្ថុផង សួរនិទានផង សួរបុគ្គលផង សួរបញ្ញត្តិផង សួរអនុប្បញ្ញត្តិផង

អាបត្តិម្បិ បុច្ឆិ អនាបត្តិម្បិ បុច្ឆិ ឯតេនេវ ឧបាយេន ឧភតោវិនយេ[១] បុច្ឆិ ។ បុដ្ឋោ បុដ្ឋោ អាយស្មា ឧបាលិ វិស្សជ្ជេសិ ។

[២៨៣] អថខោ អាយស្មា មហាកស្សបោ សង្ឃំ ញាបេសិ សុណាតុ មេ អាវុសោ សង្ឃោ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ អហំ អានន្ទំ ធម្មំ បុច្ឆេយ្យន្តិ ។ អាយស្មា អានន្ទោ សង្ឃំ ញាបេសិ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ អហំ អាយស្មតា មហាកស្សបេន ធម្មំ បុដ្ឋោ វិស្សជ្ជេយ្យន្តិ ។ អថខោ អាយស្មា មហាកស្សបោ អាយស្មន្តំ អានន្ទំ ឯតទវោច ព្រហ្មជាលំ អាវុសោ អានន្ទ កត្ថ ភាសិតន្តិ ។ អន្តរា ច ភន្តេ រាជគហំ អន្តរា ច នាឡន្ទំ រាជាគារេ អម្ពលដ្ឋិកាយាតិ ។ កំ អារព្ភាតិ ។ សុប្បិយញ្ច បរិព្វាជកំ ព្រហ្មទត្តញ្ច មាណវន្តិ ។ អថខោ អាយស្មា មហាកស្សបោ អាយស្មន្តំ អានន្ទំ ព្រហ្មជាលស្ស និទានម្បិ បុច្ឆិ បុគ្គលម្បិ បុច្ឆិ

---
១ ម. ឧភតោវិភង្គេ ។

សួរអាបត្តិផង សួរអនាបត្តិផង នៃចតុត្ថបារាជិកសិក្ខាបទ ចំពោះព្រះឧបាលិមានអាយុ ហើយសួរវិន័យទាំងពីរចំណែក គឺភិក្ខុវិន័យ និងភិក្ខុនីវិន័យ ដោយឧបាយនេះឯង ។ ព្រះឧបាលិមានអាយុ កាលបើព្រះមហាកស្សប សួរសព្វគ្រប់ហើយ ក៏បានដោះស្រាយសព្វគ្រប់ ។

[២៨៣] ពួដ៏កាលនោះ ព្រះមហាកស្សប មានអាយុ បានប្រកាសសង្ឃឲ្យដឹងថា ម្នាលអាវុសោ សង្ឃចូរស្តាប់ខ្ញុំ បើសង្ឃីតិកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ ខ្ញុំគប្បីសួរនូវធម៌ចំពោះព្រះអានន្ទ ។ ព្រះអានន្ទមានអាយុ បានប្រកាសសង្ឃឲ្យដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បើសង្ឃីតិកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ ព្រះមហាកស្សប មានអាយុនឹងសួរធម៌ចំពោះខ្ញុំ ៗ គប្បីដោះស្រាយក្នុងកាលឥឡូវនេះ ។ ទើបព្រះមហាកស្សប មានអាយុបានសួរព្រះអានន្ទមានអាយុដូច្នេះថា ម្នាលអានន្ទមានអាយុ ព្រហ្មជាលសូត្រ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សំដែងក្នុងទីណា ។ ព្រះអានន្ទឆ្លើយថា បពិត្រព្រះថេរៈដ៏ចម្រើន ទ្រង់សំដែងក្នុងព្រះដំណាក់នៃព្រះរាជា នៅនាអម្ពលដ្ឋិកាវ័ន ជាចន្លោះនៃក្រុងរាជគ្រឹះផង ជាចន្លោះនៃនាឡន្ទគ្រាមផង ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងសុប្បិយបរិព្វាជក និងព្រហ្មទត្តមាណព ។ គ្រានោះ ព្រះមហាកស្សប មានអាយុ សួរនិទានផង សួរបុគ្គលផង នៃព្រហ្មជាលសូត្រ

សាមញ្ញផលំ បនាវុសោ អានន្ទ កត្ថ ភាសិតន្តិ ។ រាជគហេ ភន្តេ ជីវកម្ពវនេតិ ។ កេន សទ្ធិន្តិ ។ អជាតសត្តុនា វេទេហិបុត្តេន សទ្ធិន្តិ ។ អថខោ អាយស្មា មហាកស្សបោ អាយស្មន្តំ អានន្ទំ សាមញ្ញផលស្ស និទានម្បិ បុច្ឆិ បុគ្គលម្បិ បុច្ឆិ ឯតេនេវ ឧបាយេន បញ្ច[១] និកាយេ បុច្ឆិ ។ បុដ្ឋោ បុដ្ឋោ អាយស្មា អានន្ទោ វិស្សជ្ជេសិ ។

[២៨៤] អថខោ អាយស្មា អានន្ទោ ថេរេ ភិក្ខូ ឯតទវោច ភគវា មំ ភន្តេ បរិនិព្វានកាលេ ឯវមាហ អាកង្ខមានោ អានន្ទ សង្ឃោ មមច្ចយេន ខុទ្ទានុខុទ្ទកានិ សិក្ខាបទានិ សមូហនេយ្យាតិ ។ បុច្ឆិ បន ត្វំ អាវុសោ អានន្ទ ភគវន្តំ កតមានិ បន ភន្តេ ខុទ្ទានុខុទ្ទកានិ សិក្ខាបទានីតិ ។ ន ខ្វាហំ ភន្តេ ភគវន្តំ

១ ម. បញ្ចបិ ។

ចំពោះព្រះអានន្ទមានអាយុ ហើយសួរតទៅទៀតថា ម្នាលអាវុសោអានន្ទ សាមញ្ញផលសូត្រ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សំដែងក្នុងទីណា ។ ក្នុងជីវកម្ពវ័ន ក្បែរក្រុងរាជគ្រឹះ លោកម្ចាស់ ។ ទ្រង់សំដែងជាមួយនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់សំដែងជាមួយនឹងព្រះបាទអជាតសត្តុរាជ វេទេហិបុត្ត ។ គ្រានោះ ព្រះមហាកស្សប មានអាយុ សួរនិទានផង សួរបុគ្គលផង នៃសាមញ្ញផលសូត្រ ចំពោះព្រះអានន្ទមានអាយុ ហើយសួរនូវនិកាយទាំង ៥ ដោយឧបាយនេះឯង ។ ឯព្រះអានន្ទមានអាយុ កាលបើព្រះមហាកស្សប សួរសព្វគ្រប់ហើយ ក៏បានដោះស្រាយដោយសព្វគ្រប់ ។

[២៨៤] លំដាប់នោះឯង ព្រះអានន្ទមានអាយុ ពោលដូច្នេះនឹងភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយថា បពិត្រព្រះករុណាទាំងឡាយដ៏ចម្រើន ព្រះមានព្រះភាគ កាលដែលទៀបនឹងបរិនិព្វាន បានមានព្រះបន្ទូលយ៉ាងនេះនឹងខ្ញុំព្រះករុណាថា នែអានន្ទ លុះអំណើះតតអំពីតថាគតទៅហើយ បើសង្ឃមានប្រាថ្នានឹងដក ក៏គប្បីដកនូវសិក្ខាបទទាំងឡាយតូច ៗ ដោយលំដាប់ (ចេញខ្លះ ក៏បាន) ។ ព្រះថេរៈទាំងឡាយ សួរព្រះអានន្ទថា ម្នាលអានន្ទមានអាយុ ចុះលោកម្ចាស់ បានទូលសួរព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ឯសិក្ខាបទទាំងឡាយតូច ៗ ដោយលំដាប់នោះ តើសិក្ខាបទណាខ្លះ ដូច្នេះដែរឬ ។ ព្រះអានន្ទឆ្លើយថា បពិត្រព្រះករុណា

បុច្ឆី កតមានិ បន ភន្តេ ខុទ្ទានុខុទ្ទកានិ សិក្ខាប-
ទានីតិ ។ ឯកច្ចេ ថេរា ឯវមាហំសុ ចត្តារិ បារាជិ-
កានិ ឋបេត្វា អវសេសានិ ខុទ្ទានុខុទ្ទកានិ សិក្ខាប-
ទានីតិ ។ ឯកច្ចេ ថេរា ឯវមាហំសុ ចត្តារិ បារាជិ-
កានិ ឋបេត្វា តេរស សង្ឃាទិសេសេ ឋបេត្វា អវ-
សេសានិ ខុទ្ទានុខុទ្ទកានិ សិក្ខាបទានីតិ ។ ឯកច្ចេ
ថេរា ឯវមាហំសុ ចត្តារិ បារាជិកានិ ឋបេត្វា តេរស
សង្ឃាទិសេសេ ឋបេត្វា ទ្វេ អនិយតេ ឋបេត្វា អវ-
សេសានិ ខុទ្ទានុខុទ្ទកានិ សិក្ខាបទានីតិ ។ ឯកច្ចេ
ថេរា ឯវមាហំសុ ចត្តារិ បារាជិកានិ ឋបេត្វា តេរស
សង្ឃាទិសេសេ ឋបេត្វា ទ្វេ អនិយតេ ឋបេត្វា តឹស
និស្សគ្គិយេ បាចិត្តិយេ ឋបេត្វា អវសេសានិ ខុទ្ទានុ-
ខុទ្ទកានិ សិក្ខាបទានីតិ ។ ឯកច្ចេ ថេរា ឯវមា-
ហំសុ ចត្តារិ បារាជិកានិ ឋបេត្វា តេរស សង្ឃាទិ-
សេសេ ឋបេត្វា ទ្វេ អនិយតេ ឋបេត្វា តឹស និស្ស-
គ្គិយេ បាចិត្តិយេ ឋបេត្វា ទ្វេនវុតិ បាចិត្តិយេ ឋបេ-
ត្វា អវសេសានិ ខុទ្ទានុខុទ្ទកានិ សិក្ខាបទានីតិ ។

ទាំងឡាយដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះករុណា មិនបានទូលសួរព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ឯសិក្ខាបទទាំងឡាយតូច ៗ ដោយលំដាប់នោះ តើសិក្ខាបទណាខ្លះ ដូច្នេះទេ ។ ព្រះថេរៈទាំងឡាយពួកខ្លះ ពោលយ៉ាង នេះថា សិក្ខាបទទាំងឡាយដែលសល់នៅក្រៅអំពីបារាជិកទាំង ៤ ឈ្មោះ ថា តូច ៗ ដោយលំដាប់ ។ ព្រះថេរៈទាំងឡាយពួកខ្លះ ពោលយ៉ាងនេះ ថា សិក្ខាបទទាំងឡាយដែលសល់នៅក្រៅអំពីបារាជិក ៤ នឹងសង្ឃាទិ-សេស ១៣ ឈ្មោះថាតូច ៗ ដោយលំដាប់ ។ ព្រះថេរៈទាំងឡាយពួក ខ្លះ ពោលយ៉ាងនេះថា សិក្ខាបទទាំងឡាយដែលសល់នៅក្រៅអំពីបារា-ជិក ៤ សង្ឃាទិសេស ១៣ និងអនិយត ២ ឈ្មោះថា តូច ៗ ដោយ លំដាប់ ។ ព្រះថេរៈទាំងឡាយពួកខ្លះ ពោលយ៉ាងនេះថា សិក្ខាបទទាំង ឡាយដែលសល់នៅក្រៅអំពីបារាជិក ៤ សង្ឃាទិសេស ១៣ អនិ-យត ២ និងនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ ៣០ ឈ្មោះថាតូច ៗ ដោយលំដាប់ ។ ព្រះថេរៈទាំងឡាយពួកខ្លះ ពោលយ៉ាងនេះថា សិក្ខាបទទាំងឡាយដែល សល់នៅក្រៅអំពីបារាជិក ៤ សង្ឃាទិសេស ១៣ អនិយត ២ និស្សគ្គិយ-បាចិត្តិយៈ ៣០ និងសុទ្ធិកបាចិត្តិយៈ ៩២ ឈ្មោះថា តូច ៗ ដោយលំដាប់ ។

ឯកច្ចេ ថេរា ឯវមាហំសុ ចត្តារិ បារាជិកានិ ឋបេត្វា តេរស សង្ឃាទិសេសេ ឋបេត្វា ទ្វេ អនិយតេ ឋបេត្វា តឹស និស្សគ្គិយេ បាចិត្តិយេ ឋបេត្វា ទ្វេនវុតិ បាចិត្តិយេ ឋបេត្វា ចត្តារោ បាដិទេសនីយេ ឋបេត្វា អវសេសានិ ខុទ្ទានុខុទ្ទកានិ សិក្ខាបទានីតិ ។

[២៨៤] អថខោ អាយស្មា មហាកស្សបោ សង្ឃំ ញាបេសិ សុណាតុ មេ អាវុសោ សង្ឃោ សន្តម្ហាកំ សិក្ខាបទានិ គិហិគតានិ គិហិនោបិ ជានន្តិ[១] ឥទំ វោ សមណានំ សក្យបុត្តិយានំ កប្បតិ ឥទំ វោ ន កប្បតីតិ ។ សចេ មយំ ខុទ្ទានុខុទ្ទកានិ សិក្ខាបទានិ សមូហនិស្សាម ភវិស្សន្តិ វត្តារោ ធូមកាលិកំ សមណេន គោតមេន សាវកានំ សិក្ខាបទំ បញ្ញត្តំ យាវិមេសំ សត្ថា អដ្ឋាសិ តាវិមេ សិក្ខាបទេសុ សិក្ខឹសុ យតោ ឥមេសំ សត្ថា បរិនិព្វុតោ នទានីមេ សិក្ខាបទេសុ សិក្ខន្តីតិ ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ សង្ឃោ

១ ឱ. បោត្ថកេ គិហីបិ នោ ជានន្តីតិ បាឋោ អាគតោ ។

ព្រះថេរៈទាំងឡាយពួកខ្លះ ពោលយ៉ាងនេះថា សិក្ខាបទទាំងឡាយដែលសល់នៅក្រៅអំពីបារាជិក ៤ សង្ឃាទិសេស ១៣ អនិយត ២ និស្សគ្គិយ-បាចិត្តិយៈ ៣០ សុទ្ធិកបាចិត្តិយៈ ៩២ និងបាដិទេសនីយៈ ៤ ឈ្មោះថាតូច ៗ ដោយលំដាប់ ។

[២៨៥] គ្រានោះឯង ព្រះមហាកស្សបមានអាយុ ក៏ប្រកាសសង្ឃថា ម្នាលអាវុសោ សង្ឃចូរស្តាប់ខ្ញុំ សិក្ខាបទទាំងឡាយ របស់ពួកយើងក៏មានតាំងនៅក្នុងពួកគ្រហស្ថ សូម្បីពួកគ្រហស្ថទាំងឡាយ ក៏តែងដឹងថា អំពើនេះគួរដល់លោកទាំងឡាយ ជាសមណសក្យបុត្តិយ៍ អំពើនេះមិនគួរដល់លោកទាំងឡាយទេ ។ បើយើងទាំងឡាយនឹងដកនូវសិក្ខាបទតូច ៗ ដោយលំដាប់ចេញហើយ មុខជាជនទាំងឡាយជាអ្នកពោលតិះដៀលនឹងពោលថា សិក្ខាបទដែលព្រះសមណគោតម បញ្ញត្តហើយដល់សាវ័កទាំងឡាយ បានតែត្រឹមធូមកាលិក គឺកាលនៃផ្សែងភ្លើងគឺបរិនិព្វានប៉ុណ្ណោះ ព្រះសាស្តារបស់សាវ័កទាំងឡាយនេះ ឋិតនៅត្រឹមណា សាវ័កទាំងនេះនាំគ្នាសិក្សាក្នុងសិក្ខាបទត្រឹមនោះ កាលណាបើព្រះសាស្តារបស់សាវ័កទាំងនេះបរិនិព្វានហើយ ឥឡូវនេះ សាវ័កទាំងនេះ ក៏លែងសិក្សាក្នុងសិក្ខាបទទាំងឡាយដែរ ។ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃ

អប្បញ្ញត្តំ ន បញ្ញាបេយ្យ បញ្ញត្តំ ន សមុច្ឆិន្ទេយ្យ យថាបញ្ញត្តេសុ សិក្ខាបទេសុ សមាទាយ វត្តេយ្យ ។ ឯសា ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ អាវុសោ សង្ឃោ សន្តម្ហាកំ សិក្ខាបទានិ គិហិគតានិ គិហិនោបិ ជានន្តិ ឥទំ វោ សមណានំ សក្យបុត្តិយានំ កប្បតិ ឥទំ វោ ន កប្បតីតិ ។ សចេ មយំ ខុទ្ទានុខុទ្ទកានិ សិក្ខាបទានិ សមូហនិស្សាម ភវិស្សន្តិ វត្តារោ ធូមកាលិកំ សមណេន គោតមេន សាវកានំ សិក្ខាបទំ បញ្ញត្តំ យាវិមេសំ សត្ថា អដ្ឋាសិ តាវិមេ សិក្ខាបទេសុ សិក្ខឹសុ យតោ ឥមេសំ សត្ថា បរិនិព្វុតោ នទានិមេ សិក្ខាបទេសុ សិក្ខន្តីតិ ។ សង្ឃោ អប្បញ្ញត្តំ ន បញ្ញាបេតិ បញ្ញត្តំ ន សមុច្ឆិន្ទតិ យថាបញ្ញត្តេសុ សិក្ខាបទេសុ សមាទាយ វត្តតិ ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ អប្បញ្ញត្តស្ស អប្បញ្ញាបនា បញ្ញត្តស្ស អសមុច្ឆេទោ យថាបញ្ញត្តេសុ

កុំគប្បីបញ្ញត្តថែមនូវសិក្ខាបទដែលព្រះជាគ្រូមិនបានបញ្ញត្តទេ កុំគប្បីដកចេញនូវសិក្ខាបទ ដែលព្រះជាគ្រូបញ្ញត្តមកហើយ ត្រូវសមាទានប្រព្រឹត្តតែក្នុងសិក្ខាបទទាំងឡាយដែលព្រះជាគ្រូទ្រង់បញ្ញត្តហើយ ។ នេះជាញត្តិ ។ ម្នាលអាវុសោ សង្ឃចូរស្តាប់ខ្ញុំ សិក្ខាបទទាំងឡាយរបស់ពួកយើងក៏មានតាំងនៅក្នុងពួកគ្រហស្ថ សូម្បីពួកគ្រហស្ថទាំងឡាយតែងដឹងថា អំពើនេះគួរដល់លោកទាំងឡាយជាសមណសក្យបុត្តិយ៍ អំពើនេះមិនគួរដល់លោកទាំងឡាយទេ ។ បើយើងទាំងឡាយនឹងដកនូវសិក្ខាបទតូច ៗ ដោយលំដាប់ចេញហើយ មុខជាជនទាំងឡាយជាអ្នកពោលតិះដៀលនឹងពោលថា សិក្ខាបទដែលព្រះសមណគោតមបានបញ្ញត្តដល់ពួកសាវ័កបានត្រឹមតែធូមកាលិក គឺកាលនៃផ្សែងភ្លើងប៉ុណ្ណោះ ព្រះសាស្តារបស់សាវ័កទាំងនេះឋិតនៅត្រឹមណា សាវ័កទាំងនេះ ក៏នាំគ្នាសិក្សាក្នុងសិក្ខាបទត្រឹមនោះ កាលបើព្រះសាស្តារបស់សាវ័កទាំងនេះ បរិនិព្វានទៅហើយ ឥឡូវសាវ័កទាំងនេះ ក៏លែងសិក្សាក្នុងសិក្ខាបទទាំងឡាយដែរ ។ សង្ឃមិនបញ្ញត្តថែមនូវសិក្ខាបទដែលព្រះជាគ្រូមិនបានបញ្ញត្តទេ មិនដកចេញនូវសិក្ខាបទ ដែលព្រះជាគ្រូបានបញ្ញត្តហើយ សមាទានប្រព្រឹត្តតែក្នុងសិក្ខាបទទាំងឡាយដែលគួរដល់ពុទ្ធប្បញ្ញត្តិ ។ ការមិនបញ្ញត្តិថែមនូវសិក្ខាបទដែលព្រះអង្គមិនបានបញ្ញត្ត ការមិនដកចេញនូវសិក្ខាបទដែលព្រះ

សិក្ខាបទេសុ សមាទាយ វត្តនា សោ តុណ្ហស្ស យស្ស នក្ខមតិ សោ ភាសេយ្យ ។ សង្ឃោ អប្បញ្ញត្តំ ន បញ្ញាបេតិ បញ្ញត្តំ ន សមុច្ឆិន្ទតិ យថាបញ្ញត្តេសុ សិក្ខាបទេសុ សមាទាយ វត្តតិ ។ ខមតិ សង្ឃស្ស តស្មា តុណ្ហី ។ ឯវមេតំ ធារយាមីតិ ។

[២៨៦] អថខោ ថេរា ភិក្ខូ អាយស្មន្តំ អានន្ទំ ឯតទវោចុំ ឥទន្តេ អាវុសោ អានន្ទ ទុក្កដំ យំ ត្វំ ភគវន្តំ ន បុច្ឆិ កតមានិ បន ភន្តេ ខុទ្ទានុខុទ្ទកានិ សិក្ខាបទានីតិ ទេសេហិ តំ ទុក្កដន្តិ ។ អហំ ខោ ភន្តេ អសតិយា ភគវន្តំ ន បុច្ឆិ កតមានិ(១) ភន្តេ ខុទ្ទានុខុទ្ទកានិ សិក្ខាបទានីតិ នាហំ តំ ទុក្កដំ បស្សាមិ

១ ឱ. ម. កតមានិ បន ។

អង្គទ្រង់បញ្ញត្ត ការសមាទានប្រព្រឹត្តតែក្នុងសិក្ខាបទទាំងឡាយ ដែលគួរដល់ពុទ្ធប្បញ្ញត្តិ គាប់ចិត្តដល់លោកមានអាយុអង្គណា លោកមានអាយុអង្គនោះ ត្រូវស្ងៀម មិនគាប់ចិត្តដល់លោកមានអាយុអង្គណា លោកមានអាយុអង្គនោះគប្បីពោលឡើង ។ សង្ឃមិនបានបញ្ញត្តថែមនូវសិក្ខាបទដែលព្រះអង្គមិនបានបញ្ញត្ត មិនដកចេញនូវសិក្ខាបទដែលព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្ត សមាទានប្រព្រឹត្តតែក្នុងសិក្ខាបទទាំងឡាយ ដែលគួរដល់ពុទ្ធ-ប្បញ្ញត្តិ ។ ការមិនបញ្ញត្តិនឹងការមិនដកនូវសិក្ខាបទនេះគាប់ចិត្តដល់សង្ឃព្រោះហេតុនោះបានជាសង្ឃស្ងៀម ខ្ញុំចាំទុកនូវសេចក្តីនេះ ដោយការស្ងៀមយ៉ាងនេះ ។

[២៨៦] លំដាប់នោះឯង ភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយ ពោលដូច្នេះនឹងព្រះអានន្ទមានអាយុថា នែអាវុសោ អានន្ទ នេះជាអំពើអាក្រក់របស់លោក ព្រោះលោកមិនបានទូលសួរព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ឯសិក្ខាបទទាំងឡាយដែលតូច ៗ ដោយលំដាប់ គឺសិក្ខាបទណាខ្លះ ចូរលោកសំដែងនូវអំពើអាក្រក់នោះចេញ ។ ព្រះអានន្ទឆ្លើយថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះករុណាភ្លេច បានជាមិនបានទូលសួរព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ឯសិក្ខាបទទាំងឡាយតូច ៗ ដោយលំដាប់គឺសិក្ខាបទណាខ្លះ ខ្ញុំព្រះករុណាមិនឃើញនូវអំពើអាក្រក់នោះទេ

អបិចាយស្មន្តានំ សទ្ធាយ ទេសេមិ តំ ទុក្កដន្តិ ។ ឥទម្បិ តេ អាវុសោ អានន្ទ ទុក្កដំ យំ ត្វំ ភគវតោ វស្សិកសាដិកំ អក្កមិត្វា សិព្វេសិ ទេសេហិ តំ ទុក្កដន្តិ ។ អហំ ខោ ភន្តេ ន អគារវេន ភគវតោ វស្សិកសាដិកំ អក្កមិត្វា សិព្វេសឹ ណាហន្តំ ទុក្កដំ បស្សាមិ អបិចាយស្មន្តានំ សទ្ធាយ ទេសេមិ តំ ទុក្កដន្តិ ។ ឥទម្បិ តេ អាវុសោ អានន្ទ ទុក្កដំ យំ ត្វំ មាតុគាមេហិ ភគវតោ សរីរំ បឋមំ វន្ទាបេសិ តាសំ រោទន្តីនំ ភគវតោ សរីរំ អស្សុកេន មក្ខិតំ ទេសេហិ តំ ទុក្កដន្តិ ។ អហំ ខោ ភន្តេ មាយិមា វិកាលេ អហេសុន្តិ មាតុគាមេហិ ភគវតោ សរីរំ បឋមំ វន្ទាបេសឹ ណាហន្តំ ទុក្កដំ បស្សាមិ អបិចាយស្មន្តានំ សទ្ធាយ ទេសេមិ តំ ទុក្កដន្តិ ។ ឥទម្បិ តេ អាវុសោ អានន្ទ ទុក្កដំ យំ ត្វំ ភគវតា

ប៉ុន្តែខ្ញុំព្រះករុណា សំដែងនូវអំពើអាក្រក់នោះចេញ ដោយសេចក្តីជឿលោកមានអាយុទាំងឡាយ ។ នែអាវុសោ អានន្ទ នេះជាអំពើអាក្រក់របស់លោកដែរ ព្រោះលោកជាន់ដេរសំពត់វស្សិកសាដក របស់ព្រះមានព្រះភាគ ចូរលោកសំដែងអំពើអាក្រក់នោះចេញ ។ បពិត្រលោកដ៏ចំ-រើន ខ្ញុំព្រះករុណាដែលជាន់ដេរសំពត់វស្សិកសាដក របស់ព្រះមានព្រះភាគ មិនមែនធ្វើដោយសេចក្តីមិនគោរពទេ ខ្ញុំព្រះករុណាមិនឃើញនូវអំពើអាក្រក់នោះឡើយ ប៉ុន្តែខ្ញុំព្រះករុណា សំដែងនូវអំពើអាក្រក់នោះចេញ ដោយសេចក្តីជឿលោកមានអាយុទាំងឡាយ ។ ម្នាលអានន្ទមានអាយុ នេះជាអំពើអាក្រក់របស់លោកដែរ ព្រោះលោកឲ្យមាតុគ្រាមថ្វាយបង្គំព្រះសរីរៈនៃព្រះមានព្រះភាគមុនគេ កាលដែលមាតុគ្រាមទាំងនោះ យំទួញសោកធ្វើសរីរៈនៃព្រះមានព្រះភាគ ឲ្យប្រឡាក់ដោយទឹកភ្នែក ចូរលោកសំដែងនូវអំពើអាក្រក់នោះចេញ ។ បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះករុណាគិតថា កុំឲ្យពួកមាតុគ្រាមនេះនៅក្នុងវេលាវិកាល បានជាខ្ញុំព្រះករុណាឲ្យពួកមាតុគ្រាមថ្វាយបង្គំព្រះសរីរៈនៃព្រះមានព្រះភាគមុនគេ ខ្ញុំព្រះករុណាមិនឃើញអំពើអាក្រក់នោះទេ ប៉ុន្តែខ្ញុំព្រះករុណាសំដែងអំពើអាក្រក់នោះចេញ ដោយសេចក្តីជឿលោកមានអាយុទាំងឡាយ ។ ម្នាលអានន្ទមានអាយុ នេះជាអំពើអាក្រក់របស់លោកដែរ ព្រោះព្រះមានព្រះភាគ

បញ្ចសតិកក្ខន្ធកេ មារេន បរិយុដ្ឋិតចិត្តោ

ឱឡារិកេ និមិត្តេ ករិយមានេ ឱឡារិកេ ឱភាសេ ករិយមានេ ន ភគវន្តំ យាចិ តិដ្ឋតុ ភគវា កប្បំ តិដ្ឋតុ សុគតោ កប្បំ ពហុជនហិតាយ ពហុជនសុខាយ លោកានុកម្បាយ អត្ថាយ ហិតាយ សុខាយ ទេវមនុស្សានន្តិ ទេសេហិ តំ ទុក្កដន្តិ ។ អហំ ខោ ភន្តេ មារេន បរិយុដ្ឋិតចិត្តោ ន ភគវន្តំ យាចឹ តិដ្ឋតុ ភគវា កប្បំ តិដ្ឋតុ សុគតោ កប្បំ ពហុជនហិតាយ ពហុជនសុខាយ លោកានុកម្បាយ អត្ថាយ ហិតាយ សុខាយ ទេវមនុស្សានន្តិ នាហន្តំ ទុក្កដំ បស្សាមិ អបិចាយស្មន្តានំ សទ្ធាយ ទេសេមិ តំ ទុក្កដន្តិ ។ ឥទម្បិ តេ អាវុសោ អានន្ទ ទុក្កដំ យំ ត្វំ មាតុគាមស្ស តថាគតប្បវេទិតេ ធម្មវិនយេ បព្វជ្ជំ ឧស្សុក្កំ អកាសិ ទេសេហិ តំ ទុក្កដន្តិ ។ អហំ ខោ ភន្តេ

កំពុងធ្វើនិមិត្តជាឱឡារិក (បញ្ចិតបញ្ចៀង) និង ធ្វើនូវឱភាស (បំភ្លឺហេតុ) ជាឱឡារិក លោកមិនបានអារាធនាព្រះមានព្រះភាគថា សូមព្រះមានព្រះភាគគង់នៅអស់មួយកប្ប (កំណត់អាយុ) ទៅ សូមព្រះសុគតគង់នៅអស់មួយកប្បទៅ ដើម្បីជាប្រយោជន៍ដល់ជនច្រើន ដើម្បីសេចក្តីសុខដល់ជនច្រើន ដើម្បីអនុគ្រោះដល់សត្វលោក ដើម្បីសេចក្តីចម្រើន ដើម្បីជាប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីសុខដល់ទេវតានិងមនុស្សទាំងឡាយ ចូរលោកសំដែងនូវអំពើអាក្រក់នោះចេញ ។ បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះករុណាមានមារគ្របដណ្តប់ចិត្ត បានជាមិនអារាធនានិមន្តព្រះមានព្រះភាគថា សូមព្រះមានព្រះភាគគង់នៅ អស់មួយអាយុកប្បទៅ សូមព្រះសុគតគង់នៅអស់មួយអាយុកប្បទៅ ដើម្បីជាប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីសុខដល់ជនច្រើន ដើម្បីអនុគ្រោះដល់សត្វលោក ដើម្បីសេចក្តីចម្រើន ដើម្បីជាប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីសុខដល់ទេវតានិងមនុស្សទាំងឡាយ ខ្ញុំព្រះករុណាមិនឃើញនូវអំពើអាក្រក់នោះទេ ប៉ុន្តែខ្ញុំព្រះករុណា សំដែងនូវអំពើអាក្រក់នោះចេញដោយសេចក្តីជឿលោកមានអាយុទាំងឡាយ ។ ម្នាលអានន្ទមានអាយុ នេះជាអំពើអាក្រក់របស់លោកដែរ ព្រោះលោកធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយឲ្យមាតុគ្រាម បានបព្វជ្ជាក្នុងធម្មវិន័យ ដែលព្រះតថាគតទ្រង់ប្រកាសហើយ ចូរលោកសំដែងនូវអំពើអាក្រក់នោះចេញ ។ បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន

អយំ មហាបជាបតី គោតមី ភគវតោ មាតុច្ឆា អាបាទិកា បោសិកា ខីរស្ស ទាយិកា ភគវន្តំ ជនេត្តិយា កាលកតាយ ថញ្ញំ បាយេសីតិ មាតុគាមស្ស តថាគតប្បវេទិតេ ធម្មវិនយេ បព្វជ្ជំ ឧស្សុក្កំ អកាសី ជាហន្តំ ទុក្កជំ បស្សាមិ អបិចាយស្មន្តានំ សទ្ធាយ ទេសេមិ តំ ទុក្កជន្តិ ។

[២៨៧] តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា បុរាណោ ទក្ខិណាគិរិស្មឹ ចារិកំ ចរតិ មហតា ភិក្ខុសង្ឃេន សទ្ធឹ បញ្ចមត្តេហិ ភិក្ខុសតេហិ ។ អថខោ អាយស្មា បុរាណោ ថេរេហិ ភិក្ខូហិ ធម្មេ ច វិនយេ ច សង្គីតេ ទក្ខិណាគិរិស្មឹ យថាភិរន្តំ វិហរិត្វា យេន រាជគហំ វេឡុវនំ កលន្ទកនិវាបោ យេន ថេរា ភិក្ខូ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ថេរេហិ ភិក្ខូហិ សទ្ធឹ បដិសម្មោទិត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នំ ខោ អាយស្មន្តំ បុរាណំ ថេរា ភិក្ខូ ឯតទវោចុំ ថេរេហិ អាវុសោ បុរាណ

ខ្ញុំព្រះករុណាគិតថា ព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមីនេះ ជាព្រះមាតុច្ឆា (ម្តាយមីង) នៃព្រះមានព្រះភាគ បានបីបាច់រក្សាចិញ្ចឹមថ្វាយទឹកខ្សីរ កាលដែល (ព្រះនាងមាយាទេវី) ជាព្រះមាតាបង្កើត របស់ព្រះមានព្រះភាគ ធ្វើមរណកាលទៅហើយ បានបំបៅព្រះមានព្រះភាគផង បានជាខ្ញុំធ្វើនូវសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយឲ្យមាតុគ្រាមបានបព្វជ្ជា ក្នុងធម្មវិន័យ ដែលព្រះតថាគត ទ្រង់ប្រកាសហើយ ខ្ញុំព្រះករុណាមិនឃើញនូវអំពើអាក្រក់នោះទេ ប៉ុន្តែខ្ញុំព្រះករុណា សំដែងនូវអំពើអាក្រក់នោះចេញ ដោយសេចក្តីជឿលោកមានអាយុទាំងឡាយ ។

[២៨៧] សម័យនោះឯង ព្រះថេរៈឈ្មោះបុរាណៈមានអាយុ បានត្រាច់ទៅកាន់ចារិក ក្នុងទក្ខិណាគិរិជនបទ ជាមួយនឹងភិក្ខុសង្ឃជាច្រើនចំនួន ៥០០ រូប ។ គ្រានោះឯង ព្រះបុរាណៈមានអាយុ កាលដែលភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយសង្គាយនានូវធម្មវិន័យ បាននៅអាស្រ័យក្នុងទក្ខិណាគិរិ-ជនបទ តាមសមគួរដល់អធ្យាស្រ័យ ហើយក៏ចូលទៅរកពួកភិក្ខុជាថេរៈដែលនៅក្នុងវត្តវេឡុវ័ន កលន្ទកនិវាបស្ថាន ទៀបក្រុងរាជគ្រឹះ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ធ្វើសេចក្តីរីករាយរាក់ទាក់ជាមួយភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយ ហើយអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះព្រះបុរាណៈមានអាយុ អង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយទើបភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយ និយាយយ៉ាងនេះថា ម្នាលបុរាណៈ

ធម្មោ ច វិនយោ ច សង្គីតោ ឧបេហិ តំ សង្គីតន្តិ ។ សុសង្គីតាវុសោ ថេរេហិ ភិក្ខូហិ ធម្មោ ច វិនយោ ច អបិច យថេវ មយា ភគវតោ សម្មុខា សុតំ សម្មុខា បដិគ្គហិតំ តថេវាហំ ធារេស្សាមីតិ ។

[២៨៨] អថខោ អាយស្មា អានន្ទោ ថេរេ ភិក្ខូ ឯតទវោច ភគវា មំ ភន្តេ បរិនិព្វានកាលេ ឯវមាហ តេនហានន្ទ សង្ឃោ មមច្ចយេន ឆន្នស្ស ភិក្ខុនោ ព្រហ្មទណ្ឌំ អាណាបេតូតិ ។ បុច្ឆិ បន ត្វំ អាវុសោ អានន្ទ ភគវន្តំ កតមោ បន ភន្តេ ព្រហ្មទណ្ឌោតិ ។ បុច្ឆឹ ខោ អហំ ភន្តេ ភគវន្តំ កតមោ បន ភន្តេ ព្រហ្មទណ្ឌោតិ ។ ឆន្នោ អានន្ទ ភិក្ខុ យំ ឥច្ឆេយ្យ តំ វទេយ្យ ភិក្ខូហិ ឆន្នោ ភិក្ខុ នេវ វត្តព្វោ ន ឱវទិតព្វោ

ដ៏មានអាយុ ធម៌ក្តី វិន័យក្តី ដែលព្រះថេរៈទាំងឡាយបានសង្គាយនាជាស្រេចហើយ លោកចូរប្រកបនូវការសង្គាយនានោះចុះ ។ ព្រះបុរាណៈឆ្លើយថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ធម៌ក្តី វិន័យក្តី ដែលភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយបានសង្គាយនាហើយ (ក៏ជាការស្រួល) ប៉ុន្តែចំណែកខាងខ្ញុំ លុះតែបានស្តាប់ បានទទួលក្នុងទីចំពោះព្រះភក្ត្រ នៃព្រះមានព្រះភាគយ៉ាងណាមិញ ខ្ញុំនឹងទ្រទ្រង់ (ប្រតិបត្តិ) យ៉ាងនោះឯង ។

[២៨៨] លំដាប់នោះ ព្រះអានន្ទមានអាយុ ពោលពាក្យដូច្នេះនឹងភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ព្រះមានព្រះភាគជាម្ចាស់កាលទៀបបរិនិព្វាន ទ្រង់មានបន្ទូលយ៉ាងនេះនឹងខ្ញុំព្រះករុណាថា ម្នាលអានន្ទ ណ្ហើយចុះ អំណើះតតអំពីតថាគតទៅហើយ សង្ឃចូរដាក់ព្រហ្មទណ្ឌដល់ឆន្នភិក្ខុផង ។ ពួកភិក្ខុជាថេរៈសួរថា ម្នាលអានន្ទមានអាយុចុះលោកម្ចាស់ បានទូលសួរព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើនចុះព្រហ្មទណ្ឌនោះ តើដូចម្តេចទៅ ដែរឬ ។ ព្រះអានន្ទឆ្លើយថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះករុណាបានទូលសួរព្រះមានព្រះភាគដែរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រហ្មទណ្ឌនោះ តើដូចម្តេចទៅ ។ ព្រះអង្គមានបន្ទូលថា ម្នាលអានន្ទ ឆន្នភិក្ខុ ចង់ពោលពាក្យណា គប្បីពោលពាក្យនោះចុះ (ប៉ុន្តែ) ភិក្ខុទាំងឡាយ កុំគប្បីនិយាយរក កុំគប្បីទូន្មាន កុំគប្បី

ន អនសាសិតព្វោតិ ។ តេនហាវុសោ អានន្ទ ត្វំយេវ ឆន្នស្ស ភិក្ខុនោ ព្រហ្មទណ្ឌំ អាណាបេហីតិ ។ កថាហំ ភន្តេ ឆន្នស្ស ភិក្ខុនោ ព្រហ្មទណ្ឌំ អាណាបេមិ ចណ្ឌោ សោ ភិក្ខុ ផរុសោតិ ។ តេនហាវុសោ អានន្ទ ពហុកេហិ ភិក្ខូហិ សទ្ធឹ គច្ឆាហីតិ ។ ឯវំ ភន្តេតិ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ ថេរានំ ភិក្ខូនំ បដិស្សុត្វា មហតា ភិក្ខុសង្ឃេន សទ្ធឹ បញ្ចមត្តេហិ ភិក្ខុសតេហិ នាវាយ គន្ត្វា កោសម្ពឹ ឧជ្ជវនិកាយ នាវាយ បច្ចោរោហិត្វា[១] រញ្ញោ ឧទេនស្ស ឧយ្យានស្ស អវិទូរេ អញ្ញតរស្មឹ រុក្ខមូលេ និសីទិ ។

[២៨៩] តេន ខោ បន សមយេន រាជា ឧទេនោ ឧយ្យានេ បរិចារេតិ[២] សទ្ធឹ ឱរោធេន បដិវសតិ[៣] ។ អស្សោសិ ខោ រញ្ញោ ឧទេនស្ស ឱរោធោ អម្ហាកំ កិរ អាចរិយោ អយ្យោ អានន្ទោ ឧយ្យានស្ស អវិទូរេ អញ្ញតរស្មឹ រុក្ខមូលេ និសិន្នោតិ ។ អថខោ រញ្ញោ ឧទេនស្ស ឱរោធោ រាជានំ ឧទេនំ ឯតទវោច

---

១ ឱ. នាវាយ ឧជ្ជវនិកាយ កោសម្ពិយា បច្ចោរោហិត្វា ។ ម. នាវាយ កោសម្ពឹ ឧជ្ជវិនាវាយ បច្ចោរោហិត្វា ។ ២ ឱ. ម. បរិចារេសិ ។ ៣ ឱ. ម. បោត្ថកេ បដិវសតីតិ នត្ថិ ។

ប្រៀនប្រដៅឆន្នភិក្ខុឡើយ ។ ពួកភិក្ខុជាថេរៈពោលថា ម្នាលអានន្ទដ៏មានអាយុ បើដូច្នោះ ចូរអ្នកដាក់ព្រហ្មទណ្ឌដល់ឆន្នភិក្ខុផងចុះ ។ ព្រះអានន្ទសួរថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះករុណាដាក់ព្រហ្មទណ្ឌដល់ឆន្នភិក្ខុដូចម្តេចបាន (ដ្បិត) ភិក្ខុនោះកាចរឹងរូសណាស់ ។ ពួកភិក្ខុជាថេរៈពោលថា ម្នាលអានន្ទមានអាយុ បើដូច្នោះ ចូរអ្នកទៅជាមួយនឹងពួកភិក្ខុច្រើនរូបទៅចុះ ។ ឯព្រះអានន្ទមានអាយុទទួលពាក្យភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយ ដោយពាក្យថា អើលោកម្ចាស់ ហើយក៏ជិះទូកទៅកាន់ក្រុងកោសម្ពី ជាមួយនឹងភិក្ខុសង្ឃជាច្រើនចំនួន ៥០០ រូប ទូកក៏លឿនទៅប្រាសខ្សែទឹក លុះចុះចាកទូកហើយ ក៏ទៅគង់ក្រោមម្លប់ឈើមួយដើម មិនឆ្ងាយពីឧទ្យាននៃព្រះរាជាទ្រង់ព្រះនាមឧទេន ។

[២៨៩] សម័យនោះឯង ព្រះរាជាទ្រង់ព្រះនាមឧទេន ទ្រង់គង់ក្រសាលក្នុងឧទ្យានជាមួយនឹងពួកព្រះមហេសី ព្រមទាំងពួករាជបរិវារ ។ ពួកព្រះមហេសីរបស់ព្រះរាជាទ្រង់ព្រះនាមឧទេន បានឮដំណឹងថា លោកម្ចាស់អានន្ទជាអាចារ្យរបស់យើងទាំងឡាយ គង់ក្រោមម្លប់ឈើមួយដើមមិនឆ្ងាយអំពីឧទ្យាន ។ ទើបពួកព្រះមហេសីរបស់ព្រះបាទឧទេន បានក្រាប

អម្ហាកំ កិរ ទេវ អាចរិយោ អយ្យោ អានន្ទោ ឧយ្យានស្ស អវិទូរេ អញ្ញតរស្មឹ រុក្ខមូលេ និសិន្នោ ឥច្ឆាម មយំ ទេវ អយ្យំ អានន្ទំ បស្សិតុន្តិ ។ តេនហិ[១] សមណំ អានន្ទំ បស្សថាតិ ។ អថខោ រញ្ញោ ឧទេនស្ស ឱរោធោ យេនាយស្មា អានន្ទោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ អានន្ទំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នំ ខោ រញ្ញោ ឧទេនស្ស ឱរោធំ អាយស្មា អានន្ទោ ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សេសិ សមាទបេសិ សមុត្តេជេសិ សម្បហំសេសិ ។ អថខោ រញ្ញោ ឧទេនស្ស ឱរោធោ អាយស្មតា អានន្ទេន ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សិតោ សមាទបិតោ សមុត្តេជិតោ សម្បហំសិតោ អាយស្មតោ អានន្ទស្ស បញ្ច ឧត្តរាសង្គសតានិ ចាជាសិ ។ អថខោ រញ្ញោ ឧទេនស្ស ឱរោធោ អាយស្មតោ អានន្ទស្ស ភាសិតំ អភិនន្ទិត្វា អនុមោទិត្វា ឧដ្ឋាយាសនា អាយស្មន្តំ អានន្ទំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា យេន រាជា ឧទេនោ តេនុបសង្កមិ ។

១ ឱ. ម. តេនហិ តុម្ហេ ។

បង្គំទូលព្រះបាទឧទេនដូច្នេះថា បពិត្រព្រះសម្មតិទេព ឮថាលោកម្ចាស់អានន្ទជាអាចារ្យរបស់យើងទាំងឡាយ មកគង់នៅក្រោមម្លប់ឈើមួយដើម មិនឆ្ងាយអំពីឧទ្យាន បពិត្រព្រះសម្មតិទេព យើងខ្ញុំទាំងឡាយចង់ឃើញព្រះអានន្ទជាម្ចាស់ ។ ព្រះរាជាមានព្រះរាជឱង្ការថា បើដូច្នោះ ចូរអ្នកទាំងឡាយទៅមើលសមណៈឈ្មោះអានន្ទចុះ ។ គ្រានោះឯង ពួកព្រះមហេសីរបស់ព្រះបាទឧទេន ចូលទៅរកព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះអានន្ទមានអាយុ ហើយអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ កាលបើពួកព្រះមហេសីនៃព្រះបាទឧទេន អង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ ទើបព្រះអានន្ទមានអាយុឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យប្រព្រឹត្តតាម ឲ្យអាចហាន ឲ្យរីករាយដោយធម្មីកថា ។ គ្រានោះឯង ពួកព្រះមហេសីនៃព្រះបាទឧទេន កាលបើព្រះអានន្ទមានអាយុ ឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យប្រព្រឹត្តតាម ឲ្យអាចហាន ឲ្យរីករាយដោយធម្មីកថាហើយ ក៏ប្រគេនសំពត់ឧត្តរាសង្គៈ ៥០០ ដល់ព្រះអានន្ទមានអាយុ ។ លំដាប់នោះឯង ពួកព្រះមហេសីនៃព្រះបាទឧទេន ត្រេកអររីករាយនឹងភាសិត របស់ព្រះអានន្ទមានអាយុហើយ ទើបក្រោកចាកអាសនៈ ថ្វាយបង្គំព្រះអានន្ទមានអាយុ ធ្វើប្រទក្សិណហើយ ចូលទៅគាល់ព្រះបាទឧទេន ។

[២៩០] អទ្ទសា ខោ រាជា ឧទេនោ ឱរោធំ ទូរតោវ អាគច្ឆន្តំ ទិស្វាន ឱរោធំ ឯតទវោច អបិ នុ ខោ[១] តុម្ហេ សមណំ អានន្ទំ បស្សថាតិ ។ អបស្សិម្ហា ខោ មយំ ទេវ អយ្យំ អានន្ទន្តិ ។ អបិ នុ តុម្ហេ សមណស្ស អានន្ទស្ស កិញ្ចិ អទត្ថាតិ ។ អទម្ហា ខោ មយំ ទេវ អយ្យស្ស អានន្ទស្ស បញ្ច ឧត្តរាសង្គសតានីតិ ។ រាជា ឧទេនោ ឧជ្ឈាយតិ ខីយតិ វិបាចេតិ កថំ ហិ នាម សមណោ អានន្ទោ តាវពហុំ ចីវរំ បដិគ្គហេស្សតិ ទុស្សវណិជ្ជំ វា សមណោ អានន្ទោ ករិស្សតិ បគ្គាហិកសាលំ[២] វា បសារេស្សតីតិ ។ អថខោ រាជា ឧទេនោ យេនាយស្មា អានន្ទោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មតា អានន្ទេន សទ្ធឹ សម្មោទិ សម្មោទនីយំ កថំ សារាណីយំ វីតិសារេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ រាជា ឧទេនោ អាយស្មន្តំ អានន្ទំ ឯតទវោច អាគមា នុ[៣] ភោ អានន្ទ

---

១ ឱ. ម. បោត្ថកេ ខោសទ្ទោ ន បញ្ញាយតិ ។ ២ បដាហិកសាលំ វាតិបិ បាឋោ វិជ្ជតិ ។
៣ ឱ. អាគមា នុ ខោធ ។ ម. អាគមា នុ ខោ ។

[២៩០] ព្រះបាទឧទេន ទ្រង់ទតឃើញពួកព្រះមហេសី មកអំពីចម្ងាយ លុះឃើញហើយមានព្រះបន្ទូលសួរពួកព្រះមហេសីដូច្នេះថា អ្នកទាំងឡាយបានឃើញសមណៈឈ្មោះអានន្ទដែរឬ ។ ពួកព្រះមហេសីក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះសម្មតិទេព យើងខ្ញុំទាំងឡាយបានឃើញព្រះអានន្ទជាម្ចាស់ហើយ ។ ចុះអ្នកទាំងឡាយបានប្រគេនវត្ថុអ្វីបន្តិចបន្តួចដល់សមណៈឈ្មោះអានន្ទខ្លះដែរឬ ។ បពិត្រព្រះសម្មតិទេព យើងខ្ញុំទាំងឡាយបានប្រគេនសំពត់ឧត្តរាសង្គៈ ៥០០ ដល់ព្រះអានន្ទជាម្ចាស់ហើយ ។ ព្រះបាទឧទេនក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា មិនសមបើ សមណៈឈ្មោះអានន្ទទទួលយកចីវរច្រើនដល់ម្ល៉េះទេ សមណៈឈ្មោះអានន្ទនឹងធ្វើជំនួញសំពត់ឬ ៗ នឹងតាំងរោងលក់សំពត់ ។ គ្រានោះឯង ព្រះបាទឧទេនស្តេចទៅរក ព្រះអានន្ទមានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ធ្វើសេចក្តីរីករាយ សំណេះសំណាលនឹងព្រះអានន្ទមានអាយុ លុះបញ្ចប់ពាក្យដែលរីករាយនឹងពាក្យដែលគួររលឹក ល្មមឲ្យកើតសេចក្តីស្និទ្ធស្នាលហើយ ក៏គង់ក្នុងទីសមគួរ ។ លុះព្រះបាទឧទេន គង់ក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏មានព្រះបន្ទូលនឹងព្រះអានន្ទមានអាយុ យ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអានន្ទ

អម្ហាកំ ឱរោធោតិ ។ អាគមា ខោ តេ[១] មហារាជ ឱរោធោតិ ។ អបិច[២] បន ភោតោ អានន្ទស្ស កិញ្ចិ អទាសីតិ ។ អទាសិ ខោ មេ មហារាជ បញ្ច ឧត្តរាសង្គសតានីតិ ។ កឹ បន ភវំ អានន្ទោ តាវពហុំ ចីវរំ ករិស្សតីតិ ។ យេ តេ មហារាជ ភិក្ខូ ទុព្វលចីវរា តេហិ សទ្ធឹ សំវិភជិស្សាមីតិ ។ យានិ ខោ បន ភោ[៣] អានន្ទ បោរាណកានិ ទុព្វលចីវរានិ តានិ កថំ ករិស្សថាតិ ។ តានិ មហារាជ ឧត្តរត្ថរណំ ករិស្សាមាតិ ។ យានិ បន ភោ អានន្ទ បោរាណកានិ ឧត្តរត្ថរណានិ តានិ កថំ ករិស្សថាតិ ។ តានិ មហារាជ ភិសិច្ឆវិយោ ករិស្សាមាតិ ។ យា បន ភោ អានន្ទ បោរាណកា ភិសិច្ឆវិយោ តា កថំ ករិស្សថាតិ ។ តា មហារាជ ភុម្មត្ថរណំ ករិស្សាមាតិ ។ យានិ បន ភោ អានន្ទ បោរាណកានិ ភុម្មត្ថរណានិ តានិ កថំ ករិស្សថាតិ ។ តានិ មហារាជ បាទបុញ្ឆនិយោ ករិស្សា-

---

១ ឱ. តេធ ។ ម. អាគមាសិ ខោ តេ ឥធ ។ ២ ឱ. ម. បោត្ថកេសុ ចសទ្ទោ ន ទិស្សតិ ។ ៣ ឱ. យានិ បន ភោ ។

ដ៏ចម្រើន ពួកព្រះមហេសីរបស់យើងបានមក (ក្នុងទីនេះ) ដែរឬ ។ ព្រះអានន្ទតបថា បពិត្រមហារាជ ពួកព្រះមហេសីនៃព្រះអង្គបានមក (ក្នុងទីនេះ) ដែរ ។ ចុះ (ពួកព្រះមហេសីនោះ) បានប្រគេនវត្ថុអ្វីបន្តិចបន្តួចដល់ព្រះអានន្ទដ៏ចម្រើនខ្លះដែរឬ ។ បពិត្រមហារាជ ពួកព្រះមហេសីនោះ បានប្រគេនសំពត់ឧត្តរាសង្គៈ ៥០០ ដល់អាត្មាភាព ។ ព្រះអានន្ទដ៏ចម្រើននឹងយកចីវរច្រើនដល់ម្ល៉ោះទៅធ្វើជាអ្វីទៅ ។ បពិត្រមហារាជ ភិក្ខុទាំងឡាយណា មានចីវរទុព្វលភាព អាត្មាភាពនឹងចែកឲ្យ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ។ បពិត្រព្រះអានន្ទដ៏ចម្រើន ចុះចីវរទាំងឡាយណាដែលចាស់ទុព្វ-លភាព លោកម្ចាស់នឹងយកចីវរទាំងនោះទៅធ្វើអ្វី ។ បពិត្រមហារាជ យើងទាំងឡាយនឹងយកចីវរទាំងនោះទៅធ្វើជាកម្រាលគ្រែ ។ បពិត្រព្រះអានន្ទដ៏ចម្រើន ចុះកម្រាលគ្រែណាដែលជារបស់ចាស់ លោកម្ចាស់នឹងយកកម្រាលគ្រែទាំងនោះទៅធ្វើជាអ្វី ។ បពិត្រមហារាជ យើងទាំងឡាយនឹងយកកម្រាលគ្រែទាំងនោះទៅធ្វើជាស្រោមពូក ។ បពិត្រព្រះអានន្ទដ៏ចម្រើន ចុះស្រោមពូកណា ដែលជារបស់ចាស់ លោកម្ចាស់នឹងយកស្រោមពូកទាំងនោះទៅធ្វើជាអ្វី ។ បពិត្រមហារាជ យើងទាំងឡាយនឹងយកស្រោមពូកទាំងនោះទៅធ្វើជាកម្រាលផែនដី ។ បពិត្រព្រះអានន្ទដ៏ចម្រើន ចុះកម្រាលផែនដីណា ដែលជារបស់ចាស់ លោកម្ចាស់នឹងយក

មាតិ ។ យា បន ភោ អានន្ទ ចោឡកា ចានបុញ្ញនិយោ តា កថំ ករិស្សថាតិ ។ តា មហារាជ រជោហរណំ ករិស្សាមាតិ ។ យានិ បន ភោ អានន្ទ ចោឡកានិ រជោហរណានិ តានិ កថំ ករិស្សថាតិ ។ តានិ មហារាជ កោដ្ដេត្វា ចិក្ខល្លេន មទ្ទិត្វា បរិភណ្ឌំ លិម្បិស្សាមាតិ ។ អថខោ រាជា ឧទេនោ សព្វេ ឥមេ សមណា សក្យបុត្តិយា យោនិសោ ឧបនេន្តិ ន កុលវំ គមេន្តីតិ អាយស្មតោ អានន្ទស្ស អញ្ញានិបិ បញ្ច ទុស្សសតានិ ចាទាសិ ។ អយញ្ហិ អាយស្មតោ អានន្ទស្ស បឋមំ ចីវរបរិក្ខារោ[១] ឧប្បជ្ជិ ចីវរសហស្សំ ។

[២៩១] អថខោ អាយស្មា អានន្ទោ យេន ឃោសិតារាមោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា បញ្ញត្តេ អាសនេ និសីទិ ។ អថខោ អាយស្មា ឆន្នោ យេនាយស្មា អានន្ទោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា

១ ឱ. ចីវរភិក្ខា ។ ម. ចីវរំ ភិក្ខុំ ។

កម្រាលផែនដីទាំងនោះទៅធ្វើជាអ្វី ។ បពិត្រមហារាជ យើងទាំងឡាយនឹងយកកម្រាលផែនដីទាំងនោះទៅធ្វើជាសំពត់ជូតជើង ។ បពិត្រព្រះអានន្ទដ៏ចម្រើន ចុះសំពត់សម្រាប់ជូតជើងណាដែលជារបស់ចាស់ លោកម្ចាស់នឹងយកសំពត់ជូតជើងទាំងនោះទៅធ្វើជាអ្វី ។ បពិត្រមហារាជ យើងទាំងឡាយនឹងយកសំពត់សម្រាប់ជូតជើងទាំងនោះ ទៅធ្វើជាសំពត់សម្រាប់ជូតធូលី ។ បពិត្រព្រះអានន្ទដ៏ចម្រើន ចុះសំពត់សម្រាប់ជូតធូលីណាដែលជារបស់ចាស់ លោកម្ចាស់នឹងយកសំពត់សម្រាប់ជូតធូលីទាំងនោះទៅធ្វើជាអ្វី ។ បពិត្រមហារាជ យើងទាំងឡាយនឹងចិញ្ច្រាំនូវសំពត់សម្រាប់ជូតធូលីទាំងនោះ ហើយច្របាច់លាយដោយភក់ ហើយយកទៅបូកលាបជញ្ជាំង ។ គ្រានោះឯង ព្រះបាទឧទេន ទ្រង់សព្វព្រះរាជហឫទ័យថា សមណសក្យបុត្តិយ៍ទាំងអស់នេះ ប្រកបដោយឧបាយនៃប្រាជ្ញា មិនធ្វើសំពត់ឲ្យដល់នូវសេចក្តីវិនាសឥតប្រយោជន៍ ហើយក៏ទ្រង់ប្រគេនសំពត់ ចំនួន ៥០០ ដទៃទៀត ដល់ព្រះអានន្ទមានអាយុ ។ បរិក្ខារ គឺចីវរចំនួន ១ ពាន់នេះឯង ទើបតែនឹងកើតឡើងជាដំបូងដល់ព្រះអានន្ទមានអាយុ ។

[២៩១] លំដាប់នោះឯង ព្រះអានន្ទមានអាយុ ក៏ចូលទៅកាន់ឃោសិតារាម លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏គង់លើអាសនៈដែលគេក្រាលទុក ។ គ្រានោះឯង ឆន្នភិក្ខុដ៏មានអាយុ ចូលទៅរកព្រះអានន្ទមានអាយុ លុះ

អាយស្មន្តំ អានន្ទំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នំ ខោ អាយស្មន្តំ ឆន្នំ អាយស្មា អានន្ទោ ឯតទវោច សង្ឃេន តេ អាវុសោ ឆន្ន ព្រហ្មទណ្ឌោ អាណត្តោតិ[១] ។ កតមោ បន ភន្តេ អានន្ទ ព្រហ្មទណ្ឌោតិ ។ ត្វំ អាវុសោ ឆន្ន ភិក្ខូ[២] យំ ឥច្ឆេយ្យាសិ តំ វទេយ្យាសិ ភិក្ខូហិ ត្វំ នេវ វត្តព្វោ ន ឱវទិតព្វោ នានុសាសិតព្វោតិ ។ នន្វាហំ ភន្តេ អានន្ទ ហតោ ឯត្តាវតា យតោហំ ភិក្ខូហិ នេវ វត្តព្វោ ន ឱវទិតព្វោ នានុសាសិតព្វោតិ តត្ថេវ មុច្ឆិតោ បបតិ[៣] ។ អថខោ អាយស្មា ឆន្នោ ព្រហ្មទណ្ឌេន អដ្ដិយមានោ ហរាយមានោ ជិគុច្ឆមានោ ឯកោ វូបកដ្ឋោ អប្បមត្តោ អាតាបី បហិតត្តោ វិហរន្តោ នចិរស្សេវ យស្សត្ថាយ កុលបុត្តា សម្មទេវ អគារស្មា អនគារិយំ បព្វជន្តិ តទនុត្តរំ ព្រហ្មចរិយបរិយោសានំ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា ឧបសម្បជ្ជ វិហាសិ ខីណា

---

១ ឱ. ម. អាណាបិតោតិ ។ ២ ឱ. ភិក្ខូ ។ ៣ ម. បបតោ ។

ចូលទៅដល់ហើយ ថ្វាយបង្គំព្រះអានន្ទមានអាយុ ហើយអង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ លុះព្រះឆន្នៈមានអាយុ អង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ ព្រះអានន្ទមានអាយុ ក៏និយាយយ៉ាងនេះថា នែអាវុសោឆន្នៈ សង្ឃដាក់ព្រហ្មទណ្ឌដល់លោកហើយ ។ ឆន្នភិក្ខុសួរថា បពិត្រព្រះអានន្ទដ៏ចម្រើន ព្រហ្មទណ្ឌនោះតើដូចម្ដេចទៅ ។ ព្រះអានន្ទប្រាប់ថា ម្នាលឆន្នភិក្ខុមានអាយុ លោកចង់ពោលពាក្យណា គប្បីពោលពាក្យនោះចុះ ភិក្ខុទាំងឡាយមិនត្រូវនិយាយរក មិនត្រូវទូន្មាន មិនត្រូវប្រៀនប្រដៅលោកឡើយ ។ ឆន្នភិក្ខុពោលថា បពិត្រព្រះអានន្ទដ៏ចម្រើន កាលណាបើភិក្ខុទាំងឡាយមិនត្រូវនិយាយរក មិនត្រូវទូន្មាន មិនត្រូវប្រៀនប្រដៅខ្ញុំដោយហេតុប៉ុណ្ណោះ បើដូច្នោះ ភិក្ខុទាំងឡាយមិនសម្លាប់ខ្ញុំហើយឬ ហើយក៏ដួលជ្រប់ក្នុងទីនោះ ។ គ្រានោះឯង ឆន្នៈមានអាយុក៏លំបាក អៀនខ្មាសខ្ពើមព្រហ្មទណ្ឌ ក៏ចៀសចេញទៅតែម្នាក់ឯង ហើយមិនប្រមាទ មានព្យាយាមជាគ្រឿងដុតកំដៅនូវកិលេស មានចិត្តបញ្ជូនទៅកាន់ព្រះនិព្វាន កុលបុត្តទាំងឡាយដែលចេញចាកផ្ទះហើយចូលទៅកាន់ផ្នួសដោយប្រពៃ ដើម្បីអនុត្តរធម៌ណា ក៏បានដល់នូវអនុត្តរធម៌នោះ ជាទីបំផុតនៃព្រហ្មចរិយធម៌ ដោយការធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ដោយប្រាជ្ញាខ្លួនឯងក្នុងបច្ចុប្បន្ន ដោយមិនយូរ ហើយសម្រេចសម្រាន្តដោយឥរិយាបថទាំង ៤ ហើយដឹងច្បាស់ថា ជាតិ

ជាតិ វុសិតំ ព្រហ្មចរិយំ កតំ ករណីយំ នាបរំ ឥត្ថត្តាយាតិ អព្ភញ្ញាសិ ។ អញ្ញតរោ ច បនាយស្មា ឆន្នោ អរហតំ[១] អហោសិ ។ អថខោ អាយស្មា ឆន្នោ អរហត្តំ បត្តោ យេនាយស្មា អានន្ទោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ អានន្ទំ ឯតទវោច បដិប្បស្សម្ភេហិទានិ មេ ភន្តេ អានន្ទ ព្រហ្មទណ្ឌន្តិ ។ យទគ្គេន តយា អាវុសោ ឆន្ន អរហត្តំ សច្ឆិកតំ តទគ្គេន តេ ព្រហ្មទណ្ឌោ បដិប្បស្សទ្ធោតិ ។

[២៩២] ឥមាយ ខោ បន វិនយសង្គីតិយា បញ្ច ភិក្ខុសតានិ អនូនានិ អនធិកានិ អហេសុំ ។ តស្មាយំ វិនយសង្គីតិ បញ្ចសតិកាតិ[២] វុច្ចតីតិ ។

បញ្ចសតិកក្ខន្ធកេ និដ្ឋិតំ ឯកាទសមំ ។

ឥមម្ហិ ខន្ធកេ វត្ថូ តេវីសតិ ។

---

១ ម. អរហា ។ ២ ឱ. បញ្ចសតីតិ ។

គឺសេចក្តីកើតទៀត (របស់អាត្មាអញ) អស់ហើយ មគ្គព្រហ្មចរិយៈ សម្រេចហើយ កិច្ចត្រូវធ្វើ គឺសោឡសកិច្ច ក៏សម្រេចហើយ មគ្គភាវនាកិច្ចដទៃប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសោឡសកិច្ចនេះទៀតគ្មានឡើយ ។ បណ្តាព្រះអរហន្តទាំងឡាយ ព្រះឆន្នៈមានអាយុ ក៏ជាអរហន្តមួយអង្គដែរ ។ លំដាប់នោះ ព្រះឆន្នៈមានអាយុ បានដល់អរហត្តហើយ ក៏ចូលទៅរកព្រះអានន្ទមានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយ ពោលពាក្យនេះនឹងព្រះអានន្ទមានអាយុថា បពិត្រព្រះអានន្ទដ៏ចម្រើន ឥឡូវនេះ លោកចូររម្ងាប់ព្រហ្មទណ្ឌដល់ខ្ញុំ ។ ព្រះអានន្ទពោលថា នៃឆន្នៈមានអាយុ លោកបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយនូវអរហត្ត ក្នុងកាលជាទីបំផុតណា ឯព្រហ្មទណ្ឌរបស់លោក ក៏រម្ងាប់ក្នុងកាលជាទីបំផុតនោះដែរ ។

[២៩២] ក្នុងការសង្គាយនាព្រះវិន័យនេះឯង មានភិក្ខុចំនួន ៥០០ រូប មិនខ្វះមិនលើស ។ ព្រោះហេតុនោះ ការសង្គាយនាព្រះវិន័យនេះ ព្រះសង្គីតិកាចារ្យ ហៅថា បញ្ចសតិកាសង្គាយនា គឺសង្គាយនារបស់ភិក្ខុមានចំនួន ៥០០ រូប ។

ចប់ បញ្ចសតិកក្ខន្ធកៈ ទី ១១ ។

ក្នុងខន្ធកៈនេះ មានរឿង ២៣ ។

បញ្ចសតិកក្ខន្ធកេ ឧទ្ទានគាថា

តស្សុទ្ទានំ

[២៩៣] បរិនិព្វុតេ ហិ[១] សម្ពុទ្ធេ
ថេរោ ច កស្សបវ្ហយោ[២]
អាមន្តយិ ភិក្ខុគណំ
សទ្ធម្មមនុបាលកោ
បាវាយទ្ធានមគ្គម្ហិ
សុភទ្ទេន បវេទិតំ
សង្គាយិស្សាម សទ្ធម្មំ
អធម្មោ បុរេ ទិប្បតិ
ឯកេកនូនបញ្ចសតំ
អានន្ទម្បិ ច ឧច្ចិនិ
ធម្មវិនយសង្គីតី
វសន្តោ គុហាមុត្តមេ
ឧបាលឹ វិនយំ បុច្ឆិ
សុត្តន្តានន្ទបណ្ឌិតំ
បិដកំ តីណិ សង្គីតំ[៣]
អកំសុ ជិនសាវកា ។

---

១ ម. បោត្ថកេ ហិសទ្ទោ ន ទិស្សតិ ។ ២ ឱ. កស្សប អវ្ហយោ ។ ម. កស្សប សវ្ហយោ
៣ ឱ. ម. សង្គីតឹ ។

ឧទ្ទាននៃបញ្ចសតិកក្ខន្ធកៈនោះ គឺ

[២៩៣] រឿងកាលព្រះសម្ពុទ្ធជាម្ចាស់ បរិនិព្វានទៅហើយ ព្រះថេរៈឈ្មោះកស្សប ជាអ្នកគ្រប់គ្រង រក្សាព្រះសទ្ធម្មហៅពួកភិក្ខុមកថា យើងដើរតាមផ្លូវឆ្ងាយ ពីស្រុកបាវា បានឮពាក្យសុភទ្ទភិក្ខុ សំដែងហើយ យើងនឹងសង្គាយនានូវព្រះសទ្ធម្ម តំណាទៅមុខ ធម៌ជាអកុសលនឹងរុងរឿងឡើង ១ រឿងព្រះមហាកស្សប ជ្រើសរើសព្រះអរហន្ត ៤៩៩ អង្គ និងព្រះអានន្ទមួយផង ១ រឿងព្រះកស្សប គង់នៅទៀបគូហាដ៏ឧត្តម ធ្វើសង្គាយនានូវធម៌និងវិន័យ ១ រឿងព្រះកស្សបសួរព្រះវិន័យនឹងព្រះឧបាលិ ១ រឿងព្រះកស្សបសួរព្រះសូត្រនឹងព្រះអានន្ទជាបណ្ឌិត ១ រឿងពួកជិនសាវ័កធ្វើសង្គាយនាបិដកទាំងបី ១ ។

ខុទ្ទានុខុទ្ទកា ជាតា

យថាបញ្ញត្តវត្តនា[១] ។

ន បុច្ឆិ អក្ខមិត្វាបិ

វដ្ដាបេសិ ន យាចិ ច

បព្វជ្ជំ មាតុគាមស្ស

សទ្ធាយ ទុក្កដានិ មេ ។

បុរាណោ ព្រហ្មទណ្ឌំ ច

ឱវាទោ ឧទេនេន សហា

១ ឱ. យថាបញ្ញត្តឹ វត្តនា ។

រឿងព្រះអានន្ទ ទូលព្រះថេរៈទាំងឡាយថា កាលព្រះមានព្រះភាគ ជិតចូលបរិនិព្វានទ្រង់មានបន្ទូលថា បើសង្ឃប្រាថ្នានឹងដកសិក្ខាបទ ក៏គប្បីដកសិក្ខាបទតូច ៗ ដោយលំដាប់ផ្សេង ៗ បាន ១ រឿងព្រះកស្សបបានសូត្រប្រកាសប្រាប់សង្ឃថា ត្រូវឲ្យភិក្ខុប្រព្រឹត្តតាមសិក្ខាបទដែលគួរដល់ពុទ្ធប្បញ្ញត្តិ ១ ។ រឿងព្រះថេរៈទាំងឡាយ បន្ទោសព្រះអានន្ទថា មិនទូលសួរព្រះមានព្រះភាគក្នុងសិក្ខាបទតូច ៗ ដោយលំដាប់នោះ ១ រឿងព្រះថេរៈទាំងឡាយបន្ទោសព្រះអានន្ទថា ជាន់សំពត់វស្សិកសាដករបស់ព្រះមានព្រះភាគហើយដេរ ១ រឿងព្រះថេរៈទាំងឡាយបន្ទោសព្រះអានន្ទថា ឲ្យមាតុគ្រាមថ្វាយបង្គំសរីរៈព្រះមានព្រះភាគមុនគេ ១ រឿងព្រះថេរៈទាំងឡាយបន្ទោសព្រះអានន្ទថា មិនអារាធនាព្រះមានព្រះភាគឲ្យគង់នៅអស់អាយុកប្ប ១ រឿងព្រះថេរៈទាំងឡាយបន្ទោសព្រះអានន្ទថា សូមបព្វជ្ជាដល់មាតុគ្រាម ១ រឿងព្រះអានន្ទទទួលថា អំពើអាក្រក់របស់ខ្ញុំគ្មានទេ ខ្ញុំទទួលដោយសេចក្តីជឿលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ ១ ។ រឿងបុរាណត្ថេរ ១ រឿងដាក់ព្រហ្មទណ្ឌដល់ឆន្នភិក្ខុ ១ រឿងពួកព្រះមហេសីនៅក្នុងឧទ្យាន ជាមួយនឹងព្រះបាទឧទេន ១

បញ្ចសតិកក្ខន្ធកេ ឧទ្ទានគាថា

តាវពហុ ទុព្វលញ្ច

ឧត្តរត្ថរណា ភិសិ

កុម្ភត្ថរណា បុញ្ឆនិយោ

រជោ ចិក្ខល្លមទ្ទនា

សហស្សចីវរំ ឧប្បជ្ជិ

បឋមានន្ទស្សុស្សយា ។

តជ្ជិតោ ព្រហ្មទណ្ឌេន

ចតុសច្ចំ អចាបុណិ ។

វសីភូតា បញ្ច សតា

តស្មា បញ្ចសតា ឥតីតិ[១] ។

---

១ ឱ. ម. បញ្ចសតីតិ ឥតិ ។

រឿងព្រះបាទឧទេន ពោលទោសព្រះអានន្ទថា ទទួលចីវរច្រើនដល់ម្ល៉ោះ ១ រឿងព្រះបាទឧទេន សួរព្រះអានន្ទអំពីចីវរទុព្វលភាព ១ រឿងព្រះអានន្ទឆ្លើយថា ចីវរទុព្វលភាពនោះយកទៅធ្វើជាកម្រាលគ្រែ ជាស្រោមពូក ជាកម្រាលផែនដីជាសំពត់ជូតជើង ជាសំពត់ជូតធូលីទាំងលាយដោយភក់បូកលាបជញ្ជាំង ១ រឿងចីវរមួយពាន់ កើតឡើងដល់ព្រះអានន្ទជាដំបូង ១ ។ រឿងឆន្នភិក្ខុ ដែលសង្ឃដាក់ទោស ដោយព្រហ្មទណ្ឌហើយបានត្រាស់ដឹងនូវសច្ចៈទាំងបួន ១ ។ រឿងព្រះថេរៈជាអ្នកស្ទាត់ជំនាញចំនួន ៥០០ អង្គ ក្នុងការសង្គាយនាធម៌និងវិន័យ ព្រោះហេតុនោះ ការសង្គាយនានោះឈ្មោះថា បញ្ចសតិកសង្គាយនា ១ ។

សត្តសតិកក្ខន្ធកំ

[២៩៧] តេន ខោ បន សមយេន វស្សសតបរិនិព្វុតេ ភគវតិ វេសាលិកា វជ្ជិបុត្តកា ភិក្ខូ វេសាលិយំ ទស វត្ថូនិ ទីបេន្តិ កប្បតិ សិង្គិលោណកប្បោ កប្បតិ ទ្វង្គុលកប្បោ កប្បតិ គាមន្តរកប្បោ កប្បតិ អាវាសកប្បោ កប្បតិ អនុមតិកប្បោ កប្បតិ អាចិណ្ណកប្បោ កប្បតិ អមថិតកប្បោ កប្បតិ ជលោគឹ[១] បាតុំ កប្បតិ អទសកំ និសីទនំ កប្បតិ ជាតរូបរជតន្តិ ។

(២៩៨) តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា យសោ កាកណ្ឌកបុត្តោ វជ្ជីសុ ចារិកញ្ចរមានោ យេន វេសាលី តទវសរិ ។ តត្រ សុទំ អាយស្មា យសោ កាកណ្ឌកបុត្តោ វេសាលិយំ វិហរតិ មហាវនេ កូដាគារសាលាយំ ។

---

១ ឱ. ជលោគិ ។

សត្តសតិកក្ខន្ធកៈ

[២៩៤] *សម័យនោះឯង កាលព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បរិនិព្វានទៅបាន ១០០ ឆ្នាំ ពួកវជ្ជីបុត្តកភិក្ខុ*[១] *នៅក្នុងក្រុងវេសាលី សំដែងវត្ថុ ១០ ប្រការ ក្នុងក្រុងវេសាលីថា ការកំណត់ដោយអំបិលក្នុងក្ញាក់ គួរ (ដល់សមណៈ) ១ ការកំណត់ដោយស្រមោលព្រះអាទិត្យជ្រេទៅ ប្រមាណពីរធ្នាប់ គួរ ១ ការកំណត់ដោយចន្លោះស្រុក គួរ ១ ការកំណត់ដោយអាវាស គួរ ១ ការកំណត់ដោយអនុមតិ*[២] *គួរ ១ ការកំណត់ដោយអាចិណ្ណកប្ប (ប្រពៃណី) គួរ ១ ការកំណត់ដោយទឹកដោះដែលមិនទាន់ជូរ គួរ ១ ការផឹកនូវសុរាឆៅ គួរ ១ និសីទនៈដែលមិនមានជាយ គួរ ១ មាសនិងប្រាក់ គួរ ១ ។*

[២៩៥] *សម័យនោះឯង ព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្ត*[៣] *មានអាយុត្រាច់ទៅកាន់ចារិកក្នុងដែនវជ្ជី ហើយក៏បានទៅដល់ក្រុងវេសាលី ។ បានឮថា ព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តមានអាយុ នៅក្នុងកូដាគារសាលាព្រៃមហាវ័ន ជិតក្រុងវេសាលីនោះ ។*

---

១ ពួកភិក្ខុជាបុត្តនៃជនដែលនៅក្នុងដែនវជ្ជី បានជាហៅដោយរូបរួមថា វជ្ជីបុត្តកភិក្ខុ ។ ២ ប្រែថា យល់ព្រម ថា ត្រេកអរ ។ ៣ ព្រះយសត្ថេរ ជាបុត្តនៃព្រាហ្មណ៍ឈ្មោះកាកណ្ឌកៈ ហៅដោយរូបរួមថា យសកាកណ្ឌកបុត្ត ។

[២៩៦] តេន ខោ បន សមយេន វេសាលិកា វជ្ជិបុត្តកា ភិក្ខូ តទហុបោសថេ កំសចាដឹ[១] ឧទកេន បូរេត្វា មជ្ឈេ ភិក្ខុសង្ឃស្ស ឋបេត្វា អាគតាគតេ[២] វេសាលិកេ ឧបាសកេ ឯវំ វទេន្តិ ទេថាវុសោ សង្ឃស្ស កហាបណម្បិ អឌ្ឍម្បិ បាទម្បិ មាសករូបម្បិ ភវិស្សតិ សង្ឃស្ស បរិក្ខារេន ករណីយន្តិ ។ ឯវំ វុត្តេ អាយស្មា យសោ កាកណ្ឌកបុត្តោ វេសាលិកេ ឧបាសកេ ឯតទវោច មា អាវុសោ អទត្ថ សង្ឃស្ស កហាបណម្បិ អឌ្ឍម្បិ បាទម្បិ មាសករូបម្បិ ន កប្បតិ សមណានំ សក្យបុត្តិយានំ ជាតរូបរជតំ ន សាទិយន្តិ សមណា សក្យបុត្តិយា ជាតរូបរជតំ នប្បដិគ្គណ្ហន្តិ សមណា សក្យបុត្តិយា ជាតរូបរជតំ និក្ខិត្តមណិសុវណ្ណា សមណា សក្យបុត្តិយា អបេតជាតរូបរជតាតិ ។ ឯវម្បិ ខោ វេសាលិកា ឧបាសកា អាយស្មតា យសេន កាកណ្ឌកបុត្តេន វុច្ចមានា អទំសុយេវ សង្ឃស្ស កហាបណម្បិ អឌ្ឍម្បិ បាទម្បិ មាសករូបម្បិ ។ អថខោ

១ ឱ. ម. កំសបាតឹ ។ ២ ឱ. អាគតេ ។

[២៩៦] *សម័យនោះឯង ពួកវជ្ជីបុត្តកភិក្ខុ ដែលនៅក្នុងក្រុងវេសាលី បានដងទឹកដាក់ពេញភាជន៍សំរិទ្ធហើយយកទៅ តំកល់ទុកក្នុងកណ្តាលភិក្ខុសង្ឃក្នុងថ្ងៃឧបោសថនោះ ហើយពោលពាក្យយ៉ាងនេះ ចំពោះពួកឧបោសកនៅក្នុងក្រុងវេសាលីដែលមកទាំងអស់ថា ហៃអ្នកមានអាយុទាំងឡាយ ចូរអ្នកទាំងឡាយប្រគេនកហាបណៈមួយក្តី កន្លះកហាបណៈក្តី មួយបាទក្តី មាសករូបមួយក្តី ដល់សង្ឃចុះ សង្ឃមុខជានឹងមានកិច្ចដោយបរិក្ខារមិនខាន ។ កាលដែលពួកវជ្ជីបុត្តកភិក្ខុពោលយ៉ាងនេះហើយ ទើបព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តមានអាយុ ក៏ពោលដូច្នេះនឹងពួកឧបាសកអ្នកនៅក្នុងក្រុងវេសាលីថា នែអ្នកមានអាយុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយកុំប្រគេនកហាបណៈមួយក្តី កន្លះកហាបណៈក្តី បាទមួយក្តី មាសករូបមួយក្តី ដល់សង្ឃឡើយ ព្រោះមាសនិងប្រាក់ មិនគួរដល់ពួកសមណៈជាសក្យបុត្តិយ៍ទេ ពួកសមណៈជាសក្យបុត្តិយ៍ មិនត្រេកអរ មិនកាន់មាសនិងប្រាក់ទេ ពួកសមណៈជាសក្យបុត្តិយ៍ លះចោលកែវមណីនិងមាសចេញហើយប្រាសចាក គឺថាលែងរវល់ដោយមាសនិងប្រាក់ហើយ ។ ឯពួកឧបាសកដែលនៅក្នុងក្រុងវេសាលី ទុកជាព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្ត ពោលយ៉ាងនេះហើយ ក៏នៅតែប្រគេនកហាបណៈមួយខ្វះ កន្លះកហាបណៈខ្វះ បាទមួយខ្វះ មាសករូបមួយខ្វះ ដល់សង្ឃ ។ លំដាប់នោះឯង*

វេសាលិកា វជ្ជិបុត្តកា ភិក្ខូ តស្សា រត្តិយា អច្ចយេន តំ ហិរញ្ញំ ភិក្ខុគ្គេន[១] បដិវិសំ[២] ឋបេត្វា ភាជេសុំ ។ អថខោ វេសាលិកា វជ្ជិបុត្តកា ភិក្ខូ អាយស្មន្តំ យសំ កាកណ្ឌកបុត្តំ ឯតទវោចុំ ឯសោ តេ អាវុសោ យស ហិរញ្ញស្ស បដិវិសោតិ ។ នត្ថិ មេ អាវុសោ ហិរញ្ញស្ស បដិវិសោ នាហំ ហិរញ្ញំ សាទិយាមីតិ ។

[២៩៧] អថខោ វេសាលិកា វជ្ជិបុត្តកា ភិក្ខូ អយំ អាវុសោ យសោ កាកណ្ឌកបុត្តោ ឧបាសកេ សទ្ធេ បសន្នេ អក្កោសតិ បរិភាសតិ អប្បសាទំ ករោតិ ហន្ទស្ស មយំ បដិសារណីយកម្មំ ករោមាតិ ។ តេ តស្ស បដិសារណីយកម្មំ អកំសុ ។ អថខោ អាយស្មា យសោ កាកណ្ឌកបុត្តោ វេសាលិកេ វជ្ជិបុត្តកេ ភិក្ខូ ឯតទវោច ភគវតា អាវុសោ បញ្ញត្តំ បដិសារណីយកម្មកតស្ស ភិក្ខុនោ អនុទូតោ ទាត-ព្វោតិ ទេថ មេ អាវុសោ អនុទូតំ ភិក្ខុន្តិ ។ អថខោ វេសាលិកា វជ្ជិបុត្តកា ភិក្ខូ ឯកំ ភិក្ខុំ

១ ឱ. ម. ភិក្ខគ្គេន ។ ២ បដិវីសន្តិបិ បាឋោ ឯវំ សព្វត្ថ ។

ពួកវជ្ជីបុត្តកភិក្ខុ អ្នកនៅក្នុងក្រុងវេសាលី លុះកន្លងរាត្រីនោះហើយ (ព្រឹកឡើង) ក៏ចែកប្រាក់នោះ ដាក់ចំណែកមួយ ៗ ដោយរាប់ចំនួនភិក្ខុ ។ ទើបពួកវជ្ជីបុត្តកភិក្ខុ ដែលនៅក្នុងក្រុងវេសាលី ពោលនឹងព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តមានអាយុថា នៃអាវុសោ យស នេះជាចំណែកប្រាក់របស់លោក ។ ព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តពោលថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ខ្ញុំគ្មានចំណែកនៃប្រាក់ទេ ព្រោះខ្ញុំមិនត្រេកអរនឹងប្រាក់ទេ ។

[២៩៧] គ្រានោះឯង ពួកវជ្ជីបុត្តកភិក្ខុដែលនៅក្នុងក្រុងវេសាលីពោលថា នៃអាវុសោទាំងឡាយ ព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តនេះ ជេរគម្រាមធ្វើនូវការរុករានបណ្ដោញពួកឧបាសកដែលមានសទ្ធាជ្រះថ្លាថា បើដូច្នោះយើងរាល់គ្នាធ្វើបដិសារណីយកម្ម ដល់ព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តនោះ ។ ពួកវជ្ជីបុត្តកភិក្ខុនោះ បានធ្វើបដិសារណីយកម្ម ដល់ព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តនោះ ។ គ្រានោះឯង ព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តមានអាយុ បានពោលពាក្យនេះនឹងពួកវជ្ជីបុត្តកភិក្ខុ ដែលនៅក្នុងក្រុងវេសាលីថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តថា សង្ឃត្រូវឲ្យអនុទូតដល់ភិក្ខុ ដែលសង្ឃធ្វើបដិសារណីយកម្មហើយ ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ចូរអ្នកទាំងឡាយឲ្យភិក្ខុជាអនុទូតដល់ខ្ញុំ ។ លំដាប់នោះ ពួកវជ្ជីបុត្តកភិក្ខុ ដែលនៅក្នុង

សម្មន្និត្វា អាយស្មតោ យសស្ស កាកណ្ឌកបុត្តស្ស អនុទូតំ អទំសុ ។ អថខោ អាយស្មា យសោ កាកណ្ឌកបុត្តោ អនុទូតេន ភិក្ខុនា សទ្ធឹ វេសាលឹ បវិសិត្វា វេសាលិកេ ឧបាសកេ ឯតទវោច អហំ ភិក្ខវេ ឧបាសកេ សទ្ធេ បសន្នេ អក្កោសាមិ បរិភាសាមិ អប្បសាទំ ករោមិ យោហំ អធម្មំ អធម្មោតិ វទាមិ ធម្មំ ធម្មោតិ វទាមិ អវិនយំ អវិនយោតិ វទាមិ វិនយំ វិនយោតិ វទាមិ ។

[២៩៨] ឯកមិទំ អាវុសោ សមយំ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តត្រ ខោ អាវុសោ ភគវា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ ចត្តារោមេ ភិក្ខវេ ចន្ទិមសុរិយានំ ឧបក្កិលេសា យេហិ ឧបក្កិលេសេហិ ឧបក្កិលិដ្ឋា ចន្ទិមសុរិយា ន តបន្តិ ន ភាសន្តិ ន វិរោចន្តិ ។ កតមេ ចត្តារោ ។ អព្ភំ ភិក្ខវេ ចន្ទិមសុរិយានំ ឧបក្កិលេសោ យេន ឧបក្កិលេសេន ឧបក្កិលិដ្ឋា ចន្ទិមសុរិយា ន តបន្តិ ន ភាសន្តិ

ក្រុងវេសាលីបានសន្មតភិក្ខុមួយរូបឲ្យជាអនុទូត ដល់ព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្ត ដ៏មានអាយុ ។ ឯព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តមានអាយុ ចូលទៅក្នុងក្រុងវេសាលីជាមួយនឹងភិក្ខុជាអនុទូត ហើយក៏ពោលពាក្យដូច្នេះនឹងឧបាសកដែលនៅក្នុងក្រុងវេសាលីថា អាត្មាគ្រាន់តែពោលនូវសភាវៈមិនមែនជាធម៌ថាមិនមែនជាធម៌ ពោលនូវធម៌ថាជាធម៌ ពោលនូវសភាវៈមិនមែនជាវិន័យថាមិនមែនជាវិន័យ ពោលនូវវិន័យថាជាវិន័យ ក៏ត្រូវឡប់ទៅជាពុំពាក្យខ្វះខ្វាយថា អាត្មាជេរគម្រាម ធ្វើនូវការរុករានបណ្តេញពួកឧបាសកដ៏មានអាយុដែលមានសទ្ធាជ្រះថ្លាវិញ ។

[២៩៨] ម្នាលអ្នកមានអាយុទាំងឡាយ សម័យមួយ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់គង់នៅវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ ម្នាលអ្នកមានអាយុទាំងឡាយ កាលដែលព្រះមានព្រះភាគគង់នៅ ៗ ទីនោះ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រះចន្ទ្រនិងព្រះអាទិត្យសៅហ្មង ដោយឧបក្កិលេសទាំងឡាយណាហើយ រមែងមិនរុងរឿង មិនភ្លឺ មិនភ្លឺត្រចះ ឧបក្កិ-លេសរបស់ព្រះចន្ទ្រនិងព្រះអាទិត្យទាំងនេះមាន ៤ យ៉ាង ។ ឧបក្កិលេសទាំង ៤ យ៉ាងនោះដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រះចន្ទ្រនិងព្រះអាទិត្យសៅហ្មង ដោយឧបក្កិលេសណាហើយ រមែងមិនរុងរឿង មិនភ្លឺ

ន វិរោចន្តិ មហិកា ភិក្ខវេ ចន្ទិមសុរិយានំ ឧបក្កិលេសោ យេន ឧបក្កិលេសេន ឧបក្កិលិដ្ឋា ចន្ទិមសុរិយា ន តប្បន្តិ ន ភាសន្តិ ន វិរោចន្តិ ធូមរជោ ភិក្ខវេ ចន្ទិមសុរិយានំ ឧបក្កិលេសោ យេន ឧបក្កិលេសេន ឧបក្កិលិដ្ឋា ចន្ទិមសុរិយា ន តប្បន្តិ ន ភាសន្តិ ន វិរោចន្តិ រាហុ ភិក្ខវេ អសុរិន្ទោ ចន្ទិមសុរិយានំ ឧបក្កិលេសោ យេន ឧបក្កិលេសេន ឧបក្កិលិដ្ឋា ចន្ទិមសុរិយា ន តប្បន្តិ ន ភាសន្តិ ន វិរោចន្តិ ឥមេ ខោ ភិក្ខវេ ចត្តារោ ចន្ទិមសុរិយានំ ឧបក្កិលេសា យេហិ ឧបក្កិលេសេហិ ឧបក្កិលិដ្ឋា ចន្ទិមសុរិយា ន តប្បន្តិ ន ភាសន្តិ ន វិរោចន្តិ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ចត្តារោមេ សមណព្រាហ្មណានំ ឧបក្កិលេសា យេហិ ឧបក្កិលេសេហិ ឧបក្កិលិដ្ឋា ឯកេ សមណព្រាហ្ម-ណា ន តប្បន្តិ ន ភាសន្តិ ន វិរោចន្តិ ។ កតមេ ចត្តារោ ។ សន្តិ ភិក្ខវេ ឯកេ សមណព្រាហ្មណា សុរំ បិវន្តិ មេរយំ បិវន្តិ សុរាមេរយបានា អប្បដិវិរតា

មិនភ្លឺត្រចះ ឧបក្កិលេសរបស់ព្រះចន្ទ្រនិងព្រះអាទិត្យនោះ គឺ ពពក ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រះចន្ទ្រនិងព្រះអាទិត្យសៅហ្មង ដោយឧបក្កិលេសណាហើយ រមែងមិនរុងរឿង មិនភ្លឺ មិនភ្លឺត្រចះ ឧបក្កិលេសរបស់ព្រះចន្ទ្រនិងព្រះអាទិត្យនោះគឺ ទឹកសន្សើមចុះអ័ព្ទ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រះចន្ទ្រនិងព្រះអាទិត្យសៅហ្មង ដោយឧបក្កិលេសណាហើយ រមែងមិនរុង-រឿង មិនភ្លឺ មិនភ្លឺត្រចះ ឧបក្កិលេសរបស់ព្រះចន្ទ្រនិងព្រះអាទិត្យនោះ គឺ ផ្សែងនិងធូលី ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រះចន្ទ្រនិងព្រះអាទិត្យសៅ-ហ្មង ដោយឧបក្កិលេសណាហើយ រមែងមិនរុងរឿង មិនភ្លឺ មិនភ្លឺត្រចះ ឧបក្កិលេស របស់ព្រះចន្ទ្រនិងព្រះអាទិត្យនោះគឺ រាហុអសុរិន្ទ្រ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រះចន្ទ្រនិងព្រះអាទិត្យសៅហ្មង ដោយឧបក្កិលេសណាហើយ រមែងមិនរុងរឿង មិនភ្លឺ មិនភ្លឺត្រចះ ឧបក្កិលេស របស់ព្រះចន្ទ្រនិងព្រះអាទិត្យនោះមាន ៤ យ៉ាងនេះឯង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សមណៈនិងព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយពួក ១ សៅហ្មង ដោយឧបក្កិលេសណាហើយ រមែងមិនរុងរឿង មិនភ្លឺ មិនភ្លឺត្រចះ ឧបក្កិលេសរបស់សមណៈនិងព្រាហ្មណ៍ទាំងនេះ ក៏មាន ៤ យ៉ាង ដូច្នោះដែរ ។ ឧបក្កិលេសទាំង ៤ យ៉ាងនោះ ដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មានសមណៈនិងព្រាហ្មណ៍ពួក ១ ផឹកសុរានិងមេរ័យ មិនវៀរចាកកិរិយាផឹកសុរានិងមេរ័យ

៣៨៩

អយំ ភិក្ខវេ បឋមោ សមណព្រាហ្មណានំ ឧបក្កិលេ-សោ យេន ឧបក្កិលេសេន ឧបក្កិលិដ្ឋា ឯកេ ស-មណព្រាហ្មណា ន តប្បន្តិ ន ភាសន្តិ ន វិរោចន្តិ បុន ចបរំ ភិក្ខវេ ឯកេ សមណព្រាហ្មណា មេថុនំ ធម្មំ បដិសេវន្តិ មេថុនធម្មា អប្បដិវិរតា អយំ ភិក្ខវេ ទុតិយោ សមណព្រាហ្មណានំ ឧបក្កិលេសោ យេន ឧបក្កិលេសេន ឧបក្កិលិដ្ឋា ឯកេ សមណព្រាហ្ម-ណា ន តប្បន្តិ ន ភាសន្តិ ន វិរោចន្តិ បុន ចបរំ ភិក្ខវេ ឯកេ សមណព្រាហ្មណា ជាតរូបរជតំ សាទិ-យន្តិ ជាតរូបរជតប្បដិគ្គហណា អប្បដិវិរតា អយំ ភិក្ខវេ តតិយោ សមណព្រាហ្មណានំ ឧបក្កិលេ-សោ យេន ឧបក្កិលេសេន ឧបក្កិលិដ្ឋា ឯកេ សម-ណព្រាហ្មណា ន តប្បន្តិ ន ភាសន្តិ ន វិរោចន្តិ បុ-ន ចបរំ ភិក្ខវេ ឯកេ សមណព្រាហ្មណា មិច្ឆាជីវេន ជីវិតំ កប្បេន្តិ មិច្ឆាជីវា អប្បដិវិរតា អយំ ភិក្ខវេ ចតុត្ថោ សមណព្រាហ្មណានំ ឧបក្កិលេសោ យេន ឧបក្កិលេសេន ឧបក្កិលិដ្ឋា ឯកេ សមណព្រាហ្មណា

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សមណៈនិងព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយពួក ១ សៅហ្មង ដោយឧបក្កិលេសណាហើយ រមែងមិនរុងរឿង មិនភ្លឺ មិនភ្លឺត្រចះ ឧបក្កិលេសរបស់សមណៈនិងព្រាហ្មណ៍នេះជាដំបូង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពាក្យដទៃ មានតទៅទៀត សមណៈនិងព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយពួក ១ សេពមេថុនធម្ម មិនវៀរចាកមេថុនធម្ម ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សមណៈនិងព្រាហ្មណ៍ពួក ១ សៅហ្មង ដោយឧបក្កិលេសណាហើយ រមែងមិនរុង-រឿង មិនភ្លឺ មិនភ្លឺត្រចះ ឧបក្កិលេសរបស់សមណៈនិងព្រាហ្មណ៍នេះជាគម្រប់ពីរ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពាក្យដទៃ មានតទៅទៀត សមណៈនិងព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយពួក ១ កាន់មាសនិងប្រាក់ មិនវៀរចាកកិរិយាទទួលមាសនិងប្រាក់ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សមណៈនិងព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយពួក ១ សៅហ្មង ដោយឧបក្កិលេសណាហើយ រមែងមិនរុងរឿង មិនភ្លឺ មិនភ្លឺត្រចះ ឧបក្កិលេស របស់សមណៈនិងព្រាហ្មណ៍នេះជាគម្រប់បី ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពាក្យដទៃមានតទៅទៀត សមណៈនិងព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយពួក ១ ចិញ្ចឹមជីវិតដោយមិច្ឆាជីវៈ មិនវៀរចាកមិច្ឆា-ជីវៈ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សមណៈនិងព្រាហ្មណ៍ពួក ១ សៅហ្មងដោយ

ន តប្បន្តិ ន ភាសន្តិ ន វិរោចន្តិ ឥមេ ខោ ភិក្ខវេ ចត្តារោ សមណព្រាហ្មណានំ ឧបក្កិលេសា យេហិ ឧបក្កិលេសេហិ ឧបក្កិលិដ្ឋា ឯកេ សមណព្រាហ្មណា ន តប្បន្តិ ន ភាសន្តិ ន វិរោចន្តីតិ ។ ឥទមវោចាវុសោ ភគវា ឥទំ វត្វាន សុគតោ អថាបរំ ឯតទវោច សត្ថា

[២៩៩] រាគទោសបរិក្លិដ្ឋា
ឯកេ សមណព្រាហ្មណា
អវិជ្ជានីវុតា បោសា
បិយរូបាភិនន្ទិនោ
សុរំ បិវន្តិ មេរយំ
បដិសេវន្តិ មេថុនំ
រជតំ ជាតរូបញ្ច
សាទិយន្តិ អវិទ្ទសូ
មិច្ឆាជីវេន ជីវន្តិ
ឯកេ សមណព្រាហ្មណា

ឧបក្កិលេសណាហើយ រមែងមិនរុងរឿង មិនភ្លឺ មិនភ្លឺត្រចះ ឧបក្កិ-លេសរបស់សមណៈនិងព្រាហ្មណ៍នេះជាគម្រប់បួន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សមណៈនិងព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយពួក ១ សៅហ្មងដោយឧបក្កិលេសណាហើយ រមែងមិនរុងរឿង មិនភ្លឺ មិនភ្លឺត្រចះ ឧបក្កិលេសរបស់សមណៈនិងព្រាហ្មណ៍មាន ៤ យ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលអ្នកមានអាយុទាំងឡាយ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ពាក្យនេះហើយ លុះព្រះសុគតទ្រង់ត្រាស់នូវពាក្យនេះចប់ហើយ លំដាប់នោះ ព្រះសាស្តាទ្រង់សំដែងដូច្នេះតទៅទៀតថា

[២៩៩] សមណៈនិងព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយពួក ១ សៅហ្មង
ហើយដោយរាគៈនិងទោសៈ ជាបុរសដែលអវិជ្ជាបិទបាំងហើយ
មានសេចក្តីត្រេកអរ ក្នុងរូបជាទីស្រឡាញ់ ផឹកសុរានិងមេរ័យ
សេពមេថុនធម្ម មិនដឹងច្បាស់ (នូវទោស) ត្រេកអរចំពោះប្រាក់
និងមាស សមណៈនិងព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយពួក ១ ចិញ្ចឹមជីវិត

ឯតេ ឧបក្កិលេសា វុត្តា
ពុទ្ធេនាទិច្ចពន្ធុនា
យេហិ ឧបក្កិលេសេហិ
ឧបក្កិលិដ្ឋា ឯកេ សមណព្រាហ្មណា
ន តប្បន្តិ ន ភាសន្តិ[១]
អសុទ្ធា សរជា មិគា[២]
អន្ធការេន ឱនទ្ធា
តណ្ហាទាសា សនេត្តិកា
វឌ្ឍន្តិ កដសឹ ឃោរំ
អាទិយន្តិ បុនព្ភវន្តិ ។

[៣០០] ឯវំភាគី ភិក្ខវេ អាយស្មន្តេ ឧបាសកោ សទ្ធេ បសន្នេ អក្កោសាមិ បរិភាសាមិ អប្បសាទំ ករោមិ យោហំ អធម្មំ អធម្មោតិ វទាមិ ធម្មំ ធម្មោតិ វទាមិ អវិនយំ អវិនយោតិ វទាមិ វិនយំ វិនយោតិ វទាមិ ។

១ ឥតោ បរំ ន វិរោចន្តិ តេ សទាតិបិ បាឋោ វិជ្ជតិ ។ ២ ឱ. ម. មគា ។

ដោយមិច្ឆាជីវៈ សមណៈនិងព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយពួក ១ សៅហ្មងដោយឧបក្កិលេសទាំងឡាយណា ក៏មិនបរិសុទ្ធ ប្រកបដោយធូលី គឺកិលេស រមែងមិនរុងរឿង មិនភ្លឺ ប្រៀបដូចសត្វម្រឹគ ឧបក្កិលេសទាំងឡាយនុ៎ះ ព្រះពុទ្ធមានផៅពង្សដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ដូចជាព្រះអាទិត្យទ្រង់ត្រាស់សំដែងហើយ (សមណៈនិងព្រាហ្មណ៍ទាំងនោះ) ត្រូវងងឹត គឺ អវិជ្ជា រួបរឹតហើយ ជាទាសៈនៃតណ្ហា ប្រកបដោយតណ្ហា ដែលដឹកនាំសត្វទៅក្នុងភព តែងញុំាំងរាងកាយជារបស់គ្រោតគ្រាត ឲ្យចម្រើនឡើង ហើយកាន់យកនូវភពថ្មីទៀត ។

[៣០០] អាត្មាគ្រាន់តែពោលនូវសភាវៈមិនមែនជាធម៌ ថាមិនមែនជាធម៌ ពោលនូវធម៌ថាជាធម៌ ពោលនូវសភាវៈមិនមែនជាវិន័យ ថាមិនមែនជាវិន័យ ពោលនូវវិន័យថាជាវិន័យ អាត្មាគ្រាន់តែពោលយ៉ាងនេះ ក៏ត្រូវឡប់ជាពួពាក្យខ្វះខ្វាយទៅថា អាត្មាជេរគម្រាមធ្វើនូវការរុករានបណ្ដេញពួកឧបាសកមានអាយុដែលមានសទ្ធាជ្រះថ្លាទៅវិញ ។

[៣០១] ឯកមិទំ អាវុសោ សមយំ ភគវា រាជគហេ វិហរតិ វេឡុវនេ កលន្ទកនិវាបេ ។ តេន ខោ បន សមយេន រាជន្តេបុរេ រាជបរិសាយំ សន្និសិន្នានំ សន្និបតិតានំ អយមន្តរាកថា ឧទបាទិ កប្បតិ សមណានំ សក្យបុត្តិយានំ ជាតរូបរជតំ សាទិយន្តិ សមណា សក្យបុត្តិយា ជាតរូបរជតំ បដិគ្គណ្ហន្តិ សមណា សក្យបុត្តិយា ជាតរូបរជតន្តិ ។ តេន ខោ បនាវុសោ សមយេន មណិចូឡកោ គាមណី តស្សំ បរិសាយំ និសិន្នកោ[១] ហោតិ ។ អថខោ អាវុសោ មណិចូឡកោ គាមណី តំ បរិសំ ឯតទវោច មា អយ្យា[២] ឯវំ អវចុត្ថ ន កប្បតិ សមណានំ សក្យបុត្តិយានំ ជាតរូបរជតំ ន សាទិយន្តិ សមណា សក្យបុត្តិយា ជាតរូបរជតំ នប្បដិគ្គណ្ហន្តិ សមណា សក្យបុត្តិយា ជាតរូបរជតំ និក្ខិត្តមណិសុវណ្ណា សមណា សក្យបុត្តិយា អបេតជាតរូបរជតាតិ ។ អសក្ខិ ខោ អាវុសោ មណិចូឡកោ គាមណី តំ បរិសំ សញ្ញាបេតុំ ។ អថខោ អាវុសោ

១ ឱ. ម. និសិន្នោ ។ ២ ឱ. ម. អយ្យោ ។

[៣០១] ម្នាលអ្នកមានអាយុទាំងឡាយ សម័យមួយ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់គង់នៅក្នុងវត្តវេឡុវន កលន្ទកនិវាបស្ថាន ទៀបក្រុងរាជគ្រឹះ ។ សម័យនោះឯង អន្តរាកថានេះ[១] កើតឡើងដល់ជនដែលអង្គុយប្រជុំគ្នាក្នុងកណ្តាលរាជបរិសទ្យ ក្នុងព្រះបរមរាជវាំងថា មាសនិងប្រាក់គួរដល់ពួកសមណសក្យបុត្តិយ៍ដែរ ពួកសមណសក្យបុត្តិយ៍ត្រេកអរនឹងមាសប្រាក់ដែរ ពួកសមណសក្យបុត្តិយ៍ទទួលមាសប្រាក់ដែរ ។ ម្នាលអ្នកមានអាយុទាំងឡាយ សម័យនោះឯង មានបុរសជាធំគឺនាយចៅហ្វាយម្នាក់ឈ្មោះមណិចូឡកៈអង្គុយនៅក្នុងកណ្តាលបរិសទ្យនោះ ។ ម្នាលអ្នកមានអាយុទាំងឡាយ លំដាប់នោះ បុរសជាធំឈ្មោះមណិចូឡកៈពោលពាក្យដូច្នេះនឹងបរិសទ្យនោះថា បពិត្រអស់លោកទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ កុំពោលយ៉ាងនេះឡើយ មាសនិងប្រាក់មិនគួរដល់ពួកសមណសក្យបុត្តិយ៍ទេ ពួកសមណសក្យបុត្តិយ៍មិនត្រេកអរនឹងមាសប្រាក់ទេ មិនទទួលមាសប្រាក់ទេ ពួកសមណសក្យបុត្តិយ៍លះចោលកែវមណីនិងមាសចេញហើយ ប្រាសចាកគឺថា លែងរវល់ដោយមាសនិងប្រាក់ហើយ ។ ម្នាលអ្នកមានអាយុទាំងឡាយ បុរសជាធំឈ្មោះមណិចូឡកៈ ក៏មិនអាចនឹងពន្យល់បរិសទ្យនោះបាន ។ ម្នាលអ្នកមានអាយុទាំងឡាយ លំដាប់នោះឯង លុះបុរសជាធំ

---

១ អដ្ឋកថា ព្រះសូត្រថា ពាក្យជាចន្លោះនៃគុណធម៌ មានកម្មដ្ឋានមនសិការនិងបាឡីនិងអដ្ឋកថាជាដើមហៅថា អន្តរាកថា ។

៣៩៣

មណិចូឡកោ គាមណី តំ បរិសំ សញ្ញាបេត្វា យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាវុសោ មណិចូឡកោ គាមណី ភគវន្តំ ឯតទវោច ឥធ ភន្តេ រាជន្តេបុរេ រាជបរិសាយំ សន្និសិន្នានំ សន្និបតិតានំ អយមន្តរាកថា ឧទបាទិ កប្បតិ សមណានំ សក្យ-បុត្តិយានំ ជាតរូបរជតំ សាទិយន្តិ សមណា សក្យបុត្តិ-យា ជាតរូបរជតំ បដិគ្គណ្ហន្តិ សមណា សក្យបុត្តិ-យា ជាតរូបរជតន្តិ ឯវំ វុត្តេ អហំ ភន្តេ តំ បរិសំ ឯតទវោចំ មា អយ្យា ឯវំ អវចុត្ថ ន កប្បតិ សមណានំ សក្យ-បុត្តិយានំ ជាតរូបរជតំ ន សាទិយន្តិ សមណា សក្យបុត្តិ-យា ជាតរូបរជតំ នប្បដិគ្គណ្ហន្តិ សមណា សក្យបុត្តិយា ជាតរូបរជតំ និក្ខិត្តមណិសុវណ្ណា សមណា សក្យបុត្តិ-យា អបេតជាតរូបរជតាតិ អសក្ខឹ ខោ អហំ ភន្តេ តំ បរិសំ សញ្ញាបេតុំ កច្ចាហំ ភន្តេ ឯវំ ព្យាករមានោ

ឈ្មោះមណិចូឡកៈ ពន្យល់បរិសទ្យនោះរួចហើយចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ ហើយអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ លុះបុរសជាធំឈ្មោះមណិចូឡកៈ អង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏បានក្រាបបង្គំទូលព្រះមានព្រះភាគយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន អន្តរាកថានេះកើតឡើងដល់ពួកជនដែលអង្គុយប្រជុំគ្នាក្នុងរាជបរិសទ្យ ក្នុងព្រះបរមរាជវាំងនេះថា មាសនិងប្រាក់គួរដល់ពួកសមណសក្យបុត្តិយ៍ដែរ ពួកសមណសក្យបុត្តិយ៍ត្រេកអរនឹងមាសប្រាក់ដែរ ពួកសមណសក្យបុត្តិយ៍ទទួលមាសនិងប្រាក់ដែរ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កាលដែលពួកបរិសទ្យនោះពោលយ៉ាងនេះ ខ្ញុំព្រះអង្គក៏ពោលពាក្យដូច្នេះនឹងបរិសទ្យនោះវិញថា បពិត្រអស់លោកទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ កុំពោលពាក្យយ៉ាងនេះឡើយ មាសនិងប្រាក់មិនគួរដល់ពួកសមណសក្យបុត្តិយ៍ទេ ពួកសមណសក្យបុត្តិយ៍មិនត្រេកអរចំពោះមាសនិងប្រាក់ទេ ពួកសមណសក្យបុត្តិយ៍មិនទទួលមាសប្រាក់ទេ ពួកសមណសក្យ-បុត្តិយ៍លះចោលកែវមណីនិងមាសចេញហើយ ប្រាសចាកគឺថាលែងរវល់ដោយមាសនិងប្រាក់ហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គមិនអាចនឹងពន្យល់បរិសទ្យនោះបានទេ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កាលបើខ្ញុំព្រះអង្គព្យាករ

វុត្តវាទី ចេវ ភគវតោ ហោមិ ន ច ភគវន្តំ អភូតេន អព្ភាចិក្ខាមិ ធម្មស្ស ចានុធម្មំ ព្យាករោមិ ន ច កោចិ សហធម្មិកោ វាទានុវាទោ គារយ្ហំ ឋានំ អាគច្ឆតីតិ ។ តគ្ឃ ត្វំ គាមណិ ឯវំ ព្យាករមានោ វុត្តវាទី ចេវ មេ ហោសិ ន ច មំ អភូតេន អព្ភាចិក្ខសិ ធម្មស្ស ចានុធម្មំ ព្យាករោសិ ន ច កោចិ សហធម្មិកោ វាទានុវាទោ គារយ្ហំ ឋានំ អាគច្ឆតិ ន ហិ គាមណិ កប្បតិ សមណានំ សក្យបុត្តិយានំ ជាតរូបរជតំ ន សាទិយន្តិ សមណា សក្យបុត្តិយា ជាតរូបរជតំ នប្បដិគ្គណ្ហន្តិ សមណា សក្យបុត្តិយា និក្ខិត្តមណិសុវណ្ណា សមណា សក្យបុត្តិយា អបេតជាតរូបរជតា យស្ស ខោ គាមណិ ជាតរូបរជតំ កប្បតិ បញ្ចបិ កាមគុណា តស្ស កប្បន្តិ[១] យស្ស បញ្ច កាមគុណា កប្បន្តិ ឯកំសេនេតំ[២] គាមណិ ធារេយ្យាសិ អស្សមណធម្មោ អសក្យបុត្តិយធម្មោតិ អបិចាហំ គាមណិ

---

១ ឱ. ម. បញ្ចបិ តស្ស កាមគុណា កប្បន្តិ ។ ២ ឱ. ម. ឯកំសេន ។

(ដោះស្រាយ) យ៉ាងនេះ ឈ្មោះថា ជាអ្នកពោលត្រូវតាមបន្ទូលនៃព្រះមានព្រះភាគផង មិនពោលបង្កាច់នូវព្រះមានព្រះភាគ ដោយពាក្យមិនពិតផង ព្យាករនូវធម៌ ដ៏សមគួរដល់ធម៌ផង ពាក្យពោលតូចធំណាមួយដែលប្រកបដោយធម៌ មិនមកកាន់ស្ថានដែលបណ្ឌិតគប្បីតិះដៀលផងបានដែរឬ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា អើ ម្នាលអ្នកជាធំ អ្នកព្យាករយ៉ាងនេះ ឈ្មោះថាជាអ្នកពោលត្រូវតាមពាក្យតថាគតផង មិនពោលបង្កាច់តថាគត ដោយពាក្យមិនពិតផង ព្យាករនូវធម៌ដ៏សមគួរដល់ធម៌ផង ពាក្យពោលតូចធំណាមួយដែលប្រកបដោយធម៌ មិនបានមកកាន់ស្ថានដែលបណ្ឌិតគប្បីតិះដៀលផង នៃអ្នកជាធំ មាសនិងប្រាក់មិនគួរដល់ពួកសមណសក្យបុត្តិយ៍ទេ ពួកសមណសក្យបុត្តិយ៍មិនត្រេកអរនឹងមាសប្រាក់ទេ ពួកសមណសក្យបុត្តិយ៍មិនទទួលមាសប្រាក់ទេ ពួកសមណសក្យបុត្តិយ៍លះចោលកែវមណីនិងមាសចេញហើយ ប្រាសចាកគឺថាលែងរវល់ដោយមាសនិងប្រាក់ហើយ នៃអ្នកជាធំ មាសនិងប្រាក់គួរដល់បុគ្គលណា កាមគុណទាំង ៥ ក៏គួរដល់បុគ្គលនោះដែរ កាមគុណទាំង ៥ គួរដល់បុគ្គលណា មាសនិងប្រាក់ក៏គួរដល់បុគ្គលនោះដែរ នៃអ្នកជាធំ អ្នកគប្បីចាំទុកនូវការសំរេចនៃកាមគុណទាំង ៥ នេះ ដោយពិតថា មិនមែនជាធម៌របស់សមណៈ មិនមែនជាធម៌របស់សក្យបុត្តិយ៍ទេ ម្នាលអ្នកជាធំ ម្យ៉ាងវិញទៀត

ឯវំ វទាមិ តិណំ តិណាត្ថិកេន បរិយេសិតព្វំ ទារុំ ទារុត្ថិកេន បរិយេសិតព្វំ សកដំ សកដត្ថិកេន បរិយេសិតព្វំ បុរិសោ បុរិសត្ថិកេន បរិយេសិតព្វោ ន ត្វេវាហំ គាមណិ កេនចិ បរិយាយេន ជាតរូបរជតំ សាទិតព្វំ បរិយេសិតព្វន្តិ វទាមីតិ ឯវំ ភន្តេ តិភាហំ អាយស្មន្តេ ឧបាសកេ សន្តេ បសន្នេ អក្កោសាមិ បរិភាសាមិ អប្បសាទំ ករោមិ យោហំ អធម្មំ អធម្មោតិ វទាមិ ធម្មំ ធម្មោតិ វទាមិ អវិនយំ អវិនយោតិ វទាមិ វិនយំ វិនយោតិ វទាមិ ។

[៣០៤] ឯកមិទំ អាវុសោ សមយំ ភគវា តត្ថេវ រាជគហេ អាយស្មន្តំ ឧបនន្ទំ សក្យបុត្តំ អារព្ភ ជាតរូបរជតំ បដិក្ខិបិ សិក្ខាបទញ្ច បញ្ញាបេសិ ។ ឯវំភន្តេ តិភាហំ អាយស្មន្តេ ឧបាសកេ សន្តេ បសន្នេ អក្កោសាមិ បរិភាសាមិ អប្បសាទំ ករោមិ យោហំ អធម្មំ អធម្មោតិ វទាមិ ធម្មំ ធម្មោតិ វទាមិ អវិនយំ អវិនយោតិ វទាមិ វិនយំ វិនយោតិ វទាមីតិ ។

តថាគតពោលយ៉ាងនេះថា បុគ្គលអ្នកត្រូវការដោយស្មៅ គប្បីស្វែងរកស្មៅ បុគ្គលអ្នកត្រូវការដោយឈើ គប្បីស្វែងរកឈើ បុគ្គលអ្នកត្រូវការដោយរទេះ គប្បីស្វែងរករទេះ បុរសត្រូវការដោយបុរស គប្បីស្វែងរកបុរស ម្នាលអ្នកជាធំ តថាគតមិនធ្លាប់បានពោលថា សមណៈគប្បីត្រេកអរនឹងមាសប្រាក់ គប្បីស្វែងរកមាសប្រាក់ដូច្នេះ ដោយបរិយាយណាមួយឡើយ អាត្មាគ្រាន់តែពោលនូវសភាវៈមិនមែនជាធម៌ ថាមិនមែនជាធម៌ ពោលនូវធម៌ ថាជាធម៌ ពោលនូវសភាវៈមិនមែនជាវិន័យ ថាមិនមែនជាវិន័យ ពោលនូវវិន័យ ថាវិន័យ អាត្មាគ្រាន់តែពោលយ៉ាងនេះ ក៏ត្រឡប់ជាពួពាក្យខ្ចរខ្ចាយទៅថា អាត្មាជេរគម្រាមធ្វើការរុករាន បណ្តេញពួកឧបាសកមានអាយុ ដែលមានសទ្ធាជ្រះថ្លាទៅវិញ ។

[៣០២] ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ សម័យមួយ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ប្រារព្ធនឹងព្រះឧបនន្ទសក្យបុត្តដ៏មានអាយុ ទ្រង់ហាមមាសនិងប្រាក់ហើយបញ្ញត្តសិក្ខាបទក្នុងនគររាជគ្រឹះ ។ អាត្មាគ្រាន់តែពោលនូវសភាវៈមិនមែនជាធម៌ ថាមិនមែនជាធម៌ ពោលនូវធម៌ថាធម៌ ពោលនូវសភាវៈមិនមែនជាវិន័យ ថាមិនមែនវិន័យ ពោលនូវវិន័យ ថាវិន័យ អាត្មាគ្រាន់តែពោលយ៉ាងនេះ ក៏ត្រឡប់ជាពួពាក្យខ្ចរខ្ចាយទៅថា អាត្មាជេរគម្រាមធ្វើការរុករានបណ្តេញពួកឧបាសកមានអាយុដែលមានសទ្ធាជ្រះថ្លាទៅវិញ ។

ឯវំ វុត្តេ វេសាលិកា ឧបាសកា អាយស្មន្តំ យសំ កាកណ្ឌកបុត្តំ ឯតទវោចុំ ឯកោ វ ភន្តេ អយ្យោ យសោ កាកណ្ឌកបុត្តោ សមណោ សក្យបុត្តិយោ សព្វេ វិមេ អស្សមណា អសក្យបុត្តិយា វសតុ ភន្តេ អយ្យោ យសោ កាកណ្ឌកបុត្តោ វេសាលិយំ មយំ អយ្យស្ស យសស្ស កាកណ្ឌកបុត្តស្ស ឧស្សុក្កំ ករិស្សាម ចីវរបិណ្ឌបាតសេនាសនគិលានប្បច្ចយភេ-សជ្ជបរិក្ខារានន្តិ ។ អថខោ អាយស្មា យសោ កាកណ្ឌ-កបុត្តោ វេសាលិកេ ឧបាសកេ សញ្ញាបេត្វា អនុទូ-តេន ភិក្ខុនា សទ្ធឹ អារាមំ អគមាសិ ។

[៣០៣] អថខោ វេសាលិកា វជ្ជិបុត្តកា ភិក្ខូ អនុ-ទូតំ ភិក្ខុំ បុច្ឆឹសុ ខមាបិតា អាវុសោ យសេន កាកណ្ឌ-កបុត្តេន វេសាលិកា ឧបាសកាតិ ។ ឧបាសកេ-ហិ[១] បាបិកំ នោ អាវុសោ កតំ ឯកោ វ យសោ កាកណ្ឌកបុត្តោ សមណោ សក្យបុត្តិយោ កតោ សព្វេ វ មយំ អស្សមណា អសក្យបុត្តិយា កតាតិ ។

១ ឱរោបិយបោត្ថកេ ឧបាសកេហីតិ បាឋោ ន បញ្ញាយតិ ។

កាលដែលព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តពោលយ៉ាងនេះ ហើយពួកឧបាសកដែលនៅក្នុងក្រុងវេសាលី ក៏នាំគ្នាពោលពាក្យដូច្នេះ នឹងព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តដ៏មានអាយុថា បពិត្រព្រះករុណាដ៏ចម្រើន មានតែលោកម្ចាស់យសកាកណ្ឌកបុត្តមួយទេ ជាសមណសក្យបុត្តិយ៍ ឯភិក្ខុទាំងអស់នេះ សុទ្ធតែមិនមែនជាសមណៈ មិនមែនជាសក្យបុត្តិយ៍ឡើយ បពិត្រព្រះករុណាដ៏ចម្រើន សូមព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តជាម្ចាស់ គង់នៅក្រុងវេសាលីចុះ យើងទាំងឡាយនឹងធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយដោយចីវរ បិណ្ឌបាត សេនាសនៈ និងគិលានបច្ច័យភេសជ្ជបរិក្ខារ ដល់ព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តជាម្ចាស់ ។ គ្រានោះឯង ព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តមានអាយុ លុះពន្យល់ពួកឧបាសកដែលនៅក្នុងក្រុងវេសាលីហើយ ក៏ទៅកាន់អារាមជាមួយនឹងភិក្ខុអនុទូតវិញ ។

[៣០៣] លំដាប់នោះ ពួកវជ្ជីបុត្តភិក្ខុដែលនៅក្នុងក្រុងវេសាលី សួរភិក្ខុជាអនុទូតថា ម្នាលអាវុសោ ព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្ត បានសូមខមាទោសនឹងពួកឧបាសកដែលនៅក្នុងក្រុងវេសាលីហើយឬ ។ ភិក្ខុជាអនុទូតនោះពោលថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ អំពើអាក្រក់ពួកយើងបានធ្វើហើយ ពួកឧបាសកធ្វើ គឺថាគេជឿព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តតែមួយ ថាជាសមណសក្យបុត្តិយ៍ ឯពួកយើងទាំងអស់ ឧបាសកធ្វើ គឺគេទុកដាក់ថា មិនមែនជាសមណៈ មិនមែនជាសក្យបុត្តិយ៍ទៅវិញ ។

អថខោ វេសាលិកា វជ្ជិបុត្តកា ភិក្ខូ អយំ អាវុសោ យសោ កាកណ្ឌកបុត្តោ អម្ហេហិ អសម្មតោ គិហីនំ បកាសេសិ ហន្ទស្ស មយំ ឧក្ខេបនីយកម្មំ ករោមាតិ ។ តេ តស្ស ឧក្ខេបនីយកម្មំ កត្តុកាមា សន្និបតឹសុ ។ អថខោ អាយស្មា យសោ កាកណ្ឌកបុត្តោ វេហាសំ អព្ភុគ្គន្ត្វា កោសម្ពិយំ បច្ចុដ្ឋាសិ ។ អថខោ អាយស្មា យសោ កាកណ្ឌកបុត្តោ ចាវេយ្យកានញ្ច អវន្តិទក្ខិណាបថកានញ្ច ភិក្ខូនំ សន្តិកេ ទូតំ ចាហេសិ អាគច្ឆន្តុ អាយស្មន្តា ឥមំ អធិករណំ អាទិយិស្សាម យាវ[១] បុរេ អធម្មោ ទិប្បតិ ធម្មោ បដិពាហិយតិ អវិនយោ ទិប្បតិ វិនយោ បដិពាហិយតិ បុរេ អធម្មវាទិនោ ពលវន្តោ ហោន្តិ ធម្មវាទិនោ ទុព្វលា ហោន្តិ អវិនយវាទិនោ ពលវន្តោ ហោន្តិ វិនយវាទិនោ ទុព្វលា ហោន្តីតិ ។

[៣០៤] តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា សម្ភូតោ សាណវាសី អហោគង្គេ បព្វតេ បដិវសតិ ។ អថខោ អាយស្មា យសោ កាកណ្ឌកបុត្តោ យេន

---

១ ឱ. ម. បោត្ថកេសុ យាវាតិ បាឋោ ន ទិស្សតិ ។

លំដាប់នោះ ពួកវជ្ជីបុត្តកភិក្ខុដែលនៅក្នុងក្រុងវេសាលីនិយាយគ្នាថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តនេះ យើងទាំងឡាយមិនបានសន្មតឲ្យ ក៏ទៅប្រកាសប្រាប់ដល់ពួកគ្រហស្ថ បើដូច្នោះគួរតែយើងធ្វើឧក្ខេបនីយកម្មដល់ព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តនោះ ។ ពួកវជ្ជីបុត្តភិក្ខុទាំងនោះប៉ងនឹងធ្វើឧក្ខេបនីយកម្មដល់ព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តនោះក៏ប្រជុំគ្នា ។ គ្រានោះឯង ព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តមានអាយុ ហោះឡើងទៅឰដ៏អាកាស ហើយទៅចុះត្រង់ក្រុងកោសម្ពី ។ លំដាប់នោះ ព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តមានអាយុ ក៏បញ្ជូនទូតឲ្យទៅកាន់សំណាក់ពួកបាវេយ្យកភិក្ខុ (ភិក្ខុនៅក្នុងដែនបាវេយ្យ) ផង និងពួកអវន្តិទក្ខិណាបថកភិក្ខុផងថា ចូរលោកមានអាយុទាំងឡាយនាំគ្នាមក យើងទាំងឡាយនឹងកាន់យក គឺថានឹងជម្រះនូវអធិករណ៍នេះចេញ តំណទៅមុខ ធម៌ជាអកុសលនឹងរុងរឿងឡើង ធម៌ជាកុសលនឹងសាបសូន្យទៅ សភាវៈ មិនមែនជាវិន័យនឹងរុងរឿងឡើង វិន័យនឹងសាបសូន្យទៅ តំណទៅមុខ ពួកបុគ្គលជាអធម្មវាទី នឹងមានកម្លាំងឡើង ពួកបុគ្គលជាធម្មវាទីនឹងថយកម្លាំងចុះ ពួកបុគ្គលជាអវិនយ-វាទីនឹងមានកម្លាំងឡើង ពួកបុគ្គលជាវិនយវាទី នឹងថយកម្លាំងចុះ ។

[៣០៤] សម័យនោះឯង ព្រះសម្ភូតសាណវាសីមានអាយុនៅអាស្រ័យលើភ្នំឈ្មោះអហោគង្គ ។ គ្រានោះ ព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តមាន

អហោគង្គោ បព្វតោ យេនាយស្មា សម្ភូតោ សាណវាសី តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ សម្ភូតំ សាណវាសឹ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា យសោ កាកណ្ឌកបុត្តោ អាយស្មន្តំ សម្ភូតំ សាណវាសឹ ឯតទវោច ឥមេ ភន្តេ វេសាលិកា វជ្ជិបុត្តកា ភិក្ខូ វេសាលិយំ ទស វត្ថូនិ ទីបេន្តិ កប្បតិ សិង្គិលោណកប្បោ កប្បតិ ទ្វង្គុលកប្បោ កប្បតិ គាមន្តរកប្បោ កប្បតិ អាវាសកប្បោ កប្បតិ អនុមតិកប្បោ កប្បតិ អាចិណ្ណកប្បោ កប្បតិ អមថិតកប្បោ កប្បតិ ជលោគឹ បាតុំ កប្បតិ អទសកំ និសីទនំ កប្បតិ ជាតរូបរជតន្តិ ហន្ទ មយំ ភន្តេ ឥមំ អធិករណំ អាទិយាម[១] បុរេ អធម្មោ ទិប្បតិ ធម្មោ បដិពាហិយតិ អវិនយោ ទិប្បតិ វិនយោ បដិពាហិយតិ បុរេ អធម្មវាទិនោ ពលវន្តោ ហោន្តិ ធម្មវាទិនោ ទុព្វលា ហោន្តិ អវិនយវាទិនោ ពលវន្តោ ហោន្តិ វិនយវាទិនោ ទុព្វលា ហោន្តីតិ ។

១ ឱ. ម. អាទិយិស្សាម ។

អាយុ ក៏ចូលទៅរកព្រះសម្ភូតសាណវាសីមានអាយុឯក្នុំឈ្មោះអហោគង្គ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះសម្ភូតសាណវាសី មានអាយុ ហើយអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តមានអាយុ អង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ពោលពាក្យដូច្នេះនឹងព្រះសម្ភូតសាណវាសី ដ៏មានអាយុថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ពួកវជ្ជីបុត្តកភិក្ខុដែលនៅ ក្នុងក្រុងវេសាលីនេះ សំដែងនូវវត្ថុ ១០ ប្រការ ក្នុងក្រុងវេសាលីថា ការកំណត់ដោយអំបិលក្នុងក្ញាក់ គួរ (ដល់សមណៈ) ការកំណត់ដោយ ស្រមោលព្រះអាទិត្យជ្រេប្រមាណពីរធ្នាប់ គួរ ការកំណត់ដោយចន្លោះ ស្រុក គួរ ការកំណត់ដោយអាវាស គួរ ការកំណត់ដោយអនុមតិ គួរ ការ កំណត់ដោយអាចិណ្ណៈ (ប្រពៃណី) គួរ ការកំណត់ដោយទឹកដោះដែល មិនទាន់ជូរ គួរ ការផឹកនូវសុរាថៅ គួរ និសីទនៈដែលមិនមានជាយ គួរ មាសនិងប្រាក់ គួរ បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន បើដូច្នោះ គួរយើងទាំង-ឡាយជម្រះអធិករណ៍នេះចេញ តំណទៅមុខ ធម៌ជាអកុសលនឹងរុងរឿង ឡើង ធម៌ជាកុសលនឹងសាបសូន្យទៅ សភាវៈមិនមែនជាវិន័យនឹងរុងរឿង ឡើង វិន័យនឹងសាបសូន្យទៅ តំណទៅមុខ ពួកបុគ្គលជាអធម្មវាទីនឹង មានកម្លាំងឡើង ពួកបុគ្គលជាធម្មវាទីនឹងថយកម្លាំងចុះ ពួកបុគ្គលជា អវិនយវាទីនឹងមានកម្លាំងឡើង ពួកបុគ្គលជាវិន័យវាទីនឹងថយកម្លាំងចុះ ។

ឯវមាវុសោតិ ខោ អាយស្មា សម្ភូតោ សាណវាសី អាយស្មតោ យសស្ស កាកណ្ឌកបុត្តស្ស បច្ចស្សោសិ ។ អថខោ សដ្ឋីមត្តា បាវេយ្យកា ភិក្ខូ សព្វេ អារញ្ញកា សព្វេ បិណ្ឌបាតិកា សព្វេ បំសុកូលិកា សព្វេ តេចីវរិកា សព្វេ វ អរហន្តោ អហោគង្គេ បព្វតេ សន្និបតឹសុ ។ អសីតិមត្តា(១) អវន្តិទក្ខិណាបថកា ភិក្ខូ អប្បេកច្ចេ អារញ្ញកា អប្បេកច្ចេ បិណ្ឌបាតិកា អប្បេកច្ចេ បំសុកូលិកា អប្បេកច្ចេ តេចីវរិកា សព្វេ វ អរហន្តោ អហោគង្គេ បព្វតេ សន្និបតឹសុ ។

[៣០៨] អថខោ ថេរានំ ភិក្ខូនំ មន្តយមានានំ ឯតទហោសិ ឥទំ ខោ អធិករណំ កក្ខឡញ្ច វាឡញ្ច កថំ នុ ខោ មយំ បក្ខំ លភេយ្យាម យេន មយំ ឥមស្មឹ អធិករណេ ពលវន្តតរា អស្សាមាតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា រេវតោ សោរេយ្យេ បដិវសតិ ពហុស្សុតោ អាគតាគមោ ធម្មធរោ វិនយធរោ មាតិកាធរោ បណ្ឌិតោ វិយត្តោ មេធាវី

១ ឱ. ម. អដ្ឋាសីតិមត្តា ។

ព្រះសម្ភូតសាណវាសីមានអាយុ ក៏ទទួលពាក្យនៃព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្ត មានអាយុថា យ៉ាងហ្នឹងហើយអាវុសោ ។ គ្រានោះឯង ពួកបាវេយ្យកភិក្ខុប្រមាណ ៦០ រូប សុទ្ធតែជាអ្នកប្រព្រឹត្តអារញ្ញកធុតង្គ សុទ្ធតែជាអ្នកប្រព្រឹត្តបិណ្ឌបាតិកធុតង្គ សុទ្ធតែជាអ្នកប្រព្រឹត្តបំសុកូលិកធុតង្គ សុទ្ធតែជាអ្នកប្រព្រឹត្តតេចីវរិកធុតង្គ សុទ្ធតែជាព្រះអរហន្ត ប្រជុំគ្នានៅលើភ្នំឈ្មោះអហោគង្គ ។ ឯពួកអវន្តិទក្ខិណាបថកភិក្ខុ ប្រមាណ ៨០ រូប ពួកខ្លះ ជាអ្នកប្រព្រឹត្តអារញ្ញកធុតង្គ ពួកខ្លះ ជាអ្នកប្រព្រឹត្តបិណ្ឌបាតិកធុតង្គ ពួកខ្លះជាអ្នកប្រព្រឹត្តបំសុកូលិកធុតង្គ ពួកខ្លះ ជាអ្នកប្រព្រឹត្តតេចីវរិកធុតង្គ សុទ្ធតែជាព្រះអរហន្ត ប្រជុំគ្នានៅលើភ្នំឈ្មោះអហោគង្គដែរ ។

[៣០៥] គ្រាកាលដែលភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយ កំពុងប្រឹក្សាមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា អធិករណ៍នេះឯង រឹងរូសណាស់ សាហាវណាស់ យើងទាំងឡាយ គប្បីជាបុគ្គលមានកម្លាំងក្លៀវក្លា ក្នុងអធិករណ៍នេះ ដោយបក្ខពួកណា ធ្វើដូចម្តេចយើងទាំងឡាយ គប្បីបានបក្ខពួកនោះឡើង ។ សម័យនោះឯង ព្រះរេវតៈមានអាយុនៅអាស្រ័យក្នុងនគរសោរេយ្យ លោកជាពហុស្សូត្រ ចេះចាំក្នុងគម្ពីរនិកាយ ហើយទ្រទ្រង់នូវធម៌ ទ្រទ្រង់នូវវិន័យ ទ្រទ្រង់នូវមាតិកា ជាបណ្ឌិតឈ្លាសវៃ មានប្រាជ្ញា

លជ្ជី កុក្កុច្ចកោ សិក្ខាកាមោ ។ អថខោ ថេរានំ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ អយំ ខោ អាយស្មា រេវតោ សោរេយ្យោ បដិវសតិ ពហុស្សុតោ អាគតាគមោ ធម្មធរោ វិនយធរោ មាតិកាធរោ បណ្ឌិតោ វិយត្តោ មេធាវី លជ្ជី កុក្កុច្ចកោ សិក្ខាកាមោ សចេ មយំ អាយស្មន្តំ រេវតំ បក្ខំ លភិស្សាម[១] ឯវំ មយំ ឥមស្មឹ អធិករណេ ពលវន្តតរា អស្សាមាតិ ។ អស្សោសិ ខោ អាយស្មា រេវតោ ទិព្វាយ សោតធាតុយា វិសុទ្ធាយ អតិក្កន្តមានុសិកាយ ថេរានំ ភិក្ខូនំ មន្តយមានានំ សុត្វានស្ស ឯតទហោសិ ឥទំ ខោ អធិករណំ កក្ខឡញ្ច វាឡញ្ច ន ខោ មេ តំ បដិរូបំ យោហំ ឯវរូបេ អធិករណេ ឱសក្កេយ្យំ ឥទានិ ច បន តេ ភិក្ខូ អាគច្ឆិស្សន្តិ សោហំ តេហិ អាកិណ្ណោ ន ផាសុំ វិហរិស្សាមិ[២] យន្នូនាហំ បដិកច្ចេវ គច្ឆេយ្យន្តិ ។

១ ឱ. លភេយ្យាម ។ ២ ឱ. គមិស្សាមិ ។ ម. ន ផាសុ គមិស្សាមិ ។

មានសេចក្ដីអៀនខ្មាស មានសេចក្ដីរង្កៀស មានប្រាថ្នានូវសិក្ខា ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយ មានសេចក្ដីត្រិះរិះដូច្នេះថា ព្រះរេវតៈ មានអាយុនេះឯង នៅអាស្រ័យក្នុងនគរសោរេយ្យ លោកជាពហុស្សូត ចេះចាំក្នុងគម្ពីរនិកាយ ទ្រទ្រង់នូវធម៌ ទ្រទ្រង់នូវវិន័យ ទ្រទ្រង់នូវមាតិកា ជាបណ្ឌិតឈ្លាសវៃ មានប្រាជ្ញា មានសេចក្ដីអៀនខ្មាស មានសេចក្ដីរង្កៀស មានប្រាថ្នានូវសិក្ខា បើយើងទាំងឡាយបានព្រះរេវតៈមានអាយុមកជាបក្ខពួកមុខជាយើងទាំងឡាយមានកម្លាំងក្លៀវក្លា ក្នុងអធិករណ៍នេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។ កាលដែលភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយកំពុងប្រឹក្សាគ្នា ឯព្រះរេវតៈមានអាយុ ក៏បានឮច្បាស់ដោយសោតធាតុ ដូចជាទិព្វស្អាតបរិសុទ្ធកន្លងបង់នូវសោតធាតុជារបស់នៃមនុស្សធម្មតា លុះឮហើយលោកមានសេចក្ដីរិះគិតដូច្នេះថា អធិករណ៍នេះ រឹងរូសណាស់ សាហាវណាស់ បើអាត្មាអញក្រាញនៅក្នុងអធិករណ៍ដូច្នេះ ហេតុនោះមិនសមគួរដល់អាត្មាអញឡើយ មួយទៀតភិក្ខុទាំងឡាយនោះនឹងនាំគ្នាមកឥឡូវនេះមិនខាន អាត្មាអញសោត បើនៅច្រឡូកច្រឡំដោយភិក្ខុទាំងឡាយនោះ មុខជានៅមិនបានសេចក្ដីសប្បាយឡើយ បើដូច្នោះគួរអាត្មាអញទៅជាមុនឲ្យហើយ ។

អថខោ អាយស្មា រេវតោ សោរេយ្យា សង្កស្សំ អគមាសិ ។ អថខោ ថេរា ភិក្ខូ សោរេយ្យំ គន្ត្វា បុច្ឆឹសុ កហំ អាយស្មា រេវតោតិ ។ តេ ឯវមាហំសុ ឯសាយស្មា រេវតោ សង្កស្សំ គតោតិ ។ អថខោ អាយស្មា រេវតោ សង្កស្សា កណ្ណកុជ្ជំ អគមាសិ ។ អថខោ ថេរា ភិក្ខូ សង្កស្សំ គន្ត្វា បុច្ឆឹសុ កហំ អាយស្មា រេវតោតិ ។ តេ ឯវមាហំសុ ឯសាយស្មា រេវតោ កណ្ណកុជ្ជំ គតោតិ ។ អថខោ អាយស្មា រេវតោ កណ្ណកុជ្ជា ឧទុម្ពរំ អគមាសិ ។ អថខោ ថេរា ភិក្ខូ កណ្ណកុជ្ជំ គន្ត្វា បុច្ឆឹសុ កហំ អាយស្មា រេវតោតិ ។ តេ ឯវមាហំសុ ឯសាយស្មា រេវតោ ឧទុម្ពរំ គតោតិ ។ អថខោ អាយស្មា រេវតោ ឧទុម្ពរា អគ្គឡបុរំ អគមាសិ ។ អថខោ ថេរា ភិក្ខូ ឧទុម្ពរំ គន្ត្វា បុច្ឆឹសុ កហំ អាយស្មា រេវតោតិ ។ តេ ឯវមាហំសុ ឯសាយស្មា រេវតោ អគ្គឡបុរំ គតោតិ ។ អថខោ អាយស្មា រេវតោ

លំដាប់នោះ ព្រះរេវតៈមានអាយុ ក៏ចេញអំពីនគរសោរេយ្យ ទៅកាន់នគរសង្កស្ស ។ គ្រានោះឯង ភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយ ក៏នាំគ្នាទៅកាន់នគរសោរេយ្យ ហើយសួររកថា ព្រះរេវតៈមានអាយុនៅក្នុងទីណា ។ មនុស្សទាំងនោះពោលយ៉ាងនេះថា ព្រះរេវតៈមានអាយុនុ៎ះ លោកទៅកាន់នគរសង្កស្សហើយ ។ គ្រានោះ ព្រះរេវតៈមានអាយុ ក៏ចេញអំពីនគរសង្កស្សហើយ ទៅកាន់នគរកណ្ណកុជ្ជទៀត ។ ទើបភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយ ក៏នាំគ្នាទៅកាន់នគរសង្កស្សហើយសួររកថា ព្រះរេវតៈមានអាយុ លោកនៅក្នុងទីណា ។ មនុស្សទាំងនោះពោលយ៉ាងនេះថា ព្រះរេវតៈមានអាយុនុ៎ះ លោកនិមន្តទៅនគរកណ្ណកុជ្ជហើយ ។ គ្រានោះឯង ព្រះរេវតៈមានអាយុ ចេញអំពីនគរកណ្ណកុជ្ជហើយ ទៅនគរឧទុម្ពរទៀត ។ ទើបភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយ នាំគ្នាទៅកាន់នគរកណ្ណកុជ្ជហើយសួររកថា ព្រះរេវតៈមានអាយុ លោកនៅក្នុងទីណា ។ មនុស្សទាំងនោះពោលយ៉ាងនេះថា ព្រះរេវតៈមានអាយុនុ៎ះ លោកនិមន្តទៅកាន់នគរឧទុម្ពរហើយ ។ គ្រានោះឯង ព្រះរេវតៈមានអាយុ ចេញអំពីនគរឧទុម្ពរហើយ ទៅកាន់នគរអគ្គឡបុរៈទៀត ។ ទើបភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយនាំគ្នាទៅកាន់នគរឧទុម្ពរហើយសួររកថា ព្រះរេវតៈមានអាយុនៅក្នុងទីណា ។ មនុស្សទាំងនោះពោលយ៉ាងនេះថា ព្រះរេវតៈមានអាយុនុ៎ះទៅកាន់នគរអគ្គឡបុរៈហើយ ។ គ្រានោះ ព្រះរេវតៈមានអាយុ

អត្តឡ្បុក សហជាតីំ អគមាសិ ។ អថខោ ថេរា ភិក្ខូ អត្តឡ្បុកំ គន្ត្វា បុច្ឆឹសុ កហំ អាយស្មា រេវតោតិ ។ តេ ឯវមាហំសុ ឯសាយស្មា រេវតោ សហជាតីំ គតោតិ ។ អថខោ ថេរា ភិក្ខូ អាយស្មន្តំ រេវតំ សហជាតិយា សម្ភាវេសុំ ។

[៣០៦] អថខោ អាយស្មា សម្ភូតោ សាណវាសី អាយស្មន្តំ យសំ កាកណ្ឌកបុត្តំ ឯតទវោច អយំ អាវុសោ អាយស្មា រេវតោ ពហុស្សុតោ អាគតាគមោ ធម្មធរោ វិនយធរោ មាតិកាធរោ បណ្ឌិតោ វិយត្តោ មេធាវី លជ្ជី កុក្កុច្ចកោ សិក្ខាកាមោ សចេ មយំ អាយស្មន្តំ រេវតំ បញ្ហំ បុច្ឆិស្សាម បដិពលោ អាយស្មា រេវតោ ឯកេនេវ បញ្ហេន សកលម្បិ រត្តឹ វីតិនាមេតុំ ឥទានិ ច បនាយស្មា រេវតោ អន្តេវាសឹ សរភាណកំ ភិក្ខុំ អជ្ឈេសិស្សតិ សោ ត្វំ តស្ស ភិក្ខុនោ សរភញ្ញ-បរិយោសានេ អាយស្មន្តំ រេវតំ ឧបសង្កមិត្វា ឥមានិ ទស វត្ថូនិ បុច្ឆេយ្យាសីតិ ។ ឯវំ ភន្តេតិ ខោ អាយស្មា យសោ កាកណ្ឌកបុត្តោ អាយស្មតោ សម្ភូតស្ស

ចេញអំពីនគរអគ្គឡបុរៈ ហើយទៅកាន់នគរសហជាតិទៀត ។ ទើបភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយ នាំគ្នាទៅកាន់នគរអគ្គឡបុរៈហើយសួររកថា ព្រះរេវតៈដ៏មានអាយុនៅក្នុងទីណា ។ មនុស្សទាំងនោះពោលយ៉ាងនេះថា ព្រះរេវតៈមានអាយុនុ៎ះ ទៅកាន់នគរសហជាតិហើយ ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយ ក៏បានទៅជួបនឹងព្រះរេវតៈមានអាយុក្នុងនគរសហជាតិ ។

[៣០៦] គ្រានោះឯង ព្រះសម្ភូតសាណវាសីមានអាយុ បានពោលពាក្យដូច្នេះ ទៅនឹងព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តមានអាយុថា ម្នាលអាវុសោ ព្រះរេវតៈមានអាយុនេះហើយ ដែលជាពហុស្សូត ចេះចាំក្នុងគម្ពីរនិកាយ ទ្រទ្រង់នូវធម៌ ទ្រទ្រង់នូវវិន័យ ទ្រទ្រង់នូវមាតិកា ជាបណ្ឌិតឈ្លាសវៃ មានប្រាជ្ញា មានសេចក្តីអៀនខ្មាស មានសេចក្តីរង្កៀស មានប្រាថ្នានូវសិក្ខា បើយើងទាំងឡាយ សួរប្រស្នានឹងព្រះរេវតៈមានអាយុ ព្រះរេវតៈមានអាយុ អាចធ្វើឲ្យរាត្រីទាំងអស់កន្លងទៅដោយប្រស្នាតែ ១ ប៉ុណ្ណោះបាន ប៉ុន្តែឥឡូវនេះ ព្រះរេវតៈមានអាយុ នឹងបង្គាប់ភិក្ខុជាកូនសិស្ស ឲ្យជាអ្នកពោលនូវសរភញ្ញ (ពោលដោយសំឡេង) កាលបើចប់សរភញ្ញ របស់ភិក្ខុនោះហើយ លោកគប្បីចូលទៅជិតព្រះរេវតៈមានអាយុ ហើយសួរនូវវត្ថុទាំង ១០ ប្រការនេះចុះ ។ ឯព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តមានអាយុ ក៏ទទួលពាក្យនៃព្រះសម្ភូត-

សាណវាសិស្ស បច្ចស្សោសិ ។ អថខោ អាយស្មា រេវតោ អន្តេវាសឹ សរភាណកំ ភិក្ខុំ អជ្ឈេសិ ។ អថខោ អាយស្មា យសោ កាកណ្ឌកបុត្តោ តស្ស ភិក្ខុនោ សរភញ្ញបរិយោសានេ យេនាយស្មា រេវតោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ រេវតំ អភិវា-ទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា យសោ កាកណ្ឌកបុត្តោ អាយស្មន្តំ រេវតំ ឯតទវោច កប្បតិ ភន្តេ សិង្គិលោណកប្បោតិ ។ កោ សោ អាវុសោ សិង្គិលោណកប្បោតិ ។ កប្បតិ ភន្តេ សិង្គិនា លោណំ បរិហរិតុំ យត្ថ អលោណិកំ ភវិស្សតិ តត្ថ បរិភុញ្ជិស្សាមីតិ ។ នាវុសោ កប្បតីតិ ។ កប្បតិ ភន្តេ ទ្វង្គុលកប្បោតិ ។ កោ សោ អាវុសោ ទ្វង្គុល-កប្បោតិ ។ កប្បតិ ភន្តេ ទ្វង្គុលាយ ឆាយាយ វីតិវត្តាយ

សាណវាសីមានអាយុថា អើលោកម្ចាស់ ។ គ្រានោះ ព្រះរេវតៈមានអាយុ ក៏បង្គាប់ភិក្ខុជាកូនសិស្សឲ្យជាអ្នកពោលនូវសរភញ្ញ ។ លំដាប់នោះ ព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តមានអាយុ កាលបើចប់សរភញ្ញ របស់ភិក្ខុនោះហើយ ក៏ចូលទៅរកព្រះរេវតៈមានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយថ្វាយបង្គំព្រះរេវតៈមានអាយុ ហើយអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តមានអាយុ អង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួររួចហើយ ក៏និយាយពាក្យនេះនឹងព្រះរេវតៈមានអាយុថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ការកំណត់ដោយអំបិលក្នុងក្ចាក់ គួរដែរឬ ។ ព្រះរេវតៈសួរវិញថា ម្នាលអាវុសោ ការកំណត់ដោយអំបិលក្នុងក្ចាក់នោះ តើដូចម្តេច ។ ព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តពោលថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ភិក្ខុរក្សានូវអំបិលដោយក្ចាក់ដោយគិតថា វត្ថុសាបនឹងមានកាលណា យើងនឹងឆាន់ក្នុងកាលនោះ ដូច្នេះ គួរដែរឬ ។ ព្រះរេវតៈឆ្លើយថា ម្នាលអាវុសោ មិនគួរទេ ។ ព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តសួរថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ការកំណត់ដោយស្រមោលព្រះអាទិត្យ ជ្រេប្រមាណពីរធ្នាប់ គួរដែរឬ ។ ព្រះរេវតៈសួរវិញថា ម្នាលអាវុសោ ការកំណត់ដោយស្រមោលនៃព្រះអាទិត្យជ្រេប្រមាណពីរធ្នាប់នោះ តើដូចម្តេច ។ ព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តពោលថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ស្រមោលព្រះអាទិត្យកន្លងទៅប្រមាណពីរធ្នាប់ ភិក្ខុ

វិកាលេ ភោជនំ ភុញ្ជិតុន្តិ ។ នាវុសោ កប្បតីតិ ។ កប្បតិ ភន្តេ គាមន្តរកប្បោតិ ។ កោ សោ អាវុសោ គាមន្តរកប្បោតិ ។ កប្បតិ ភន្តេ ឥទានិ គាមន្តរំ គមិស្សាមីតិ ភុត្តាវិនា បវារិតេន អនតិរិត្តំ ភោជនំ ភុញ្ជិតុន្តិ ។ នាវុសោ កប្បតីតិ ។ កប្បតិ ភន្តេ អាវាសកប្បោតិ ។ កោ សោ អាវុសោ អាវាសកប្បោតិ ។ កប្បតិ ភន្តេ សម្ពហុលា អាវាសា សមានសីមា នានុបោសថំ កាតុន្តិ ។ នាវុសោ កប្បតីតិ ។ កប្បតិ ភន្តេ អនុមតិកប្បោតិ[១] ។

១ សារត្ថទីបនិយំ កប្បតិ អនុមតិកប្បោតិ អនាគតានំ អាគតកាលេ អនុមតឹ គហេស្សាមាតិ តេសុ អនាគតេសុយេវ វគ្គេន សង្ឃេន កម្មំ កត្វា បច្ឆា អនុមតឹ គហេតុំ កប្បតិ ។ វគ្គកម្មំ ន ហោតីតិ អធិប្បាយោតិ វុត្តំ ។

ឆាន់ភោជនក្នុងវេលាវិកាល គួរដែរឬ ។ ព្រះរេវតៈឆ្លើយថា ម្នាលអាវុសោ មិនគួរទេ ។ ព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តសួរថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ការកំណត់ដោយចន្លោះស្រុក គួរដែរឬ ។ ព្រះរេវតៈសួរវិញថា ម្នាលអាវុសោ ការកំណត់ដោយចន្លោះស្រុកនោះ តើដូចម្ដេច ។ ព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តពោលថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ភិក្ខុដែលឆាន់រួចហើយ ហាមភោជនហើយគិតថា អញនឹងទៅកាន់ចន្លោះស្រុកឥឡូវនេះ ហើយឆាន់អនតិរិត្តភោជន គឺភោជនដែលមិនបានធ្វើវិនយកម្ម ឬភោជនមិនមែនសល់ដែលអំពីភិក្ខុឈឺ គួរដែរឬ ។ ព្រះរេវតៈឆ្លើយថា ម្នាលអាវុសោ មិនគួរទេ ។ ព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តសួរថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ការកំណត់ដោយអាវាស គួរដែរឬ ។ ព្រះរេវតៈសួរវិញថា ម្នាលអាវុសោ ការកំណត់ដោយអាវាសនោះ តើដូចម្ដេច ។ ព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តពោលថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន អាវាសច្រើននៅក្នុងសីមាជាមួយគ្នា ភិក្ខុធ្វើឧបោសថកម្មផ្សេង ៗ គ្នា គួរដែរឬ ។ ព្រះរេវតៈឆ្លើយថា ម្នាលអាវុសោ មិនគួរទេ ។ ព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តសួរទៀតថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ការកំណត់ដោយអនុមតិ[១] គួរដែរឬ ។

---

១ ក្នុងសារត្ថទីបនីថា សង្ឃគិតថា ពួកភិក្ខុដែលមិនទាន់មកដល់ លុះមកដល់ហើយ សឹមយើងកាន់យកសេចក្ដីយល់ព្រម លុះគិតដូច្នេះហើយ ពួកភិក្ខុទាំងនោះមិនទាន់មកដល់នៅឡើយ សង្ឃក៏នាំគ្នាធ្វើសង្ឃកម្មជាពួក ហើយកាន់យកនូវការយល់ព្រមជាខាងក្រោយ គួរដែរ ។ កម្មជាពួកមិនមានឡើយ ។

កោ សោ អាវុសោ អនុមតិកប្បោតិ ។ កប្បតិ ភន្តេ វគ្គេន សង្ឃេន កម្មំ កាតុំ អាគតេ ភិក្ខូ អនុមានេស្សាមាតិ[១] ។ នាវុសោ កប្បតីតិ ។ កប្បតិ ភន្តេ អាចិណ្ណកប្បោតិ ។ កោ សោ អាវុសោ អាចិណ្ណកប្បោតិ ។ កប្បតិ ភន្តេ ឥទំ មេ ឧបជ្ឈាយេន អជ្ឈាចិណ្ណំ ឥទំ មេ អាចរិយេន អជ្ឈាចិណ្ណន្តិ[២] អជ្ឈាចរិតុន្តិ ។ អាចិណ្ណកប្បោ ខោ អាវុសោ ឯកច្ចោ កប្បតិ ឯកច្ចោ ន កប្បតីតិ ។ កប្បតិ ភន្តេ អមថិតកប្បោតិ ។ កោ សោ អាវុសោ អមថិតកប្បោតិ ។ កប្បតិ ភន្តេ យំ តំ ខីរំ ខីរភាវំ វិជហិតំ អសម្បត្តំ ទធិភាវំ កុត្តាវិជា បរាវិតេន

១ ឱ. អនុជានេស្សាមាតិ ។ ម. អនុជានិស្សាមាតិ ។ ២ ឱ. ម. អាចិណ្ណំ តំ ។

ព្រះរេវតៈសួរវិញថា ម្នាលអាវុសោ ការកំណត់ដោយអនុមតិនោះ តើដូចម្តេច ។ ព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តពោលថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន សង្ឃជាពួកធ្វើសង្ឃកម្ម ដោយគិតថា យើងទាំងឡាយនឹងឲ្យភិក្ខុដែលមកដល់យល់ព្រម ឬត្រេកអរជាខាងក្រោយ គួរដែរឬ ។ ព្រះរេវតៈឆ្លើយថា ម្នាលអាវុសោ មិនគួរទេ ។ ព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តសួរទៀតថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ការកំណត់ដោយអាចិណ្ណៈ គួរដែរឬ ។ ព្រះរេវតៈសួរវិញថា ម្នាលអាវុសោ ការកំណត់ដោយអាចិណ្ណៈ តើដូចម្តេច ។ ព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តពោលថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ភិក្ខុប្រព្រឹត្តដោយគិតថា អំពើនេះព្រះឧបជ្ឈាយ៍របស់យើង ធ្លាប់ប្រព្រឹត្តមកហើយ អំពើនេះអាចារ្យរបស់យើងធ្លាប់ប្រព្រឹត្តមកហើយដូច្នេះ គួរដែរឬ ។ ព្រះរេវតៈឆ្លើយថា ម្នាលអាវុសោ ការកំណត់ដោយអាចិណ្ណៈ គួរខ្លះ មិនគួរខ្លះ ។ ព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្ត សួរទៀតថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ការកំណត់ដោយទឹកដោះដែលមិនទាន់ជូរ គួរដែរឬ ។ ព្រះរេវតៈសួរវិញថា ម្នាលអាវុសោ ការកំណត់ដោយទឹកដោះដែលមិនទាន់ជូរនោះតើដូចម្តេច ។ ព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តពោលថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ទឹកដោះស្រស់ណាដែលលះបង់ភាពជាទឹកដោះស្រស់ទៅហើយ តែនៅមិនទាន់ដល់នូវភាពជាទឹកដោះជូរនៅឡើយ ភិក្ខុឆាន់ហើយ ហាមភោជនហើយ ផឹកទឹកដោះ

អនតិរិត្តំ ចាតុន្តិ ។ នាវុសោ កប្បតីតិ ។ កប្បតិ ភន្តេ ជលោគឹ ចាតុន្តិ ។ កា សា អាវុសោ ជលោគីតិ ។ កប្បតិ ភន្តេ យា សា សុរា អសុតា[១] អសម្បត្តា មជ្ជភាវំ សា ចាតុន្តិ ។ នាវុសោ កប្បតីតិ ។ កប្បតិ ភន្តេ អទសកំ និសីទនន្តិ ។ នាវុសោ កប្បតីតិ ។ កប្បតិ ភន្តេ ជាតរូបរជតន្តិ ។ នាវុសោ កប្បតីតិ ។ ឥមេ ភន្តេ វេសាលិកា វជ្ជិបុត្តកា ភិក្ខូ វេសាលិយំ ឥមានិ ទស វត្ថូនិ ទីបេន្តិ ហន្ទ មយំ ភន្តេ ឥមំ អធិករណំ អាទិយាម[២] បុរេ អធម្មោ ទិប្បតិ ធម្មោ បដិពាហិ-យតិ អវិនយោ ទិប្បតិ វិនយោ បដិពាហិយតិ បុរេ

១ ឱ. អសុរាតា ។ អយំ បាឋោ មរម្មបោត្ថកេ ន ទិស្សតិ ។ ២ ឱ. ម. អាទិយិស្សាម ។

ដែលជាអនតិរិត្តនោះ គឺភិក្ខុមិនបានធ្វើវិនយកម្ម ឬមិនមែនជារបស់សល់ដែលអំពីភិក្ខុឈឺ គួរដែរឬ ។ ព្រះរេវតៈឆ្លើយថា ម្នាលអាវុសោ មិនគួរទេ ។ ព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តសួរទៀតថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ភិក្ខុផឹកសុរាឆៅ គួរដែរឬ ។ ព្រះរេវតៈសួរវិញថា ម្នាលអាវុសោ សុរាឆៅនោះ តើដូចម្តេច ។ ព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តពោលថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន សុរាណាដែលខ្សោយ[១] មិនទាន់ដល់នូវភាពជាទឹកស្រវឹងនៅឡើយ ភិក្ខុផឹកសុរានោះ គួរដែរឬ ។ ព្រះរេវតៈឆ្លើយថា ម្នាលអាវុសោ មិនគួរទេ ។ ព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តសួរទៀតថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន និសីទនៈដែលមិនមានជាយគួរដែរឬ ។ ព្រះរេវតៈឆ្លើយថា ម្នាលអាវុសោ មិនគួរទេ ។ ព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តសួរទៀតថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន មាសនិងប្រាក់គួរដែរឬ ។ ព្រះរេវតៈឆ្លើយថា ម្នាលអាវុសោ មិនគួរទេ ។ ទើបព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តពោលថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ពួកវជ្ជីបុត្តកភិក្ខុ ដែលនៅក្នុងក្រុងវេសាលីទាំងនេះ សំដែងវត្ថុទាំង ១០ ប្រការនេះ ក្នុងក្រុងវេសាលី បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន បើដូច្នោះ គួរតែយើងរាល់គ្នាជំរះនូវអធិករណ៍នេះចេញ តំណទៅមុខ ធម៌ជាអកុសលនឹងរុងរឿងឡើង ធម៌ជាកុសលនឹងសាបសូន្យទៅ សភាវៈមិនមែនជាវិន័យនឹងរុងរឿងឡើង វិន័យនឹងសាបសូន្យទៅ តំណទៅមុខ

១ ក្នុងវិមតិវិនោទនីថា សុរាដែលគេផ្សំដោយគ្រឿងប្រុងរួចហើយ ។

អធម្មវាទិនោ ពលវន្តោ ហោន្តិ ធម្មវាទិនោ ទុព្វលា ហោន្តិ អវិនយវាទិនោ ពលវន្តោ ហោន្តិ វិនយវាទិនោ ទុព្វលា ហោន្តីតិ ។ ឯវមាវុសោតិ ខោ អាយស្មា រេវតោ អាយស្មតោ យសស្ស កាកណ្ឌកបុត្តស្ស បច្ចស្សោសិ ។

បឋមភាណវារំ ។

[៣០៧] អស្សោសុំ ខោ វេសាលិកា វជ្ជិបុត្តកា ភិក្ខូ យសោ កិរ កាកណ្ឌកបុត្តោ ឥមំ អធិករណំ អាទិយិតុកាមោ បក្ខំ បរិយេសតិ លភតិ ច កិរ បក្ខន្តិ ។ អថខោ វេសាលិកានំ វជ្ជិបុត្តកានំ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ ឥទំ ខោ អធិករណំ កក្ខឡញ្ច វាឡញ្ច កថំ[១] នុ ខោ មយំ បក្ខំ លភេយ្យាម យេន មយំ ឥមស្មឹ អធិករណេ ពលវន្តតរា អស្សាមាតិ ។ អថខោ វេសាលិកានំ វជ្ជិបុត្តកានំ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ អយំ ខោ អាយស្មា រេវតោ ពហុស្សុតោ អាគតាគមោ ធម្មធរោ វិនយធរោ មាតិកាធរោ បណ្ឌិតោ វិយត្តោ មេធាវី លជ្ជី កុក្កុច្ចកោ សិក្ខាកាមោ

១ ម. កំ នុ ខោ ។

បុគ្គលជាអធម្មវាទីនឹងមានកំឡាំងឡើង បុគ្គលជាធម្មវាទីនឹងថយកំឡាំងចុះ បុគ្គលជាអវិនយវាទី នឹងមានកំឡាំងឡើង បុគ្គលជាវិនយវាទី នឹងថយកំឡាំងចុះ ។ ឯព្រះរេវតៈមានអាយុ ទទួលពាក្យព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តមានអាយុថា ម្នាលអាវុសោ យ៉ាងហ្នឹងហើយ ។

ចប់ ភាណវារៈ ទី ១ ។

[៣០៧] ឯពួកវជ្ជីបុត្តកភិក្ខុដែលនៅក្នុងក្រុងវេសាលី បានឮដំណឹងថា ព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្ត ប្រាថ្នានឹងជម្រះនូវអធិករណ៍នេះ ខំស្វែងរកបក្ខពួក ក៏ឮថា ឥឡូវនេះ បានបក្ខពួកហើយ ។ គ្រានោះឯង ពួកវជ្ជីបុត្តកភិក្ខុដែលនៅក្នុងក្រុងវេសាលី មានសេចក្តីរិះគិតដូច្នេះថា អធិករណ៍នេះរឹងរូសណាស់ សាហាវណាស់ យើងទាំងឡាយគប្បីជាបុគ្គលមានកំឡាំងក្មៀវក្លាក្នុងអធិករណ៍នេះ ដោយបក្ខពួកណា ធ្វើដូចម្តេច យើងទាំងឡាយគប្បីបាននូវបក្ខពួកនោះឡើង ។ លំដាប់នោះ ពួកវជ្ជីបុត្តកភិក្ខុដែលនៅក្នុងក្រុងវេសាលី មានសេចក្តីរិះគិតឃើញដូច្នេះថា ព្រះរេវតៈមានអាយុនេះឯង លោកជាពហុស្សូត្រ ចេះចាំក្នុងគម្ពីរនិកាយ ជាអ្នកទ្រទ្រង់ធម៌ ទ្រទ្រង់វិន័យ ទ្រទ្រង់មាតិកា ជាបណ្ឌិតឈ្លាសវៃ មានប្រាជ្ញា មានសេចក្តីអៀនខ្មាស មានសេចក្តីរង្កៀស មានប្រាថ្នានូវសិក្ខា

សចេ មយំ អាយស្មន្តំ រេវតំ បក្ខំ លភេយ្យាម ឯវំ មយំ ឥមស្មឹ អធិករណេ ពលវន្តតរា អស្សាមាតិ ។ អថខោ វេសាលិកា វជ្ជិបុត្តកា ភិក្ខូ បហូតំ សាមណកំ បរិក្ខារំ បដិយាទេសុំ បត្តម្បិ ចីវរម្បិ និសីទនម្បិ សូចិឃរម្បិ កាយពន្ធនម្បិ បរិស្សាវនម្បិ ធម្មករកម្បិ[១] ។ អថខោ វេសាលិកា វជ្ជិបុត្តកា ភិក្ខូ តំ សាមណកំ បរិក្ខារំ អាទាយ នាវាយ សហជាតឹ ឧជ្ជវឹសុ នាវាយ បច្ចោរោហិត្វា អញ្ញតរស្មឹ រុក្ខមូលេ ភត្តវិសគ្គំ ករោន្តិ ។

[៣០៨] អថខោ អាយស្មតោ សាឡ្ហស្ស រហោគតស្ស បដិសល្លីនស្ស ឯវំ ចេតសោ បរិវិតក្កោ ឧទបាទិ កោ នុ ខោ ធម្មវាទិនោ បាចីនកា វា ភិក្ខូ បាវេយ្យកា វាតិ ។ អថខោ អាយស្មតោ សាឡ្ហស្ស ធម្មញ្ច វិនយញ្ច បច្ចវេក្ខន្តស្ស ឯតទហោសិ អធម្មវាទិនោ បាចីនកា ភិក្ខូ ធម្មវាទិនោ បាវេយ្យកា ភិក្ខូតិ ។ អថខោ អញ្ញតរា សុទ្ធាវាសកាយិកា ទេវតា អាយស្មតោ សាឡ្ហស្ស ចេតសា ចេតោបរិវិតក្កមញ្ញាយ

---
១ ម. ធម្មករណំបិ ។

បើយើងទាំងឡាយបានន្ទូវព្រះរេវតៈមានអាយុជាបក្ខពួកហើយ យើងទាំងឡាយនឹងមានកំឡាំងក្លៀវក្លា ក្នុងអធិករណ៍នេះ ដោយអាការយ៉ាងនេះ មិនខាន ។ ទើបពួកវជ្ជីបុត្តកភិក្ខុដែលនៅក្នុងក្រុងវេសាលី នាំគ្នាចាត់ចែងគ្រឿងបរិក្ខាររបស់សមណៈជាច្រើនគឺ បាត្រផង ចីវរផង សំពត់និសីទនៈផង បំពង់ម្ជុលផង វត្ថពន្ធចង្កេះផង សំពត់តម្រងទឹកផង ធម្មក្រកផង ។ គ្រានោះឯង ពួកវជ្ជីបុត្តកភិក្ខុដែលនៅក្នុងក្រុងវេសាលី នាំគ្នាយកគ្រឿងបរិក្ខារជារបស់សមណៈនោះ ហើយជិះទូកឆ្ពងឡើងទៅកាន់នគរសហជាតិលុះចុះអំពីទូកហើយ ក៏ឈប់ធ្វើភត្តកិច្ចក្រោមម្លប់ដើមឈើ ១ ។

[៣០៨] គ្រានោះ ព្រះសាឡ្ហៈមានអាយុ ទៅកាន់ទីស្ងាត់សម្ងំនៅក្នុងព្រះកម្មដ្ឋាន មានបិត្តត្រិះរិះកើតឡើងយ៉ាងនេះថា ពួកភិក្ខុណាហ្ន៎ដែលជាធម្មវាទី ពួកភិក្ខុអ្នកនៅខាងបាចីនទិស (ទិសខាងកើត) ឬថា ពួកភិក្ខុដែលនៅក្នុងដែនបាវេយ្យ ។ គ្រាកាលដែលព្រះសាឡ្ហៈមានអាយុពិចារណានូវធម៌និងវិន័យ ក៏មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា ពួកភិក្ខុដែលនៅខាងបាចីនទិសជាអធម្មវាទី ឯពួកភិក្ខុដែលនៅក្នុងដែនបាវេយ្យ ជាធម្មវាទី ។ លំដាប់នោះ ទេវតាមួយអង្គនៅក្នុងពួកសុទ្ធាវាសព្រហ្ម បានដឹងនូវសេចក្តីត្រិះរិះក្នុងចិត្តរបស់ព្រះសាឡ្ហៈមានអាយុ ដោយចិត្តរបស់ខ្លួនហើយ

សេយ្យថាបិ នាម ពលវា បុរិសោ សម្មិញ្ជិតំ វា ពាហំ បសារេយ្យ បសារិតំ វា ពាហំ សម្មិញ្ជេយ្យ ឯវមេវ សុទ្ធាវាសេសុ ទេវេសុ អន្តរហិតា អាយស្មតោ សាឡ្ហស្ស សម្មុខេ បាតុរហោសិ ។ អថខោ សា ទេវតា អាយស្មន្តំ សាឡ្ហំ ឯតទវោច សាធុ សាធុ[១] ភន្តេ សាឡ្ហ អធម្មវាទិ- នោ បាចីនកា ភិក្ខូ ធម្មវាទិនោ បាវេយ្យកា ភិក្ខូ តេនហិ ភន្តេ សាឡ្ហ យថា ធម្មោ តថា តិដ្ឋាហីតិ ។ បុព្វេ ចាហំ ទេវតេ ឯតរហិ ច យថា ធម្មោ តថា ឋិតោ អបិចាហំ ន តាវ ទិដ្ឋឹ អាវិករោមិ អប្បេវនាម[២] មំ ឥមស្មឹ អធិករណេ សម្មន្នេយ្យាតិ ។

[៣០៩] អថខោ វេសាលិកា វជ្ជិបុត្តកា ភិក្ខូ តំ សាមណកំ បរិក្ខារំ អាទាយ យេនាយស្មា រេវតោ តេនុបសង្កមឹសុ ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ រេវតំ ឯតទវោចុំ បដិគ្គណ្ហាតុ ភន្តេ ថេរោ សាមណកំ បរិក្ខារំ បត្តម្បិ ចីវរម្បិ និសីទនម្បិ

១ ឱ. ម. សាធូតិ សទ្ទោ ឯកោយេវ ទិស្សតិ ។ ២ ឱ. ម. អប្បេវ ។

ក៏ចុះអំពីឋានទេវលោកជាន់សុទ្ធាវាស មកប្រាកដក្នុងទីចំពោះមុខ នៃព្រះសាឡ្ហៈមានអាយុ ដោយរហ័សក្លាម ប្រៀបដូចជាបុរសដែលមានកំឡាំង លាចេញនូវដើមដៃដែលខ្ជួនបត់ចូល ឬថា បត់ចូលនូវដើមដៃដែលខ្ជួនលាចេញ ។ ទើបទេវតានោះ ពោលពាក្យនេះនឹងព្រះសាឡ្ហៈមានអាយុថា បពិត្រលោកម្ចាស់សាឡ្ហៈដ៏ចម្រើន សេចក្ដីត្រិះរិះរបស់លោកម្ចាស់ ប្រពៃណាស់ហើយ ពួកភិក្ខុដែលនៅខាងបាចីនទិស ជាអធម្មវាទី ឯពួកភិក្ខុដែលនៅក្នុងដែនបាវេយ្យ ជាធម្មវាទី បពិត្រលោកម្ចាស់សាឡ្ហៈដ៏ចម្រើន បើដូច្នោះ ធម៌យ៉ាងណា សូមលោកម្ចាស់បិតនៅយ៉ាងនោះចុះ ។ ព្រះសាឡ្ហៈពោលថា ម្នាលទេវតា កាលពីដើមក្ដី ឥឡូវនេះក្ដី ធម៌យ៉ាងណា អាត្មាបិតនៅយ៉ាងនោះ ប៉ុន្តែអាត្មាមិនទាន់ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវទិដ្ឋិ គឺសេចក្ដីយល់ សេចក្ដីចូលចិត្តនៅឡើយ ធ្វើដូចម្ដេច គប្បីឲ្យសង្ឃសន្មតអាត្មាក្នុងអធិករណ៍នេះឯង ។

[៣០៩] គ្រានោះ ពួកវជ្ជីបុត្តកភិក្ខុ ដែលនៅក្នុងក្រុងវេសាលី នាំគ្នាកាន់យកនូវគ្រឿងបរិក្ខារ ជារបស់សមណៈនោះ ហើយចូលទៅរកព្រះរេវតៈមានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ពោលពាក្យដូច្នេះ នឹងព្រះរេវតៈមានអាយុថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន សូមព្រះថេរៈជាម្ចាស់ទទួលយកនូវបរិក្ខារជារបស់សមណៈ គឺបាត្រផង ចីវរផង សំពត់និសីទនៈ

សូចិឃរម្បិ កាយពន្ធនម្បិ បរិស្សាវនម្បិ ធម្មករកម្បី-តិ ។ អលំ អាវុសោ បរិបុណ្ណំ មេ តិចីវរន្តិ ន ឥច្ឆិ បដិគ្គហេតុំ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឧត្តរោ នាម ភិក្ខុ វីសតិវស្សោ អាយស្មតោ រេវតស្ស ឧបដ្ឋាកោ ហោតិ ។ អថខោ វេសាលិកា វជ្ជិបុត្តកា ភិក្ខូ យេនាយស្មា ឧត្ត-រោ តេនុបសង្កមឹសុ ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ ឧត្តរំ ឯតទវោចុំ បដិគ្គណ្ហាតុ អាយស្មា ឧត្តរោ សាមណកំ បរិក្ខារំ បត្តម្បិ ចីវរម្បិ និសីទនម្បិ សូចិឃរម្បិ កាយ-ពន្ធនម្បិ បរិស្សាវនម្បិ ធម្មករកម្បីតិ ។ អលំ អាវុសោ បរិបុណ្ណំ មេ តិចីវរន្តិ ន ឥច្ឆិ បដិគ្គហេតុំ ។ មនុស្សា ខោ អាវុសោ ឧត្តរ ភគវតោ សាមណកំ បរិក្ខារំ ឧបនា-មេន្តិ សចេ ភគវា បដិគ្គណ្ហាតិ តេនេវ តេ អត្តមនា ហោន្តិ នោ ចេ ភគវា បដិគ្គណ្ហាតិ អាយស្មតោ ច[១] អានន្ទស្ស ឧបនាមេន្តិ បដិគ្គណ្ហាតុ ភន្តេ ថេរោ

---

១ អយំ ចសទ្ទោ ឱ. ម. បោត្ថកេសុ ន ទិស្សតិ ។ (អយស្មតោ វ) ។

ផង បំពង់ម្ជុលផង វត្ថពន្ធចង្កេះផង សំពត់តម្រងទឹកផង ធម្មក្រកផង ។ ព្រះរេវតៈមិនប្រាថ្នានឹងទទួលដោយពាក្យថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ កុំឡើយ ខ្ញុំមានត្រៃចីវរគ្រប់គ្រាន់ហើយ ។ សម័យនោះឯង មានភិក្ខុ ១ រូបឈ្មោះឧត្តរៈ បួសបាន ២០ វស្សា ជាឧបដ្ឋាករបស់ព្រះរេវតៈមានអាយុ ។ លំដាប់នោះ ពួកវជ្ជីបុត្តកភិក្ខុដែលនៅក្នុងក្រុងវេសាលី ក៏ចូលទៅរកព្រះឧត្តរៈមានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ពោលពាក្យដូច្នេះនឹងព្រះឧត្តរៈមានអាយុថា ព្រះឧត្តរៈមានអាយុ ចូរទទួលយកគ្រឿងបរិក្ខារជារបស់សមណៈ គឺបាត្រផង ចីវរផង សំពត់និសីទនៈផង បំពង់ម្ជុលផង វត្ថពន្ធចង្កេះផង សំពត់តម្រងទឹកផង ធម្មក្រកផង ។ ព្រះឧត្តរៈមិនប្រាថ្នានឹងទទួលដោយពាក្យថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ កុំឡើយ ខ្ញុំមានត្រៃចីវរគ្រប់គ្រាន់ហើយ ។ ពួកវជ្ជីបុត្តកភិក្ខុ ពោលអង្វរថា ម្នាលព្រះឧត្តរៈមានអាយុ មនុស្សទាំងឡាយតែងបង្អោនគ្រឿងបរិក្ខារ ជារបស់សមណៈថ្វាយ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ បើព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ទទួលយក មនុស្សទាំងនោះ រមែងមានចិត្តត្រេកអរ ដោយការទទួលរបស់ព្រះមានព្រះភាគនោះឯង បើព្រះមានព្រះភាគ មិនទ្រង់ទទួលទេ មនុស្សទាំងនោះ តែងបង្អោនទៅ ដើម្បីព្រះអានន្ទមានអាយុ ដោយពាក្យថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន សូមព្រះថេរៈជាម្ចាស់ ទទួលយក

សាមណកំ បរិក្ខារំ យថា ភគវតា បដិគ្គហិតោ ឯវមេវ សោ[១] ភវិស្សតីតិ បដិគ្គណ្ហាតាយស្មា ឧត្តរោ សាមណកំ បរិក្ខារំ យថា ថេរេន បដិគ្គហិតោ ឯវមេវ សោ ភវិស្សតីតិ ។ អថខោ អាយស្មា ឧត្តរោ វេសាលិកេហិ វជ្ជិបុត្តកេហិ ភិក្ខូហិ និប្បីឡិយមានោ ឯកំ ចីវរំ អគ្គហេសិ វទេយ្យាថ អាវុសោ យេន អត្ថោតិ ។ ឯត្តកំ អាយស្មា ឧត្តរោ ថេរំ វទេតុ ឯត្តកំ[២] ភន្តេ ថេរោ សង្ឃមជ្ឈេ វទេតុ បុរត្ថិមេសុ ជនបទេសុ ពុទ្ធា ភគវន្តោ ឧប្បជ្ជន្តិ ធម្មវាទិនោ[៣] បាចីនកា ភិក្ខូ អធម្មវាទិនោ បាវេយ្យកា ភិក្ខូតិ ។ ឯវមាវុសោតិ ខោ អាយស្មា ឧត្តរោ វេសាលិកានំ វជ្ជិបុត្តកានំ ភិក្ខូនំ បដិស្សុត្វា យេនាយស្មា រេវតោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ រេវតំ ឯតទវោច ឯត្តកំ ភន្តេ ថេរោ សង្ឃមជ្ឈេ វទេតុ បុរត្ថិមេសុ ជនបទេសុ ពុទ្ធា ភគវន្តោ ឧប្បជ្ជន្តិ

---

១ ឱ. ឯវមេសោ ។ ២ ម. ឯត្តកញ្ច ។ ៣ ឱ. ម. ធម្មវាទី ។

គ្រឿងបរិក្ខារជារបស់សមណៈចុះ បរិក្ខារនោះ ក៏ដូចជាព្រះមានព្រះភាគទទួលយកដែរ សូមព្រះឧត្តរៈមានអាយុ ទទួលយកគ្រឿងបរិក្ខារជារបស់សមណៈចុះ បរិក្ខារនោះ ដូចជាព្រះថេរៈបានទទួលយកដែរ ។ គ្រានោះព្រះឧត្តរៈមានអាយុ កាលបើពួកវជ្ជីបុត្តកភិក្ខុ ដែលនៅក្នុងក្រុងវេសាលីបង្ខិតបង្ខំហើយក៏ទទួលយកតែចីវរ ១ ដោយពាក្យថា ម្នាលអាវុសោទាំង-ឡាយ អ្នកទាំងឡាយត្រូវការដោយពាក្យណា ក៏គប្បីពោលពាក្យនោះចុះ ។ ឯពួកវជ្ជីបុត្តកភិក្ខុ ពោលតបវិញថា សូមព្រះឧត្តរៈមានអាយុទៅនិយាយពាក្យប៉ុណ្ណោះនឹងព្រះថេរៈថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន សូមព្រះថេរៈទៅនិយាយពាក្យប៉ុណ្ណោះ ក្នុងកណ្តាលសង្ឃថា ព្រះពុទ្ធទ្រង់ព្រះភាគ កើតឡើងក្នុងជនបទទាំងឡាយដែលតាំងនៅក្នុងទិសខាងកើត ពួកភិក្ខុដែលនៅក្នុងទិសខាងកើត ជាធម្មវាទី ឯពួកភិក្ខុដែលនៅក្នុងដែនបា-វេយ្យ ជាអធម្មវាទី ។ ព្រះឧត្តរៈមានអាយុ ទទួលពាក្យពួកវជ្ជីបុត្តកភិក្ខុដែលនៅក្នុងក្រុងវេសាលីថា អើអាវុសោ ហើយក៏ចូលទៅរកព្រះរេវតៈមានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ពោលពាក្យដូច្នេះ នឹងព្រះរេវតៈមានអាយុថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន សូមព្រះថេរៈជាម្ចាស់ ទៅពោលពាក្យប៉ុណ្ណោះក្នុងកណ្តាលសង្ឃថា ព្រះពុទ្ធទ្រង់ព្រះភាគ កើតឡើងក្នុងជនបទទាំងឡាយ ដែលតាំងនៅក្នុងទិសខាងកើត ពួកភិក្ខុដែលនៅក្នុង

ធម្មវាទិនោ ចាចីនកា ភិក្ខូ អធម្មវាទិនោ ចាបេយ្យកា ភិក្ខូតិ ។ អធម្មេ មំ ត្វំ ភិក្ខុ និយោជេសីតិ ថេរោ អាយស្មន្តំ ឧត្តរំ បណាមេសិ ។ អថខោ វេសាលិកា វជ្ជិបុត្តកា ភិក្ខូ អាយស្មន្តំ ឧត្តរំ ឯតទវោចុំ កឹ អាវុសោ ឧត្តរ ថេរោ អាហាតិ ។ ចាបិកំ នោ អាវុសោ កតំ អធម្មេ មំ ត្វំ ភិក្ខុ និយោជេសីតិ ថេរោ មំ បណាមេសីតិ ។ ននុ ត្វំ អាវុសោ ឧត្តរ វុឌ្ឍោ វីសតិវស្សោសីតិ ។ អាមាវុសោ អបិច មយំ តវុនិស្សយំ គណ្ហាមាតិ ។

[៣១០] អថខោ សង្ឃោ តំ អធិករណំ វិនិច្ឆិនិតុកាមោ សន្និបតិ ។ អថខោ អាយស្មា រេវតោ សង្ឃំ ញាបេសិ សុណាតុ មេ អាវុសោ សង្ឃោ សចេ មយំ ឥមំ អធិករណំ ឥធ វូបសមេស្សាម[1] សិយាបិ មូលាទាយកា[2] ភិក្ខូ បុនក្កម្មាយ ឧក្កោដេយ្យុំ ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ យត្ថេវិមំ អធិករណំ សមុប្បន្នំ សង្ឃោ តត្ថេវិមំ អធិករណំ វូបសមេយ្យាតិ ។

១ ឱ. វូបសមេយ្យាម ។ ២ មូលទាយកាតិបិ បាឋោ អត្ថិ ។

ទិសខាងកើតជាធម្មវាទី ឯពួកភិក្ខុដែលនៅក្នុងដែនបាឋេយ្យ ជាអធម្មវាទី ។ ព្រះថេរៈពោលតបវិញថា នែភិក្ខុ អ្នកឯងបញ្ចូលយើងទៅក្នុងធម៌ជាអកុសល ជាហើយក៏បណ្តេញព្រះឧត្តរៈមានអាយុចេញទៅ ។ គ្រានោះ ពួកវជ្ជីបុត្តកភិក្ខុដែលនៅក្នុងក្រុងវេសាលី ពោលសួរដូច្នេះ នឹងព្រះឧត្តរៈមានអាយុថា ម្នាលឧត្តរៈមានអាយុ ព្រះថេរៈនិយាយថាដូចម្តេចខ្លះ ។ ព្រះឧត្តរៈប្រាប់ថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ យើងទាំងឡាយ ធ្វើអំពើអាក្រក់ហើយ ព្រះថេរៈពោលថា ម្នាលភិក្ខុ អ្នកឯងបញ្ចូលយើងទៅក្នុងធម៌ជាអកុសល ជាហើយក៏បណ្តេញខ្ញុំចេញមក ។ ពួកវជ្ជីបុត្តកភិក្ខុពោលថា ម្នាលឧត្តរៈមានអាយុ ក្រែងលោកជាភិក្ខុចាស់ មានវស្សា ២០ ហើយឬ ។ ព្រះឧត្តរៈឆ្លើយថា អើអាវុសោទាំងឡាយ មែនហើយ ប៉ុន្តែយើងទាំងឡាយ កាន់យកនិស្ស័យនឹងលោកជាគ្រូនៅឡើយ ។

[៣១០] គ្រានោះ សង្ឃប្រាថ្នានឹងវិនិច្ឆ័យកាត់សេចក្តីអធិករណ៍នោះ ក៏ប្រជុំគ្នា ។ លំដាប់នោះ ព្រះរេវតៈមានអាយុ បានប្រកាសសង្ឃឲ្យដឹងថា ម្នាលអាវុសោ សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បើយើងទាំងឡាយនឹងរម្ងាប់អធិករណ៍នេះ ក្នុងទីនេះ មុខជានឹងមានពួកភិក្ខុ ដែលជាអ្នកកាន់យកវត្ថុទាំង ១០ ពីមុន ភិក្ខុទាំងនោះគប្បីសើរើ ដើម្បីកម្មថ្មីទៀតមិនខានឡើយ ។

៤១៣

សត្តសតិកក្ខន្ធកេ អធិករណវិនិច្ឆិនិតុកម្យតា

អថខោ ថេរា ភិក្ខូ វេសាលឹ អគមំសុ តំ អធិករណំ វិនិច្ឆិនិតុកាមា ។ តេន ខោ បន សមយេន សព្វ-កាមី នាម បបព្យា សង្ឃត្ថេរោ វីសវស្សសតិកោ[១] ឧបសម្បទាយ អាយស្មតោ អានន្ទស្ស សទ្ធិវិហារិកោ វេសាលិយំ បដិវសតិ ។ អថខោ អាយស្មា រេវតោ អាយស្មន្តំ សម្ភូតំ សាណវាសឹ ឯតទវោច អហំ អាវុសោ យស្មឹ វិហារេ សព្វកាមី ថេរោ វិហរតិ តំ វិហារំ ឧប-គច្ឆាមិ សោ ត្វំ កាលស្សេវ អាយស្មន្តំ សព្វកាមឹ ឧបសង្កមិត្វា ឥមានិ ទស វត្ថូនិ បុច្ឆេយ្យាសីតិ ។ ឯវំ ភន្តេតិ ខោ អាយស្មា សម្ភូតោ សាណវាសី អាយ-ស្មតោ រេវតស្ស បច្ចស្សោសិ ។ អថខោ អាយស្មា រេវតោ យស្មឹ វិហារេ សព្វកាមី ។ ថេរោ វិហរតិ តំ វិហារំ ឧបគញ្ឆិ ។ គព្ភេ អាយស្មតោ សព្វកា-មិស្ស សេនាសនំ បញ្ញត្តំ ហោតិ ។ គព្ភប្បមុខេ អាយស្មតោ រេវតស្ស ។ អថខោ អាយស្មា រេវតោ

១ ឱ. វីសំវស្សសតិកោ ។

បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ អធិករណ៍នេះ កើតឡើងក្នុងទីណា សង្ឃត្រូវរម្ងាប់អធិករណ៍នេះ ក្នុងទីនោះវិញ ។ គ្រានោះ ភិក្ខុជាថេរៈទាំង-ឡាយ ប្រាថ្នានឹងវិនិច្ឆ័យនូវអធិករណ៍នោះ ក៏នាំគ្នាទៅកាន់ក្រុងវេសាលី ។ សម័យនោះឯង មានភិក្ខុ ១ រូបឈ្មោះសព្វកាមី[១] មានវស្សា ១២០ តាំងអំពីឧបសម្បទាមក ជាសទ្ធិវិហារិករបស់ព្រះអានន្ទមានអាយុ លោកជាសង្ឃត្ថេរ (ធំ) លើផែនដី នៅអាស្រ័យក្នុងក្រុងវេសាលី ។ លំដាប់នោះ ព្រះរេវតៈមានអាយុ ពោលពាក្យដូច្នេះ នឹងព្រះសម្ភូតសាណវាសីមានអាយុថា ម្នាលអាវុសោ ព្រះសព្វកាមិត្ថេរ នៅក្នុងវិហារណា ខ្ញុំនឹងទៅកាន់វិហារនោះដែរ លោកគប្បីចូលទៅរកព្រះសព្វកាមីមានអាយុអំពីព្រឹក ហើយសួរវត្ថុ ១០ ប្រការនេះ ។ ព្រះសម្ភូតសាណវាសីមានអាយុទទួលពាក្យព្រះរេវតៈមានអាយុថា អើលោកម្ចាស់ ។ លំដាប់នោះ ព្រះសព្វកាមិត្ថេរ គង់នៅវិហារណា ព្រះរេវតៈមានអាយុ ក៏ចូលទៅកាន់វិហារនោះដែរ ។ សេនាសនៈគេក្រាលទុកសម្រាប់ព្រះសព្វកាមីមានអាយុ នៅក្នុងល្វែង ។ សេនាសនៈដែលគេក្រាលទុក សម្រាប់ព្រះរេវតៈមានអាយុ ក្នុងល្បៀងនៃល្វែង ។ លំដាប់នោះ ព្រះរេវតៈមានអាយុ

---

១ ក្នុងវិមតិវិនោទនីថា ព្រះថេរៈ នោះចាស់ជាងភិក្ខុទាំងអស់ក្នុងលោក ក្នុងគ្រានោះ ។

អយំ ថេរោ មហល្លកោ ន និបជ្ជតីតិ ន សេយ្យំ កប្បេតិ[១] ។ អាយស្មា សព្វកាមី អយំ ភិក្ខុ អាគន្តុកោ កិលន្តោ ន និបជ្ជតីតិ ន សេយ្យំ កប្បេសិ ។

[៣១១] អថខោ អាយស្មា សព្វកាមី រត្តិយា បច្ចូសសមយំ បច្ចុដ្ឋាយ[២] អាយស្មន្តំ រេវតំ ឯតទវោច កាតមេន ត្វំ ភុម្មិ វិហារេន ឯតរហិ ពហុលំ វិហរសីតិ ។ មេត្តាវិហារេន ខោ អហំ ភន្តេ ឯតរហិ ពហុលំ វិហារមីតិ ។ កុល្លកវិហារេន កិរ ត្វំ ភុម្មិ ឯតរហិ ពហុលំ វិហរសិ[៣] កុល្លកវិហារោ ហេសោ[៤] ភុម្មិ យទិទំ មេត្តាតិ ។ បុព្វេបិ មេ ភន្តេ គិហិភូតស្ស អាចិណ្ណា មេត្តា តេនាហំ ឯតរហិបិ មេត្តាវិហារេន ពហុលំ វិហារមិ អបិច មយា ចិរប្បត្តំ អរហត្តំ[៥] ថេរោ បន ភន្តេ កាតមេន វិហារេន ឯតរហិ ពហុលំ វិហរតីតិ ។ សុញ្ញតវិហារេន ខោ អហំ ភុម្មិ ឯតរហិ ពហុលំ វិហារមីតិ ។ មហាបុរិសវិហារេន កិរ ភន្តេ

---

១ ឱ. ម. កប្បេសិ ។ ២ ឱ. បោត្ថកេសុ បច្ចុដ្ឋាយាតិ វចនំ ន ទិស្សតិ ។ ៣ ម. វិហរសីតិ ។ ៤ ឱ. ម. ឯសោ ។ ៥ ម. អរហត្តន្តិ ។

លោកមិនបានសិងដោយគិតថា ព្រះថេរៈនេះមានចំណាស់ហើយ លោកមិនទាន់សិងនៅឡើយ ។ ឯព្រះសព្វកាមីមានអាយុ លោកក៏មិនសិងដោយគិតថា ភិក្ខុនេះជាអាគន្តុកៈ មានសេចក្តីនឿយព្រួយ លោកក៏មិនសិងដែរ ។

[៣១១] គ្រានោះ ព្រះសព្វកាមីមានអាយុ ក្រោកឡើងក្នុងសម័យភ្លឺស្វាងនៃរាត្រី ហើយក៏ពោលដូច្នេះ នឹងព្រះរេវតៈមានអាយុថា ម្នាលលោកដ៏ចម្រើន ឥឡូវនេះ លោកច្រើននៅដោយធម៌ជាគ្រឿងនៅដូចម្តេច ។ ព្រះរេវតៈឆ្លើយថា បពិត្រព្រះករុណាដ៏ចម្រើន ឥឡូវនេះ ខ្ញុំព្រះករុណាច្រើននៅដោយធម៌ ជាគ្រឿងនៅ គឺមេត្តា ។ ព្រះសព្វកាមីពោលថា ម្នាលលោកដ៏ចម្រើន ឮថា ឥឡូវនេះ លោកច្រើននៅដោយធម៌ជាគ្រឿងនៅបន្តិចបន្តួច[១] ម្នាលលោកដ៏ចម្រើន ក៏ឯធម៌ជាគ្រឿងនៅបន្តិចបន្តួចនេះ គឺមេត្តានេះឯង ។ ព្រះរេវតៈពោលថា បពិត្រព្រះករុណា ដ៏ចម្រើន កាលពីដើមដែលខ្ញុំនៅជាគ្រហស្ថនៅឡើយ តែងសន្សំមេត្តាធម៌ ព្រោះហេតុនោះ បានជាក្នុងកាលឥឡូវនេះ ខ្ញុំច្រើននៅដោយធម៌ ជាគ្រឿងនៅគឺមេត្តា ម្យ៉ាងទៀត ខ្ញុំបានសម្រេចនូវព្រះអរហត្ត ជាយូរដែរហើយ

---

១ ក្នុងសារត្ថទីបនីថា ធម៌ជាគ្រឿងនៅដ៏តូច មិនជ្រៅ ឬ រាក់ ។

ថេរោ ឯតរហិ ពហុលំ វិហរតិ មហាបុរិសវិហារោ ឯសោ ភន្តេ យទិទំ សុញ្ញតាតិ ។ បុព្វេបិ មេ ភន្តេ គិហិភូតស្ស អាចិណ្ណា សុញ្ញតា តេនាហំ ឯតរហិបិ សុញ្ញតវិហារេន ពហុលំ វិហរាមិ អបិច មយា ចិរ-ប្បត្តំ អរហត្តន្តិ ។

[៣១២] អយម្បិ ខោ ថេរានំ ភិក្ខូនំ អន្តរាកថា វិប្បកតា ។ អថាយស្មា សម្ភូតោ សាណវាសី[១] អ-នុប្បត្តោ ហោតិ ។ អថខោ អាយស្មា សម្ភូតោ សាណវាសី យេនាយស្មា សព្វកាមី តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ សព្វកាមឹ អភិវាទេត្វា ឯក-មន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា សម្ភូតោ សាណវាសី អាយស្មន្តំ សព្វកាមឹ ឯតទវោច

១ ឥតោ បរំ ឱរោបិយមរម្មបោត្ថកេសុ តស្មិន្តិ បាឋោ ទិស្សតិ ។

បពិត្រព្រះថេរៈដ៏ចម្រើន ចុះចំណែកខាងព្រះថេរៈជាម្ចាស់ ឥឡូវនេះច្រើននៅដោយធម៌ជាគ្រឿងនៅដូចម្ដេច ។ ព្រះសព្វកាមីឆ្លើយថា ម្នាលលោកដ៏ចម្រើន ឥឡូវនេះ ខ្ញុំច្រើននៅដោយធម៌ជាគ្រឿងនៅដ៏ស្ងប់ស្ងាត់ ឬ សូន្យ (ផលសមាបត្តិ) ។ ព្រះរេវតៈពោលថា បពិត្រព្រះថេរៈដ៏ចម្រើន ឮថាឥឡូវនេះ ព្រះថេរៈជាម្ចាស់ច្រើននៅដោយធម៌ជាគ្រឿងនៅ ជារបស់មហាបុរស បពិត្រព្រះថេរៈដ៏ចម្រើន ក៏ឯធម៌ជាគ្រឿងនៅជារបស់មហាបុរសនេះ គឺសេចក្ដីស្ងប់ស្ងាត់ ឬសូន្យនេះឯង ។ ព្រះសព្វកាមីពោលថា ម្នាលលោកដ៏ចម្រើន កាលពីដើមដែលខ្ញុំនៅជាគ្រហស្ថនៅឡើយ តែងសន្សំនូវសេចក្ដីស្ងប់ស្ងាត់ ឬសូន្យ ព្រោះហេតុនោះ បានជាក្នុងកាលឥឡូវនេះ ខ្ញុំច្រើននៅដោយធម៌ជាគ្រឿងនៅស្ងប់ស្ងាត់ ឬសូន្យ ម្យ៉ាងទៀត ខ្ញុំបានសម្រេចនូវព្រះអរហត្តជាយូរដែរហើយ ។

[៣១២] ពាក្យជាចន្លោះ របស់ភិក្ខុជាថេរៈនេះ នៅមិនទាន់ស្រេចនៅឡើយ ។ ក៏ស្រាប់តែព្រះសម្ភូតសាណវាសីមានអាយុមកដល់ ។ ទើបព្រះសម្ភូតសាណវាសីមានអាយុ ចូលទៅរកព្រះសព្វកាមីមានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏ថ្វាយបង្គំព្រះសព្វកាមីមានអាយុ ហើយអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះព្រះសម្ភូតសាណវាសីមានអាយុ អង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ទើបពោលពាក្យនេះនឹងព្រះសព្វកាមីមានអាយុថា

ឥមេ ភន្តេ វេសាលិកា វជ្ជិបុត្តកា ភិក្ខូ វេសាលិ-
យំ ទស វត្ថូនិ ទីបេន្តិ កប្បតិ សិង្គិលោណកប្បោ
កប្បតិ ទ្វង្គុលកប្បោ កប្បតិ គាមន្តរកប្បោ កប្បតិ
អាវាសកប្បោ កប្បតិ អនុមតិកប្បោ កប្បតិ អា-
ចិណ្ណកប្បោ កប្បតិ អមថិតកប្បោ កប្បតិ ជលោគឹ
បាតុំ កប្បតិ អទសកំ និសីទនំ កប្បតិ ជាតរូបរជតន្តិ
ថេរេន ភន្តេ ឧបជ្ឈាយស្ស មូលេ ពហុ ធម្មោ ច វិន-
យោ ច បរិយត្តោ ថេរស្ស ភន្តេ ធម្មញ្ច វិនយញ្ច បច្ច-
វេក្ខន្តស្ស កថំ ហោតិ កេ នុ ខោ ធម្មវាទិនោ
បាចីនកា វា ភិក្ខូ បាវេយ្យកា វាតិ ។ តយាបិ
ខោ អាវុសោ ឧបជ្ឈាយស្ស មូលេ ពហុ ធម្មោ ច
វិនយោ ច បរិយត្តោ តុយ្ហំ បន អាវុសោ ធម្មញ្ច
វិនយញ្ច បច្ចវេក្ខន្តស្ស កថំ ហោតិ កេ នុ ខោ
ធម្មវាទិនោ បាចីនកា វា ភិក្ខូ បាវេយ្យកា វាតិ ។
មយំ ខោ ភន្តេ ធម្មញ្ច វិនយញ្ច បច្ចវេក្ខន្តស្ស

បពិត្រព្រះករុណាដ៏ចម្រើន ពួកវជ្ជីបុត្តកភិក្ខុដែលនៅក្នុងក្រុងវេសាលីទាំងនេះសំដែងវត្ថុទាំង ១០ ប្រការ ក្នុងក្រុងវេសាលីថា ការកំណត់ដោយអំបិលក្នុងក្ញាក់ គួរ ការកំណត់ដោយស្រមោលព្រះអាទិត្យជ្រេប្រមាណពីរធ្នាប់ គួរ ការកំណត់ដោយចន្លោះស្រុក គួរ ការកំណត់ដោយអាវាស គួរ ការកំណត់ដោយអនុមតិ គួរ ការកំណត់ដោយអាចិណ្ណៈ គួរ ការកំណត់ដោយទឹកដោះ ដែលមិនទាន់ជូរ គួរ ការផឹកនូវសុរាឆៅ គួរ និសីទនៈមិនមានជាយ គួរ មាសនិងប្រាក់ គួរ បពិត្រព្រះថេរៈដ៏ចម្រើន ធម៌ក្តី វិន័យក្តី ដែលព្រះថេរៈជាម្ចាស់បានរៀនសូត្រមកច្រើនហើយ ក្នុងសំណាក់នៃព្រះឧបជ្ឈាយ៍ បពិត្រព្រះថេរៈដ៏ចម្រើន កាលដែលព្រះថេរៈពិចារណានូវធម៌និងវិន័យ មានសេចក្តីចូលចិត្តដូចម្តេច ពួកភិក្ខុណាដែលជាធម្មវាទីគឺ ពួកភិក្ខុដែលនៅក្នុងទិសខាងកើតឬ ៗ ពួកភិក្ខុដែលនៅក្នុងដែនបាវេយ្យ ។ ព្រះសព្វកាមីពោលតបវិញថា ម្នាលអាវុសោ ធម៌ក្តី វិន័យក្តី ជាច្រើន ដែលលោកបានរៀនសូត្រមកហើយ ក្នុងសំណាក់នៃព្រះឧបជ្ឈាយ៍ ម្នាលអាវុសោ ចុះកាលលោកពិចារណានូវធម៌និងវិន័យ មានសេចក្តីចូលចិត្តដូចម្តេច ពួកភិក្ខុណាដែលជាធម្មវាទី គឺពួកភិក្ខុដែលនៅក្នុងទិសខាងកើត ឬ ៗ ពួកភិក្ខុដែលនៅក្នុងដែនបាវេយ្យ ។ ព្រះសម្ភូតសាណវាសីពោលថា បពិត្រព្រះថេរៈដ៏ចម្រើន កាលដែលខ្ញុំពិចារណានូវធម៌និងវិន័យ

ឯវំ ហោតិ អធម្មវាទិនោ បាចីនកា ភិក្ខូ ធម្មវាទិនោ បាបេយ្យកា ភិក្ខូតិ អបិចាហំ ន តាវ ទិដ្ឋឹ អាវិករោមិ អប្បេវនាម មំ ឥមស្មឹ អធិករណេ សម្មន្នេយ្យាតិ ។ មយ្ហំបិ ខោ អាវុសោ ធម្មញ្ច វិនយញ្ច បច្ចវេក្ខន្តស្ស ឯវំ ហោតិ អធម្មវាទិនោ បាចីនកា ភិក្ខូ ធម្មវាទិនោ បាបេយ្យកា ភិក្ខូតិ អបិចាហំ ន តាវ ទិដ្ឋឹ អាវិករោមិ អប្បេវនាម មំ ឥមស្មឹ អធិករណេ សម្មន្នេយ្យាតិ ។

[៣១៣] អថខោ សង្ឃោ តំ អធិករណំ វិនិច្ឆិនិតុកាមោ សន្និបតិ ។ តស្មឹ ខោ បន អធិករណេ វិនិច្ឆិយមានេ អនន្តានិ[១] ចេវ ភស្សានិ ជាយន្តិ ន ចេកស្ស ភាសិតស្ស អត្ថោ វិញ្ញាយតិ ។ អថខោ អាយស្មា រេវតោ សង្ឃំ ញាបេសិ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ អម្ហាកំ ឥមស្មឹ អធិករណេ វិនិច្ឆិយមានេ អនន្តានិ ចេវ ភស្សានិ ជាយន្តិ ន ចេកស្ស ភាសិតស្ស អត្ថោ វិញ្ញាយតិ ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ

១ ឱ. ម. អនគ្គានិ ។

មានសេចក្តីចូលចិត្តយ៉ាងនេះថា ពួកភិក្ខុ ដែលនៅក្នុងទិសខាងកើតជាអធម្ម-វាទី ពួកភិក្ខុដែលនៅក្នុងដែនបាវេយ្យជាធម្មវាទី ប៉ុន្តែខ្ញុំព្រះករុណានៅមិនទាន់ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវទិដ្ឋិ (សេចក្តីយល់) នៅឡើយ ធ្វើដូចម្តេចសង្ឃគប្បីសន្មតខ្ញុំព្រះករុណាក្នុងអធិករណ៍នេះ ។ ព្រះសព្វកាមីពោលថា ម្នាលអាវុសោ កាលដែលខ្ញុំពិចារណានូវធម៌និងវិន័យ ក៏មានសេចក្តីចូលចិត្តយ៉ាងនេះដែរថា ពួកភិក្ខុដែលនៅ ក្នុងទិសខាងកើតជាអធម្មវាទី ពួកភិក្ខុដែលនៅក្នុងដែនបាវេយ្យជាធម្មវាទី ប៉ុន្តែខ្ញុំក៏នៅមិនទាន់ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវទិដ្ឋិនៅឡើយ ធ្វើដូចម្តេច សង្ឃគប្បីសន្មតខ្ញុំក្នុងអធិករណ៍នេះផង ។

[៣១៣] គ្រានោះ សង្ឃមានប្រាថ្នានឹងវិនិច្ឆ័យ កាត់សេចក្តីអធិ-ករណ៍នោះ ក៏ប្រជុំគ្នា ។ ក៏កាលដែលសង្ឃកំពុងវិនិច្ឆ័យអធិករណ៍នោះ កើតមានពាក្យជជែកគ្នារកទីបំផុតគ្មានផង ទាំងសេចក្តីអធិប្បាយនៃភាសិតនីមួយ ក៏គ្មានអ្នកណាដឹងបានផង ។ លំដាប់នោះ ព្រះរេវតៈមានអាយុ បានសូត្រប្រកាសសង្ឃឲ្យដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ កាលដែលយើងទាំងឡាយកំពុងវិនិច្ឆ័យអធិករណ៍នេះ កើតមានពាក្យជ-ជែកគ្នារកទីបំផុតគ្មានផង ទាំងសេចក្តីអធិប្បាយនៃភាសិតនីមួយ ក៏គ្មានអ្នកណាដឹងបានផង ។ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បី

សង្ឃោ ឥមំ អធិករណំ ឧព្វាហិកាយ វូបសមេយ្យ ។ សង្ឃោ ចត្តារោ ថាថីនកេ ភិក្ខូ ចត្តារោ ថាវេយ្យ-កេ ភិក្ខូ ឧច្ចិនិ ថាថីនកានំ ភិក្ខូនំ អាយស្មន្តញ្ច សព្វកាមឹ អាយស្មន្តញ្ច សាឡ្ហំ អាយស្មន្តញ្ច ឧជ្ជ-សោភិតំ[១] អាយស្មន្តញ្ច វាសភគាមិកំ ថាវេយ្យកានំ ភិក្ខូនំ អាយស្មន្តញ្ច រេវតំ អាយស្មន្តញ្ច សម្ភូតំ សាណវាសឹ អាយស្មន្តញ្ច យសំ កាកណ្ឌកបុត្តំ អា-យស្មន្តញ្ច សុមនន្តិ[២] ។ អថខោ អាយស្មា រេវតោ សង្ឃំ ញាបេសិ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ អម្ហាកំ ឥមស្មឹ អធិករណេ វិនិច្ឆិយមានេ អនគ្គានិ ចេវ ភស្សានិ ជាយន្តិ ន ចេកស្ស ភាសិតស្ស អត្ថោ វិញ្ញាយតិ ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ សង្ឃោ ចត្តារោ ថាថីនកេ ភិក្ខូ ចត្តារោ ថាវេយ្យកេ ភិក្ខូ សម្មន្នេយ្យ ឧព្វាហិកាយ ឥមំ អធិករណំ វូបសមេតុំ ។ ឯសា ញត្តិ ។ សុ-ណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ អម្ហាកំ ឥមស្មឹ អធិករណេ

១ ឱ. ម. ខុជ្ជសោភិតំ ។ ២ ឱរោបិយមរម្មបោត្ថកេសុ ឥតិសទ្ទោ ន ទិស្សតិ ។

រម្ងាប់អធិករណ៍នេះ ដោយឧព្វាហិកកម្ម[១] ។ ជំនុំសង្ឃជ្រើសរើសយកភិក្ខុ ដែលនៅក្នុងទិសខាងកើត ៤ រូប យកពួកភិក្ខុដែលនៅក្នុងដែនបាឋេយ្យ ៤ រូប ចំណែកខាងពួកភិក្ខុដែលនៅក្នុងទិសខាងកើត គឺ ព្រះសព្វកាមីមានអាយុ ១ ព្រះសាឡ្ហៈមានអាយុ ១ ព្រះឧជ្ជសោភិតៈមានអាយុ ១ ព្រះវាសភគាមិកៈមានអាយុ ១ ពួកភិក្ខុដែលនៅក្នុងដែនបាឋេយ្យ គឺ ព្រះរេវតៈមានអាយុ ១ ព្រះសម្ភូតសាណវាសីមានអាយុ ១ ព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តមានអាយុ ១ ព្រះសុមនៈមានអាយុ ១ ។ លំដាប់នោះ ព្រះរេវតៈមានអាយុ បានសូត្រប្រកាសសង្ឃឲ្យដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ កាលបើយើងទាំងឡាយវិនិច្ឆ័យអធិ-ករណ៍នេះទៅ កើតមានពាក្យជជែកគ្នារកទីបំផុតគ្មានផង ទាំងសេចក្តីអ-ធិប្បាយនៃភាសិតនីមួយ ក៏គ្មានអ្នកណាដឹងបានផង ។ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីសន្មតពួកភិក្ខុដែលនៅក្នុងទិសខាងកើត ៤ រូប ពួកភិក្ខុដែលនៅក្នុងដែនបាឋេយ្យ ៤ រូប ដើម្បីនឹងរម្ងាប់អធិករណ៍នេះ ដោយឧព្វាហិកកម្ម ។ នេះជាញត្តិ ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ កាលបើយើងទាំងឡាយ កំពុងវិនិច្ឆ័យអធិករណ៍នេះ

---

១ ក្នុងអដ្ឋកថាព្រះសូត្រថា ការជ្រើសរើសយកភិក្ខុអំពីគណៈសង្ឃ ដើម្បីរម្ងាប់អធិករណ៍ដែលកើតមានឡើងហៅថា ឧព្វាហិកា ។

វិនិច្ឆយមានេ អនន្តានិ ចេវ ភស្សានិ ជាយន្តិ ន ចេកស្ស ភាសិតស្ស អត្ថោ វិញ្ញាយតិ ។ សង្ឃោ ចត្តារោ ចាចីនកេ ភិក្ខូ ចត្តារោ ចាបេយ្យកេ ភិក្ខូ សម្មន្នតិ ឧព្វាហិកាយ ឥមំ អធិករណំ វូបសមេតុំ ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ចតុន្នំ ចាចីនកានំ[1] ចតុន្នំ ចាបេយ្យកានំ ភិក្ខូនំ សម្មតិ ឧព្វាហិកាយ ឥមំ អធិករណំ វូបសមេតុំ សោ តុណ្ហស្ស យស្ស នក្ខមតិ សោ ភាសេយ្យ ។ សម្មតា សង្ឃេន ចត្តារោ ចាចីនកា ភិក្ខូ ចត្តារោ ចាបេយ្យកា ភិក្ខូ ឧព្វាហិកាយ ឥមំ អធិករណំ វូបសមេតុំ ។ ខមតិ សង្ឃស្ស តស្មា តុណ្ហី ។ ឯវមេតំ ធារយាមីតិ ។

[៣១៨] តេន ខោ បន សមយេន អជិតោ នាម ភិក្ខុ ទសវស្សោ សង្ឃស្ស ចាតិមោក្ខុទ្ទេសកោ ហោតិ ។ អថខោ សង្ឃោ អាយស្មន្តំបិ អជិតំ សម្មន្នតិ ថេរានំ ភិក្ខូនំ អាសនប្បញ្ញាបកំ ។ អថខោ

១ ឱ. ម. បាចីនកានំ ភិក្ខូនំ ។

កើតមានពាក្យជជែកគ្នារកទីបំផុតគ្មានផង ទាំងសេចក្តីអធិប្បាយនៃភាសិតនីមួយ ក៏គ្មានអ្នកណាដឹងបានផង ។ សង្ឃបានសន្មតពួកភិក្ខុដែលនៅក្នុងទិសខាងកើត ៤ រូប ពួកភិក្ខុដែលនៅក្នុងដែនបាឋេយ្យ ៤ រូប ដើម្បីរម្ងាប់អធិករណ៍នេះ ដោយឧព្វាហិកកម្ម ។ ការសន្មតពួកភិក្ខុដែលនៅក្នុងទិសខាងកើត ៤ រូប ពួកភិក្ខុដែលនៅក្នុងដែនបាឋេយ្យ ៤ រូប ដើម្បីរម្ងាប់អធិករណ៍នេះ ដោយឧព្វាហិកកម្ម គាប់ចិត្តដល់លោកមានអាយុអង្គណា លោកមានអាយុអង្គនោះ ត្រូវស្ងៀម មិនគាប់ចិត្តដល់លោកមានអាយុអង្គណា លោកមានអាយុអង្គនោះ គប្បីពោលឡើង ។ សង្ឃបានសន្មតពួកភិក្ខុដែលនៅក្នុងទិសខាងកើត ៤ រូប និងពួកភិក្ខុដែលនៅក្នុងដែនបា-ឋេយ្យ ៤ រូប ដើម្បីរម្ងាប់អធិករណ៍នេះ ដោយឧព្វាហិកកម្ម ។ ការសន្មតនេះគាប់ចិត្តដល់សង្ឃហើយ ព្រោះហេតុនោះ បានជាសង្ឃស្ងៀម ។ ខ្ញុំចាំទុកនូវសេចក្តីនេះ ដោយអាការស្ងៀមយ៉ាងនេះ ។

[៣១៤] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុ ១ រូប ឈ្មោះអជិត បួសបាន ១០ វស្សា ជាអ្នកសំដែងនូវបាតិមោក្ខដល់សង្ឃ ។ លំដាប់នោះ សង្ឃក៏សន្មតអជិតមានអាយុ ឲ្យជាអ្នកក្រាលអាសនៈដល់ពួកភិក្ខុជាថេរៈ ។ គ្រានោះ

ថេរានំ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ កាត្ត នុ ខោ មយំ ឥមំ អធិករណំ វូបសមេយ្យាមាតិ ។ អថខោ ថេរានំ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ អយំ ខោ ភាលិការាមោ រមណីយោ អប្បសទ្ទោ អប្បនិគ្ឃោសោ យន្នូន មយំ ភាលិការាមេ ឥមំ អធិករណំ វូបសមេយ្យាមាតិ ។ អថខោ ថេរា ភិក្ខូ ភាលិការាមំ អគមំសុ តំ អធិករណំ វិនិច្ឆិនិតុ-កាមា[១] ។

[៣១៥] អថខោ អាយស្មា រេវតោ សង្ឃំ ញាបេសិ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ អហំ អាយស្មន្តំ សព្វកាមឹ វិនយំ បុច្ឆេយ្យន្តិ ។ អាយ-ស្មា សព្វកាមី សង្ឃំ ញាបេសិ សុណាតុ មេ អាវុសោ សង្ឃោ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ អហំ រេវតេន វិនយំ បុដ្ឋោ វិស្សជ្ជេយ្យន្តិ ។

[៣១៦] អថខោ អាយស្មា រេវតោ អាយស្មន្តំ សព្វ-កាមឹ ឯតទវោច កប្បតិ ភន្តេ សិង្គិលោណកប្បោតិ ។ កោ សោ អាវុសោ សិង្គិលោណកប្បោតិ ។ កប្បតិ ភន្តេ សិង្គិនា លោណំ បរិហរិតុំ យត្ថ អាលោណិកំ

១ ឱ. ម. វិនិច្ឆិតុកាមា ។

ពួកភិក្ខុជាថេរៈមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា យើងទាំងឡាយគប្បីរម្ងាប់អធិករណ៍នេះ ក្នុងទីណាហ្ន៎ ។ ទើបភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយ មានសេចក្តីរិះគិតដូច្នេះតទៅទៀតថា វាលិការាមនេះឯង ជាទីគួរត្រេកអរ មានសំឡេងតិច មានសូរគឹកកងក៏តិច បើដូច្នោះ គួរយើងទាំងឡាយទៅរម្ងាប់អធិករណ៍នេះ ក្នុងវាលិការាមចុះ ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយ មានសេចក្តីប្រាថ្នានឹងរម្ងាប់អធិករណ៍នោះ ក៏នាំគ្នាទៅកាន់វាលិការាម ។

[៣១៥] គ្រានោះឯង ព្រះរេវតៈមានអាយុ បានសូត្រប្រកាសសង្ឃឲ្យដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បើសង្ឃតិកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ ខ្ញុំគប្បីសួរវិន័យនឹងព្រះសព្វកាមីមានអាយុ ។ ព្រះសព្វកាមីមានអាយុ ក៏សូត្រប្រកាសសង្ឃឲ្យដឹងថា ម្នាលអាវុសោ សង្ឃចូរស្តាប់ខ្ញុំ បើសង្ឃតិកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ ព្រះរេវតៈ ត្រូវសួរវិន័យចំពោះខ្ញុំ ៗ ត្រូវដោះស្រាយក្នុងកាលឥឡូវនេះ ។

[៣១៦] ទើបព្រះរេវតៈមានអាយុ ពោលដូច្នេះនឹងព្រះសព្វកាមីមានអាយុថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ការកំណត់ដោយអំបិលក្នុងក្ងាក់គួរដែរឬ ។ ព្រះសព្វកាមីសួរវិញថា ម្នាលអាវុសោ ការកំណត់ដោយអំបិលក្នុងក្ងាក់នោះ តើដូចម្តេច ។ ព្រះរេវតៈពោលថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ភិក្ខុរក្សាអំបិលដោយក្ងាក់ ដោយគិតថា ភោជនដែលសាប

ភវិស្សតិ តត្ថ បរិភុញ្ជិស្សាមីតិ ។ នាវុសោ កប្បតីតិ ។ កត្ថ បដិក្ខិត្តន្តិ ។ សាវត្ថិយា សុត្តវិភង្គេតិ ។ កឹ អាបជ្ជ-តីតិ ។ សន្និធិការកភោជនេ បាចិត្តិយន្តិ ។ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ ឥទំ បឋមំ វត្ថុំ សង្ឃេន វិនិច្ឆិតំ ។ ឥតិបីទំ វត្ថុំ ឧទ្ធម្មំ ឧព្ពិនយំ អបគតសត្ថុសាសនំ ។ ឥទំ បឋមំ សលាកំ និក្ខិបាមិ ។

[៣១៧] កប្បតិ ភន្តេ ទ្វង្គុលកប្បោតិ ។ កោ សោ អាវុសោ ទ្វង្គុលកប្បោតិ ។ កប្បតិ ភន្តេ ទ្វង្គុលាយ ឆាយាយ វីតិវត្តាយ វិកាលេ ភោជនំ ភុញ្ជិតុន្តិ ។

មានក្នុងកាលណា អាត្មាអញនឹងឆាន់ក្នុងកាលនោះដូច្នេះ គួរដែរឬ ។ ព្រះសព្វកាមីឆ្លើយថា ម្នាលអាវុសោ មិនគួរទេ ។ ព្រះរេវតៈសួរថា ចុះព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ឃាត់ក្នុងទីណា ។ ព្រះសព្វកាមីឆ្លើយថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ឃាត់ក្នុងសុត្តវិភង្គ(១) ក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ព្រះរេវតៈសួរថា ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិអ្វី ។ ព្រះសព្វកាមីប្រាប់ថា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ព្រោះឆាន់វត្ថុដែលសន្សំទុក ។ ព្រះរេវតៈសូត្រប្រកាសថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ វត្ថុជាបឋមនេះ សង្ឃបានវិនិច្ឆ័យដាច់ស្រេចហើយ ។ វត្ថុនេះខុសចាកធម៌ ខុសចាកវិន័យ ប្រាសចាកសាសនានៃព្រះសាស្តា ដោយប្រការដូច្នេះឯង ។ ខ្ញុំដាក់ចុះនូវស្លាកនេះជាបឋម ។

[៣១៧] ព្រះរេវតៈសួរទៀតថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ការកំណត់ដោយស្រមោលព្រះអាទិត្យជ្រេប្រមាណពីរធ្នាប់ គួរដែរឬ ។ ព្រះសព្វកាមីសួរតបវិញថា ម្នាលអាវុសោ ការកំណត់ដោយស្រមោលព្រះអាទិត្យជ្រេប្រមាណពីរធ្នាប់នោះ តើដូចម្តេច ។ ព្រះរេវតៈពោលថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន កាលបើស្រមោលព្រះអាទិត្យកន្លងទៅប្រមាណពីរធ្នាប់ ភិក្ខុឆាន់ភោជនក្នុងវេលាវិកាល គួរដែរឬ ។

---

១ ក្នុងយោជនាថា ពាក្យដែលព្រះមានព្រះភាគចែកបទមាតិកា ហៅថា សុត្តវិភង្គ ក្នុងសារត្ថទីបនីដីកាថា បទភាជនីយ ហៅថា សុត្តវិភង្គ ។

ជាវុសោ កប្បតីតិ ។ កត្ថ បដិក្ខិត្តន្តិ ។ រាជគហេ សុត្តវិភង្គេតិ ។ កឹ អាបជ្ជតីតិ ។ វិកាលភោជនេ បាចិត្តិយន្តិ ។ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ ឥទំ ទុតិយំ វត្ថុំ សង្ឃេន វិនិច្ឆិតំ ។ ឥតិបីទំ វត្ថុំ ឧទ្ធម្មំ ឧព្វិនយំ អបគតសត្ថុសាសនំ ។ ឥទំ ទុតិយំ សលាកំ និក្ខិបាមិ ។

[៣១៨] កប្បតិ ភន្តេ គាមន្តរកប្បោតិ ។ កោ សោ អាវុសោ គាមន្តរកប្បោតិ ។ កប្បតិ ភន្តេ ឥទានិ គាមន្តរំ គមិស្សាមីតិ ភុត្តាវិនា បវារិតេន អនតិរិត្តំ ភោជនំ ភុញ្ជិតុន្តិ ។ នាវុសោ កប្បតីតិ ។ កត្ថ បដិក្ខិត្តន្តិ ។ សាវត្ថិយា សុត្តវិភង្គេតិ ។ កឹ អាបជ្ជតីតិ ។

ព្រះសព្វកាមីឆ្លើយថា ម្នាលអាវុសោ មិនគួរទេ ។ ព្រះរេវតៈសួរថា ព្រះអង្គទ្រង់ឃាត់ក្នុងទីណា ។ ព្រះសព្វកាមីឆ្លើយថា ទ្រង់ឃាត់ក្នុងសុត្តវិភង្គ ក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ ។ ព្រះរេវតៈសួរថា ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិអ្វី ។ ព្រះសព្វកាមីឆ្លើយថា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ព្រោះបរិភោគក្នុងកាលខុស ។ ព្រះរេវតៈសូត្រប្រកាសថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ វត្ថុទី ២ នេះសង្ឃបានវិនិច្ឆ័យដាច់ស្រេចហើយ ។ វត្ថុនេះខុសចាកធម៌ ខុសចាកវិន័យ ប្រាសចាកសាសនានៃព្រះសាស្តា ដោយប្រការដូច្នេះឯង ។ ខ្ញុំដាក់ចុះនូវស្លាកទី ២ នេះ ។

[៣១៨] ព្រះរេវតៈសួរទៀតថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ការកំណត់ដោយចន្លោះស្រុក គួរដែរឬ ។ ព្រះសព្វកាមីសួរតបវិញថា ម្នាលអាវុសោ ការកំណត់ដោយចន្លោះស្រុកនោះ តើដូចម្តេច ។ ព្រះរេវតៈពោលថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ភិក្ខុគិតថា អញនឹងទៅកាន់ចន្លោះស្រុកឥឡូវនេះ ហើយឆាន់ភោជន ហាមភោជនរួចហើយក៏ឆាន់ភោជនដែលភិក្ខុមិនបានធ្វើវិនយកម្ម ឬមិនមែនជាវត្ថុសល់ដែលអំពីភិក្ខុឈឺ គួរដែរឬ ។ ព្រះសព្វកាមីឆ្លើយថា ម្នាលអាវុសោ មិនគួរទេ ។ ព្រះរេវតៈសួរថា ព្រះអង្គទ្រង់ឃាត់ក្នុងទីណា ។ ព្រះសព្វកាមីឆ្លើយថា ព្រះអង្គទ្រង់ហាមឃាត់ក្នុងសុត្តវិភង្គ ក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ព្រះរេវតៈសួរថា ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិអ្វី ។

អនតិរិត្តភោជនេ បាចិត្តិយន្តិ ។ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ ឥទំ តតិយំ វត្ថុំ សង្ឃេន វិនិច្ឆិតំ ។ ឥតិបីទំ វត្ថុំ ឧទ្ធម្មំ ឧព្វិនយំ អបកតសត្ថុសាសនំ ឥទំ តតិយំ សលាកំ និក្ខិបាមិ ។

[៣១៩] កប្បតិ ភន្តេ អាវាសកប្បោតិ ។ កោ សោ អាវុសោ អាវាសកប្បោតិ ។ កប្បតិ ភន្តេ សម្ពហុលា អាវាសា សមានសីមា នានុបោសថំ កាតុន្តិ ។ នាវុសោ កប្បតីតិ ។ កត្ថ បដិក្ខិត្តន្តិ ។ រាជគហេ ឧបោសថសំយុត្តេតិ ។ កឹ អាបជ្ជតីតិ ។ វិនយាតិសារេ ទុក្កដន្តិ ។ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ

ព្រះសព្វកាមីឆ្លើយថា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ព្រោះឆាន់ភោជនដែលភិក្ខុមិនបានធ្វើវិនយកម្ម ឬមិនមែនជាវត្ថុសល់ដែលអំពីភិក្ខុឈឺ ។ ព្រះរេវតៈសូត្រប្រកាសថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ វត្ថុទី ៣ នេះ សង្ឃបានវិនិច្ឆ័យដាច់ស្រេចហើយ ។ វត្ថុនេះ ខុសចាកធម៌ ខុសចាកវិន័យ ប្រាសចាកសាសនានៃព្រះសាស្តា ដោយប្រការដូច្នេះឯង ។ ខ្ញុំដាក់ចុះនូវស្លាកទី ៣ នេះ ។

[៣១៩] ព្រះរេវតៈសួរថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ការកំណត់ដោយអាវាស គួរដែរឬ ។ ព្រះសព្វកាមីសួរតបវិញថា ម្នាលអាវុសោ ការកំណត់ដោយអាវាសនោះ តើដូចម្តេច ។ ព្រះរេវតៈពោលថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន អាវាសច្រើន មានសីមាស្មើគ្នា ភិក្ខុធ្វើឧបោសថកម្មផ្សេង ៗ គ្នា គួរដែរឬ ។ ព្រះសព្វកាមីឆ្លើយថា ម្នាលអាវុសោ មិនគួរទេ ។ ព្រះរេវតៈសួរថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ឃាត់ក្នុងទីណា ។ ព្រះសព្វកាមីឆ្លើយថា ទ្រង់ឃាត់ក្នុងឧបោសថសំយុត្ត (ឧបោសថក្ខន្ធកៈ) ក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ ។ ព្រះរេវតៈសួរថា ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិអ្វី ។ ព្រះសព្វកាមីឆ្លើយថា ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ព្រោះប្រព្រឹត្តល្មើសព្រះវិន័យ ។ ព្រះរេវតៈសូត្រប្រកាសថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ

ឥទំ ចតុត្ថំ វត្ថុំ សង្ឃេន វិនិច្ឆិតំ ។ ឥតិបីទំ វត្ថុំ ឧទ្ធម្មំ ឧព្វិនយំ អបកតសត្ថុសាសនំ ។ ឥទំ ចតុត្ថំ សលាកំ និក្ខិបាមិ ។

[៣២០] កប្បតិ ភន្តេ អនុមតិកប្បោតិ ។ កោ សោ អាវុសោ អនុមតិកប្បោតិ ។ កប្បតិ ភន្តេ វគ្គេន សង្ឃេន កម្មំ កាតុំ អាគតេ ភិក្ខូ អនុមានេស្សាមាតិ[១] ។ នាវុសោ កប្បតីតិ ។ កត្ថ បដិក្ខិត្តន្តិ ។ ចម្បេយ្យកេ វិនយវត្ថុស្មិន្តិ ។ កឹ អាបជ្ជតីតិ ។ វិនយាតិសារេ ទុក្កដន្តិ ។ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ ឥទំ បញ្ចមំ វត្ថុំ សង្ឃេន វិនិច្ឆិតំ ។ ឥតិបីទំ វត្ថុំ ឧទ្ធម្មំ ឧព្វិនយំ អបកតសត្ថុសាសនំ ។ ឥទំ បញ្ចមំ សលាកំ និក្ខិបាមិ ។

---

១ មរម្មបោត្ថកេ អនុមតឹ អានេស្សាមាតិ បាឋោ អាគតោ ។

វត្ថុទី ៤ នេះ សង្ឃបានវិនិច្ឆ័យដាច់ស្រេចហើយ វត្ថុនេះ ខុសចាកធម៌ ខុសចាកវិន័យ ប្រាសចាកសាសនានៃព្រះសាស្តា ដោយប្រការដូច្នេះឯង ។ ខ្ញុំដាក់ចុះនូវស្លាកទី ៤ នេះ ។

[៣២០] ព្រះរេវតៈសួរថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ការកំណត់ដោយអនុមតិ គួរដែរឬ ។ ព្រះសព្វកាមីសួរតបវិញថា ម្នាលអាវុសោ ការកំណត់ដោយអនុមតិនោះ តើដូចម្តេច ។ ព្រះរេវតៈពោលថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន សង្ឃជាពួក ធ្វើសង្ឃកម្មដោយគិតថា យើងទាំងឡាយនឹងរាប់ពួកឲ្យភិក្ខុ ដែលមកដល់យល់ព្រមឬត្រេកអរជាខាងក្រោយ គួរដែរឬ ។ ព្រះសព្វកាមីឆ្លើយថា ម្នាលអាវុសោ មិនគួរទេ ។ ព្រះរេវតៈសួរថា ព្រះអង្គទ្រង់ឃាត់ក្នុងទីណា ។ ព្រះសព្វកាមីឆ្លើយថា ទ្រង់ឃាត់ក្នុងវិនយវត្ថុ ក្នុងចម្មេយ្យក្ខន្ធកៈ ។ ព្រះរេវតៈសួរថា ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិអ្វី ព្រះសព្វកាមីឆ្លើយថា ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ព្រោះប្រព្រឹត្តល្មើសព្រះវិន័យ ។ ព្រះរេវតៈសូត្រប្រកាសថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ វត្ថុទី ៥ នេះសង្ឃបានវិនិច្ឆ័យដាច់ស្រេចហើយ ។ វត្ថុនេះ ខុសចាកធម៌ ខុសចាកវិន័យ ប្រាសចាកសាសនានៃព្រះសាស្តា ដោយប្រការដូច្នេះឯង ។ ខ្ញុំដាក់ចុះនូវស្លាកទី ៥ នេះ ។

[៣២១] កប្បតិ ភន្តេ អាចិណ្ណកប្បោតិ ។ កោ សោ អាវុសោ អាចិណ្ណកប្បោតិ ។ កប្បតិ ភន្តេ ឥធំ មេ ឧបជ្ឈាយេន អជ្ឈាចិណ្ណំ ឥធំ មេ អាចរិយេន អជ្ឈាចិណ្ណន្តិ អជ្ឈាចរិតុន្តិ ។ អាចិណ្ណកប្បោ ខោ អាវុសោ ឯកច្ចោ កប្បតិ ឯកច្ចោ ន កប្បតីតិ ។ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ ឥធំ ឆដ្ឋំ វត្ថុំ សង្ឃេន វិនិច្ឆិតំ ។ ឥតិបីទំ វត្ថុំ ឧទ្ធម្មំ ឧព្ពិនយំ អបកតសត្ថុ-សាសនំ ។ ឥធំ ឆដ្ឋំ សលាកំ និក្ខិបាមិ ។

[៣២២] កប្បតិ ភន្តេ អមថិតកប្បោតិ ។ កោ សោ អាវុសោ អមថិតកប្បោតិ ។ កប្បតិ ភន្តេ យំ តំ ខីរំ ខីរភាវំ វិជហិតំ អសម្បត្តំ ទធិភាវំ កុត្តាវិជា

[៣២១] ព្រះរេវតៈសួរថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ការកំណត់ដោយអាចិណ្ណៈ គួរដែរឬ ។ ព្រះសព្វកាមីសួរវិញថា ម្នាលអាវុសោ ការកំណត់ដោយអាចិណ្ណៈនោះ តើដូចម្តេច ។ ព្រះរេវតៈពោលថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ភិក្ខុប្រព្រឹត្តដោយគិតថា អំពើនេះ ព្រះឧបជ្ឈាយ៍របស់យើងធ្លាប់សន្សំមកហើយ អំពើនេះ អាចារ្យរបស់យើងធ្លាប់សន្សំមកហើយដូច្នេះ គួរដែរឬ ។ ព្រះសព្វកាមីឆ្លើយថា ម្នាលអាវុសោ ការកំណត់ដោយអាចិណ្ណៈ គួរខ្លះ មិនគួរខ្លះ ។ ព្រះរេវតៈសូត្រប្រកាសថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ វត្ថុទី ៦ នេះ សង្ឃបានវិនិច្ឆ័យដាច់ស្រេចហើយ ។ វត្ថុនេះ ខុសចាកធម៌ ខុសចាកវិន័យ ប្រាសចាកសាសនានៃព្រះសាស្តា ដោយប្រការដូច្នេះឯង ។ ខ្ញុំដាក់ចុះនូវស្លាកទី ៦ នេះ ។

[៣២២] ព្រះរេវតៈសួរថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ការកំណត់ដោយទឹកដោះដែលមិនទាន់ជូរ គួរដែរឬ ។ ព្រះសព្វកាមីឆ្លើយតបវិញថា ម្នាលអាវុសោ ការកំណត់ដោយទឹកដោះ ដែលមិនទាន់ជូរនោះ តើដូចម្តេច ។ ព្រះរេវតៈពោលថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ទឹកដោះស្រស់ណាដែលលះបង់ភាវៈជាទឹកដោះស្រស់ហើយ តែនៅមិនទាន់ដល់នូវភាវៈជាទឹកដោះជូរនៅឡើយ ភិក្ខុឆាន់ភោជនរួចហើយ ហាមភោជនរួចហើយ

បរារិតេន អនតិរិត្តំ ចាតុន្តិ ។ ជាវុសោ កប្បតីតិ ។ កត្ថ បដិក្ខិត្តន្តិ ។ សាវត្ថិយា សុត្តវិភង្គេតិ ។ កឹ អាបជ្ជតីតិ ។ អនតិរិត្តភោជនេ ចាចិត្តិយន្តិ ។ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ ឥទំ សត្ថមំ វត្ថុំ សង្ឃេន វិនិច្ឆិតំ ។ ឥតិបីទំ វត្ថុំ ឧទ្ធម្មំ ឧព្វិនយំ អបកតសត្ថុសាសនំ ។ ឥទំ សត្ថមំ សលាកំ និក្ខិចាមិ ។

[៣២៣] កប្បតិ ភន្តេ ជលោគឹ ចាតុន្តិ ។ កា សា អាវុសោ ជលោគីតិ ។ កប្បតិ ភន្តេ យា សា សុរា អសុ-តា អសម្បត្តា មជ្ជការំ សា ចាតុន្តិ ។ ជាវុសោ កប្បតី-តិ ។ កត្ថ បដិក្ខិត្តន្តិ ។ កោសម្ពិយា សុត្តវិភង្គេតិ ។ កឹ អាបជ្ជតីតិ ។ សុរាមេរយចានេ ចាចិត្តិយន្តិ ។

ផឹកទឹកដោះជាអនតិរិត្តនោះ គឺ ភិក្ខុមិនបានធ្វើវិនយកម្ម ឬមិនមែនជារបស់សល់ដែលអំពីភិក្ខុឈឺ គួរដែរឬ ។ ព្រះសព្វកាមីឆ្លើយថា ម្នាលអាវុសោ មិនគួរទេ ។ ព្រះរេវតៈសួរថា ព្រះអង្គទ្រង់ឃាត់ក្នុងទីណា ។ ព្រះសព្វកាមីឆ្លើយថា ទ្រង់ឃាត់ក្នុងសុត្តវិភង្គ ក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ព្រះរេវតៈសួរថា ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិអ្វី ។ ព្រះសព្វកាមីឆ្លើយថា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ព្រោះឆាន់អនតិរិត្តភោជន ។ ព្រះរេវតៈសូត្រប្រកាសថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ វត្ថុទី ៧ នេះ សង្ឃបានវិនិច្ឆ័យដាច់ស្រេចហើយ ។ វត្ថុនេះ ខុសចាកធម៌ ខុសចាកវិន័យ ប្រាសចាកសាសនានៃព្រះសាស្តា ដោយប្រការដូច្នេះឯង ។ ខ្ញុំដាក់ចុះនូវស្លាកទី ៧ នេះ ។

[៣២៣] ព្រះរេវតៈសួរថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ភិក្ខុផឹកសុរាតៅគួរដែរឬ ។ ព្រះសព្វកាមីសួរតបវិញថា ម្នាលអាវុសោ សុរាតៅនោះតើដូចម្តេច ។ ព្រះរេវតៈពោលថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន សុរាណាដែលខ្សោយ តៅមិនទាន់ដល់ភាវៈជាទឹកស្រវឹងនៅឡើយ ភិក្ខុផឹកសុរានោះគួរដែរឬ ។ ព្រះសព្វកាមីឆ្លើយថា ម្នាលអាវុសោ មិនគួរទេ ។ ព្រះរេវតៈសួរថា ព្រះអង្គទ្រង់ឃាត់ក្នុងទីណា ។ ព្រះសព្វកាមីឆ្លើយថា ទ្រង់ឃាត់ក្នុងសុត្តវិភង្គ ក្នុងក្រុងកោសម្ពី ។ ព្រះរេវតៈសួរថា ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិអ្វី ។ ព្រះសព្វកាមីឆ្លើយថា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ព្រោះផឹកសុរានិងមេរ័យ ។

សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ ឥទំ អដ្ឋមំ វត្ថុំ សង្ឃេន វិនិច្ឆិតំ ។ ឥតិបីទំ វត្ថុំ ឧទ្ធម្មំ ឧព្ពិនយំ អបកតសត្ថុ-សាសនំ ។ ឥទំ អដ្ឋមំ សលាកំ និក្ខិបាមិ ។

[៣២៨] កប្បតិ ភន្តេ អទសកំ និសីទនន្តិ ។ នាវុសោ កប្បតីតិ ។ កត្ថ បដិក្ខិត្តន្តិ ។ សាវត្ថិយា សុត្តវិភង្គេតិ ។ កិំ អាបជ្ជតីតិ ។ ឆេទនកេ បាចិត្តិ-យន្តិ ។ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ ឥទំ នវមំ វត្ថុំ សង្ឃេន វិនិច្ឆិតំ ។ ឥតិបីទំ វត្ថុំ ឧទ្ធម្មំ ឧព្ពិនយំ អបក-តសត្ថុសាសនំ ។ ឥទំ នវមំ សលាកំ និក្ខិបាមិ ។

[៣២៩] កប្បតិ ភន្តេ ជាតរូបរជតន្តិ ។ នាវុសោ កប្បតីតិ ។ កត្ថ បដិក្ខិត្តន្តិ ។ រាជគហេ សុត្តវិ-

ព្រះរេវតៈសូត្រប្រកាសថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ វត្ថុទី ៨ នេះ សង្ឃបានវិនិច្ឆ័យដាច់ស្រេចហើយ ។ វត្ថុនេះ ខុសចាកធម៌ ខុសចាកវិន័យ ប្រាសចាកសាសនានៃព្រះសាស្តា ដោយប្រការដូច្នេះឯង ។ ខ្ញុំដាក់ចុះនូវស្លាកទី ៨ នេះ ។

[៣២៨] ព្រះរេវតៈសួរថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន និសីទនៈដែលគ្មានជាយ គួរដែរឬ ។ ព្រះសព្វកាមីឆ្លើយថា ម្នាលអាវុសោ មិនគួរទេ ។ ព្រះរេវតៈសួរថា ព្រះអង្គទ្រង់ឃាត់ក្នុងទីណា ។ ព្រះសព្វកាមីឆ្លើយថា ទ្រង់ឃាត់ក្នុងសុត្តវិភង្គ ក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ព្រះរេវតៈសួរថា ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិអ្វី ។ ព្រះសព្វកាមីឆ្លើយថា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ព្រោះវត្ថុមានកិរិយាកាត់ជាវិនយកម្ម ។ ព្រះរេវតៈសូត្រប្រកាសថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ វត្ថុទី ៩ នេះ សង្ឃបានវិនិច្ឆ័យដាច់ស្រេចហើយ ។ វត្ថុនេះ ខុសចាកធម៌ ខុសចាកវិន័យ ប្រាសចាកសាសនានៃព្រះសាស្តា ដោយប្រការដូច្នេះឯង ។ ខ្ញុំដាក់ចុះនូវស្លាកទី ៩ នេះ ។

[៣២៩] ព្រះរេវតៈសួរថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន មាសនិងប្រាក់ គួរដែរឬ ។ ព្រះសព្វកាមីឆ្លើយថា ម្នាលអាវុសោ មិនគួរទេ ។ ព្រះរេវតៈសួរថា ព្រះអង្គទ្រង់ឃាត់ក្នុងទីណា ។ ព្រះសព្វកាមីឆ្លើយថា ទ្រង់

ភន្តេតិ ។ កឹ អាបជ្ជតីតិ ។ ជាតរូបរជតប្បដិគ្គហណោ បាចិត្តិយន្តិ ។ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ ឥទំ ទសមំ វត្ថុំ សង្ឃេន វិនិច្ឆិតំ ។ ឥតិបីទំ វត្ថុំ ឧទ្ធម្មំ ឧព្ពិនយំ អបគតសត្ថុសាសនំ ។ ឥទំ ទសមំ សលាកំ និក្ខិ-បាមិ ។

[៣២៦] សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ ឥមានិ ទស វត្ថូនិ សង្ឃេន វិនិច្ឆិតានិ ។ ឥតិបីមានិ ទស[១] វត្ថូនិ ឧទ្ធម្មានិ ឧព្ពិនយានិ អបគតសត្ថុសាសនានីតិ ។

[៣២៧] នីហតមេតំ អាវុសោ អធិករណំ សន្តំ វូបសន្តំ សុវូបសន្តំ អបិច មំ ត្វំ អាវុសោ សង្ឃមជ្ឈេបិ ឥមានិ ទស វត្ថូនិ បុច្ឆេយ្យាសិ តេសំ ភិក្ខូនំ សញ្ញត្តិ-យាតិ ។ អថខោ អាយស្មា រេវតោ អាយស្មន្តំ សព្វកាមឹ សង្ឃមជ្ឈេបិ ឥមានិ ទស វត្ថូនិ បុច្ឆិ ។ បុដ្ឋោ បុដ្ឋោ

១ ឱ. ទសសទ្ទោ ន បញ្ញាយតិ ។ ម. ទស វត្ថូនិសទ្ទោ ន បញ្ញាយតិ ។

ឃាត់ក្នុងសុត្តវិភង្គ ក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ ។ ព្រះរេវតៈសួរថា ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិអ្វី ។ ព្រះសព្វកាមីឆ្លើយថា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ព្រោះទទួលមាសនិងប្រាក់ ។ ព្រះរេវតៈសូត្រប្រកាសថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ វត្ថុទី ១០ នេះ សង្ឃបានវិនិច្ឆ័យដាច់ស្រេចហើយ ។ វត្ថុនេះខុសចាកធម៌ ខុសចាកវិន័យ ប្រាសចាកសាសនានៃព្រះសាស្តា ដោយប្រការដូច្នេះឯង ។ ខ្ញុំដាក់ចុះនូវស្លាកទី ១០ នេះ ។

[៣២៦] ព្រះរេវតៈសូត្រប្រកាសថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ វត្ថុទាំង ១០ ប្រការនេះ សង្ឃបានវិនិច្ឆ័យដាច់ស្រេចហើយ ។ វត្ថុទាំង ១០ ប្រការនេះ ខុសចាកធម៌ ខុសចាកវិន័យ ប្រាសចាកសាសនានៃព្រះសាស្តា ដោយប្រការដូច្នេះឯង ។

[៣២៧] ព្រះសព្វកាមីពោលថា ម្នាលអាវុសោ អធិករណ៍នេះ សង្ឃបានជំរះហើយ បានរម្ងាប់ស្ងប់ស្ងាត់ល្អហើយ ម្នាលអាវុសោ ម្យ៉ាងទៀត លោកគប្បីសួរវត្ថុទាំង ១០ ប្រការនេះ នឹងខ្ញុំ ក្នុងកណ្តាលសង្ឃម្តងទៀត ដើម្បីបញ្ញាក់ដល់ភិក្ខុទាំងនោះ ។ លំដាប់នោះ ព្រះរេវតៈមានអាយុ ក៏សួរនូវវត្ថុទាំង ១០ ប្រការនេះ នឹងព្រះសព្វកាមីមានអាយុក្នុងកណ្តាលសង្ឃ ម្តងទៀត ។ លុះព្រះរេវតៈ បានសួរសព្វគ្រប់ហើយ

សត្តសតិកក្ខន្ធកេ ឧទ្ទានគាថា

អាយស្មា សព្វកាមី វិស្សជ្ជេសិ ។ ឥមាយ ខោ បន វិនយសង្គីតិយា សត្ត ភិក្ខុសតានិ អនូនានិ អនធិកានិ អហេសុំ ។ តស្មាយំ វិនយសង្គីតិ សត្តសតិកាតិ[១] វុច្ចតីតិ ។

សត្តសតិកក្ខន្ធកំ និដ្ឋិតំ ទ្វាទសមំ ។

ឥមម្ហិ ខន្ធកេ វត្ថូ បញ្ចវីសតិ ។

តស្សុទ្ទានំ

[៣២៨] ទស វត្ថូនិ បូវេត្វា

កាម្មំ ធូតេន ចារិសិ

ចត្តារោ បុន រូបញ្ច

១ ឱ. សត្តសតីតិ ។

ព្រះសព្វកាមីមានអាយុ ក៏ឆ្លើយដោះស្រាយ ។ ក៏ក្នុងការសង្គាយនាព្រះវិន័យនេះ មានភិក្ខុ ៧០០ អង្គ មិនខ្វះ មិនលើស ។ ព្រោះហេតុនោះ ការសង្គាយនាព្រះវិន័យនេះ បានឈ្មោះថា សត្តសតិកាសង្គាយនា ។

ចប់ សត្តសតិកក្ខន្ធកៈទី ១២ តែប៉ុណ្ណោះ ។

ក្នុងខន្ធកៈនេះ មានរឿង ២៥ ។

ឧទ្ទាននៃសត្តសតិកក្ខន្ធកៈនោះ ដូច្នេះ

[៣២៨] រឿងវជ្ជីបុត្តកភិក្ខុនៅក្នុងក្រុងវេសាលី សំដែងនូវវត្ថុ ១០ ប្រការ ១ រឿងវជ្ជីបុត្តកភិក្ខុដងទឹកដាក់ពេញភាជន៍សំរិទ្ធក្នុងថ្ងៃឧបោសថនោះ ១ រឿងពួកវជ្ជីបុត្តកភិក្ខុធ្វើបដិសារណីយកម្ម ដល់ព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្ត ១ រឿងព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្ត ចូលទៅកាន់ក្រុងវេសាលីជាមួយនឹងភិក្ខុជាអនុទូត ១ រឿងឧបក្កិលេសរបស់ព្រះចន្ទនិងព្រះអាទិត្យមាន ៤ យ៉ាង និងឧបក្កិលេសរបស់សមណៈមាន ៤ យ៉ាងទៀត ១ រឿងពាក្យជជែកគ្នាថា មាសនិងប្រាក់គួរដល់ពួកសមណៈឬទេ ១

កោសម្ពិ ច ចាវេយ្យកោ[១]

មគ្គោ សោវេយ្យំ សង្គស្សំ

កណ្ណាកតុជ្ជំ ឧទុម្ពរំ

សហជាតិ[២] ច មជ្ឈេសិ

អស្សោសិ កាំ នុ ខោ មយំ

បត្តជាវាយ ឧជ្ជវិ[៣]

១ ឱ. ម. បាវេយ្យកោ ។ ២ ឱ. ម. សហំជាតិ ។ ៣ ឱ. ស ឧជ្ជវិ ។

រឿងព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្ត ហោះតាមអាកាសទៅចុះក្នុងក្រុងកោសម្ពី ១ រឿងព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្ត បញ្ជូនទូតឲ្យទៅកាន់សំណាក់នៃភិក្ខុដែលនៅ ក្នុងដែនបាថេយ្យ និងភិក្ខុដែលនៅក្នុងដែនអវន្តិទក្ខិណាបថ[១] ១ រឿងព្រះរេវតៈគង់នៅក្នុងនគរសោរេយ្យ ១ រឿងព្រះរេវតចេញពីនគរសោរេយ្យទៅកាន់នគរសង្កស្ស ១ រឿងព្រះរេវតចេញពីនគរសង្កស្សទៅកាន់នគរកណ្ណកុជ្ជ ១ រឿងព្រះរេវតចេញពីនគរកណ្ណ-កុជ្ជទៅកាន់នគរឧទុម្ពរ ១ រឿងព្រះរេវតចេញពីនគរអគ្គឡបុរៈទៅកាន់នគរសហជាតិ ១ រឿងព្រះរេវត បង្គាប់ភិក្ខុជាកូនសិស្សឲ្យជាអ្នកពោលសរភញ្ញ ១ រឿងពួកវជ្ជីបុត្តកភិក្ខុឮដំណឹងថា ព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តប្រាថ្នានឹងជំរះអធិករណ៍ ១ រឿងវជ្ជីបុត្តកភិក្ខុ រិះគិតថា យើងបានភិក្ខុណាជាបក្ខពួក ១ រឿងវជ្ជីបុត្តកភិក្ខុចាត់ចែងសមណបរិក្ខារ មានបាត្រជាដើម ហើយនាំគ្នាជិះទូកច្រូងឡើងទៅកាន់សហជាតិនគរ ១ រឿង

១ មានតែក្នុងបាលីខាងដើម ក្នុងឧទ្ទានគ្មាន មានតែ មគ្គោ វិញ ប្រហែលជា មគ្គសព្ទនេះលោកផ្លាស់ប្តូរជំនួសសព្ទ គឺ អវន្តិទក្ខិណាបថ ទេដឹង ។

៤៣១

សត្តសតិកក្ខន្ធកេ ឧទ្ទានគាថា

វេហាសិ ឧបជាមយំ(១)

គរុ(២) សង្ឃោ ច វេសាលិ

មេត្តា សង្ឃោ ឧញ្ញាហិកាតិ ។

ចុល្លវគ្គោ សមត្តោ

---

១ ឱ. ទូវហោបិ ឧទាមស្ស ។ កត្ថចិ បោត្ថកេ ទូវតោបិ ឧទាមស្ស ។ ២ ឱ. ទារុកំ ។ កត្ថចិ បោត្ថកេ ទារុណំ ។

ព្រះសាឡ្ហៈ មានអាយុ សម្ងំនៅក្នុងទីស្ងាត់ ១ រឿងព្រះឧត្តរៈ មានអាយុ ដំណាលប្រាប់ពួកវជ្ជីបុត្តកភិក្ខុថា ពួកមនុស្សតែង បង្អោនសមណបរិក្ខារទៅថ្វាយព្រះមានព្រះភាគ ១ រឿងព្រះ ឧត្តរៈមានអាយុ ដំណាលប្រាប់ពួកវជ្ជីបុត្តកភិក្ខុថា យើងកាន់ យកនិស្ស័យនឹងព្រះរេវតជាគ្រូ ១ រឿងជំនុំសង្ឃប្រជុំគ្នានឹងវិ-និច្ឆ័យអធិករណ៍ ១ រឿងពួកភិក្ខុជាថេរៈប្រាថ្នានឹងវិនិច្ឆ័យអធិ-ករណ៍ ហើយនាំគ្នាទៅកាន់ក្រុងវេសាលី ១ រឿងព្រះសព្វកាមី សួរព្រះរេវតថា ឥឡូវនេះ លោកនៅដោយធម៌ជាគ្រឿងនៅ ដូចម្តេច ព្រះរេវតឆ្លើយថា ខ្ញុំនៅដោយអំណាចនៃមេត្តាធម៌ ១ រឿងជំនុំសង្ឃ ប្រជុំគ្នាវិនិច្ឆ័យអធិករណ៍នោះ ១ រឿងព្រះ រេវត សូត្រប្រកាសសង្ឃឲ្យដឹងថា ត្រូវឲ្យសង្ឃរម្ងាប់អធិ-ករណ៍នេះ ដោយឧព្វាហិកកម្ម ១ ។

ចប់ ចុល្លវគ្គ ។

សង្ខេបប្រាប់មាតិកា

តតិយភាគ

សង្ឃភេទក្ខន្ធកៈ

លេខទំព័រ

ព្រះមានព្រះភាគគង់នៅក្នុងអនុបិយានិគម ទៀបព្រៃអនុបិយា ១
រឿងអនុរុទ្ធសក្កៈ និងភទ្ទិយសក្យរាជ ៣
រឿងសក្យៈ ៦ អង្គ ៧
រឿងឧបាលិកប្បកៈ ៨
ពួកសក្យកុមារចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ ៩
ព្រះភទ្ទិយៈ បានសម្រេចនូវវិជ្ជា ៣ យ៉ាង ១០
ឧទ្ទានគាថា និងរឿងទេវទត្តភិក្ខុ ១៣
រឿងអជាតសត្តុកុមារ ១៤
រឿងកូនអ្នកស្រុកកោឡិយៈ ឈ្មោះកក្កុធៈ ១៥
រឿងព្រះមហាមោគ្គល្លាន ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ ១៦
រឿងទេវបុត្រឈ្មោះកក្កុធៈ ១៧
និយាយអំពីគ្រូ ៥ ពួក ១៩
រឿងព្រះអង្គស្តេចទៅកាន់ក្រុងរាជគ្រឹះ ២៣
និគមគាថា ២៥
រឿងទេវទត្តភិក្ខុ ទូលសូមត្រួតភិក្ខុសង្ឃជំនួស ២៦
ការធ្វើបកាសនីយកម្មដល់ទេវទត្ត ២៧
បកាសនីយកម្ម និងរឿងព្រះសារីបុត្ត ២៩
រឿងទេវទត្តភិក្ខុ និងរឿងអជាតសត្តុកុមារ ៣៣
សេចក្តីវិនិច្ឆ័យនៃពួកមហាមាត្យ ៣៤

២៣៤

សង្ខេបលំដាប់មាតិកា

លេខទំព័រ

ការបញ្ជូនបុរសទៅសម្លាប់ព្រះសាស្តា ៣៦
អនុបុព្វីកថា ព្រះអង្គសំដែងចំពោះបុរសដែលទៅសម្លាប់ព្រះអង្គ..... ៣៩
ការធ្វើព្រះលោហិតនៃព្រះតថាគតឲ្យពុរពងឡើង..... ៤២
និយាយអំពីគ្រូ ៥ ពួក ៤៤
ការលែងដំរីនាឡាគិរីឲ្យព្រេចព្រះសាស្តា ៤៨
ព្រះសាស្តាសំដែងគាថាចំពោះដំរីនាឡាគិរី ៥១
ពួកមនុស្សនាំគ្នាច្រៀងគាថាសរសើរព្រះបរមគ្រូ..... ៥២
រឿងតិកភោជន ៥៣
រឿងទេវទត្តភិក្ខុ សំដែងអំពីវត្ថុ ៥ ប្រការ..... ៥៥
រឿងទេវទត្តភិក្ខុ ក្រាបបង្គំទូលសូមវត្ថុ ៥ ប្រការ ៥៦
ការព្យាយាម ដើម្បីទំលាយសង្ឃ និងទំលាយចក្រ..... ៥៩
ឧទ្ទានគាថា ៦១
រឿងព្រះសារីបុត្ត និងព្រះមោគ្គល្លាន ៦៣
ការសំដែងធម៌របស់ទេវទត្ត ៦៥
បាដិហារ្យរបស់ព្រះសារីបុត្ត និងព្រះមោគ្គល្លាន..... ៦៦
អគ្គសាវ័កទាំង ២ អង្គចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ..... ៦៧
ព្រះបរមគ្រូត្រាស់សំដែងអំពីរឿងដំរី ៦៨
និគមគាថា និងភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៨ ប្រការ..... ៦៩
រឿងទេវទត្តភិក្ខុ និងអសទ្ធម្ម ៨ ប្រការ..... ៧១
រឿងទេវទត្តភិក្ខុ ត្រូវអសទ្ធម្ម ៣ ប្រការគ្របសង្កត់ និងឧទ្ទានគាថា..... ៧៤
រឿងព្រះឧបាលិត្ថេរ ទូលសួរអំពីការប្រេះឆានៃសង្ឃ ៧៦
រឿងព្រះឧបាលិត្ថេរ ទូលសួរអំពីសង្ឃភេទ..... ៧៧
រឿងព្រះឧបាលិត្ថេរ និងសេចក្តីព្រមព្រៀងនៃសង្ឃ..... ៧៨

សន្ធឹកប្រាប់មាតិកា

លេខទំព័រ

និគមគាថា.. ៨២
រឿងព្រះឧបាលិត្ថេរ និងភិក្ខុអ្នកបំបែកសង្ឃទៅកើតក្នុងអបាយ........................... ៨៥
បញ្ជីរឿងសង្ឃនៃភេទក្ខន្ធកៈ.. ៩០

វត្តក្ខន្ធកៈ

ហេតុនៃការទ្រង់បញ្ញត្តិអាគន្តុកវត្ត.. ៩៣
ហេតុនៃការទ្រង់បញ្ញត្តិអាវាសិកវត្ត.. ១០០
គមិកវត្ត... ១០៣
គមិកវត្ត និងការអនុមោទនាក្នុងរោងភត្ត ១០៥
វត្តដែលភិក្ខុត្រូវធ្វើក្នុងរោងភត្ត ១០៧
វត្តរបស់ភិក្ខុអ្នកប្រព្រឹត្តបិណ្ឌបាត.. ១១៥
វត្តរបស់ភិក្ខុអ្នកប្រព្រឹត្តបិណ្ឌបាត និងវត្តរបស់ភិក្ខុអ្នកនៅក្នុងព្រៃ ១១៩
សេនាសនវត្ត.. ១២៣
ជន្តាឃរវត្ត.. ១២៩
និទាននៃវច្ចកុដិវត្ត.. ១៣១
ការទ្រង់បញ្ញត្តិវច្ចកុដិវត្ត.. ១៣៤
ឧបជ្ឈាយវត្ត ១៣៧
សទ្ធិវិហារិកវត្ត ១៤៨
អាចរិយវត្ត... ១៥៦
អន្តេវាសិកវត្ត.. ១៦៧
ឧទ្ទាននៃវត្តក្ខន្ធកៈ... ១៧៥

បាតិមោក្ខដ្ឋបនក្ខន្ធកៈ

ព្រះអានន្ទសូមអារាធនាឲ្យព្រះអង្គសំដែងបាតិមោក្ខ.. ,,

សង្ខេបប្រាប់មាតិកា

លេខទំព័រ

រឿងព្រះមហាមោគ្គល្លាន.. ២០២
ធម្មតាមិនដែលកើតគួរអស្ចារ្យ ៨ យ៉ាង ក្នុងមហាសមុទ្រ.. ២០៥
សភាពមិនដែលកើតគួរអស្ចារ្យ ៨ យ៉ាង ក្នុងធម្មវិន័យ.. ២០៩
ឧទ្ទានវាចា.. ២១៦
រឿងឆព្វគ្គិយភិក្ខុ.. ២១៧
ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ.. ២១៩
និយាយអំពីការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ១-២ យ៉ាង.. ២២០
,, ,, ,, ៣-៤ យ៉ាង.. ២២១
,, ,, ,, ៤-៥ យ៉ាង.. ២២២
,, ,, ,, ៦ យ៉ាង.. ២២៣
,, ,, ,, ៧ យ៉ាង.. ២២៤
,, ,, ,, ៨ យ៉ាង.. ២២៥
,, ,, ,, ៨-៩ យ៉ាង.. ២២៦
,, ,, ,, ១០ យ៉ាង.. ២២៨
និយាយពីការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខប្រកបដោយធម៌.. ២៣១
ព្រះឧបាលិ ក្រាបទូលសួរការកាន់យកអត្តាទាន.. ២៤១
ព្រះឧបាលិ ក្រាបទូលសួរការចោទ.. ២៤៥
ព្រះឧបាលិ ក្រាបទូលសួរហេតុវិប្បដិសារៈ ចំពោះភិក្ខុអ្នកចោទ.. ២៤៩
ឧទ្ទាននៃបាតិមោក្ខដ្ឋកបនក្ខន្ធកៈ.. ២៥៥

ភិក្ខុនីខន្ធកៈ

ព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមី ទូលសូមបព្វជ្ជា.. ,,
គរុធម៌ ៨ យ៉ាង.. ២៦៦

សង្ខេបប្រាប់មាតិកា

លេខទំព័រ

ព្រហ្មចរិយធម៌ មិនតាំងនៅយូរអង្វែង........ ២៧១
រឿងព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមី និងការសូមពរ........ ២៧៣
លក្ខណៈនៃការវិនិច្ឆ័យធម្មវិន័យ........ ២៧៨
ភិក្ខុមិនសំដែងបាតិមោក្ខ ដល់ពួកភិក្ខុនី........ ២៨០
ការទទួលអាបត្តិ........ ២៨១
ការធ្វើកម្មដល់ពួកភិក្ខុនី........ ២៨៣
រឿងភិក្ខុនីជាសិស្សរបស់ឧប្បលវណ្ណា........ ២៨៥
ការបង្ហាញកាយជាដើម ទណ្ឌកម្ម និងអវន្ទិយបុគ្គល........ ២៨៧
ឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនី សាចភក់និងទឹកទៅលើពួកភិក្ខុ........ ២៨៨
ការបង្ហាញកាយជាដើម ទណ្ឌកម្ម និងការបញ្ឈប់ឱវាទ........ ២៨៩
ការបញ្ឈប់ឱវាទរបស់ភិក្ខុល្ងង់ជាដើម........ ២៩១
ការសន្មតភិក្ខុឲ្យជាអ្នកឲ្យឱវាទដល់ភិក្ខុនី........ ២៩៣
ការទទួលឲ្យឱវាទនៃភិក្ខុទាំងឡាយ........ ២៩៥
ការទទួលឲ្យឱវាទហើយមិនមកប្រាប់ជាដើម........ ២៩៧
ការឲ្យដំត្រគាកដោយឈើមានសណ្ឋានដូចឆ្អឹងគោជាដើម........ ២៩៩
ការធ្វើគំនូសខាងក្រោមមាត់ជាដើម........ ៣០១
កាលកិរិយារបស់ភិក្ខុនី ១ រូប........ ៣០៣
ភិក្ខុនី ដាក់កូនខ្ចីក្នុងបាត្រ........ ៣០៥
ភិក្ខុនី នាំគ្នាគយគន់និមិត្តបុរស........ ៣០៧
ទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យទទួលការសន្សំ របស់ភិក្ខុទាំងឡាយ........ ៣០៩
ទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យនូវចីវរ ក្នុងរោងទានជាដើម........ ៣១១
អន្តរាយិកធម៌ ២៤ យ៉ាង........ ៣១៣

សង្ខេបច្រាប់មាតិកា

លេខទំព័រ

ការសន្មតខ្លួនឯង និងសន្មតិភិក្ខុនីដទៃ............ ៣១៥
ញត្តិចតុត្ថកម្មឧបសម្បទា............ ៣១៧
ការហាមឃាត់នូវទីតាមលំដាប់ចាស់ខ្ចី និងការមិនបវារណា............ ៣២៥
ការបវារណារបស់ភិក្ខុនីសង្ឃ............ ៣២៧
ការឃាត់ឧបោសថ និងឃាត់បវារណា............ ៣២៨
ការទ្រង់អនុញ្ញាតគ្រែស្នែងជាដើម............ ៣៣១
ញត្តិចតុត្ថកម្មឧបសម្បទា ដោយទូត............ ៣៣៣
រឿងស្រីម្នាក់និងការសន្មតភិក្ខុនី............ ៣៣៧
ការសន្មតភិក្ខុនី និងការមិនពោលលាសិក្ខារបស់ភិក្ខុនី............ ៣៣៩
រឿងពួកភិក្ខុនីអង្គុយពែនភ្នែន និងបន្ទោបង់វច្ចៈក្នុងបង្គន់............ ៣៤១
ការងូតទឹក របស់ពួកភិក្ខុនី............ ៣៤២
ឧទ្ទានគឺបញ្ជីរឿងនៃភិក្ខុនីខន្ធកៈ............ ៣៤៤

បញ្ចសតិកក្ខន្ធកៈ

ឱវាទរបស់ព្រះមហាកស្សប មានអាយុ............ ៣៥៧
ការសន្មតភិក្ខុ ៥០០ រូប............ ៣៥៩
កិច្ចមានការជួសជុលទីដែលធ្លុះធ្លាយជាដើម............ ៣៦១
ព្រះមហាកស្សប មានអាយុប្រកាសជំនុំសង្ឃ............ ៣៦២
ការសង្គាយនាសិក្ខាបទមានទុតិយបារាជិកជាដើម............ ៣៦៣
ពោលអំពីសិក្ខាបទតូចនិងតូចដោយលំដាប់............ ៣៦៥
ព្រះអានន្ទត្រូវមារគ្របដណ្តប់ចិត្ត............ ៣៧១
ការដាក់ព្រហ្មទណ្ឌដល់ឆន្នភិក្ខុ............ ៣៧៣
រឿងព្រះបាទឧទេន និងការថ្វាយសំពត់ឧត្តរាសង្គៈ............ ៣៧៥
រឿងឆន្នត្ថេរ និងការដាក់ព្រហ្មទណ្ឌដល់លោក............ ៣៧៩

សង្ខេបប្រាប់មាតិកា

លេខទំព័រ

ឧទ្ទាននៃបញ្ចសតិកក្ខន្ធកៈ.......... ៣៨១

សត្តសតិកក្ខន្ធកៈ

រឿងវជ្ជីបុត្តកភិក្ខុ និងរឿងព្រះយសត្ថេរ.......... ៣៨៥
ឧបក្កិលេស ៤ យ៉ាងរបស់ព្រះចន្ទ្រ និងព្រះអាទិត្យ.......... ៣៨៧
ឧបក្កិលេស ៤ យ៉ាងរបស់សមណព្រាហ្មណ៍.......... ៣៨៩
ឧបក្កិលេសទាំង ៤.......... ៣៩១
រឿងអ្នកធំឈ្មោះមណិចូឡកៈ.......... ៣៩៣
ពាក្យរបស់ព្រះថេរៈឈ្មោះយសកាកណ្ឌកបុត្ត.......... ៣៩៥
រឿងព្រះថេរៈឈ្មោះសម្ភូតសាណវាសី.......... ៣៩៧
សេចក្តីត្រិះរិះរបស់ពួកភិក្ខុជាថេរៈ.......... ៣៩៩
រឿងព្រះរេវតត្ថេរ.......... ៤០១
ការសួរ និងការដោះស្រាយនូវវត្ថុ ១០ ប្រការ.......... ៤០៣
សេចក្តីត្រិះរិះរបស់ពួកវជ្ជីបុត្តកភិក្ខុ.......... ៤០៧
រឿងវជ្ជីបុត្តកភិក្ខុ.......... ៤០៩
សេចក្តីប្រាថ្នា ដើម្បីនឹងវិនិច្ឆ័យនូវអធិករណ៍.......... ៤១៣
ពាក្យជាចន្លោះរបស់ពួកភិក្ខុជាថេរៈ.......... ៤១៥
សេចក្តីប្រាថ្នា ដើម្បីនឹងវិនិច្ឆ័យនូវអធិករណ៍.......... ៤១៧
រឿងអជិតភិក្ខុ.......... ៤១៩
បុច្ឆាវិសជ្ជនានូវវត្ថុ ១០ ប្រការ.......... ៤២១
ឧទ្ទាននៃសត្តសតិកក្ខន្ធកៈ.......... ៤២៩.